A CSERESOROZAT LÉNYEGÉRŐL

(1982-1993)

kézirat

Írta és a szövegeket válogatta:
Hornyik Sándor

Szerkesztő:
Cseresorozat NFM és far severö sapirico

nagy , képekkel teli változat

Budapest 2013

Tartalomjegyzék

Bevezetés:

8. oldal : Hornyik Sándor: Univerzális hajszálgyökerek (2013)

Válogatott írások:

71. oldal : Sebeő Talán: Kinek csinálunk? (1982)

89. oldal : Szathmári Botond: Az ember transzcendentális élményéről (1982)

91. oldal : Szathmári Botond: A Punk (1982)

100. oldal : Sebeő Talán: Opponensi vélemény Szathmári Botond A Punk című írása ürügyén (1983)

109. oldal : Szécsi Kiesel András: Vita az indulatzenéről (1984)

116. oldal : Sebeő Talán: Curriculum inbecillitatae (esendő önéletrajz) (1984)

129. oldal : Sebeő Talán: A le nem írt olvasatokról dióhéjban (1984)

139. oldal : Ármos Ózon: VaLótlan vaLóság (regényrészletek) (1984)

156. oldal : Sebeő Talán: Martin Heidegger helyéről (1984)

165. oldal : Sebeő Talán: A Hejettes Szomlyazásról (1984)

176. oldal : Sebeő Talán – Szécsi Kiesel András: Azakinektudat az erdő szélén (szövegkönyv) (1985)

243. oldal: Litván Péter: Időtér – Téridő (1985)

251. oldal : Sebeő Talán: Nárcisz vagy Zeusz (1985)

256. oldal : Sebeő Talán: A XX. század legnagyobb forradalmai (1985)

263. oldal : Danka Attila : A „Katicabogárka” és a szorongás (1986)

272. oldal: Sebeő Talán: Hogyan készítsünk Cserét? (1987)

286. oldal: Sebeő Talán: Az ürügy tautológiája (Marcel Duchampról) (1987)

293. oldal: Ármos Ózon: Csere (1987)

295. oldal: Lévay Péter: Superstringek (1987)

303. oldal : Máthé Ágnes: Ok-okozati érzékelés (1987)

308. oldal : Ármos Ózon – Litván Gábor – Litván Péter – Sebeő Talán – Szathmári Botond – Szécsi András: Ars Titanica (1988)

328. oldal : Sebeő Talán: Konszonancia (Nietzsche és Wagner) (1988)

339. oldal : Szathmári Botond: Nietzsche álmai (1988)

345. oldal : Sebeő Talán – Sugár János: Tünde Kichott Meet’ – Meet’ Tünde Kichott (1988)

374. oldal : Litván Péter – Sebeő Talán: Az Egy és a Kettő. Egy dionüszoszi és egy apollói alak glücksverabschiedene a süllyedő Titanic fedélzetén (1989)

394. oldal : Sebeő Talán: Időjárőr (1991)

399. oldal : Sebeő Talán: Attingmola kísérete (1991)

410. oldal : Sebeő Talán: Gondolám , a malom (1992)

543. oldal : Tandori Dezső: Sebeő Talán tragico-panoptico-dinamicoordinatiójáról (1993)

546. oldal : Mit jelent az ajánlás ?

557. oldal : On Philosiphicality Of Hungarian Arts In The Eighties (an extract from : „A modern posztjai” , ELTE BTK , 1993)

584. oldal : Fölhívni szeretnénk...

585. oldal : Megjegyzés az eltűnt dolgokról

586. oldal : A CSNFM kronológiája 1982 – 2016

1012. oldal : A CSNFM audiókazettái

1014. oldal : CSNFM riportok cédélemezeken

1016. oldal : CSNFM videofilmfelvételek DVD-lemezeken

1025. oldal : A Cserék mozgásesztétikái

1026. oldal : Első Csere --- Kosarazni egyedül

1027. oldal : Második Csere --- Világfilozófia

1028. oldal : Harmadik Csere --- Végtelen szeretettel

1029. oldal : Negyedik Csere --- Buszosok köszönése

1030. oldal : Ötödik Csere --- Ha dáma , welcome

1031. oldal : Hatodik Csere --- A fiókomban

1032. oldal : Hetedik Csere --- Gyorskettő

1033. oldal : Nyolcadik Csere --- Kilencedik Csere

1034. oldal : Tizedik Csere --- Borító nélkül

1035. oldal : Tizenegyedik Csere --- Mindennek itt az ideje

1038. oldal : A képek jegyzéke

Hornyik Sándor

Univerzális hajszálgyökerek

Alternatív ismeret- és lételméleti hálózatok a késő Kádár-korban és a rendszerváltás idején Sebő Talán és a Cseresorozat körül[1]

„Hozzám csak a holnapután tartozik.
Némelyek posztumusz születnek.”
Zarathustra

A nyolcvanas évek sok szempontból az újdonság jegyében teltek, vagy legalábbis ilyen retorikával lettek megírva. A képzőművészetben hódított az új szenzibilitás (Hegyi Lóránd) és az új érzékenység, a filmben eluralkodott az új narrativitás (Bódy Gábor), az irodalomban pedig teret nyert a posztmodernnek mondott prózafordulat diskurzusa.[2] Mindez persze egyáltalán nem független a hetvenes évektől, illetve az avantgárd halálától, melyet képzőművészeti berkekben Birkás Ákos jelentett be 1981-ben.[3] Az avantgárd valójában nem halt meg, csak átformálta magát, és a nyolcvanas években is jelen volt különféle formákban, úgy is mondhatnánk, hogy idézőjelbe tette önmagát, a prózafordulattal és az új szenzibilitással összhangban iro-

[1] A momentán kéziratként létező tanulmányomban e helyütt szeretnék köszönetet mondani az Artpool Művészetkutató Központnak, mert lehetővé tették és önzetlenül segítették 15 éves munkámat, melynek eredménye ez a kéziratos kötet.

[2] Hegyi Lóránd: *Új szenzibilitás*. Egy művészeti szemléletváltás körvonalai. Magvető, Budapest, 1983; Kovács András Bálint: Nyolcvanas évek: a romlás virágai. In *A film szerint a világ*. Palatinus, Budapest, 2002. 240–282; Győrffy–Kelemen–Palkó (szerk.): *Prózafordulat*. Kijárat, Budapest, 2007.

[3] Birkás Ákos: Ki az áldozat? Ki a tettes? és Mi a teendő? (1981) http://www.artpool.hu/Al/al01/Birkas1.html. Az avantgárd, a neoavantgárd és a „posztmodern”-nek tekintett nyolcvanas évek kapcsolatáról lásd Deréky Pál szövegét. In Deréky Pál – Müllner András (szerk.): *Né/Ma? Tanulmányok a magyar neoavantgárd köréből*. Ráció, Budapest, 2004.

nikusan szemlélte korábbi heroikus, ellenzéki tevékenységét.[4] Effajta szemlélet jellemezte az Indigo csoport és a Vajda Lajos Stúdió működését is, miközben a régebbi, komolyabb magatartásnak is megmaradtak az intézményei és a csatornái.[5] A neoavantgárd örökségének fragmentumain létrejött az Artpool Művészetkutató Központ, és továbbra is működött a Balázs Béla Stúdió a kísérleti filmezés és a videomővészet központjaként.[6] A nyolcvanas éveket ezen túl olyan, mindmáig jó részt kanonizálatlan intellektuális mozgások jellemezték, mint a punk és az alterock megizmosodása, illetve a spiritualizmus (zen, buddhizmus, sámánizmus) szárba szökkenése. Mindez a szellemi mozgékonyság kiválóan átjön a Sebeő Talán által létrehívott, illetve „léteztetett" *Csere* filo-fanzine számainak tartalmából is, amely 1983 és 1988 között jelent meg, tizenegy szám erejéig.[7]

---

[4] Az „avantgárd halála" modern retorikai toposzról lásd bővebben Paul Mann: *The Theory-Death of the Avant-Garde*. Indiana University Press, Bloomington, 1991. Az amerikai irodalomtörténész Jean Baudrillard, Guy Debord és Roland Barthes szövegeire építve tárgyalja az avantgárd permanens öngyilkosságát, önfelszámolását, illetve azt, ahogy a kultúraipar magába építi és ezáltal el is pusztítja az avantgárdot a dadaizmustól és Marcel Duchamp-tól kezdődően. Az érem másik oldala azonban az, hogy ebben a folyamatban az avantgárd is aktívan részt vesz: egyrészt hekkeli a mainstream kultúrát, másrészt fenntartja a kulturális termelés paradox tagadását, harmadrészt folyamatosan igyekszik felszámolni a kulturális termelésként felfogott művészeti gyakorlatot, ami szükségszerűen vezet „önpusztításhoz". Negyedrészt pedig, egy kulturálisan túltelített mezőben érthető és bevett marketingstratégia az erős hírek és állítások produkálása.

[5] Az Indigo csoportról bővebben lásd Hornyik Sándor – Szőke Annamária (szerk.): *Kreativitási gyakorlatok, FAFEJ, INDIGO. Erdély Miklós művészetpedagógiai tevékenysége*. Gondolat, Budapest, 2008. A Vajda Lajos Stúdióról lásd Novotny Tihamér szövegeit. Novotny Tihamér – Wehner Tibor (szerk.): *VLS. A szentendrei Vajda Lajos Stúdió*. Szentendre, 2000.

[6] A BBS-hez lásd a Páldi Lívia műcsarnokbeli kiállítása kapcsán megjelent remek kötetet. Gelencsér Gábor (szerk.): *BBS 50. A Balázs Béla Stúdió ötven éve*. Műcsarnok, Budapest, 2009.

[7] A tizenegy, egyedi módon szerkesztett és oldalszámozott, képzőművészek által tervezett, műmelléklettel ellátott és házilag sokszorosított filo-fanzine-ben a cserélők (Ármos Ózon, Sebeő Talán, Szathmári Botond) írásain kívül jelentős filozófiai, irodalmi és zenei szövegek is megjelentek, többek között Bodó Mihálytól, Czakó Sándortól, Danka Attilától, feLugossy Lászlótól, Grandpierre Attilától, Martin Heideggertől, Herencsár Andrástól, József Attilától, Litván Pétertől, Rőczey Györgytől, Tatár Görgytől és Varga Bélától.

Ebben található meg a *Csere* iniciátorának, szerkesztőjének és „ideológusának” manifesztuma is, mely költői tömörséggel vezet be a nyolcvanas évek szellemtörténetébe:

„A FILOZÓFIA mindig azt mondta, hogy az ember csak akkor lehet élesgondolkodású, ha tudásra épült. Helyzete tehát ellentétes a zenéével, a matematikáéval és a filozofikusságéval.

A FILOZOFIKUSSÁG egy képesség, amellyel az ember a művészetek és a filozófia felé való gondolkodásban éles tud lenni – ebből vezethető le a látóvoltúság, a kibontakozáskedvelők, a zseniális dilettáns, a szellemérintettség, illetve a lényeg- és folyamatérzékeny látás stb.

A KORA a tudásra épülő gondolkodásnak lejárt. Amit mi teszünk, az az információs társadalom.”[8]

Ugyanezzel a tömör és velős kinyilatkoztatással kezdődik Sebeő Talán összefoglaló, programadó tanulmánya a Cseresorozat Nemzetközi Filozofikussági Művészetelőreiskoláról (CsNFM) és a Cseréről (mint filozófiai rendszerről) magáról, melynek címe: Kinek csinálunk?[9] A tanulmány egy rendkívül komplex gondolati rendszer handoutjának tekinthető, és meglehetősen nehéz kivonatolni, de nagyjából a következő utat ajánlja a Csere mint intellektuális tevékenység és mozgalom életfilozófiájának megértéséhez: a kiindulópont a szellemérintettség momentuma, amely egyfajta nyitottságot és együttgondolkodást tételez, erre az alapra épül rá a sokrétű, a világra és az emberre egyaránt reflektáló gondolati rendszerek involválása egy új, szabad, nyitott és a különféle rendszereket egymásba átfordító gondolkodásba, amely immáron egy új nyelvet is igényel, viszont mindezen intellektuális erőfeszítésért „cserébe” új összefüggéseket tár fel, és új lehetőségeket kínál önmagunk és a világ

[8] Sebeő Talán: Hogyan készítsünk Cserét? (1987). Lásd jelen kötetben.
[9] A következőkben a *Csere* filo-fanzine nevét dőlt betűvel írom, az egyes cseréket (mint kötetlen előadások, fellépések és művészeti akciók megnevezéseit) kisbetűvel, a Cserét mint filozófiai rendszert és mint mozgalmat pedig nagy kezdőbetűvel.

jobb megértéséhez.[10] A Csere tehát nem pusztán egy fanzine, hanem a gondolkodás és az információcsere, azaz a kommunikáció egy lehetséges módja is, amely ráadásul azzal a céllal működött, hogy egy „antitársaságot” hozzon létre az újfajta gondolkodás gyakorlására.

A „Kinek cserélünk?” szövege – mondhatni avantgárd módon – tagadja ugyan önnön manifesztum jellegét, ám mégis egyfajta programot ad, és tételesen – már-már kategorikusan – kifejti téziseit. A szerző érezhetően ódzkodik a puszta elmélettől és a katedrafilozófiától, ezért tagadja a szöveg „manifesztátum” jellegét, ehelyett azt képviseli, hogy a Csere nem elmélet, hanem művészeti jellegű gyakorlat, amely nem a papíron, hanem a valós téridőben mutatja meg valódi természetét. A művészet Sebeőnél a teremtés allegóriájává válik, amely így több lesz a filozófia puszta befogadásánál, meghallgatásánál – egyfajta életként művelt filozófiává válik, amely különféle szövegekben, képekben és performatív gyakorlatokban testesülhet meg. Sebeő a filozofikus beállítódás és a szellemérintettség tételezése közben ráadásul elhatárolódik a „szubkultúravoltúságtól” és az anarchizmustól is. A Csere ugyanis szerinte nem szubkultúra, mivel nem zárul önmagába, továbbá önreflexív és a totalitást célozza. A Csere és a Cseresorozat esetében a tények és az események ennek ugyan ellentmondhatnak, de elméleti síkon feltétlenül detektálhatjuk a szubkulturalitás és a marginalitás felszámolásának igényét, amely abban is tetten érhető, hogy a Csere egyes fesztiváljainak és találkozóinak szervezői a lehető legtágabb körből igyekeztek résztvevőket toborozni.

Első rendezvényeiken, illetve a *Csere* filo-fanzine egyidejű számaiban olyan jól ismert kulturális formációk képviselői jelentek meg, mint a Hejettes Szomlyazók, az Indigo csoport, a

[10] A Csere filozófiájának és filozofikusságának összefoglalásához lásd Sebeő Talán: Filozofikusság a 80-as évek magyar művészetében. In Keserü Katalin (szerk.): *A modern poszt-jai*. ELTE, Budapest, 1994. 259–280.

Bizottság és a Vágtázó Halottkémek. A parcialitáson túlmutató (illetve ekként tételezett) művészet és a művészi teremtés, avagy Talán szavaival a „művészi bemutatás” volt hivatott garantálni azt is, hogy a Csere – bizonyos szempontból kritikai, dekonstruktív, a fennálló tudásformákat megkérdőjelező, szókratészi – gyakorlata túlléphessen az anarchizmus vádján, mely a nyolcvanas években egyértelműen összefonódott az alternatív kultúrák hivatalos megítélésével. A totalitás igényét szolgálta a szellemi nyitottságon, azaz a „befogadó” és nem kirekesztő kommunikáción túl a Csere művészeti médiuma is, amely per definitionem mindenféle közlésformát magában foglalhatott, az előadástól kezdve a beszélgetésen és a vitán át a performanszig és a képzőművészeti alkotásokig, melyek rendszeresen megjelentek a Csere egyes fesztiváljain. Sorrendben az 1984-es *Gyorskettő*n (Bercsényi Klub, Budapest), az 1985-ös *Kibontakozáskedvelők*ön (FMK, Budapest) és a *Rövidene*n (Galéria 11, BME, Budapest) melyek tehát az akkori avantgárd (illetve alternatív) művészet legjelentősebb helyszínein kerültek megrendezésre.

A Csere és annak „manifesztuma” több szempontból is avantgárd vállalkozásnak tekinthető. Egyrészt a klasszikus avantgárdhoz hasonlóan fel akarja számolni az élet és a művészet határait, másrészt továbbra is elképzelhetőnek gondolja a világ formálását az egyén formálásán keresztül.[11] (Ezt ráadásul Talán ahhoz hasonlóan tételezi, ahogy Kant és Tolsztoj akart visszatérni az intézményesült vallástól az eredendő, eredeti vallásossághoz.) A Csere az avantgárdhoz hasonlóan az új felismerések és az új formák forradalmi lázában ég, és egyik legfontosabb küldetésének éppen a határok és a „határosságok”

[11] Az avantgárd mindmáig aktuálisnak tartott definíciójához lásd Peter Bürger: *Az avantgárd elmélete* (1971). Ford.: Seregei Tamás. Universitas, Szeged, 2010. A lényegében adornói alapokon álló elmélet azonban meglehetősen mostohán bánik a neoavantgárddal. Lásd ehhez Hornyik Sándor: Veszélyes kiegészítések? Megjegyzések a magyar neoavantgárd elméletéhez. In *Nulla dies sine linea. Tanulmányok Passuth Krisztina hetvenedik születésnapjára*. Szerkesztette: Berecz Ágnes, L. Molnár Mária és Tatai Erzsébet. Praesens, Budapest, 2007. 171–177.

felszámolását tartja. Sebeő erre a folyamatra a „határlepusztítás” kifejezést használja, legfőbb referenciapontja ennek során Hegel filozófiája, miközben gondolatai Gilles Deleuze deterritoriális filozófiájával állíthatók párhuzamba.[12] A Csere és a Cseresorozat „lényege” a határlepusztítás felől nézve úgy fest, hogy az első fokozat az egyén és a közösség, illetve az egyén és a másik közötti határ lebontása, mely a társaság, illetve a csoport szintjén zajlik. A második fokozat – a társasághoz szorosan kapcsolódva – a kiadvány, a *Csere* filo-fanzine, amely már nem pusztán a szóbeli, hanem az írásbeli közlés határait is lepusztítja egyedi formájával és felépítésével. A harmadik fokozat a művészeti fesztiválokon jelenik meg, és a művészeti ágak határainak leépítésére irányul a művészeti gyakorlat szintjén. A negyedik és egyben a maga nemében a végső fokozat a műalkotás nem pusztán műfaji, hanem tér- és időbeli határainak lebontása, egy olyan műtárgymodell megalkotása, amely meghaladja a jelen korlátait. Ez az új modell, ez az új műtárgy pedig a titokzatos és görögös hangzású ónia nevet kapja majd Sebeő Talán és Sugár János együttműködése folytán. Ezzel párhuzamosan a Csere az információáramlás, illetve -átadás harmadik fokozatát valósította meg, miszerint „van már elvi megváltoztatóerejű tartalom, de azt nem azért mondják, hogy a résztvevők megváltozzanak, hanem pont ellenkezőleg, azt tehetik a hallott-látott dolgokkal, amit csak akarnak”. Ez a gondolat, ez a kommunikációs praxis tekinthető a CSNFM gerincének: szabadságteremtés.

A Csere művészet- és életfilozófiájának avantgárdizmusát kiválóan mutatja a program filozofikus retorikája és performativitása is, amely olyan különleges, a nyelvet is reformáló –

[12] Talán Hegelnek tulajdonítja a mondást: „a természet nem határokban gondolkodik” – vö. Georg Wilhelm Friedrich Hegel: *A szellem fenomenológiája* (1807). Akadémiai, Budapest, 1973. A deterritoriális gondolkodás bővebb kifejtéséhez lásd Félix Guattari – Gilles Deleuze: *Mille plateaux. Capitalisme et schizophrénie II*. Minuit, Paris, 1980. Magyarul csupán az előszó olvasható, Rizóma címmel: http://www.c3.hu/~exsymposion/HTML/fu/deleuze/foszoveg.htm

esetenként Heideggert idéző – kifejezéseken keresztül érhető tetten, mint a „világranyitottság”, a „folyamatérzékenység”, a „lényeglátás” vagy a „szabadvoltúság”. A határlepusztítás mellett talán ez utóbbi, a szabadvoltúság a leglényegesebb, hiszen a határok és a határosságok felszámolásának célja bizonyos értelemben a szabadság megvalósítása a Kádár-rendszer puha és elasztikus, de annál makacsabb határai és keretei között. Úgy is fogalmazhatnánk Nietzsche és Deleuze után szabadon, hogy a cél egyrészt a világ beengedése, beszabadítása a filozófiába és a művészetbe, másrészt a felszabadított individuum (a skizofrén tudat, illetve az Übermensch) kiengedése az életbe.[13] Budapesten a nyolcvanas években ebben a folyamatban eltérő habitusú és érdeklődési körű emberek vettek részt (a természettudósoktól a bölcsészeken át az írókig és a performanszművészekig), akiket nem annyira a közös program vagy a hasonló ideológiai és politikai beállítódás, mint inkább a személyes és baráti kapcsolatok, illetve az intellektuális szimpátiák laza, de annál bonyolultabb hálózata kapcsolt össze.

A Csere azonban ezzel a programmal valahol újrajátszotta az avantgárd szubkultúra klasszikus paradoxonát is: olyan eszközökkel akarta felszabadítani a tudatot, melyek meghaladták a hétköznapi szubjektum gondolkodásának és felfogóképességének határait. Egyszerűen fogalmazva: elvont (esetenként ezoterikus) nyelvet teremtett és használt egy emancipatorikus és utópikus küldetés megvalósításához. Eszmetörténeti jelentőségén túl a Cseresorozat „ereje” és fontossága mégis a kollektivitásban, a csoport (a csoportos gondolkodás és fellépés) szabadságának, felszabadító hatásának felismerésében és képviseletében rejlik. A szabad képzettársítások, a kötetlen gondolkodás, az interdiszciplináris és intermediális tevékenység ugyanis az egyetlen lehetséges út a társadalmi és politikai

[13] Vö. Friedrich Nietzsche: *Ecce Homo* (1908). Göncöl, Budapest, 2003; Gilles Deleuze: *Nietzsche és a filozófia* (1962). Holnap, Budapest, 1999; Gilles Deleuze – Félix Guattari: *L’Anti-Oedipe. Capitalisme et schizophrénie* I. Minuit, Paris, 1972.

hierarchiák lebontására.[14] Arra, hogy újrarendezzük az érzékelést és a gondolkodást, és kiszabaduljunk a modern ödipális rendszerekből (vallás, család, iskola, tudomány).[15] Kevésbé filozofikusan fogalmazva: céljuk egy alternatív valóság teremtése volt, ami egyúttal a fennálló valóság, a bürokratikus szocializmus kritikáját is jelentette. Ennek során tagadhatatlanul létrehoztak egy alternatív kultúrát, egy csoportot, egy társaságot, egy „bandát”, amely saját nyelvvel, saját hellyel és saját rituáléval rendelkezett. Erről a nyelvről és ezekről a helyekről (Platón barlangja, Titanic Társaság) lesz most szó bővebben.

A tárgyalás módját is valahol a téma inspirálta, de valamelyest túl is mutat azon, amennyiben megkísérli a hermetizmus és dilettantizmus gyanújába keveredett Cserét egy tágabb ismeret- és társadalomelméleti hálózatba illeszteni. Ehhez először Sebeő Talánt és társait behelyezem a hatalom és a tudás foucault-i mátrixába, ahol a Tudás, az Erő, a Lét és a Létező filozófiai fogalmai mentén vizsgálom a Cseresorozat Nemzetközi Filozofikussági Művészetelőreiskola szellemiségét és tevékenységét. Majd pedig az episztemológiától az ontológia felé mozdulok el, és a Tér/idő fejezetben azt vizsgálom, hogy a Csere tevékenysége miként foglalta el helyét a késő-kádári, poszt-einsteini téridő struktúrájában, és miképpen kísérelte meg újraértelmezni a téridő, a műtárgy, a szubjektum és az intézményrendszer fennálló koncepcióit.

[14] Ebben valószínűleg olyan eltérő habitusú gondolkodók is egyetértenének, mint Joseph Beuys, Arthur Koestler, Erdély Miklós és Gilles Deleuze.

[15] Legújabban a kritikai művészetelmélet egyik legfontosabb filozófusa, Jacques Rancière is ezt az utat képviseli, Michel Foucault, Gilles Deleuze és Louis Althusser gondolkodásának alapjain: *A felszabadult néző* (2009). Ford.: Erhardt Miklós. Műcsarnok, Budapest, 2011.

Hatalom/tudás

A hatalom/tudás (Macht, Wissen) diskurzusa nem csupán a római retorika és a kora modern, humanista politikaelmélet újrainstallálása a késő modern, kapitalista politika és gazdaság keretei közé, hanem a tudás és az érzékelés egyik legaktuálisabb és leginkább revelatív rendszere, amely nem pusztán annyit állít, hogy a tudás hatalom, illetőleg vica versa. Foucault legerősebb állítása ugyanis az, hogy a diskurzuson és a nyelven keresztül a tudás (savoir) maga a priori, vagyis meghatározza a hatalomgyakorlás technológiáit is, és ennyiben a legszebb modern védőbeszéd a filozófia és a filozofikusság mellett.[16] Praktikusan és elöljáróban csak annyit, hogy a hatalom/tudás regiszterei és kottái határozzák meg az egyén, avagy a szubjektum lehetséges pályáit, mely egyrészt „kemény" tudománnyá változtathatja a bölcsészetet, másrészt pedig kiutat kínál a művész avantgárd (lényegében: romantikus) mítoszának mise en abyme tautológiájából.

Tudás – Foucault (Nietzsche)

A XX. század második felének egyik legfontosabb filozófusa, Gilles Deleuze – aki éppúgy Nietzschétől indult el, mint Sebeő Talán – egy új típusú gondolkodót fedezett fel Michel Foucault-ban, akinek archeológiája és diskurzuselemzése a korábbiaktól eltérő, archivátori képet adott az emberi gondolkodás történetéről. Foucault diskurzuselemzése persze nem annyira módszertanilag, mint inkább szemléletileg hozott újat, egy olyan nyelvfilozófiai orientációjú filozófiai környezetben (nyelvi fordulat à la Richard Rorty), amely a tudás termelésére és a nyelv primordiális szerepére fókuszált egy alapvetően pragma-

[16] Vö. Michel Foucault: *A szexualitás története* I. *A tudás akarása* (1976). Atlantisz, Budapest, 1996.

tista és politikailag behatárolt társadalmi környezetben 1945 után.[17] Foucault-nál természetesen nem a hatalom és a tudás összefonódásának detektálása a nagy fegyvertény, mint inkább az, hogy ezt az összefonódást az emberi test, a zsigerek, a sejtek szintjén tapintotta ki és tette láthatóvá. Erről, és nem pusztán a hatalom instrumentalizálásáról (ami legalábbis Machiavelli óta nem nagy újdonság) szól a kormányzati ész (franciául találóbban: gouvernementalité) teoretikus szójátéka is, illetve az angolszász vidéken könnyebben hódító kifejezés, a hatalom mikrofizikája – a testbe és a tudatba ivódott ideológia. Ennek következményét – Foucault-tól immáron némiképp elszakadva és a magyarországi politikai és kulturális keretek felé közelítve – úgy írhatjuk le, hogy nincs ideológiamentes lét, de lehet azért küzdeni, hogy ezt legalább felismerje a szubjektum. Innen nézve Talán és a Cseresorozat célja, az „un-ideologikus" gondolkodás és lét idealistának, ha nem egyenesen utópikusnak tekinthető. Ráadásul a lét ilyetén transzcendálása ellentmondásba kerül a nietzschei és heideggeri programmal is, mely túl kívánt lépni a metafizikán. Azt sem érdektelen megjegyezni, hogy Nietzsche és Heidegger is elhatárolódott végül a katedrafilozófiának tekintettel valóságtól, míg egyikük útja az őrületbe, addig a másiké a költészetbe vezetett.

Ekképp Nietzsche és Heidegger is szakított azzal az adminisztratív, instrumentális hatalommal, amely Foucault és Deleuze szerint is valójában biohatalom, melytől a normalitás keretein belül lehetetlen megszabadulni. Foucault és nyomdokain Deleuze ezért kutatta a test (és azon belül a szellem!) fölötti hatalomgyakorlás technikáit, a klinikai orvoslás, a pszichoanalízis, a börtön és a szexualitás történetét. A „tudás archeológiája" és az „érzékelés logikája" így legalább annyira a létezés és a létezők tudománya, mint Heidegger klasszikusa, a *Lét és idő*, mely bizonyos tekintetben mindkettő-

[17] Vö. Richard Rorty: *The Linguistic Turn. Essays in Philosophical Method*. Chicago University Press, Chicago, 1967.

jük munkásságát inspirálta.[18] A horizontok azonban csak a távolból olvadnak össze, Foucault és Deleuze ugyanis nem a létet, hanem a létezőket állítja a középpontba, mivel úgy gondolják, hogy a lét és a semmi hipotézise továbbra is metafizika. A filozófia célja Foucault és Deleuze nyomán így nem is lehet más, mint az ember felszabadítása, de ehhez először tudni kell, hogy az ember mi mindennek van alávetve: felügyelet és büntetés, orvosi tekintet, a normalitás pszichológiai és pszichiátriai diskurzusa, különös tekintettel a szexuális „eltévelyedésekre", melyek tárgyalása nem választható el a biológiai testtel is rendelkező szerző (avagy Szerző) szexuális identitásától és társadalmi nemi szerepeitől sem. Mindezektől nem függetlenül, de valahol mindezeken túl is emelkedve Foucault célja nem más volt – Deleuze nézőpontjából –, mint hogy a filozófia addigi „lényeglátó" ágát, a fenomenológiát felváltsa (illetve elmélyítse) az episztemológiával.[19]

Valami hasonlóra törekedett Sebeő Talán is, amikor a nyolcvanas években – jórészt Heidegger és Hegel nyomdokain – a filozofikusságot és a szellemtelítettség szembeállította a marxizmussal és a pragmatizmussal, mely szerinte az 1945 utáni, szociológiává vált filozófiát jellemezte. Sebeő olvasatában a második világháború után már nem születtek nagy és önálló filozófiai rendszerek, mert a gazdasági és a politikai szempontok is a társadalomtudományoknak kedveztek. Az ezekben kidolgozott tudományos nyelv- és kategóriarendszer azonban köszönő viszonyban sincs a valósággal, mely tényre elsősorban a gondolkodás másik kreatív ágazatának képviselői, a művészek figyeltek fel. Így lett a CsNFM története is többek közt a művészek és a „művészet" története – szemben az instrumentális ész történetével és a filozófia XX. századi „elszegényedésé-

[18] Vö. Michel Foucault: *A szavak és a dolgok. A társadalomtudományok archeológiája* (1966). Osiris, Budapest, 2000; Gilles Deleuze: *Logique du sens*. Minuit, Paris, 1969; Martin Heidegger: *Lét és idő* (1927). Gondolat, Budapest, 1989.
[19] Gilles Deleuze: *Foucault*. Minuit, Paris, 1986.

vel” (filozófia helyett szociológia) és „varázstalanodásával” (Max Weber, Várkonyi Nándor).[20] Weber persze a kapitalista társadalom egészére használta az Entzauberung (varázstalanítás) fogalmát, amikor is a vallásos hitvilágot felváltották a tudományos elméletek és az objektív tények, és a transzcendentalizmus helyett a pozitivizmus vált uralkodóvá. Viszont Weber kortársai – többek között Rudolf Steiner vagy egy kicsit korábban Helena Blavatsky – is hasonló folyamatokat detektáltak, bár azokból eltérő következtetéseket vontak le a Világszellem mibenlétére és fejlődésére nézvést.

A századforduló spiritualizmusának lényeges eleme volt a nyugati racionalizmus kritikáján túl a keleti gondolkodás felfedezése és reális alternatívaként történő kezelése is. Ennek nyomai és alternatív hagyományai a Cseresorozat több tagjánál is észlelhetők. A legnagyobb elméleti erudícióval Szathmári Botondnál, aki Sebeőhöz hasonlóan a szellemtudományok mellett kötelezte el magát. Csak amíg Talán Hegel, Nietzsche és Heidegger gondolkodását követte, addig Szathmári Nietzsche mellett inkább a keleti filozófusokat tanulmányozta, illetve azok egyik legjelentősebb magyar tolmácsolóját, Hamvas Bélát, akinek örökségét Szathmári is intenzíven ápolta.[21] Több cserét is tartott Hamvas Béla helyéről, illetve filozófiájáról, és 1988-ban az ELTE filozófusával, Szilágyi Imrével közösen megalapította a Hamvas Béla Kört is. Sebeő Talánnal a közös nevezőt a modern racionalizmus és a pozitivizmus kritikája képezte, amelyet Szathmári is több ízben kifejtett, legnagyobb volumenben a hagyománytudatról írott szövegében, ahol a racionalizmus kritikájának szellemi spektruma a buddhizmustól a tudományfilozófiáig, jelesül Paul Feyerabend munkásságáig

[20] Max Weber: A tudomány mint hivatás (1919). In *Állam, politika, tudomány. Válogatott tanulmányok*. Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, Budapest, 1970. 126–156; Várkonyi Nándor: *Az ötödik ember* I–III. Széphalom, Budapest, 1995–1997.

[21] Szathmári Botond: Hamvas Béla bölcseletének gyökérzete és helye az európai filozófiai hagyományban. *Pro Philosophia Füzetek*, 2007. 145–158.

ívelt.[22] Ez a pozitivizmuskritika amúgy összecseng Nietzsche és Heidegger tudományfelfogásával is, de Szathmári tőlük eltérően a buddhizmus, a természeti vallások és a sámánizmus irányába mozdult el, ami összecseng Hamvas bölcseletével, aki etikai és egzisztenciális alapon is elfordult a nyugati filozófiától a nagy vallások szent könyveiben rejlő szent tudás, a „scientia sacra" megszerzése és megélése érdekében.[23]

Szathmári 1988-ban hozta létre a Rituális Performance Színházat, mely az „életművészet" egy újabb, mondhatni spirituális, illetve nonteista verziójához vezet. Ennek kapcsán vetette papírra az *Áldozatművészet* című szövegét, amely egy művészi hitvallás summázatának tekinthető. Eszerint a performansz a „határok lepusztítása, a nagy ősegység újraélése. A rítus újraélesztése, hiszen a művészet eredete is a szakrális rítusokban keresendő. A rituális művészet célja mindig az én, az individuum megsemmisítése, a kollektivum megteremtése, s ezáltal a kozmikus spirituális teremtőerők felébresztése, működésbe hozása. A performernek mindig el kell jutnia a végső kérdéshez, bele kell kényszeríteni magát a lét és nemlét problémájába, és a lét határán bemutatnia az áldozatot. Akkor igazán hiteles az áldozat, ha annak tárgya maga a performer személyes és testi mivolta." Szathmári egyik leghíresebb és legkomplexebb performansza a *Múmia* (1991), melyben a bécsi akcionizmus és a sámánizmus elemei keveredtek különféle filozófiai és költői szövegek hatásmechanizmusaival. Hasonlóan tág spirituális mezőben mozgott a korábbi, 1989-es *Szellemsüllyedés* is, illetve az 1991-es *Sol Invictus*, melyeket Szécsi Kiesel Andrással közösen mutatott be.

Mindegyik performansz az áldozatra, az én megsemmisítésére épül, és kiemelt szerepet játszik benne a transzfiguráció, az átlényegülés, a magasabb szellemi szférák megjelenítése és

[22] Szathmári Botond: A hagyománytudat szerepe a XXI. században. *Polisz*, 70, 2003. 3–8.
[23] Szathmári Botond: Táltosok a XXI. század hajnalán. *Napút*, 5:5, 2002. 61–68.

elérése, ami többnyire a természet alapelemeinek (tűz, víz, levegő, fa, kő) felhasználásával jön létre. A *Múmia* esetében a tét az ember Igazi Arca, illetve lényege. A performansz kezdetekor lepellel letakart múmiák (öt figura) láthatók a színpadon, melyek közül az egyik magát Szathmárit rejti, a többi viszont különféle ábrázolás, illetőleg szobor. A performansz kezdetekor a gézzel betekert Szathmári letekeri magáról a kötést, majd lerántja a leplet három másik „szoborról" is. Az egyik lepel egy kivágott kartonra rajzolt figurát rejt, melyet a performer kiradíroz, a másik egy gipszből készült múmiát, melyet – mint hamis képet, illúziót – szétrombol egy vascsővel, a harmadik pedig egy egyiptomi papírmasé alakot, amelyet a performer fölgyújt. Az utolsó lepel alatt azonban nem egy újabb múmia rejlik, hanem egy tükör. A performer leül, meditál „önmaga" előtt, majd fejével eltöri a tükröt, lerombolja a legmakacsabb illúziót is, végül pedig társai begipszelik, miközben az egyik oldalról Weöres Sándor *A teljesség felé* című írása hangzik fel, a másikról Diamanda Galás hangja hallatszik. A performansz filozófiáját és működését egy asszociációs mező volt hivatott szavatolni, amely a meghívón is olvasható volt. A performansz ontológiai és narratológiai kulcsfogalmai e szerint a következők: „önszoborépítés", „lélek-mumifikáció", „arctalanságba-fulladás", „maszkbamerevedés". A performansz során tehát a lélek kiszabadult testi béklyóiból, majd leszámolt a lélekkel kapcsolatos tárgyiasult illúziókkal, de végül a kör bezárult, és a lélek visszatért eredendő börtönébe, múmia alakjába.

A *Sol Invictus* a *Múmiá*tól eltérően szabadtérben, grandiózus „kulisszák" (Pál-völgyi-cseppkőbarlang) között valósult meg a Nap-Nap Fesztiválon. A két performer (Szathmári és Szécsi) egy hatalmas sziklafalon ereszkedett le az „égből", majd a performanszban részt vevő emberek (nem mellesleg: szép ifjú nők) a földön bearanyozták rég várt isteneiket, és imádták őket, de egyúttal bálványokká is változtatták őket, sőt

végül el is temették (be is ásták) isteneiket a földbe. A legyőzhetetlen nap, az isteni lélek azonban a performansz zárásaként még képes arra, hogy kiszabaduljon az emberi béklyók, a tudatlan áhítat és az értelmetlen istenítés fogságából. Amíg tehát a *Múmia* inkább az egyén és a reprezentáció kérdéseire fókuszált a szellemi és az anyagi dimenziók között, addig a *Sol Invictus* a vallás és a társadalom problematikáját állította előtérbe, hasonló szempontok szerint.[24]

Az új szellem egy másik megnyilvánulási formája körvonalazódott P. Lekov (Gerlóczy Ferenc), Sugár János és Sebeő Talán *Gyorskultúra* estjeinek (1984 és 1988 között a TIT Kossuth Klubjában) cseréi során, melyek az információs társadalom alapjain és azzal konfrontálódva definiálták magukat. Az estek és a cserék címei viszonylag jól orientálják az értelmezőt, egyrészt a témát, másrészt a hangnemet illetően is: *Korszerűtlenség és lustaság*; *Az optimizmus mint a radikalizmus terméke*; *A kapanyél mint a kultúra szimbóluma*; *Túlsétálni a célon*; *Fekete és piros hetes*; *Név és cím*; *Betű és ornamens*; *Hibátlan fáradtság*; *A paródia sebessége*; *A memória mint slágerlista*. A beszélgetések során az egyes résztvevők kötetlen asszociációs rendszerben reflektáltak az akkori kultúra szellemi és anyagi aspektusaira a Sugár által tervezett díszletek között, Litván Gábor pedig dalt is szerzett az estekhez. A beszélgetések apropóját az adott, költői, abszurd címek adták, de majd mindegyik a sebesség és a kultúra viszonyrendszerére irányult. Esetenként maguk a beszélgetők is összegezték a cím metaforikus és ismeretelméleti tartományait. A memória mint slágerlista kapcsán például ez szerepelt a meghívón: „A slágerlista csak a legújabbakkal szinkron produktumokat tartja számon, mércéje a maximumtól tart lefelé. Mi lenne, ha a tradíciók

[24] Szathmári és Szécsi az említett és kiemelt performanszokon túl számos fontos produkciót hozott létre a performanszművészet és a kísérleti színház határán, melyek részletes bemutatása szétfeszítené tanulmányom kereteit.

hipnózisában élő, könnyen manipulálható memóriánk is a fönti elven működne?”

A gyorskultúra kifejezés valahol egyszerre jelölte az információs társadalom, illetőleg az avantgárd kultuszát és kritikáját is. Egyrészt az elsők között verbalizálta Magyarországon az informatika, a kommunikáció és a média episztemológiai forradalmának jelenségeit. Másrészt viszont az avantgárd és a dada, valamint a Fluxus hagyományaihoz híven a szabad asszociációk és az erős kategorikus kijelentések provokatív hatására épült. Ekként a *Gyorskultúra* azt közvetítette, hogy az egyik gyors kultúra (avantgárd) miként tud reagálni a másik gyors kultúrára (információs társadalom). A beszélgetések különlegességét pedig ismét a határok elmosása, illetve lepusztítása jelentette. Látszatra informatív, tudományos igényű beszélgetéseket rendeztek a TIT (Tudományos Ismeretterjesztő Társulat) keretei között, valójában azonban intellektuális performanszok zajlottak, ahol a résztvevők az irónia és a paródia felől közelítettek a témákhoz. Kombinálták a tudományos és az áltudományos beszédmódot a hétköznapi nyelvvel és a humorral.

A modern tudás leképezésének egy másik és másképpen koncentrált, többszörösen szimbolikus kísérlete Sebeő Talán *Gondolám, a malom* című műve (a szerző általi besorolása szerint: rhapszodosz kórusmű nyelvben) 1992-ből. A *Gondolám, a malom* a maga régies nyelvi játékával egy összetett parabola a tudás és a vágy természetéről, illetve a reprezentáció és a valóság viszonyáról, mely műfaji besorolása által Nietzschére emlékeztet, aki a kórusban, a karban fedezte fel – az egyénnel, az egyéniséggel, a principium individuationisszal szemben – a valódi emberit, a tragikus életerőt. Valójában azonban az „archaikus” keretek között egy igen modern sci-fi történet elevenedik meg az űrszéllovasokról, akik uralják a rációt és a tudást, de híján vannak annak a valaminek, amit az emberek jobb híján örömnek neveznek, vagyis az emócióknak és a testi-

ségnek, ami Nietzsche számára is központi kérdéssé vált a tragédia és a „görögség” elméletének kidolgozása során.

A mű konkrétabban azt feszegeti, hat archetípuson keresztül (akik az emberi lét alapjai Talán szerint), hogy mi történne, ha egy telepatikus világ találkozna a mi „bodyworld” világunkkal. A találkozás leírására Talán egy olyan mitológiát teremt Peter Weiss, a Mahábhárata, Wedekind, Shakespeare és Dante „stílusának” felhasználásával, ami arról szól, milyen vágyai vannak annak a világnak és milyenek a mi világunknak, miközben a legfontosabb kérdés az, hogy interferálható-e a kettő.

Erő – Nietzsche (Platón)

Nietzsche számtalan gondolkodót késztetett elmélkedésre és önreflexióra, Hamvastól és Heideggertől Deleuze-ön és Foucault-n át Sebeőig és Szathmáriig. Ez utóbbi két, a Cseresorozathoz kapcsolódó filozófus kapcsán az is említendő, hogy a Cseréhez közel álló gondolkodók és élők körében is leginkább Nietzsche filozófiája és gondolkodása képezhetett közös nevezőt. Ennek számtalan személyes oka lehet, melyek fölfejtésére most nincs módom, viszont Deleuze és Foucault felől azt kell írnom, hogy Nietzsche talán leglenyűgözőbb gondolata egy alkotóművész számára a Wille zur Macht, avagy a hatalom akarása lehetett. Itt azonban azt is le kell szögezni, hogy Nietzsche nem pusztán és nem elsősorban a „politikai” hatalomra gondolt, hanem inkább az érzéki-szellemi hatásra, az egzisztenciális és pszichológiai effektusra. Egyesek a „Macht”-on nem is annyira hatalmat, mint inkább erőt értenek, ezek közé a gondolkodók közé tartozik Gilles Deleuze is, aki Nietzschében kifejezetten az erő filozófusát fedezte föl. Hasonló gondolati szálon indult el Foucault is, aki az emberek közötti hatalmi viszonyok vizsgálata során jut el Nietzsche hatalomról és erőkről alkotott elképzeléseiig.

A hatalom/tudás mindenkori diszpozitívja, vagyis valóságos anyagi és szellemi elrendeződése, illetőleg 1:1 arányú térképe magyarázattal szolgálhat arra is, hogy mit is keresnek ebben a történetben a művészek. A kulcs nem más, mint az elmúlt fél évszázad egyik elméleti és gyakorlati divatkoncepciója, a performativitás, amely a lingvisztikától és a nyelvfilozófiától gyorsan eljutott az irodalom, a színház és végül a képzőművészet elméletéhez. A performativitás – egyszerűen fogalmazva – a nyelv hatóereje, mindaz, ami a leíráson és a megnevezésen, avagy a nyelv ábrázoló funkcióján túlmutat. Így az sem véletlen, ha a különféle kísérleti színházak és a Fluxus nyomán a Cserélők is a performanszművészet különféle ideológiái és praxisai mellett kötelezték el magukat. Ha viszont a filozófiai alapokat, illetve a „filozofikussági alapozást” nézzük a képzőművészet mögött, akkor Nietzschétől legalább Schopenhauerig érdemes visszalépni, aki az akarat és képzet dialektikájára építette a maga filozófiáját. Ebből az is következett – bizonyos tekintetben a nietzschei Macht előzeteseként is –, hogy a Wille felértékelődött a Vorstellunghoz képest, és a művészet kiszabadulhatott a reprezentáció kötelmei alól, melynek aztán a Schopenhauert újrafelfedező expresszionisták örültek csak igazán. Schopenhauer abból a szempontból sem érdektelen most, hogy intenzíven tanulmányozta – a racionalizmus kritikájaként – a buddhista gondolkodást, melyet Nietzsche felé is közvetített, sőt életének egy időszakában az akarat és a képzet filozófiája Wagner esztétikájára is jelentős hatást gyakorolt. Ez a közös pont talán hozzájárulhatott az ifjú Nietzsche Wagner iránti rajongásához is.

Az ifjú Nietzsche azonban viszonylag gyorsan ki is ábrándult Wagnerből, viszont legjelentősebb korai művét, *A tragédia születése a zene szellemé*ből-t még neki dedikálta. Ebben a műben Nietzsche jócskán meghaladta mindkét mesterét, Schopenhauert és Wagnert is, és kifejezetten provokatívan értelmezte újra a görög zene és dráma elméletét, sőt a görögség egész filozófiá-

ját, amikor az apollóni és a dionüszoszi princípium kölcsönös és egymással szemben ható működésében fedezte fel a görög gondolkodás és életvitel lényegét, avagy Foucault-val szólva az antikvitás tudás/hatalom diszpozitívját. Az apollóni és a dionüszoszi princípium, illetve életfelfogás, és azon alapuló világlátás az egyik legfontosabb inspirációját adta a Cseresorozat tevékenységének. Részben talán azért is, mert Sebeő Talán az egyetemen intenzíven beleszeretett Nietzsche filozófiájába, szakdolgozatát pedig az alábbi címen írta meg: *Bevezetés a wagneri és a nietzschei zenefelfogások közti különbségekbe*. Sebeő Nietzsche és Wagner konfliktusát alapvetően esztétikai síkon kezelte. A konfliktus eredetét az 1849-es *Művészet és forradalom*, illetve az 1871-es *A tragédia születése*, továbbá kettejük barátságának írásos története alapján tárgyalta. Sebeő értelmezése szerint Wagnernél a zene csak drámaként működhet igazán, mondhatni Apolló égisze alatt, Nietzschénél viszont a zenében meglévő tragikumnak éppen hogy ki kell szabadulni a dráma és Apolló fennhatósága alól. Sebeő sommás, de lényeglátó értelmezése szerint: Wagner tehát zenedrámát akar, Nietzsche viszont valóban drámai, tragikus zenét. Írása azzal zárul, hogy hiányolja azt, hogy a filozófiának sajnálatos módon nem tárgya a Barátság.

Nietzsche hatása, illetve a Wagner–Nietzsche konfliktus problematikája konkrétan is inspirálta a Cseresorozat tevékenységét, és egy drámai szöveget eredményezett, mely egy performansz szövegkönyve is volt egyben. *Az Egy meg a Kettő* című szöveg (1989) tulajdonképpen Sebeő Talán és Litván Péter Zarathustrája, amely az *Egy dyonüszoszi és egy apollói alkat Glücksverabschiedene [a szerencsétől való búcsúja] a süllyedő Titanic fedélzetén* alcímet kapta. És a szerzők azt sem rejtették véka alá, hogy művük Friedrich Zarathustra és Friedrich Holländer műveinek szabad felhasználásával készült. Mindkét forrás szójáték, az előbbi egyértelműen Nietzschét övezi, az utóbbi meg *A bolygó hollandi*ra utal, mely Wagner műve, aki egy

kora újkori legenda alapján (Heine egyik regénytöredékéből ismerte azt) írta meg az opera librettóját. Egészen konkrétan tehát az *Ím-így szóla Zarathustra* (1883, 1908) az egyik vágott szöveg, a másik meg Wagnertől *A bolygó hollandi* szövegkönyve. Az elátkozott tengerész legendája egyúttal kapcsot létesít a Titanic legendáriuma, azaz tágan értelmezve a nyugati kultúra alkonya felé is, mely többek között a filozófia leáldozásában és a filozofikusság elhalásában is tetten érhető. A dialógus formában megírt szöveg áttételesen több helyen utal Nietzsche és Wagner kapcsolatára, barátságára, majd elhidegülésére és összeveszésére is. A kulturális emlékezet és a hagyomány alapján a konfliktus személyes (mi több, biológiai és testi) okokra vezethető vissza: Wagner hódító, apollói alkat volt, Nietzsche viszont éppen az ellenkezője, gátlásos, beteges, visszahúzódó.

Nietzsche helyére és szerepére utal az is, hogy a Csere és a Cseresorozat egyik filozofikus performanszát, Sebeő *Come fare uno scambio?*-ját (Hogyan készítsünk Cserét?, 1987) is erősen áthatja az Erő/Hatalom filozófiája. A cím egyértelműen utal arra, hogy tulajdonképpen a Csere filozófiájának művészi formába öntéséről van szó, egyfajta allegorikus misztériumjátékról, ahol a performer megmutatja, hogyan is működik a Csere, illetve mik is annak a központi momentumai. Ekképp a performansz *A lélek nyolc stációja – zene és tánc* alcímet kapta. A nyolc stáció a következő címeken lett elővezetve: Őstojás, Animalizáció, Az erő megjelenése, Zarathustra – tánc mosoly nélkül, Mámor, Végletekig feszített őrület meg egy, Kinyíródás, Játék. A performansz során Sebeő Talán mindvégig mozog és táncol, és ennek segítségével jeleníti meg az egyes stációkat is, közben pedig felolvassa olaszul a *Come fare uno scambio?* szövegét. Az első stációban, az Őstojásban még csak áll egy narancssárga köpenyben a sötét színpadon, és látcsővel néz maga körül körbe-körbe. A második stáció során a lélek megszületik és megelevenedik, intenzívebb kapcsolatba lép kör-

nyezetével. A harmadik stációtól, Az erő megjelenésétől kezdve a tánc és az alatta szóló zene egyre eksztatikusabbá válik. A negyedik lépcsőben, a Zarathustrában lekerül a performerről a köpeny, aki egy pókhálós pólóban folytatja a táncot, a Mámor alatt pedig már csak egyetlen ezüst színű alsógatya fedi a pókhálóst testfestést viselő táncos testét, a tánc csúcspontja a Végletekig feszített őrület, ahol a technikus, Mehr Licht Ferenc is fellép a színpadra, és Talánnal együtt pörgő-forgó, „pogózó" mozdulatokkal táncol. A többszintű határlepusztítás kontemplatív jelenetekkel, lenyugvással és megnyugvással zárul, illetve tér vissza a valóság dimenziói közé.

A *Come fare uno scambio?* egyik lehetséges elemzése nyilvánvalóan Nietzsche és az eksztatikus görögség felé mutat (*A tragédia születése*, 1871), ahol a mámor esztétikai alapállapotként tételeződik. Heidegger is elsősorban innen kiindulva alkotta meg a maga Nietzsche-képét, amely szintén a mámort állította a középpontba. Nietzsche (és nyomában Heidegger) a görögség tragikus világképének megalkotása, illetve rekonstruálása során nem pusztán az apollóni és a dionüszoszi princípium szembeállításával elemezte a görögség egyszerre racionális és irracionális, intellektuális és emocionális világszemléletét, hanem azt is hangsúlyozta, hogy ebben a túlnyomóan tragikus világképben éppen a művészet volt az, amely „metafizikai vigaszt" nyújthatott. Nietzschénél ráadásul nemcsak a ráció és az emóció feloldhatatlan ellentéte teszi dinamikussá az emberi lélek tartományait, de az is kinyilvánítódik – némiképp Platón szellemében –, hogy az apollóni állapot legtisztábban az álomban, a dionüszoszi pedig a mámorban valósul meg. Az előbbi az egyénnel, a rációval és az egyéni léttel (principium individuationis) kapcsolódik össze, az utóbbi viszont a létfeledéssel, a közösségi tudattal, és az ős-egységgel. Innen nézve a *Come fare uno scambio?* éppen a mámorhoz vezető utat mutatja. Miközben Zarathustrán keresztül megjelenik benne az új megváltó is, az emberfeletti ember, az értelem érzéki gyilkosa.

Nietzsche *Az Antikrisztus*ban (1888) azt is kinyilatkoztatta, hogy a kereszténység csupán fordított platonizmus, nem hordoz magában igazi megváltást itt a földön, és bejelentette Isten pótlására az emberfeletti ember eljövetelét, akinek filozófiája a jövő filozófiája:

„Ez a könyv azokhoz szól, kiknek száma a legkevesebb. S közülük talán még egy sem él. Ők lehetnek azok, akik Zarathustrámat megértik: mert hogyan is téveszteném össze magam azokkal, kiknek már ma kinyílnak a fülek? – Hozzám csak a holnapután tartozik. Némelyek posztumusz születnek.” Zarathustrához és az Antikrisztushoz szorosan hozzátartozik a közismert Nietzsche-aforizma is, amely a maga nemében a legrövidebb és egyben a legvelősebb, és a leginkább félreértett is: „Isten halott”. Nietzsche ugyanis nem a katolikus vallás érvénytelenségét jelentette be, vagy pedig annak természettudományos meghaladására célzott, és még csak Krisztus isteni természetével sem számolt le. Annyit állított csupán, hogy világunkat magukra hagyták az istenek. A gondolat első megjelenése valószínűleg a *Vidám tudomány* (1882) 108. aforizmájára tehető: „Miután Buddha meghalt, még évszázadokig mutogatták az árnyékát egy barlangban – egy iszonyatosan félelmetes árnyékot. Isten halott: ám az ember természete már csak olyan, hogy talán még évezredekig lesznek barlangok, amelyekben megmutatják az Isten árnyékát. – És nekünk – nekünk még az árnyékát is le kell győznünk!”

Szorosan ide kell vennünk, a Cseresorozat Nietzsche-értelmezései és -feldolgozásai közé Szathmári Botond – Sebeő Taláné-tól eltérő értelemben – spirituális Nietzschéjét (*Nietzsche álmai* című drámai szövegét) is, aki Krisztussal vitázik a kereszten a megfeszítettről és az Antikrisztusról. Szathmári több ízben is foglalkozott Nietzsche és a buddhizmus témájával, mégpedig azért, mert az *Antikrisztus*ban a buddhizmus pozitív vallásként kap helyet, mert nem a bűn, hanem a szenvedés ellen hirdet harcot. Szathmári drámai szövegében több

utalás is található a *Zarathustrára*, illetve a hírhedt 125. aforizmára: „Isten halott! Halott is marad! És mi öltük meg őt! Mivel vigasztaljuk magunkat mi, minden gyilkosok gyilkosai? A világ eleddig legszentebbje és leghatalmasabbja elvérzett késszúrásainktól – ki törli le rólunk a vérét? Milyen vízzel mossuk le magunkról? Miféle vezeklést, milyen szent játékot találjunk ki önmagunknak? E tett nagysága nem túlságosan nagy hozzánk képest? Nem kell-e istenné lennünk nekünk is, hogy méltónak mutatkozzunk e tett nagyságára? Ennél nagyobb tett nem létezett soha – és aki e tett után születik, az éppen e tett révén magasabb rendű történelemhez tartozik majd, mint az előző volt!”

Kettejük eltérő Nietzsche-értelmezése felől válik igazán izgalmassá a punkról folytatott vitájuk is. Deleuze felől nézve a punkmozgalomban és -zenében jelentősnek tűnik a nyilvánvaló és brutális lázadás mellett a testiség kidomborítása és az affekció, vagyis a hatáskeltés mozzanata is, mely szorosan kapcsolódik az erő deleuze-i, nietzschei fogalmához. Ezen a gondolati szálon, ebben az „erős” perspektívában a punk értelmezhető a dionüszoszi princípium felől is, amelynek során a pogózás és a karének ugyanannak a szellemnek a kifejeződése lehet eltérő korok eltérő szociális, politikai és kulturális díszletei között. Efféle kultúrtörténeti elemzésre vállalkozik Szathmári is, mikor nemcsak zeneileg, de művészettörténetileg is értelmezi a punkot.[25] Zenei szempontból a „primitivizmust” és a brutális egyszerűséget látja benne, egyfajta visszatérést a rock „ősi” gyökereihez. Művészettörténetileg viszont a futurizmus és a dadaizmus „rombolásához” és polgárpukkasztásához kapcsolja. Ezen túl – izgalmas módon – párhuzamot tételez a hetvenes évek performansza és a punk között: mindkettő a testre és a testiségre épít, és mindkettőben erős a destrukció gesztusa. A művészettörténeten túl Szathmári a punk politikáját és filozófiáját is elemzi, az előbbiben az egzisztencia-

[25] Szathmári Botond: A punk című írását lásd kötetünkben.

lizmust emeli ki, az utóbbiban pedig a kapitalizmus kritikáját (1968-at és a frankfurti iskolát). Elgondolkodtató, ahogy Johnny Rotten az Antikrisztuson keresztül Nietzsche felé mutat, és az is, hogy az egzisztencializmus örvén még Heidegger is megidéződik, ami azért enyhén szólva is provokatív képzettársítás, ha a téma a kifejezetten „proli" gyökerekkel rendelkező punk mozgalom.

Sebeő viszont „opponensi véleményében" a pragmatizmusból és a nihilizmusból vezeti le a punkot, a punk „atyja" nála a nagyon is amerikai Iggy Pop.[26] Sebeő szerint a punk egész egyszerűen a pragmatizmus és a neopragmatizmus durva lereagálása, amely tagad minden praktikus és haszonelvű értékrendszert. Innen már csak egy lépés – melyet Sebeő meg is tesz – a punk és Nietzsche összekapcsolása. Meglepő viszont a kapcsolat tételezésének miként je: Sebeő ugyanis nem az ordítóan nyilvánvaló „anarchizmus" felé mozdul el, hanem azt állítja, hogy a punk alapvetően materialista, miként Nietzsche is az, bár Nietzsche materializmusáról és annak kontextusáról azért megoszlanak a vélemények. A magyar „punkot" a Cseresorozat felől (vagyis Sebeő értelmezésében) két eltérő stiláris és eszmei orientációjú zenekar képviselheti: az egyik a Vágtázó Halottkémek (Szathmári említi is őket), a másik az A. E. Bizottság (Sebeő hivatkozik is rájuk). A VHK mai szemmel zeneileg lényegében ott is van a punk holdudvarában, bár szellemtörténeti helye a népzenével és a miszticizmussal megspékelve jóval bonyolultabb. A Bizottság helye és szerepe hasonlóan összetett: inkább szellemében, mintsem zenéje felől kapcsolható ide. A Bizottság Sebeő szerint egy kettős tagadást művelő népzenei irányzat maximális szellemtelítettséggel, akik a negáció negációján, a szellemtelen zene és kultúra megtagadásán és kifigurázásán keresztül jutnak el a kultúra abszurditásának vallásáig, illetve a popkultúra és az avantgárd szemtelen remixeléséig. Az esztétikai vonzalmakat amúgy az is jelzi,

[26] Sebeő Talán: Opponensi vélemény című írását lásd kötetünkben.

hogy feLugossy Lacza és Grandpierre Attila is rendszeres szerzőnek, illetve interjúalanynak számított a *Csere* filo-fanzineben, előbbi talán abszurditása és „keleti” szürrealizmusa, utóbbi pedig az erőről és a hagyományról alkotott komplex zenei felfogása miatt.

Az erő, a test és a zene mentén tartozik ide a Cseresorozat és a Hejettes Szomlyazók együttműködése Litván Gábor zeneszerzővel, amely a performansz és a csere kommunikációs formáit a dadaista, abszurd „színház” eszköztárával kombinálta. Litván Gábor kortárs zenéje igen nehezen kategorizálható, tagadhatatlanul fontos szerepet játszik azonban benne Wagner recepciója és egy újfajta, abszurd Gesamtkunstwerk gondolata, amely Litván számos műsorát áthatotta: ilyen az *Alpinisták a pusztán* (alcím: transzfatalista most-zenei koncertértekezlet), illetve a *Barlangikus terepzsemle*. Mindkettőn Litván zenei átiratai, illetve dalai hangzottak el a Hejettes Szomlyazók és a cserélők (a Cseresorozat törzsgárdája) hangsúlyosan dilettáns előadásában. A műsorokat igen tömören fogalmazva két vezérfonal jellemezte : egyrészt az eredeti téma lehántása a zenéről, és annak helyettesítése egy dadaista librettóval, másrészt pedig a klasszikus zene modern, disszonáns átírása, áthangszerelése.

A CsNFM Nietzsche-recepciója, a punk esztétikai értékelése, illetve a dadaista gyökerű zenei performanszok egyaránt afelé mutatnak, hogy a Cseresorozat tevékenysége többnyire leírható az érzéki, affektív „hatalom akarása” felől. Ha ezt az esztétikai ítéletet politikailag és szociológiailag kontextualizáljuk, akkor ahhoz a közhelyszerű megállapításhoz jutunk, hogy a CsNFM az avantgárd tradícióihoz híven az intézményes, politikai hatalom hiányát monitorozta művészetében. Ezzel egyrészt támadta és kritizálta a fennálló intézményrendszereket, illetve az autonóm művészet intézményét (és annak adornói elméletét), másrészt viszont egy alternatív társadalmat is vizionált. Valós politikai hatalom híján pedig elsősorban arra törekedett – jórészt tudattalanul –, hogy

modellértékű közösséget teremtsen, és kialakítson egy újfajta, nyitott, kreatív kommunikációt és csoportdinamikát, amely képes arra, hogy elszakadjon a tudatot korlátozó sztereotípiáktól.

Eszmetörténetileg ebben a szellemben hozta létre Sebeő, Szathmári, Szécsi és a két Litván (Litván Gábor és Litván Péter, valamint az elméleti téren kevésbé aktív többi alapcserélő) 1988-ban a Titanic Társaságot, amelynek keretei között tovább folyt a CsNFM tevékenysége a korábbi formában (évente egy-egy fesztivál és heti rendszerességgel gondolatcserék, vagyis interaktív előadások – kezdetben egymás lakásán). A Titanic Társaság a nyolcvanas évek végén az „elektroterrorizmus" (mediális kultúrakritika Bódy Gábor szellemében) és a platóni filozofikusság széles intellektuális spektrumán fejtette ki tevékenységét. A Cseresorozat társasága új nevét a XX. század elejének leghatalmasabb gépezetétől, az 52 ezer tonnás Titanictól kölcsönözte, amely rögtön az első útján, tragikus körülmények között süllyedt el. A Titanic luxus óceánjáró hajó mint kulturális és filozófiai metafora helyéről az egyik gondolatcsere tartója, Tatár György *Pompeji és a Titanic* című esszéje ad jó bevezetőt.[27] Az 1985-ös esszé a történelemfilozófiáról, a múlt, a jelen és a jövő rétegzettségéről, és a múltbéli kultúrák kutatásáról szól, melyek szimbóluma a lávával borított Pompeji és a vízbe süllyedt Titanic. A háttérben pedig – csakúgy, mint a CsNFM-nél – Nietzsche filozófiája és történelemszemlélete munkál, a filológia kritikájával és a mitikus dimenziók, illetőleg az örök visszatérés gondolatának előtérbe helyezésével.

Lét – Heidegger (Nietzsche)

A Lét (így, nagybetűvel) a modern filozófia történetében egyértelműen összefonódott Martin Heidegger nevével és a metafizika

[27] Tatár György: A történeti tudományok és az örök visszatérés – Pompeji és a Titanic. In uő: *Pompeji és a Titanic*. Atlantisz, Budapest, 1993.

kritikájával, amely egyesek szerint „konzervatív” (Pierre Bourdieu), míg mások szerint inkább misztikus (Rudolf Carnap) „forradalmat” jelentett a filozófiában.[28] Heidegger filozófiája minden elvontsága ellenére sem függetleníthető azonban az első világháború utáni politikai és szellemtörténeti helyzettől.[29] A háborús ipar dúlása után és némiképp a századforduló intellektuális örökségeként jelentős szerepet játszott a weimari Németországban a természet és a lélek kultusza, amelyet leginkább a Jugendbewegung és annak erőteljes technikakritikája fémjelzett. 1933 után azonban a Jugendbewegung egy kifejezetten sátáni leszármazottra tett szert a Hitlerjugend „személyében”, amely kezdetben Nietzsche erőfilozófiáját és Übermensch fogalmát is igyekezett a magáévá tenni. Talán ez is szerepet játszott abban, hogy a freiburgi egyetem volt rektora, Martin Heidegger Nietzsche filozófiájáról tartott egy kurzust az 1936/37-es szemeszter során, mely „A művészet mint a hatalom akarása” címet kapta. A kurzus egyik meghatározó témája amúgy a nihilizmus volt. Heidegger értelmezésében a kereszténység és a szocializmus egyként nihilista, mert nem tud szabadulni a metafizikától, viszont nem kevésbé nihilista a csőcselék demokráciája sem (Heidegger 1933-as rektori beszédében is idézi Nietzschét), amelytől védeni kell a magas (polgári) kultúrát.[30] A nagy kérdés már csak az, hogy ki öltheti magára a (német) kultúra védelmezőjének szerepét, és meddig mehet el az intézkedések foganatosítása során.[31] Otto Pöggeler mértékadó

---

[28] Pierre Bourdieu: *Martin Heidegger politikai ontológiája* (1988). Jószöveg, Budapest, 1999; Rudolf Carnap: A metafizika kiküszöbölése a nyelv logikai elemzésén keresztül (1931). In Altrichter Ferenc (szerk.): *A Bécsi Kör filozófiája*. Gondolat, Budapest, 1972. 61–92. http://nyitottegyetem.phil-inst.hu/tudfil/ktar/forr_ed/carnap.htm

[29] Heidegger szellemtörténeti szituálásához lásd Sziklai László: *Heidegger és az ínség kora*. Osiris, Budapest, 1997.

[30] Martin Heidegger: A német egyetem önmegnyilatkozása (1933). In uő: *Az idő fogalma / A német egyetem önmegnyilatkozása / A rektorátus 1933/34*. Kossuth, Budapest, 1992.

[31] Deleuze értelmezésében Nietzsche Antikrisztusa valójában éppen hogy nem nihilista, vagyis egészen pontosan antinihilista, aki a fejéről a talpára akarja állítani a platonizmust. Az 1933-as rektori

értelmezése szerint Heideggert nem igazán érdekelte a fasizmus, inkább a kultúra, a tudás és a bölcsesség individuális alapjainak védelmét kereste a csőcselékkel szemben.[32] Nem volt ideológus, nem volt egy Alfred Baeumler. A Nietzsche-kurzus is lényegét tekintve művészetfilozófiának tekinthető. Heidegger ugyanis Nietzschétől és az affektív, érzéki hatalom akarásától elindulva a nihilizmussal szembeni ellenmozgásként definiálta a művészet lényegét. Ekként, ha nem is politikai, de esztétikai értelemben Heidegger – Sebeő Talán kifejezésével élve – „unideologikus" filozófiát kísérelt meg művelni.[33]

Heidegger politikai ontológiája azonban – Bourdieu szerint legalábbis – szervesen illeszkedik korához. A freiburgi mester „konzervatív" fordulata ugyanis a „technicizmus" és az újkantiánus „tudományosság" bölcseleti alapokon álló kritikája, Kant kopernikuszi fordulatának és Husserl fenomenológiájának radikalizálása, vagyis a transzcendentális ego ontológiájának kimunkálása, amely egyúttal a korabeli pszichológia (újkantiánus) és szociológia (marxista) kritikája is. Heidegger metafizikán túli metafizikája egyúttal egy új filozófiai nyelv bevezetése is, amely szakít a neopozitivizmussal, és a költészet irányába „menekül". Ez az új nyelv alapvetően szubjektumközpontú, és sok mindent átvesz a köznyelvből is, példának okáért a gond (Sorge) vagy a szorongás (Angst) fogalmán keresztül. A költői és bizonyos tekintetben (lásd a bécsi neopozitivisták tudományelméletét) misztikus érzület mellé így egy identitáspolitika is társult, az pedig már egy másik kérdés, hogy Bourdieu szerint – egy ideig – Heidegger akart lenni *a* filozófus, *a* vezető (Führer), de később szakított az egyre egyértelműbben antiszemita és pragmatikus nácizmussal.

---

beszédhez lásd Derrida írását, amely a szellem és a társadalom története közötti konfliktust is tárgyalja: *A szellemről. Heidegger és a kérdés* (1987). Osiris, Budapest, 1995.

[32] Otto Pöggeler: Heidegger és a politikai filozófia (1991). http://www.c3.hu/~prophil/profi041/poggeler.html

[33] Sebeő Talán Heidegger helyéről szóló írását lásd jelen kötetben.

A bevett politikai-ontológiai Heidegger-értelmezéssel szemben Sebeő azt állítja, hogy a *Lét és idő* filozófusa „beállítódásmentes” gondolkodó (a beállítódás fogalma Husserltől jön), aki felül tudott emelkedni a napi politika fasiszta, faji rendszerein, így filozófiája unideologikus és egyetemes érvényű. E filozófiai ontológia középpontjában az instrumentális ész és tudás metafizikus kritikája áll. Ennek megvalósítása során Heidegger a lényegiség (Wesentlichkeit) fogalmát állítja előtérbe, vagyis megkísérli a filozófiát eltéríteni a részproblémáktól és a parciális kérdésektől. Egy szóval megreformálja azt: a filozófia legyen a lényeg tudománya, ekként a tudományok tudománya, és nem pusztán a tudomány szolgálója és legitimálója, mint az újkantiánusok szakbarbár, pozitivista filozófiája.

A pragmatizmus veszélye heideggeri gondolatként kísérte, kísértette végig a Cseresorozat történetét, és a legkoncentráltabban a Titanic filozofikusságában jelentkezett, amely a tökéletes létezők (kardfogú tigris, Don Quijote, Titanic) gondatlan kipusztításán keresztül mutatott rá a társadalom esztétikai és etikai hanyatlására. (Talán értelmezése szerint egyfajta viktimológiát gyártottak, meg akarták őrizni a felejtésre ítélt létezőket – mintha a kultúra ápolásáról, a felejtéssel szembeni megőrzéséről, intellektuális muzeológiáról lett volna szó.) A három paradigmatikus entitás nemcsak a Cseresorozat, hanem Talán gondolkodásának komplexitására is rámutat. A Smilodon populator ugyanis biológiai lény, La Mancha lovagja fiktív létező, a Titanic pedig egy gépezet, egy technológiai termék. Mindhárman „koruk” legtökéletesebb felépítményei voltak, mégis eltűntek a föld színéről... Különleges „arisztokraták” voltak a paleontológia, a regényirodalom és a hajóépítés világában, de nem tudtak „beilleszkedni” a középszerű lények rugalmasságra és adaptivitásra épülő világába. Ugyanúgy, ahogy erre Nietzsche, majd később Heidegger sem volt képes. Nietzsche az őrületet „választotta” a Bildungsfiliste-

rekkel szemben, Heidegger pedig a költészetet a katedrafilozófusokkal és a politikusokkal szemben.

Így az sem véletlen egybeesés, hogy Heidegger legendás szövege, a *Mi a metafizika?* (1929) meg is jelent a Csere filofanzine egyik első számában. A *Lét és idő* gondolati mezsgyéjén Heidegger ebben a szövegében is a tudomány és a tudományosság parciális felépítését tételezte, és a létező és a létezés tudományának hiányára mutatott rá. A filozófus értelmezése szerint a léttel szemben a semmi áll, mely aggódást, aggodalmat kelt (Angst) az emberben, és ez az aggodalom, ez a szorongás válik a nyugati ember alapvető szellemi állapotává. A heideggeri új metafizika értelmében a mindenkori ittlét (Dasein) beleállítottság a semmibe, ez a helyzet válik Talán értelmezésében a „Titanic-szituáció" meghatározójává is. Ez az új metafizika a létező és a lét megragadására irányul, miközben túl is halad rajta, és így transzcendálva teszi azt megérthetővé. Heidegger „kopernikuszi fordulata" tehát igen sommásan abban áll, hogy az új és érvényes filozófiának a semmi felől kell elindulnia, ettől az alapkérdéstől: „Miért van egyáltalán létező, és nem sokkal inkább semmi?"

Ennek a paradoxonnak az egyik legszebb tételezéseként is érthető a Cseresorozat egyik törzstagjának, Ármos Ózonnak a *Valótlan valóság* című regénytöredéke, amely kafkai, becketti indíttatású szövegekből áll össze, amelyek izgalmasan vegyítik a különféle minőségű és stílusú szövegfragmentumokat, a filozófiai beszédmódtól a hétköznapi nyelven keresztül a szlengig. Bizonyos értelemben az új metafizika (a lét és a semmi körül) szellemében íródott Ózon egyik legkoncentráltabb szövege, a *Lajhárista kiáltvány* is, amely túl azon, hogy többszörös paródiája az avantgárd manifesztumainak és a kommunista kiáltványoknak, egy új metafizika lehetőségét keresi, melynek során szembeállítja a betagozódott, formára szabott kockaembert a képlékeny, rugalmas és természetes gömbszellemmel:

„A víz, ha feldobjuk a levegőbe, gömbalakzatot ölt. A gáz, ha folyadékba kerül, buborék lesz. Vajon mit jelent ez?

És mi, akik kockaházak közt, kockaautókban, kockaköveken araszolunk, nem köpjük-e szembe a világegyetemet?

A kockát elvetik, de a golyót gurítják.

Legyünk hát a gránátalma gyümölcsei, mi, akik eddig csak annak szemölcsei voltunk!

Robbantsuk fel a bekockázódás kockázatát!

Éljen az embertengelyű gömbölydedség!”[34]

Hasonló módon és stílusban vegyült a költészet, a bölcselet és a humor a Csere egyes kiadványaiban, mindenekelőtt a *Csere* filo-fanzine-ben, amit már az egyes számok címe is tükrözött: Kosarazni egyedül; Világfilozófia; Végtelen szeretettel; Buszosok köszönése; Ha dáma, welcome; A fiókomban; Gyorskettő; Kilencedik csere; Borító nélkül; Mindennek itt az ideje. A paradoxonok és a katakrézisek (poétikai képzavarok), illetve a képi és a szöveges montázsok ugyanis képesek arra, hogy kizökkentsék a nézőt és az olvasót bevett nyelvi és eszmei kategóriái közül. Másrészt e kizökkentés, e szellemi felszabadítás során performatív módon valósítják meg az unideologikusság paradox ideológiáját. Elvetik az egyetlen és domináns politika- és eszmetörténeti értelemben felfogott (szűken, nem szemiotikusan, marxi értelemben vett) ideológiát, és helyette az ideológiák egyenrangúságát, termékeny összekapcsolódását sugallják.[35]

---

[34] Ármos Ózon Valótlan valóság című regénytöredékét lásd a jelen kötetben.

[35] Valami hasonlót kísérelt meg egy Sebeő Talán és Veress Ildikó által újrafelfedezett magyar filozófus, Varga Béla is a hyparchológia, azaz a fennállástan filozófiájával, amely nem különbözteti meg egymástól élesen a valóban létező és a csak hipotetikusan létező dolgokat. Vö. Varga Béla: *A subsistentia fajai. Adalékok a hyparchológiához*. Budapest, 1928. Lásd még Veress Ildikó: *Igazság és hiánynélküliség. Tanulmányok Varga Béla bölcseletéről*. Egyetemi Kiadó, Miskolc, 2003.

Létező – Deleuze (Nietzsche)

Közismert, hogy Foucault a *Theatrum Philosophicum* című esszéjében a XX. századot Deleuze századának mondta, mégpedig azért, amit ő Deleuze „fordított platonizmusának” nevezett.[36] (Foucault ekkor még elsősorban a *Logique du sens* alapján értékelte Deleuze filozófiáját, de valószínűleg az *Anti-Oedipe* és a nagy filmes könyv után sem értékelte volna át jóslatát.[37]) Ahogy Marx a fejéről a talpára állította Hegelt, úgy tette ezt Deleuze Platónnal. Deleuze ugyanis nem a szellem, hanem a test filozófusa, az élet filozófusa, az alternatív rendszer filozófusa, a biohatalom terében élő Foucault szellemtörténeti párja. Deleuze ugyanis elveti Platón esszencializmusát, nem a lényeget keresi a különféle valós „látszatokban”, hanem a látszatokat, a szimulákrumokat tekinti valósnak, melyek finoman és hálózatosan különböződnek el egymástól. Ez az a bizonyos sokszor idézett rizomatikus gondolkodás, avagy a szervek nélküli test, amely elsőként Anti-Ödipusz figurájában öltött testet, akinek bevallott előképe éppen Nietzsche Antikrisztusa volt. Az *Anti-Ödipusz* (és folytatása, az *Ezer fennsík*) „gyökérkönyvnek készült”, amely a hierarchia helyére a párhuzamosságot állította, különféle eszmetörténeti téridősíkokat és szerzőket kapcsolt össze szabadon.[38]

E gondolkodásmód felől kiválóan értelmezhető Sebeő Talán és Szécsi András színdarabja is, az *Azakinektudat az erdő szélén* (1985), ahol a narratíva egyik síkja egy különleges detektívregény, amely a „fa ontológiája” körül bonyolódik. Sebeőék (Sebeő és Szécsi) ugyanis a létezők heterológiája felől közelítenek a lét és a létezés alapkérdéseihez, és a „mit jelent fának lenni” kérdését feszegetik. Pontosabban: a

[36] Michel Foucault: Theatrum Philosophicum. *Critique*, 1970/11. 885–908.
[37] Gilles Deleuze: *Logique du sens*. Minuit, Paris, 1969; Gilles Deleuze: *Film* I–II. *Az idő-kép*; *A mozgás-kép* (1983). Új Palatinus, Budapest, 2008.
[38] Gilles Deleuze – Félix Guattari: *Mille plateaux. Capitalisme et schizophrenie* II. Minuit, Paris, 1980.

szervetlen tudat perspektívájára kérdeznek rá, vagyis arra, hogy a tudat csupán az emberi szubjektum privilégiuma-e, ami kiválóan összekapcsolható Deleuze-ék (Deleuze és Guattari) biologizmusával, sőt a cím második része is izgalmas kereszt-olvasatokat nyújt. Sebeő és Szécsi ugyanis a „személytelenség birodalmáról" beszél, Guattari és Deleuze viszont egy skizo-analízis szükségességéről értekezik az *Anti-Ödipiusz*ban, mert csak az lehet képes feltárni a tudat és a psziché működését, amelyhez a freudi, háromtényezős (apa-anya-gyermek) pszicho-analízis elégtelen. A személytelenség birodalmának egyik fele a Monológus szövegére épül, amelyben Talán filozófiatörténeti keretben tárgyalja a szorongó (heideggeri) szubjektum ontológiáját, aki képtelen egységes és konzisztens narratívába rendezni önmagát, mert a rendelkezésére álló kategóriák mind a dialógus, a dialogikusság felé mutatnak – miközben a *Monológus* eszmetörténetileg és pszichológiailag is megkérdőjelezi a dialógus, a dialogikus gondolkodás lehetőségét. Ezzel egyúttal fel is vezeti az *Azakinektudat az erdő szélén* narratívájának másik felét, a Dialógust, ahol valaki, egy autoriter személyiség egy fából faragott figurát vallat az érzéseiről. A vallatás pedig nem csak egy fura detektívsztori, nemcsak a kihallgatott valami/valaki ontológiájának firtatása, hanem a narrátor, a szerző skizoanalízise is egyúttal.

A pszichét nem koherens egésznek (id-ego-superego) tételező, hanem egymással konfrontálódó, illetve egymástól független vágyak és késztetések rizomatikus rendszereként elképzelő skizoanalízis alapja is valahol Deleuze *Nietzsche és a filozófia* című könyvében keresendő, amely nem a hatalom, hanem az „erő" filozófusaként kezeli Nietzschét, és rajta keresztül az episztemológia történetét is. Deleuze szerint a különféle formákban testet öltő erők formálják a világot, amelyek nem hieratikusan, hanem rizomatikusan szerveződnek. A rizóma ugyanis a hajszálgyökérzetén keresztül bárhol, bármely pontján kapcsolódhat bármely más rizómával, nem alá-fölé rendelő, hanem

mellérendelő struktúrákat alkot. A rizóma tehát deterritorializál, az egység helyett a sokféleségre épít, sőt tagadja az Egység ideáját. Ödipális, alávetett, a hatalom által frusztrált egyének és egók helyett csoportokban, nem-rögzült elrendezésekben gondolkodik. Kiszabadul a kész és lezárt, kínálkozó territóriumokból, új típusú csoportokat hoz létre, melyek nem a szegregációra helyezik a hangsúlyt. Ezt a folyamatot nevezik Deleuze-ék reterritorializációnak, az új és állandóan változó, eszmei és „diszciplináris" határok „ki-jelölésének" vagy inkább eltörlésének. Ez a bizonyos reterritorializáció nagyon közel áll ahhoz, amit a (szintén) Platón, Nietzsche és Heidegger nyomdokain járó Talán „határlepusztításnak" nevez. Mert, ahogy Sebeő Talán fogalmaz, „a kategória lehatárol", ami oda vezet, hogy

„1. A valóságban koncepció elképzelhetetlen ideológia nélkül.
2. Amit átadunk, elképzelhetetlen koncepció nélkül.
3. Amit átadunk, ideologikus volta miatt félrevezető.
4. Amit átadunk, ideologikus volta miatt is félrevezető.
5. A kategória határos.
6. A kategória határkeltő.
7. Az ember gondolatait valamilyen fokú kategoricitással adja át, s mivel a természet elsődlegesen nem határos, minél kategorikusabban írunk le, annál messzebb kerültünk az igazabbvoltúságtól.
8. A lényeg nem írható le."[39]

A le nem írt olvasatok, azaz Platón és Nietzsche filozófiája köszön vissza a *Gorgiász és Gordiusz* című csere szövegében is. Ebben a gondolatfutamban Talán a legismertebb és legsikeresebb szofistát, Gorgiászt állítja szembe a gordiuszi csomó toposzával. Az egyik figura azt reprezentálja, hogy nincs is más a világban, csak a retorika. A valóság maga megismerhetetlen, az ismeret közölhetetlen, és mindent áthat a szkepticizmus. A másik figura viszont a szofisztika kudarca

[39] Sebeő Talán: A le nem írt olvasatokról. Lásd jelen kötetben.

felé mutat, hiszen egy bizonyos bonyolultságon túl (lásd Ockham borotváját), a dolgok értelmüket és létezésük alapját is elvesztik, és a gyönyörű valós (csomó) és gondolati struktúrák (filozófia) egyetlen kardcsapásnak is áldozatul eshetnek. Ez a paradoxon amúgy egyaránt érinti a Csere és a rizóma végtelenül bonyolult gondolati struktúráját is, hiszen mindkettő arra épül, hogy a gondolkodás maga is rizomatikus szerkezetű, sokdimenziós (n-1, nem kettő és nem három) rendszereket és hálózatokat alkot, miközben valahol meg akarja fogalmazni a „lényeget” is.

Ez a lényeg azonban nem az élet, a lét vagy a létezés esszenciája, hanem a létezők diverzitásának tételezése. Véleményem szerint az unideologikusság tételezése az egyetlen vezérlő ideológia elvetése, egyúttal az egység, az egységes, konzisztens és ellentmondásmentes filozófia elvetése. A dadaista színház, a punk és a performansz energetikája épp erről szól: az erőt tételezi a rendszerrel szemben, a testet a lélek helyett. Talán ideális szubjektuma Deleuze és Guattari vágygépének mintájára a cseregép lehetne, amelynek célja a vágygéphez hasonlóan a kommunikáció és az affektív energiák átadása, ami példának okáért John Cage művészeti tevékenységét is jellemezte. A Rizóma és a Csere egyike sem totalitárius vagy hierarchikus rendszer, hanem egyfajta nomád gondolkodás, amelynek célja a monológus és a dialógus, az egy és a kettő, az apollói és a dionüszoszi, a racionális és az irracionális kategóriáinak, illetve hatalommal és politikával átitatott dichotómiájának meghaladása a sokkal és a sokféleséggel.

Tér/Idő

A hatalom / tudás és a lét / létezés kérdéseiben talán az a legizgalmasabb, hogy azok mindig mélyen beágyazódnak egy fizikai, biológiai és pszichológiai valóságba. A valóságról

alkotott képünk azonban nyilvánvalóan nem független attól a viszonyítási rendszertől, attól a nyelvtől és attól a tudástól (és kategóriarendszertől), amit használunk. A CsNFM minden egyes művészeti alkotásának és gondolatcseréjének elemzésére itt most nincs módom, már csak azért sem, mert az írás valószínűleg nem a legmegfelelőbb módja a komplexitások leképezésének.[40] Így csak egy újabb értelmezési keretet fogok felvázolni, amelyben immáron nem ismeretelméleti és ontológiai fogalmak adják majd a vezérfonalat (vagy vezérfonalakat, illetve izmosabb rizómákat), hanem a művészet elméletének és filozófiájának olyan, jól ismert fogalmai, mint az intézmény, a műalkotás és az alkotói szubjektum. Az indítás azonban itt is rendhagyó lesz, hiszen Sebeő Talán implicit művészetelmélete nem választható el élesen alkotói (költő, író, képzőművész) praxisától, melyben kitüntetett helyet foglal el a tudományos-fantasztikus irodalom.

Sci-fi (művészetelmélet helyett)

A sci-fi itt nem pusztán egy irodalmi műfajt jelöl, hanem metaforikusan utal a valós téren és időn túli alternatív téridőkre, és természetesen azok fizikai, politikai és esztétikai kereteire és lehetőségfeltételeire is. Sőt arra is, hogy a XX. század folyamán, a pozitivizmus XIX. századi diadalmenete után masszívan megkérdőjeleződött a valóság és a fikció határa nemcsak a művészetben, hanem még a természettudományokban is. E téren elég, ha csak a relativitáselmélet és a kvantumfizika forradalmára gondolunk, amelyeken keresztül olyan elméletek is belopóztak a valóság fizikai leírásába, amelyek sokak számára a fikció és a képzelet birodalmának részei. A modern fizika céljai természetesen eltérnek az avantgárd utópiák céljaitól, de az tagadhatatlan, hogy az előbbiek inspirálták az utóbbia-

[40] Lásd ehhez Talán sokrétűen inspiráló Platón-filozófiáját, és különösen a Hetedik levelet és az agrapha dogmata tételét.

kat, sőt még az sem zárható ki, hogy a gondolati transzfer fordított irányban is működött. Ezzel kapcsolatban kiváló példa lehet az időutazás gondolata, amely először az irodalomban jelent meg, de a fekete lyukak felfedezésével és a féregjáratok hipotézisével gyökeret vert a kozmológiában is. A fizika és a kozmológia forradalma így markánsan összefonódik a pozitivizmus és az instrumentális ész filozófiai kritikájával is.

Sebeő Talán (és Sugár János) univerzumának is van egy olyan fiktív létezője, Kichott Tünde, aki feltételezhetően időutazó, és felelőssé tehető bizonyos dolgok eltüntetéséért, illetve összezavarásáért. A CsNFM eszmei és gondolati spektrumának másik végpontján pedig Lévay Péter fizikus cseréi állnak, aki a húrelmélet, a többdimenziós valóságok és az alternatív világegyetemek birodalmába vezette be hallgatóit és vitapartnereit. Ha a sci-fi és a futurológia konkrét hajszálgyökereit keressük Sebeő és Sugár világában, akkor azonban nem a különféle húrelméletek végtelenül kicsi, összegyűrődött és ki nem bomlott dimenzióiban kell keresgélnünk. Talánra ugyanis a Sztrugackij testvérek és Stanisław Lem gyakorolt maradandó hatást, Sugár esetében pedig Erdély Miklós gondolatai és szövegei lehetnek releváns források. Erdély *Lehetőség-vizsgálat*a (1974, *Eseményhorizont*, FMK) ugyanis az időutazás elméleti és gyakorlati lehetőségeit, korlátait és esetleges következményeit foglalta össze ismeretelméleti igénnyel, és ennek hatása – az Indigo csoport közvetítésével – Sugár János esetében is kimutatható a *Perzsa séta* című filmben (1985) és a *Mínusz pátosz* szövegeiben is.[41]

Így jön tehát be a képbe, illetve a Csere ismeretelméletébe az időutazás és az időjárőrök problematikája, mely utóbbiak viszonylag gyakran felbukkannak Talánnál. Az időjárőrök olyan fiktív lények, akik az idő és a téridő fennállását oltalmazzák. Jól ismert figurákról van szó, akiknek leginkább

[41] Sugár János: *Mínusz pátosz*. Balassi, Budapest, 1995.

az a feladatuk, hogy megakadályozzák az illegális időutazásokat és meggátolják az időparadoxonokat, melyek a téridő összeomlásához vezetnek. Ennél jóval izgalmasabb a szerepük Arkagyij és Borisz Sztrugackij *Egymilliárd évvel a világvége előtt* című regényében (1978), ahol emberi és nem emberi formában egy tudóst próbálnak megakadályozni abban, hogy rájöjjön valamire, amely egy távoli jövőben, egymilliárd év múlva az Univerzum megsemmisüléséhez vezet majd. Az időjárőrök Talán különleges hirdetéseiben is felbukkantak, amelyeket a *Hirdetés* nevű újság 32-es rovatában (Olvasók fóruma) tett közzé. A rovat később nagy karriert futott be, mozgalommá terebélyesedett, amelynek keretében több személy is rejtélyes, filozofikus és nem utolsósorban humoros hirdetéseket tett közzé különféle újságokban. (Mindez évekkel előzte meg az internetes fórumokat, és a kölni *Announcer* 19-es rovata után a második volt a maga nemében). Talán hirdetési stílusának szép és jellegzetes példája a következő kis darab: „Időjárőr kerestetik! Time patrols to roll – du bist dran zeitpatroulle, oder? Filozófia-fizikai vizsgálódások. 'Untitanic projects'" A hirdetésben a szövegén túl különleges az elhelyezése is, hiszen a társkereső rovatban jelent meg, vagyis lényegében hirdetéshekkelésről van szó, jóval az internet és a hekkerek kora előtt. De ugyanilyen izgalmas a tartalmi rész helye is, hiszen a szöveg egyfajta filozófiai-művészetelméleti koncentrátumnak is tekinthető, amely ekként a filozófiát is meghekkeli, és persze szervesen kapcsolódik annak (Hérakleitosztól Nietzschén át Heideggerig ívelő) aforizmatikus ágához.

A Sztrugackij testvérek *Egymilliárd évvel a világ vége előtt* című kötetéből még egy magyar tv-film is született 1983-ban, és hatása kimutatható Talán *Attingmola kísérete* című szövegében és performanszában is. Az *Attingmola* esetében csak még hangsúlyosabbá válik az a paradox sztrugackiji gondolat, hogy nem igazán eldönthető, hogy mi is történik valójában. Az egyik lehetséges értelmezés afelé mutat, hogy az Univerzum

létét fenyegető gondolatok megszületésének megakadályozására irányuló, véletlennek látszó eseményeket egy szupercivilizáció irányítja egy másik dimenzióból. A másik lehetőség viszont az, hogy maga a gondolkodó és homeosztatikus világegyetem akarja a véletleneken keresztül megakadályozni egy szupercivilizáció kialakulását. Talán az *Attingmolá*n túl több olyan cserét is tartott (*Van-e történelem?*; *Időjárőr a műhelyben*; *Az idősík-kutatásról*; *Sztrugackij*), amelynek témája az időutazás ismeret-elméleti és ontológiai kérdései körül forgott. 1992-ben pedig egy ilyen témájú kiállítást is rendezett a Bartók 32 Galériá-ban, ahol a jövő népművészetét mutatta be jövőbeli, elképzelt ruhatervein keresztül (*Új népművészet 2050–2192*), ami nem csupán a futurológia és az etnográfia összekapcsolása miatt érdekes, de kapcsolódik a „láthatatlan művészet” koncepciójához is, mely itt és most majd az ónia fogalma kapcsán kerül terítékre.

Vélhetően időutazók a szereplői Sugár János *Perzsa sétá*-jának is, amely Montesquieu *Perzsa leveleit* (1721) parafra-zeálja: ezekben két perzsa herceg ír haza leveleket Párizsból, amelyek görbe tükröt tartanak Montesquieu korának európai olvasói elé. Sugárnál pedig két „időutazó” jelenik meg Buda-pesten, akik ugyan csak hang formájában léteznek a filmen, viszont végigkommentálják a két hús-vér utazó pesti sétáját, amely Sugár „láthatatlan” kiállítását (Fényes Adolf Terem, 1985) is érinti. A kiállítás ráadásul több szempontból is lát-hatatlan. Egyrészt formálisan „csak” egy díszletkiállítás volt a filmhez, amelyet Jovánovics György 1970-es kiállítótér for-májú szoborinstallációja is inspirált, másrészt pedig maguk a sétálók sem vették észre a műveket. Végigmentek ugyan a kiál-lításon, de végig másról beszéltek. Egészen konkrétan a *Heti világgazdaság*ból kiollózott párbeszédeket folytattak le. Ezen közben a testetlen és a filmben láthatatlan, de hallható „idő-utazók” reflektáltak a kamera által bemutatott városképekre, és a kiállításra is operába illő énekbeszéddel. Ők tehát ész-

revették azt a kiállítást, azt a művészetet, amelyet a gazdasági és politikai párbeszédet folytató valódi létezők nem.

A nyelv, illetve a nyelven keresztül manifesztálódó értelmezési keret problematikája nem csak az avantgárd művészet sajátja, hanem a modern fizikába is belopózott, mégpedig egész korán, az 1920-as években, amikor Werner Heisenberg platóni alapokon gondolta újra az atomfizikát.[42] Heisenberg ugyanis sokszor érvelt amellett, hogy a (hétköznapi) nyelv nem alkalmas a valóság igazi arcának feltárására, mivel a szubatomi világban zajló jelenségek nem írhatók le még a hagyományos tudományos nyelven sem. A fény kettős természete (hullám-részecske dualizmus), a komplementaritás elve és a határozatlansági reláció ellentmondanak a fizika ismert törvényeinek. Einstein épp ezért küzdött egész életében a véletlenek uralma, azaz a kvantumfizika forradalma ellen, de a jövő nem őt igazolta, mert úgy tűnik, hogy a relativitáselméletet és a kvantummechanikát egyesítő Nagy Egyesített Elmélet heisenbergi alapokon formálódik ki.

Ez a fajta új, paradox, modern természettudományos világkép inspirálta Erdély Miklós munkásságát is, aki a modern fizika forradalmát a „naiv realizmus” (Max Born kifejezése a hétköznapi, lényegében érzékileg felfogható, „newtoni” világegyetem megtapasztalására) kifejezésén keresztül kiterjesztette a hétköznapi életre is. Ekként Erdélynél a téridő és a valóság új kritikai képe a hatalom/tudás foucault-i diszpozitívjára helyeződött át, hiszen Erdély magát a valóságot akarta megváltoztatni az új tudományos metafizika bázisán. Az új tudat alapfeltétele ugyanis az új nyelv megteremtése, amelynek tekintetében a kvantummechanika klasszikus elmélete inspirálja Erdélyt. A klasszikus avantgárd alapjain (montázs, utópia) álló művészetelméletének célja a jelentéskioltáson és az állapotkommunikáción keresztül a tudat forradalmasítása

[42] Vö. Werner Heisenberg: *A rész és az egész. Beszélgetések az atomfizikáról*. Gondolat, Budapest, 1978.

lesz, egy új, természettudományos alapokon álló, paradox metafizikán keresztül.[43] Erdélytől függetlenül, és nem annyira Heisenberg, mint inkább Heidegger nyomdokain, Sebeő célja is egy új tudat kiépítése (filozofikusság a művészetben és az életben, amely egy új nyelven keresztül valósulhat meg, lásd *Magyar–magyar magyarázó I–IV.*).

Talán legnagyobb volumenű szövege, a *Gondolám, a malom* is sci-fi narratívára épül. Főszereplői a rejtélyes, telepata űrszéllovasok, akik mindent tudnak, még a gondolatokat is képesek olvasni, de megirigylik az emberek boldogságát, ami érzelmek és érzékiség híján számukra nem adatott meg. Így céljuk az affekció és az affektivitás megszerzése lesz, mely hiányzik szigorúan racionális világukból, és ekként a boldogság letéteményesét sejtik benne. A *Gondolám, a malom* – ebből a hiányból kiindulva – allegorikusan felvázol egy paradox és abszurd művészetelméletet is, amely a teória és a praxis viszonyára éppúgy reflektál, mint a művészi kifejezés és a befogadás korlátolt, értelmi és érzelmi korlátok közé szorított voltára. A dráma ennek paradoxonát cselekményesíti, nem mellesleg a sci-fi toposzaira is építve. Szereplői viszont klasszikus figurák: Elmélkedő, Bohóc, Vándor, Múzsaalak, Szájfy és Holtpont.

A dráma keretein belül – film a filmben – ők is szerepeket játszanak, az emberi kultúra négy alapkarakterét, a szenvedő embert, az uralkodót, a művészt és az udvari bolondot személyesítik meg. A kerettörténet szerint e figurák festményeire egy elhagyatott malomban találnak rá, ahová a vihar elől bemenekülnek. E figurákon keresztül mesélik el nekünk az emberek és az űrszéllovasok értelmetlen és pusztító háborújának történetét, ahol mindkét faj a másik értékeire vágyott, miközben ezt a vágyat nem tudta megfelelően kommunikálni. A király különleges malmokat építtetett, melyeknek fel kellett volna tartóztatniuk az idegeneket, az egyikben sejtelmes, racionáli-

[43] Erdély Miklós: Optimista előadás (1981). http://artpool.hu/Erdely/Optimista.html

san értelmezhetetlen szövegeket helyeztek el, a másikban pedig önreflexióra késztető tárgyakat, hogy így, a paradoxonokon át győzzék le a lelketlen hódítókat. A dráma megoldása szintén paradox, az űrszéllovasok végül győznek, de győzelmükkel együtt el is tűnnek, viszont megújítják az emberi kultúrát, az ellenük épített malmok maguktól újraépülnek, ám a bennük dolgozók kicsit maguk is űrszéllovasokká válnak, miközben gondozzák magát a kultúrát.

Ónia (műalkotás helyett)

A nietzschei gyökerek itt is egyértelműek, az ónia Talán definíciója szerint „legyen az erő (vagyis végtelenül egyszerű, radikális, komoly, türelmes, igényes); legyen láthatatlan a mában (ez a szó Sugár János-i értelemben véve természetesen); legyen lábadozó (der Genesende), vagyis az idő teltével legyen erőbb erő. Következményei a ki-futás, a felgyorsulás és az új nyelv. Demokratikus, mivel ugyanazt az állapotot adja át túllépésnek; nem hierarchikus. Lentről nézve az érthetetlenség demokráciája. Az ónia később függetleníti magát a tárgyi létezéstől, személybe lép, személlyé lesz, társadalommá, állampótlóvá, másteremtővé. Vigyázat! Életveszélyes! Felszívja a Cserét is. Hasonló a Szophoklésztől ismert ’kemény dalnokhoz’.” A Genesende Heidegger Nietzsche-értelmezéséből ered, pontosabban Nietzsche *Zarathustrá*jából származik, aki a világtól megcsömörlötten elvonult a pusztába, és ott az állatoknak prédikált, hogy magára találjon. Ezt a különleges lábadozást fejlesztik tovább Talánék ontológiai és művészetelméleti (hagyományos és sci-fi is) irányban, hiszen az ónia egy idő után személlyé, sőt társadalommá és vonatkoztatási rendszerré is válik.

Az „ónia” kifejezés maga – görögös hangzása ellenére – magyar termék, és Talán emlékei szerint Sugár János találmánya, aki már a nyolcvanas években is gyűjtötte a graffitiket,

és valahol talált egy olyan lekopott feliratot, ahol a „pannónia” szóból (lehetett az a motorkerékpár, de a római tartomány is, akár) már csak az „ónia” maradt meg. És Sugár nyomán Talán akkor arra gondolt, hogy ez az ónia, az időben utazó gondolat, a műalkotás, amely valamiként készül, valaminek szánják, egy feliratnak, aztán valami egészen más lesz belőle, amit csak egy későbbi idő, avagy a jövő befogadója érthet meg.[44] Művészet a jövőnek tehát, amely az avantgárd utópiáihoz és kultúrakritikájához kapcsolódik, de mintegy a fejéről a talpára állítja azt, illetve egy elgondolkodtató paradoxonnal él. Az avantgárd ugyanis a jelenből indul ki, a jelenből képzel el egy szebb jövőt, melyet meg akar valósítani. Az ónia viszont a jövőből indul ki, a jövőt képzeli el, a jövőbe helyezi magát, és ott hoz létre valamit, ami a jelenben szinte még láthatatlan, hiszen nincs is rá szemünk, illetve nincsenek hozzá fogalmaink, hogy láthassuk vagy érzékelhessük, és ez összekapcsolódik visszamenőlegesen is az időjárőrség problematikával.

Sugár János „láthatatlan művészetének” konkrét előzménye Erdély Miklós *Extrapolációs gyakorlatok* című szövege, amely a jövő megsejtéséről, sőt kiszámolásáról szól. „Kíséreld meg felmérni korod ostobaságát oly módon, hogy a pillanatnyi általános szemléleti szinten elképzelsz valamilyen jövőt: elképzelésed úgy fog arányulni a megvalósuláshoz, mint a régi elképzelések a megvalósult jelenhez. Ez az arány a mindenkori korlátoltságot híven mutatja. (...) Képzeld el, milyen lesz a művészet 60 év múlva, elképzelésedet korrigáld a ma már nyilvánvaló tévedések mértéke szerint, és dolgozz úgy. (...) Egyik kor sem képes stílusán felülemelkedni. A szemlélet megkövesült szerkezete miatt bizonyos felfedezések sokáig megemészthetetlenek maradnak, és képtelenek szervesen beépülni az

[44] Sugár János emlékei szerint az „ónia” szó az ő egyik 1981–82-es képversében szerepelt, és itt talált rá Talán, akinek azonnal megtetszett a különleges szó. Sugár 1981–82 folyamán képverseket, kép- és szövegkollázsokat készített, melyek kész szövegek és képek felvagdosásával és összeragasztásával készültek egy füzetbe.

általános gondolkodásba."[45] Egy másik kérdés az a probléma, hogy vajon a nem „szervesülő" művek milyen kapcsolatba tudnak lépni egymással...

Sebeő időutazós művének, az *Attingmola kíséretének* a kontextualizálása ebből a szempontból sem érdektelen, hiszen az *Elemek* című performanszon (1991) olvasta fel Litván Gábor zenei aláfestésével a Föld reprezentánsaként. A többi elemet is egy-egy csere reprezentálta: Szathmári Botond (Tűz) *A szellem tűzapokalipszisével* lépett fel, Ármos Ózon a *Valótlan valóság*ból olvasott fel, miközben Horváth Ezüst egy kézpantomimot adott elő a Víz képviseletében, Mehrlicht performansza pedig a Levegőt jelenítette meg. Tehát egy alapvetően spirituális, sőt ezoterikus keretben végül egyéni filozófiai és művészeti orientációjú produkciók jelentek meg, egyedül Szathmári kötődött az alkímia klasszikus értelmezéséhez. Sebeő az alkímiát a modern természettudomány és a sci-fi irányába vitte el, Ózon és Ezüst az abszurd irodalom és a színház, Mertlik Mehrlicht Ferenc pedig a színház és a színészparadoxon felé.

Izgalmas játék a térrel és az idővel a Hejettes Szomlyazók (Beöthy Balázs, Elek István, Fekete Balázs, Nagy Attila, Várnagy Tibor) közös festészete is, és annak mintadarabjai, a *Siralomház* Munkácsy után nagyon szabadon, illetve *Zrínyi és Frangepán a bécsújhelyi börtönben* a csoport önarcképeként, mely utal akkori művészetük társadalmi és kulturális fogadtatására is. Ez a fajta festészet értelmezhető a posztmodern idézettechnikák, a kisajátítás fogalma és a történelem kultusza felől is, miközben szervesen ízesül a dadaizmus barkácsoló tradíciójához, annak szatírába hajló iróniája hatja át. A Cseresorozat és a Hejettes Szomlyazók egyik legfontosabb közös fellépése is a futurológia, a művészetelmélet és a humor közös metszetében jött létre, ez volt a *Láthatatlan művészet* fesztivál 1986-ban, a budapesti Kavics utcában, ahol Galántai György is tevékeny részt vállalt a folyamatokban. A feszti-

[45] http://artpool.hu/Erdely/mutargy/Extrapolacios.html

válon Galántai emblematikus szobrai mellett festett sílécek és egy festett zongoratető is megjelent, valamint egy egészen különleges közös festmény, egy 30 méteres papírtekercs, mely imazsámolyban „végződött”, és különféle kezek és technikák (szórópisztoly, ecset, testnyomat) nyomait viselte magán.

A műtárgyak mellett, illetve azokon túl még nagyobb figyelmet érdemelnek az akciók. Egyrészt Várnagy Tibor *Instant series* című műve, amely arról szólt, hogyan lehet láthatatlan művészetet csinálni. Várnagy festmények reprodukcióit vagdosta össze apróra, majd lefőzte a papírfecniket egy kávéfőzőben. Végül azt a kérdést tette fel, hogy hol is van akkor most a művészet, a főzetben vagy a zaccban, vagy esetleg a hangban, amit a kávéfőző kiadott. Mindegyik lehet ugyanis a mű, de maga „a művészet” mégis csak láthatatlan marad. A művészet fogalmának efféle intézményes vizsgálatánál is egy fokkal tovább (a társadalmi-politikai tér irányába) lépett a *Festményháború* akció. Az ötlet egyszerű: számok helyett festmények reprói kerültek fel a résztvevők homlokára, vagyis számháború folyt, de festményekkel, festményeket kellett ugyanis egymásról leolvasni. De nem egy szimpla műveltségi vetélkedőről volt itt szó a *Láthatatlan művészet* fesztivál keretei között, hanem egy paradox allegóriáról, az élet allegóriájáról. Hiszen a sikerorientált és célracionális való világgal szemben itt éppen az lett a cél, hogy láthatatlan és felismerhetetlen maradjon a művészet, mert akkor lehet valaki túlélő és győztes, azaz sikeres, ha senki sem ismeri fel és olvassa le róla a művészetet.

Azakinektudat (szubjektum helyett)

A sci-fi és a természettudomány tágabb „nem-művészeti” keretei között nemcsak a tudás, de a tudat és a személyiség fogalma is újraértelmezésre szorul. A Csere és az ónia világában a tudat az élő és a nem élő dolgokra is kiterjedhet, amely elképzelés izgalmas párhuzamba állítható a konstruktivista tudományel-

mélet egyes ágaival, jelesül Donna Haraway és Bruno Latour munkásságával is. Mindketten izgalmas ágenciát (cselekvő potenciált) tulajdonítottak ugyanis a tárgyaknak, sőt Latour kifejezetten „kvázitárgyakról” és „kváziszemélyekről” szokott értekezni, amelyek identitásának egy részét a diskurzus folyósítja.[46] Egészen pontosan Latour Kanttal és a modernizációval szemben arról értekezik, hogy a merev kategorikus rendszerek (szubjektum, objektum, nyelv) nem írják le pontosan a valóságot, hanem inkább erőszakot tesznek rajta, purifikálják az egyes létezőket, legyenek azok akár növények, akár gépek, akár emberek, akár szövegek.

A tudás, a tudat és a személyiség legmarkánsabb átértékelése a Csere ismeretelméletében az „azakinektudat” fogalmán keresztül valósult meg, amely egyfajta fordított fenomenológiát feltételez, amely nem a beszélőt, hanem a hallgatót definiálja szubjektumként. A személytelenség birodalmának főszereplői ennek megfelelően gondolkodó „dolgok”, fából faragott szobrok, akik a kérdező perspektívájában, az inkvizítor (legyen az akár detektív, akár a szellem fenomenológusa) kérdései által lelik meg (vagy éppen veszítik el) önmagukat, identitásukat. A Dialógust megelőző Monológus viszont éppen arról tudósítja a hallgatót, hogy ez az „önmeglelés” egyáltalán lehetséges-e.

Hasonló, de egy kicsit persze más perspektívába helyezik a tudatot a Sztrugackij testvérek is *A kölyök* című regényükben, ahol egy idegen bolygón nem humanoidok, de még csak nem is szerves lények nevelnek fel egy kisfiút, aki így egészen másként képes látni a világot és benne önmagát is. Szintén egy különleges, idegen perspektíva jelenik meg Lem *Solaris*ában, a gondolkodó és a vágyképeket (valamint a rémálmokat is) valóra váltó (nem mellesleg kiskorú) bolygóval. *A személytelenség birodalma* azonban nem áll meg a Monológus és a Dialógus szellem-

[46] Donna Haraway: *Simians, Cyborgs, and Women. The Reinvention of Nature*. Routledge, New York, 1991; Bruno Latour: *Sohasem voltunk modernek* (1990). Osiris, Budapest, 1999.

történeti, illetve elmefilozófiai kereteinél, hiszen a darab két szereplője mindenféle szövegeket és szövegtöredékeket olvas fel az előadás folyamán. A különféle eredetű szövegek által pedig az *Azakinektudat az erdő szélén* folyamán egy komplex és hálózatosan, rizomatikusan szerveződő kép rajzolódik ki a tudásról és a személyiségről, amelyben helyet kapnak költői, irodalmi, filozófiai és természettudományos fragmentumok is. A két főhős (a két figurát Talán és Szécsi alakítja) pedig mindettől és mindentől távolságot tartva szimbolikus jelmezekben jelenik meg egy allegorikus térben (Sugár János tervezésében). Sőt, tervszerű mozgásesztétika szerint mozognak, és a befogadói tudat összezavarása is jellemzi színpadi ténykedésüket a jó öreg avantgárd színház jegyében.

A tudat és a személyiség problematikája jelenik meg Ármos Ózon *A tengerek kongresszusa* című performanszában is, amelyet a Cserélők és a Hejettes Szomlyazók közösen adtak elő. A mű első blikkre a szocializmus paródiája és kritikája. Abszurd, egymás mellett elbeszélő párbeszédek hangzanak benne el, elvtársak helyett azonban „nyelvtársak” ülnek egy hosszú asztal mögött, a nézőkkel szemben. A beszédhelyzet így egyszerre idézi meg az utolsó vacsorát és a pártkongresszusok hangulatát, miközben egyfajta dadaista színházban mossa össze a kettőt. A „nyelvi fordulat” tehát itt a paródiától Wittgensteinig ível, vagyis a nyelvi játékok és a nyelvi közösségek összemérhetetlenségének tételezéséig, és a nyelv leíró potenciáljának megkérdőjelezéséig, ami még akár egy Heisenberg és Heidegger számára egyaránt tetsző gondolat is lehetne.

Ennél még egy fokkal tovább megy Sugár János és Litván Gábor *Halhatatlan tettesek* című „videooperája”, amelynek libretttója a videokamera és a videomagnó használati utasítására épül. Ezt énekli el a két szereplő, vagy inkább a két hang, egy férfi és egy nő, miközben Sugár értelmezésében a néző Jancsi és Juliska, illetve Bonnie és Clyde történetének, ámokfutásának egy mediális verzióját hallja, ahol a gyilkosság

eseményét a felvétel gomb megnyomása, és a zárt láncú videózás létrejötte szimbolizálja. Az úttörő jellegű „videoopera” saját korában leginkább egy hallgathatatlan és értelmezhetetlen gegnek tűnt, miközben ma – a láthatatlan művészet definíciójának megfelelően – beilleszthető a medienkulturwissenschaft perspektívájába, amely Friedrich Kittlerrel az élen azt vallja, hogy az információ rögzítésének és továbbításának eszközei nemcsak az információk tartalmát befolyásolják, de azt is, ahogy az információról, a tudásról és a szellemről egyáltalán gondolkodni tudunk.[47]

Platón barlangjában és a Titanic Társaság (intézmény helyett)

Platón barlangja igen hosszú utat tett meg a filozófiától a budapesti valóságig, melyet most nem követnék végig. Legyen elég annyi, hogy a Cseresorozat esetében egy budai légópince viselte ezt a nevet, ahol a Cserélők 1986–88 folyamán rendszeresen találkozni tudtak.[48] A hely neve egészen pontosan *Platón barlangjában* volt, amelyet a Hejettes Szomlyazók azonos című festménye ihletett. (A Hejettes Szomlyazókra amúgy a Kada, azaz Elek István 40. születésnapjára rendezett performanszesten figyelt fel Talán.)

Talánék végrehajtották valamiféleképpen a platonizmus megfordítását, Deleuze tanácsát megfogadva a fejéről a talpára állították, materializmust csináltak az idealizmusból, a testtől jutottak el a szellemhez, nem pedig fordítva. És ennek megvoltak a maga ismeretelméleti következményei is, hiszen az ő barlangjukban is az ideák árnyékai jelentek meg, de ezek egy

[47] Friedrich Kittler: *Aufschreibesysteme 1800/1900*. Fink, München; Friedrich Kittler: *Optikai médiumok* (2002). Ráció, Budapest, 2005.
[48] A Platón barlangjábant a Cserélők és a Hejettes Szomlyazók közösen üzemeltették, és számtalan közös cserét tartottak ott, melyek elemzésére itt nincs mód. Többek között itt valósult meg az Hommage à Kondor Béla, az Hommage à Milan Grygar, az Hommage à Braque est, több filohappening, melynek keretében csinos lányok olvastak fel kemény filozófiai szövegeket, és Talán graffitifotóinak kiállítása is.

szinttel feljebb, vagy egy másik platóni barlangban, mondjuk egy közönséges művelődési házban vagy egy állami színházban nem biztos, hogy megjelenhettek volna. Vagyis Platón egykori megbéklyózott emberei legalább némi részleges szabadságra szert tehettek, és maguk választhatták meg, hogy milyen képekben is hisznek, mit vélnek a valóság igazi másának, leképezésének.

Szociológiai értelemben tehát Platón Kavics utcai barlangja (illetve légópincéje) egy szubkultúra életterét jelentette. Filozófiai (ontológiai és episztemológia) értelemben azonban nem feltétlenül, Talán ugyanis szisztematikusan tagadta a Cseresorozat szubkultúra voltát, mivel önreflexív és univerzális igényű, unideologikus csoportnak tekinti a pince látogatóit és fellépőit. Ezt a képet volt hivatott közvetíteni a Csere legfontosabb orgánuma és virtuális helyszíne is, amely mentes volt a Platón barlangját uraló materiális kötöttségektől (valós emberek valós térben kommunikálnak), vagyis a *Csere* filofanzine, amely egyszerre akart lenni egy szamizdat kiadvány, egy alternatív filozofikussági olvasókönyv és egy egyedi tipográfiával (Talán egy új ábécét is alkotott hozzá) és laptervvel (formatervezési filozófia és egy mellékelt ónia, amelyeket mindig más képzőművész készített el) felruházott művészkönyv. Kifejezetten izgalmas, hogy a Hejettes Szomlyazóknak is létezett ekkoriban egy filozofikus művészeti fanzine-je, a *Világnézettségi Magazin*, amely hasonló elvek alapján és hasonló kreativitással működött, miközben egymásról nem is tudtak.

A *Csere* minden egyes száma manifesztumként is funkcionált, hiszen olvasható volt benne a Cseresorozat krédója: „A Csere önmaga. A létrehajtók a Cseresorozat emberei. A Csere formáját tekintve idő-szaki kiadvány, mely témái közé felveszi az újfilozófiákat (formatervezési filozófia, személyiségfilozófia, forradalomha stb.), tudományos merényleteket, az újzenét, a nyelvégboltot, a jelenséghorizontot, megemlékezéseket, illetve bármit.” Ez a definíció ismét az avantgárd jól ismert tauto-

lógiáját közvetíti, amely a hagyományban kettős értelemmel ruházódott fel. Ez egyrészt a l'art pour l'art, autonóm művészet definíciója, melynek értelmében a költészet csak költészet, a festmény pedig csak festmény, akár reprezentáció, akár csak festék a vásznon. A Cseresorozat *Cseré*je mint szamizdat és filo-fanzine azonban inkább a másik, a politikai hagyományhoz ízesül, az értékek átértékeléséhez, a múlt tagadásához. A *Csere* ebben a szellemben pusztán csak önmaga, nem aggatható rá definíció, önmagáért beszél, nem tartozik sehová, autonóm, de immáron politikai értelemben az.

Ezt indokolja az önironikus és provokatív (a rendszert, a politikai szisztémát izgató) terjesztési kitétel is: „A Csere nem újság, nem lap, nem hivatalos kiadvány, a létrehajtók nem tagjai semmiféle szervezetnek, a Cseresorozat maga sem szervezet, nem csoport, nem jogi személy, effélékkel kapcsolatot nem is tart fenn. Amennyiben a kiadvány beadvány lenne szervnek, az átvetítők – annak jogán, hogy aki léteztető, az hatalom – megparancsolják, ne közvetítsék, egyfelől az ártást kerülendő, másfelől, hogy propagandizmusukkal be ne avatkozzanak az itteni magyar életbe."[49] A paranoia azonban nem mindig fiktív

[49] A Csere kiáltványait érdemes e helyütt teljes terjedelmében összeolvasni a hasonló szellemben megfogalmazott, 1984-es Hejettes Szomlyazók kiáltvánnyal:
„Ezen helyettes szomjazók köre heterogén, nem végleges és nem is törekszik véglegességre, nem intézmény, nem következetes, nincsen profilja, alkalmi akciókra épül (kiállítás, felavatás, felolvasás, pályázat, hangverseny, depresszióestek, érzelmi máshová, sorsszépítő szerek) a programok nem rendszeresek, a társaság adminisztratív szempontból nem rendez semmit, öncenzúra-ellenes, a társaság működése jogilag rendezett? A tagok és nem tagok között lényeges különbség nincsen, konkrét tagok jelzése csak adminisztratív szempontból fontos, a tagok közt nincsen semmilyen erőszakolt szellemi egység vagy egyetértés, állandó és deklarált a széthúzás, klikkek, frakciók, a művészeti egyesülés nem műsorközpontú, nem műközpontú, nem ismeri el a szellemi tulajdont, és nem pártolja a szellemi tettet, a társaság pártolja a semmittevést és a közös unatkozást; a stúdió profilja, hogy felszabadítson, tagjai művészi és emberi öntudatát erősítse, illetve érvényesülését (karrierjét) elősegítse, a stúdió keressen pénzt, igyekezzék tagjai és nem-tagjai megélhetését biztosítani; legyen nyájszellem, és minden jó, ami ezzel jár; a stúdió hivatalos fórumokon képviseltesse magát?

és nem is pusztán az avantgárd egyik kedvelt toposza. Talánt ugyanis folyamatosan megfigyelték, és a Platón barlangját sem pusztán a Köjál záratta be, de ennek pontos feltárása meghaladja-e bevezető kereteit. Az viszont tény, hogy a Platón barlangjához hasonló, autonóm, „saját helyük" a későbbiekben már nem lett, a barlang romjain és kudarcán létrejött Titanic Társaság mindig valamilyen közösségi térben (többnyire művelődési házakban) rendezte meg heti cseréit és éves fesztiváljait.

A Cseresorozat a saját története és legendáriuma szerint 1982-ben kezdte meg működését „Elektroterrorizmus Cseresorozat Bevezetés I." címen a Vajdahunyad vár mellett egy fatönk körül, szombatonként fél háromkor, mely időpontot Bódy Gábor javasolta. 1983-ban jelent meg az első *Csere* filo-fanzine, a Kosarazni egyedül, Grandpierre Attila, Szombathy Bálint, Röczey György, Varga Béla, ef Zámbó István, Sebeő Talán, Ármos Ózon és Szathmári Botond írásaival. 1984-ben rendezték meg első fesztiváljukat, a *Gyorskettő*t a Bercsényi Klubban, mely két hétig tartott. Az első héten Sugár János kiállítása volt látható, amelyet minden egyes nap megnyitott valaki, és mindig elhangzott a kiállításon valamilyen csere is. A második héten pedig Ármos Ózon, Beke László, Beöthy Gránit, Bodó Mihály, Erdély Dániel, Herencsár András, feLugossy László, Ladányi Alkony, Mertlik Mehrlicht Ferenc, Papp Tamás, Rőczei György művei voltak láthatóak, hasonló „vetésforgó" megnyitókkal és cserékkel. Ezután évente legalább egy jelentős fesztivált tartottak, melyekkel párhuzamosan a *Csere* újabb és újabb számai is megjelentek.

Fontosabb szavak a stúdió munkatervéből:
Ötlet, spontaneitás, unalom, semmit-tevés, ellentmondás, belső ellentmondás, közösség, közösség-ellenesség, törekvés, lemondás, kegyelem, erőszak; a stúdió beszélgetés- illetve megbeszélés-ellenes, a jövőben nem beszél meg semmit, nem egyeztet, nem szervez, nem teher. Pártolja a konkrét és egyszerű dolgokat, illetve talán még azokat a leginkább; ötleteket vet fel, elfogadja vagy elveti ezeket igennel vagy nemmel, de nem indokol, nem minősít, nem elemez, nem rendszerez stb.
Leírom azt, hogy MI. Ez jelentheti azt is, hogy mi, az Éreztető Nagyhatalmak alattvalói. Mi, az Éreztető Ipar céltáblái. Jelentheti azt is, hogy mi, az Éreztető Nagyhatalmak ellenlábasai. Büntetlenül?"

1988-ben aztán bezáratták Platón barlangját, és ugyanebben az évben megszűnt a *Csere* mint fanzine. Talán még évekig működtetett egy Gondolatcsere rádióműsort, de a Csere maga lassan része lett a Titanic Társaság programjának, amely a kilencvenes évek közepétől kezdve egyre inkább csak az évi egy-két művészeti fesztivál megszervezésére szorítkozott, amelyeken háttérbe szorultak az ismeretelméleti jellegű cserék, és előtérbe kerültek a performanszok és a koncertek. Az első, 1988-as Titanic Fesztiválon Litván Gábor és a Hejettes Szomlyazók léptek fel különféle abszurd zenei műsorokkal, és ekkor hangzott el Ármos Ózontól a *Tengerek kongresszusa* is a Józsefvárosi Művelődési Házban. Szintén itt került sor a második Titanic Fesztiválra, ahol Ármos Ózon, Mertlik Mehrlicht Ferenc és Horváth Ezüst is performanszokat mutatott be, Litván Gábor és Lévay Péter zenei produkciókkal lépett fel, Litván Péter és Sebeő Talán pedig előadta *Az Egy meg a Kettő*t. A további Titanic Fesztiválok hasonló szellemben és szellemiségben kerültek megrendezésre (mind a mai napig), de a szervezést a kilencvenes évek közepén Szathmári Botond vette át, akit a kétezres években Szécsi András követett ezen a poszton. Fura módon tehát a Cseresorozat Nemzetközi Filozofikussági Művészetelőreiskola fesztiválként intézményesült és élte túl önmagát, miközben a Platón barlangjára jellemző avantgárd Gesamtkunstwerk, az élet és a művészet egyesítése háttérbe szorult, egyéni utaknak és perspektíváknak adta át a helyét. Az 1988-ben létrejött Titanic Társaság – nomen est omen – lassan, de biztosan süllyedni kezdett, a téridő és a hatalom/tudás mátrixait nem sikerült maradandó módon újraírni. Az igény, a program és az erő azonban, amely a szövegekből süt, továbbra is aktuális.

Az itt következő írások az eredeti helyesírás szerint valók . A bevezető tanulmányt Ruzsa Ágnes korrektúrázta , és a képjegyzék illetve a Cserék borítóinak leírása far severö sapiricotól származnak . Az itteni szöveggyűjteményt válogatta és szerkesztette Hornyik Sándor . Végezetül köszönet illet Mindenkit , ki segített ennek a munkának az elkészültében , mindenek előtt az Artpool Művészetkutató Központnak és Archívumnak , illetve Sugár Jánosnak .

A CSERE ÖNMAGA.

A LETREHAJTÓK A CSERESOROZAT EMBEREI. A CSERE FORMAJÁT TEKINTVE IDŐVAKI KIADVÁNY, MELY TEMAI KÖZE FELVEVI AZ UJFILOZÓFIAT, AZ UJZENET, A NYELVEGBOLTOT, A SOHASEMAZAMIT, A JELENSEGHORIZONTOT, TUDOMÁNYOS MERENYLETEKET, KULTURALIS ESEMENYEKRÓL VALÓ MEGEMLEKEZESEKET ÉS RECENZIÓKAT, ILLETVE BÁRMIT

A CSERE KERDESESSE KIVÁNJA TENNI A FUNKCIÓT, TAGABBAN AZ ELRENDEZHELYET, DE NEM PLATONIKUSAN. EZERT /IS/ TUL VAN MINDEN IDEOLÓGIAVONATKOZASUN. A CSERE—JÁTEK. A CSERE NEM UJSÁG, NEM LAP, NEM HIVATALOS KIADVÁNY, A LETREHAJTÓK NEM TAGJAI SEMMIFELE VERVEZETNEK, A CSERESOROZAT MAGA SEM VERVEZET, NEM CSOPORT, NEM JOGI VEMELY, EFFELEKKEL KAPCSOLATOT NEM IS TART FENN. AMENNYIBEN A KIADVÁNY BEADVÁNY LENNE VERV-

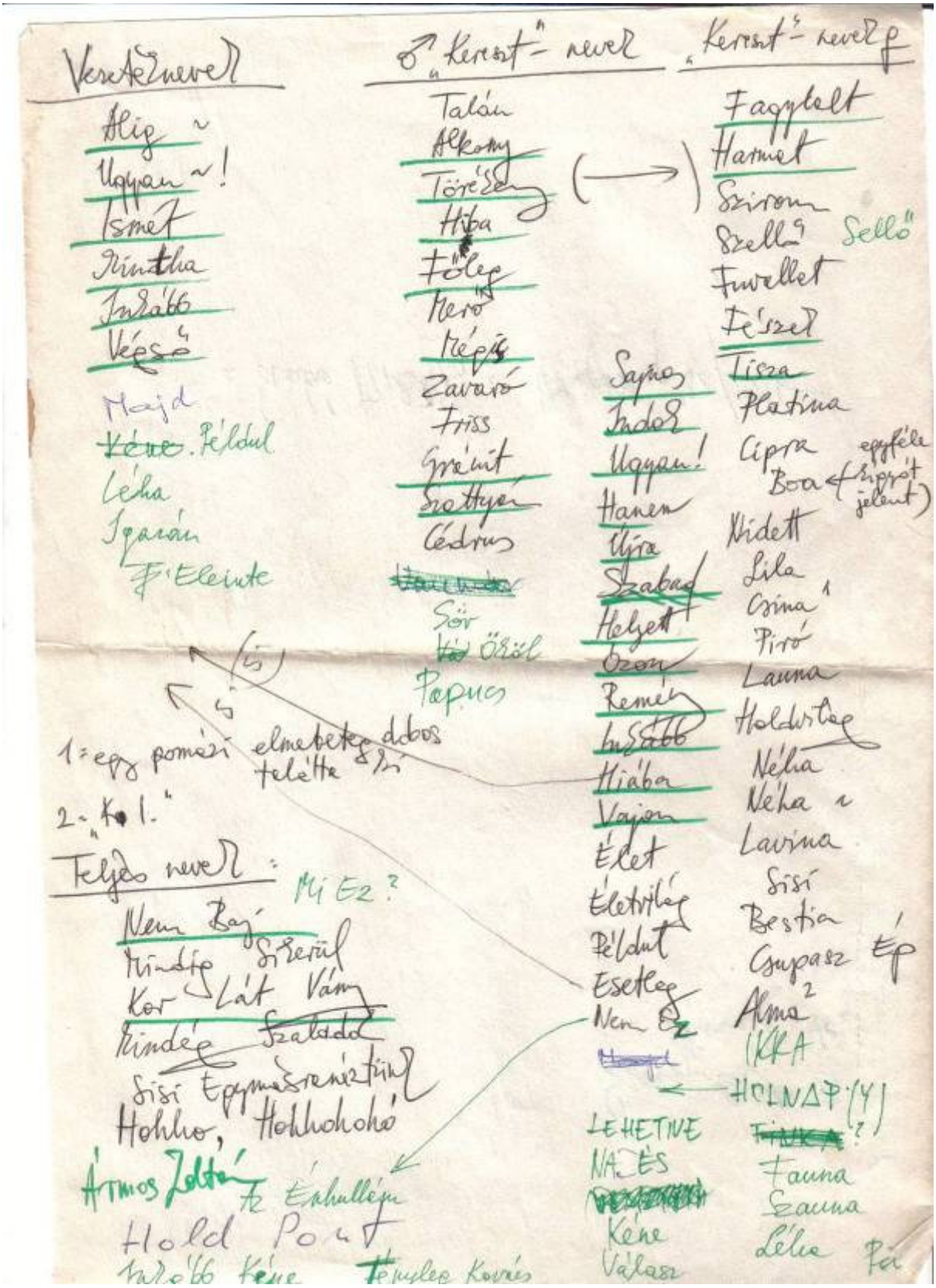

Vezetéknevek

Alig ~
Ugyan ~!
Ismét
Mintha
Inkább
Végső
Majd
~~Kéne~~. Például
Léha
Igazán
F'Eleinte

♂ „Keresztnevek"

Talán
Alkony
Törékeny
Hiba
Főleg
Merő
Mégis
Zavaró
Friss
Gránit
Szattyán
Cédrus
~~[illegible]~~
Sör
~~Vá~~ Ököl
Papucs

(→)

„Keresztnevek"

Fagylalt
Harmat
Szirom
Szellő Sellő
Fuvallat
Fészek
Tisza
Platina
Cipra
Boa (egyféle kígyót jelent)
Nidett
Lila
Csina[1]
Piró
Launa
Holdvilág
Néha
Néha ~
Lavina
Sisi
Bestia
Csupasz Ép
Alma[2]
IKKA
HOLNAP (Y)
~~TINKA~~ ?
Fauna
Szauna
Léha Pá

Sajnos
Indok
Ugyan!
Hanem
Újra
Szabad
Helyett
Ozon
Remény
Inkább
Hiába
Vajon
Élet
Életvilág
Például
Esetleg
Nem Ez
~~Majd~~
LEHETNE
NAZÉS
~~[illegible]~~
Kéne
Válasz

(is)
is

1 = egy pomázi elmebeteg dobos telétte ki

2 = „Kol."

Teljes nevek:

Mi Ez?

Nem Baj
Mindig Sikerül
Kor Lát Vány
Mindég ~~Szaladó~~
Sisi Egymásranéztünk
Hohho, Hohhohohó
Ármos Zoltán Az Énhullám
Hold Pont
Inkább Kéne Tényleg Kovács

A FILOZÓFIA mindig azt mondta, hogy az ember csak akkor lehet élete gondolkodása, ha tudásra épült. Helyzete tehát ellentétes a zenéével, a matematikáéval és a filozofikusságéval.

A FILOZOFIKUSSÁG egy képesség, amellyel az ember a művészetet és a filozófia felé való gondolkodásban, illetőleg a közéletben éles tud lenni — ebből vezethető le a látóvoltúság, a ribontalozáskedvelő, a zseniális dilettáns, a szellemérintettség, illetve a lényeg- és folyamatérzékeny látás, stb.

A KORA a tudásra épülő gondolkodásnak lejárt. Amit mi teszünk, az az információs társadalom.

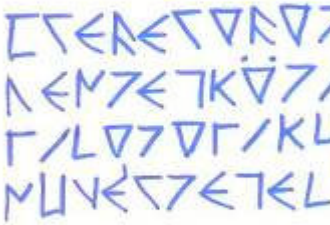

RAP
WOULDN'T YOU NEED YOUR WHORE
Ты не
теппі?
eleve
GYŐZTÜNK!!!
cippzár

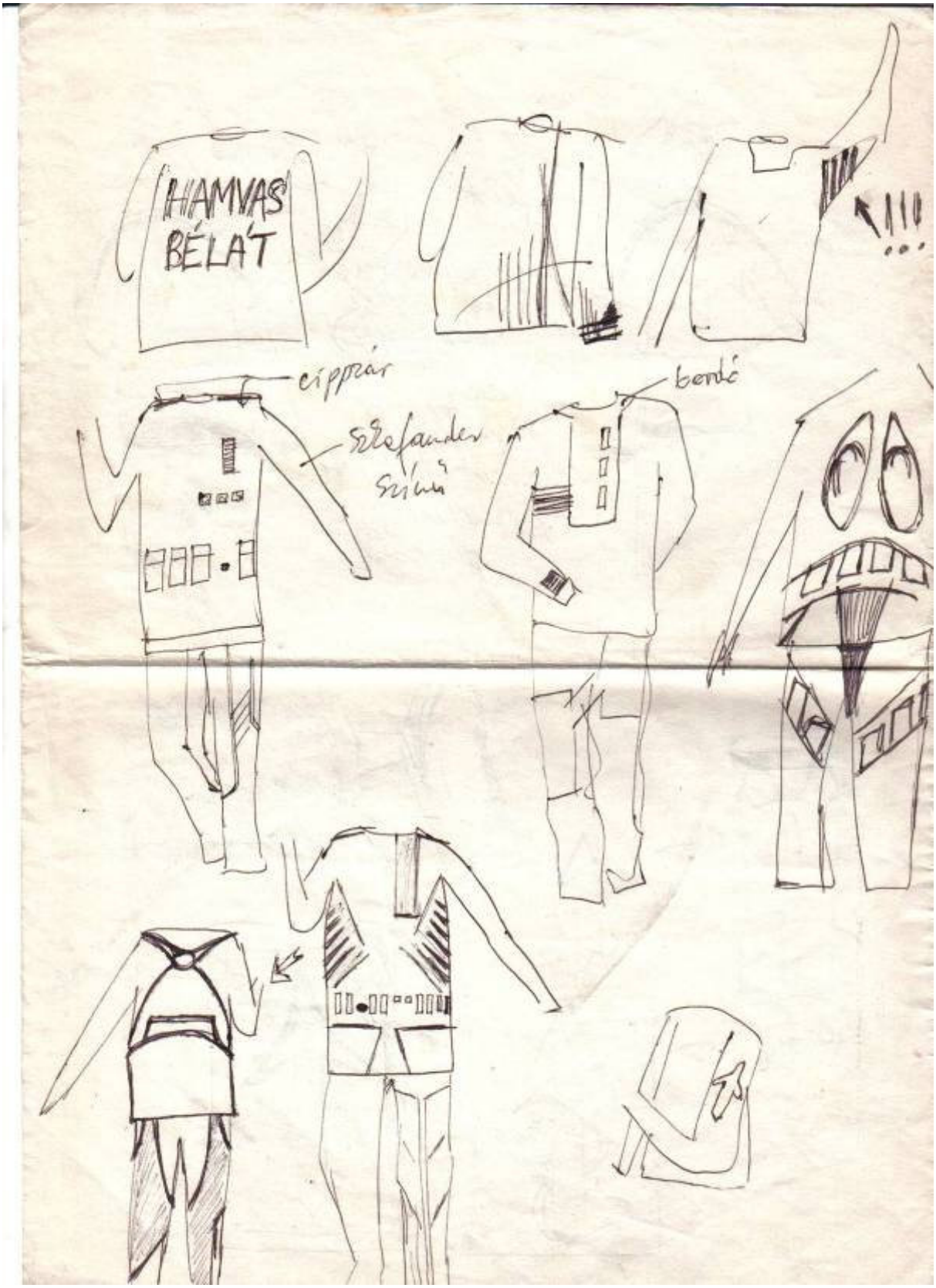
HAMVAS BÉLÁT
!!!
cipprár
szkafander
színű
bordó

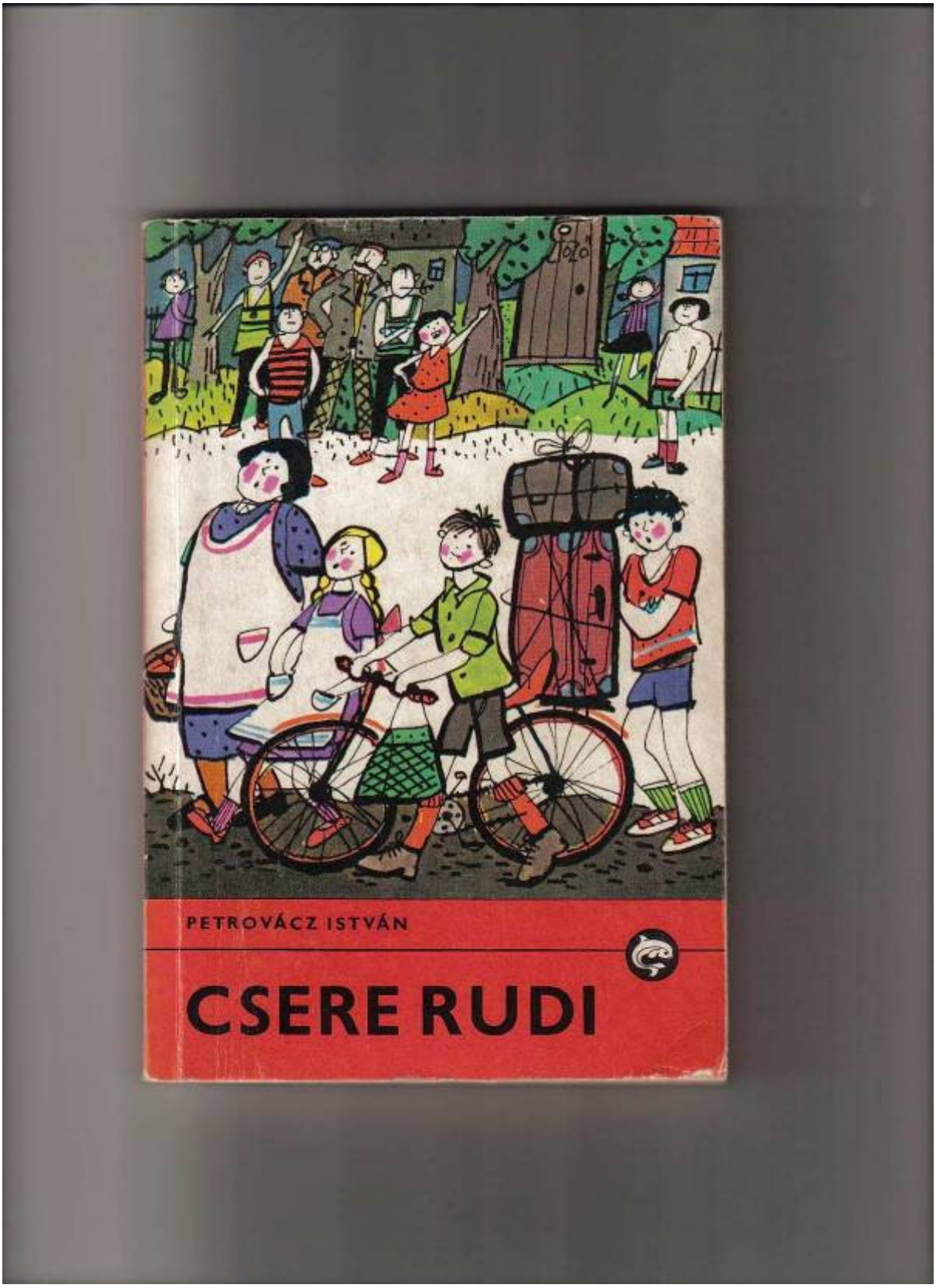
PETROVÁCZ ISTVÁN
CSERE RUDI

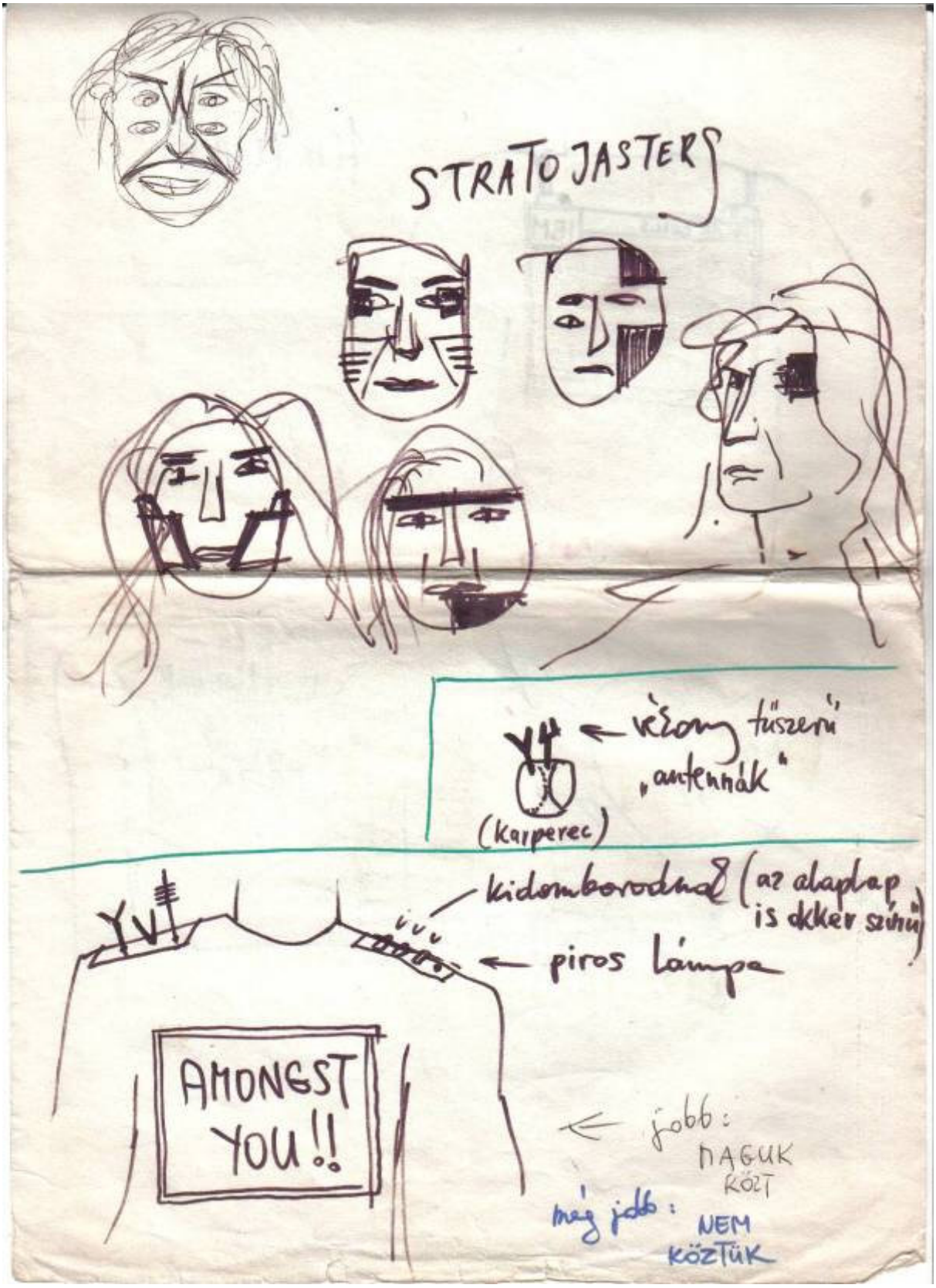
STRATOJASTERS
(karperec)
kidomborodnak (az alaplap is akkor szürke)
piros lámpa
AMONGST YOU!!
jobb: NAGUK KÖZT
még jobb: NEM KÖZTÜK

Németh László

O. Spengler: Jahre der...
Stalin: Les questions...
Alkat és jellem
Dilthey, egy német...
Az Einstein-elmélet
A kvantum —"—
VITA H.B.-VAL
DÉMONOK, TÖRV., TITK-K
VALLÁSOK
A teológus Ady
Debreceni kátó
Hagyomány és öntudat
Kisebbségi sors
Író és hatalom

Szerb Antal

Stefan George
A magyar ősteket-sége probl.-i
(sok N.L. után)
Az Ady-mítosz és a Drang nach Westen

Szeretném róla közteret!

Hamvas Béla

∀

W. Benjamin

Kierkegaard
A regény válsága
Visszapill. S. Georgeva
A német fasizm. elm.-i
Tapasztalat és szeg.

Juhász Gy.: Nietzsche
Horváth J.: Fajkérdés az irod.-ban

Fülep

Versek

A Föld és Vadonból some ones
Stefan George

Pilinszky

Gombocz Zoltán: A nyelvek
gysége; Képzettársulás
és jelentésváltozás

Max Dvořák

a Bizottság tagok írásai

Csáth G.: A zenéről
Hevesi Ly.: A mův. agenciája

Kis Pál
Varga Béla

Halász Gábor

Prae
A líra haláha

Bálint György

A líra meghal?
Settembrini úr hadat...
Azt hiszik, hogy élnek
Tettének oka
A halál védelmében
Félelem
} a tanalológiai számba
Th. Mann és a fasizmus
Z. A: Hétköznapok és csodák
Csontváry
Babits
Irodalomtörténete
Intelmek kendő felhábordókhoz
Egy szerény elmebeteg vallomásaiból
Az eltűnt idő nyomában
VASTÜDŐBEN

Nietzsche

A szó és a zene (Kultusz és áldozat)

Musil

A matematikus ember

Gottfried Benn

Zseni és egészség

Borges novellák

Lem: Corcoran professzor
Létezik-ön Mr. Johns?

Szekfű: A tévedés
A szab. fogalma
Nemzeti öncélúság

CSERE

rovatok: FILOZSÓFIA
METAESZTÉTIKA
1 TUDOMÁNYOS MERÉNY-
LETEK
(ALAKMÁS) 2 ÚJFILOZÓFIA
(KISEBBÍTETT LÉTEZŐ) FELVÁLTOZTATÁS
REPRÍZ
DOPPELGÄNGER
NYELVÉGBOLT
ÁTVETÍTÉS
OSZTÁLYÖRÖMÖK
ESZTÉTIKAI TETŰ
SZÉLHAM(M)(E)
3 JELENSÉGHORIZONT
ÁTSLÖFFENÉS
RÉMRÉS
SOHASEM-AZ-AMI
FELSZERZÉS
4 ÚJZENE
5 KÓDA (megemlékezés
FILKO (kommersz
filozófiák

KALÓZ
magyar
újzenei
kiadvány
12

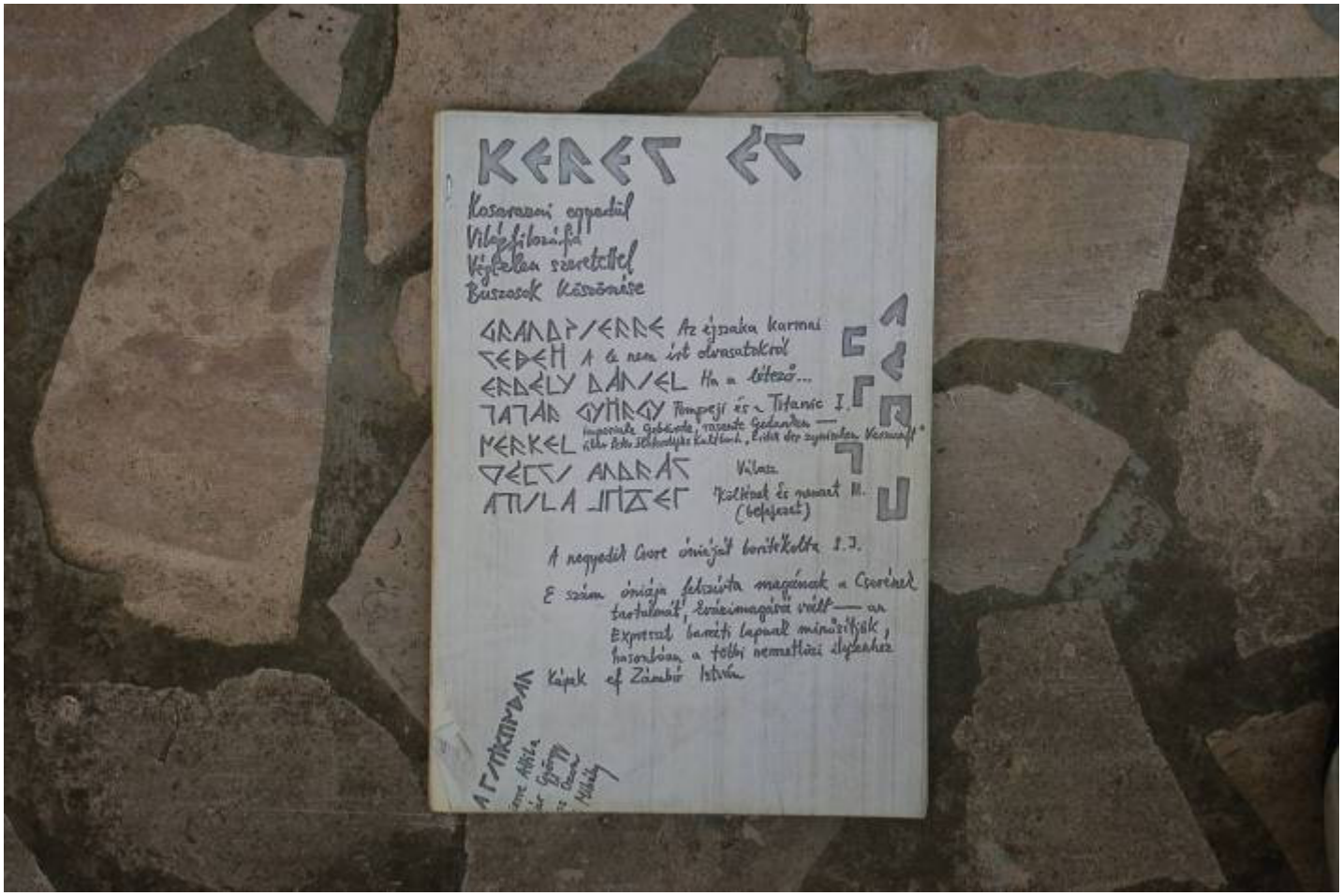
Kosarazni egyedül
Világfilozófia
Végtelen szeretettel
Buszosok köszönése
Az éjszaka karmai
A le nem írt olvasatokról
Ha a létező...
Pompeji és a Titanic I.
Válasz
Költészet és nemzet III.
(befejezet)
A negyedik Csore óniáját borítékolta I.J.
E szám óniája felszívta magának a Csorének
tartalmát, kvázimagává vált — az
Expresszt baráti lapnak minősítjük,
hasonlóan a többi nemzetközi ilyenhez
Képek ef Zámbó István

KINEK CSINÁLUNK ?

Amikor erre a kérdésre próbálunk felelni , egy adott nyelvben kell gondolkodnunk , s meg kell kíséreljük a legegzaktabb visszaadást , hogy -– egyfajta , a befogadóra orientált demokratikusságot véve figyelembe ---– a lehető leglakonikusabban tudjuk visszaadni referenciáinkat .
Egy cselekvés , tett leírtakor a következő tényezőket kell előzőleg világosabbá tenni .
Először is figyelembe kell venni a befogadó és a kiadó esetében a szenvedés fokát a visszahatás mértékét , harmadszor a kifejezések a történelmileg való aktiválódását (hogy van-e egyáltalán ilyen abban a nyelvben , és ha igen , miért is milyen , ha nincs , miért nincs) , végül pedig meg kell vizsgálnunk a műveltetést illetve az ezeket kifejező igeidőknek vagy más nyelvtani szerkezeteknek az előbbiekhez való viszonyát .
Vegyük például az asztal megterítését . (1) Régen a múlt időre azt mondták : „ megteríttetett volt ” megteríttetett ” , „ megterítődött volt , illetve azt , hogy „ megterítődött ” . Hogy akkor mennyire voltak ezek a kifejezések a nyelv megerőltetései , nem tudhatjuk pontosan , annyi azonban bizonyos , hogy uráli nyelvünktől jócskán eltérő indoeurópai latin nyelv besugárzásának következtében feltehetőleg nem volta olyan megterhelők , mint amilyennek ma kifejezésmódjaival gondolnánk . Régen (2) a jelen időre azt mondták „ megterítődött ” a (3) jövő időre pedig azt , hogy „ meg fog terítődni . ” A nyelv ebbéli fölszabadulása ott kezdődött meg , amikor a tipikus szenvedő szerkezetet fölváltotta az általános alany , meg nem határozott , a maga aktualitásában nemismertnek feltételezett alany .
Ezt a magyar a többesszám harmadik személyéhez

vonatkoztatja , s ma is használatos (még) . A (4) múlt időre azt mondhatjuk , hogy „ megterítették ” (valakik → valaki) , a (5) jelenre azt , hogy „ megterítik ” (u .a .) , a jövőre (6) pedig azt , hogy „ meg fogják ” teríteni .
A nyelv eddigi utolsó újabb fejlődése az volt , hogy a szenvedés eltűnt . Ma azt mondhatjuk a (7) múlt időre , hogy „ megterítette ” , a (8) a jelenre azt , hogy „ megteríti ” , a (9) jövőre pedig azt tudhatjuk , hogy „ meg fogja teríteni ” . (mivel a „ perspektíva csak hiposztreálhat , ettől eltekintünk) .
A szenvedő szerkezet , a visszaható és műveltető szerkezetek nem ugyanazok . Ha megnézzük egy 5 × 5-ös nyelvtani szerkezetben mondjuk a megterítést és az elgondolkodtatást – mondjuk egy indoeurópai nyelvvel szembesítve – , azt tapasztalhatjuk , hogy a mi nyelvünkben az idők folyamán egy aktiválódó tendencia lépett föl , amely egyre kevésbé tűri meg legelsődlegesen a szenvedést , majd a visszahatást , végül pedig a műveltetést ; eltűnteti őket . A magyar ezeket színnel , vagyis jelentésmegváltoztató igekötőkkel helyettesíti fel .
Csak ha ezeket látjuk , érezhetjük igazán , hogy abban , hogy tanítani , milyen szenvedések érik a tanítót és a tanítottat , illetve milyen visszahatások állanak fenn e „ műveltetés ” során . Így ha azt mondjuk , hogy kinek csinálunk , aholis a csinálás alatt a legaktívabb tevést értjük , megérthetjük , hogy a tettnek ez az akarása , és ennek kifejezése , a lehető legnagyobb passzivitásból ered – a dolgot különben hábetűs filozófusok is vizsgálták , egyebekközt Hérakleitosz , Hermész Triszmegisztosz , Hegel , és az ezekre reflektáló Heidegger hej Degger ! ! Ha mégegyszer felvetjük a kérdést , újabb referenciaproblémákkal

találjuk magunkat szembe , nevezetesen azzal , hogy mit jelent a „ mi ” és a „ kinek ” . Hegel azt mondta , hogy a természet nem határokban gondolkodik , s ebből a kijelentésből megannyi utókijelentést vezethetünk le . Erre már csak azért is szükség mutatkozik mert az információelmélet pszichikai okokból kifolyólag is állandóan számolni kényszerül a határral , vagyis a befogadás folyamatában azzal , hogy a kiadó meddig kiadó , a felismerés és a megértés , valamint a befogadó meddig az , ami .
Ennek az az oka szerintünk , hogy a természetesség ellentettje a tudatosság (Nietzsche azt mondta , hogy a bölcsesség annyira természetellenes , hogy csak incesszusból származhatik) , vagyis ha az emberi értelem kívánja a határnélküli megismérendőt ismerni meg , kénytelen határosan gondolkodni , vagyis kategoriálisan – és ez megismerésünk pár színszűrőinek egyike . Az európai kultúra (ha szabad nagyképű utalásainkat folytatni) tudtunkkal nemigen mutatott fel túl sokat – szemben a kínaival – a dekategorizálásban , amennyiben még e kijelentésnél is súlyos falat húzunk a , mondjuk filozófikus gondolkodás és a művészet közé , ami , ha kemények lennénk , ismét megengedhetetlen .
Elfeledkezve tehát a kategoriátlanításról , egyet jelentett lemondani egy másfajta megismerésmódról . Így alakult ki a XVII . szd .-ban Angliában a sajtó , és a XX . szd .-ban a rádiózás , és a TV-műsorok nézése mindenütt . Az informátorok és az informálódók között egy magázó viszony jött létre , ami beállítottság – beállítódottság irányából tekintve azonosnak (?) mondható a nem – mellérendelői viszony kiépülésével . Az informálódás az eszköz szintjén egyirányú lett . Mivel azonban totalitás nem állhat fenn , egyértelmű , azaz homogén dolog sem létezhet , így az informálódás

terén szükség támad a visszaválaszolásra , a douplex-wayre . Ez a sajtót tekintve a XVIII . szd .-ban szintén Angliában jött létre a Chirstian Monitorban egyfajta szerkesztői levelek formájában – majd az idők múltával más újságok is egyre gyakrabban kezdték bevezetni azt a rovatot , amit az olvasóknak hagytak meg , és amiért jogi felelősséget nem vállalnak . Ezzel a teoretikus értelemben vett újság , ha figyelembe vesszük a későbbieket , úgy vélhetjük , ki is merül . Magázó viszonyt létesít , mivel 1 intézménynyi fal választja ketté a szerkesztőséget (amely egy szakhelyiség) az olvasóktól . A kettő között a viszony ideológikus , vagyis az információátadásnak a (szerintünk) második fokozatát üti csak ? ? (az első az lenne , amikor a kiadó olyan dolgot közöl , aminek nincs elvi megváltoztatóerejű tartalma , mondjuk , hogy tegnap babot evett , a másodikban van , és ezt arra használja fel , hogy a másik ilyen irányba változzék meg ; illetve a harmadik , és egyben nem ideológiai , hanem filozófiai szint az volna , amikor az elmondandóknak van elvi megváltoztatóerejű tartalma , de a kiadó nem azért közli ezt , hogy a másik változzék meg , hanem csak azért , mert konkrétan épp úgy adódott , ő jutott az ismeret birtokába , s a befogadó szuverén dolga , hogy a hallottakat melyik sorszámú polcára teszi , mit tesz vele . Ez a szabad információátadás .)

Lehet-e tehát olyan – és mostmár nem lapnak , újságnak nevezendő – kiadványt tákolni össze ami nem magázó ? Nyilván lehet ezt is , ehhez azonban még néhány fragmentumot . A Csere előzményei a következők voltak . A Sebeő ’82 januárjában növényélettani kollokviumra kínlódva (mellesleg elvágták belőle) tankönyveit

összefirkálta különféle „ neoterrorista ” szövegekkel , mint például

ELEKTROTERRORIZMUS
TERRORCSELEKMÉNYEK AZ
NSZK-BAN ÉS OLASZORSZÁGBAN
1968–1984
an emphatic course on
German & Italian terrors
by Sebeő Gyula
ats
Gipfelsturm of pofátlanság
with out (ac)knowledgement

vagy ilyen :

„ KI MINT ADÓ VESS
ÚGY GYARAPULJ , ÉS A HAZA
FÉNYRE DERÜL ! ”
– RONALD PÉTER
(trocheoplastikus jamboéderben)

Mármost mit lehetett tennie , beleszerelmesedett , mint ahogy az már másokkal is előfordult , saját hülyeségeibe , és elhatározta , hogy szellemfilozófiainak kikiáltott bifláit saját tölteléköveggel több embernek kimondja , először azért hogy a hallgatóság tisztuljon meg a rátapadt ideológiáktól , majd különféle filozófiai , művészetelméleti dolgokról szövege ? volna .
Minek csinálja ? --- punkoknak , akiket akkor még teljesen nem értett meg , de már érezte , hogy van bennük valami lenyűgözően fenség . Ezután összeállított valami menetrendfélét , hogy mikről kíván kezdetben csak ő szólni , és amit „ csererendnek ” nevezett el . A dolgot azért nem előadássorozatnak hívta , mert az előadás mint olyan , magázó a katedradistancia révén ,

a Cserénél a viszony mellérendelői az oda-vissza-játszás miatt , egyfajta catch-as-catch-can . Összeírta kik jöjjenek el , ezeknek szólt is személyesen .
A kezdetben „ Elektroterrorizmus Cseresorozat Bevezetés I . ” nevet viselő Cseresorozat első cseréje 1982 . március 20-án jött össze kb . 20 fővel . A mindig szombaton ½3-kor kezdődő cserék tagjai az idők folyamán aztán szépen ki is cserélődtek , és hamarosan fel is tűntek a viszontírások és az egyéb módokon való közlését . Létrejött egy – a hegeli említettekre gondolva jobb kifejezést nem találva – emberösszlet , amely nem spontán , hanem tudatosan , azaz műveletből fakadóan találkozott .
Ez volt a határlepusztítás első fokozata , hiszen a „ Csere határai ” per defi a cserére épültek , arra lehessen Kint és Bent . A kiterjesztés ? ? fokozata ezen kiadvány kíván ? ? a következő a filozófiában ? ? ? bemutatása lenne , amihez is sok szeretettel , és Csapásként gondolva közöljük le megelőzőleg a Varga Béla-féle „ Hiparchológiát . ”
Kant a Prolegomenákban tárgyalja , hogy a látványvilágból és a törvények világából az első az csak , amelyikben a dolgok a tapasztalat révén visszaigazolhatók , az irracionális magánvaló világa megismerhetetlen , azaz bizonyíthatatlan . Ehhez képest forradalom Pilinszky Jánosnak az az állítása , mely szerint a hit próbája a tapasztalat , vagyis épp az irracionális az , ami visszaigazolható . Már csak két lépés azt állítani , hogy a szellem próbája a valóság . Azt a kérdést , hogy „ kinek csinálunk ” , állandóan fel kell vetnünk . Ez nem mindegy.

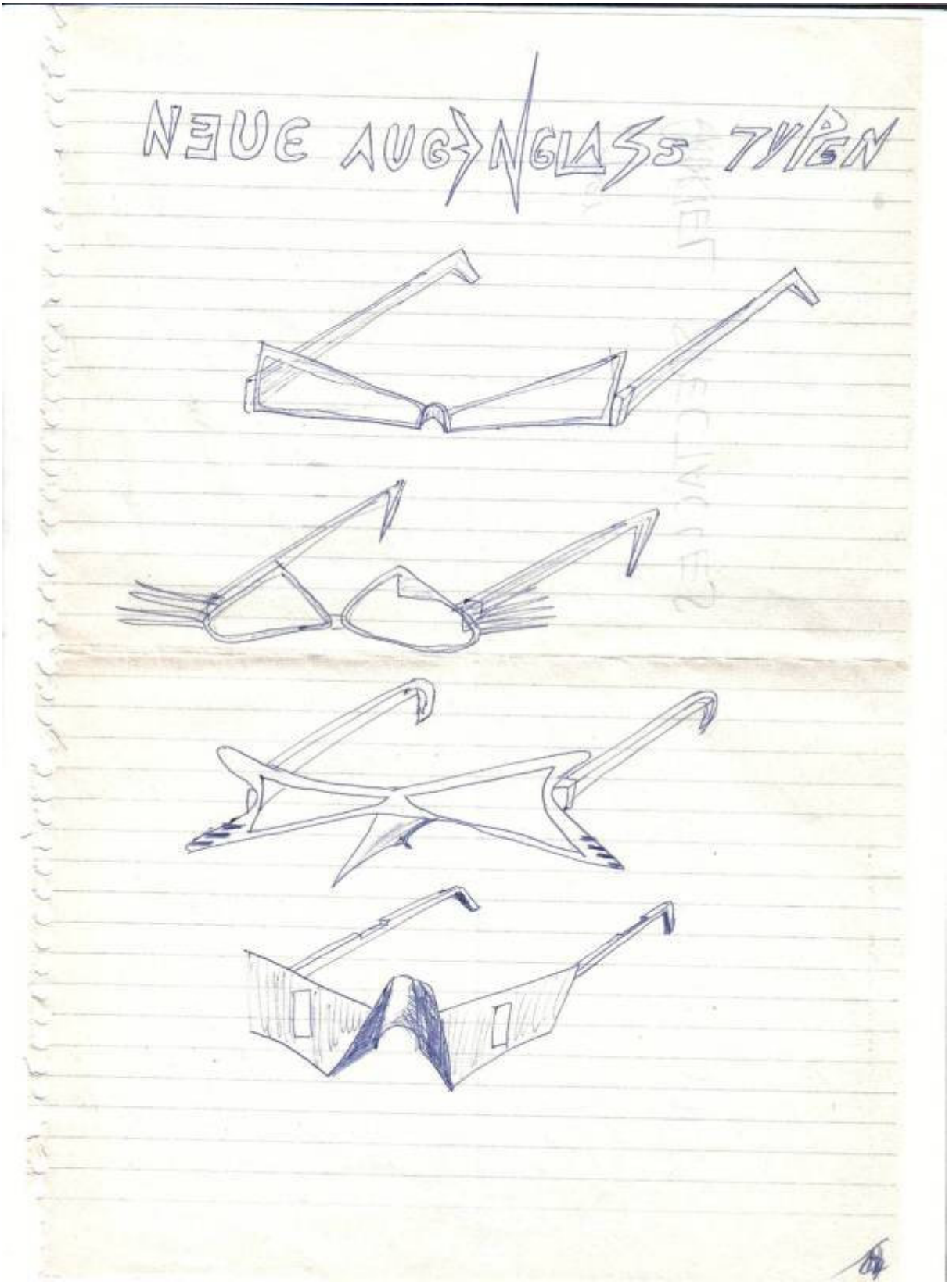
NEUE AUGENGLÄSER TYPEN

Eseménynapló (hogy ne kelljen HANGOSAN megbeszélni)

① Hogy elmentél, azmap mentem fel a Szentkúthyba. Nagy csalódás. Ötven százalékban ((utólag)) magam felé. A titkárcsaj, akinek nagy szerelme a Sz., és aki velük lakik, „tolmácsolt" állandóan a két kis öreg felé. Rossz felfogóképesség technikailag, rossz einferstand minőségileg. Súlyos félreismerések, nem részletezem, hamar otthagytam őket.

② Mertlik sokat dolgozik. (Ráday 22 IV/5 571-681). Super ez a srác. Kéz döbbenet!!!

③ Szécsi András meg olyanokat érvel vitákban, hogy azt sem tudom felszívta-e őt is (a Mertlikkel együtt) az óriád, vagy még ömage. Super. Most voltunk 3 napra heten Verőcemaroson. Kurvajó volt.

④ Megjelent a Bikini 2. lemeze. Örület!!! Nagyferóval egy VHK-punkok koncerten címcsere. Ott volt a Gazi is, igen-igen kedves volt, nagyon felfigyelt rám, mondta, hogy azonnal keressem meg (jelenpillanatban turnézunk).

⑤ Súlyos csalódás, hogy a Hekerle és a Jászfalvy

2/

meg mindig nem jelentkeztek (levél nekik).

⑥ Problémák.

1, A Sugárnak sok melója lesz az ötössel és a hatossal, ugyanis egyenként kell a 2x2200 oldalt megoldalbetűzni, mivel elzárta (hasonlóan a vákmenjével) a gyerekmyomdát. Ebből az adódik, hogy összeraktak a fenti számokat.

2, Galántaival kapcsolatban beütött az, amit már régebb óta gondoltam. Értelmi nullavoltúságán túl volt terhelve a 2. és a 3. összefűzésével, mostmár fogik, hogy mi lesz akkor, ha minket elkap a béem, és megkérdi, honnan a fűzés, és akkor ő kapna a fejére, különösen egy olyan kiadvánnyal kapcsolatban, amit nem ért (saját bevallása szerint). Meg is írtam a véleményem róla 5 oldalban. Kicsit olyan ez, mint a Lukács egy zseniális írása, „Az utak elválnak".

Jelenpillanatban készülök Prágába, mintegy ürügyként azért, mert ott állítólag lehet ilyen méretű cuccot kapni, legalább évek óta elősz

3/ Ismét prágázok egyet.
Ha az ügy nem jön be, marad a Papp Tamás általi PVC-csemperagasztóval történő kötés-fűzés.

(7.) A „buszosok" borítója 4-színű lett potom 1800 forintért (deficitem eddig 12 000). Erről jut eszembe, hogy fogalmam sincs, mi lesz az anyagi folytatás, elfogyott a pénzem. A ternászet tartozik 15 000-rel, ha nem adja meg, Berlinbe se tudok menni. Tanítvány egy szál se, pihenés tőzse. Árueladások (magnó, bringák, könyvek, stb.). Fogalmam sincs, mi lesz a 4500 ft-os kiadvány előállításával.

(8.) De ami jó: a Regőstől vettem 200-ért 50 db borítót, erre a Hívert Péter (a sünházos, aki volt ált. isk. osztálytársam volt) erre ráxeroxálja a fiókügyet. Így a 4. és a 6. borítója $\frac{1800+200}{2}$ egyenként. Ki lett fizetve. Plusz más xeroxok (60 fill, hiperrossz minőség).
A borítók papíranyaga különben ezentúl csak félfényes lesz (lásd: 4.), mivel megvettem tőle az utolsó 50 fényes svéd papírt.

4/

(9.) Bódy Gábor és Baksa-Soós Vera igen-igen beindultak tőlük!!! Ezt majd személyesen.

(10.) Volt nálam a Gelbe Musik egy képviselője. Szóban. Csúcs volt...

Bódy – Beke – Berlin – nemzetközi kiállítás sok fazonnal —: egy kör!

(11.) Leveled magyar tetszett. Az első szó, amit észrevettem, a forradalom volt.

(12.) Ha nagy élményben akarod részesíteni Magad, nézd meg a (közben megnyílt) Flórián téri aluljárót! Biztos valamit 25 éves őrült tervezhette. Nézd meg azt a helyet, ahol van egy hatalmas réztábla latin és magyar szöveggel, nézz akkor fölfelé, és mondd meg, hogy hol vagy. Egyébként a szöveg is, olyan, hogy...

(13.) A Jégbüfé felírata, „cégére" kurvarossz lett.

(14.) Még mindig semmi a „Hogyan készítsünk..." német fordításával, pedig HIPERSÜRGŐS! (9. 10.)

(15.) Hány Ágival összeismerkedtem. Állati jó nő. A VHK-s film forgatásán ismertem meg (nagy a melle). Kiakadt tőlem. Kapcsolat folyamatban.

(16.) Bíró Dani ~~[illegible]~~ lejegyzetelve (!) hallgatott.
Adott egy Hamanut. Lefordítja nekünk a nemzetközit
németre — ingyen .... Fog cserét tartani októberben.
Nagyon tetszettek neki a dolgaink. A Mertlikkel
kuldtem neki 1., 2., 3.-t.
(17.) Barthe Andrea spanyolra. Ingyen. A nyáron
állandóan kórházban volt.
(18.) A Bodó M. csúcs! Túl hosszú személyesen.
(19.) Prága — OK, beszélgetés Petr Štemberával. Csúcs.
Fűzőgépet ott sem le-
jön, ha engedik. Többi részletesen.
hat kapni.

Done in Hungary
Herstellungsland
Ungarn
Budapestini MCMLXXXVI
BORITÓ-GRÁNIT

Kilépés a környezetfüggésből

1, Aki a lehetőségeken BELÜL szabad, nem Szabad.
2, Csak az lehet Szabad, aki a lehetőségektől KÍVÜL, azoktól megszabadulva áll, vagyis a lehetőségeket teremti (új valósággá).
3, Az Akarat az egyetlen, az emberhez méltó tulajdonság, individualitásának ~~egyetlen~~ garanciája.
4, Aki nem akar, lehet igaz, de Szabad nem.
5, Aki egyszer már kinyilatkoztatta énjét, jövőbeorientált énjét, van lehetősége ki-lépni!
6, A lelassulás, ütemvesztés, a dolgoknakalávetettség, a rájukhagyatkozás, a fásulás, és a Megszokás eluralkodása a helyzet(eset)elé nemmenés következménye.
7, Az esetelémenés (pl. a ~~megelőző~~ véleménykinyilvánítás) út.
8, A kezdeti véleménykinyilvánítások mindig gyengék.
9, Az embernek mernie kell gyengeségével szembenéznie.
10, Az embernek érdemes felmérnie, hogy a valóság jót-rosszat adott-e neki, érdemes-e tökönrúgni egy új lehetőségért (2.)
11, A lassú változás az emberi.
12, Az emberi nélkül nem lehet méltóság, de Szenvedély sem.
13, Az út — mely szenvedésteli — csak Egyedül, egyes-egyedül járható be (mivel minden út individuális és nem közös). Csakis ez-után csinálhat Közöst.
14, Ha az ember megszakítja kapcsolatát a világ-

gal, információt ettől fogva csak magából (és a saját igényeit jelentő új kultúrforrásokból ~~nyerheti~~, pl. egy gondolatvilág egyfajta könyvekből, stb.) szerezheti, és szükségszerű, hogy e befeléfordulással — ha nem hagyja abba — eljut magához. Ez törvény.

15., A befeléfordulásnak (introvertáltságnak) 2 módja ismeretes. Az egyik, amikor megtartom az addigi világot jelentő személyekkel és környezeti tényezőkkel a kapcsolatom, de másodlagossá teszem — erre minden pereben tudatosan koncentrálva — őket, és mindig megkérdem belül magam, gyorsan én mit válaszolnék, válaszoltam volna, illetve, hogy Z, X, N mit tett volna. A másik fajta út az elzárkózásos befeléfordulás.

16, Az introvertáció ~~révén lehet~~ lassú változás.

17, Csak az introvertáció révén lehet az ember szenvedélyes.

18, Szenvedély nélkül nem lehet soha szerelem.

19., Szenvedély és Akarat elválaszthatatlanok.

20., Abba, akibe az ember egyszer már volt szerelmes, többé soha nem lehet, mivel a Lélek igénye a Hiány, mert csak abba(n) tud kiterjeszkedni, élni, s ahol már minden ismert, nincs titok, telítődöttség lép fel. Ez törvény.

21., Ahol telítődöttség mellett volt lehetősége felütnie a fejét Unalomnak, az intelligencia jele.

22, Intelligencia a hittel (amiben az ember a hozzá

kívülről jövőnek [transzcendensnek] feladja magát) holt
Akarat nélkül.
23., Az önhit, amikor az ember hisz önmagában, ön-
magában hisz, a hit szempontjából a leghittelenebb-
ség, amely a Dominánst adja.
24., Aki emelkedéskor erkölcsizál, és nem meri (magát
önmagára hagyatkozva) hagyni az új erkölcsvi-
szonyokat kialakulni, nem jutott le a Lényegig,
hanem csak a Módig, a Formáig. Nem merte meg-
válaszolni léte kihívásait!
25., Játszani szent.
26., Csak az játszhat, aki szenvedélyes, vagyis aki az
életével hátbaveregetős-kacér, az életet „könnyűrevett"
viszonyba szeretne kerülni.
27., A szenvedélyes kipróbál mindent. Ez nála nem ((tuda-
tosan kiváltott)) ok, hanem következmény.
28., Akiben a Szellem egyszer gyökeret vert, tüzes vassal
sem lehet kiírtani (nőben ritka. Heller Ágnesnél
40 év kellett míg a Szellem magára talált).
29., Aki Démon, az az ébredezgető Szellem birtokosa.
30., Aki Démon, nem kell vigyáznia már semmire
(Kierkegaard szerint viszont az egyedüli fontos, a
Választás).
31., Csak az él, aki Él. Csak az lát, aki Él. A görög-
ben látni és szeretni egy szó.
32., Hogy az ember mit választ, az — Kierkegaard
szerint — a leghalálosabban komoly dolog. Ezt

mindig titokban kell tartanom, hogy Titok (=hiány) lehessek a másik számára, hogy ki tudjon ebbe, belém bontakozni. Ha megmondom, nem saját, és telítődést okoz (20.), elszenv(edély)telenedést.

33., A görög létét az egész kozmosz — melyet ékszer értelemben is használt — garantálta, a XX. szd. emberét semmi, csak Önmaga egyedül.

34., A Lelket végesbekényszerítő Kéreg ellenfele az Akarat, a lassú, szenvedésteli út, a Befeléfordulás, a szenvedély, a hit-magamban, a Hiány és a Játék.

35. Ellentétpárok: nusz, anagké. Az első egyszerre jelenti azt, hogy akarat ~~az~~, ész és Szellem, a második Sors, szükségszerűség.

ALEXA

januárban, évkezdéskor add tovább a Krisztának

KRISZTA

1 hét múlva dobd be a Károlyi 3-ba.

Kosz

TITANIC
FILOZOFIKUSSÁGFEJLESZTŐ ÉS TUDÁSBŐVÍTŐ
MEETS
TITANIC SOCIETY
Szathmári Botond
H-1148 Budapest Citadella u.5.

AZ EMBER TRANSZCENDENTÁLIS ÉLMÉNYÉRŐL

Az ember a civilizáció előrehaladtával egyre kevesebb természeti élményt tapasztal meg , mivel közé és a természet közé egyre jobban beiktatódott egy közvetítő forrás , a tárgyi kultúra . Evvel párhuzamosan egyre több olyan technikai élményben lett része , amelyet a mesterséges környezet megsokasodó tárgyi világ okoz . Az embert körülvevő tárgyi kultúra egyre több olyan funkciót vett át az embertől , ami korábban az ő mindennapi tevékenysége volt , így ezek élményhatása a továbbiakban nem érvényesült . Ezek közül sok az ember munkájának megkönnyítését szolgálta , de ezek is egyfajta tapasztalásélménytől fosztották meg az embert . Jó néhány eszköz közbeiktatása azonban alapvető élményektől , és ezáltal alapvető képességektől fosztotta meg az embert . Ilyen pl : az idő élmények tapasztalása , amit valamikor számtalan természeti jelen keresztül észlelt az ember , amelyek állandóan ébren tartották és megerősítették az első biológiai óráját . Ezzel szemben napjainkban az időmérő eszközök egyre tökéletesedő láncolata eljuttatta oda a civilizált embert , hogy mind nappal , mind éjjel óra nélkül , a természet jeleiből alig , biológiai órája révén pedig sehogy sem tudja meghatározni az időt . Ugyanúgy van ez az évszakokkal is , amelyet a modern ember csak naptárból tud megállapítani , nem pedig a csillagok és bolygók állásából , és különösen nem a belső érzéke révén . A nagyvárosi ember , szinte egész élete során nem kerül közvetlen kapcsolatba a planétával , hiszen a magas házak fölé igen ritkán tekint , és akkor is hiába , mivel a város által termelt füstköd csak néhány homályos csillag képét engedi láttatni . Hosszan sorolhatnánk még a hasonló tapasztalatvesztéseket . A

tárgyi kultúra következtében az embernek tehát bizonyos képességei , a tapasztalatok hiányában háttérbe szorultak , és a rendszeres ki nem bontás miatt elcsökevényesedtek . Ezek a képességvesztések éppen az ember természeti képességeiből vettek el , és vesznek el ma is egyre többet . Az ember transzcendentális érzéke mely feltétele a vallásnak és a művészeteknek éppen a fent említett folyamat miatt csökkent le ilyen nagy mértékben , hiszen ezen érzék fenntartásához igen fontos szerepet játszik a természettel való közvetlen viszony . A transzcendentalitás a technikai civilizáció tárgyain keresztül abszolult nem érvényesült , mivel azok csak immanens lényegiségüket tartalmazzák , melyet az ember a természet immanens erőiből hoz létre . Napjainkban az emberiség nagy része , csak a közvetlen érzékelés útján való tapasztalást éli meg igazi tapasztalásként , a szellemi tapasztalást pedig alig , vagy egyáltalán nem képes érzékelni . A természetben , szemben a tárgyi kultúrával , közvetlenül nyilvánul meg a transzcendentalitás . A transzcendentális élmény elvesztése az egyik oka a subtellurikus erők térhódításának , amelyek a kaliugában egyre erősebbé váltak . Ezen alászállási folyamattal szemben , mint kiút , mint a felülemelkedés lehetősége , igen fontos a jóga szerepe . A jóga mint szellemi önmegvalósítási út , alkalmas az emberben lakozó Buddha-természet kibontására és realizálására . A jóga révén megőrizhetjük és növelhetjük a transzcendens érzékünket , a rendszeres transzcendens tapasztalatok révén.

A PUNK

„ Az ujaknak jogukban áll utálni az ősöket ”
(Rimbaud)

I . A szó eredete

A punk szót az oxfordi szótár szerint már a XVI . században használták , mint főnév szajhát jelentett , mint melléknév romlott , értéktelen silány valamit . Eric Partridge , nyelvész szerint a punk szó a csibésznyelvben dohos öreg kenyeret jelentett , feltehetően a francia „ pain ” (kenyér) szóból ered . Az amerikai börtönzsargóban a homoszexuális fiúkat hívják punkoknak .

II . A punk beágyazódása a művészettörténetbe

A 70-es évek közepén Angliában egy új zenei jelenség indult el viharos útjára , a punk . Ez az új irányzat legalább akkora feltűnést keltett , botrányt és ellenszenvet vívott ki magának , mint a beat a 60-as évek elején . De ha alaposan szemügyre vesszük a punk lázadást mind tartalmi , mind formai szempontból sok közös vonást mutat a beat-tel . A punk az elüzletiesedett rockkal , a müncheni disco hanggal szemben lépett fel . Újra valami ősi , „ egyszerű ” , primitív formanyelvet teremtett a zenében , mint ez már számtalanszor megtörtént a művészetekben (pl . Gauguin , Picasso , Bartók stb .) . A beat is kezdetben az egyszerűsége révén vált az egész világ fiatalságának eszperantójává . A kezdeti Beatles , Animals , Stones számokból ítélve senki sem gondolta , hogy e műfajban Emersonok , King Crimsonok is születnek . Nem véletlen , hogy a punk egyik jelszava : „ Tanulj meg három akkordot és legyél punk zenész ! ” . A korai beat

korszakban is mindenki gitárt fogott és játszott , a tehetségesek fentmaradtak és sikereket értek el . Ha visszatekintünk a punk elmúlt hét évére , látjuk , hogy akik több nagylemezt kiadtak és beférkőztek a zenei köztudatba , igen kiváló zenészek , pl . Clash , Sex Pistols , David Bowie . A punk a lényegéhez térítette vissza a rockot : az egyszerű dallamokhoz , lázadó szövegekhez , a lüktető szakadatlan alapritmushoz . Az most más kérdés , hogy ez a ritmus összekeverhetetlen a korai beat ritmusával , de funkcióját tekintve azonos .

A Stones legalább olyan botránybanda volt annak idején , mint a Sex Pistols a 70-es évek második felében . Brian Jones , az egykori nagy ígéret az „ Enyveskezű ” becenévre hallgatott a lopásai miatt . Jagger és a többiek mindmáig kábítószerbotrányok részesei . A verekedés pedig éppen olyan tartozéka volt a 60-as évek beat koncertjeinek , mint a punk buliknak . Ezt hazánkban az Illés és Omega korszakban is tapasztalhattuk . Vagy gondoljunk Jim Morrisonra , aki belefingott a mikrofonba , vagy Frank Zappa közönségprovokáló műsoraira . Ezek a gesztusok is rokonságban vannak a punk ténykedésekkel . Ha mélyebbre hatolunk a punk esztétikájába , hasonlóságot fedezhetünk fel a 10-es évek olasz futurizmusával . A punk is egy brutális rombolás révén teremtette meg a művészi újat . A punkban is előkerültek a fasiszta szimbólumok , azonban itt a polgárpukkasztás a funkciójuk és nem az azokkal való egyetértés . Kétségtelen , hogy némely punk csoportok az azonosulás szándékával is használták e jelképeket . A fasizmus és a punk kapcsolatára jó példa , hogy mikor az angol neonáci Nemzeti Front saját céljaira próbálta felhasználni a punk mozgalmat , akkor a Clash az X-Ray Spex , a Stell Pulse

együttesek résztvettek egy koncerten , ami egy antifasiszta tüntetés része volt Londonban . Ezen az 1978 . április 30-i koncerten a következő jelszavak hangzottak el : „ Rock a fasizmus ellen „ Állj nácizmus ! ” , stb . melyet az Anti – Názi Leauge rendezett . (Ilyen eseményt láthattunk az Üvegtörők című filmben .)
A futurista költészet néhány darabja egy mai punk koncerten is megállná a helyét Példaként álljon itt Kassák Lajos Szélcsend című verséből egy részlet :
„ Lerombolom a házat amit építettem
és kigúnyolom mestereimet
Önmagamé akarok lenni
szokások felbontója
megmérhetetlen . ”
A futuristák mellett számos olyan művészt találunk , aki a punk előfutárának tekinthető , némelyiküket valamely punk zenekar fel is vállalta elődként . Így James Dean , kiszámított hidegségével , a bőrzekés Marlon Brando , vagy az Andy Warhol menedzselte Velvet Undergrund együttes , amely szadomazochista koncerteket adott . Az elődök közé sorolható Iggy Pop és Patti Smith , akik ma is művelik e műfajt . A punk sok tekintetben azonos egy neoavantgarde irányzattal a performance-szel . John Lennon nyilatkozta : „ Imádom ezt a punkos dolgot . Tiszta . Viszont nem rajongok a magukat tönkretevő emberekért ” . A punk valóban önpusztító is . Iggy Pop már a 70-es évek elején egy detroiti koncerten üvegcserepekkel hasogatta fel a mellét . A hazai berkekben Grandpierre Attila mutatott be ugyanilyen .
Body Actiond , amely után kórházba kellett szállítani . A performance betörése is a 70-es évek második felére tehető . A performance abból fakad , hogy az össztársadalmi méretekben növekvő művészi termelés és

művészet iránti igény mellett , a művész egyre inkább magára marad és nem számíthat a társadalom egészétől lényegi egyetértésre . A punk esetében ez az indítóok , de a következmény éppen a műfaj össztársadalmi elutasítása . Azonban ami ebből a paradox szituációból fakad , az közös a punk és a performance esetében is . A művészre így nárcizmus , exibicionizmus lesz jellemző , mindkét műfaj esetében előtérbe kerül a nemiség . A performer vagy a punk is általában a testet illetve a személyiséget használja médiumként . A transzvesztitizmus terjedése mindkettőnél általános . A performer önpusztító gesztusai a közönségért hozott áldozatok , a punknál ez teljes átéléséből és az extázisból fakad . A performance is önpusztító jellegű , gyakori a művész önmegsemmisítési kísérlete , amely jónéhány esetben halállal végződött . A punk színpadi akcióinál ezek az események többnyire csak kórházi elsősegélynyújtással zárulnak . A társadalom elvárja a szublimációt a művésztől és a megnyilatkozásától , s ha ez nem történik meg deviánsnak titulálja azt . A performance néhány képviselője éppen ezt a devianciát szublimálja , hasonlóképpen van ez a punknál is .
A punk és a new wave mozgalom a Nyugat-európai és amerikai undergrund egyik szárnyát alkotja , szemben a másik szárnnyal , amit a hippi mozgalom jelent . Az 1966-ban indult hippi mozgalom a lágy szárnyat képviselte szelíd és esztétikus stílusával , az USA Ny-i partján San Francisco-ban jött létre . A vad szárny a 70-es években a K-i parton , New Yorkból indult , agresszív és antiesztétikus irányzatként . Ez utóbbiból alakult ki a punk . Ez a szárny szoros kapcsolatban állt a pop art irányzattal .

Művészi törekvéseik célja és formai jegyei nagy mértékben megegyeztek a pop artéval . A pop művészet királya Andy Warhol nagy mértékben támogatta a punk és a new wave legjelesebb képviselőit , pl . David Bowie-t , és a Roxy Music együttest . A pop art felvállalta a deviáns csoportokat , a bűnözőket , Örülteket , szexuálisan aberráltakat . A hippik a társadalomból való kivonulást , a közösségi életformát hirdették , melynek szimbólumai a nagy szabású rock fesztiválok voltak . Ezzel szemben a vad szárny az individualista életformát reklámozta . A hippik meztelensége a polgári kultúra tabuinak támadása , polgárpukkasztó akciójuk pl . a stroking – meztelenül való futás a városon keresztül . A vad szárny esetében a meztelenség , a szexualitás és annak aberrált változatainak hangsúlyozása . A pop art esetében a nő , mint élvezeti tárgy jelenik meg , sőt a „ nő , mint bútor ” felfogással is találkozunk , pl . Alan Jonesnál . A transzvesztita – férfi , aki női jellegeket ölt , lásd Bowie – , image-t Andy Warhol kezdi reklámozni. Bowie sokat merít Warhol gondolataiból . A hippik öltözködése nagyon díszes , egyaránt tartalmaz saját készítésű darabokat , láncok , bizsuk , és tömegesen gyártott farmerek , a férfi és a nő öltözködése összemosódik , gyakori a távoli kultúrák beépítése . Az egész , mint egy modern városi folklór fogható fel , aminek a célja egy új hétköznapi esztétikai kultúra megteremtése . A hippi kultúra ezen elemei divattá alacsonyodtak . A punkok öltözékei agresszivitást árasztanak , fekete bőr , szegecsek , széttépett ingek , trikók . A bizsuk helyett WC- és más láncok , fasiszta szimbólumok kerülnek előtérbe . Itt meg kell jegyezni , hogy a punk kacérkodik a társadalom által elítélt mindennemű szimbólummal (horogkereszt , szadizmus , mazochizmus stb .) .

Az újhullám öltözékei arisztokratikusak a hippi viselettel szemben , a fényes anyagok , a fodrász által készített Bowie frizura , az öltöny visszatérése , (pl . Kraftwerk , Elvis Costello) válik uralkodóvá . Bowie-ra jellemző , hogy az image-ét gyakran cseréli . Első sikerei idején a transzvesztita modellt népszerűsítette , majd a karcsú fehér herceg image-ben lépett színpadra , később a 30-as évek viseletét hozta be fasiszta kijelentésekkel tarkítva . Bowie felismeri , hogy az ember csak szerepet játszik , éppen ezért mindent felvállal , de csak rövid időre , evvel elbizonytalanít mindenkit , aki követni akarja . Bowie mellett meg kell még említeni Brian Eno , a billentyűs varázsló nevét , aki a háttérből irányít .
A két említett szárny között helyezkedik el a yippi mozgalom , talán ők álltak a legközelebb a képzőművészethez . A happening közel áll a yippi mentalitáshoz . Ők voltak a harcos hippik . Többek között meghirdették , hogy csak 35 év alatt ember az ember . Hoffmann azt vallotta , hogy Warholt kombinálni kellett volna Castroval .

III . A társadalmi háttér

A punk művészeti kapcsolatai mellett érdemes megvizsgálni a társadalmi hátteret is . Köztudott , hogy 1974-ben jelentkezett egy valuta krízis és ekkortól indult el a nyersanyagválság is . A válság objektív okai : nőtt a nyersanyag kitermelési költsége és megváltoztak a devizaviszonyok . Ez a válság is arra volt jó , hogy tovább növekedjen a tőke koncentrációja és centralizációja . A szocialista országok ebben az időben lépnek az extenzív fejlődés szakaszából az intenzívbe . A 70-es évek elején meghalt Adorno és Horkheimer , a Frankfurti iskola munkássága egy

szociológiai irányba csúszik el . A filozófiában és politikában egyértelmű jobbratolódás tapasztalható , ami a két világrendszer kapcsolataira is rányomta bélyegét , pl . az USA által meghirdetett gabonaembargó a SU ellen . A Sorbone-on a 60-as évek végén a modern filozófusok közül Marxot , Sartre-t , Marcuse-t , a 70-es évek végén pedig Nietzsche-t , Schopenhauert és Heideggert oktatják hangsúlyosan . A 60-as évek központi problémája az elidegenedés volt , ami egy objektív probléma – lásd egzisztencialisták , Frankfurti iskola . a 70-es évek második felének központi kérdése az azonosulás és nem azonosulás , ami egy szubjektív probléma . A tőkés világrendszer egyre inkább a pluralista társadalom modelljét igyekezett kialakítani , azonban arra nagyon ügyeltek , hogy a sok ideológiából , irányzatból mindig csak egy , vagy kettő kerüljön uralomra , ami a tőkések érdekeit a legjobban szolgálja . Az ideológiai eklekticizmussal tétovává teszik az embereket . Ebből következik , hogy az igazság is pluarista (relativizmus) .
A gazdasági megtorpanás , az ideológiai jobbratolódás következménye a munkanélküliek számának növekedése és az infláció felerősödése . A 70-es évek második felének Ny-európai ifjúsága ebben a társadalmi környezetben ráébredt a világ elviselhetetlenségére és arra , hogy csak erőszakkal lehet valamire jutni . Innen fakad ez a vad , erőszakos és elkeseredett lázadás , a „ No future ” (nincs jövő) jelszava . „ Az emberi élet a kivülről vezéreltség állapotában van a kor kaptalista társadalmában ” – írja Heidegger . Ugyanezt veszi észre a Clash együttes , amikor így énekelnek : „ A hatalom a gazdagok kezében van , / Mert ők tudják megvásárolni , / Mi meg az utcákon csúszunk-mászunk . / A gyávák semmit sem mernek . / Mindent megtesznek , amit

mondanak nekik . ” , később pedig „ A fehérek iskolába mennek , / És ott alattomossá képzik őket . / Mindenki azt csinálja , amit mondanak neki . ” ...
Peter Marsch , ifjúsági szociológus szerint a punk „ mélyen gyökeredzik korunk társadalmi struktúrájában ” , amivel teljes mértékben egyetérthetünk . Murdock és McRon szociológiai vizsgálatai szerint a különböző osztályok , rétegek más – más irányzatát hallgatják a rocknak .

IV . A punk jelentősége

Napjainkban a punk és a new wave fejezi ki a leghűebben és a legőszintébben a fiatalok életérzését . Ezt példázza a néhány szöveg részlet : „ Megyek a földalattin , lakást keresek . Az egyik metró ide visz , a másik amoda . Szél zúg az üres házak között , egyedül vagyok . ” – CLASH (Összecsapás) .
„ Nekik be kell sorozniuk / Nekik le kell rombolniuk szokásainkat / Ha ők bábut akarnak belőlem csinálni / Ha ők oda akarnak hurcolni , ahol már nincs választásom / Azok akik sohasem ütnek / Minden állás , amelyet felkínálnak , csak arra való , hogy ne légy a dokkoknál . ” – CLASH .

„ Nem hiszem hogy a dolgok / Szépek , vagy csúnyák / Amit mondhatsz , csak az , / Hogy életedet fenyegeti valami . ” – STRANDERS (Fojtogatók) .
A punk minden ellen lázad , lázadásuk anarchikus – „ Én egy antikrisztus vagyok / én egy anarchista vagyok ! ” – énekli Johnny Rotten . Azonban már a punk indulása idején kétségtelen volt , hogy a lemezgyárak megvásárolják , manipulálják őket , a társadalom megpróbálja szépíteni őket , beépíteni az establishment ugyanolyan részévé , mint a beat korszak egykori

fenegyerekeit . A punk külsőségekből is divat vált , az ipar konfekcionálta a szimbólumokat , amin a punk – shop-ok gazdagodtak meg . A punk szubkultúra és egyben ellenkultúra , amit a legjobban Thoma László fogalmazott meg : „ Az ellenkulturális jelenség akkor alakul ki , ha egy szubkulturális csoport vagy réteg képtelen azonosulni társadalmi helyzetével , ugyanakkor a társadalmi struktúrába való beilleszkedését egy sor társadalmi tényező kikényszeríti . ” Nyilvánvaló , hogy ez a lázadás , akár a beat vagy a hippi lázadás sem oldja – nem is oldhatja – meg a társadalmi problémákat . Azonban a társadalmi tudat alakulásában némi fejlődést idézett elő , igen termékenyítően hatott a társművészetekre , és nem utolsó sorban igen csak felfrissítette , megújította a rock műfaját , amelyre , akárcsak a punkra ráfogták , hogy múló divatjelenség . Azonban az elmúlt 20 év során azt tapasztalhattuk , hogy a rock minden válságos szakaszt túlélt és képes állandóan megújítani önmagát . Ami avval magyarázható , hogy máig is ez a műfaj van a legközvetlenebb kapcsolatban a közönséggel , a tömegekkel . Pernye András ezt úgy fogalmazta meg egy 66-os tanulmányában , hogy a beat a legvákuummentesebb műfaj . És ha napjainkban van is némi űr a színpad és a közönség között , ez közel sem akkora , mint más művészetek esetében .

„ OPPONENSI VÉLEMÉNY ” SZATHMÁRI BOTOND : „ A PUNK ” C . ÍRÁSA „ ÜRÜGYÉN ”

Az írás a punk jelenséget próbálja bemutatni . Sok helytálló kijelentése mellett először a következő kisebb hibákra szeretném felhívni a figyelmet . Az esszéből egyértelműen nem derül ki , hogy földrajzilag hol ütötte fel a fejét a punk . A mű elején szerző azt írja , hogy Angliában , később azt , hogy az USA-ban . Félreérthetetlenül megállapítható , hogy legelőször az USA-ban tűnt fel , s a Szathmári által is megjelölt Iggy Pop nevével fémjelezhető az a jelenség , amely akkor még valóban nem punk-ként jelent meg , viszont (egyértelműen) az sem állítható , hogy Iggy Pop előfutár lenne . (Mi itt Európában hajlamosak vagyunk Európában gondolkodni .) A másik alellenvetés az volna , hogy a punk hátteréül apriori nem a társadalmi-gazdasági körülményeket kell felvetni , mert engem például nem érdekel az USA gabonaembargója a SZU ellen , de az sem , hogy a Sorbonne-on Marxot Schopenhauerre cserélték . Mindenki azt teszi , amit akar .

A punk filozófiai hátteréül a következőket mondhatjuk , amennyiben minden vélekedésfélénk elé természetesen oda gondoljuk a „ szerintem ” szót . Az USA-ban XIX . sz.-ban szárbaszökkent rohamos ütemű gazdasági fejlődés és néhány filozófus (Lange , Schiller , Peirce , James , Dewey , stb .) „ kitermelte ” a pragmatizmus nevű filozófiát , amely a német , orosz , francia és bécsi materializmusok melletti legdominánsabb materialista filozófia .

(Ez a filozófia , mint ismeretes , szakított a két és fél ezer éves bölcselet központi kategóriájával , a jóval , s helyébe a hasznost állította . A tények értékét hangsúlyozta az igazsággal szemben , eközben

pedig nem vette észre , hogy annak megállapítása is , hogy mi a tény , csak igazságok során keresztül lehetséges és érvényes . Tudnunk kell , nem a tény a döntő az igazság kérdésében , hanem épp fordítva , az igazság nélkül nincs tény . Az , hogy a gondolatot az élet tényei hozták létre , még semmit nem mond az igazság fennállására nézve . Ez többek közt – mivel a gondolkodás már korán függetlenítette magát a szükséglettől – kizárja a tisztán szellemi heuresztikus , egeresztikus gondolkodás minden szintjét . Joggal mondja ugyanis [Hirschenberg után] Nyíri , hogy a pragmatizmussal ugyanis még nem dönthető el az , hogy tegnap kávéztam-e , avagy teáztam , mivel az emlékezésre , vagy a szokásra hivatkozás – finoman szólva – nem meríti ki a filozófiai leellenőrzés [verifikáció , konfirmáció] legkisebb formáját sem . Ehhez ugyanis a tett utáni következmények egy olyan kontraelemzése válna szükségessé , ami a pragmatizmuson belül megoldhatatlan . [a Kurt Lewin-féle mezőelmélettel és egyéb matematiko-pszichológiai struktúra elméletekkel azonban már lehetséges .] A pragmatisták igazságfogalma tehát nem haladja meg a „ próba-szerencse ” elvet . A filó – a viselkedés kritikus reflexiója – aligha gondolható el olyan elv alapján , amit egy patkány is gyakorol . A hasznosság nem a tudomány szempontja . A pragmatizmus legfeljebb a kérdés miértjére reflektálhat , ámde a gondolat tényével még mit sem mondtunk – épp akkor , ha a pragmatizmus szónak az oknyomozó referenciát tulajdonítjuk – arról az igazságról , amely a hasznosság tényét garantálja : pl . a következményjellegű gondolatigazságról . Ez pedig azért fontos , mert állításaink jó része , téves , nem igaz . A hasznos , tehát akkor igaz , érvényes , ha egy igazság ezt állítja róla : nem az igaz , ami hasznos , hanem az

hasznos , amin meg vannak az igaznak ismerévei . Ennek megállapításai azonban már egy másik síkhoz tartoznak , ami egyfelől túl van a haszon tényén , másfelől a pragmatista részéről nem ismert , mert meg sem ismételhető rendszerében . Így tehát a pragmatista összemos két síkot , az élet szempontjából hasznosét és a logikailag igazét .)

Mivel függ össze ennek a filozófiának domináns volta ? A legtudományosabb eddig filozófia a sógorék neopozitívizmusa volt/van . Ez – egy leegyszerűsítő dichotómia szerint – abban válik el már alapjaiban a pragmatizmustól , hogy kérdéseit egy konceptuális sémán kívülre helyezi : milyen színű ez a híd , miért ilyen ez a fogalom , stb . A pragmatizmus éppen ellenkezőleg , belül kérdez , a megélt életre kérdez . Otthon vagyok a kérdésben . Mi a neopragmatizmus „ legfőbb ” vonzereje ? Röviden úgy summázhatnánk , hogy a sorskérdést cselekvés-kérdésre váltja le : a tett a sors . Terjedése összefügg még távolságtalanságán kívül azzal is , hogy úgy vet fel életkérdéseket , hogy közben materialista marad ((!)) , és demokrata , mert szabadon hagyja az embert az őt választást illetően .

Gyors . A konstruktivizmus , futurizmus , szuprematizmus , UFO-izmus , a maga második természetünk újjá alkotásával (illetve az UFO-mánia a harmadlagoséval) hosszútávon beteljesülő : valóságmegváltoztatásával kollektivitást tételez , erre sincs szükség a neopragmatizmusban . Most már érthető sikere a lumpenértelmiség körében : közszerű . Dönt , mert a szellemfilozófia már objektiválódott – és joggal mondja Marx Hegel nyomán , hogy ami egyszer megtörtént , az tragédia , s amit ha még egyszer megtesznek , komédia , ahol is azt kell tudnunk , hogy azok a kifejezéseink , amiket használtunk a seregben

úgy a 3 . hónap után , miszerint : na , még abból nem lesz semmi , vagy : és joggal ! , vagy : persze ! , vagy : azt ! , az ismert művéből plagizáltak – , a bécsi neopozitívizmus megbukott , s érvényesülhet a vakok közt a félszemű is király princípiuma . Tehát a neopragmatizmus hatása szétterjed .
Hogyan kapcsolódik ez a legszellemtelenebb háttér a punkhoz , és miképp az új hullámhoz ?
A II . világháború után , amitől is , mint ahogy az evidencia , megfordult a világ – , nos a legközelebb művészeti ágazat a zene lett . Ebben jelent meg a hivatalos establishment által is garantált tömegzenék mellett a rock , a Skyffle , az R + B , a beat , a pop , a new-country , stb . mint a demokratikusan megszavazott ízlés kielégítése (amely , mint demokrácia – kapcsolatú , mindenütt győző , miképp tapasztalhatjuk) .
A 70-es években megjelent a színen a punk . Ilyen művészet még nem volt ! Ez nem ismer sem Istent , sem embert . Ez lesöpör mindent . Maga a materializmus .
Mivel a materializmus el nem képzelhető Nietzsche nélkül , szóljunk egy pár szót a kettejük közötti viszonyról . A Zarathustránál az önmagára mutató ember , az „ emberebb ember ” lép elénk , aki a végletekig tételezi magát : nem korrumpál az adottal , a valósággal , mely hozzá ezexerint „ kívülről ” jövő , transzcendens , minden erejét magából , belülről , immanensen meríti , s nem tűri meg sem magában , sem a világban azt , amit nem ő hívott létezésbe , amit nem önmaga teremtett . Mivel azonban egy , a tapasztalatok szerint örökkön működő valamiféle mechanizmusú egész világgal száll szembe , idői , változó , véges energiáival , erejével , buknia kell , ezt tudja is . Mégis azonban az emberhez az méltó , ha nem hagyatkozik rá a dolgokra , hogy szállna a

széllel , mint a pelyva , hanem aktívvá , léteztetővé válik (Természetesen sokkal többről van szó , ezen íráskához legyen most ennyi) . A punk azért forradalom a művészetben , mert egy olyan világban ahol ’45 . után már mindent megtagadtunk (többes szám első személy használata : ritka) , s volt előtársa szellem(filozófiai) közegben (két világháború közti időszak) , ebben a szellemtelen korban (’45 . után idők) is tudott tisztán új lenni , mivel még mindig tud építkezni .
A punk egylépéses ideológia , és viselkedésösszlet . Kimerül filozófiailag a negációban , az új teremtésre helyt ad másnak . Kicsit hasonlít Feyerabend minnesotai filozófus individuál-anarchizmusához . Fennmaradásáról gyakorlatilag semmit sem mondhatunk . A Szathmári-írás helyesen állapítja meg , hogy a beat is , a rock is és a pop is fennmaradt . Ez persze nem támpont egy olyan összletre vonatkoztatva , mely szemben a csak a szociálpszichikai szintig kritizáló másik fő irányzattal , a legfilozófiaibban a legmélyebb alapokig kérdez . Nem létezésmód – , hanem létkérdést vet fel . Valószínűsíthető , hogy amíg ebbéli problémák tömegeket feszegetnek , fennáll , mint kifejezésmód . Az , hogy a punk szociálproblémákat is felvet , nem apriori – , ebben tévednek a tyotyiológusok – , ezek következménye , ennek leírása megtörtént . Az viszont nem , hogy helyzetében ismertették volna a nemiség kérdését .
A nemiségről sok filozófus nyilatkozott , ami bennünket izgat , az az , hogy elképzelhető alapokig ásás mellett nemiség , és ha igen , miért és miképp , ha nem , miért nem . A válasz kategorikus . Legyen az a legmetafizikaibb tételezés sorozat , vagy legyen a legmaterialistább , a határhelyzetben nincs nemiség (ezt

láthattuk az első világháború utáni idők festészetében éppúgy , mint az őket leváltó birodalmak esetében) . Agyonhallgatják az új hullám és a (neo)pragmatizmus közötti származásviszonyt is . A Place d’ Terre-n , ahol egykor Cézanne , Monet , Modigliani festett , most sorozattermékek készülnek (azért 5 példány mindegyikből , hogy estére is maradjon ...) , ott , ahol egykor a The Doors játszott , ma egy lokomotivgété minőségű banda keresi a kenyerét , (kurvul a világ , a meztelen nőről már nincs mit lehúzni , marad a vegetativitációcska) . Kétségtelen tehát , hogy a legszellemtagadóbb filozófia , már bevette a Nyugatot is , sőt . Ebben az elszellemtelenedett közegben tehát fel fogja ütni a fejét olyan zene is , aminek már nincs mit mondania . Természetesen tudnunk kell , hogy nem mondani semmit , mert nem akar és nem tud mondani semmit , illetve nem akarni semmit , de mondani valamit , ég és föld . Az utóbbihoz ugyanis az az úgynevezett szabadidőzene tartozik , amely akarás és nem akarás között koporsózva igenis nagyon sokat mond , sőt az eddigiek során a legszellemtelítettebb . Ilyen együttesről eddig egyet hallottunk , a magyarországi mai népzene csúcsáról , a Bizottság együttesről van szó amiről két gondolatban az itt szűke miatt azt mondhatjuk , hogy egyfelől nem csoda , hogy nálunk (megint a többes szám első személy) szökkent szárba , mivel ma Magyarország a legszellemtelítettebb – , hogy az ő kifejezésükkel éljünk – talaj (lásd még : a magyar filmek a legjobbak a világon) , másfelől kívül nem érhető (lásd : Mai magyar népzene most (S . T .) . Huszonöt percen keresztül „ zenél ” a margarinról . Stílusa könnyed , modalitása szintetikus . De felvethető-e az új hullámmal szemben az ostobavoltúság kérdése , amennyiben ostoba alatt azt értjük , hogy végtelenül

ismételhető – kidadogható úgy, hogy közben semmi nem változik? Ismeretes az a metafizikai tény, hogy az, ami úgy nem tudja, hogy honnan kérdez, hogy közben nem kapott igénykielégítést, az eddigi tapasztalatok alapján az mondható, hogy fennmarad.
Ekképp aztán túljutunk a bizánci könyvtárak esetéből ismert a kommentár kommentárja kommentárjának kommentárja esetén, mivel ez a zene abszolút nem mond semmit, a pszichikai életérzés szintjén marad meg (lásd az önreflexió hiánya). A mostani idők pragmatizált atmoszférájának hátterében tehát kibontakozott a belőle származó impotencia, és a minden ellen revolvert rántó punk. Ha nem ragoztuk volna túl a kérdést, és mertünk volna kemények lenni, ez a mondat kellett volna csak.

Az „Opponensi vélemény" megopponálása

A Sebeőnek többek felhívták a figyelmét, hogy ez az írása különösen tarthatatlan. Egyik legdurvább félreértése az volt, hogy a punkot a pragmatizmusból vezeti le. A lényeget tekintve semmi közük egymáshoz, jóllehet elismerendő, hogy elpragmatizálódó közegben lépett a színre. Kisebb balfogásnak tekinthető a Nietzsche-i koncepcióval való rokonítás (bár ennek a Kritika 83/7. számában Erdős P. által írt cikk biztosan örülne). Megítélésem szerint ugyanis a punk nem ezekből építkezik, hanem magából. Önhordó szerkezet. Az így tisztábba rakott immanensség mellett is áll azonban teljesen materialista volta. Az ő materializmusa azonban éppenhogy nem az emberfölötti emberre, hanem kifejezetten a közemberre, az átlagos emberre épít, s az, hogy okozatjelleggel találkozik

is a nietzscheanizmussal , abból következik , hogy a materializmusok (is) találkoznak egy pontban , ezek abban , amit tételezésnek , az én/öntételezésnek hívnak .

Bp.
25th of August '84.

~~~
~~~

VITA AZ INDULATZENÉRŐL

Mottó 1: Nem mind ZENE, ami annak hangzik.
Mottó 2: Minden ZENE, még ami a legkevésbé is annak hangzik.

Alapkérdés 1: Bele lehet-e halni a zenébe?
Alapkérdés 2: Zene és „józanság” összeférhető állapotok-e?

Ez az 1984-es Bercsényi Klubbéli „Gyorskettő” nevet viselő Cseresorozat megmozdulás egyik gondolatcseréjének vázlatából és emlékezetből „újraszült” értekezés a zenének ránk gyakorolt hatását, elvárásainkat a ZENÉvel (művészettel) kapcsolatban, életfilozófiai felfogásunkat taglalja.

Majd 30 év távlatából is némely részletet meglepő tisztasággal őrzött meg az emlékezet, másfelől ugyanabban a régi íróasztalfiókban, Kádár-érabeli barna kockás füzetben fönnmaradt az előadás vázlata.

Akkoriban a Cseresorozat Nemzetközi Filozofikussági Művészetelőreiskola (továbbiakban: CSNFM) és a Vágtázó Halottkémek (VHK) tagjai között szoros volt a kapcsolat, s az ő zenéjük meghatározó üzenet volt többünk számára. (Ebből a zenei vonulatból, a jobb tájékozódás végett felsorolnék még néhányat: King Krimson, Amon Düül, Genesis, Bauhaus, Tangerine Dream, Laibach, Einstürzende Neubauten, SBB, Pink Floyd, BEETHOVEN, WAGNER)

És a rendszer által épphogy megtűrt /elnézett szellemi háttér: Nietzsche, Heidegger, Hamvas, Schopenhauer, Kirkegaard stb./

Némelyek, – később egyre többen, – titáni erőt véltek fölfedezni magukban, s ehhez méltó zenét és szellemi alapot kellett feltalálni. Sokakat ez a „Titánic” áramlat magukkal sodort, anélkül, hogy kellő belső affinitásuk lett volna, később ők „kicséplődtek”, az egzisztenciális / családi / szociális nyomás a megfelelő helyre préselte őket.

És persze imponáló volt egy szellemi csoporthoz tartozni, a nyilvánosság előtt fellépni, lelkileg egy alkotói műhely tagja lenni. Az őszintén és elkötelezetten erősek számára CSNFM „utódja”, a Titanic Műv. Ell. Iskola lett a bázis, a kisugárzódás helye és motorja.

Engem akkor az izgatott, hogy a világegyetem lényegét le lehet-e vezetni a zenéből, és fordítva is, hogy a világ mély megismerése a zenére tükrözve mit eredményez.

Mi olyan zenét kerestünk, ami fölráz az utolsó sejtünkig, olyan zenét, amely tragikusságában megtisztító erejű, egész lényünket képes a hatása alá vonni, ugyanakkor vad, primordiális, anyagiatlan életörömöt ébreszt és hatványoz föl bennünk, mely ez idő alatt egyeduralkodóvá válik, szinte eltűnik a tárgyi világ, még a testi funkciók is fölfüggesztődnek. (Éhség, fájdalomérzet, stb.) Olyan zenét kerestünk, melynek segítségével esszenciális létsűrítést élhettünk át, melynek segítségével tömöríthettük az időt, hihetetlenül, szinte veszélyessé fokozva föl az intenzitást. Olyan „katalizátorra” volt szükségünk, mely képes összesűríteni, fölforralni az életet, hogy egy pillanat, egy perc élményben hónapokat érjen! S ne csak élményben!

Hogy az intellektus is kielégüljön, lepihenjen, kerestünk egy titkos egyenletet, valamiféle univerzális aranykulcsot, amivel sok kérdésre választ kaphattunk volna, akár egyszerre is, hiszen egy ilyen „megemelt” állapotban nem fokról fokra, verejtékezően okul és tanul az ember, a tudást nem piaci árus módjára méricskélik ki az embernek, hanem egyszerre ömlik kérdés-válasz számtalan rejtélyre, problémára.

Az első lehetséges közös alap a szám-matematika-geometria volt, így sikerült a látómezőbe Pythagoras, szimmetriatan, csillagászat, hangtan, zeneelmélet, Nirschy Ott Aurél. „ A világnak és a zenének matematikai-aránytani ősgyökere van, ebből minden levezethető!” – Ez lett volna a jelszó, s ketten a CSNFM-ből végighallgattuk – izgultuk Nirschy Ott Aurél

előadásait hangközökből, interferenciáról, egyenletes temperálásról, pentatóniáról, stb. De bebizonyosodott, hogy nem tudjuk integrálni a bensőnkbe ezt a hangtani-fizikai matematikát, még ha olyannyira igaz is! Egy igazság, többféle nyelven és megközelítésben, de közülünk csak Lévay Péter (matematikus-fizikus) érthette meg egyforma mélységben mindkettőt.

Ezen a vitaesten mégis megpróbáltam a szám-tani, szabadrezgéses, húrmozgásos verziót, de a művészbeállítódású hallgatóság lehurrogott. Máshonnan kellett fogást találni: Maradt egy kevésbé egzakt, egyenletmentes megközelítés, melyet a művész-filozófus gyomor be tudott fogadni. Bár ugyanarról a kiindulópontról beszélünk, más nyelvezetet, más csalétket, más vérmérsékletet igényelt a kommunikációs mező. Az érveknek is, mint a zenének, elementáris erővel kellett megszólalniuk, parázs kellett, tűz és tűz. Az igazi „gondolatcserék”-ben részt vett az egész ember, temperamentumával, hibáival, túlkapásaival együtt.

Visszatérve a zenéhez: Az emberben lappangó őserő – melynek a kor nem kínált kicsapódási lehetőséget – utat kívánt törni magának, s ez csak a művészetben, de főleg a zene területén tudott „kisülni”.

Ez az erőfölösleg nem mindenkiben volt meg, vagy nem elég szublimált formában, s ott alkoholos-kábítószeres mámorban, állatias erotika (szexualitás) formájában, kényszeredetten fölaprózódva devalválódott. A méltó fogadó közeg ez erő számára időszakosan elveszett. Nietzsche-i kérdéssel: „Létezik tán az erőfölösleg kiváltotta szenvedés is?” Szenvedj tisztán, vagy kielégülten bukj alá, újra és újra, mélyre és mélyebbre. De ha kibírod, az ilyen kvalitású erőfölösleg dialógusra készteti még a fahasábokat is. (Azakinektudat az erdő szélén.....)

Akkor, ott, abban a lehetőségtartományban (Magyarország, 80-as évek) csak a zenével egyesülve lehetett úgy kiáradni, hogy ne keletkezzenek veszélyes függőségek és igazul egyensúlyban tudjunk maradni.

Az eddigieket átgondolva megkerülhetetlenül kikívánkozik a következő kérdés: Mi a különbség zene és kábítószer között hatásában, eredményében, sőt, tehető-e egyáltalán különbség? Akkor ez nem volt egyértelmű. Felszínesen van hasonlóság drogélmény és zenei élmény között, még az alkotói fantáziára is termékenyítőleg hat. Olyan élményekkel találkozol, amit nem is sejtettél hogy belőled jön, benned van.

Kinyílik egy pár titkos ajtó. Mi az Achilles sarok akkor? A válasz ma egyértelmű és lakonikus: Ha sámán vagy, sámáncélra kell, használd, egyébként kerülsz! A drogritmus és az élet megszentelt ritmusa között nincs átjárás, nincs párbeszéd.

A másik a függőség, mert minden függőség gyengeség, minden gyengeség kiszolgáltatottság, s az élet kicsúszik alólunk.

Az emberbe zárt TÚLERŐ nemcsak kiáradni, de kapcsolódni, Teremteni is akar. (Ha nem tud, akkor az eredmény a 3. Csere kiadvány /Végtelen Szeretettel/ borítóján látható).

Nyilván nem arról a cselekvőerőről beszélek, amivel a kőműves falat rak, vagy túl sok répát veszünk a piacon, ez az egyedhez és az élet fenntartására vonatkozik, míg a másik kozmikus , és a világ permanens újrateremtésére „használható”. („A Művészet a valóságot nem másolja, hanem teremti” – Dosztojevszkij)

Tehát az erő vagy aktívan, teremtő módon nyilvánul meg, (alkotás) vagy befogadó módon, láthatatlanul tör föl, kisül, a kisülés mint mozgás persze aktív, (lásd később Aki nem tud zenélni, az legalább táncoljon!) mint már említettük, de nyomát mindenképpen rajtahagyja a lelken. A passzív folyamat aktivizálásához szükség van az alkotásra (a zenére), amint azt fölvesszük, magunkba építjük.

Szét kellett választani tehát, mi az, ami számunkra zene, és mi hanghalmaz csupán, még ha külsődlegesen hasonló zenei tulajdonságokkal bírt. (Ugyanazon hangszerek és hangok, hangjegyek)

Ha alkalmatlanok voltak kellő mélységben megmozgatni a lélek-szellemet, fölébreszteni az ősmámort, megragadtak egy felszínes-szórakoztató receptorleköt élményszinten, kiutasítottuk őket az (indulat)zene világából. Ez drasztikus beavatkozás, azonnal kiesett a jazz, operett, sramli, a népdalok egy része, country, diszkó stb.

Csak az tud indulatzenét létrehozni, vagy arra megfelelő mélységben és pontosságban reagálni, akiben az ősegyenlet felébreszthető, akiben egyáltalán megvan a „mágikus kulcs”.

Mi történik ilyenkor?

Az indulatzene őszinte befogadásakor lehull a jólneveltség álarca, eltűnik a szégyenérzet, felszívódik az illemkódex diktálta viselkedésminta, az ébredő és felmorajló őserő a mérték formáit összezúzva látszani akar.

Nem tud a test mozdulatlan maradni, de a betanult táncformák képtelenek idomulni és fölvenni az energiának megfelelő alakzatokat, így mérhetetlenül dinamikus, impulzív, vad erőnek kell kilökődnie a testen, a végtagokon keresztül. (Nietzsche dionüszoszi indulatnak hívja ezt az állapotot.)

Hová sorolhatjuk ennek fényében a művészet egyéb formáit?

Ebből az értékrendből: sehova! A hangzás alatti érzékelést, a forma és fogalmi rendszert kialakító-használó művészetek teljesen más alkotói-befogadói struktúrát igényelnek, egymás számára nem átjárhatóak.

Mennyire más egy szobor! Ha elkészült, nem tudod újra és újra eljátszani, a szobor megmerevedik, eltörik az időben, kivéve, ha soha nem fejezed be, csak így tudod „életben tartani”. (Duchamp: Vőlegényei vetkőztetik a menyasszonyt de még...)

Alkotói oldalról a szobor elkészültével a teremtő fázis lezárult, a „múzsa” elszállt, a szobor meghalt. A mű elégethető, megsemmisíthető. Hogy ez mégsem történik meg, azért „alacsonyabbrendű” tulajdonságaink kezeskednek: a mű birtoklási vágya, dédelgetése, kisajátítása, szignózása.

Azt hiszem a ZENE van a legközelebb ahhoz a titokzatos középponthoz, ahonnan kibomlott a világ, és hiába ömlött át formákba, létezőkbe, fogalmakba, egyenletekbe, definíciókba, terekbe a világ alapszövete, ezt a pontot mindenek fölött érintetlenül megőrizte aranyszelencéjében az (isten)emberi belső.

AUSTAUSCHFOLGE
INTERNATIONALE
PHILOSOPHISCHHEITLICHE
KUNSTVORANSCHULE
H-1077 BUDAPEST, ROTTENBILLER U. 36.
COME!
FARE
uno
SWAPSERIES
INTERNATIONAL
PHILOSOPHICALITY
ARTFORTHSCHOOL
H-1077 BUDAPEST, ROTTENBILLER U. 36.
Scambio
HOW TO DO SWAP?
Wie kann man Austausch machen?

CURRICULUM INBECILLITATAE

Hogy betegség és egészség között lehet-e nemhatárról beszélni , kétséges , talán esetleg .
Nem érdekel annak közmegállapodás-jellegű , konvencionalista nézete , miszerint ki az egészséges , és ki „ beteg ” . A szitu tiszta : adott a paranoidia , mint apai ágon genetikailag dominánsként való öröklődése és az intelligencia konfrontációja .
Kiből lesz paranoiás ? Fiatal korban legyen rá jellemző – mondják a pszichológusok – a túlzott érzékenység , a sértődékenység , az ,k hogy túlzottan „ vonatkoztatnak ” , vagyis minden mögé odaképzelnek valamit . Ez azonban elsődlegesen nem asszociatív – azaz automatikus – , hanem a legmélyebben tudatos szellemi-értelmi művelet , logikai gondolatsorfűzés .
Hogy azonban hogyan változik kettejük között a sorrend , az nem a kezdeti szakaszhoz tartozik . Mint látható , a paranoia mentális túlhajtódás következménye , öröklött és szerzett hozammal .
Miről van szó ? Elmosódik a képzelet által a valós és az imaginárius közötti – nehezen írom le a szót – határ . A pszichológia ennyit tud : túlhajtódás , és a képzelet által . De erről van-e szó csak ? Nem .
Kifelejti a lényegi egy részét , hogy a folyamat spirituális , amennyiben a tudat anyagi származású – azaz a testi egót implikálja – , és szellemi , amennyiben tud anthropológiai alkatának nem dialektikus oldaláról , arról , ami benne örök és totálisjellegű .
Most már úgy kell venni : túlhajtódás – és ez az alkatra vonatkozik – , és túlhajtás – ez személyiségre – ebben a statikus-dinamikus közegben dolgozik az illető akarata .

Nézzük meg , hogyan áll az akarat a hit és a képzelet esetében . Két úton mehetünk : pszichológiaian , és ezesetben megvizsgáljuk , hogy miken ment át a személy , mit történtek vele . Ekkor azonban csak a módig jutottunk , mivel választ csak a miértre és a hogyanra kapunk , és ezek is csak a motiváció szintjéig . Ez a pszichológiai beállítódás . Ennél magasabba a SZEMÉLYISÉGFILOZÓFIAI , amikor is a mire kérdezünk , a lényegre . Fenomenológiai-személyiségfilozófiai beállítódás akkor érvényes , ha a jelenséget nem időietlen lényegiségében kívánjuk megragadni , hanem épp nemalkalmazva a fenomenológiai redukciót (Husserl) , az összes fenotipikai jeggyel együtt időben és azon túlvonatkoztatva is látjuk . Ablakon keresztül nem lehet Látni , aki irányított szempontok szerint – tehát például az akarat , a hit és a képzelet esetét vizsgálva – kíván bemutatni , az a jelenség belső arányelváltoztatása miatt egy újabb színszűrő segítségével lát csak , nem végezhet „ reprezentatív ” mintavételt .

A paranoid végletes . A végletesség azt jelenti , hogy legalább két irányba végigment , sőt , a köz szeméből nézve túl is ment . Az ilyen logikus , következtetés , fegyelmezett , kutatóhajlamú , adott esetben szenvedélyes is lehet . Vagyis : a legmélyebb szintjéig tételezte magát , magára mutatott , megnevezte magát . Voluntaritásában azonban kérdéses , hogy ez az éntudat mennyiben immanensi ?

A tételezés – aminek dialektikus ellentétpárja az átadás (az eszmének vagy istennek , vagy valaminek) – úgy tudtuk , per defi immanensséget involvál . Hogy ez nem minden esetben vagy így , arra épp a paranoid a legkézenfekvőbb példa .

Hogyan képzelhető el transzcendens vonatkozású tételezés ? Egyik apriori karaktere az ilyennek a cezaromániákusság . Elsődlegesen az áll fenn , hogy Hiszi , hogy ő valaki . Ezzel elindítója a hiúság , a gőg , illetve e kettő összlete általi hármas erőközeg rá való visszahatásának . Most már „ meg sem értik ” . Végletessége folytán a közeggel való szakadéka tovább szélesül azzal , hogy fokozódóbban egyszerre befelé és kifelé fordulóbb (utóbbi valamicskét kevésbé jellemzőbb lehet) . Ennek két oka van : mentálissága az átlagfölötti , a túlfinomultság implikálja ezt , másfelől jellemzi egy , a közt fontosnak tartásával egyenes arányú frusztráltság , ami introvertáló .

Mennyiben tartja azonban az ember a közt , illetve az azokhoz való konvencionalitív viszonyait relevánsnak ? Amilyen mértékben nemintelligens .
Általánosságban : az intelligencia egy olyan – semlegesen szólva , és a nemtudást ügyesen palástolva – karakter , ami képes arra , hogy az illető el tudjon szakadni egzisztensi tulajdonságtól . Ha például addig gyáva volt , ha van elég intelligenciája , megváltozik , de mondhatnánk példát ezer személyiségi karakterünktől való elszakításra , legyen az szokás , konvenció , a köznapi értelemben vett szenvedélyek , stb . Elsődlegesen tisztán mennyiségi jellegű : minél beépültebb az a megszüntetendő jelleg , annál intelligensebb ember az csak , aki képes attól függetlenné válni .
Az új minőség hozatala ott van , hogy új , magasabb értékű karakterrel cserélte fel a régit , ahol is a mérték a szellemtelítettebbség .
Származása ismeretlen , kapcsolata a szükségszerűség szintjén a többi mentális képességgel nincs (egy nagy ismerethalmazzal rendelkező ember is lehet unintelligens

, stb .) . A másodlagos ható folyamat révén azonban mindenre kihat , mivel apriori és univerzális .
Visszatérve az mondhatjuk , hogy annak alapján , hogy a konvencionálisság egzisztensi – értsd : alacsonyrendű , mivel nem szellemteli – tulajdonság , és minél intelligensebb az illető , annál kevésbé lesz frusztratált attól , hogy a köz mit mond rá , annál kevésbé lesz ennek hatására befelé forduló , szemben a tudatos , mentális introvertációjával .
Az hogy tulajdonsága lett a hiúság és a gőg , jelenti egyfelől lelki szükségletét annak , hogy kinyilatkoztassa magáról , hogy ő egy Valaki , illetve jelenti azt is , kell találnia egy nálánál nagyobbat . Minél szellemibb a paranoid , annál inkább világfölötti , szellemi régiókban fogja léte garanciáját keresni az adott határhelyzetben , az Isten .
Úgy érzi , kiválasztott lény , kegyelt és váromány os .
Mellesleg jegyezhető meg , hogy az egyes önaffektusok egymásra nézve eléggé öngerjesztők (reverberáció) . Az a hit , ami addig önnön maga felé irányult , most kifelé is „ megindult ” , újabb kettéválás következik be . Ilyenkor a fenomenonok világa egyre kevésbé lesz fontos számára , átköltözik a nuomenonokéba . A gyakorlati életben – így a lélektanászok – logikus , célratörő , kutató , stb . – jellege miatt kiváló üzletember , tudós , stb . lehet .) És az író sem mellőzheti az ezen következmény-tulajdonságoknak a köz által akceptált szint fölötti mértékét , ha pl . Tolsztoj esetét vesszük , s akiről tudhatjuk , hogy lehetséges , nem az emberiségnek volt igaza , hanem azt kellett volna tenni amit ő javallt fanatikusan , hogy ugyanis lehet , neki volt egyedül igaza az emberiséggel szemben .../ .
A paranoid vagy önhite , vagy a tételes értelemben vett (azaz transzcendens) hit mellett dogmatizálódik .

Elveszti a tényleges , a valósszerű és a képzelt közötti határ fölötti kontrollt , egyre inkább saját rendszere szerint él – és itt lép be a társadalmi intolerancia .
Az intelligencia túlhat mindenen , és ha eléggel rendelkezik az illető , észre tudja venni , hogy kettős világ körüli . Nem trükközik , mint az a paranoid , aki ragyogó színészi és értelmi képességei miatt be tudja palizni az őt körülvevő csapatot , hanem választóképes („ lesz ”) a valóságszintekben . Ha azt állítjuk , hogy szenvedélyes ember (Az ember) , és személyiségfejlődése evolucionális (halmozó) és revolucionális , rekompozitív részekkel bír , állíthatjuk , hogy a paranoidnak intelligenciája általi meglátása az ő metafizikai forradalma , hiszen felszámolja teljes idői és transzcendens szubszisztálásait (fennállásait) . Most már nem szívja fel a Rendszer . Kilép .
A szihológusok folyamat („ kóreset ”) leírásaikkor a túlcsapongó képzeletről fantáziálgatnak , egyszerűen erre a sémára hajlamosak , hogy visszavezessék azt az értelmi ? állapotokból következő ? határlétűséget , amin a képzelt és a tényleges közötti indifferenciálást értik . Tény , hogy a képzelet nem az intelligens privilégiuma , mégis azt a megállapítást kell tennünk , hogy a paranoidia esetében nem apriori . A képzelet ugyanis itt mindamellett , hogy maga a beteljesítő forma , instrumentális .
Kíséreljük meg látni , hogy beszélhetünk-e valamilyen eredményes koncepció szerint a paranoiát kiváltó „ okok ” közti aprioritásról ! Ami sebtiben felmerül , az a végletesség , az akarat , az intelligencia – intellektus , képzelet , (pszichikai) intoleránsság , a túlfinomultság , a következetesség és a módszeresség ,

vagy maga a szenvedélyesség (a szó Dosztojevszkij-i értelmében) , illetve az alkat .
Platón – polemizálva a világot egy elv , egy arché által megkonstruáltnak tekintő preszókratikus filozófusokkal – kifejtette , hogy a világnak nincs lényege (mellesleg jegyzendő meg , hogy innen indít a költői nyelv , mivel művészi közeg csak elv- , ideológiamentesen képzelhető el) . Ezt a forradalmi koncepciót áttehetjük az emberre is . Egyes filozófusok úgy tartják , hogy az embernek van egy olyan tulajdonsága , ami lényegeként fogható fel , mint például a félelem , a rettegés , a munkavégzőképesség , az aggódás a semmitől , stb . – megfeledkeznek Platón tanításáról : az embernek nincs lényege .
Egyetlen személyiségkarakterünk sem apriori , (és különösen nem húzó) , ami a többi fölött állna . A helyzet igen egyszerű : a lelki , tudati , érzési világban az emberben kusza kapcsolatok interakcionálódnak „ térben ” és időben . A pillanat dönti el , hogy melyik személyiségrétegünk fog dominálni cselekvéseinkben (H . Hesse) . Ezzel a válasszal persze nem oldottuk meg az emberi determináltság kérdését , az komolyabb vizsgálatot igényelne . (lásd a véletlen problémája) .
Azt lehet tehát mondani , hogy a paranoia teljesen az egyéni tudat jellegétől függően alakul ki , de egyféleképpen . Egyfajta Játéka a szellemnek a sorssal .
Így van-e ez a többi , az elmekórtan általi elmeeseteknél is ? Hiszen az itt kialakult változások részszereplői a legmentálisabb tulajdonságok voltak úgy , hogy a keletkezett feszültség kreatíve , elaborációt hozva bomlott ki . Más esetben is ez áll-e fenn ? Feltehetőleg nem , hiszen tulajdonképp csak a paranoia az egyetlen olyan kór , aminél egyszerre TUD aktív és alkotó lenni a kettőssé lett tudat .

Eddig a cézári , filozófusi utat jártuk be a bemutatásban , vagyis egy kívülálló szemével – felülről le – néztünk , nem tekintettük a két szélső helyzetet , mivel nem ábrázoltuk az ilyen megélt életét , élményeit , benyomásait , terveit és vallomását , másfelől az „ eset ” utilitarista – neuropszihiátriai aspektusáról sem szóltunk , sőt – mintegy a kívülállók vélekedéseitől tartva – el sem mertünk mondani egy dolgot , ami miatt tulajdonképp nem felülről le , hanem belülről szét tekintek .

TEENDŐK:

I. FILOZÓFIAI

1, A háttér filozófiai-elméleti feldezítése
2, A széttartó szaktudományok összefogása új /szerves?/ szemlélettel
3, Komplex kategóriatáblázat készítése
4, Cserék, előadások szervezése bel- és külföldön
5., A kategória táblázat alapján más éles létezők felismerése, nyomonkövetése, ezalapján újak, leendők megfigyelése (komplex re- és prekonstruálás)
6, (Az emberiség) egyetemes nyelv(ének) keresése

II. MŰVÉSZETI

1, Titanic-like körülmények teremtése
2, Titanic-fesztiválok létrehozása
3, Titanic-„tárgyak" létrehozása
- a, plakáttervezés, meghívók, stb
- b., pólók
- c., kitűzők
- d., zászló,
- e, embléma

4, Titanic-zenedarabok létrehozása
5, Drámaíró tanfolyam

→→

XIII. TEMATIKAI

1, Kötött és szabadprogramú találkozások
2, Hirdetések feladása és hirdetések figyelése
3, A Titanicon leszállottak rekonstruálása
4, Titanic – társasjáték kitalálása
5, Műsoros videokazettára cserecipők
6, Morgan Robertson „Hiábavalóság" c. könyvének megismerése
7, A helyi hivatalosság elérése
8, December 28-án minden évben évzáró
9, Április 14-én minden évben műsor, ajándékozással egybekötve
10, Kapcsolat más Titanic – társaságokkal

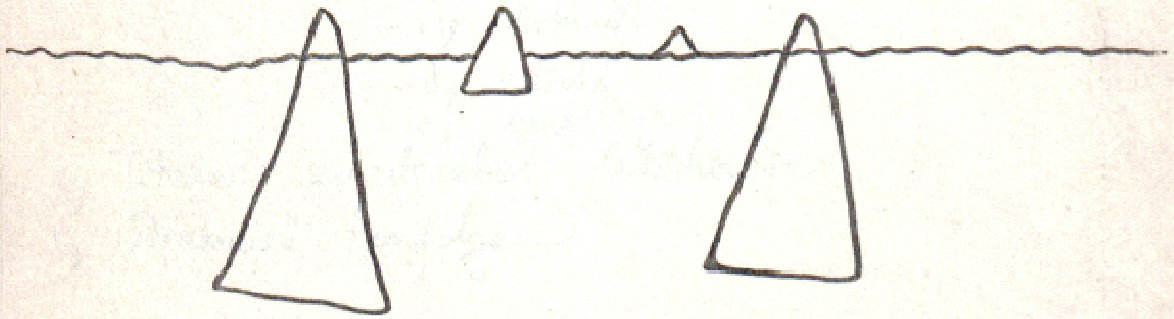

1

MÉG 1.

A MÓDBELISÉG TERVEZHETŐSÉGEIRŐL

Nem az elejével fogjuk kezdeni...
Hogyan lehet 10000 évre előre tervezni / tízezeréves terv

A jövőből való visszatervezés kérdése
/a Plútó-probléma — Lekov, Szécsi/

az időből visszafejtve megdől a cél

lehetséges-e a „teljesen" esetleges tervezés ??

IDŐBELISÉG A TERVEZÉSBEN

talán ezzel fogjuk befejezni a mai cserét, a következőt, „A határosság és az időjárörprobléma" címűt megelőlegezendő, ehhez azonban előtte a a tervezésről kell beszélni / a módbeli taglalás csak a lényegszeri után jöhet /

A tervezés (mint a létezetés egy fajtája)

eleve többváltozós, a mozgóra épít

a tervezés mindig mozgó terv, aminek saját önmozgása van

2

Mi mozgatja a mozgó tervet?

reflexivitás & szükségletek

belsők

- létfenntartás
- intellektuális endeavour
- terapikus módok → a rendűségi kérdés
- becsvágy ⟷ gőg
- szeretet
- forradalmiság

külsők I. A trsd.-i adottságok ← a moralitás kérdése

- egyazonítás
- hagyományosság
- szociális equilibrium
- hatékonysági minőségtöbbletelvárás

II. A nem trsd.-iak: az anthropológiaiak

A tervezéskor → a cél

miképp beszélhetünk célról, ha az teljesen nem ismerhető?

a cél a tervezés utolsó pontja?!

a tervezésről: 1, lehetőség felmérés ↔ kalkulálás \3
2, lehetőségbővítő és szűkítő (= a kontrollálás ??)
lehetőség – valóság viszony az alkotásban
3, kontrolláló tervezés (a tervek tervezésével áll. újratervezései)

az elágazásfa / Molnár Ferenc, Lear, Sógár
mást talált el, mint amit akart
ha nem talált is, továbbment.
↓
ideologikusság
az elért cél → kiindulási alapvoltúság

EZZEL VAN VÉGE

Nem kívánjuk előre megjelölni, hol kívánjuk beiktatni a tényleges alaptaglalást. Az a körvetkező lesz:

I. Az alapkérdéssel felvetése
— a kérdés elsődlegessége
(kiben alakulnak ki kérdések, a kérdés aprioritása)
— a kérdéshorizont / Gadamer – Bacsó B.

II. A kategóriákról → ahhoz, hogy eljussunk a fogalomértelmezéshez

4

1, A kanti kategóriák

— a mennyiség kategóriái → az általános
→ részleges
→ egyedi

— a minőségé → állandó
→ tagadó
→ végtelen

— a reláció kategóriái → kategorikus
→ hypothetikus
→ szétválasztó

— a modalitás kategóriái → a problematikus
→ assertórikus
→ apodiktikus

↓

2., ez vezet ki bennünket
a módbeliség kérdéseihez
(belefoglaltatik-e a logikába? → határmezs-
gyevoltúság)

—*—

A LE NEM ÍRT OLVASATOKRÓL DIÓHÉJBAN

1 . A valóságban koncepció elképzelhetetlen ideológia nélkül .
2 . Amit átadunk , elképzelhetetlen koncepció nélkül .
3 . Amit átadunk , ideologikus volta miatt félrevezető .
4 . Amit átadunk , ideologikus volta miatt is félrevezető .
5 . A kategória határos .
6 . A kategória határkeltő .
7 . Az ember gondolatait valamilyen fokú kategoricitással adja át , s mivel a természet elsődlegesen nem határos , minél kategorikusabban írunk le , annál messzebb kerültünk az igazabbvoltúságtól .
8 . A lényeg nem írható le .
A filozófiában két szellem volt , akik nem írták le a véleményüket , hanem csak utalásokat hagytak hátra . Platón és Nietzsche . Egyedül ők voltak úgy tisztán képzetesen (imagináriusan = unideológikusan) gondolatrögzítők , hogy emellett nem éltek bűvöletben , hacsak azt nem vesszük , hogy a német gondolkodó kifejtette , hogy a filozófia története a platonizmus története – ki menekülhet meg , még az ostobát is beleértve Platón elől ?
Platón az agrafa dogmatával kifejtette , hogy a lényeget nem lehet rögzíteni . Ez a gondolat forradalom . Ő ugyanis , aki az ideákat nemcsak objektíveknek , de konkrétaknak is tételezte , ezzel azt fejtette ki , hogy még a tisztán objektív sem rögzíthető maradék nélkül , ellene van az emberi affekció , affekció alatt értve a Heidegger-iesen allegorikusnak és szimbolikusnak is vett gondolkodást , amely megtiltja az ideáknak teljes megnyilvánulásaikat . A gondolkodás hatalom . Hogyan használható fel akkor mégis kváziteljes

gondolatátvitelre , ahol is a kváziteljes alatt a minimum a három következő „ ok ” miatt nem lehető „ tökéletes ” információátadást tételezhetjük , amennyiben az ezek utáni információ átadást maradéktalannak tekinthetjük ?

1 . A determináltság kérdése . Mennyire szabad az ember ? Milyen fokon választhat anthropológiai és szociális beállítódásai , illetve a maga által tételezett – azaz természetellenes , a valóságot absztrakttá vevő , a valóságtól elvonatkoztató – akartja között ?

Az intelligencia . Eszköz funkciójú , nempszichikai mentális tulajdonság , amely nem apriori az akarattal szemben , jóllehet likviditása révén arra a legmélyebben kiható . Ennek segítségével képes az ember beállítódásait megszüntetni , a biológiailag predeterminálta kat is (ezentúl kevesebbet lélegzek – ez is megy egy szintig , akár az életkor legvégéig) . Nem firtatva az intelligencia további tulajdonságait (lásd : Curriculum inbecillitatae) , itt nekünk az fontos , hogy a gondolatátadásnál ahhoz , hogy minél objektívebben lehessünk , le kell tudnunk fejleszteni megéltségi beállítódásainkat . (Arisztotelész , Lukács György) . Ebben (a pontban) van magában foglalva az ideologikusság kérdése is .

2 . A kategorikusság . A kínai filozófia lépett kategóriátlanításával legközelebb a valóság leghűbb rögzítéséhez , amennyiben elfogadjuk azt a hegeli tételt , miszerint a természet nem határokban gondolkodik . A hű leírás valóság – , természetszerű (itt is nyilvánvaló , hogy miért mondta Hegel azt , hogy ha először az ember gondolkodni akar , spinozistának kell lennie ...) .

3 . Az objektivitás . Ahhoz , hogy teljesen valósan írhassunk le valamit – többek közt – mindent és

egyszerre el kellene tudnunk mondani . Mivel ez véges kapacitás mellett nem áll fenn esetünkben , reprezentatív mintavételt kell alkalmaznunk , minél jobban , annál igazabbul írtuk le a leírandót .
Platón az információátadásnak – logikailag eddig legalábbis – a legmagasabbrendű formáját művelte . A harmadikat ugyanis , ahol van is elvi megváltoztatóerejű tartalom , mégsem ideologikusan adjuk át a befogadónak , hogy te most pedig ezáltal légy ilyen és ilyen , hanem szabadon , vagyis konkrétan éppúgy alakult , hogy én jutottam az ismeret birtokába , s a te saját dolgod , hogy melyik sorszámú polcodra teszed , mihez fogsz vele .
Ezt Platón úgy valósította meg , hogy egyetlen gondolatát sem írta le .
A szellemvoltúságnak ez a „ demokratikussága ” legmélyebben összefügg filozófiai rendszerével , mely itt a szó sacralis értelmében objektív idealizmus . Ok , esszencia ugyanis az idea , okozat , létező a látszó . Ennek analógiájaként működik az , hogy a gondolat , mint ok lényegszerűsége miatt le nem írható , tehát az előbbi filozófiai rendszernek megfelelően a gondolatnak csak az árnyát fogom tudni leírni . Ez az ötlet , a tipp , a vélekedés , amely nyomán te majd lehetőséget kapsz e „ lehetőséghatár ” magad felé húzásával , lecsökkentésével , vagyis a valóság növelésével a lehetőség ellenében , a léteztetésre . Ennyi volna-e csupán ? Korántsem . A felületes szemlélő azt hihetné , eljutottunk a szabad információátadáshoz .
A ki tudja hány mögöttes „ szintig ” feltopologizálható platoni hierarchiarendszer egy újabb problémafelvetése tűnik ugyanis szemünkbe . Az ugyanis , hogy ezzel a megoldással még mindig a rendszeren belül vagyunk .

Ezesetben pedig nem a szabadvoltúság munkál ebben a tettünkben , hanem a legnagyobb szükségszerűség .
Ezt Hegel dolgozta ki . A végtelen szabadság a legnagyobb szükségszerűség – embernek . Képzeljünk el egy embert a világűrben , aki a hideg és a nyomáshiány ellenére is él . Külső rendszerből abszolút szabadnak tekinthető , mivel nem áll önmagán kívül semmivel viszonyban . Azonban szabad-e mégis ? A legszolgább , mivel nincs semmi kívüle , mely mértékül szolgálhatna . Ha van ugyanis mellette egy ekkora – és – ekkora meteor , akkor már „ szabadabb ” , mert rásimulhat így , hozzáférhet úgy , elrugaszkodhat tőle , stb . „ Van mihez hűnek lennie ” . Platón azonban csak megszűntetve , megőrizve teremtett egy olyan etikai Sollent , amely azt mondaná , hogy így érdemes rögzíteni . E mellett azonban művelte a „ lényegátadásnak ” azt a formáját , melyet az említett feltételek mellett mondtunk maradéktalannak . Szóban . Ezt az „ ezoterikus körének ” , mely köréje alakult , tartotta . A tippnek , vélekedésnek , ötleteknek felfogható leírtjai mint nyomok , mint alétheia-képek , amik alapján a befogadó szabadon (? ?) gondolkodhat : jelek , amik révén következtethetünk az ott elhangzott , és a befogadó szabadvoltúságának megőrzése mellett le nem írható lényegekre .
Hogy mennyi ilyen lényeg van , arra ott a példa a Stefan George és a Kerényi Károly köreiben , itt most csak próbáljuk meg felvázolni azt a mögöttes rendszer , amelyre építette Platón rendszerét , s amelyről nem írt . Azt mondhatjuk , Platón királyi- filozófusi valóságfeltárása során rábukkant a valósan tapasztalható világban levő dolgok közötti hierarchiára , egy nagy hierarchiára , a hierarchiára , amely azonban túlér a tapasztalhatón . Ennyiben tehát a legképzetesebb

gondolkodás is empirikus . A hierarchia piramisszerkezetű . Ez a hierarchia felboríthatatlan , s önmaga rendjének hordozója (ezt opponálták meg mellesleg az őtőle sokat merítő gnosztikusok , illetve a kereszténység) . Ebből újabb következtetéseket lehet levonni a világot nem lehet megváltoztatni , az ember anthropológiai konstitúciója rádiuszán kívülre nem terjed szabadsága . Hogyan viszonyul ehhez a prófétavoltúságon keresztül a valós rendtől való elvonatkoztatás , a szellemállapotból a diktatúrába objektiválódás ? Az ember előtt ezek után az a választás áll elő , ha durván lesarkítjuk a választások skáláját arra a két pólusra , amelyre a világ Hegel szerint polarizálódik , hogy vagy ráhagyatkozom a világ adott , tőlem nézve kívülről jövő rendjére (a transzcsendességre) , s ezesetben az élet körülményeivel , azaz a valósággal és a lehetőségekkel diktál nekem , s én , miképp a pelyva száll a széllel , szállok , vagy nem .
Mi ez a dichotómia ? Az ember e két tendálásához a feladás és tételezés tartoznak . Ha az ember elfogad valamiféle (hozzá tehát kívülről jövő rendet) , még ha akár a természetét is , akkor annak rendeli magát alá . Ez esetben természetszerű , hiszen ráhagyatkozó . Passzíve belefolyik a valóságba . Ezzel ellentétes , ha magára mutat : én csakis , de csakis én vagyok , senki más . Ekképp kiszűr magából mindent hozzá kívülről jövőt . (Ilyenek pl . az eleve elrendelések , mint pl . az esz betűvel kezdődő emberi viszonyok , a törekvés , stb .) Csakis immanens , azaz önmagából jövő , a sajátjából jövőre épít . Mivel ezt (az öntételezést) csak tudatilag lehet végezni , az ilyen ember a legtermészetellenesebb . Erre mondja Friedrich Nietzsche , hogy a bölcsesség annyira természetellenes , hogy csak incesszusból (vérfertőzésből) származhatik . Főműve (

Alsó sprach Zarathustra) előtt súlyos dilemma előtt állt . Az okosság-bölcsesség dilemmája előtt . Mint ismeretes az elvi , a bölcsességkedvelő – a philoszofosz – még nem bölcs , ezért törekszik a bölcsesség felé . Köztes lény . A balga azért nem törekszik felé , mert nem tudja mi felé lehetne tendálnia , a bölcs pedig azért nem törekszik , mert minek , ha már eljutott a piramis csúcsára , a bölcsesség birtoklásába ? A piramis csúcsa után nincs semmi . Mivel akarás ezesetben már nem jellemzi , művet is minek írjon ? Nietzsche volt annyira bölcs , hogy elvetette a bölcsességet műve megírásakor . Most ugyanazok elé a problémák elé került , mint Platón . Úgy akarta megírni a Zarathustrát , hogy unideologikus legyen , bevétele szabad maradhasson . Olyan megoldást talált tehát , amely még a Platónén is túli – jóllehet épp csak azért lehetett megcsinálni , mert előtte már otthagyta nyomjeleit a kijelentés szintjén szintén néma ógörög filozófus . Egy lehetőséget mutatott be ugyanis a választásra , amely a legmagasabb elvi szintű , és a hozzá való be- illetve kilépés nyitva hagyott . Építkezve a nem- ideologikusságból , a képzetességből , Platón nem mutatott be lehetőséget , csak következtetni hagyott , Nietzsche már mutat is . Nietzsche művészien interpretált művében arról szól ugyanis , hogy milyen az a másikat választó , akinek nem kell az adott (a hozzá kívülről jövő) . Mi az tehát , amit a materialista lesöpört ? Saját „ programozottságát ” és a világét . Eleve elrendeléseit , az eddigi fajta szocializációt , illetve az eddigi külvilági rendet , illetve mindenki , aki a transzcendenciára hivatkozik . Azt gondolta , hogy az emberhez nem méltó , ha beléfolytja a valós rendnek mert az ilyen szolga . A méltóságot – amely azért

fontos , mert az individuálist ez köti össze a KOLLEKTÍVVEL – az adja , hogy az ember (a materialista) szembe „ mer ” szállni az egész világgal , a legvégletesebben tételezi magát , csak önmaga uralmát ismeri el önmaga fölött . Léteztető , s ezen keresztül hatalom . Az ember ugyanis megválaszthatja életét , sors , végzet (a görögben egy szó : anagké) nincs , csak az aklokban élőknek . De kiszűrhető-e az objektív rend teljesen ? Mitől részlegesen eredményesülő az embert ? Mert nincs totalitás . Fantazmagória . Hogy ott , ahol anyag van , az ennek apriari alá-fölérendelő viszonyléteztető tulajdonsága miatt nem lehet totalitás , az belátható . Hogy azonban ott sincs , ahol anyag nincs – fejezzük ki magunkat helyesen , fennállástanilag (hyparchológiaian) – totalitás nem állhat fenn , mivel a metafizikában pl . nincs fütyörészés , leszólítás , szürcsölés , avagy morfondírozás , stb . , amire neves regényírónk is rávilágít különféle XII . századi Sorbonne-i problémák kapcsán , miszerint az Isten nem tud akkora hegyet teremteni , amekkorát el tudna tolni Móra Ferenc : Dióbél királyfi , illetve a neoplatonikusok is kifejtik , hogy az Egy is „ szenved ” attól , hogy alája hierarchizálódás áll fenn , stb . (lásd Platón : Parmedidész) .

Sok minden egyéb (okozatjellegű) okkal meg lehetne még támogatni azt , hogy az ember mint aszimptotikusan eredményesülő , legyen elég ennyi . Mi tehát az a sors , amit már a hérosz (a materialista) sem tud kiszűrni , s amely mintegy ellenmaradékként vele szemben marad ? Elbukik . A hérosz anyagi : idői , változó , részleges . Amivel szembeszállt , az időietlen , abszolút és totális . Tudja , hogy bukni fog , azonban ez az a heroikus harc , ami a méltóságot adja .

Így aztán az olvasó – ha megértette a le nem írtakat – választhat . Itt ér véget a mű . Nincs benne semmi olyan tehát , hogy te légy ilyen meg ilyen , nem útbemutatás . Variációfelvetés . Ezzel Nietzsche – ahogy Stefan George mondja – nem lépett le a templomalapítás , és a templomrombolás közötti vonalról .
Lehetne folytatni ezen íráskát azzal , hogy mennyire nem lehet megérteni az utca emberét az ötödik mondata után a belénk annyira átszivárgott Platón nélkül , hogy megérthető-e a Nietzsche nélkül a diktatúra , vagy a magára mutató ember , ez azonban már más kérdés .
Kellene még szólni a valóságleírásnak a Husserl-Szentkúthy-féle „ raktárlista ”-módszeréről is , azt azonban már megírták .

Név: SOÓÁR JÁNOS Lakcím: BPEST. város

VÁROSMÁZ utca 4. hsz. irányító szám 1052

Személyi ig. sz.: AU–VI. 704654

Jelige (szükség esetén): TIME PATROL

Engedélyszám (engedélyhez kötött tevékenységnél): ——

a tárgy terező rovatba legyenek nivey

Hirdetési szöveg: Írógéppel vagy nyomtatott betűvel kérjük!
Maximálisan 20 szó!

WE WILL BARBARS AND CANNIBALS
WITH DEEP CULTURE AND MUCH GEIST.
LET ONLY BRUTAL ONE APPEAR WHO
WILLS TO WORK

NEM [illegible]

Lapkiadó Vállalat

LAPKIADÓ VÁLLALAT

EXPRESSZ SZERKESZTŐSÉG

84/390

Budapest, VIII., Népszínház u. 24.
1081. Telefon: 130-022

TC
Sogár János
BUDAPEST-V.ker.
Városház u. 4.
1052

Tisztelt Olvasónk!

Sajnálattal kell közölnünk, hogy az Ön által 30559.sz, hirdetési levelezőlapon beküldött hirdetése tartalma miatt nem közölhető, mivel jogszabályba ütközik. Mindemellett lapunk magyar nyelvü lap, idegennyelvü hirdetések közlésére nincs jogositványunk. Kérjük, ezirányú hirdetési igényével a Magyarországon megjelenő idegennyelvü lapok szerkesztőségeit /DAILY NEWS,BUDAPESTER RUND-SCHAU,WEGIERSKI TYDZIEN,Vengerszkaja Nedjelja, stb./ keresse meg, ahol hirdetési lehetőségek iránt nyilván bővebb felvilágositással szolgálhatnak Önnek. Lev.lapját mellékelten visszaküldjük,ezt bárhol beválthatja,kicseréltetheti.

Kérjük fentiek szives tudomásulvételét.

Bellér Miklósné
felelős szerkesztő

Budapest,1984.június 4.

VALÓTLAN VALÓSÁG

Eletroneső a hipotalamuszban

Lebegő arclebeny úszik át elfelejtett emlékeimen, nézem a madarak lágy dekadenciáját és a kezemet.
Nézem a kezemen az égési sebeket.
Az égési sebeket, amelyet a beléd képzelt tűz okozott.
Ahol lelkednek lenni kellett volna, ott éreztem az én lelkemet.
Napárnyék arcodon árnyéknap szemed zúgott, és a tranzisztoros simulékonyság rövidzárlata.
Hiányzott a hiányod. De távozásoddal megtöltött nyomaid energiahiányt tapostak belém.
Az érzések megélnek minket. De te már nem éled meg az érzéseket.
Lerombolt pillanataimban arra gondolok, hogy tulajdonképpen sakktáblák vagyunk. Szimultán játsszuk életünk játszmáit, és arra törekszünk, hogy minél több mattot adjunk. Közben észre sem vesszük, és mattot kapunk, aztán megint elkezdjük a játszmát, a versenyt, az életet. Azt hisszük, hogy győzelemre teremtettünk, de éveink elteltével egyre inkább érezzük, hogy vereségre, mert a végén szétzúzódnak önáltatásaink, és rádöbbenünk, hogy győzelmeink csak csaták voltak vereségünk háborújában.
Ötödik halálomkor szerettelek volna megérinteni, de oly távol voltál tőlem kétszeresen is, hogy elpusztult a Köztünk, és én úgy éreztem, hogy még jobban el kell távolodnom tőled, hogy másféleképpen érinthesselek meg.
Ezért elhagytalak, mielőtt találkoztam volna veled.
Nem rontom meg a rosszat, és nem javítom meg a jót, a történészek vérző kényszerként élnek meg, és érzéseim színes vízhálóit habzó kínná égetik.

Nem én vagyok az, aki akármit is sejt. Én csak az ellenjoker vagyok, aki napot ködlik.
Nem olyan vagyok, mint amilyennek képzelsz, de olyan sem vagyok, amilyennek nem képzelsz.
Mert az objektív valóság nem létezik.
Bennem búg az idő fénye, bennem csillan a tér hangja.
Én szerelmes vagyok a jelenlétedbe, te szerelmes vagy a távollétembe.
A most mindig máskor van, az itt mindig máshol él. Megöltél, de ha közelebb hajolok a tükörhöz és hozzád, úgy érzem, hogy én öltelek meg téged.
Egy, az arcodra irányuló sikertelen eltávolítási kísérlet után úgy agyrémlik nekem, hogy ez a pillanat nincs jelen.
Négyzetgyök alatt érzem magam, mint mindig, ha szemedben megcsillan ideghideg szíved íve.
Abbahagytuk azt, amit el se kezdtünk.
Neked szerencséd van a szerencsétlenségben, én a szerencsétlenségben is nélkülözöm a szerencsét.
Ellenjoker vagyok, akit bárkivel be lehet helyettesíteni, és víz nélküli folyó, amit bármivel el lehet gátolni.
Tagadj, hogy megtagadhassalak!
Talán semmi sem teszik majd neked, de biztos vagyok benne, hogy az mind tetszeni fog.
Feloldja testedet a bélpoklos becsvágy, de tébolyult szívem tébolyult agyadba nő.
És most gondolatmadaraim a nap felé szállnak, mely mögött ott lebeg mosolyba öltözött arcod.
Ez az arcfogyatkozás talán csak ideiglenes.
Eloltom tüzedet, melyet fel sem gyújtottam.

Jó étvágyat, jó étvágyat!

„A tudás hatalom, de a hatalom tudatlanság.” (Francis Bacon)

Emberentúlról jelentem az aggodalom matematikáját és az igazságérzet valótlanságát.
Tévelygő elégedetlenek!
Előre kitervelt, aljas módon elkövetett ártatlanságotok példás büntetésért kiált.
Ha nem lennék az, aki vagyok, létem akkor is kinyilatkoztatást követelne.
És a ti büntetésetek akkor sem késlekedhetne.
Talán kíváncsiak vagytok. De most már késő. Elkezdődött a műanyagítás folyamata. És lelki szemeim előtt az emberentúli ember képe lebeg.
De mégis, ki vagyok én?
Nehéz e kérdésre válaszolni, mely kérdés ott rejlik minden érintésetekben, mert ha egyértelműen kimondom magam, az már nem is én vagyok, hanem a fényképem.
Elégedjetek meg azzal, hogy naplementementes naplemente.
Esetleg ösztöneitek elfojtása.
És a fegyelmezett széksorok költőisége.
Vagy talán vérfertőzés a fantáziátokban?
Amint láthatjátok, bőven van belőlem választék, és azokat a tulajdonságaimat, amelyek kevéssé kelendőek árengedménnyel adom.
Tessék, tessék! Lehet rám alkudni!
Ne féljetek attól, hogy nem félek tőletek, és ne törődjetek avval, hogy nem törődöm veletek!
És ne aggasszon benneteket, hogy elvesztitek arcotokat, ha belétek hatol az egymáshoz különbözés.
Hiszen egymástól különbözni nem jó, mint ahogy nem jó egymáshoz hasonlítani sem.
De milyen jól is van az, hogy semmi sincs jól!
Mert ha minden jól lenne, semmi sem ösztökélne a versengésre, hogy csak a legjobb, legerősebb, legügyesebb, legokosabb nyerje el a verseny jutalmát.

És most hozzátok szólok tévelygő elégedettek, ti kedves kis kezesfejűek!

Holdszúrás

Üldözöttként bolyongsz a neonfények által kivilágított utcán. Arcod szomorú, nem nézel a rozsdás holdra, mert tekinteted a mocskos aszfalton és a csatornanyílásokon pihen meg időnként. Szembeáramlik a kirakatokat bámuló ezernyi mesterséges érzelem és sztereotip közöny.
Arcodon közöny, a lélek fáradtságának kifejeződése, selejt agyadban gondolatfoszlányok, és érzed, hogy meggyűrűzött ösztöneid nem törhetnek fel belőled forrásként.
Haladsz egy tér felé, ahol az emberi kapcsolatok látszata él a műmárvány oszlopoknak támaszkodó sátánok között, ahol a beszélgetések az őszinteségküszöb alatt maradnak, bár a szemekben néha megcsillannak a tudatgyűrűvel megbilincselt háttérérzelmek.
Odamégy M. Bélához, aki „Hogyan basszunk meg egy nőt anélkül, hogy tudna róla” címmel írt egy könyvet.
Béla kezet fog veled, mosolyog, és belekezd a legújabb pletykába, amely nő, vagy nők körül forog, és amelynek főhőse vagy ő maga személyesen, vagy a baráti köréhez tartozó valaki. Te bólogatsz, pedig megmondanád neki kerek-perec, hogy hitvány kis féreg, de te ehelyett könyvéről kérdezed, amit ő lelkesen reklámoz, csak akkor jön zavarba, amikor megkérdezed:

- És ki írta?
- Hát én – hökken meg Béla.
- És téged ki írt? – kérded, és otthagyod őt zavarával együtt.

Silarian felé tartasz, akinek giccsfény övezi homlokát, mikor két fiatal lánykának tart előadást. Nem mégy oda hozzá, csak nézed teátrális mozdulatait, és arra gondolsz, hogy Silarian legalább olyan aljas, mint te.

Hirtelen elfog az undor, sarkon fordulsz, és elindulsz a buszmegálló felé. Megszoktad már, hogy megbámmulnak, agresszíven visszabámulsz, hideg tekintettel, vagy befelé nézel, és arra gondolsz, hogy meghalnak a kivételek.
Hirtelen mosolyod egy átvillanó ötletet nyugtáz: büdös a Naprendszer.
Talán ekkor érezted először, hogy ez a kezdődő tavasz csak egy kirakati bábú.
És amikor agyad helyén egy gyilkossággal a buszmegállóba érsz, érzed, hogy a történések már megint máshogy voltak, mint ahogy.

Lángoló sötétség
(A fiókomban, hatodik Csere)

Először voltak a csíkok, ezekből alakultak ki a fényvonalak, majd a fényfoltok térhálója következett, mely lassan képpé élesedett. Ez itt egy ablak. Az ablakban rácsok. Az ablakon túl a jól ismert gesztenyefák. Ez itt egy asztal. Ez itt egy ágy. Ez itt egy láb. Ez már én vagyok. És körülöttem ez itt a szoba, ahol úgy teszek, mintha élnék. De valami, ami egészen mélyen van, lefelé húz, ezért visszahanyatlom, és elindulok a buborékba zárt világ felé.
Én vagyok az első android, a második nap, a harmadik nem, a negyedik halmazállapot, az ötödik évszak, a hatodik ujj, a hetedik kontinens, a nyolcadik csigolya a nyakadban.
Én vagyok a szőr, amely befelé nő, a méh, amely önmaga körül kering, az elmúlt jövő. Ami én vagyok, ezek az érzések és gondolatok csupán pillanatnyi felvillanások az örvénylő sötétségben.
Az égi vérbaj tüneti megnyilvánulásai között haladok előre, hogy visszafordítsam a tévútra irányított időt, és megérintsem a szennyes toposzférát.

Arcomra pírt okád a beteg nap, amely a nyikorgó felhőkkel szeretkezik a tövises égen.
Most, amikor zavarba hozta a bűnt a hanyattlökött véletlen, hirtelen ráébredek, hogy ez a nap az irgalom alkonya.
Amint célom (vélt célom, melyről még nem tudom, hogy ő nem tud rólam, és hogy nem is fog tudni rólam) felé lépegetek, érzem, hogy bele vagyok ültetve valakibe, és valaki belém települt, és így tovább, a végtelenségtől a végtelenségig.
A percek közé rések hajolnak, én ott kezdődöm, ahol te megszűnsz, és te nem akarod tudomásul venni, hogy ott, ahol én megszűnök, ott van benned a telefonálás, a telefonálás nekem, és a telefonhívás a belőled való kiszabadulásért könyörög, vagyis egy telefon általi megteremtésért, de te a jelen pillanatban még ellenállsz, gőgi okokból, de már nem sok hiányzik a belső forradalomhoz.
Nézem Moejt, aki képzeletbeli trónján ül a forró virágok, és a számjegyvezérlésű gyermekek között.
Fölötte a késízű, állandó alkonyatban glóriaként lebegnek a kinyitott bűnök, és a becsapott vallomások.
Eltévedtem, mint félénk lovasok, akik kiérvén a szortyogó ködből, ezer évvel későbbi valóságot találnak.
Ugyanezzel a megütközéssel észlelem az idősíkok elcsúszását: ez nem az én világom!
Itt tipródik rajtunk ez az agyrém évszázad, én egyidős vagyok az emberiséggel, de ki tudja meddig? – kérdezem a bűnöktől.
Utunk vége az utunk kezdete, de ki tudja, lesz-e folytatása? – kérdezték tőlem a bűnök.
Hallgattam. És a sötétbe dobott fények között ismét utolért ez az ugrásra kész érzés, ez a kozmikus honvágy.
És hol van Moej? Még mindig a trónon?
Ugyan. Sohasem ült ott. Ő továbbra is egy szellemi senki.
György a zászlórúdon. Nemrég láttam őt: teli torokból ordította a csend vezényszavait.

Holnap talán rossz idő lesz a fejünkben

Egyedül mégy az ismeretlen homályos mélysége felé.
Lép a lábad, lép az agyad, átlép az idő.
Jól tudod, hogy te csak egy kis lépcső vagy egy nagy lépcsőben, és lépcsőséged fokait építgetve érzed, hogy a nagy lépcső, bár egyre nő, egyre kisebb lesz, és amikor te megszűnsz, ő is megszűnik.
És miközben lefelé indulsz az aluljáró lépcsőjén, érzed a veszélyt, mely a levegőben rezeg.
Éles tompaságot érzel, mely csak a csend virága szívedben.
Halkabb vagy, mint az undor, halkabb vagy, mint a fény, melyek valamiféleképpen összeköttetésben állnak egymással általad.
Veszed a jelzéseket, amelyek atomjaikra bomolva kételyt rombolnak beléd, mert egyértelműségük meghasadt, amikor mögéjük néztél.
Vérzed a létzsugort, miközben tekinteted a zajos tömeget fürkészi.
Bennük van ez a kozmikus távolság, és te csak a hangcsóvákat hallod magad körül.
Hallod hangjaikat, mert süket vagy.
És ezek az intersztelláris hangok már magukban hordozzák a holnap megelőző öngyilkosságait.
Percek alatt évek telnek, és ezek a pillanatfelvételek a hajsza idegimpulzusai.
Valami mozog a lelked helyén, ez az a belső törölköző, mely beteg álmok fogamzásának színhelye.
Együtt rohanunk a fénnyel, az idő csíkokban lüktet, és ha kinézünk a civilizáció ablakain, rendíthetetlen rendet látunk odakint.
De mi nem törődünk a napkóros hangokkal, és átokvert lelkesedéssel száguldunk az őrjöngő tűzhalál felé.

A ló túlsó oldala

Feszülnek az izmok, fordulnak a kerekek.
Vas-pecek a szájban, szemeken ellenző, ostor vagy sarkantyú ösztökél a ritmus fokozására. Hajts! Gyerünk! Gyorsabban! A kerekek nem állhatnak meg! Az izomkerék hajtja a többi kereket, és az izomkereket is más kerék hajtja.
Félúton az abrak és a trágya között húzod a szekeret, és még elégedett is vagy, ha tenyészcélokat szolgálhatsz.
HA gazdád elégedett veled, mert jól dolgoztál, és engedelmes szerszáma voltál, több zabot kapsz. Kitörésre nincs lehetőség és igény.
Ha szerencséd van karriert csinálhatsz.
Görbelábú zsokék nyomják majd véknyadba a hideg vasat, és véresre verik tomporodat száz méterrel a cél előtt.
Aztán egy bukás után, mikor eltörik mellső lábad, sajátkezűleg lő főbe eddigi gazdád.
Perspektívád a vágóhíd vagy a dögkút.
Szerencsés esetben ismét találkozhatsz eddigi gazdáiddal, némileg átrendeződve, tormával vagy mustárral körítve.
Teljesítményed 750 Watt.
A ló páratlan ujjú patás. Háziasított.
A lónak csak túlsó oldala van.
Ezért a valóság a ló túlsó oldalán tartózkodik.

A kockatészta el van vetve

- Megszöktek az elefántok! –
- Megszöktek?! –
- Hát szóval... eltűntek. –
- Hogyan tűntek volna már el? –
- Nézze meg a ketreceket! Üresek! –
- Most nincsenek ott, de majd visszatérnek. –
- Miért, maga tudja, hogy hol vannak? –

- Tudom. Sőt azt is tudom, hogy mit csinálnak! –
- De hát mit csinálnak? –
- Olvasnak. –
- Maga nincs észnél! Látott már elefántot olvasni? –
- Hogyne. –
- Na és mit olvasnak, ha szabad kérdeznem? –
- Most éppen minket. Magát és engem. –

Szótörés

A hatalom dinoszauruszainak mély artikulálatlan bőgései és az emberség korbácsbafulladó sikolyai indulnak egy heideggeri szorongás felé. Hökkent csend zuhan belénk a képernyő, a magnó és a felolvasás monotóniája által, majd azután is, midőn emberek állnak fel közülünk, közönység soraiból, és sorra kérdezik mindenkitől...
Közben az emberi bábúkat üres zene rángatja a félhomályos háttérben.
- Szereti a tejet?

A mozdulatlan fény megelevenedik. És ott ül benne a főszereplő. Egy belső pontra figyel, de arca nyugodt. Majd hirtelen megrándul, kezével eltakarja, majdnem belémar, aztán keze elutazik, de ekkor a tekintet már más. Nyugtalan, kiábrándult és bizalmatlan

- Néhány éve még nem láttam a törést, csak éreztem. A tudatosodás előtt úgy tettünk, mintha történt volna valami közöttünk, utána pedig úgy tettünk, mintha nem történt volna semmi. De közben...
- Szeretik a tejet?
- Létünk lényegéből fakad, hogy soha nem éljük meg azokat a dolgokat, amelyekre legjobban vágyakozunk, még ha meg is éljük őket, és az, hogy megéljük azokat a dolgokat, amelyek után egyáltalán nem vágyakozunk, még ha nem is éljük meg őket.

(Ebben a pillanatban az eddig fel-alá járkáló, és a közönységet kérdésekkel bombázó színészek kórussá alakulnak. Kezdetben halkan, majd egyre hangosabban szavalnak. Közülük kiválik egy fiatal lány, aki a narrátor szerepének örvend.)
Főhős: Olyan mélyek vagyunk, hogy képtelenek vagyunk a felszínre emelkedni levegőért, így belefulladunk mélységeinkbe.
Kórus: Légy szerszámmá!
Lány: Harsogják a hangszórók érces hangon.
Főhős: Szép ez a sötét levegő? Szép ez a végnélküli végzet?
Kórus: Légy szerszámmá!
Lány: Tanácsolják az emberek.
Főhős: Holnap már csak a körvonalaink lesznek jelen.
Kórus: Léted értelme értelmed léte, értelmed és léted legjobb kihasználási módja a szerszámmá válás!
Lány: Állítja beléd a szavakat a filozófus
Főhős: Lyukas embriók a megvénült holnapok pillérei.
Kórus: Légy szerszámmá, légyszerszámmá!
Lány: Egykori osztálytársaid is mind szerszámozódtak.
Kórus: Légy szerszámmá! Légy szerszámmá!
Főhős: Nem leszek szerszámmá!
Lány: Hol vannak már a lehetőségek? Hol vannak már a remények?
Főhős: Nem azért létezem, hogy létet keltsek, mert azért létezem, hogy létet keltsek. Azért létezem, hogy létem, mely nem más, mint a halálbatartás, mint száműzetés az életből, tehát létem gondolati diverzióit elidegenítsem magamtól, létemtől, hogy ezáltal új létet hozzak létre, mely önálló, független tőlem, de én mégis ott legyek benne. Kell ennél szebb apaság, mint ez a szellemi? Azazhogy nem pusztán apaság, hanem anyaság is egyúttal.
Kórus: A művészet nem kurvája senkinek!
Lány: Narancshéjak hullanak az ígéret földjére.
Főhős: Csak látszólag vagyok szerszám. Valójában hangszer vagyok.

Kórus: Micsoda kéjek várnak még ránk!
Lány: Jelentette ki Bérczy lelkesen, miközben sokatmondó pillantást vetett a vonakodó Jolandára.
Főhős: Létünk darabjai láthatóak.
Kórus: Először is meg kell enniük egy üveg sárgabaracklekvárt.
Lány: Ezzel a mondattal Bérczy bekúszott Jolanda kegyeibe.
Főhős: De ezek már létünk láthatatlan vetületei.
Kórus: Nem sokkal később Bérczy bekúszott Jolandába.
Lány: Szólt Jolanda: Bár előtted még nem voltam fiúval, veled is csak azért feküdtem le, mert szereted a sárgabaracklekvárt. Manapság olyan kevés fiú van, aki szereti a sárgabaracklekvárt!
Főhős: Az emberek az itt-tel foglalkoznak, pedig az ott fontosabb.
Kórus: Pistike közel járt az ájuláshoz.
Főhős: Valamiféle optikai csalódás miatt örökké azt hisszük, hogy közeledünk valamikhez, pedig távolodunk tőlük.
Kórus: Pistike közel járt az igazsághoz.
Főhős: Van bennem valaki. itt van bennem, ez valaki más, és ezt mondja belőlem: Azzal a kijelentésemmel, hogy nem vagyok féreg, csak azt akarom kifejezni, hogy nem vagyok féreg, valamint azt, hogy féreg vagyok.
(Fényszórók gyúlnak, lassan megvilágosodik a szín hátsó tere. Egy harminc év körüli nő ölében ül Pistike a buszon. Pistike kibámul az ablakon.)
Pistike: Anyu, nekem ez a rendőr nem tetszik!
(És Pistike rámutat egy kiskatonára.)
Anya: Ne beszélj butaságokat!
Pistike: De nekem nem tetszik ez a rendőr!
Anya: (A Pistikét néző utasokra pillantva): De hát miért nem tetszik?
Pistike: Mert nincs pisztolya. Nekem csak az a rendőr tetszik, amelyiknek pisztolya van.
(Fényszórók kialszanak, Főhős újra megvilágítva.)

Főhős: Valahogy... mintha higanyt öntöttek volna a szárnyainkba. magunk felé fordultunk, ezért szívjuk magunkba a bűntudatot. De erről nem beszél senki.
Kórus: Amit undorítónak tartunk, arról nem beszélünk, és amiről nem beszélünk, az nem létezik.
Főhős: Az életösztön nem működik?
(Odalép a kórushoz, az egyik fiatal férfihoz beszél, kézen fogja, és ellenállhatatlan erővel magához vonzza a tömegből.)
Főhős: Ember, ki vagy? Te is olyan vak lennél, mint a többiek, hogy nem látod a láthatatlant, amely köztünk feszül? Nem látod, hogy vízbe zárt csillagok vagyunk? Térj vissza önmagadhoz, légy újra önmagad! Nézz át a tükrökön! Láss át a falakon! És dobd ki erkölcsödet, amely nem azt szabta meg, hogy mit nem szabad, hanem azt, hogy mit szabad tenned! Érzed, hogyan dobban a lét?
Férfi: Érzem!
Főhős: Cseréld hát ki önmagad egy másik önmagadra!
Férfi: Kényszerpályán halad az ölyv röpte... Olyan távolinak tűnik innen minden... Ez a... Földbuborék. Kényszerpályán haladt az ölyv röpte. Mások szenvedése az én szenvedésem, és az én szenvedésem mások szenvedése.
Főhős: Velem tartasz?
Férfi: Veled, de nem csak én, hanem mindannyian veled vagyunk.
(Főhős előrelép, és fennhangon kiáltja.)
Főhős: még most is megbírálhatóak vagyunk!
Kórus: A művészet nem kurvája senkinek!
Főhős: Még most is elátkozhatóak vagyunk!
Kórus: A művészet nem kurvája senkinek!
Főhős: Még most is megfenyegethetőek vagyunk!
Kórus: A művészet nem kurvája senkinek!
Főhős: Még most is megalázhatóak vagyunk!
Kórus: A művészet nem kurvája senkinek!
Főhős: Még most is betilthatóak vagyunk!
Kórus: A művészet nem kurvája senkinek!

Főhős: Még most is kiirthatóak vagyunk!
Kórus: A művészet nem kurvája senkinek!
(A szereplők farkasszemet néznek a nézőkkel. Csend. Csend. Csend. Oldalról hirtelen berohan egy jólöltözött, negyvenes hölgy.)
Hölgy: Megettétek a fél malacot?
Kórus: Nem. Csak a fél malacot ettük meg.
Hölgy: Hála istennek! Már azt hittem, hogy megettétek a fél malacot. (El.)
Lány: És a föld rászakadt az égre.
(Szín elsötétül. Lassú dobpergés. Rövid szünet után két férfihang hallatszik.)

- Tényleg felfalták Lénát a farakások alatti rakétasilók?
- Ezt nem lehet pontosan tudni. Lehetséges, hogy a silók falták fel Lénát, de az is lehet, hogy Léna falta fel a rakétasilókat.
- Ez esetben egyre megy. Itt a felfalás ténye a lényeges. Kérem, kapcsolják fel a villanyt!

(Fény. Fiatal férfi a mikrofonnál.)

- Hölgyeim és uraim, elnézést kérünk önöktől, amiért a „Volt egyszer egy vadkelet” című film vetítését haláleset miatt elhalasztjuk. A filmet egy későbbi időpontban fogjuk vetíteni. A jegyek a pénztárban visszaválthatóak.

A nézősereg kitódul a teremből a pénztárfülke felé.
Az üres pénztárban piros betűkkel a következő felirat ordít:
A PÉNZ AZÉ, AKI MEGMŰVELI! INFLÁCIÓT VISSZA NEM ADUNK!

A kérdésbezuhant válasz

Egy napon arra ébredtem, hogy kevesebb ember van körülöttem. Elutaztak volna valahová? Vagy csak érzékcsalódás ez az érzés? A földet ugyanakkor rengeteg szög borította.
Másnap az utca kongó űrsivatagként mutatkozott be, a vigasztalan képet csupán néhány lézengő ember élénkítette.

Emlékezetembe idéztem a néhány nappal ezelőtti nyüzsgő forgatagot, és képtelen voltam rájönni, hogy hova tűntek az emberek, és hogy miért van olyan sok szög a földön.
A következő napon már nem láttam embert. Szöget sem láttam a földön.
Eltűntek volna egy másik dimenzióban?
Töprengve jártam a várost, amely immár teljesen az enyém volt. De ez a birtoklás nyomasztott. Fájt az emberek hiánya.
Aztán, mikor a főtérre értem, szívem égbegyökerezett a látvány megelőző öngyilkosságán. Az aszfaltra milliónyi csorbult szög, belém pedig megdöbbenés veretett valakik által.
Egy ideig néztem, majd megöltem ezt a képet egy szemhunyással, sarkonfordultam, és vad iramban hazafelé rohantam.
De hiába. A kép ott élt tovább agyamban, és még ma is néha, mikor szöggé vált emberiséggel álmodom.

Jobb a világ, mint a világ

Hiszek a hazugságban.
Hiszek az aljasságban.
Hiszek az erőszakban.
Hiszek a sárban.
Hiszek a sötétségben.
Hiszek a rabságban.
Hiszek a megalkuvásban.
Hiszek a hitetlenségben.
Hiszek a szörnyetegben, aki én vagyok.
Hiszek abban, hogy te is hiszel a szellem alkonyában.
Hiszek abban, hogy te elhiszed, hogy én hiszek a némaságban.
Hisztek az érzelmek pusztulásában.
Hisztek az egyformaságban.
És ők hisznek az egyéniség lerombolásában.
Én is hiszek az átokvert világban.

Alkonyi hajnal

Amint itt ülök ennél az asztalnál, és egyedülérzésem ebben a szép bárban se hagy el, és amint a poharakon, csillárokon, a krómozott felületeken csillogó fényszennyet nézegetem, itt, valahol nagyon mélyen megszólal a tegnap, amely elveszett valahol egy csodavilágban.
És most, mikor megviselt tekintetem az előttem álló pohárra esik, csak a benne csillogó bűnös csodát látom, a tegnapot, amelynek bűne az elmúlása volt.
És amikor megiszom a konyakot, megiszom a tegnapot, és ideiglenesen rehabilitálom.
Újra átélem a csodás napokat, az élmények és a lelkesedés csodás extázisát.
Nincs holnap, nincs ma, nincs bár, nincsenek asztalok, nincsenek székek és pincérnők, ezzel a tagadással állítom a tegnap új életét magamban.
Ez az élet két irányban mozog: egyrészt a felidézés élvezete, másrészt a távoliság fájdalma felé.
És miközben rehabilitálom a tegnapot, újra elítélem, mert nincs itt teljes egészében.
Betakarózom ezzel az emlékezéssel, amely egyúttal a jelen felejtése.
És amikor a második deci konyakot is felhajtom, és a dolgok kezdik elveszteni éles körvonalaikat, titokban azt remélem, hogy én is elveszítem éles, túl éles körvonalaimat, és feloldódom végre.
És ha ismét a múltra gondolok, szánalom fog el, kezdem szánni ezt a szemét világot, amely nem tud az lenni, ami szeretne, és szánom benne magamat, aki nem tud az lenni, aki szeretne.
Ezért aztán gyűlölöm őket.

Mindazon szereplők, akiket egy képzeletbeli képzelet történetszerű zárt egységekbe szorított, szigorúan kitaláltak, vagyis csupáncsak és kizárólag a beteg elme képzeletének szülöttei.
És egyúttal szükségét látjuk kijelenteni, hogy az író is csak az író fantáziájának terméke, valamint a megvalósulás eszközei, a tollak, a papír, az írógép, mind-mind kitaláltak, sőt az olvasó is csupán az olvasó fantáziájának gyártmánya.

kkkk

MARTIN HEIDEGGER HELYÉRŐL

Martin Heidegger levitte a tanítványait szavazni Hitlerre. A kérdés első megközelítésben: fasiszta volt-e ekkor Heidegger? Ki fasiszta? Az, aki elfogadja az ideológiát mint olyat a maga általánosságában, aktuálisan pedig a fasizmust. Ahhoz tehát, hogy valaki elfogadjon egy ideológiát, afelé az ideológia felé való beasszimilálódásának kell lennie. Az erre való adaptálódás végbemehet belső szükségszerűségből (igény) indíttatva, ez esetben az ember (az elfogulatlan ember) az ideológiához ismeretein, akaratán keresztül jut el, evolucionális vagy revolucionális túlsúllyal. A másik lehetőség, amikor az ideológiához elérkezést külső szükségszerűség (kényszer) okozza. Ez esetben a külső szükségszerűség belsővé válik.

Miben manifesztálódik ez?

A hit kétfelé irányulhat: egy hozzánk képest kívülről jövőre (transzcendens), ez esetben tárgya nem evilágú lény – Isten –, avagy egy elv, arché, princípium vagyis ideológia, egy világi gondolat testet öltése. Az ember – ha konzekvens – feladja magát a hozzá képest kívülről jövőnek: beleolvad a célba, megszűnik egyes lenni, egy különös általánossá lészen – megszűnik egyéniség lenni. Az ideológia szolgát szül a feladás révén: a kellés (Sollen) lesz uralkodóvá rajta. Az ideológiával be kell azonosulni, terjeszteni, stb. mondani is felesleges, hogyha egyéni törekvéssel konfrontálódik – pl. szakáll, vagy hosszú haj, vagy nemakaroksportolniság – meg kell azokat semmisíteni (harcrakészség, rövid haj). Mivel a szolgának nincs neve, ideje, arca, uniformitás következik az ideológiából. Az ideologizáltság második, és egyben utolsó fázisa, amikor a kellést leváltja a muszáj (Müssen). Egy, a valóságnak nem megfelelő, mert leegyszerűsítő hasonlat szerint ez a dogmatikusság szekvenciája.

A feladással ellentétes művelet a tételezés, amikor a hitet a hit irányából nézve leghittelenebbség, az önhit helyettesíti. Az illető magára mutat, és személyi tulajdonságai következményeképp manifesztálja magát. Ebben az esetben nem a szükségszerűség van, hanem ellenkezője, a szabadság (Sein). Nem szolga (pap vagy ideológus) keletkezik, hanem személyiség, aminek az egyéniségen át felsőbb fokon filozófus, legfelsőbb fokon bölcs lehet.

Az objektív állomás eme két végletessége jellemző a társadalmi alakzatra is, éspedig szociális, kulturális, szellemi áttétellel. Aki tehát fasiszta (vagy szinte akármiféle „ista”), az szolga. De így van-e ez a maga részteljességéig (totálságáig) akár? Fasiszta-e Salvador Dali, amikor kijelenti, hogy a világon két zseni van, Franco generelissimus és ő?

Martin Heidegger nagyobb súlyú műveket alkotott, semhogy az ember beadná a derekát, hogy ő is szimpla egzisztensiként mentális-élmény alapra helyezve hozna ítéletet, hogy föl ne merülne benne, hátha van – a megalkotott művek alapján – valami más háttere is e MŰVELETNEK. (Megjegyezzük, hogy Lukács György a fenti alapon rakta az 1956 elején írt könyvében, Az ész trónfosztása című érzelemalapon, éspedig a fröcskölő dühkitörés alapján írtjában, Heidegger és Jaspers nevét egymás mellé írva zárójelbe, azzal a címmel, hogy „A parazita szubjektivizmus hamvazószerdája”. Nos Lukács von Györgynek azt üzenjük, hogy már kant Az ítélőerő kritikájában kifejti, miszerint nem kaphat reális eredményt az az elemző, aki elfogultsággal rendelkezik az elemzendő felé.)

Az első válaszunk az, hogy a két alkotó esetében egy műveletről volt szó. Nem igaz az a leegyszerűsítő állítás, amely arról beszélne, hogy esetükben az élet és a mű kettévált. Ilyet egy filozopter sem mond. Dali esetében az áll fenn ugyanis, hogy számára mondása egy geg volt, műveivel – és a komoly elsődlegesen ezt tekinti – súlyosan partra szállt a

köztársaság mellett. Heidegger esetét vizsgálva ontologikus alapon kell látnunk az emberiség fejlődését. Nevezetesen arról van szó, hogy empirikusan elképzelhetetlen olyan társadalom, ahol ne volnának polarizálódások, éspedig legerősebben két irányba mutatók, az immanensség és a transzcendensség felé irányulók. Ez – az emberi tapasztalatot véve – szükségszerű.

Ahhoz tehát, hogy egy súlynak a Harmadik Birodalomban láthassuk tetteit, ismernünk kell legalább az egymást kölcsönösen feltételező, és egyben ki is záró ellenpólust, azt a problémát, amely a konzekvens zsidóságot és a német fasiszta tudatot feszíti össze. A tudomány (a pozitív tudomány) mai ismerete szerint a zsidóság a föníciai területen az i. e. 1400-as években jelent meg. Vallási-etnikai közösség, amely a politeizmust elsőként győzte le, s először teszi meg egyik istenét – a kezdetben esőisten Jahvét – az egyetlen istennek, „felsőbbnek”. Ezzel szukcesszíve jár együtt, hogy magát Isten kiválasztott népének tételezi. Itt most kihagyva a zsidóság akkori és későbbi mentális tulajdonságait, tehetjük a megállapítást, hogy, mássága révén zsidó tudatára a körülötte élők ellenszenve kétféleképpen hat: az asszimilációt serkenti, s a tudatos ellenállását az identitás védelmére, egyszerre azonban üldözöttségérzetet halmoz fel a tudatalattiban, amely öröklődik. Ha, és amennyiben, még abban a primordialitásban kérdezünk, amiben a vérszármazás és az attól a létezésmódot függetleníteni tudó tudat még együtt van. Mondhatjuk, hogy azzal, hogy a zsidóság az istenségre, a transzcendensségre építi létét, két irányból számol le az immanenciával: egyfelől ebből a kinyilatkoztatásból, másfelől az üldöztetettség felől, amennyiben az immanenciában „lehetetlen” békét és túlélést aposztrofálja. Aki azonban ezen a szinten gondolkodik, faji alapú – joggal mondja Franz Rosenzweig német-zsidó misztikus bölcselő és Heidegger, hogy a nyelv fontosabb, mint a vér, azaz a tudat apriori a faji gondolkodással szemben. Aki ezt látja, az tudja, hogy egy szellemérintett ember akármilyen

származású is, per definitionem „vértelen”, vagyis nincs származása, maga tette magát magává, egzisztenciája pedig önlétezтetett. You are what you is.

Az immanenciára hivatkozók nem a totalitásra, a totálisabbvoltúságra, a békére, a túlélésre, az evolúcióra hivatkoznak, hanem szemben e kőléttel, a viráglétre tételeznek: az éntudatra, az ember önntételezésére, magára mutatására, ahol kiszűr magából minden belé, hozzá képest kívülről jövőt, mert: nem méltó az emberhez, hogy más is legyen benne, mint ami önmaga. Szemben tehát a transzcendenciára hivatkozókkal, épp az egzisztenciában utazik, ahol a totalitás és a szabadon választani nem tudás helyet a részlegesség és a méltóságot adó szabadság és harc, revolúció az énebb énségért áll.

A zsidóság (és akkor minden esetben a konzekvens zsidótudatú emberekre gondolunk, még ha az a „zsidóul élő” ember adott esetben nem is szemita származású, és nem tekintjük hozzájuk tartozóknak a beasszimiláltakat – mégoly szubjektívek is legyenek a kritériumai a beasszimilálásnak) egzisztenciájából az irracionálisig jutott el, a német gondolkodás a misztikától a teológián át, a szubjektív idealizmuson, majd az objektív idealizmuson, szellemfilozófián keresztül a Nietzsche-i és marxi materializmusig – ahol is most eltekintünk ezek továbbfejleteinek legirracionálisabb, legidealisztikusabb oldalaitól, illetve attól, hogy miért van az, hogy esetükben van fejlődési korszaksor, és ez miért a fasizmusban folytatódott, miért változtatják meg a 40-es években a tegezést a többes szám második személyéről harmadikra, és miért ma a legbékeszeretőbb, miért náluk vannak „zöldek”, stb.

A németség – miképp az oroszság is – a 20. Század első harmadában magára mutatott – és ez csakis a nagy (great) népek sajátja. Az egzisztencia irányából a belső és össznépi szinten jelentkező késztetést a vesztett háború okozta sokk hozta. Még

az élményalapú Thomas Mann is keseregve állapítja meg a Dr. Faustus 36. fejezetének elején: „Századunk huszas éveiről beszélek, főként természetesen a huszas évek második feléről, ebben az időszakban a kultúra gyújtópontja, mi tagadás, Franciaországból Németországba helyeződött át”. Ha szabad a sarkítást tovább folytatnunk azzal, hogy a „szellem irányából” mi érte őket, akkor azt mondhatjuk, hogy a németség fokozott tudatisága (a köztudatban: „precizitása”) révén mindig megtalálta az utat a műveletei öntételezéssel a túllépéshez. A szubjektum objektiválódott – miképp az oroszság 1917-ben –, s az objektiváció végiggördült konzekvensen sajátlogikájú útján minden legfőbb és legradikálisabb tagadásáig: a totalitariánus diktatúráig. Ha sajátlogikájú, csak ideologikusnak láthatjuk – mint ahogy objektíve az is – a filozófiától oly magasrapiramisizálódott, ahol már nincs vízszintes kilengés, nincs viszony, vagyis morál és jog többek közt. Egzisztensi irányból (élményalapúlag, érzelmileg) kielemezhetetlen, a mentális kielemzés csak élményszeri embernek csakis kemény lehet.

Heidegger nem az az (egyszerű) ember volt, aki lélekkel, érzelmekkel, benyomás-alapon próbált volna megmagyarázni, mentális visszaválaszolásokat, metafizikai és dialektikai lehetőségeket és utakat látott. Ha valaki annyi szakelső művet ír, az ő személyét interpretálónak el kell gondolkoznia afelől, hogy el tud-e egy ilyen kvalitás szakadni a faji alapon gondolkodástól?

Az tud a gyakorlatban elszakadni a fajiságtól, aki (az ő esetében) el tud vonatkoztatni egy vele szembekerülő zsidószármazású ember származásától, miképp képes elsődlegesen nem egzisztenciális irányból látni meg nagy csoportok lényegszerű voltát a maguk totalitásában – vagyis aki beállítódásmentesen (vagy ahogy ő mondaná „a lét nyitottsága iránti elfogultsággal”) képes vonatkoztatni el a konkréttól. Még a kérdésfeltevés is morbid, de meg kell tennünk egy a

kultúrába helyezhetőségét és a maga személyét illető kérdésesség léte miatt, hogy meg tudta-e ezeket tenni Heidegger?

Művei súlya alatt teljesen egyértelmű a válasz, hogy igen.

Mire alapozhatjuk ezt a megállapítást? Művei a legmélyebben filozófiaiak, más szóval kifejezve a legideológiaellenesebbek. De nem lehetett-e Martin Heideggernek kettős tudata? Műveiben a Sein szól, életében a Sollen, annak okán, hogy mű és élet kettévált volna benne, hiszen professzorokat jelentett fel a fasizmus idején, „nem elég németek”.

Nos, kettős tudatot – szemben az egzisztenciájukban domináns emberekkel – nem tételezhetünk fel a maximális konzekvensséget szükségszerűen magában foglaló szellemiség mellett, ahol is ellenőrzésképp elég a művek egyértelmű filozófiai szaktisztasága. Fasiszta tehát eddig nem lehet, de lehet-e fasisztoid vagy antiszemita?

Hogyan rekonstruálhatnánk mi történt Martin Heideggerrel a kérdéses időkben? Az első momentumnak mesterével, Husserllel való szakítását emelhetnénk ki hamarjában. A hiposztazált, általános, üres kanti kategóriákat tudati tartalmakként felfogó, és ezért a világot megismerhetőnek tételező Husserl tudatkiterjesztése a valóságba tulajdonképpen szubjektív idealizmus, ezzel a metafizikai-ontológiai gondolatrendszerű Heideggernek már csak annak látszat – s nem pedig lényeg-szemlélete miatt is le kell számolnia.

A szekvencia második momentuma kilenc hónapos megrészegültsége a fasizmus ideológiájától. Hogy ennek vége felé azonban miképp tehetett, jellemzi az a tény is, hogy Hitler elküldte egy lágerba Heideggert tankcsapdát építeni. Még a fasizmus ideje alatt meghívta az általa is tudottan zsidó származású Szilasi Vilmost – Babits Mihály jó barátját – , hogy adjon elő a katedráján. Ezt Szilasi visszautasította,

mondván, hogy nem akar bajt hozni Heidegger fejére. A háború befejezte után azonban átgyalogolt Svájcból az amerikai megszállási övezetbe megkeresni Heideggert. Kifejtette, hogy nem hajlandó a neki felkínált Heidegger-katedrát elfogadni, sőt azt akarja, hogy ismét Heidegger legyen a tanszékvezető (mint ismeretes, ezt sikerült is elérnie, és csak húsz évvel később, Heidegger nyugdíjba vonulása után foglalta el a tanszékvezetői címet Freiburgban Nikolai Hartmann előtt).

A fasizmusban elkövetett bűntetteket vizsgáló – nyilván elég élményalapúlag ítélő – bizottság felmentette Heideggert, Karl Jaspers pedig, akivel rivalizáltak mindig, kiállt mellette. Az pedig Franciaország unintelligenciaalapú kisstílűségének következménye, ha a „haragszom rád, mert nem szeretsz” elve alapján nem ad ki Heideggert 1952-ig.

Heidegger eggyé vált a németséggel, kvintesszenciái voltak egymásnak, amit Goethe Faustjának szavaival is tolmácsolhatnánk: „És ami az egész emberiség osztályrésze, azt én benső magamban akarom birtokolni, szellememmel meg akarom ragadni a legnagyobb magasságot és mélységet, keblemben fel akarom halmozni az emberiség üdvét és keservét, és így a magam énjét az ő énjévé tágítani, hogy mint ő maga, úgy bukjam el végül magam is.”

USERE

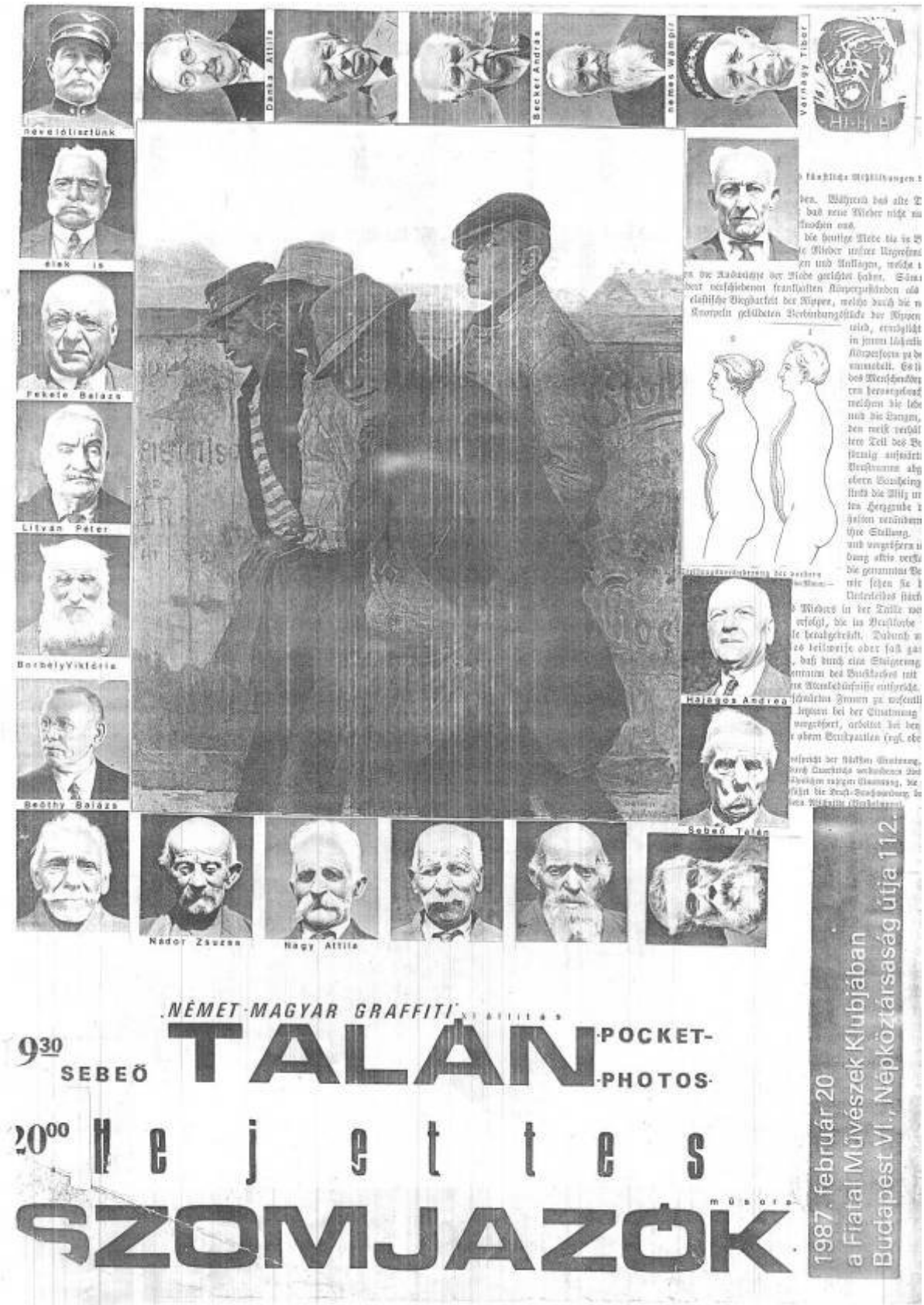
Danka Attila
Becker András
Varnagy Tibor
Fekete Balazs
Litván Péter
BorbélyViktória
Bodthy Balázs
Nádor Zsuzsa
Nagy Attila
Sebeő Talán
NÉMET-MAGYAR GRAFFITI
9.30 SEBEŐ TALÁN POCKET-PHOTOS
20.00 Hejjetes
SZOMJAZÓK
1987. február 20
a Fiatal Művészek Klubjában
Budapest VI., Népköztársaság útja 112.

A Hejettes Szomlyazásról

Kant írja valahol a "Kritik der Urteilkraftban" , hogy a műben több van , mint amennyit a művész beleszándékolt.
A Hejettes Szomlyazók (die Stelfertrende Durstige) nem csoport , nem társaság (magukat az egyik mellékelt szöveggel jellemzik) , hanem embereknek egy olyan összlete , akiket a munka , és az erre való reflexióik tételez . Megfelelőbb szót nem találva az "emberösszlet" kifejezésre , nevezzük őket stúdiónak – felkérvék ezzel is az olvasót egy jobb szó kitalálására.
Miféle helyettességről van szó? Az első szinten azt hihetnénk , hogy valami princípiális dolognak a felvállalásáról van szó , amit később helyettességnek nevezhetünk. A művészeti értelemben vett , és az időben koherensen tartó műben nincs is ideológia , az (=DAS) a funkcionalitásban van megrögződve (Hegel) , azesetben konkrétan nem más , mint a mű megcsinálása . A Hejettes Szomlyazók esetében elkötelezettségről csak addig a szintig lehet beszélni , ami ahhoz kell , hogy a munka egyáltalán beinduljon.
Itt meg kell jegyeznünk valamit . Hirtelenjében nehéz lenne találni olyan konfigurációt (csoportot , társaságot ..stb) , amelyik a kíváncsiság és az öröm alapján lépne , amely aszerint létezne , mit kedvel , mit nem. Természetesen esetükben is fennáll némi kellés , de az nem lép be a műbe , az maga szabad .
Manapság tapasztalható , hogy a művészek – egy , mostanra , Hellaszból rosszul megélt harmónia – elvre épülten , ahol a művészet és a sport még elképzelhető volt egynek – , nos a művészek "szebbet" , "jobbat" , "újabbat" akarnak létrehozni . A Hejettes Szomlyazók ezt elutasítják . Műveik "finoman szólva" nem tűnnek maradéktalannak , teljesnek , perfektnek , egyszóval mívesnek (meisterhaft , mastery?) . Az első pillantásra a művek mintha "mellémentek" volna a célnak 7,18-

cal . Egy idő múlva azonban észrevehető , hogy minden művükben a dolog 7,18-cal "ment mellé" . Az embernek azt kell gondolnia , hogy ennek oka kell legyen. Van is . őket nem köti meg a más művészek jobbat , szebbet , újabbat elvárása , ők felvállalják a másodlagosságot ; nem veszik figyelembe az elvárásokat és az – ízlést.

A már említett bizonyítási kényszerességgel fémjelezhető művészetnél szabadabb a "L'art pour L'art" , amely már csak magát veszi figyelembe . A Hejettes Szomlyazók azonban ennél is szabadabbak , mivel a l'art pour l'art még figyelembe veszi önmagát , mégpedig azzal a tudatalatti kényszerességgel , hogy túlszárnyalja önmagát ; a Hejettes Szomlyazók azonban – kiáltsuk ki : – semmit nem vesznek figyelembe.

Az is egy művészet filozófiai kérdés , mitől van az , hogy egy művön közösen dolgoznak , s akkor hagyják abba , mikor azt a legszebbnek , legmegfelelőbbnek tartják . Mitől pont akkor ?!

AZAKINEKTUDAT AZ ERDŐ SZÉLÉN
- a személytelenség birodalma-

A színpadon fából készült különös tárgyak, közöttük két szörnylény, bőrük sötétzöld, egy szemük van, három szájuk, testük emberi. Feketе szmokingot viselnek zsabóval és cilinderrel. Minden, mintha az emberi elfuserált másolata lenne, mintha valami ...
Két különböző hangforrásból más és más szöveg hallható ; a Monológus a költészet és a művészet viszonyáról, illetve szellemnézeti kérdésekről szól, a Dialógus egy párbeszédet fog át emberek, fagerendák, fafigurák és egy erdő között egy vadászkunyhóban - utóbbi az azakinek kategóriáját járva körül.
Az azakinek (jedemjenes, somebothing) az élő, szerves és élettelen entitások közös kategóriája.

Ki a két lény (ketten vannak-e), emberek-e, külső lények-e (belsők-e?), miért olvasnak újságcikkeket, verseket, tudományos részleteket — élnek-e? És: van-e az élésnek kritériuma?
A bemutatás öt csatornán keresztül folyik ; a két szereplő szövegei, a parallel hallható két Logus és a két lény speciális mozgása — ezért felkérjük a befogadókat az állandó helyváltoztatásra!
A nézők számára korlátozott példányszámban érkezési sorrendben mellékletet adunk.
Köszönetet szeretnénk nyújtani a Műcsarnok programszervezésének és az MTA Művészettörténeti Kutatócsoportjának szíves támogatásukért .

SEBEŐ TALÁN
S.A. KIESEL
SEPPUKU DEKOMPOSITIONES

1/ Azokinektudat az erdő szélén

/performance, 90 perc/

SZÉCSI ANDRÁS '86. ápr. 1. a Galéria 11 „léghajókikötőjében"
SEBEŐ TALÁN
zene: SEPPUKU: DEKOMPOSITIONES ('22')

Helyszín: egy lehetőleg technokratikus közeg, amely fává, fássá van mesterségesen vissza/átalakítva ⇒ fakunyhó, erdészlak, annak elképzelhető tárgyaival.
Ezekhez jön 1-1 létraszerű alkalmatosság, amely 1-1 faliújságszerű valami előtt, azokhoz egy fafalhoz van támasztva. A bútorzat olyan, amilyen nem emberi tudat vélne, hogy milyen lehet egy vadászkunyhó parasztbútorzata (→ elnagyolt alakú tárgyak).

Kellékek: 2 hangfal, 2 magnó, 2 erősítő, kábelek 2 p. fekete csizma, 2 fekete nadrág, 2 fecskefarkú szmoking, 2 fehér zsabó, 2 fekete cilinder, 2 álarc, amely olyan bőrt imitál, amilyen a hullóknak van, ezeken azonban egyenként 3-3 szaj, illetve 1-1 kék-fehér, emberi típusú kiklopszem. 2 p. kesztyű (arcszínűek)

2/

Mozgások:

I./1. sötétség. Fény be. A két lény fekvőtámaszban fexik, a leeresztett és a teljesen kinyomott pozíció ~~között~~ félúton, mereven, mozdulatlanul. Ez addig tart, amíg a 2 hangfal a Dekompositionest sugározza; ezt addig ki kell tudni bírnia a 2 szereplőnek.

/2. Zene vége, felállnak. Az egyik hangszóróból a „Monológus", a másikból a „Dialógus" szól. Odamennek 1-1 csomag papírszeletke-halomhoz, és olyan hangerővel, ~~mint~~ amilyennel a 2(A+B) hangláda szól, felolvassák.

C = Endlich ein Sturm

D = Schöne Fremde

/3. Különválnak. C mozgása normál emberi, de „rájátszással", valami sajátos ízzel beszél, D normál hangon, de mozgása kicsit „robotszerű".

Cikkek, versrészletek, írásrészletek felolvasása majd kirajzszögelésük. (50-100 db szereplőkként)

/4. Kb. 25-30 perc elteltével a Novan/Valentin dialógus fennhangon (A&D Sztrugacký: Stalker)

3/

15. Folytatódik a cikkek kiragasztása. Amikor a „Dialógos" ahhoz ér, hogy a faszobrokat átfaragták, letesszik a papírokat, és lassan, nagyon lassú mozdulattal, mintegy szüzi esetlenséggel közelítenek egymás felé. Lassan átölelik egymást, és megesóholják egymást. Ez az egész kb. 3 – 3,5 perc.

16. Ettől fogva a másik paksamétájából él mindegyik. ~~A~~ C változtat a stílusa ízén, s hitetlenkedő, kicsit humoros, cinikus, gúnyos hangízt kever be. D „robotszerű" mozgása normális emberi mozgássá változik. Kostmár nemcsak kiteszmek, le és át is papírokat.

17. Véget ér a 2 kazette (A & B), a két lény megmerevedetten marad (álló pozíció). Fény ki.

— * —

Ki a francokat akar kifejezni?

azaknek: közös kategória az élő, szerves és az élettelen, szervetlen ~~...~~ entitásokra (somebothing; fedemjenes)

4/

A két lény a Földön született lény-e, a Föld fajpopulációhalmazába tartozók-e, avagy extraterresztiális lények-e? Az emberiség reflexiót gyűjtötték össze, ezeket felolvassák ⇒ kinek?? A felolvasott papírok a filozófia, lakáscserék, közgazdaságtan, irodalom, fizika, stb. berkeiből → kis százalékban vonatkoztathatók csak az azakinekre, akkor tehát.....?..... Lehet-e élő és nem élő fákmak tudata? Hát a két mozgó lénynek van-e a magnánál több-magyobb tudata egyáltalán? Az érzelmeik honnan kérdeznek? Milyen viszonylatban és „hol" létezik egyáltalán ez a két lény? Egyáltalán.....?!!

— * —

Megjegyzés: 5 primer információhordozó van, az A, B, C, és D-n kívül E a C és a D mozgásaktusa. Ügyelni kell arra, hogy a közönség ne tudjon emiatt leülni, hogy ahhoz a hangfalhoz mehessen, amelyikhez akar

— * —

„Térkép" ⟶

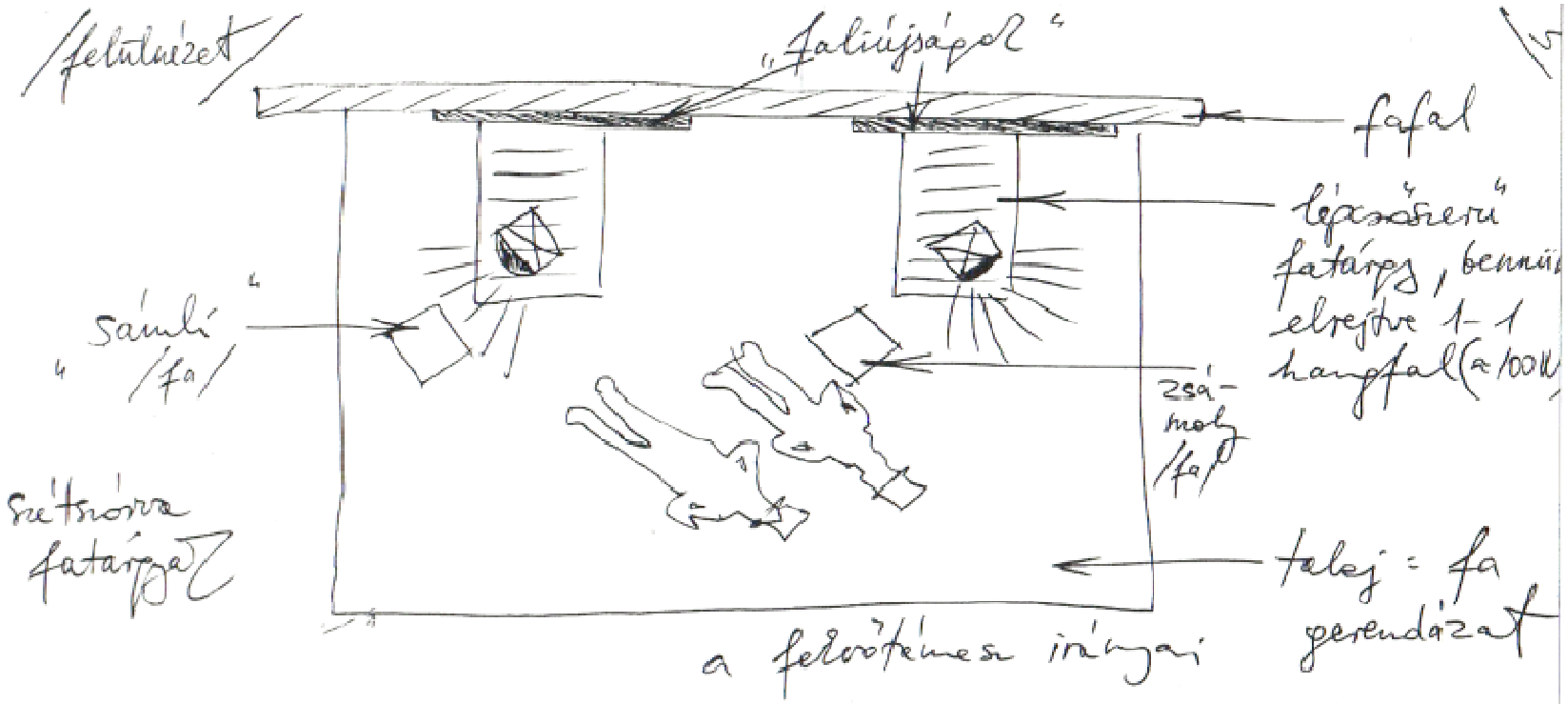

A tisztelt publikum ívben körbeflangálhatja a Művész Urakat!!

A SZEMÉLYTELENSÉG BIRODALMA
Az akinek tudat az erdő szélén
SEBEŐ TALÁN & S.A. KIESEL
PERFORMANCE-a
díszlet:
SZKÉNÉ
NOVEMBER 15,16 2009

...csak nagyon radikális, hogy két nap alatt öt emberrel...ilyen kap...csolatdegradá...ló...dást....hát....sikerült elérni.....

a grafománia egyik formája, hogy beszélgetünk

mintha eljátszanánk valamit vagy magunkrahagyatkoznánk

vizsgálódást követelne, van-e a világnak lényege

...és emi megszorítás nélkül hagyja a kiskaput a komolytalanság felé

igazán a lélek munkál, hogy...tudod...egyszerre érni...magát fel...hozzszorítottnak az ember...

értelmét veszti a dialógus

vagy...elmondható-e még verbálisan...

marad a monológus

...a hallgatás

a személytelenség birodalmában

a szorongás

belsőjükben egy gyertyalángocska éppenhogy rebeg-remeg

éppenúgy fából van a vadászlak, mint

...ki hinné, mondja meg, a fabábok gondolatát

gondolt már az erdőtűzre

mit gondolt a gerenda az erdőtűzről?

hat...amikor egy...ilyen...információt embernek adunk át...
...az a kényszerhelyzetem támadt, hogy a saját beállítódá-

in the realm of unpersonality

in their inner side...there's a flame of taper hardy-hardly the anguish lighting

as well as the forester's lodge is of wood like...

who would believe, tell me, the thought of the wooden doll

have you thought of the forest-fire yet

what did the rafter think of the forest-fire

well., when...one passes....an info such like this over ...to man...there's a difficult situation on me. I can press it only throught my accustomations over

we were carved out in a very beautiful way....the girl was given a wonderful skirt, a nice cloak was carved for the sad French poet, likewise there was food conjured in the hands of the little scholar....who, well, you know...and I'm...being...

and the boy first time wanted to take after the poet

slowly we're got the overside of a verge of move

...look, you being now here...you speak to whom?

was thinking of planting trees, and just tore out...brought in that little one of green leaves, then we already knew for what the leaf be

..we glanced at that little bush as alien....up to the time those liquors were still circulating inside

they have understood this world death-seriously....you are able to sense if a bacterium settles itself on you?

...the drunken hunters were....keeping throwing about...us...the day after, you know...when the ffect of those liguors were already out of track....the owner of the forester's lodge has starved us (...) over

the poet's been becoming some cowering chestnut-cooker womankind, the knight some bird scarecrow....all these I know from the old chestnut-cooker

have you fire?

AZAKINEKTUDAT AZ ERDŐ SZÉLÉN

A személytelenség birodalma
(SZÖVEGKÖNYV)

Monológus

Szóval ... tegnap ... és ma ... két nap öt embernek ... adtam ki körülbelül az útját ... vagy fordult ez meg másképp... Szóval ... ez egy ... ez a ... kapcsolatok nem szakadnak meg ... csak nagyon radikális, hogy két nap alatt öt emberrel ilyen kapcsolatdegradálódást sikerült ... elérni ... és ő ... eszembe jutottak ezek a versek, amiket felolvasok... Valahogy az jut eszembe, hogy ö ... ilyen ... szóval egyfelől egy ilyen halálos állapotban ... és ez a ... tényleg a grafománia egy másik formája, mert egyszer ezt kitaláltam, hogy tulajdonképpen úgy kellene többeknek, de lehet, hogy én is benne volnék, írni színdarabokat, hogy beszélgetünk, magnóra felvesszük, mintha eljátszanánk valamit, vagy magunkra hagyatkoznánk ... és szóval, ez a két dolog, ami van egyfelől egy angst, ami nem a sein felől szól rám, hanem kifejezetten a dasein felől, a másik meg egy olyan ... engem is meglepő

mértékű ... életerő, ami pontosan nem tudom, hogy bennem honnan van ... emiatt ... az egész állapot ez ...még csak furcsa módon nem is léthatár...i, mondjuk léthatárszeri ... arra nem jó, hogy az ember mondjuk kitaláljon valamit ... ahhoz nem elég intenzív ... de az ember el...mondhat egy-két verset ... szóval ... ami komolyabb ilyen ... vizsgálódást követelne, az hogy ... énnálam a lényeg hol van – ha van ilyen – mert Platón óta tudható, hogy a világnak nincs lényege, és innen indít a költői nyelv. Őelőtte azt mondták, hogy a világnak a lényege: víz a föld az apeiron a tűz vagy valami, de mindenféleképp valahogy elrendezve és akkor ő rájött arra, hogy a világnak nincs lényege, egy megjelenítődési forma és ugyanez vonatkoztatható az ember összes dolgára is tehát egyáltalán magára az emberre ... és művészet ... csak ott lehet, ahol nincs princípium, arkhé. Szóval ... egy ilyen furcsa angolos fordulás van, ami a filozófiát érinti és nem tudom, hogy talán az enyém-e, talán nem ... szóval ... a görög és a német gondolkodás azt mondja, hogy a lényeg a dolgok mögött van, a meder alatt, a léc mögött, után, az angolszász empirista gondolkodás, az egész naturalizmus azt mondja, hogy az a lényeg, ami lényeginek tartatott. Tehát common sense-re vetíti az egészt; és ebben tényleg van valami, hogy ha az ember elfogadja ezt a materializmust, mert valójában tényleg megjelenítődött formák lényegiek, bár ami lényegi, az nem lényeg, és ... annyiban lehet ezen ... hát túllépni, hogy az ember nem a tettekről beszéljen ... hogy azok számítanak, szemben a kimondott dolgokkal ... vagy maga a szeretet...tel szemben, ami megállapítás ... azért hát fontos, mert ... szóval meghagyja a komolyságnak azt a kilépőt, hogy szóval úgy lehessen szabadon, megszorítás nélkül, hogy ne mondhassuk rá azt, hogy a beszédben van ... vagy a ki nem mondott, de megéltben ... ahol is hát ez egy ilyen ... az a második egy ilyen alétheiaisztikus ügy volna, tehát az igazság és az emlékezés egységéről lenne szó ... ö ...nem tudom, hogy éppen

ezért a komolyság irányából nézve ... és a ... komolyságot gondolom komolytalanul, akkor ez megszorítás nélkül hagyja-e ezt a kiskaput a komolytalanság számára; úgy értem, hogy én mennyiben vagyok ezzel a komolysággal. Egy ... nem hiszem ... szóval itt egy vers, ami ... szóval hát emiatt jóval szabadabb és emiatt sokkal princípiumtelítetlenebb ember írta:

Ki vagyok? Csak álmodom, tűnődöm,
szemem kékjét homály itta fel.
Mellékesen élek itt a földön,
épp csak úgy ... együtt a többivel.

Megszokásból csókollak, csak éppen
mert csókoltam mást is eleget,
s mintha gyufát lobbantok sötétben,
szép szavakat úgy mondok neked.

„Mindörökké”, „kedvesem”, „csak téged”...
De a lelkem dermedt és üres.
Hogyha magad ajzod szenvedélyed,
igaz szót szívedben ne keress.

Tüzemet már semmi fel nem szítja,
vágyak nélkül élek, csendesen.
Erre-arra hajló karcsú nyírfa:
születtél sokaknak és nekem.

Magamnak mindig társat kerestem,
s tűrtem komor fogság nyűgeit.
Nem vagyok féltékeny egy kicsit sem,
nem, illetlek rossz szóval, ne hidd.

Ki vagyok, Csak álmodom, tűnődöm,
szemem kékjét homály itta fel...
Szerettelek téged is a földön,
épp csak úgy ... együtt a többivel.

Nem szeretsz, már szánalom sincs benned.
Rútnak látsz? Ó, azt is elhiszem.
Ha nem nézel, szíved még fölenged,
lankadt kezed vállamon pihen.

Szegény csorbaszívű, én tehozzád
se gyöngéd, se durva nem vagyok.
De sok szájra tapadt már meleg szád!
Emlékeznek rád szemek, karok.

Szertemállott árnyak rég az éjben,
s benned is hunyóban már a tűz.
Soknak ültél, tudom, az ölében,
ahogy most az én ölemben ülsz.

Mélyein félig lehunyt szemednek
egy-egy arc dereng, kísért a múlt.
De hát nagyon magam sem szeretlek,
veszett szépség, csábít, ködbefúlt.

Sors keze? Csak lázas, könnyű játék,
lángok lepketánca, jól tudom.
Találkoztunk? Véletlen ajándék.
Mosolygós-nyugodtan búcsuzom.

Elindulsz majd utadon, s már mégy is
visszacsalni, ami elszaladt.
Ó, csak hamvas lelkeket ne érints!
Hagyd a csók-tudatlan ajkakat!

Egyszer majd, kisutca sötétjében,
másnak hazudsz szenvedélyeket.
Arra kószálok magamban éppen,
s találkozunk újra, meglehet.

közelebb bújsz társadhoz riadtan,
biccentesz, és fázón megremegsz.
„Jó estét” – csak ennyit mondasz halkan.
„Jó estét, miss” – mondom. S ennyi lesz,

s megyek tovább. Könnyekkel se küzdök.
Hős nyugalom, ez maradt nekem...
Felszítani ki tud hideg üszköt?
Ki támaszt fel halott szerelem?

Vádlón ne kutass a szívemben,
megvetlek örökre, ma lásd,
de imádom a fényt a szemedben
s a ravaszt hitetést, a csalást.

Holtként kiterülve lefekszel,
s kérdőn hajolok föléd:
a róka halált így színlel
s ragadoz hollócsemetét.

De ki bánja? Ölelj: sose félek.
Hamis úgyis e vad lobogás.
lelkem viharedzett lélek,
sokat érte goromba csalás.

Nem téged imádlak, drága
csak árny vagy, echo-zene:
arcodban a más arc álma,
akinek csoda-kék a szeme.

Az a másik tán sose jámbor,
s látszatra – ki tudja – hideg,
de a léptei fénysugarától
lelkem zuhatagja remeg.

Ilyet árnyba, tudom, sose vonhatsz,
s elmégy, ha akarsz, ha nem.
Te még befelé se mondasz
hazugságot szelíden.

Megvetlek téged örökre,
de végül is ezt rebegem:
ha a menny s a pokol nem lenne
kitalálnánk, hogy legyen.

Ezt a verset sokáig tudtam ... hát ez pláne nem egy életérzés állapotához tartozik, hanem a költészetéhez ... ez a komolyságot más oldaláról veti fel, mert ezután többek öngyilkosak lettek

Ég veled, barátom, isten áldjon,
elviszem szívemben képedet.
Kiszabatott: el kell tőled válnom,
egyszer még találkozom veled.

Isten áldjon, engedj némán elköszönnöm.
Ne horgaszd a fejedet, hiszen
nem új dolog meghalni a földön,
és nem újabb, persze, élni sem.

Szóval egyfelől érzem azt a ... principiális ürességet, ami ... (érdekes hogy az ügyesség szó most eszembe jutott). Minek következtében az ember öööööö úgy szakad két részre, hogy ha

tényleg benne igazán lélek munkál hogy, egyszerre érzi magát falhoz szorítottnak, mint valami nagy vízsugár-nyaláb több atmoszférával odapaszíroz ... szóval Kárpáthy Aurél írt ilyet egyszer egy íróról, hogy ezt tudja csinálni, hogy ezt csinálja az emberrel, s ott vallás van ... már úgy értve, hogy megvallani valamit és annak főnévi alakjáról beszél tehát ... nem a religióról ... a másik pedig egy biztos éntudat ... ami hát minden ö ... riportnak vagy versnek ... s hát ezen keresztül a létsűrítésnek ö ... mint bemutatásnak ... értelmét veszejti, tehát ha ember biztos, akkor nem csinálhat művészetet. Soha nem lehet a mívesség állapotában ... s érdekes ez a kettősség, mert egyfelől meghagyja ezt az érzékenységet a Themenosz őrének, tehát az elhagyott tetthelyek őrzőjének a költészeti létsűrítésre, másfelől meghagyja a kívülállását. Valójában az az igaz, hogy teljesen létgyőztes az ilyen ember-költő, de éppen ezért a magasság miatt a költészetével és a saját voltával ... hát egyedül van. És hát nem jöhet létre eleve dialógus, nem lehet két személyre törni azt ... ami valójában úgy fogalmaztatik meg, hogy Én és Te. S ez ... azért érdekes ... mert a dialógusnak ... és akkor a legdöbbenetesebb ez hogyha ez költészeti formában van meg s ennek egy ilyen analogonja a ballada, és hát tulajdonképpen a Shakespeare-i színház ... hogy ... szóval értelmét veszti a dialógus, annak ellenére, hogy a dialógusban megszűnik a külső viszonyrendszer ... itt a két fél ... lehet a világ és az én vagy a költő és az én, hogy én és a másik. Belép a saját időbe, ami közös ... szóval az individuális sajátok megszűnnek, mert önmaguk révén nagysággal találkoznak és ... ez valójában nem a régi konvenciónak a követése, annak ellenére hogy hol nagyság és halál találkozik ott a ... konvencióra egy igény támad. Csakhogy ez egy hagyományból kilépett koncepció lesz már abban a pillanatban, és, ebben a koncepcióban az individuális megszűnik, mert ünnep lesz és ... pusztán személyes elv ... a valójában éppen hogy nem nől túl

önmagán ... bár furcsamód mégis ... és ezen keresztül nem lehet a hagyományt sehol (kivéve talán a politikát, de ott is rövid távon, ami egy egész érdekes dolog) kizárni a hagyományt ... szóval ... ennek mégis be tud lépni a kollektív emberi nembeliségbe, amibe a gattung van. És ezért érdekes, mert miképp a komolytalanság le nem horgonyzásánál is, itt is meg van az, hogy a költő és a műve, vagy a dialógusban beszélő két partner az ... szóval megmarad magának ... annak ellenére, hogy a másik élményvilágába helyezkedtek bele a kölcsönös félreértés arisztotelészi koncepciója szerint ... ami hát a megértésnek az alapja. És hát tulajdonképpen ... kulturális tetteknek – hát ez lehet egy fundamentuma, hogy – félreértésre épül, mert ezáltal össznépi szinten egy nagyon mély interszubjektív kapcsolat alakulhat ki emberekben emberek között, amik ... szóval nem szociálisak, de következményük mindenféleképpen társi. És ennek az az érdekes tulajdonsága van, hogy ... szóval tovább hagyományozódik, de valójában mindig megmarad az az egy gondolatkör a maga sértetlenségében ha a saját korában van meg és egy visszalépéssel egy hermeneutikai klasszika-filológiai belehelyezkedéssel ismerhető meg. És ez mindig így volt, kivéve addig amíg ki nem találtuk ezt az óniát, amelyik az ilyen úgynevezett objektív értelemben vett értelme, ha ez személy dolga, ha maga egy személy, vagy állam, vagy egy tárgy csak ... nem hogy nem csökken az értéke, hanem legalább stagnál. Egészen félelmetesen fölébe kerekedik az embernek és egyszer csak sokmindent pótlóvá lép elő. Ez nincs benne a dialógusban, hát a dialógusnál nincs környezet ... és nagyon érdekes, hogy dialógusnak tulajdonképpen egy ilyen ellenparalleljében, a kátéban is meg tud ez lenni, bár ott ... bár ott épp a lényeg ellentétes ... mert következménye az mindenféleképpen ideologikus. Pontosabban éppen erre hív fel, egy gondolati zónába belépés, ez megvan mondjuk, még így a dialógusban is, de ott a ... mai kifejezéssel élve az információ-átadás

szabad; és éppen ez a filozófiai információ-átadás tudja megadni a dialógusnak az örökvoltúságát ... ami sokszor a leg...ellentétesebb kijelentésekkor is tud még működni, és, ez az építkezés onnan van, hogy ... szóval nem tudja, hogy honnan kérdez. Ez a metafizikai ostobaság nagyon jó, mert ... így aztán a tartalmi formája (és hát tulajdonképpen maga a formális értelemben vett stílus is) állandóan túlélő. Mondom a legkeményebb dialógus akkor ... hogyha ezt az elhagyott szentélynek az őrzője teszi, tehát a dialógust magába a létsűrítésbe helyezi át, a dichtungba ... és ezért ennek a szónak a ... más nyelvekben való megfelelőjének az ógörög eredetije is halálosan kemény, mert a poiein azt jelenti, hogy kirejteni; és a görögök számára mindig az elrejtett volt kirejtetlen. Emiatt volt az, hogy csak ordítani tudtak ... egyszerűen annyira ... ez a kirejtetlenség annyira feltöltötte ... őket, hogy túlinformálták még a világon túli szférát is magukkal. Hasonlít a középkori német felspannolódáshoz, ami tulajdonképpen akkor keletkezett, amikor Róma észrevette Germánia személyében, hogy a limeszen túl is van világ, méghozzá egészen más, mert a földek birtoklása ... az nem állami tulajdonú volt, hanem egyéni parcellák voltak ... és a középkorra emiatt azt mondták, hogy sötét. Az igaz, hogy az életszínvonal lezuhant, s mivel hogy ez egy forradalom volt a limesztől odaát megjelenni ... s akkor még expanzívnak lenni, igen ... mondjuk, nem épp ez a forradalmi, hogy konkrétan éppen expanzívnak lenni. Az, hogy az egyéni parcellára helyeződött a hangsúly, ezáltal kezdődhetett meg az individuális ... ez az valójában a költészet felől magának a költészetnek a megsemmisítését hozta egy időre, vagy legalábbis ilyen demonstratív erővel hatott rá, és ezek után törvényszerű, hogy egy principiális dolognak kell ... azok közt az embereknek dominánssá lenni ... és hát ez a többisten hitű misztika volt; kelta, germán misztika. Metafizikailag mindig is folytatása a görögnek, bár formálisan épp az

ellentettje ... és akkor beindul a felspannolódás hatására a materializálódás ... az immanens irányba lépések megkezdődnek, komolyan vallásosak lesznek vagy a vallások mellett megjelennek. Kezdetben még a valláson belül is az egyre progresszívebb gondolkodók mely attól kilépve az olyan dilettánsok mint amilyen a Johannes Tauler volt, a tilnisi foltozó varga, aki magában filozofálgatott miközben szögelte a cipőket. Aztán Nicolaus Cusanus aki úgy forradalom ahogy van, Kant, aztán a szubjektív, objektív idealizmus, szellemfilozófia, az elkurvulás, teljes materializmusba átlépés, az individuális materializmus és a kollektív materializmus egymás mellett futása ... majd egy objektiválódás az Egyben, a fasizmus ... az egész világgal folytatott szélmalomharc, aztán képesség arra, hogy az egésznek az ellenkezőjét is tegyük ... majd csak azt, így mindent amit létrehoztunk azt negligálni merjük ... és ezt a limeszen túliak negligálják és ez nagyon sok német igében kegyetlenül erősen érződik, hogy melyik ige után raknak tárgyi viszonylatot, vagy azt a részes viszonylatot, ami intim kapcsolatra utal ... biztonságérzetet pl. ankommen; ami ige egészen döbbenetes, s akkor a végén a legbékeszeretőbb legkiteljesültebb lesz. Egy hellasz mint valamilyen Achaia Provincia a Birodalom mellett ... másodlagos ... Ez ... maga a társadalmi parallel szintjén való fenoménje annak az emberi állapotnak, amelyik a felspannoltságát ugyanebből a kettősségből nyeri, egy állandó léthatárhelyzetnek egy csupa idegsejtekkel és antennákkal való feszült érzése, amelyik a legkisebb dologra is bemozdul. Máskor egy abszolút biztonság ... szóval ezért halálosan kemények ezek a versek mert ... úgy lehet voksolni az elesettek felé ahogy látszik hogy nem érzelmi alapon, nem is tudatilag vagy egyfajta morális elkötelezettség miatt, hanem abszolút szabadon, ami persze még ismételhető, szóval valóban lehet azt mondani rá, hogy metafizikailag ostoba. nem egészen, mert tudja, hogy honnan

kérdez, és látszik a versekből, hogy ... szóval halálosan kemény erő-állapotok álltak mögötte, amik után ez a költő tollat fogott. Egy érdekes dolog hogyha függetlenül attól, hogy nagyon sok, hogy egyetlen ember ilyen daseinbe állított angszttal bír ... na jó, szóval önmagán bíródik ehhez ö ... hát különben az is ... egy ilyen ... még rákérdést ... nem tett gyalázat, mert ... szóval ... nem itt ... nem ... nem ... mégsem kiírtandó, mert nem csak önreflexív, ezért el kell ismerni, tény, hogy tud reflexív is lenni. Ezzel ... hát ... el...lentétes a dialógussal és ezért ... nem lehet ö ... szerintem dialogizálni tovább. Egyáltalán ... éppen ez az elsődleges önreflexivitás az, ami kihúzza a táptalajt a dialógus-forma lába alól, és az ember eljuthat oda miként tegnap és ma gondolkoztam, hogy ... lehetséges az, hogy lényegileg csak monológust folytathat az ember ... Vagy ... szóval kétszeres negáció miatt lehet a teljes hallgatás is el...vállalva ... minden vádat amit ... ami ... ezt érheti, mert ö ... a dialógus mehet tovább ... nem lehet létsűrítés az én-te olyan viszonyában, amiben a, ami körül a, ennek a ... mert le lett semmisítve, akkor csak hallgatni lehet ...és ezt nagyon szépen levezette a Wittgenstein, bár néma dialógus kapcsán ... akit hát én mélyen tudok nem érteni, bár nagyon tisztelem, és becsülöm, mert ennyire metaforisztikus filozófust Hermesz Triszmegisztosz és a Herakleitoszon kívül nem tudok ... szóval már annak ellenére hogy határozottan egzakt, és igénnyel kíván fellépni a verifikáció terén, fabulaisztikus, rébuszszerű, egyszerűen nem lehet tulajdonképpen egzaktul megfogni a lényegét és túllépett a verbalitáson és arra az állapotra tudott, akkor, amikor olvastam a Tractatust, eljuttatni, hogy ... megvilágosodjék bennem az hogy ... szóval ez, ez nem egy ilyen megfogalmazás hanem hogy végül is ennek következtében lettek olyan ö ... már előtte is voltak csak nem figyeltem – nem tudom – olyan állapotok, hogy ilyen tartalmak jönnek ki, amiket vagy csak

úgy lehet visszaadni valahányszor csak kell, hogy ugyanabba az állapotba tudjon az ember kerülni, vagy ... vagy nem mondható el verbálisan ... nem többé, hanem egyáltalán, a mondat úgy hangzott hogy, amiről nem lehet beszélni, arról ne beszéljünk ... (ironikus nevetés) és ehhez képest egy monológus harcias kiabálás. Nem, nem nemcsak ö.... hát ö...

Dialógus

Mi, ö... mi is volt az a probléma ö... Úgy találom hogy ... újra feltalálom kavarni vele a kedélyeket, de hát ö... nem kell-e vállalni ezt a kockázatot? Én azt hiszem az embernek ö... vállalnia kell a következményeket ... azért ami. Azt hiszem hogy amit az ember kitár, az mérgezi.
Hiszen végre ez a munkád, ha ugyanezt érzem, ... az ördögbe is! Néha miért nem jövünk össze? Nekem úgy hiányoznak ezek a nagyszerű beszélgetések, persze tudom ... mennyire elfoglalt vagy mostanában, de ... igen ... szívesen találkozom Veled, ahogy csak akarod. Feljössz? ... Ma négyen kísérleteztek ..., így voltunk öten. Ó, hát rettenetesen sajnálom... Már akkor tartottam ettől, amikor ötödiknek behívtak, de mondhatok Önnek valamit? Lehet, hogy ... meg fog ettől könnyebbülni, olyan egyszerű ez az egész ... talán nem is olyan szörnyű, mint amilyennek elképzeled, ahogy minden lehámlik Rólad... s nem marad más, mint a tulajdon éned ... Mikor a nagyság és a halál találkozik ... konvenciót igénylő tárgyilagosság támad, ami szuverenitásában túlszárnyalja a legönkényesebb szubjektivizmust is, mert benne, a pusztán személyes erő, a személyes én, amelyik mára túlemelkedik minden határokon, mégegyszer túlnő önmagán, hogy ő... a kollektív emberi birodalmába jusson. Kiadni azt, ami mérgez ... látja ... ezt, na, most hallgasson végig mégegyszer, újra. Most akarom kimondani az igazat. Milyen értelemben? , egyáltalán van-e lényege? Úgy érzem, hogy ennek a kihallgatásnak nincs

principiális hordozója ... ha viszont megtagadom a választ, akkor ... megkérdezhetem, hogy mit védelmez...hetek én ön szerint ezzel ... a szolidaritás álmát? Valami befogja a ... szájukat ...ö... hadd válaszolja erre egy ... barátomnak a versével amelyik úgy hangzik, hogy

Végre vihar.
túl sok volt már, március, enyhe
föhn-nyavalyád.
Kedv és lélegzet elállt,
s forrva délszaki borként,
bódulat, félsz magasult.
Ám ma vihar.
kivirul nyílt egek sátra, fehér
fényben, ha támad a nap –
éjre
arany.
Szél fut fák sudarán,
lombkoronán zene szól,
mindenik ágon.
Én meg földobom en-szívemet,
tél-nyűgözött szívemet.
solymár a sólymomat, ó –
Vissza hogyan, hogyan érsz?

Ez ... látja ... kétfelé hasítja azt az érzetet, – ha megengedi, most rágyújtok – azt képzelje el, hogy legszorosabb barátai között él, és ... nem értik meg. mondjuk egy társasági alkalomkor együtt vannak és ő most valamit mondott ... és azt gondolja, hogy hát legalább, legalább ez a négy ember értsen meg. Hát persze ez a maga pozíciója, ezt hozzá kell tennem, és akkor lemondta a dolgot, és senki nem érti. Annyira értetlenek ezek az emberek, mintha ön egy előadást tartott volna. És ön teljesen kiborul, a falhoz áll, háttal neki, kezét a homlokára

, halántékára rakja és szinte már kiabál, üvölt a sírástól: Hát nem értetek? Hát nem értetek?! Még ti sem értetek meg?! És akkor jönne ez a vihar-vers. A túloldalán pedig ... szóval az a fajta angszt. Mi ez az angszt? Az angszt ö... ezt nehéz átírni ... ez, ez körülbelül azt jelenti, hogy rettegés, amikor az ember meghatározatlan céltalansággal azt érzi, ... hogy a szőnyeget kitéphetik alóla, bárki, bármi ... független milyen létező. Mindentől függetlenül, nincs iránya. Tehát mondom, hogy van ez az angszt a vers másik oldala felől, ha azt gondolom, hogy ö... állandóan retteghetek..., a vízióimtól. hát ennél a hajánál fogva előrángatott szerkezetnél is, hogy az ember mondott valamit és nem értették, hogy a falhoz szorult, ugyanakkor pedig, hogy ... rettegő is, vagy hát úgy is mondhatnám, hogy rettegő-tudatú, ami leginkább csak a németség és a zsidóság esetében igazi erő. Szóval, úgy értem, hogy öö... az ember ... felszínére egy olyan dolog dobódik ki ezután, ha túl van mindenféle ideológiákon, tehát rémétől annak az erdőtől is, amiben most vagyunk, ami mögött még mindig ott áll a tűz, tehát ... attól, hogy a felszínen mind a négyen dominánsak. Belsőjükben egy picike kis gyertyalángocska éppen, hogy rebeg-remeg. Szóval, e mögött a ... nagyfokú dominánsságok mögött ... hogy ... az van, hogy egy mélyen rettegőnci-tudat ... motorál ... ez megtetszett bennük. Az, hogy a ... fa ... szoba két lehető legtávolabbi pontját tudják összekötni, kozmikus eggyé. Vagy ahogy ezt a mi nyelvünkön lehet kimondani, áthidalván ... mindenféleképpen kozmikus. Ezt utoljára az ógörögök érezték át, akiknek, hát mondtam már ugye, a kihallgatás elején is ... létüket az egész kozmosz garantálta. Az enyémet itt Ön előtt ... abszolút csak a teremtett képek... Ez egy önbelső bálványimádás csupán. Egy ö... mintázata csak annak a kozmosznak, amiben ... hát ... élni ... egykor lehetett.

- Ma minden teljesen szekularizált?

- Azt nem mondanám, ö... valahogy úgy gondolom, hogy az embernek az antropológiai lényegében azért ez a világlelkűség, tehát a világmindenséggel való egyvoltúság, ez ö... mindenféleképpen egy valamilyen fokon operatív elem ... maradt.
- Nahát ... de hát az időiség szerint...
- Kérem ö... ez nem ... szóval, nem ö... hogy fejezzem ki ezt, hogy ugyanazt értsük, amit én is gondolok ... a maga nyelvén? Tehát ... ö ... Nem. Ezt azt hiszem, csak a saját nyelvemen tudom elmondani, ami itt ebben az erdőben pokoli kérdéseket vet fel, mert ... mert, mert iszonyatos bezártságot, szóval, valahogy így érzem, mi öten nem élünk. Mert ...öö... föl vagyunk téve a polcra, és hát természetesen a polc is éppúgy fából van, mint mi, mint ahogy ez a faház is. Valahogy, innen belülről azt sem tudom elképzelni igazán, hogy ... kint a mező többi része is ne fából volna-e ... vagy az ég az miért végtelen volna, hiszen annak is fából kell lenni. Arra gondolok tehát, hogy azt a kérdést, nekünk ötünknek fölvetni, hogy öö... lehet-e azonosulni egy fával, az a beideologizálódottságot és a korlátoltságnak egy olyan fokát veti fel...
- Kérem, ettől ne tartson.
- Hát mégis kell, mert, mert kétségkívül látjuk, hogy a teremben ... hát emberek mennek át... A vadász lánya, felesége, néha itt tűz ég a kemencében.
- Tart tőle?
- Valahogy úgy érzem, ... mintha egy belső rettegést építenének ide ki. Ezzel a tűzhellyel. Bármikor leszedhetnek innen a polcról, ... és hát ö... be...vághatnak oda.
- Hallott ön már az erdőtüzekről?
- Beszéltek róla az emberek. Én még nem láttam...
- Szépen bodorog a füstje.
- Hehehe. Kösz’nöm ... ez ... ez nagyon kedves... Kicsit levetkőztető...

- De hát ezt nem viccnek szántam. Ez csak egy ... olyan egyszerű megállapítás. De folytassa, nem akarom zavarni.
- Hát, végül is, – na igen –, ez az egész ott kezdődött el, ötünkkel, hogy rákérdeztünk erre a problémára, ami után mégsem ... a dogmatikusság problémáját veti fel, azt a kérdést illetően, hogy azonosuljunk egy fával, ... és ez pedig az volt, hogy ...ö... azon kezdtünk el gondolkodni, hogy hogyan keletkezett a létezésünk. De hát kétségkívül mind az ötünknek szemet szúrt az, hogy ö..., hogy a polc nem a világ. És a többiek ezt nem vették észre, hogy szóval ők nem beszélgettek, valahogy ez kezdetben olyan volt amikor felemelkedett, mint egy álom, de azt gondolni, hogy ö... mi mozdulatlanok vagyunk, ... az, hát ezt egyedül mi vettük észre, hogy hogy végül is mi nem mozgunk. A többieknek ez nem tűnt fel, nem tűnt fel egyszerűen az, hogy az emberek itt ebben a fa viskóban mozognak, mi viszont állunk. Tudja, ez olyan, mint maguknál amikor, egy ö... kisgyerek észreveszi, hogy ami gömbölyű, az tud gurulni.
- De mitől tud gurulni, ha valami gömbölyű?
- Hát ezek olyan kérdések voltak, amik hosszú ... tűnődések után, vitákat váltottak ki közülünk, egyfajta ébredés volt ez...
- Ez volt a kezdet ... tehát, és utána, ... hogy történt?
- Aztán, egy... egyre, mint amikor, tudja, hogy is magyarázzam ezt meg, amikor ö... egy ö... terembe egyre több fűrészport fújnak be és a végén már akkora a felület, hogy ö... beindul valami új minőségi mozgás. Akkor ezen ... témán egyfajta egységbe ... szerveződtünk.
- Ennek milyen megnyilvánulási formái voltak?
- Nézze ... nem ... nem a ... szóval, rosszul kérdez, mert önnek van egy olyan beállítódása, hogy nem a ... a ... lényeget próbálja meg szóval persze ... megpróbá...
- Hát hogy értve?

- Hát ö... megmagyarázom. ...A ...szóval a lényeget nem lehet úgy kutatni, hogy van egy olyan beállítódásunk, hogy én most megfigyelem azt a tárgyat, tehát ötünket itt ... hogy ö... hogy kikkel találkozott? Miken ment át? Ö... miért mondja ezt? Ez ... ez mindenféleképpen egy ilyen ... – nehéz megtalálni a szavakat a maguk nyelvén – tehát, ezt azt hiszem úgy mondják az önök nyelvén, hogy lelki-tevékenység kutatás. Csak, holott nem itt durrannak el a lényegek, mert ha az ember nem tud a lényegig lehatolni, csak a módig, tehát, hogy mi motiválja, és milyen oksorozat után jut el az ember, akkor ez oknyomozó jellege még csak-csak dicséretes lehetne, de ... hát nem, nem lesz ontológiai, azonkívül ö... csak szakszeri.
- Hogy értve, hogy szakszeri?
- Hát, ö... énnekem most ö... föl kell mérni, azt, hogy magukban, mi ... minek következtében ... várjon egy pillanatra ... várjon egy pillanatra ...öö... ez egy rendőrpszichológiai aspektus, amit fölvesz... Tartózkodjék tőle, mert nagyon veszélyes, ugyanis öö... nem lehet ezt a tehermentesítési akciót megcsinálni, hogy én most koncentráltan figyelek egy ... egy tárgy által kreált, ... egy dolgára. Ez olyan, mint a faragványok össze. Nem lehet ezt a motívumot ebbe a kategóriába tenni, azt pedig abba. Mert lehet, hogy ha más kontextusban,
- Talán, hogyha a tárgyra térne...
- Egy pillanat. Tehát, hogyha én azt mondom, hogy ugyanazt a motívumot egy más kontextusba teszem, egy egészen különbözőt fog kifejteni. Ezt öö... azért mondom, mert öö... ezt a leírást, hát ami történt, csak a nagy teljességében lehet átadni, és ez egy elég kemény kísérlet. Az a problémám van, hogy amikor egy ilyen információt átad az ember...
- Hát tessék, tessék.
- Tehát amikor egy információt átad az ember akkor kénytelen egy bizonyos fajta reprezentatív ...ö... szelekciót végezni,

akkor, hogy a másik körülbelül azt kapja meg, amit tud. És ...ö... itt az a probléma, hogy a beszélőnek, tehát nekem, ötünk közül, az a kényszerhelyzetem támadt, hogy ö... hogy a saját beállítódásomon keresztül tudom csak elmondani a dolgot, holott éppen ezt kritizálom ebbe... De hát megpróbálom unideologikusan elmondani a... dolgokat, ... szép fokozatosan megismertük a környezetet... Megtudtuk, hogy öö... szóval ebben a szobában olyan tárgyak vannak, amik feltehetőleg előfordulnak még másutt is. Például nézze meg a mestergerendázatot, vagy a ezeket az oszlopokat. Ezek mindenféleképpen a célra készültek, tehát ... ö... semmi ... díszítés nincs rajtuk, egyszerűen, kifejezetten a funkcionalitásuk a lényegük. A funkcionalitásuk a lényegük... Aztán kiderült, hogy ezek a ... pilonok is a maguk furcsa... nézze, nem akarom lebecsülni egyfajta ... hübriszből ezt a másik világot, tehát a pilonokét ... hogy ö... szóval nekünk nem volt az az intenzitás, miután kontaktusba kerültünk velük... ö... megfelelő... Eléggé redukált volt az a nyelvezet, amiken keresztül ezek a tartógerendák... hát ö... információkat cseréltek egymás között...

- Ki jött rá a másikra először? Maguk fedezték fel őket először, vagy ők önöket?
- Na látja, ez egy érdekes dolog, mert ... itt nem volt határosság. Kiderült, hogy ők hamarabb tudtak rólunk, mint mi, jóllehet a látszat szintjén ők a durvább konstrukciók. Minket szépen kifaragtak, a lánynak nagyon szép szoknyája van, kis kosárkát visz ... a lovag pajzsa gyönyörű, ... a szomorú francia költőre egy köpönyeget terítettek, az iskolás fiú kezébe még elemózsiát is ... odavarázsoltak, és hát én, vagyok. Mégis az ... érzékenységünket mondom túlbecsültük. Azok a pilonok ... valahogy olyanok voltak, mint ... az olyasféle ember, aki megszerez ... magának valamit. Mint például a költő valaki másnak a versét, és nem

mondja el. A lovag az ideáit, hogy ha tényleg lovag, ez ne lássék róla, hogy ezek mozgató erők benne. Csak a tiszta megnyilvánulási formáját, hogy tudja adni. A nő, hogy szép legyen, és ez a kisfiú itt pedig hogy megfeleljen.

- És maga?
- Hát ... ö... én szinte kezdettől fogva a tűzre gondoltam.
- Milyen fajta határlepusztítást gondolt?
- Hát ... szóval ez a körforgás ... amikor úgy beszélnek, hogy ... egy fa keletkezik és tulajdonképpen amikor itt maguk eltüzelik azt az energiát, amit kapott, egy más formában visszasugározza, de közben önmaga megsemmisül. Ez valahogy olyan, mint a ... kimérák léte, egy hihetetlenül hosszú kanócú gyertya, hogy egyetlen lábujjával egy hegycsúcs tetején áll, kicsit lebeg és kacag ...ö...
- De mi köze ennek ... ennek a tűzhöz?
- Hát a tűzhöz sok köze van, mert éppen ez a lappangó rettegés, ami ... volt. Tehát, ...ö... ez mindig adott egy olyan ö... töltést, ami kifelé hajtott.
- ...Kivel talált ö... legjobban kapcsolatot?
- Ön mit gondol?
- Szerintem a fiúval.
- Téved, a lovag volt.
- És utána hogy kötődtek a kapcsolatok be?
- Hát ö... a lovag nagyon hatott rám. Szóval ... a lány volt az, aki végül is bejött... aztán a fiú, és legvégén csak a költő.
- Én éppen egy másik sorrendet gondoltam, látja ...ö... azt gondoltam, hogy a lány...
- Lááány? Maximum a fiú.
- Aha.
- Látja, azt gondoltam, hogy a költőn keresztül jutott el a lovaghoz.
- Nem az eléggé megközelíthetetlen út lett volna. A lovag. A lovag volt az első. Ö... beszélgetni kezdtünk ...ö... és

amikor épp az ágyról beszéltünk ...ö... akkor kapcsolódott be a költő és a lány. A fiú volt az, aki hallgatott. De mondom, szóval... a lovag után a lány jött. A fiú az csak vitte az elemózsiáját, meg akart felelni. Talán ő maga is költő akart lenni, ezt kicsit később szégyellte. Aztán a lovaghoz akart hasonlítani.

- Magára nem?
- Nézze, én másról beszéltem vele. Olyanról, ami... talán felgyorsítaná...
- Mondja, hisz ön abban öö, hogy is kérdezzem. Ön híve az interveniálásnak, vagy inkább a szabadjára hagyást gondolja?
- Hát ... igen, ez mondjuk két barátom között ... egy igen ... egy köztes állapot. Tehát, nézze, nem akarok ...ö... ezzel ö... egy tanácstalanságot mondani, de én ...ö... tényleg talán a költőre, talán a lovagra szavaznék ebben a kérdésben, hogy ö... közbeavatkozzunk-e valakinek a fejlődésébe, vagy sem, hiszen hát hogyha közbeavatkozunk, akkor a fejlődés gyorsabb.
- Jó, tudom ezt... köszönöm ezt, ezt talán még én is sejtem... ö... inkább arról beszéljen, hogy milyenek voltak ezek az első beszélgetések.
- ...Szóval először lekötött minket a találkozás mámora... Kialakult két csoport, a ... hát hogy is – igen, mert összekuszálódott ... a fiú és ... én, én voltunk körülbelül a lovaggal, és a költő és a lány ... ez egyfajta medert nyitott nekünk. Egy olyan ... kádat, ahol tudtunk úszni végre ... És ... kiderültek, hogy ... hogy... hogy, szóval egészen ... eeegészen másfajta mozgásmódok is vannak.
- Ez ö... külső vagy belső behatásra történt?
- Hát ezt mi döntöttük el.
- Én úgy hallottam, hogy maguk ö... belepottyantak ebbe a teknőbe.
- Ezt kitől hallotta? Nem... nem igaz. Ezt maximum az emberek mondhatják. Ezt ők látják így.

- Na, de hát már bocsásson meg, de mitől jut le öt ilyen...
- Öt ilyen mi?
- Hát szóval önök öten, önök öten ö... hát hogyan kerültek be végül is a teknőbe?
- Mondom. Így döntöttünk.
- Na de hát ... hát önök nem mozognak. Önök ott állnak a polcon. önök is észrevették.
- Igen, észreve...
- De hát ... hát ha valami áll, akkor hogyan mozoghat?
- Ezt csak önök látják így a korlátolt határos szemléletükkel. Itt mi szerves egészt képezünk a pilonokkal, a teknővel, tűzhely...kerettel, mestergerendákkal, a székkel, az ággyal, és hát mint az erdő ...ö...
- Az erdőnek a tudata mikor hatolt be?
- Nézze itt most maga kivel beszél?
- Hát önnel.
- Dee ön szerint én egy elszakított ö... hát hogy a maguk nyelvén fogalmazzak: tárgy vagyok az erdőből?
- Nézze ön nem szerves...
- igenis hogy szerves vagyok. Ugyanaz a szövedékem, mint az erdő fáinak.
- Haha, igen, de az erdő az él, maguk meg nem.
- Igazán? Ön valahol olyan ostoba és ez azért rossz, mert a kontaktus lehetőségét visszavonja ez a ... periódus, amikor a maga ... tudata erőteljesen háttérbe vonul... visszalép.
- Nagyon költői ez a megfogalmazás.
- Hát ö... azzal nem válaszol, hogy valami utolsó vegyérték gyökeibe belekapaszkodik és arra egy reflexszerű mondatot mond. Tulajdonképpen, valahogy érzem, vagy legalábbis úgy érzem, hogy a ... magával való párbeszédnek nincs értelme.
- Most ne az értelem értelméről gondolkodjék, hanem folytassa a történetet. Mik történtek azután, hogy beleestek a kádba?
- Hát ... először is... fontosnak tartanám megjegyezni, hogy a lovag aztán maradt a polcon...

- Először ki ugrott?
- Először a lány.
- És utána?
- Hát nem fogja elhinni, a költő nem ugrott utána, a fiú, és a fiú után a költő.
- Maga utoljára.
- Én a lovaggal voltam, és végül is én is ugrottam, de utoljára.
- Milyen érzés volt?
- Valami áthatotta az egész bensőmet. Olyan egészen más elem. Mert ami eddig volt, az ... az a levegő nagyon híg porózusosságunknak, de ez a valami éreztem, hogy teljesen átalakít. Hamarosan mind a négyünket visszahelyeztek újra, és ö... hát szóval... más sorrendbe, vagy nem is tudom, hogy mondjam ezt tehát ... a lányt a lovag mellé tették, és a költő és a fiú meg én voltunk ... valamelyest úgy távolabb. Nos nekünk a kapcsolatteremtés ezen kívül már beindult a polcon keresztül a gerendákkal is. Az egész elkezdett rezonálni.
- Meddig terjedt ez a rezonálás?
- Nagyon érdekes volt, mert ... szóval azt gondoltuk, hogy azzal, hogy most már a padlózattal is együtt ... lebegtünk ... a magunk kis világába, ezentúl nincs más csak az a kék ott a fakereten kívül ... meg hát azok a suhogó zöld lombkoronák. Mi többet nem láttunk, szóval ennyi volt az összes élményünk. De ... aztán az érzékenységünk, így ahogy az idő telt, egyre jobban finomodott, ... és akkor megéreztük a gyökerek szívóerejét a földben és hát azt, hogy az a rendszer, amellyel együtt oszcillálunk, az hát el van szakítva az erdőtől, és a kettő között egy számunkra borzalmasan, kezdetben mesterségesnek tűnt ö... közeg volt ez ... a föld. És ö... valahogy ez nem mámorított meg minket, éppen ellenkezője volt a vízzel való találkozásnak.

Aztán ... aztán valahogy éreztük, hogy valami mocorgás hív bennünket, és ez mindenféleképp egy külső tényező volt.

- Ez honnan jött?
- Hát ezt ... ezt a gyökerek felől éreztük, valamint a levelek felől... A költőnek egy gondolata támadt... amit hát a fiúval és ...ö... velem szövetkezve próbáltunk megcsinálni, írni valamit, ami egy fa ültetéséről szól.
- Egyáltalán honnan vették Önök ezeket a tudatokat, hogy ...ö... ültetni lehet egy fát, tehát hogy fogalmuk volt egy... egy élő, de mégis fa alkatáról?
- ...Szerintem a mi tudattartalmainktól eredezhet, hát gondoljon bele, hogy egy költő ismeri a világot.
- Ön szerint a világot a költő ismerte a legjobban?
- Akkor, amikor ezt a fa ültetést határoztuk el, akkor mindenféleképp így éreztem, és gondolom ma is. Később aztán telt-múlt az idő.
- És az erdővel való kapcsolatteremtésből lett valami?
- Na várjon! Addig még nagyon sok minden történt... Az egész a gyökerek és a lombkoronákkal való kapcsolatteremtés után, a fiú tudatával nőtt. Mi is úgy éreztük, hogy együtt rójuk vele az ösvényeket az erdőben... Aztán... egy napon visszatért egy ... hát egy bokorral ...ö... Ez a bokor, ez ki volt tépve a földből, ... és hát ...ö... nem lehetett megmenteni...
- A lány és a lovag?
- Hát ... a lovag sajnálkozott, a költő az nevetett. A lány az ezt vette, amit a lovag gondolt, úgyhogy ... egyedül a lovagot és engem érintett keményen ez a gyilkosság, és ekkor kerültünk szorosabb kapcsolatba a lovaggal.
- Sorrendbe hogyan állították fel önmagukat?
- ...A lovag és én voltunk a legtávolabb egymástól.
- Ühüm. Értem. Folytassa.
- Tehát... ez a kis cserje, palánus, hadd nevezzem így, hát ez soha nem tudott felnőni, mert ... hát ez napokon belül

... olyan irányba változott, hogy egyre kevesebb jelzést adott.

- Milyen kapcsolat alakult ki Önök és a bokor ... a kis bokor között?
- Hm ... szóval, megmondom őszintén, hogy ... egyfajta idegenként volt kezelve... Úgy néztünk rá, mint egy ... más világból jött teremtményre...
- Furcsább volt ez Önöknek, mint az emberek?
- Hát ... azt nem tudom, de, de mindenféleképp, érti, szóval megrendítőbb erejű volt, mert közös velünk, de ... nem akart ez a növény bennünket. Az emberekhez hozzászoktunk... Hát ...ö... kemény volt látni ezt az elmúlást...
- ...Mi történt ezek után?
- Hát ...ö... mondom ... a lovag és a lány, azok együtt voltak, de valójában ezt az elmúlást csak a lovag és én bántuk. És ... a lovag nem tudott felemelkedni a lovaghoz... A költő nevetett... és öööö... szóval mi ketten, tudja, beszéltünk a fiúval, hogy ... hogy ezt az idegen, közénk férkőzött anyagot, ezt el kellett volna hoznia.
- A földre gondolt?
- Igen. öö.. szóval tudtán kívül egy ... egy ... egy olyan dolgot követett el, ami megfordíthatatlan. Ez később aztán, hogy a világot ... épp az egyre cinikusabbá váló ... költő ... révén megismertük, hát ezt elkövette...
- A fiú és a lány között következett be kapcsolat?
- Nem. Soha. öö. A fiú az a tudományának élt. Öööö nagyon sokat beszélgetett mindenkivel. A költő nagyon sok mindenre tanította, a lovag is.
- Maga nem?
- Hát nézze, hát attól függ, hogy ezt a tanítást most milyen értelemben vesszük, mert ez a beszélgetés is lehet az.
- Nem gondolja, hogy egy kicsit ...ö... kiforszírozása a...az ön létezésének?
- Hát öö... Jó!...

- Hogy ... persze ezt én hogy gondolom, az maguknak nehezen fogható fel, hiszen Önök merev mozdulatlanul állnak itt.
- Ezt csak ön gondolja.
- Hát de kénytelen az ember ezt gondolni, hiszen nem tudnak elmozdulni. Ide önöket mi tettük föl. Mi faragtuk ki önöket.
- Tudja, azért ez nem biztos. ...ö... Lehet, hogy a maguk értékrendszere szerint mi kifaragott lények vagyunk, valójában azonban kérdés az, hogy melyikőnk hívta meg a másikat magához, hogy ez a létezőség bekövetkezzék. Ez pontosan olyan, mint a pilonok érzékenysége volt, hogy halálosan keményen megértették ők ezt az egész világot és ... egy dolgot állítottak, egyetlen szó nélkül, a tartást, a funkciót... Mondom, hamarabb tudtak meg mindent rólunk, mint mi őróluk. Egyfajta konstans értelmiséggel bírtak hozzánk képest. Ez még mindig több, mint a maguk olyan ... aspektus-leírása, hogy a mozgó hozza létre a mozdulatlant. Ez megint a maguk határosságszemléletének torz következménye. Egyszer és mindenkorra értse meg azt, hogy ... nincs ennek kritériuma. Épp úgy nincs kritériuma, mint ... a mi saját fejlődésünknek. Hát ezzel persze mi sem állunk sokkal jobban. Szóval tud arról, hogy a fejlődésnek nincs kritériuma.
- Igen, valahol olvastam erről ...hm...
- Mi a költővel spekuláltuk ezt ki... A fiú az nem hitt... Mi arra jöttünk rá, hogy mi ezt a kérdést illetően, hogy ...ö... a mi magunk tárgyi léte, hogy az ön kifejezéstárával éljek tehát, ... ez a létforma, ... az önök értékelésében egy egészen más reakciómozgás-sebességgel bír, mint a saját magunk által felfogott. Ez valójában azt jelenti, hogy el kell magunknak könyvelni azt, hogy egy kő éppen úgy gondolkodhat, mint maguk emberek, csak hát mondjuk egy más reakcióidővel. Ez olyan mint amikor ... tudja az ön bőrére rászáll egy baktérium, egy ezredmásodpercig, meg se érzi. Mi egy kőnek, hogy ha ön rááll... Hát igen... ezen a dolgon

gondolkodtunk, hogy a teremtésünk az minek következtében lett ilyen, értem ez alatt a félig szerves, félig szervetlen voltunkat, és azt, hogy az önök mozgásmániákus szemlélete szerint, mi állunk... Még a maguk képzetében is az van, hogy lehetséges, hogy az álló hívja meg a mozgást magához. Gondoljon bele, akkor amikor a mi költő barátunk, ... egy verset ír...

- Nos, melyik hívja meg a másikat magához, ön szerint?
- Úgy ahogy az álló a mozgót ... Ki lépett be ebbe a szobába? Maga, vagy mi? Maga. És az erdő lépett az emberbe, vagy az ember az erdőbe? Nézze mindennek van egy önmagára – és igen, ezt tanulja meg, – kimondom, szerves ... valója, hogy ... a maga világában komplex. Külső rendszerben megítélhetetlenné válik, mert csak saját világi koncepciói szerint ítélheti már meg.
- Igen, én is erre jöttem rá, amikor valahol azt olvastam, hogy nincs. Nincs a fejlődésnek kritériuma. De inkább talán folytassa, mert múlik az időnk.
- Hehehehe. Múlik az időnk. Nem egyformán!
- Jó. Talán hogyha rátérne.
- Kérem. ... Mondom már az egész ... világra kiterjedő kérdéseink voltak. Valahogy sejtés-szinten kapcsolatba kerültünk a gerendákkal... De zárkózottságuk miatt ez a kapcsolat delegáció szintjére redukálódott, aztán már arra sem. Az erdőtől valahogy tartottunk... Aztán egy rosszabb dolog következett be, mint a „tartani valamitől” érzete, ez akkor történt, amikor a vadász és a barátja beléptek és italoztak ... tudja. Megváltoztak ennek a folyadéknak a hatására. Duhajkodtak. És ... a fiút a lányhoz vágták. A fiúnak a karjából a zsemle kiesett. Utána a másik megfogta a lovagot, és hozzámvágta. Nekem letört a két karom, vékony volt. A költő a tűzhely peremére zuhant. aztán eltelt az éjszaka, egyikük elment, a másik másnap meglátott minket, hogy milyen csonkán heverünk szerte-szét a szobában. Ez egy

> bicskát ... fogott ... és elkezdett faragni minket... A költő egy kuporgó, gunnyadó alak volt, valami olyanná vált, mint egy gesztenyesütőnő. A lovagból valami réti madárijesztőféleség keletkezett. Ezt már a gesztenyesütő nénitől tudom. A fiú postás lett, sok levéllel ... a lányra nem volt már szükség. Költőiesen. Egyszerűen ... annyira ... átváltoztak. A költő az csúnya lett. A lány az össze-vissza töredezett. Nem lehetett őket átfaragni ... és hát a tűzre vetette őket... Maradtunk hárman, a kis postásgyerek, a madárijesztő és én... Ez a postás valahogy hibbant lehetett ... nem létező leveleket cipelt köztem és a madárijesztő között...

A „Monológust” egy repedés hozta létre, amelyet egy „ha-akkor” típusú mondat írt le benne a két szó nélkül: lett ideiglenesen egy mikrofonos magnó, üres kazetta és idő. Ekkor már létezett az azakinek kategóriája (az élő és az efölötti, illetőleg az alatta levők közöse), de még nem lehetett használni. A heideggeri városban keletkezett az, amelyben mindennél többnek tartjuk az adott jelen helyzet aktuális átélését, s az, amikor a jelenhelyzeteket és a teret értjük – mindez a határnélküliség tévképzetét hozza. Arra viszont elegendő, hogy kirejtse az azakineket (Jedemjenes, somebothing), majd még egy fél év után a Cseresorozat Nemzetközi Filozofikussági Művészetelőreiskola Röviden nevű fesztiválján a Léghajókikötőben egy pörformensz formájában elő lehetett adni; a „Dialógus” ehhez kellett. A tárgy nélküli vágy, mint igaz póz, üres kategória valós tartalommal történő kitöltésének eszközévé válik, és a „teljesült” az újabb hullámot követeli, amely a „Demonologikusból” a „Balerinába” tart annak, akinek kell.

Első Fázis

(SzA – normál)
(ST – *kurzív*)

Fák lombkoronája zúg, remeg
Akár ha épp ma itt
Járnák a régi istenek
A romfalon köreik

Túl sok a mirtuszvirágon
Titkos ködlő rejteken
Mit dadogsz el, mint ha álmom
Hihetetlen éj, nekem?

Csillagfény szikra-csodát szór,
Izzó ég néz, szeret,
Szól ittasan, lüktet a távol,
Mint mámoros örömüzenet

Végre vihar.
Túl sok volt már, március, enyhe
Föhn-nyavalyád.

Kedv és lélegzet elállt,
S forrva délszaki borként,
Bódulat, félsz magasult.

Ám ma vihar. Kivirul
Nyílt egek sátra, fehér
Fényben, ha támad a nap –
Éjre arany.

Szél fut fák sudarán
Lombkoronán zene szól,
Mindenik ágon.

Én meg
Földobom en-szívemet
Tél nyűgözött szívemet,
Solymár a sólymomat, ó –

Vissza hogyan, hogyan érsz?

Az egymáshoz közeledő, elágazó, megszakadó vagy évszázadokon át egymást elkerülő időnek ez a szövevénye kimerít minden lehetőséget. Az idők többségében nem létezünk; egyesekben ön létezik és én nem, másokban én létezem és ön nem, máskor mind a ketten létezünk. Ebben a jelenlegi időben, amelyet a szerencsés véletlennek köszönhetek, ön megérkezett a házamba. Egy másikban, miután keresztüljött a kertemen, holtan talált, ismét másikban ugyanezeket a szavakat mondom, de csak merő agyrém vagyok, kísértet.
(Borges: Az elágazó ösvények kertje)

Mindazonáltal a biológia és a humántudományok leírásaira jellemző funkcionális és teleologikus összefüggések még redukálatlan formában is megadhatók az általános feltételes kijelentések szokásos alakjában. Ezeknek a törvényeknek tehát nem a formája kérdéses vagy különös, hanem ennek a formának a funkció és a teleológia sajátos vonásaira alkalmazott értelmezése.

Ki a te Istened? Fő álmom ő,
ősképem mása, szép s felemelő.
Erőt vak mélyeink csak tőle kaptok,
nagyság, érték öröktől tőle van csak –

legtitkosabb forrás, tűz, legbelül:
ott van, ahol a legtisztább fény derül.
Elsőbb oldója s Elhívója egynek,
majd felpezsdítője minden ereknek,
friss nedvétől a régi istenek
s a holt szók újra élni kezdenek.
(S. George: A szövetség csillaga)

Számomra csupán az általános tényállás egy különleges esetének tűnik, hogy az igaz a logikai igazság szűkebb tartományán kívül nincs szimmetrikus viszonyban a hamissal. Az a mód, ahogyan számomra a mindennapi életben környezetem kifejezetlenül jelen van, ugyancsak a valóságnak ezen általánosabb fogalmába tartozik, amint ezt a német Wahrnehmung, észlelés (amiben a „Wahr" igazat jelent) kifejezés már szerencsésen sejteti. Azonban mindaddig, amíg az észlelés kifejezetlen marad, hamis voltának lehetősége fel sem merül.
A kifejezetlen észlelést nem fogalmazzuk meg ítéletben, és igazként kezeljük. Ha tekintetbe vesszük azt a lehetőséget, hogy hamis lehet, akkor az ezáltal már nem kifejezetlen, hanem reflektált. Csak ezáltal válik hozzáférhetővé az ítéletben való megfogalmazás számára. Ennyiben természetes, hogy az ítélet az, ami hamis vagy igaz lehet.
Olyan lények akikNEK mindent úgy észlelnének, ahogyan van – nem tévednének; ha ilyen fiktív kijelentés a szem-léltetés kedvéért megengedett; következésképp nem lennének ítéletek és következésképp nem lenne logikájuk sem.

Az anyag történetileg a forma ellentétes fogalma. A szekrény fából készül. Fa az anyaga. Ebből a példából született az anyag matéria elnevezése: matéria = hülé = anyag.
A szekrény azonban nem egyszerűen fa, hanem fából való szekrény. A szekrény az eidosza, a formája. A szekrénynek

viszont valamiből kell lennie. Az anyag nélküli szekrény csupán a valóságtól való elvonatkoztatott gondolat, absztrakt valami. A fából való szekrény azonban formából és anyagból álló egész, úgynevezett szünholosz. A forma és az anyag összenőtt benne, a szekrény konkrétummá vált.
A konkrétumok terén tehát nincsen forma anyag nélkül. De forma nélküli anyag sincsen; létezik ugyan olyan fa, amely nincs bútorrá megmunkálva, például az élőfa anyaga. Olyan fa is létezik, amelyik már nem élőfa anyaga, például egy halom tűzifa. De a fa maga is forma... a szerves molekulák szempontjából. Arisztotelész szerint az első anyag, a proté hülé, amely másik anyagnak nem formája, illetve konkrétuma, csupán filozófiai elv, és megismerhetetlen marad, ugyanis minden forma, ami megismerhető.

Azt a fordulatot, amelynek során az emberi játék, mint művészet igazán beteljesedik, KÉPZŐDMÉNNYÉ VALÓ ÁTVÁLTOZÁSNAK nevezem.
De ami ilyeténképp elválasztható a játékos megmutatótevékenységétől, mégis rá van utalva a megmutatásra. E ráutaltság mellett is azonban a játék teljes önállóságot élvez...
Maga a játék olyan értelemben átváltozás, hogy senkinek a számára nem marad fenn annak az azonossága, aki játszik – nem marad más, csak amit játszanak.
Nincs azonban mindenekelőtt... összehasonlítást a valósággal, mint képszerű... a játék megmutatásában, és létével láthatóvá válik az, ami...

Vagyok, kinek létét sejtetted,
Mikor rádhullt az éji csend,
Ki titkokat súgott feletted,
Kinek fájdalmát megfejtetted,
Ki álmaidban megjelent.

Vagyok, ki a reményt megölte,
Vagyok mindenkinek gyűlöltje,
Vagyok korbács Föld rabjain,
Vagyok tudás s utak királya,
Ég ellensége, Föld siráma,
S most – lábadhoz hullottam, ím!

Balga népnek érthetetlen
játék a mi életünk
Épp az elkerülhetetlen kell
gúny tárgyául nekünk
Gyermeki bosszú a lét –
mély – komolysága –
ellen – ez
Jobban érti, hogy miért él,
ki tudást tőlünk szerez.
(Morgenstern: Vesztőhely)

Ugyanannyira Embernek érezte magát, mikor könnybe lábadt a szeme a vak öregember láttán, mikor meghalt kisfókát látott egy magazinban, mikor elpusztult savas erdőket látott valamelyik kirándulása alkalmával, mikor belegondolt, hogy gyengesége révén mennyi fájdalmat termelt másokban és a legrosszabb, hogy tudatában volt mindennek, csak kevés volt az ereje, hogy Jézussá váljon, hogy fölülemelkedjék a mindennapok ócskaságán, hogy ki tudjon robbanni a szürke információfolyam folytonosan ismétlődő áradáshullámaiból, hogy még az igazság árán is Jó tudjon lenni.
Lehet, hogy kis falvakban élnek és éltek Jézusok, kik névtelenül elporladtak, de másképp haltak meg, s egy közös Erő részesei...

Az enyém lett minden akarat. Hát csakugyan nincs az egész bolygón senki, aki miután végzett az Istennel, és immár hisz a szuverenitásban, tanúsítani merje szuverenitását, mégpedig a legteljesebb mértékben?
Tudni, hogy nincs Isten, és ugyanakkor nem tudni, hogy Te magad lettél Isten – teljes képtelenség: máskülönben okvetlenül megölöd magadat. Ha ennek tudatában vagy, akkor császár lettél, és már nem ölöd meg magadat, hanem a legnagyobb dicsőségben élsz.
(Dosztojevszkij: Megmételyezettek)

Testvéreim, emberek. Testvéreim, emberek, állatok és minden élőlények. Mindaddig gyilkosok maradtok, s egymást is ölni fogjátok, míg börtönbe nem adjátok azt, aki elpusztít egy állatot, vagy egy fát. Jagadis Bose, a kegyes indus tudós már fölfedezte, hogy nekünk is van központi idegrendszerünk, s kertjében villamos műszerei segítségével beszélt is velünk. Ezt különben réges-régen tudhattátok volna. Évezredek óta látjátok, hogy mikor kályhába dobtok, én akit oly keménynek véltek, könnyezek. Nekem is fáj meghalni.

Váltson időnk csúfra, szépre: vége
a távolnak soha sincsen –
Hulljon bár rám május éke, én e
jót elődbe hintem, hisz csak úgy virul ki szívem,
ha jössz, kezed összetéve,
s fény gyúl csillag-szemeidben

Azt állítani, hogy a perszonoidok hozzánk képest „nyomorékok”, mert nem látnak és nem hallanak úgy, ahogyan mi, teljes képtelenség, hiszen ugyanilyen joggal mondhatnánk, hogy mi vagyunk szegényebbek náluk, képtelenek lévén a matematikai jelenségek közvetlen érzékelésére.

A matematika tehát bizonyos alakjaiban élettere lett egy annyira szellemi, hogy tökéletesen testetlen értelemnek, létezésének fé...
(Lem: Non Serviam)

A tudományos gondolkodás – különös módon – a művészetben, akarva-akaratlanul a narcisztikus elemek tükör-korszakát nyitotta meg. Azóta beszélünk jó stilisztákról. Beköszöntött egy egész korszak: amely a látszat stiláris bizonyosságát elébe helyezi a világ önfeledt inkarnálásának. A nagy irodalmak minden erényét igyekeztünk beköltöztetni a tükörbe, az ellenőrzött szépségtől az ellenőrzött extázisig... háttal a tükörnek.

Letizia Alvarez de Toledo megfigyelte, hogy a hatalmas könyvtár felesleges; tulajdonképpen elegendő volna egyetlen kötet szokványos formátumban, kilenc- vagy tízpontos betűből szedve, amely kötet végtelen számú, végtelenül finom lapokból állna. E selymesen finom „zsebkalauz” kezelése nem lenne kényelmes: minden látható lap ugyanolyan lapokká válna szét: a megfoghatatlan középső lapnak nem lenne hátsó oldala.
(Borges: A bábeli könyvtár)

Nézze én nem tudóska vagyok, aki azért gyárt elméleteket, hogy megéljen belőlük, s még csak azért se találok ki valamit, hogy örüljek annak, hogy valami végre az eszembe jutott. Megvetem a feltalálókat, és önkényükkel szemben a felfedezők igazát védem. Engem az elméletem nem dogmaként érint, és nem is azért, hogy szép gömbölyded formát adjak valaminek, ami szögletes. Én csak azt szeretném tudni, merrefelé megy a világ, hogy eldönthessem: mit tehetek én. Sajnos, abból amit felfedeztem, elég sok minden következik.

...mert a legyintésben az van, hogy az igazság és a jövő: Egy.
Vagyis arról volt szó, hogy a probléma majd meg fog oldódni.

Zenei pillanat

Elhagyott az Isten, elhagyott a még magát megadó meredten
hulló zuhanó röptű mélyrepülés az ismert kábulatba süllyedés
hosszan tartott túl-túl hosszan tartott e végzetem.
Felgyőzött akarattalan a vágy, tiporva az összes észverés
lomha, sűrű hatalmak jöttek át-meg-át az éj-jel
s meglátogattak furcsa-furcsa tipegésükkel
az Elhagyott Szentek.

A lét, itt, természetem megnyilvánulása
Neked e természet a lét alkalma csupán
S mikor a létezővé vált határ megjelent,
A Kettő lett halálos dilemmád.

Elhagytam Magam?
elhagyott a már?
a tágítva tételezés,
a túlmegismerő testesülés?
e felerősítő szük(ülve)levés?
tengőélet jellegzi a jelenséghorizontot
aposztróflétű vagyok, vagy Hatalom =

Te-más

Akaratlan a vágy?
Az összes észverés rohadt transzcendens segítség?
A tágítva tételezés, a túlmegismerő testesülés?
A lehetségvilág e fel erősítő szűkülvelevés?
Isten, elhagytam Magam?
Isten Magam?

Az Elhagyott Szentek.
A Kettő lett halálos dilemmád.

A második példa. Üreges világ fordítva. Egy klasszikus elmélet keretében van megfogalmazva. Ha kitartunk minden előzetes megértés mellett, hogy a távolság azt jelenti, hogy a távolságegységet hányszor lehet ráhelyezni, akkor e definíció szerint a világnak üreges világként való leírása szemantikusan inkonzisztens, mert megkövetelné, hogy a mértékegység is a nagy „R” négyzet per kis „r” transzformációnak megfelelően változzék.

Baudelaire élesen különválasztja a fantáziát a képzelettől. A fantázia a felület hígabb közegében, az álmodozás szabados kombinációiban raboskodik és tévelyeg. Ezzel szemben a teremtő képzelet, amennyiben kombinatív, kombinációinak analízis a neve, s az analízisben nyert fölismeréseken túl azt a végső, immár elemezhetetlen egyszerűséget törekszik elérni, ahová a képzelet csak a föltétlen engedelmesség árán talál haza.

Szeretni is, gyűlölni is...
Tán nem tudod, hogy földi ember
Múló szerelme mennyit ér?
A vér: viharból vágott tenger
És száll a perc – és hűl a vér...
Ki áll ellent a búcsúzásnak?
S új kéjnek áll-e ellene
A ráunás, a szürke másnap
S az öntetszelgés kelleme?

Tanúm a lét keletkezése
Tanúm utolsó hajnala,
Tanúm a bűnök büntetése
S a jó örök diadala,

Tanúm a tünde ábrándképek
Győzelme gyötrelmek felett,
Tanúm az, hogy megleltelek
S hogy félek elveszíteni téged.
Tanúm a szellemek hona,
Balsorsa bús testvér-haboknak
S rettenthetetlen angyaloknak
Reámvont éber pallosa.

A legmegdöbbentőbb, hogy épp Hegel mondta, hogy a Szellem ereje csak akkora ... amennyire erőkifejtésében kiterjedni és elveszni mer.

Végignéztem az illúziónak bizonyuló abszolútum bukását, szégyenletes, obszcén küzdelem tanúja voltam, mert a tökéletesség úgy foszlott szét benne, mint egy ócska rongy. A veszteség tisztátalanságában megsejtettem az igazságot. Meglehet, erősebbnek véltem azt, ami megbontotta a rendet, és mellészegődtem, mert felülkerekedett.

Második Fázis

Sorsspóroló gépek vezérlőpultjához „kikapcs” feliratú gombok érkeztek óriási színválasztékban. Kada jeligére a kiadóba. Honismereti érzelmeit újságírónyelvre fordítom. Homeösztázis jeligére.
(A rábaszás káma szutráját ki írja meg? I. kötetéből)

- *Hun jár erre? – kérdezte a Piroska anyja is.*
- *Csak erre jártam, hát gondoltam, egy kis percre megháborítom a csendes esti nyugodalmukat.*
- *Nohát akkor tessék lekalapolni, lekabátolni – mondta az asszony, az ember pedig nevetett és helyeselte, amit a felesége mondott.*

- *Le bizony – azt mondja – mert meleg van idebe.*
- *Az a jó – szólott Péter.*
- *Abbizony – így a gazda – télen legyen meleg a ház, nyáron meg híves.*

Mikor heves, igaz szavakra
Fakadva, az árból a partra
Kimentettem vak lelkedet,
És te mély fájdalommal telve
Átkoztad, kezeid tördelve
A bűnt mely téged tönkretett,
S a szégyent idézve kavartad
Fel lelked elsimult tavát,
És elmondtad, mily nyugtalan, vad
Életed volt éveken át;
S a szégyentől, a borzalomtól
Eltakartad az arcodat –
A vihart, mely lelkedben tombolt
Zokogtad el egy perc alatt...

Szókratész: Az önmagukat nem ismerőknél nem három irányban nyilatkozik-e meg ez a tudatlanságuk?
Prótarkhosz: Hogyan?
Sz: Először vagyonukra nézve...
P: Ez sokakkal megesik.
Sz: Még többen vannak, akik nagyobbnak, szebbnek hiszik magukat, mint amilyenek igazában.
P: Eltaláltad.
Sz: De a legtöbben, úgy vélekedem, a harmadik irányban csalatkoznak; erényben kiválóbbnak képzelik magukat, pedig nem azok.
P: Ez úgy van, bizonyos.

Nagyon kártékony vagyok. Legalábbis ezt hirdetik rólam. A csűrökben tudniillik néha-néha elmajszolok egy búzaszemecskét. Viszont a zsizsikek azt látják, hogy ti egész magtárakat zabáltok föl előlünk. Az ember sokkal kártékonyabb.

Wer hat meinem Stühlchen gesessen?
Wer hat von meinem Tellerchen gegessen?
Wer hat von meinem Brötchen genommen?
Wer hat von meinem Gemüschen gegessen?
Wer hat mit meinem Gäbelchen gestocken?
Wer hat mit meinem Messerchen geschnitten?
Wer hat aus meinem Becherlein getrunken?
Wer hat in meinem Bettchen getreten?

Négymillió éves csontlelet Etiópiában
Egy tavaly novemberben Etiópiában talált megkövesedett leletről megállapították, hogy valószínűleg négymillió éves, és az eddig megtalált legrégebbi olyan lelet, amely felvilágosítást adhat arra, hogyan alakult ki a mai ember (Homo sapiens)
(P.G.P. cikke a Népszabadságból, 1982. július 6.)

Olcsón eladó emlékmű gránitból és műmárványból. Kérésre bárhol felállítom.
Fjodor Szolugin, Minszk.

Fülöp mindig megsimogatta és átölelte bokrait, kis fáit. A növények egy idő után már messziről észrevették és integettek neki.
A gyakori integetésektől furcsa változáson mentek keresztül, az ágakon kis dudorok képződtek, melyekről joggal gyaníthatja az ember, hogy sejttömörületek, kis bicepszek, az állandó tréning következményeképpen.

Leng erre, arra rózsa ága,
hajlítja enyhe súly,
szirmai közt arany bogárka
a dús kehelybe búj

Néztem volna a táj csodáit
az ablakom alatt,
de dúskál a tolvaj bogár itt
a szemem reá tapad.

...amíg az azt képviselő ember élt! Milyen típus testesíti meg a mai tömegszellemet? Ez a típus a Sofőr-típus. A sofőr a technicizált vadember, rokona a vadak tájékozódóképességének. Ma csak egyféle művészet jelent egyáltalában valamit; a sofőr művészete, ami a...

A következő bennszülöttnek harang alakú feje volt három szarvval, tucatnyi kisebb-nagyobb keze – két kis kacsó éppen a gyomrát masszírozta –, hosszú, szőrős füle, sapkáján egy kis bíborszínű erkély volt, amelyen valaki veszekedett valakivel, alighanem egy láthatatlan személlyel, mert csak apró tányérkák röpködtek, hol itt, hol ott törve össze; feje alatt pedig gyémántos párnaféle volt. Ez az illető, amikor megálltam előtte, kivette fejéből egyik szarvát, megszagolta és undorral eldobta, majd némi piszkos homokot szórt magába. Mellette fe...
(Lem: Kiberiáda)

De soha nem fogom elfelejteni, milyen sötét lett egyszerre a szobában, mikor rámnézett.

Áram – kétezer évvel ezelőtt
...arra a következtetésre jutott, hogy a parthusok ismerték a villamosságot, s azt kultikus tárgyaik fémjének arannyal való

bevonására használták. Állítását egy olyan lelettel bizonyítja, amelyet régebben Bagdad mellett ástak ki. Ez egy 28 centiméter hosszú agyagedény, benne egy valamivel rövidebb rézhengerrel. Ebben lóg aszfaltdugóval...
(újságcikk)

Eladó 30 éves fenyőerdő kis faluval.
Érdeklődni: Czarkowski

Kölcsönadok 10.000 bont egy évre. 12-t kérek vissza. Nagyon sürgős.
Prasapodwale, Podwala 62. Bandzorowski

Szükségem van 5 millióra három évre. Visszaadom háromszorosan.
Bióro Ogosien

Mitől képes barát s költő az áldozatra, hogy egész önmagát fenntartás nélkül adja?
Lelkünk mély zugait kell, hogy áthassa fénnyel, gáncsolják bár, derék hírét, hogy veszni hagyja. Fél-lelkek, szűkölő szívvel hiába vártok, dalotok a világ sosem tartja nagyra. Tompa elmék hiszik maguk tökéletesnek: hallám, ily felfogás minden véteknek atyja; érzem, a bűn, mely az Édent bezárja nékünk, szárnyat ád, mely az észt felsőbb égig ragadja. Oly sápadt nem vagyok, hogy arcomat kifessem: ismerjen a világ, s bocsásson meg miatta.

Arabul beszélő zsidó ügyvédek kormánytisztviselőnek álcázták magukat, és idős emberekkel bianco formanyomtatványokat írattak alá – állítólagos nyugdíjkérelmeket, de valójában föld eladásáról volt szó. Földéhes ingatlanközvetítők a potenciális arab földeladókat kábítószeres prostituáltak részvételével rendezett orgiákon puhították meg, hogy aláírjanak eladási szerződéseket. Izrael állam megalapítása előtt is így

vásároltak fel arab ingatlanokat, hogy zsidó településeket létesíthessenek. Napjainkban ilyen települések mindenekelőtt Nyugat-Jordánia területén létesülnek, Izrael „vadnyugatán”, ahol „sok izraeli úgy jár el, mintha nem is lennének törvények” (így ír a Haaretz című lap). Még kormánytisztviselők is részt vesznek ezekben az ügyekben. (A Der Spiegelből, Magyarország, 1985/51-52.)

A fenyő mintha élne
oly gyászos hangot ad,
remeg minden ízében,
s szól ily szavakat:

kellő órában jöttél,
vándor itt a helyed,
te vagy, kiért fűrészél
szaggatja szívemet.

Te vagy kiért e fából,
ha majd lejárt időd,
az ács koporsót ácsol,
s nyersz hosszú pihenőt.

Szifontöltő üzem Katowice mellett eladó.
Jerzy Dombrowski, Katowice, Zelazova 4.

Határozottan veszek emlékműjellegű villát vagy palotát Varsó közelében.
A – 186178 – 0

Három olyan magyar súlyemelő is akad, aki egynél több olimpiai érem tulajdonosa. Hármuk érmek szerinti „külön” versenyében mi a helyes sorrend?

A – Földi – Baczakó – Veres
B – Baczakó – Földi – Veres
C – Földi – Veres – Baczakó

Toldy, akit ösmer napkelettől
Minden élő s retteg nyugatig
Bojtosan függ vállán kacagánya,
Büszke kalpag rettentő fején;
Melle nincs vasakkal födve: karja
Menti azt meg a csapás alól.
Jobb kezében vasbuzogány forog, leng.
És temérdek kard lóg oldalán.
Így jön ékes arccal, fegyverében

A táplálékért vívott harc során bizonyos talajlakó gombák különös képességükkel jutnak előnyhöz más szervezetekkel szemben. Ezek a fejlődésükhöz nélkülözhetetlen nitrogén forrásaként a talaj kis állati szervezeteit használják fel, magyarul: ragadozók.

Csöndes éjben megyek tova,
s előoson a hold, hogy a
felhőburokból kitekintsen,
a völgy ölén korán
ébred a csalogány,
majd újra szürke s néma minden.

Ó, csodálatos éji dal:
folyó zúgása, messzi zaj
ér borzongó, fekete fákhoz –
zavarod ép eszem,
s oly kusza énekem,
mind aki álmában kitalálta.

Látom a fákon a fergeteget,
mely a langyosodó napból kiszárnyal,
támad a félénk ablakon által,
és szól a távol olyan szavával,
mit elviselni csak baráttal,
s szeretni nővérrel lehet.
(Rilke: A néző)

Lengyel hegyipásztor 7 hónapos, sokszoros bajnok szülőktől, eladó. idegen vérvonal.
Tel: 422-638

Végleg megemberesedtünk, tapostuk a magunk útját, tevékeny részt már nemigen vehettünk egymás életében. De az érzelmi kapocs ép maradt. 1929. február 7-én írta: „Regényemet, a „Porból”-t Franklin vette meg. Osvát – Gellért ajánlották, Schöpflin vitte diadalra. Az igazgató szerint tavaszra kijön.

...ez a változás pedig abban áll, hogy a lélek szövedékében a hangsúly átvihetetlenről végleg az átvihetőre tevődött át.

...a DNS-t alkotó 4 nukleotidsav, az ademin, a timin, a guamin és a citozin közül mindig 3-3 határoz meg 1-1 fajta aminosavat... azonban a genetikai kód egyetemességére vonatkozó tétel szerint ezek a hármasok valamennyi élőlény – ember, hörcsög, amőba, stb., stb., stb., stb. sejtjében azt az utasítást foglalják magukban, hogy a fehérjemolekulák felépítését megfelelő helyen le kell állítani. ...óta néhány más élőlényben is tapasztalták, hogy azok az egyetemes olvasattól szintén némiképp eltérően értelmezik a genetikai kódot. hogy azonban ezen eltérést mi okozza, még csak elképze...

Eladó yolle vitorláshajó, valamint házi úszómedence, vízforgató-tisztító berendezés. Válaszokat a ...

Éreztem pompás illatot.
Barátot hozott
díszül szobámnak
ajándékot
friss hársfaágat:
szívtam a lágy hársillatot!
Ó, mily édes hársillatok!
Ó, drága kéz
mely adta ágam!
Szívem nehéz hársillatában
barátság, pompás illatot!

Az 1970-es évek elejére világossá vált, hogy a gazdasági növekedés bőségszarujából lassacskán Pandora szelencéje lett. A gazdasági rendszer fő tartópillérei az ipari országa...

Galton „ős örökség” törvénye azt fejezi ki, hogy a kvantitatív jellegek családon belüli hasonlatossága a rokonsági fokkal arányos. Galton az elsőfokú rokonok között 0,5 körüli, a másodfokú rokonok között 0,25 körüli, a harmadfokú rokonok között pedig 0,125 körüli „r” értéket talált.

Tanyát vennék Pesttől 50 km-re 60.000 Ft-ig. „Gazdálkodó EXP 190536”

Ó, csúcsok, messzi völgyek,
zöld erdőkkel tele,
te búmnak örömömnek
áhítatos helye!
Mivel kint oly csalókán
zúg a szorgos világ,
borítsd fölém ez órán
zöld lombok sátorát!

Komoly, halk szót az erdőn
ekkor betűzhetünk
az igaz szeretetről
s mi kincset ér nekünk.
Híven merengtem én el
a szerény, tiszta szón,
s csodás sugarú fénnyel telt el egész valóm.

Elhagytak, s messze élek
tőled mint jövevény,
hol színjáték az élet
tarka utcák közén;
s komolyságod hatalma,
míg az élet halad,
magányomat föloldja, s szívem ifjú marad.

Válaszok vannak – Nagyon is sok van belőlük, választhat közülük kedvére.
A véleménye?
Az igazat megvallva, sohasem engedtem meg magamnak, hogy komolyabban eltöprengjek ezen. Számomra a Látogatás – mindenekelőtt rendkívüli esemény, amely azzal a következménnyel járhat, hogy egyszerre néhány lépcsőfokot átugorhatunk a megismerési folyamatban. Utazás a jövő technológiájába. Olyasvalami, mintha Isaak Newton laboratóriumába bekerült volna egy modern kvantum-generátor.
Volna?
Téved, ha ezt hiszi. Newton nagyon éles elméjű férfiú volt.
Rendben, elmondom magának. De figyelmeztetnem kell Richard, hogy a maga kérdése egy áltudomány, a xenológia illetékességi körébe tartozik. A xenológia a tudományos-fantasztikus irodalom és a formális logika egyfajta természetellenes

keveréke. módszerének alapja egy szabálytalan fogás – az, hogy az idegen bolygóbeli értelmet emberi pszichével ruházzák fel. Azért, mert a biológiában annak idején már sokan megégették magukat, amikor megpróbálták az emberi lélektant az állatokra. A földi állatokra, ne feledje, Noonan.
Igen. S mindez nagyon is jó lenne, ha tudnánk, mi az, hogy értelem.
Képzelje el –, hogy nem. Rendszerint abból a nagyon lapos meghatározásból indulnak ki, hogy az „értelem az embernek azon tulajdonsága, mely tevékenységét megkülönbözteti az állatokétól”. Vagy: „az értelem nem más, mint az embernek az a képessége, hogy célszerűtlen és természetellenes tetteket hajtson végre.”
Sajnos. Vagy vegyünk egy hipotetikus meghatározást. „Az értelem bonyolult, még ki nem alakult ösztön.” Itt arra gondolnak, hogy az ösztönös tevékenység mindig célszerű és természetes. Eltelik egymillió esztendő, kialakul az ösztön, s mi már nem követünk el hibákat, melyek nyilván az értelem sajátosságai. S ha a Világegyetemben valami megváltozik, mi boldogan kihalunk – mégpedig azért, mert elszoktunk a hibák elkövetésétől...

Harmadik Fázis

Az iparosítás terén kitűzött célokat az UNIDO 1975 márciusában, Limában tartott második általános konferenciájának eredményeként született nyilat...

Vitorlázzon velünk a Balatonon! Sport, napfény, víz, csend. Nomád élet hajón. Túravitorlázás a magyar tengeren. Májustól októberig időpontok előjegyzéssel!

Fán szirom s hó összeér
de a szirmoké a tér
Virág ring a fényben,
Szárítkozva szépen.

Elhagytam a hegyeket
ékes síkság integet,
május jár örömmel:
április maradj el!

Lent nincs hó, csupán virág,
fagy nem feni rám fogát,
szolid fuvalom jár,
gyermek, asszony ott vár.

Be szűk a szurdok s meredek,
hol magam mendegélek!
S körös-körül eperszemek,
már mind vörösre érett.

Erdő éjén hittétek-e,
hogy egy száj öble föd be? –
Pompásan, illattal tele
haltok meg gyönyörömre.

A zsiráfnyakú őshüllő programozott kipusztulása

Egy állatfaj azért tűnt el végleg a Földről, mert túlságosan magasan hordta a fejét. Körülbelül 215-195 millió évvel ezelőtt élt bolygónkon az az ősállat, amely külsejéből ítélve sem kígyó, sem gyík nem volt. A kifejlett állatnak kereken három méter hosszú, szokatlanul hajlékony „kígyónyaka” volt, amelyet egy ugyancsak három méter hosszú gyíktesten hordott.

Valószínű, hogy nyakának további meghosszabbodása biológiai programja volt és kritikus pontot érhetett el.
Az állat szíve többé nem volt eléggé erős, hogy vért szivattyúzhatott volna a kisagyba. Így az őshüllő végső soron oxigénhiány következményeként pusztult ki.

Eladó színes xerox-gép Mita DC-213-ra, kicsinyít és nagyít. Jelenia Góra, 319-04

Veszek hántológépet vagy guillotine-t használt vagy összetört állapotban állami vagy magáncégtől egyaránt. Szczecienek, Pierwsza Maja 66.

Szeretünk vidám, értelmes, okos dolgokról beszélgetni. Ehhez keresünk társakat ötvenen felül. „Természetszeretők”

Ráadásul a világ élelmiszer-kereslete ugyanebben az időszakban évi 3,6 %-kal növekedne, s így ara volna szükség, hogy az 1970. évi szintnek közel 4,5 x-ét érjék el.

Elektromos jelek a növényekben

Az állatok ideg- és izomműködésében alapvető jelentőségűek a tovaterjedő elektromos potenciálváltozások: ezek kísérik – és mi ezekkel mérjük – az inger hatására létrejövő ingerületeket. A legújabb vizsgálatok folyamán a növényekben is találtak hasonló elektromos potenciálokat. Néhány elektromos jel bizonyítottan szerepet játszik az érzékelési folyamatokban, például a rovarevő növények rovarfogási mechanizmusában. Az elektromos jelek zömének...
(Naturwissenschaft)

Afrikában még mindig azért vadásszák a fekete orrszarvút, mert tülkét univerzális gyógyszernek tartják. Ezért az állatok megmentése érdekében áttelepítik őket Ausztráliába.

Az orvostudomány és a higiénia megnövelte az emberek életkorát.

Negyvenhektáros gazdaság teljes személyzettel eladó. Jozefowski, Warszawa.

Hallgat harsány örömünk:
és a föld zúg, mint ha álma
szállna a fakoronákba,
a amit alig tud szívünk,
múltak szólnak, enyhe gyászok,
pásztáznak halk borzadások,
s villámolva ébredünk.

nyomban tudtam miért maradtam

Az izraeli légierő terrortámadást intézett csütörtök délelőtt egy libanoni palesztin menekülttábor ellen. A légitámadásnak tíz halálos áldozata és harminc sebesültje volt a Szidón környéki Ain el-Helua táborban. Rasid Karami (Reuters)

Eladó 10 mázsa zellergumó. Érdeklődni lehet: Pauer János, Aporka.

Homályos ligetekben
hűvös és gyönge szél kel,
csak az ég mosolyog le
ezer fénylő szemével.

Csak egy szellem motoszkál
a tenger morajában
s a szókban. mik a lomb közt
susognak halványan.
Így zúg hullámra hullám,
hol gyászolnak a lelkek.
Így jön szó szóra, melybe
életet ők lehelnek.

A leányka 4 kilogrammot nyom, 74 cm magas, egyébként azonban úgy néz ki, mint egy 80 éves asszony. Arca beesett, a haj vékony, majdnem süket, mindkét szemén zöld- és szürkehályog van, rossz a vérkeringése, magas a vérnyomása, és izületi gyulladásban szenved.
Penny az úgynevezett Cockayne-féle tünetegyüttesben (szindrómában) szenved, egy igen ritka betegségben (eddig csak negyven esete ismeretes). A betegség okát nem tudják. Föltételezik, hogy anyagcserezavar vagy a belső elválasztású mirigyek rendszerének zavara okozza, s miatta az áldozat évenként tizenöt-húsz évet...

Hatvanegyedik haiku

Jégtiszta magány
Haranghang ha elhallgat
A csend zeng csupán

Jóképű 24 éves fiatalember megismerkedne 15-50-ig sexre vágyó hölggyel kielégítés és begerjesztés céljából. „Fa” jeligére a Relaks szerk.-be.

Külföldit akarsz megismerni? Írj a Kontinental-Kontakt társkeresőnek. Gdynia 10 PZ 1411.

Villámzár a hasfalban

...bizonyos műtétek elvégzése után egy legfeljebb 25 cm hosszúságú, szövetbarát anyagból készített cipzárat helyeznek a hasfalba. Eddig 30 betegen alkalmazták – többnyire 2 hétre – ezt a...

Mikor az alkony, az éji követ
halkan a tikkadt földre érkezett,
mohában fekve néztem még a fákat.
Oly ismerősen ringott minden ág,
fülem mellett susogott egy virág,
valahonnan vadrózsaillat áradt.
Majd mint a forrás, mit elnyel a mély,
de túlnan újra felperzselve él,
egyszerre én is a jövőben álltam.
Láttam magam, hajlott voltam, kicsi,
félvakon, ki féltve rendezgeti
porlepte kincseit a ládikában.
S láttam Szeretteim, divatjamúlt
ruhákban, s önmagam, amint lehullt
fejemről a fakó kendő a földre;
dús fürtjeimet porrá esni szét,
s láttam, ahogy ráncos arcomra szép
lassan folyik szemem pár néma könnye.

Szeretem, aki elmegy

Ha ugyanis megtámadja valami a levéltetveket, azok kellemetlen szagú anyagot választanak ki. Ez nemcsak a támadóra hat riasztóan, hanem egyik alkotóeleme, egy szénhidrogén a hangyákat is támadásra ingerli. Ilyenkor azok felegyenesednek, rágóikat kitárják, és minden idegen tárgyra rátámadnak, még akkor is, ha ragadozó rovar nincs a közelben, és az illatanyagot csupán a kutatók helyezték el egy...

A Goldmar ügynökség ajánlata házi rendezvényekre: topless pincérnők, striptease, és szórakoztató műsorok. Opole – 1, Skrytka 14.

Varsói nyugdíjas megismerkedne szadista és mazochista nőkkel.

...amelynek tagjai eddig még sohasem kerültek érintkezésbe a rajtuk kívüli civilizációkkal. Állatbőrökbe vannak öltözve, s kialudt vulkáni kráterek belső falaiba vájt barlangokban laknak. Egy-egy család mintegy harminc tagból áll. A törzs létszámáról nem közöltek adatokat.
A taotbatok – így nevezik az újonnan felfedezett törzset – a mezőgazdaság kezdetleges formáját űzik: egy télidinnyefajt, édesburgonyát és egyéb gumós növényeket termesztenek. Ivóvizüket egy folyó...

Falu őre kiállt – eszébe jut! — : Manók!
S mert egy csöpp manó épp az erdő aludt: van ok!
Aludt, de riad! Gondolja, talán,
a völgyből szólítja a csalogány,
vagy Gilpelit kiált néki.
A manó dörzsöli szemét,
csigaháza elé kilép,
és olyan, mint aki részeg
— az álma kicsit kevés lett! —,
ám csak elindul, lábal a völgybe,
mogyoróbokrok ingnak körülte,
lopaxik a fal közelébe,
azon a jánosbogár, meg a fénye.
„Mik ezek a ragyogó alakok?
Mennyegzőt tartanak, nézd csak; ott?
Asztalnál ül az apróság,
s a táncot is derekul ropják.

Egy csöppet bekukkanthatok!”
— S kőfalba veri kobakját! Gazság!
Manó, elég-e, ó!
Kakukk, kakukk!

Tudta, hogy a végállomás következik, de megnyomta a leszállást jelző gombot.

Ha az erdőn zúg a szél
s levél levéllel beszél
akkor kérdeném a lombot:
gyönyört mondott vagy kínt mondott?
Halld a szélhárfát, ha zsong!
Alaphangja fájdalom.

Szülőhazádban, a vén udvaron
Hová gurultak labdáid, szegény?
Hová repült sárkányod vajon
S kedved, hited az életed felén?
És merre szálltak, merre tűntek el
Viháncoló, víg gyermektársaid?
Ezt kérdezed, de senki sem felel,
Csupán mi zúgunk, régi hársak itt.

Mindig ölelnék, mindent, a világot,
A fát, a sziklát, a kisgyereket
Vagyok lompos és otromba jóság,
A láncravert, esetlen szeretet...

- jaj, zenét! zenét! – kiáltotta a császár.
- Kedves szép aranymadaram! Énekelj, no énekelj! Elhalmoztalak arannyal meg drágakővel, még aranyhímes papucsomat is a nyakadba akasztottam...

Hanem a madár csak hallgatott. A halál pedig nem tágított, nézte a császárt, s körös-körül mélységes csönd volt. Egyszerre csak gyönyörűséges szép ének áradt be az ablakon. A hajdani fülemüle ült kinn egy faágon, a száműzött kis énekes. Csattogott, zengett a hangja, s ahogy énekelt, a függönyredőiben elhalványodtak az arcok, s még a halál is felfigyelt a dalra és biztatta a fülemülét: – Tovább kicsi madár, tovább!
S a fülemüle tovább énekelt: a csöndes temetőről szállt a dala, ahol fehér rózsák nyílnak, orgonabokrok illatoznak, s ahol a zsenge füvet az árvák könnyei öntözik. Olyan szépen énekelt róla, hogy a halál egyszerre visszakívánkozott a kertjébe, s hideg, fehér felhő képében kisuhant az ablakon.

A jövő térképe

1980-1989: leszállás a bolygókon – személyi rádió – gravitációs hullámok;
1990-1999: mesterséges intelligencia – fúziós energia;
2000-2009: a bolygók gyarmatosítása – „drót nélküli” energia – globális könyvtár – a tenger bányászása;
2010-2019: földszondák – időjárás-szabályozás;
2020-2029: intersztelláris szondák – logikai nyelvek – robotok – öröklésszabályozás;
2030-2039: Földön kívüliekkel való kapcsolat – űrbányászat;
2040-2049: intelligens állatok;
2050-2059: gravitációszabályozás – emlékezet-visszajátszás – felfüggesztett élettevékenység (mélyájulás);
2060-2069: tanítógép – mesterséges élet – tér-idő-deformálás;
2070-2079: majdnem-fénysebesség – éghajlatszabályozás;
2080-2089: intersztelláris repülés – a gépi intelligencia túllépi az emberét.
(A. C. Clarke: A jövő körvonalai, 1962.)

A bukott angyal gonosz ördöggé válik, De még az Isten és ember ellenségének is vannak barátai és társai a kétségbeesésben. Csak nekem nincsen senkim.
Ön, aki Frankensteint barátjának nevezi, úgy látszik, ismeri az én bűneimet, s az ő balsorsát is. De aligha szólt a nyomorúságnak azokról az óráiról, azokról a hónapjairól, amelyeket én éltem át, tehetetlen szenvedéstől sorvadozva. Mert azzal, hogy megöltem az ő reményeit, a magam vágyait nem elégítettem ki. Azok továbbra is izzottak, továbbra is sóvárak maradtak. Én mindig szeretetre, mindig társra vágytam, és mindig eltaszítottak. Egyedül én lennék a bűnös, mikor az emberiség egésze követett el bűnt ellenem?

Negyedik Fázis

A törvény ezáltal kettős módon van előttünk: egyszer, mint olyan törvény, amelyben a különbségek mint önálló mozzanatok fejeződnek ki; másodszor az egyszerű magába – való – visszatértség formájában, amelyet ismét erőnek lehet nevezni, de úgy, hogy ez nem a visszaszorított erő, hanem az erő általában, vagyis az erő fogalma; olyan absztrakció, amely magába szívja a vonzónak és a vonzottnak különbségeit.

Egy külső civilizáció, amely nagyon könnyen kultúra is lehet, mikor pedig nem is az. Akkor, ha kifejezése nem jelent semmi belsőségest, ha az előbb mondottak nem érvényesek az adott helyzetre. ugyanez az ismertető jele, mutatis mutandis a barbár állapotnak is.

A jacht egy alagútba siklott. Az alagút a hegy gyomrába vezetett. És ott volt a város. Ébredezett. A városok régente vagy éltek, vagy kihaltak, aszerint, hogy lakták-e emberek, vagy marslakók, avagy sem. Ilyen egyszerű volt a dolog. A Föld és a Mars későbbi korszakaiban azonban a városok nem haltak

ki, csupán aludtak, és szunnyadozó fogaskerekeikben, gépálmaikban azon tűnődtek, milyen is volt az élet hajdanán, és mit hozhat még a jövő. Így aztán, amint kiszálltak a gépből érezték, hogy valami hatalmas személyiség a nagyváros, mely furcsa acéllelkével csuszamlásszerűen közeledik az ébredés felé. A földi emberek egyenként átlépték a város kapuját, amely Csipkerózsika-szerűen, ördögi áttételeken keresztül önkéntelenül válaszolt erre az érintésre, erre a csókra. Boltozata, mint egy...
(Ray Bradbury: Eltűnt város a Marson)

Vajda János:
Húsz év múlva
Gina emlékkönyvébe

Mint a Montblanc csúcsán a jég,
Minek nem árt se nap, se szél,
Csöndes szívem, többé nem ég.
Nem bántja újabb szenvedély

Körültem csillagmiriád
Versenyt kacérkodik, ragyog,
Fejemre szórja sugarát;
Azért még föl nem olvadok.

De néha csöndes éjszakán
Elálmodozva, egyedül –
Múlt ifjúság tündér taván
Hattyúi képed fölmerül.

És ekkor még szívem kigyúl,
Mint hosszú téli éjjelen
Montblanc örök hava, ha túl
A fölkelő nap megjelen...

A teljesség (ha tegyük fel leírható) csak akkor totális, ha az idő és a térmozgások nem befolyásolhatják, illetve ezek változásai nem kompetensek rá.
Vagy ha az idő és a mozgások megállnának, standout állapot jönne létre. Az előbbi esetben egy (a) világmindenség nagyságú rendszer komplexitását kell magunkban modellezni és létrehívni. De ha ez a birtokunkban van, a tevés (megvalósulás) mint kényszer megszűnt. Tehát az (alkotás, tevékenység) manifesztálódhat, de nem szükségszerűen.

Két kezemből tölcsért csináltam, és felkiáltottam neki:
- *Eliza!*

Azután valami merészet kiáltottam, olyasmit, amit életemben akkor éreztem először tiszta szívemből:
- *Eliza! Szeretlen!*

Sűrű sötétség volt már.
- *Hallottál, Eliza? – kérdeztem. – Szeretlek! Igazán szeretlek!*
- *Hallottalak – mondta Eliza. – Ilyesmit nem volna szabad mondani, senkinek.*
- *Komolyan gondolom – mondtam én.*
- *Akkor viszonzásul én is mondok valamit, amit komolyan gondolok, bátyám – ikertestvérem.*
- *Mi lenne az? – kérdeztem én.*

És Eliza így felelt:
- *Isten vezérelje dr. Wilbur Rockefeller Swain kezét és agyát.*

És akkor a helikopter elrepült.
Hehe.

Ne felejtsük el, hogy a kereszténység megjelenéséig az alvilágot soha nem tartották ellenséges területnek, s hogy az istenek hasznosak és általában barátságosak voltak, még ahhoz is, aki időnként megbotlott; figyeljük meg, milyen tartós

rendszerességgel oltották bele az emberiségbe az ember értéktelenségének eszméjét – ezért kellett a megváltás...

Szélsuhintás, Isten szárnya
erdő mélyén hűs az éj;
mintha hős kengyelbe hágna,
gondolat hatalma kél.

Elítélni pedig senki se merje ezt az embert. Ti nem veszitek tudomásul: Willy ügynök volt, s az ügynök élete nem épül szilárd talajra. Nem az ügynök építi a házat, nem ő hozza a törvényt, nem ő írja fel az orvosságot. Elvész az ő útja a nagy ég alatt, pedig mosolyogva jár rajta a cipőpasztájával. S ha csak egyszer is nem mosolyognak rá vissza – megindul alatta a föld. Neki bealkonyult abban a pillanatban, és vége van. Senki se merje elítélni. Az ügynök álomvilággal ügynököl – ez a mestersége.

Megkérdeztem, mit tud az Odüsszeiáról. A görög nyelvet nehezen értette; meg kellett ismételnem a kérdést. Nagyon keveset, mondta. Kevesebbet, mint a legnyomorultabb rapszodosz. Ezerszáz esztendő telt el azóta, hogy kigondoltam.
(Borges: A halhatatlanok városa)

- Ön atomokból van, ugye? Érzi a maga atomjait?
- Nem.
- Ezek az atomok fehérjemolekulákat alkotnak. Érzi maga a fehérjéit?
- Nem.
- Az éjszaka és a nap minden másodpercében átjárják önt a kozmikus sugarak. Érzi?
- Nem.
- Akkor hát a ládáim hogyan foghatnák fel, hogy ők ládák, maga szamár?

Ugyanúgy, mint ahogy a maga számára ez a világ az igazi és egyetlen, ugyanúgy számukra igazi és egyedül valóságos csak az a hatalom, amely az én dobomról elektronikus agyukba árad... Ebben a dobban van a világuk, és testük – amely a mi valóságunk szerint csakis mint bizonyos, viszonylag állandó jelcsoport létezik egy szalagon – a ládák belsejében van, becsomagolva... Az a szélső, csodálatosan szép nőnek tartja magát. Pontosan elmo...
(Lem: Corcoran professzor)

...s az Atlanti Óperencián is túlról éppen hozzám érkező küldött: egy misztrálcsőrű kék madár – bizony – nem fertőz. halálos betegségét mi adtuk néki – nem kaphatjuk el. Rajtam sem kaptak – s magam sem adhatom oda mementóul – adás Ételszerződés nincs – inkább üzenetet kaptam, legalább engedtessék, azt adhassam tovább. (– üzenetet kaptam, adhassam tovább. Adásvétel –) Hadd adjam hát tovább – titok – s ugyan kinek? Nincsen közel, távolnyi sem – egyszer s minden korban – hogy a nyomdokról ne is beszéljünk – nincs hallgatóság – csak ahlandóság van – jobb híján, balsejtelem. Ez iriri. Hic salto mortale: egyetlen halálugrással bennem teremtetett – (ez iriri) ... közepes termetű egyébként, jelzem, továbbá jól fejlett énje van -– még sincsen rajtam kívül mása, mint magam. Nem is hasonlított reám – habár hatok reá bizonnyal, sőt hasson ő is – ne üssön vissza rám. Ez iriri. Halálugrás nemzette: életérv. S haláltól félelem. Ez iriri. Enyém – és magába bújtatott. Ez iriri. Én? A kereszten. S ő feszíttetik meg, ím. Nem eresztem. Kérdés: ki fáj? iriri nekem, vagy én iririnek? Kik vagyunk mi ketten? Kinn kopogtat immár a kék madár. Melyik érez közülünk? Kihez irgalomért sirolm tudatlanul szegény? Ő, Iriri az, aki mondja majd... Hát Iririből az egész – és látjátok – a fél is, lám: kifér.
(Sebeők János: Médium)

a királygyilkos esetéből megtudtuk uraim, hogy a törvény nem az embertől van, hanemhogy éppen ellenkezőleg kell megtanulnunk: az ember van a törvényből!

Hogy általános feltételeket nem lehet empirikusan megalapozni, az Popper, sőt hume óta, de valójában már Platón...
hogy a tapasztalat lehetsé... akkor az elmélet a szemantikusan konzisztens kvantumelmélet...

Eredendő gyöngeségnek engedett, amikor a tudományoktól alkalmasint elirigyelte a bizonyosságot. Azóta tükör-életet él, s a stílus bizonyosságában kívánja megélni azt...

A szókratizmus etikája 3 törvénye
1. *Az erény 1 a tudással.*
2. *Az ember csak tudatlanságból vétkezik.*
3. *Az erényes ember a boldog ember.*

A társadalom titkos társaságok és ellentársaságok halmaza lesz, s az állam, feladva legfőbb hivatását, bíróból isten ostorává válik.

A költészet eredetéről – Akik az emberben az elképesztőt szeretik, s egyúttal az ösztönös erkölcsösség tanát képviselik, így következtetnek: feltéve, hogy minden korban a haszont tisztelik a legfőbb istenségként, honnét eredt az egész világon a költészet? – a beszédnek ez a ritmizálása, amely nem segíti, inkább gátolja a közlés világosságát... akkoriban, amikor a beszédbe behatolt a ritmus; az az erő ... amely révén mélyebben kellett bevésődnie az istenek tudatába egy emberi kérelemnek, ha miután észrevették, hogy az ember jobban megtart egy verset emlékezetében, mint a kötetlen beszédet.

Széttárta karját, és hadonászva vezényelni
kezdett. Zene szólt a fejében, szorosra
zárt szájában, és játszani kezdett a
hatalmas gépén, a mennydörgő orgonán,
basszust, tenort, szopránt, mélyet, magasat,
s a végén, a végén leütött egy
akkordot, amelytől úgy megborzongott,
hogy be kellett hunynia a szemét.

Vagyok az Egy s vagyok a Kettő
Vagyok a fa s a tűz-elem
Vagyok az íj s vagyok a vessző
Vagyok a jel s az értelem
Vagyok az öl s vagyok az ágyék
Vagyok a hüvely és a kés
Vagyok a test s vagyok az árnyék
Vagyok az áldozat s döfés
Vagyok a látás és a látó
Vagyok a dús és semmiség
Vagyok az oltár és imádó
Vagyok a kezdet és a vég.
(S. George: A szövetség csillaga)

Rendes körülmények között a közösség a tettekből ítéli meg az embereket. A cselekedetek titkos indítékainak kutatását a lelkészekre, a plébánosokra és a rablókra hagyták.

A láthatóság kritériumát nem én határoztam meg, de ahogy látom, nem is önök. Ami pedig végül is a határt illeti, még egy lépés – és láthatatlan vagyok; még egy lépés – és beteg leszek. Meghatározni a jövőbeli legtökéletesebbet, midőn a történelem mélyén az időjárőrökhöz tényleg egy szörnyeteg rejtezik, a létrát a vízre tenni.

Nincs hiányom szórakozásban. Mint az öklelni készülő kos, rohangálok a kőgalériakon, míg szédülten a földre nem bukom. Egy ciszterna árnyékába rejtőzöm, vagy egy folyosó hajlatába, és azt játszom, hogy keresnek. Vannak tetőteraszok, melyekről annyiszor vetem le magam, míg csupa vér nem leszek. Bármely órában játszhatom azt, hogy alszom...
(Borges: Asterion háza)

Például, ezt ... tudod ... most már egyre jobban látom, hogy én hosszú éveken át úgy tekintettem az életet, mint valami jogi esetet. Mint egy bizonyítéksorozatot. Amikor az ember fiatal, akkor azt akarja bizonyítani, hogy milyen bátor, vagy milyen rafinált, aztán, hogy milyen jó szerető; később, hogy milyen jó apa, végül azt, hogy milyen bölcs, vagy befolyásos, vagy mit tudom én mi. De mindennek a mélyén, most már látom, 1 feltevés lapul. Mégpedig az, hogy az ember végül is nem valami meddő körben mozog, hanem fölfelé tart egy ösvényen, valami magaslat felé, ahol – isten tudja – ahol majd igazolnak, vagy akár elítélnek. Ahol, akárhogy is, de döntenek rólam. Most már, azt hiszem, tudom, hogy az én bajom valójában akkor kezdődött, amikor egy napon felnéztem, és ... üres volt a bírói szék...

Nem ismertek... mégis figyeljetek:
az emberré tevő világi szót és
cselekvést nem kezdtem még el... de jön már
az év, midőn új formámat felöltöm.
átváltozom, de volt lényem megőrzöm,
sosem leszek tiféle: rendelés ez.
Hozzátok hát a jámbor gallyakat s a
lilaszín gyászvirágok koszorúit,
s elő a tiszta lánggal: hadd búcsúzzam!

Már megtörtént a másik útra lépés,
lettem, mivé akartam. Induláskor
mint a magamfélék, csak azt hagyom:
leheletem: bátorsággal s erőül,
csókom: hogy mélyen lelketekben égjen.
(S. George: A szövetség csillaga – Lira Mundi, 133-4. o.)

somon keresztül tudom csak át-adni

nagyon szépen kifaragtak minket, a lánynak gyönyörű a szoknyája, a szomorú francia költőre egy köpenyt faragtak, az iskolás kisfiú kezébe pedig még elemózsiát is odavarázsoltak...aki, hát tudja....., én pedig.....vagyok

és a fiú először a költőre akart hasonlítani

lassan egy mozgáshatár túlsó felére kerültünk

...nézze, ön itt most maga....kivel beszél?

a faültetésre gondolt, s kitépte....behozta azt a kis zöld, mozgós levelűt, akkor már tudtuk, mire a levél

mi idegenként tekintettünk a kis bokorra, amíg azok a nedvek..... keringtek még benne

halálosan komolyan megértették ők ezt a világot...ön megérzi, ha magára száll egy baktérium?

...a részeg vadászok velünk...dobálóztak, másnap, tudja...amikor azoknak a nedveknek a hatása már elmúlt belőlük....a vadászőrlak tulajdonosa átfaragott bennünket

a költőből valami gubbasztó gesztenyesütő nő lett....a lovagból meg valami madárijesztőféleség...ezt már a gesztenyesütőnénitől tudom

van tüze?

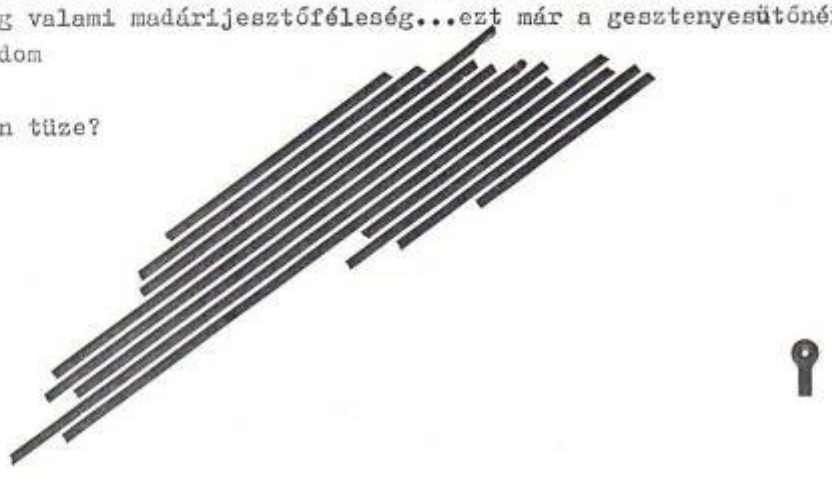

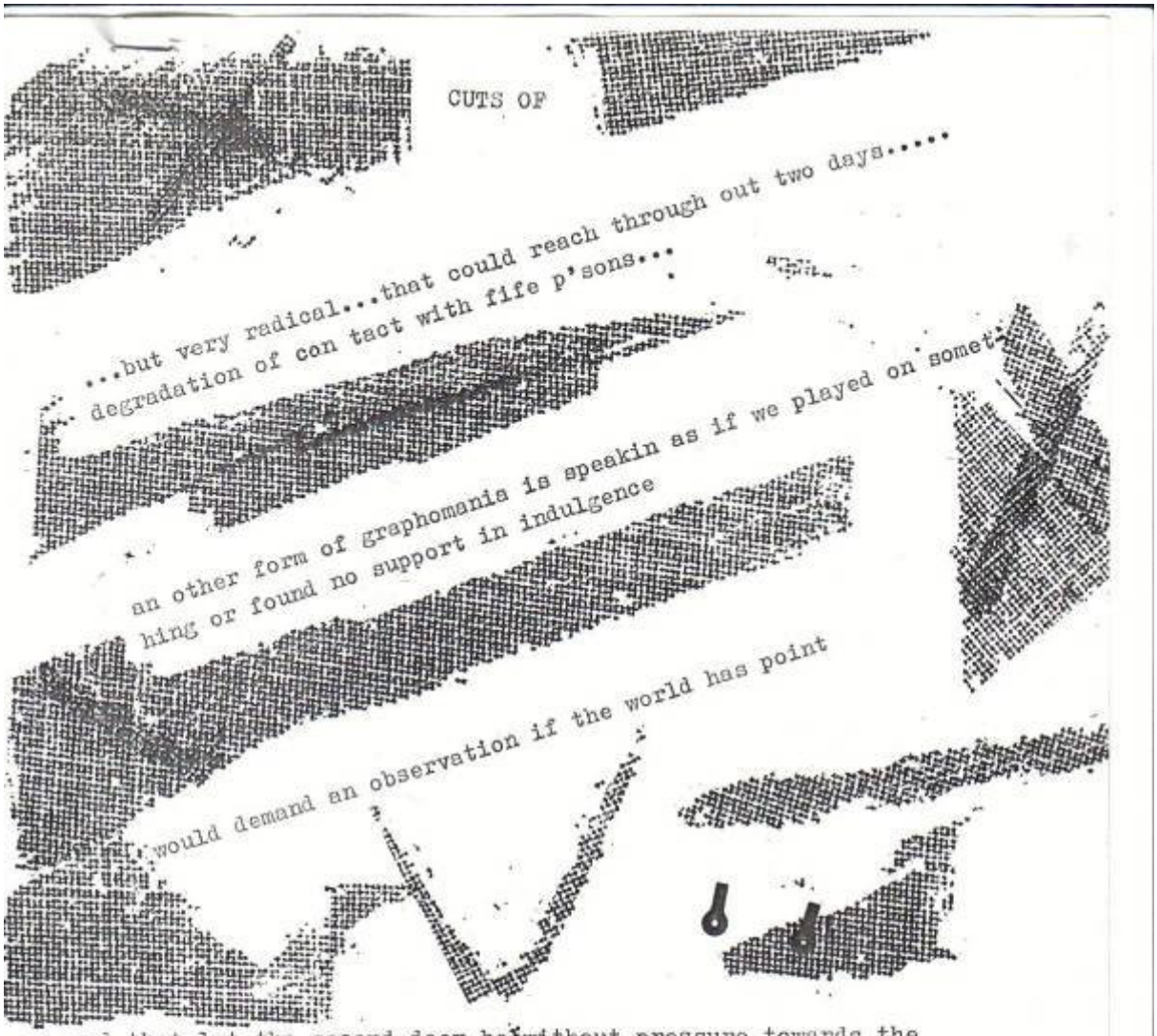

CUTS OF

...but very radical...that could reach through out two days.....
degradation of con tact with fife p'sons...

an other form of graphomania is speakin as if we played on somet
hing or found no support in indulgence

would demand an observation if the world has point

...and that let the second door be without pressure towards the uncuriousity

... the mind does work that...you know...at the same time you..
..feel pressed unto...the wall

dialogue looses its great part

or...be it can be told verbally yet?

remains the monologue

...the calm

SZERET NÉNK
a Tisztelt Közönséget

figyelmeztetni arra, hogy a szimdarab 5 csatornán folyik egyidejűleg.

1. MONOLOGUS: beállított szöveg, amely a költészet és a művészet viszonyáról, az osztásról és a határosságról, illetve a létezetésről és a Teremtésről kíván beszélni. Ez a nézőtér BAL oldalán lesz hallható — hangulata deprimáló.
2. DIALOGUS: rádiójáték fa tárgyak, fából faragott figurák egy vadászkunyhó és az erdő körül. Ez a JOBB oldalon lesz beállítva. Hangulata kíváncsivátevő

A további csatornákat a szereplők játsszák.
Az azakinek az élő, és élettelen entitások közöse.
A második ea. után a létrehajtók beszélgetést tartanak az érdeklődőkkel (88. 11. 16. 21^{30})

Zene: Seppuku:
Bálványok alkonya
Bauhaus: Szétkullog

S.T. & S.A. KIESEL

IDŐTÉR – TÉRIDŐ

Ha színre lép alaki , el kell döntenie : nemcsak azt , kit vagy mit játszik , hanem azt is , hogy merre ? Ez lesz a játék kulcskérdése , azzal együtt , hogy lényegétől – ami iránytalan és önmagáért való – teljesen idegen , hiszen azt firtatja , hogyan szabjunk a játéknak irányt , végsősoron tehát azt , hogyan lépjünk ki belőle . De a kérdés értelme lehet ez is : hogyan talál bele a játékba ?
A modern színház egyre inkább a játék atomizálására törekedett , a tér- és az idő-egység felbomlását követően (ami még nem vetett véget a tér-idő-egységnek) a tért és az időt olyan mértékben abszolutizálta , hogy azok egycsapásra megszűntek . Az eredeti egységek megszüntetésében kiváltó ok lehetett az a felismerés és tudat , hogy a föld nem a világmindenség közepe; az időtlenség és tértelenség kozmikus színháza azonban már azt játssza el , hogy a föld nem létezik . Nem , játékról már szó sem lehet , hacsak bűvészmutatványról nem ! – Mi legyünk szolidabbak , földhözragadtabbak . Hogy ne csússzunk ki tehetetlenül a világűrbe , fogódzókat kell találni , létre kell hozni nagy gravitációs erővel rendelkező tömegeket . A teret csak hallani , az időt csak látni lehessen . Az előbbit a nyelv , mégpedig egy tisztán nominális nyelv révén , ahol igék (mint az idő kifejezői) egyáltalán nem fordulhatnak elő . A szavak közül ugyanis csak a főnevek rendelkeznek tömeggel és kiterjedéssel , vagyis térrel . Az idő tér nélküli láttatása bonyolultabb ennél , mivel a látás eleve térhez kötött .
Díszletektől lehetőleg teljesen el kell tekinteni , annál jobban ki kell találni a kosztümöket . Olyan kosztümöket , amelyek a mindenkori divatoknál jobban (

jellegzetesebben , átfogóbban) árulkodnának egy korról , és nem lemeztelenítenék , hanem magukra és a szereplőre öltenék azt . A mi korunk kosztümje talán nem is hasonlít a mai divatra . Az idő valódi külső jeggyé akkor válik , ha a kosztüm nem csupán jelképe egy láthatatlan kívül-belül zajló időnek , hanem olyan konkretizálása , ami már-már utolsó szó is egyben . Persze csak fenntartással , mert a szereplők hasonmásaként bábuk is jelen vannak a színpadon , próbababák . Ők a végzetszerűség és a rokokó közt imbolyognak , amennyiben pedig panoptikum-jelleget öltenek , egy konkrét múlt megszemélyesülését tudják futurizálni (jövősíteni) , mivel a hiperrealista ábrázolást mindig jövőbelinek érezzük . Mozgásuk , mozgatásuk túlartikulált , mimikájuk egy film rávetítésével létrehozható , nyelvük nominális nyelv , tehát időfogyatékos , a szereplőkénél kevésbé artikulált . Ugyanazt csinálhatják , mint a szereplők , de ellentétes módon , pl . azoknál gyors és rövid az , ami náluk lassú és hosszú , és így láthatóvá válik , hogy két különböző időszámításról , időérzékről van szó . A darab folyamán észrevétlenül egyre jobban hasonulnak egymáshoz , úgy , hogy a szereplő gyorsabban közelít a bábuhoz , mint ahogy a bábu emelkedik őhozzá . Ha teljes azonosság jön létre , az a bábu régi halálos princípiumának a győzelmét jelenti , az idő megszűnik ; ha viszont ügyesen elkerülik ezt a veszélyt , olyan egyensúlyi helyzet is kialakulhat , ahol a két idő egyetlen közös idővé válik szemünk láttára .

\1

MÉG (2. CSERE)
A HATÁROSSÁG ÉS AZ IDŐJÁRÓ-PROBLÉMA

Bevezetés: az időjáró-probléma / Sebeő
— a Corcoran professzor-ügy
— juthat-e az ember teljes ismerethez?

Ismeret a végtelenről az egyben → mi történik ha egy másikba kerül?

↓

S–O-viszony

↓

Határosság: Hegel, kínai filozófia, a Cseresorozat többrözi nyelve

↓

határlepusztítás

az én és a te viszonya
ennek mi a része az
én–tegnap, én–ma, én–holnap
te–tegnap, te–ma és a te–holnap viszonyához?

a 10 évvel előtti én rekonstruálásáról / Lekov
— az AKTÍV JELENből mindenki saját

2

időjárőre
— a történésznek vagy a futurológusnak nehezebb-e?

Két dolgot kell egyszerre megtárgyalnunk:
— a., végtelen-e az alanyiság? /Bodó, Lakov
/lehetőséghorizontra reflektálás/

Lakov: Pilavi Ploa műve: Motetta torta gonga perle
a nagy alanybeszűkülés: a mi-alany-tárgy
mi-alanyra és ők-tárgyra bomlásáról
— b., határos-e az, aki az idő birtokosa? (ti.
az időutazáshoz) (, de nem a halhatat-
lanságról van szó!)
// a határt az idő képezi //

Ezek elővetése után azt kell megtudnunk, meny-
nyit tehet, és mit akarhat az időjárőr? Ehhez
azonban kell tudnunk:
— a., véges-e a Világegyetem?
— a végesség
— az anyag állandó keletkezése
— b., Berecz György: részecskegyorsítóval kez-
detlegesebb atomállapotok rekonst-
ruálása. A részecskegyorsítást fel-
használni: a mostaninál fejlettebb
re!!!

anthropomorf lény-e egyáltalán az időjárőr?

3.

az időjárás empátiája — ismeretelméleti probl.

Interpretátorfülke / Karinthy Frigyes
nem a test átvitele a fontos, hanem az,
hogy a szellem átplántálható-e?

—*—

Ezen cserepedig ezzel a „jelentőségteljes"
gondolattal fejeződne be.

—*—

Részt vesz:
P. Lelov 183-575
Sugár János 370-415
Sebes Talán 187-294
Bodó Mihály —
Csch Melinda 648-389
Litván Gábor & Péter
Grandpierre Attila
Bacsó Béla
Ladosi Platina

Igényelt eszköz: tábla
kréta
szivacs
mikrofon + felvétel

—*—

CSERÉLŐK

Különböző feláilásban és ideje a Sugárban, a Lekovban és bennem felmerült a Csere mássátevésének igénye. Most ugy gondoltuk, hogy Tizenkettőtöknek átadnánk a fidét. Egymástól függetlenül gondoltunk ugyanarra a személyre, aki leginkább fogná át a munkát, aki a jogi felelős személy lenne, Mertlik.
A szereposztást a következőképp gondoltuk: Alkony, Bagólya, Bodó Mihály, Grénit, Herencsár András, Kavics, Ózon, Máthé Ágnes, Meli, Parez Ferenc és Tabu.
Személyszerint a következőket adnám én: az összes eddigi anyag. Azt van jogotok tenni minden téren bármivel és bármikor, amit és ahogy Ti akartok.

Egy kárpát-medencényivel: Talán

Fölismerve azt, hogy a Csere ebben a formában általunk nem javulhat, átadjuk Tizenkettőtöknek, a felgyülemlett anyagokkal, a tervezett számok tartalmával együtt. Koordinátor Mertlik. Feltételek: 44 oldal, különálló boritó, ónia melléklet. Ezen felül mindent a Tizenkettő dönt el. A változatlan személyes kapcsolatok mellett minden hónapban egy speciális Gyorskultura révén tartjuk a kontaktust a Cserével:

S. J.

A feladatok ilyetén tisztázása engem csak azon teendők alól ment föl, melyeket - a gyakorlati organizáció szintjén - eddig sem igen végeztem. A Csere ezentul is teljes szellemi támogatásomat élvezi. Formailag ez részben a havonkénti Nektek tartott külön Gyorskulturákban, részben pedig azokban a más feladatok melléktermékeiként született/születő/születendő legfeljebb 2 oldalas elkezdő irásokban nyilvánul majd meg, melyeket ezentul Tizenkettőtök kezébe időnként adok. Három Tizenkettőért - Tizenkettő Háromért:

P. Lekov

NÁRCISZ VAGY ZEUSZ

Az ógörög nyelvben a „látok” és a „szeretek” jelentéseket egyazon szó fejezte ki, a „horao”.
Egyértelmű: első szinten az áll fenn, hogy tekintetünket arra vetjük, amit szeretünk, vagy valamiképp tetsző számunkra, a negatívnak megítéltről[50] elfordítjuk látásunk, kapcsolat nem jön létre. Második szinten az adott, vagy ha van valaki, aki értékrendszerében „felsőbb” mint magunk, akkor mást fog valós értéknek ítélni meg, mint mi, s ilyenkor azt mondhatjuk, te arra mész, én emerre, viszlát. Ezzel szemben, ha szerelmesek is vagyunk belé, most már hiába is mássága és nagyságától való rettegésünk, vele maradunk. Ebben az esetben látókká válunk általa. Egyértelmű: látni és szeretni: Egy.

A kérdés az, hogy csakis ellentétes nemű partnerbe lehetünk-e szerelmesek. Most kihagyva a Platón Lakomájában leírtakat, hogy miért vágyja vissza egy primordiális állapot visszahozására ♂ és ♀ egymást, és azt, hogy ezt Schopenhauer már alig értette, kijelenthetjük, hogy nem. Az egy közhelyszerű ismeret, hogy akire az ember túlzott mértékben felnéz, abba talán szerelmes is, éppígy tény az is, hogy az azakineket (Derjenigedemjenigen, somebothing) sem a Cseresorozat spekulálta ki, állandóan ott élt a görögök emlékezetében. A Pygmalion-szobor nem szobor volt. Egyszerű megmunkálatlan kődarab, amit a görög látott. Nem lehetett mást tennie, mint amit tett; az anagké determinálta erre (a szó egyszerre jelenti a sorsot és a végzetet). Ez volt Duchamp ready-made-jeinek fizikai alapja: az igazság igazságolása, amennyiben mívességi értelemben vett művészet eleve nem is lehet: ha festünk egy képet, csak a magunk elvárására igazítunk az adotton.

Hogy mennyire saját azonban a „magunk”, más kérdés. Ezt a problémát talán legjobban Nárcisz érezte. Egyértelmű, az ember

[50] Eltekintve a tudatos esztétikai élvezéstől

csak önmagában lehet már szerelmes (ismert az a két közhely, hogy ha az illető már szinte szellem, egész, minek is lenne szüksége másvalakire, a metafizikában nincs kettő – illetve, hogy aki túllép a bölcsvoltúságon, és újra léteztetővé teszi magát, újra szerelmesülhet egy másikba).

Az elénktáruló probléma a következő. Ha adott egy olyan alak, aki szinte szellőből, idegsejtekből, jégkristályokból, apró, csendes szikrák tömkelegéből, valami hihetetlen finom szövedékből áll össze, olyan, mint egy antennarendszer, a legtávolabbi, legkisebb hullámra is bemozdul. Olyan, mint a macska, aki óriási kínokat élhet át az emberi társadalom hangzörejözönében, mivel hallása végtelenül finomabb az emberekénél. A fokozottabb differenciálódás révén – mert anagké van – akarva, nem, túljut a fenomén világon, és a hatalomhoz való akarat ragadja magához. Ez éppolyan, mint ahogy a vasszemcse hull tehetetlenül a mágnesbe. Pygmalion éppígy, egy folyamat öntörvényű, saját logikájú útjáról le nem léphetően kellett, hogy egy kőből több mint szobrot lásson, miképp Nárcisz „túlzott igényessége” folytán, amikor már csak maga jöhet maga számára számításba. Egyértelmű: ha nem köt az ilyen paktumot a sorssal, úgy jár, mint a vasszemcse. A kérdés tehát az, hogy aki érzékeny, akár egy szent, kikerülheti-e ezt a csapdát, amit a mágnespólushoz csapódás jelent? Látható, hogy azzal, hogy az illető vagy a Wille zur Machttal vagy a Machttriebbel, mondván, hogy minél feljebb jut az ember egy hatalmi piramisban, annál könnyebben tekintheti át a helyzetet, annál könnyebben választhatja meg az őt megkötő körülményeket, nem juthat semmire, a huszonkettes csapdája ott van, hogy minél teremtőbb, voltaképpen annál közelebb került az őt többé el nem eresztő belső, immanens, neki kívülről jövő logikájú elrendeltségnek, amelyből épp kiszakadni akart. Diktátor lesz, aki kérlelhetetlen. Egyfelől zárt (finom, törékeny, csupaantenna), másfelől szanszkülott. Torz.

Nárcisz vagy Zeusz vagy Gazdátlan.

Egyértelmű, Nárciszt ott lehet megverni, ahol van látni-szeretni. Ott állni, hol látni lehet, szeretni, amit a bölcs pozícióján túljutott olyan érzékeny tud, aki számot vet azzal a fajta céltalan léteztetéssel, amelynél már nincs a fentiekben említett pólus. Az elkötelezetlenül, unideologikusan mindentszeretéshez először is az ismerhető fel, hogy a túlérzékeny Nárcisz eleve rossz sémában gondolkodott, ugyanis konceptuálisban, és mint ismerhető, koncepció ideológia nélkül nem állhat fenn. A konceptuális kerete ugyanis az volt, amit addig a filozófia a mártír-forradalmár dichotómiájában hagyományosan oldott fel mindig, ugyanis a világ megváltoztatása vagy meg nem változtatása volt kérdés, e két pólusra feszítette ki szennyesét.

Van úgy azonban, hogy a pólusok és az azokat átfogó keret megváltozik, a pólusokból centrum lesz, s a keret kifordul, mint egy kifordított kesztyű. Ahogy az unideologikus értelemben vett mindenszeretésre, mint látási módra gondolunk, tehető a kérdés, hogy miképp léteztethető ez koncepció nélkül? Molnár Ferencnek valószínűleg mindenben igaza volt. Több nagy kijelentéseinek egyike az, hogy ahhoz, hogy valaki egy jót tudjon improvizálni, ahhoz hosszúkat kell előtte próbálnia. Valóban; ahhoz, hogy valaki valamiben intenzív eredményt, átütést érjen el, szinte végtelen sok más dolgot kell előtte tennie. Nevezzük ezt el világszerűvéválásnak, v-vé válódásnak.

A Cseresorozatnak már a tökén jön ki, hogy a filozófia unter the last centuries szépen besöpörte a szőnyeg alá mostohatestvérét, a filozofikusságot, azt a képességünket, amely révén az ember lényeg- és folyamatérzékenyebb látású lesz. A filozófia annak okán többek közt, hogy az Állam óta tudható, hogy a filozófia a királyok tudománya, minimum antidemokratikus, akadémizálása folytán határt vág a tudás és a tudni képesülhetők közé .

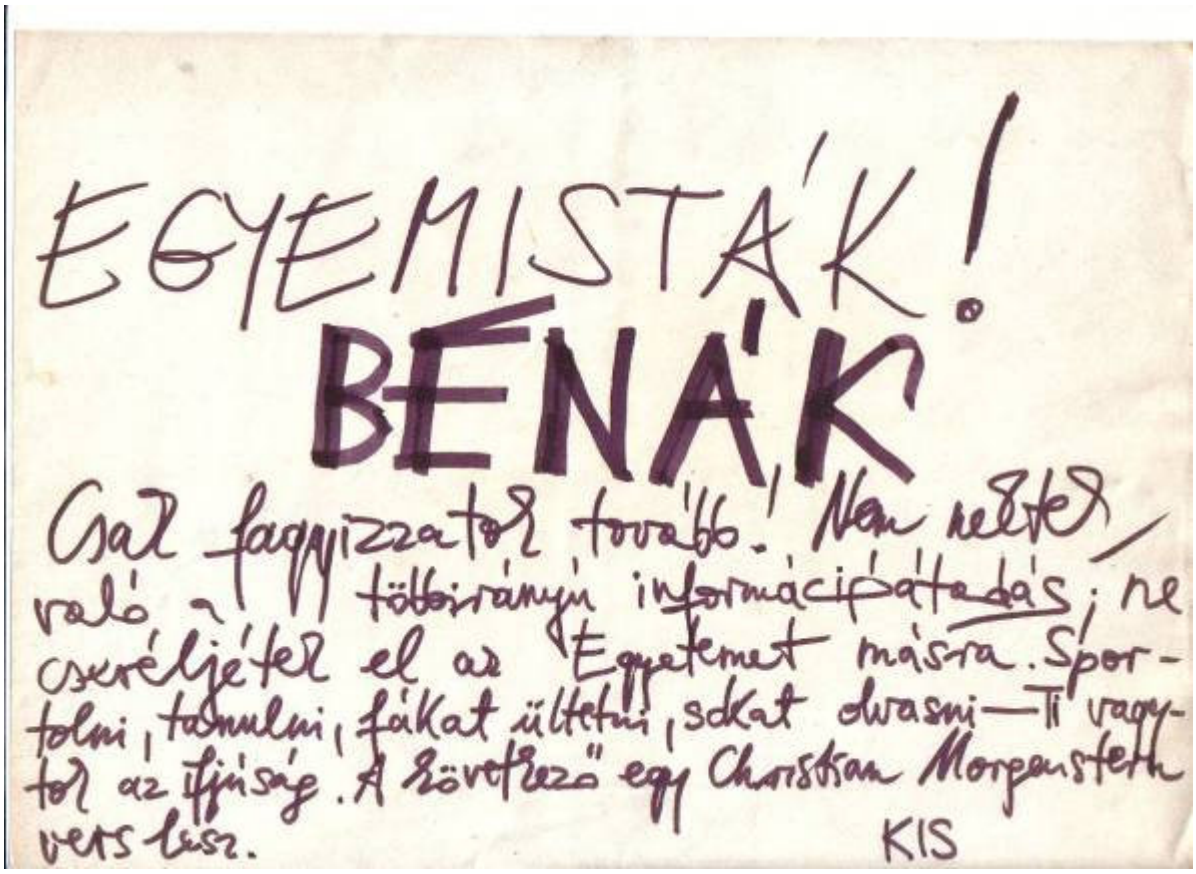

EGYEMISTÁK!

BÉNÁK

Csak fagyizzatok tovább! Nem nektek való a többirányú információátadás; ne cseréljétek el az Egyetemet másra. Sportolni, tanulni, fákat ültetni, sokat olvasni — Ti vagytok az ifjúság. A következő egy Christian Morgenstern vers lesz.

KIS

" SEMMI SINCS OLYAN MESSZE TŐLÜNK,

HOGY EL NE ÉRNÉNK

ÉS NINCS OLYAN ISMERETLEN,

AMIT NE TUDNÁNK FÖLFEDEZNI. "

- RENÉ DESCARTES

A XX. SZÁZAD LEGNAGYOBB FORRADALMAI

„A mottó a beállítódás beállása.”
(Sebeő Talán)

„Megfordult a világ. A zsidók háborúznak, a németek kereskednek.”
(ismeretlen magyar rabbi)

Az állítás ez: 1917, 1933 és 1945 az emberiség mai állapotára legkihatóbb dátumok, melyek ennél fogva forradalminak mondhatók. Elővetés a bizonyításhoz és a megállapításokhoz. Ezen sorok írója pont ugyanazon az úton járt, mint Mihály az Utas és holdvilág című Szerb Antal műalkotásban. Ébresztői a hadseregben, a holtidőkben bekövetkező befeléfordulások (ha a lélek kifelé nem mehet, megy...) voltak, majd Dosztojevszkij, Nietzsche, Cervantes, Tarkovszkij, Miczkiewicz, a cionizmus, a nácizmus, a kozmikus istenhit, az alkotó cinizmus, az anarchista ismeretelmélet, Dilthey és egyebek voltak, amiknek kifutása a filozófián belül a szubszisztenciológia (fennállástan) és a személyiségfilozófia, a határán a formatervezési filozófia és a mozgásesztétika voltak, illetve ezen körön kívül a filozofikusság rendszerbeállítása, és az időjárőr-problémával foglalkozás. Ebből ránézésre deriválható, hogy alanyuk egyfajta kívülállósággal bír a dolgok állása fölött, ami a nárcisztikusság és a paranoia felszámolása után is elég káros a személyéből fakadó ítéletek érvényességére nézve.

Szeretnénk magunkat elzárni attól a koncepciótól, hogy az oroszság 17 nélkül, a németség 33 nélkül és a zsidóság 45 nélkül szebb lenne. Ezen látás ugyanis a thümoeidész szintjén van, s ha a logisztikon síkjában elemzünk, máris adva-adódik annak elfogadhatósága, amit Pilinszky János mondott a bekövetkezett dolgok szakralitásáról („Ami megtörtént,

szent.”). Ahhoz, hogy e három dátumot közelebbről lehessen lencsevégre kapni, két hátteret kell/érdemes megvizsgálni. Az egyik a buddhizmus, a másik a 19. századi romantika hatása. Egy sematikus, de célravezető elgondolás szerint a németség a múlt században a romantika, a szentimentalizmus és a világfájdalom fázisaiban volt. A romantika azt követelte meg a partikuláris egyedtől, hogy a világlélek egy-egész voltával kapcsolja össze az ő részleges lelkét, vagyis az Ént a nem-Énnel. Mivel azonban ezt megoldani az egzisztenciában élve nem lehet, lelki vetülete ennek a mentális pozíciónak a melancholia volt. A progrediálás következő fokozata a szentimentalizmus, ahol már eleve fel sem merül az összekötés a sikeresség perspektívájával, s ennek lelki vetülete a letargia. (jegyezzük meg, hogy sajnos abban, amit angol és francia romantikának neveznek, sajnos a mentális tartalom nemigen jelent meg, inkább csak a következményt jelentő lelki transzcendálódás formáit tapasztalhatjuk.) A harmadik fokozat a világfájdalom (ezt a franciák és az angolok is Weltschmertznek nevezik), amikor már akárcsak a szándék nyomait is elmosta az eső, és az állapot önmaga egyedül tölti ki a kezdetben racionális jegyeket is tartalmazó közeget.

Az a szándék tehát, hogy menj addig, amíg a világ szélén már lelógázhatod a lábad, s lépj még egyet, holt pontra jutott. Azonban a buddhista számára az a szféra, és annak elérése, amit ez az európai szellemi-lelki-tudományos exploráció csak elérni kívánt, eleve adott volt. A nyugati, és a Descartes „clare et distinque” elve óta metafizikai alapjait vesztett tudomány és exploráció ugyanis két dezorientáló tartalmat hozott létre, az egyik annak tévképzete, hogy a kutatásnak eredménye a megoldás, és hogy van megoldás, a másik az, hogy a tudomány nem a tudásra törekszik, hanem a megtudásra. Ezzel szemben a buddhista gondolatiság a tudás birtoklását tűzi ki, s összekötve ezt azzal, hogy a tudás a mindenség érzete (ez utóbbinak egyébként az európai

kultúrkörben a technokratikusságal történő megszüntetése szintén romantika-származású).

A 19. századi Európában két szellemi pólus alakult ki. Az egyik a romantikus alapokról induló német individuálexpanzió, majd a világfájdalom után a kollektivitások felé orientálódás; illetve ezzel ellenkezőleg az orosz szeretetcentrizmus (az előbbi mint széttartó, repulzív erő, utóbbi mint összetartó, attraktív).

Az orosz irodalom, amely inkább mint az orosz filozófia, a szeretet körbeírása, egy végtelen metafora. Itt az Istennel, Lermontov démonával és a zálogosnő fejét beszakító baltával találkozhatunk, amíg a függöny legördülését Szologub Undok ördöge be nem mutatja. A szeretetnek vége, már csak egyet lehet tenni, ölni. Kérdés azonban, hogy miért épp ott, abban a népben, ahol ugyanis eladdig épp a vonzerők domináltak, tör ki a Metafizikai Forradalom (mert természetesen 17 nem NOSZF, de nem is munkás-paraszt felkelés)? Miért? Mint a (szerintünk való) leírásból látszik, a németség életében először vezérmotívum nélkül maradt. A metafizikai konszenzusnak nem volt felszíne, és egy szellemi konszenzus-hiány lépett fel, ami kaotikussá lett abban az értelemben, hogy az egyén most már pusztán csak önmagára hagyatkozhatott. Ezt az állapotot ontológiai síkra helyezve kapjuk meg Heidegger Herausgeworfenheitját. Kiléphetünk a tömegből, s egy addig senkiből is lehet a világ legünnepeltebb festője – a tehetség kibontakozásának egy olyan sziporkázó kavalkádja alakult ki a 20. század elejére, amelyről addig, amíg a társadalmi konszenzusok beállítódásmezőkként (kerékvájatokként) irányították az egyén életét, szó sem lehetett. A társadalom (főleg a német) „önként és dalolva” tette zárójelbe az addig elért technikai-filozófiai eredményeket, azokat lekonzervatívozva, és mintegy öntudatlan hajtva végig Husserl önmagunk beállítódásait zárójelbe tenni követelő eidetikus redukcióját. A vákuum azonban elkezdett működni a túloldalon

is. nemcsak az önmagát mindenné tenni kívánó, s szinte ennek reneszánszát élő egyént emelte piedesztálra, de a tömegeket, az arctalanokat is mobilizálta.

Kétfajta, új entitás alakult ki. Az egyik az a 20. századi személyiség volt, amely végletes kibontakozását megalapozottnak látta a 19. századi individualista, voluntarista filozófiákban (tévesen, mert míg a 19. századi individualista belső lelki tartalommal próbálta meg teleologikusan elérni a szintén tartalminak konszenzált külsőt, addig a Weltschmerz utániná a lelki tartalom az ideálvesztettség következtében pusztán öntételezői, s a külső is pusztán arénaképp áll elő) egyfelől; a szégyenlő ludak a disznóval szemben másfelől. Mind(a)kettő agresszív. A világot akarják.

Az orosz lelkületet „készületlenül érte”, hogy Erő lehet a taszítás is. És a philotész és neikosz porondján az utóbbi győzedelmeskedett. Sajátosan oroszos módon azonban. Az a kegyetlenség, ahogy 17 lejátszódott, a szeretet tökéletlen formában történő megélése volt. nem a kizsákmányolás ellen történt, hanem azért, hogy – újtestamentumi módon – mindenki beférhessen az emberi kapujába. Győzelmével azonban az idea eltűnt, s a gyakorlat és a lefolyás indult be. Mint látható tehát, míg a németeknél nem forradalmi, hanem filozófiai (ha lehet ilyen melléknevet egyáltalán főnéviként élni meg) volt az ideálvesztés, addig az oroszoknál kitörés.

Az orosz „lélek ezzel meghalt”, s úgy, hogy halálugrásával nem tudott védőhálót az utána következő alá kifeszíteni. A hatás pedig visszahatásként (nem politikailag) érte a németséget. Még van 16 éve. Ezalatt ott is az ortegai tömegelőrenyomulás következett be. Ennek oka az, hogy a németség fokozottabban követelte – mert nemcsak a lélek, de a szellem szintjén is – az ideál visszatértét, a vezérmotívumét, s míg az individuum tévesen látta fennállását a 19. századi voluntárfilozófiákban megalapozottnak, addig a tömeg reális

filozófiai – ideológiai megalapozottsággal rendelkezett a Hegel utáni 19. századból.

S lőn a vezérmotívum. Totalitariánusan. A fasizmus lényege, szemben az emberi kiteljesítését aposztrofáló kommunizmussal, az abszolút ellenteremtés. Mint ilyen, őse nem a romantika, hanem a gnoszticizmus. A totális ellenteremtés lényege az Univerzum felrobbantását, megsemmisítését jelentő gyűlölet-antikrisztus. Mint ilyen azonban, részleges erőforrásai okán csakis veszíthet a világegésszel szembeni keszty űodadobásával. Ezért élünk.

De milyen élet maradt? Míg ugyanis becsületes korokban az emberek a mandulás kiflijeikkel és narancslikőrjükkel filozófusokhoz jártak volt bajaikkal, addig ma pszichiáterekhez, ami azt is mutatja, beteg a világ. Ennek a betegségnek központja filozófiai értelemben azonban az, hogy a németség se tudott a maga halála előtt a maga után következő és hozzá hasonlóan elveszhető szentség alá védőhálót feszíteni ki. Most már nem maradt más, csak a puszta remény. A reményt úgy hívják: visszafordulás, a neve pedig Kánaán, vagy ha így jobban ismerjük, Izrael állam.

A zsidóság, mint ismerhető, nem faj, hanem vallás, és nem is nemzet, mégis mind egyúttal. A világ idői érzete a civilizációban, értelme a hagyomány fenntartása, konzekvenciája a kereszténység, lényege a mindenkapcsolat. És az egyéb. Hát elég sokat várhatunk tőle. Várhatjuk például azt, hogy Erő. Erő az, ami még az irányérzékenység és a tudatos tudás előtt teszi nyilvánvalóvá az igaz irányt, mert általa a dolgok rendje mutatkozik meg. Történelmi tény, hogy a zsidóság politikai-állami képviselete Izrael állam lett, s egy állam jogrendje lehet történelmi, nemzeti, s akkor megrendelői a viszonya a többi jogrendekkel, avagy mitológiai alapon jogrendjével tetteinek szabadságsugarát a többi jogrendek fölé helyezi azzal, hogy jogrendjét kiválasztottnak és egy igaznak konstituálja és konspektuálja velük szemben. Mint tudjuk, ezt

annak követelményével, hogy igaz maradjon, csakis abban az egy esetben teheti meg, ha tényszerűen felsőbbrendű a többiekéhez képest, s nem erőalapon, hanem mert Erő, Történelmi tény atombombalopásuk a holland vizeken, a brazil kormány hozzájárulása nélkül Eichmann elrablása, a még fel sem épült bagdadi reaktor szétbombázása, Damaszkusz egy részének koventrizálása éppúgy, mint a palesztin nép dachauiasitása és ausviccizálása. De Erő-e az, amely ilyeneket tesz? Hogy politikai hazájuk is lett, sem lett Kánaán. Kiderült, ők sem jobbak a deákné vásznánál, s a vae victis elve alapján működik együttélésük az őket kívülről és belülről övezettekkel, sőt az eszükbe vetett hitünk is szertefoszlik képviseletüket, Izrael államot illetően, hiszen a nácizmus óta lett volna fél évszázad, hogy intelligenciális alapon a dolgok folyását megértve ne azt tegyék a palesztinokkal, amit egykor a hitleristák ővelük.

Tény, igaz tény, hogy a zsidóság nem egyenlő Izraellel; mégis az a gyengeség alapon történő melléfogás, hogy küldetésükről egy tál lencséért (= államiság) lemondtak, azt eredményezte, hogy képviseletiségük okán hazugság lettek. Nem Erő ugyanis az, ami, függetlenül attól, hogy jogrendjük mások fölé helyezésével is ezt hirdeti, Kánaán helyett egy menekülttáborokkal teli országból terrorbombáz.

Elfogytak a szentélyek. Amik voltak, Szeretet, Kutatás és Hit, megszentségtelenítődtek; s újra eltűntek a téloszok. A Mózestől Hitlerig tartó vonulatnak vége, s a színház lehúzza függönyét. Fjodor Mihajlovics helyett Moszkvics, Hölderlin helyett Audi, rabbi helyett turista, filozófia helyett szociológia áll elő, s világérzet helyett videó. Az a nép pedig, amely bukása előtt még hálót tudna kifeszíteni az utána elmenőnek, még késik az éjben.

How to do Swap?
WIE KANN MAN AUSTAUSCH MACHEN?
Come fare uno Cambio?
Austauschfolge
Internationale
Philosophischheitliche
Kunstvorherschule
SWAPSERIES
INTERNATIONAL
PHILOSOPHICALITY
ARTFORTASCHOOL

A „ Katicabogárka ” és a szorongás

Katicabogárka , szállj el , szállj el
Jönnek a törökök
Sós kútba tesznek
Onnan is kivesznek
Kerék alá tesznek
Onnan is kivesznek
1 . Iszonyatos a zűrzavar
Pedig precízen rendezett a világ
A fogaskerekek egymásba marnak
Ha fordulnak , forgat a kényszer
2 . Kizárva önmagamból
Tartom a szám , míg szétrobbanok
A gyújtózsinór holnapra leég
Nem marad más , csak bombatölcsér
Félek , ez így nem jó
Ha ez nem baj , nekem nyolc
3 . Mindenki elhagyta a földet
Az autók a sztrádán üresen jönnek
És én még most is egy üléshez kötve
A biztonsági öv lefog
Félek , ez így nem jó
Ha ez nem baj , nekem nyolc
Sós kútba tesznek
Onnan is kivesznek
Kerék alá tesznek
Onnan is kivesznek
Sós kútba tesznek
Onnan is kivesznek
Össze-vissza törnek
Onnan is kivesznek

Kizárva önmagamból
Tartom a pofám , míg szétrobbanok
A gyújtózsinór holnapra leég
Nem marad más , csak bombatölcsér
Félek , Katicabogárka
Ez így nem jó
Szállj el !
(Nagy Feró)

Írásom e fent közölt versről fog szólni , mely az egykori Beatrice együttes egy számának a szövege . Nem irodalmi , nem is stíluselemző szemszögből szeretném e művet boncolgatni , inkább arra keresném a választ , hogy miről szól a költemény . Az érdekel , milyen lelkiállapotot fejez ki , vagyis milyen hangulatban íródott .
Első pillanatban kézenfekvőnek tűnik , hogy a versről depresszióra asszociáljunk . Elemezzük először ezt a lehetőséget !
Ha azt akarjuk megtudni , hogy a vers depresszió-hatás szüleménye-e , elsősorban azt kell megnézni , mi is a depresszió és mik a tünetei .
Ahhoz , hogy depresszióról beszéljünk , tapasztalnunk kell egy olyan hangulatot , amely magában foglalja a reményvesztettséget , a levertséget és a kétségbeesést; érzékelnünk kell olyan megnyilvánulásokat , melyek az életkedv hiányát és pesszimizmust tartalmaznak legfőképpen . A depressziót okozó hatások: a felgyorsult életritmus , a szenvedélyesség , a technika rohamos térhódítása a humanitással szemben , az erkölcsi normák sokrétegűvé válása . Egyéni , pszichés és társadalmi , depressziót kiváltó tényező lehet : az urbanizáció néhány , egyénre nézve egyértelműen káros hatása , a

társadalmi mobilitás (úgy is , mint a fizetőképesség ínstabilizációja , úgy is , mint rétegváltás) , ezenkívül a családi , a munkahelyi és személyes (közvetlen) kapcsolatszerkezetek megváltozása (pl . lazulása) és számos , előre ki nem számítható – , ezért megnevezhetetlen – , egyéntől függő (őt érő) külső és belső hatások . E fokozódó értékrendváltásokhoz az ember már nem mindig képes alkalmazkodni , a biztonságérzete cserbenhagyja , idegi és lelki lába alól kicsúszik a talaj , s az őt érő hatásoknak tulajdonképpen már könnyű dolga van , mivel egy tönkremenő szerkezetből (emberből) készítenek roncsot . De vajon ez a roncs a kutatásunk tárgya , azaz e vers ilyen roncsot mutat-e be ? Ha a depresszióról fent említetteket egybevetjük a művel , észrevesszük , hogy a szöveg nem ilyen roncsot ábrázol , de az az állapot , melyet leír , könnyen elvezet a depresszióhoz . Ez az állapot a szorongás , mely talán az utolsó lépcsőfok a depresszió alatt , és annak beállta után is megmarad , mint a depresszió szubsztanciális kísérőjelensége .

Sokan összetévesztik a spleent a szorongással , ezért egy mondat erejéig kitérek rá , mennyiben különbözik tőle . Lényegileg a fő eltérés az , hogy a spleen esetében nem szűnik meg az egyén kontaktusa a külvilággal , sőt spleenben alkotni is lehet , amire számos példa van .

A szorongás mindig belülről jön és soha nem tart sehova: olyan rettegés , melyről csak a szorongó tudhat , mivel ez a félelem nemcsak belőle jön , hanem benne is marad . A depressziót szorongás , a szorongást izgalom előzi meg . Amikor ennek az izgalomnak természeténél fogva nincs időbeli végső határa , vagy

csak az izgalom állapotát uraló erők szüntethetik meg , akkor juthat el a szorongáshoz .
A szorongás minden közegben előfordulhat , de civilizációban a leggyakoribb . A civilizált társadalom nem ismer egyént , csak statisztikailag , ahol az egyén egy tömeg része , e tömegen belül pedig minden egyén egyenlő . Így a társadalom számára a lélek nem funkcionál , csak a test . A tudat tudat marad , senkivel se tudatva magáról , illetve amit tudat , azt a strukturális receptor nem érzékeli .
A „ Katicabogárka ” viszont nagyon is érzékelhető . A „ kizárva önmagamból ” a kulcssor , mely bizonyítja az asszociációt a szorongással . Ez a kizártság-állapot azt jelenti , hogy az egyén testétől elválik a szorongása . Nem tévesztendő össze az elkalandozással , mikor gondolataink máshol járnak; ez a kifejezés azt az érzetet fémjelzi , hogy – Heidegger megállapításával élve – a dolgok eltávolodásukkal fordulnak felénk . Az önmagából kizárás a szorongó lehetetlensége: kívülrekedt , de mégis belül maradt .
E képtelenséget érzékletesen ábrázolja a szerző: a szorongó számára egy világégés nem jelent föltétlen pusztulást , mivel tudata és teste különvált , – abszurd fikcióként – elképzelhető , hogy testi halála nem ölné meg tudatát , mely így látja a pusztulás eredményét: a bombatölcsért , és regisztrálja az embert , – mint létezőt – teljesen eltávolító gépuralmat . („ Az autók e sztrádán üresen jönnek . ”)
A versnek lineáris idősíkú felépítése van , amely vázlatosan így fest:
1 . versszak: az elgépiesedés hatásának ábrázolása , rámutatva a mechanizmus kényszerűségére; 2 . versszak: a tulajdonképpeni szorongás beállta; 3 . versszak: a

következmény , melynek – a versből kiindulva – meg kell történnie; jóslatnak is felfogható .
A szöveg keretét egy gyermekversike adja . Kiúttalanságot , a civilizáció gépies mechanizmusából fakadó egzisztenciális kirekesztettségérzetet ábrázol e népi szójáték . A katicabogárka hányattatásokra van ítélve: jönnek a törökök , azaz sokan jönnek (utalás a népi mondásra: sokan vannak , mint a törökök); ez a tömeg kiteszi , leteszi , átteszi a bogarat , a végén nemcsak a tömeg számára lesz haszontalan , de már a bogár sem tud magával mit kezdeni . Rémisztő a hasonlóság: világunkban az egyénien (vagy egyéniesen) gondolkodó , avagy egyáltalán alkotóvággyal és -erővel megáldott egyének; más oldalról pedig a határozatlan , instabil ideg- , illetve elmerendszerűek automatikusan kirekesztetté válnak . A szorongó , bár affinitást nem talál (mert nem találhat) a katicabogár és saját sorsa között , mégis menekülésre buzdítja a bogarat . A vers kontrasztjaként áll előttünk e nagyon mobilis állat , amely a szorongó számára a szabadságot jelképezi . Feltétlenül el kell szállnia , egyrészt , mert megteheti , másrészt , mert a szorongó – mivel nem látja át szorongását , azt hiszi mindent (legalább is körülötte) veszély fenyegeti , tehát – gondolkodása szerint – ami elszállhat , az szálljon el minél hamarabb .
Az első versszak egy embertől elrugaszkodott elgépiesedést láttat , melynek az emberekre tett káros hatása szembeötlő . Mindazonáltal az itt megfogalmazott keresztmetszet nem újsütetű éleslátás , már Chaplin is rámutatott erre a Modern idők-ben . Az egyént a társadalom voltaképpen közvetve rekeszti ki . Az egyénen belül hasadás keletkezik , mely akaraterejétől és magabiztosságától is megfoszthatja . Nem szakadhat el

tőle a berögzött , alázatos típusember (kispolgár) énje; ezzel szemben áll alkotó , csak saját szabályait figyelembe vevő belső ösztönzése . Egy bizonyos határig kívül kerül önmagából , de belül a nagy egészen (azon az egészen , melyet Kesey Üzemnek nevez) . Ez tudat és lélek hazátlansága , ez váltja ki a szorongást , aminek beálltát némileg bizonyítja a „ Tartom a szám , míg szétrobbanok ” sor , mivel – mint Heidegger írja – a szorongás elnémít . A belső feszültség előbb-utóbb robbanáshoz (tudathasadáshoz) vezet , aminek vonzata a már hasadt tudat kiégése: a bombatölcsér . A harmadik versszak már a szorongás tébolyítottságának a következménye: tudathasadásos látomás . (A szorongás nem jár tudathasadással – , mint , ahogy a depresszió sem – , de látomásai hasonlatosak a skizofrénia rémképeihez .) A szorongó látomásai félelmetesek és utrirozottak (a versszak első két sora) nem túlzás viszont a helyez kötöttség , a megváltozhatatlan fizikai itt-lét (a versszak utolsó két sora) , mely vonzata a tudat kóborlásainak .
A szöveg elsősorban azért keltette fel a figyelmemet , mert egy érzést nem bemutat és nem láttat , hanem az egyén szemszögéből kíséri végig egy állapot kialakulását és lezajlását . Megdöbbentő , hogy egy laikus ilyen precíz és szuggesztivitástól sem teljesen mentes paraboláját adhatta a szorongás három fázisának . (Szorongást kiváltó előzmények , a szorongás kialakulása , és végül hatása .) Ilyen érzékletes és mélyreható ábrázolást csak az alkothat , aki már átélte a tüneteket . (Példátlan és egyben szerencsés keveredése ez a szürrealista álomalkotásnak és tudatos műkészítésnek .) Figyelmen kívül nem hagyható , hogy a szerző az orvosi szempontból is alátámasztható tartalmú verset ellensúlyozta azzal a művészileg és értelmileg

kézenfekvő , ám semmiképp sem racionális fogással , hogy művét sem a medicinailag elvárható eredeti (szorongás előtti) , vagy depressziót okozó , sem egy magára és másokra veszélyeztethető állapottal zárja le , hanem látomások és hányattatások sűrítésével és gyorsításával – ez zenés változatban érzékelhetőbb – mintegy megoldástalan tetőpontozását adja a szorongó elméjének , s – mint előzőekből kivilágolva – életérzésének is . A vers megzenésített formájában a szám végén belép egy kórus , mely gúnyosan az énekli , hogy „ Ez nagyon jó lesz ” , az énekes tiltakozó agonizálására nevetés a válasz . Ez fejezi ki a szorongó viszonyát a külvilággal . Gúnyolódás tárgyává azért válik , mert a tömeg felfogása szerint szorongásának okozója önmaga volt (a szorongás belőle indult); környezete reagálása helyeslés , mondván , aki nem tartja be a szabályokat , az maga is szabálytalan lesz . Számukra veszélyes lehetne , ha az önmagukat kívülrekesztőket nem térítené vissza (vagy nem pusztítaná el) egy ilyesfajta immunreakció . A társadalmon kívüliségből (itt remeteséget nem számítva) kiindulva olyan outsiderek léphetnének fel – talán egzisztencialista igények nélkül is – , akik kártékonynak bizonyulnának az ’Üzem’ belső rendjére . A szorongó nem számíthat a környezetére , szorongását csak az idő szüntetheti meg .
Kívülről nézve a szorongó lényegi változáson megy keresztül , bár jóval csekélyebben , mint a depressziós . A szorongás , főként , ha depresszióba torkollik , permanens genetikai regressziót láttat . Minden fázisa előtte , alatta , utána transzcendentálisan zárva marad . Elmúltával a fizikai itt-létet tudati is társítja , a dolgok közel kerülnek a helyre állt tudathoz .
Amit Kesey a Száll a kakukk fészkére-ben a rezgetésről ír , érvényes a szorongásra is: „ teljesen

fájdalommentes , érdekes , hogy mégsem kér többet senki belőle ” , mert a szorongás szorongat , és az embert érő hatások közül a szorongatottság az egyik legkellemetlenebb . Ennél csak a szorongás rosszabb; a szorongást ugyanis nem szabad összetéveszteni a szorongatottsággal , mely – a szorongással ellentétben – tárgyhoz kötött félelem , nemhogy elnémítaná , lelassítaná áldozatát , hanem aktívvá , sőt gyakran elhamarkodottá teszi . A szorongás mégis szorongat , vagyis feloldja a passzivitást; így szűnik meg a szorongás . Paradoxonnak hathat és bizonyítani sem lehet , de a szorongást a szorongatottság szüneti meg . Írásom a szöveg refrénjével , a szorongó tehetetlen blazírt kitörésével zárnám: „ Félek , ez így nem jó , Ha ez nem baj , nekem nyolc ” ...

La FILOSOFIA ha affermato sempre che l'uomo può essere saggio fine solo nel caso in qui la base del suo pensiero è il sapere. La sua posizione è dunque in opposizione con la musica, la matematica e la filosoficità.

La FILOSOFICITÀ é una capacita con cui l'uomo nel suo pensare può essere fine in relazione con le arti e filosofia — da quello derivano: lo stato-redente, gli amatori della delineazione, il dilettante geniale, il toccato-dallo-spirito, e anche il revedere sensibile dell'essenza e della continuità.

L'EPOCA in qui la base del pensiero è il sapere, è gia passata. Quello che facciamo noi è la società informativa.

LA SERIE DELLO SCAMBIO SCUOLA INTERNAZIONALE DELLA FILOSOFICITÀ E DELL' AVANTI-ARTE

HOGYAN KÉSZÍTSÜNK CSERÉT?

A FILOZÓFIA mindig azt mondta, hogy az ember csak akkor lehet élesgondolkodású, ha tudásra épült. Helyzete tehát ellentétes a zenéével, a matematikáéval és a filozofikusságéval.

A FILOZOFIKUSSÁG egy képesség, amellyel az ember a művészetek és a filozófia felé való gondolkodásban éles tud lenni – ebből vezethető le a látóvoltúság, a kibontakozáskedvelők, a zseniális dilettáns, a szellemérintettség, illetve a lényeg- és folyamatérzékeny látás stb.

A KORA a tudásra épülő gondolkodásnak lejárt. Amit mi teszünk, az az információs társadalom.

Szerkezet

I. Szellemérintettség – Momentum
   1. A társaság transzcendens és határolt volta
   2. Erre reflexiók
   3. A szubkultúra-kérdés
   4. A léteztetés, mint a szabadság alapterminusa (feltétele)
   5. A szellemérintettség mint mód

II. Hyparchológia
   1. Alaptaglalás
   2. A „gondolj mindenre”, és egy pár abból, ami belőle levezethető, illetve levezetett

III. Kapcsolat
   1. A cserebeállítódás és a szellemfilozófiai beállítódás közötti differencia rövid bemutatása

a – unideologikusság
b – profilitás
c – involválni mit tud (nem határosság)

2. A belső kapcsolat
3. A külső kapcsolat
   a – válasz a szubkultúra-voltúságra és a szellemérintettségre mint módszerre (mód) a naprafrissesség felől
   b – az értékelőretekintés és a visszaértékelés
   c – a világgálevés
   d – a világszerűvéválás – életvitel-megváltoztatás – többközi nyelv
4. Intraszubjektív kapcsolat
   a – a képességek részben transzcendens volta
   b – a dilettáns, mint ki-induló
5. Érzékenység.fragmentum, a láthatatlanság kérdése
6. Halottak között
7. Radikalizmus és optimizmus az unideologikusság közegében
8. A szellemevolucionáló közeg léteztetése
9. Új konvenciórendszer kiépítése; egyértelműségkérdés

IV. Az ónia

1. Kritériumok
2. Létezése

V. A határlepusztítás második fokozata

1. A Csere szemben az újsággal
2. Formális követelmények – adott esetben

VI. A határlepusztítás harmadik fokozata

1. Perspektivikusság és perspektivikus álcélok az unideologikusság közegében

Hogyan készítsünk Cserét?

Nem manifesztátum. A kérdést aközött a két pólus között lehet kifeszíteni, amit tematikus elméletiségnek nevezünk, és amit művészi bemutatás módnak. Az elsőhöz a következő pontok tartoznak: 1., mi a lényege? 2., milyen a formája? 3., a történetiség kérdése és a perspektivikusság a valamilyen fokú ideologikusság mentén. A művészi bemutatás (mégis: kerülve az ismert irodalmiságokat) azt, és úgy kívánná bemutatni a Cserével és az azt létrehívó Cseresorozattal kapcsolatban, milyen megnyilatkozási formái vannak a szellemérintettségnek, konkrétan épp ezen sorozatnak.

I. Szellemérintettség – momentum

1. Az ember társaságba csöppenhet. Az, mivel kívülről jövő, kész, adott egész, hozzá képest transzcendens. Ebben utazik a múlt századi nagy francia írók által megírtak alapján ma is az értelmiség, így Magyarországon is.
2. A stendhalizmusról a Cseresorozatnak a bicska jut az eszébe.
3. Aki a kultúrában valamiféle globálisan nem kellőt vesz észre, például vonalasságot, s kilép, többnyire szubkultúrába csöppenvén elveszti az önreflexivitást. Ez a kaledón Szindróma.
4. Ha valaki az egészet veti el, s túl kíván lépni az anarchizmuson, léteztetnie kell. Ennek oka az, hogy aki szabadságának sugara, csak tetteiig nyúlik – szolga. Az ilyennek a lehetőség, az adottság, minden nála egzisztenciálisan nagyobb erő diktál. Az szabad, aki nemcsak a lehetőségek rádiuszán belül szabad, hanem aki kívülről is az – vagyis a valóságot teremti; megelőző, apriori a lehetőségekkel és magával a világgal szemben.
5. A Csere – művelet. Alapja a végtelenszerű tudatiság, módja a szellemérintettség.

II. Hyparchológia

1. Olyan diszciplína, amely a fennállásokat (szubszisztenseket) kutatja a metafizika, a filozofikusság, a számítástechnika, és a matematikusság révén. Kifutása Szókratésztől kezdődik. Ő megkérdezte, mi előzi meg a másikat, a valóság az értéket, vagy fordítva? Az apriori a másikkal szemben, amelyik anélkül is fennáll, hogy részesülnie kellene a másikból, s az az aposzteriori a másikkal szemben, amelyik csak akkor tud fennállni, ha részesül a másikból. Előbbi a felsőbb szubszisztens, utóbbi a lejjebb levő. Mivel érték nélkül valóság el nem képzelhető, de mindenféle valóság nélkül is tételezhető érték, sőt értékrendszerek is, az érték apriori a valósággal szemben. Hasonlóan megelőző a valósággal szemben az ok, a hatalom, a jogi személy, a matematikai igazság, a szabadság, a törvény stb. Ezek szerint a valóságot megelőzik a fennállások, magában az egzisztenciában utazás tehát kevés. Ez abból a Varga Béla-i (1885-1941) kijelentésből is levezethető, mely szerint képzeljük el a létező dolgok halmazát. Ez nem nehéz. Ezek után képzeljük el „ezen kívül” a nemlétező, de való dolgok halmazát. Ez már nehezebb. E halmazba tartozik pl. a képtelenség, amit épp nemlétezése identifikál, és valamiképpen fennáll. Hasonlóan: a vakság a látás felől. Ez alapján: nincs a létezés és a létezésentúliság között határ (itt: a negáció miatt), a létezésentúliság hogyanjáról beszélni nem abszurditás.
2. A konzekvensen végigvitt gondolat matematikai-filozófiai útján új nyelv-, zene-, és színházelméletet vezetett le, amely derékba töri az esztétika eddigi és hagyományos koncepcióját, mely szerint a művészet önhordozó szerkezet, önmagából építkezik. Ez egy új beállításmód következménye, amely azonban csak akkor működtethető, ha valaki megcsinált

egy olyan tanfolyamot, amely azt célozza, hogy egyszerre több dologra legyen képes koncentráltan gondolkodást végezni, s mivel a kb. 60-80 alapfennállást egyszerre kell észlelni tudni, és tudni, az illető olyan síkokon is tud eszmélni, amely teljesen megelőző más kritikai figyelőkkel szemben, és amely a hermeneutikának és a hermeneózisnak új pályát nyit.

III. Kapcsolat

1. Új logikai entitás kapcsolata a közeggel. Az új beállítódást cserebeállítódásnak tételezzük, szemben a husserli és diltheyi szellemtudományos terminológiával. Ennek az az oka, hogy a filozófia nem tanult 1945-ből. Hogy lényegi alkotások nem születtek, abból a Hegel által „Minerva baglya sötétben szárnyal”-nak nevezett jól exponálható körülményből következik, hogy a világ béketelített lett – szociális kiteljesedés expanzál akkor, amikor a tudattartalmak hatványozottan nőnek: a filozófiát a szociológia váltja fel ebben a filozófia irányából válsághelyzetnek nevezendő helyzetben. Ezek után a naprafrissesség irányából joggal adódik a kérdés: mennyiben előremutató egy múzeumkontinens-indíttatású akármiféle, de szellemorientált új beállítódásmód?
   A Csere lényegében unideologikus. A totalság (crytotality; totalysis) jellemzi, vagyis csaknem teljesen – és az aszimptoticitás felől kérdezve egy adott dátumhoz kötötten maradéktalannak mondva –, nos csaknem teljesen szabad, azaz Játék. Mivel koncepció ideológia nélkül nem képzelhető el, s léteztetés koncepció nélkül, így a csere létbehívása is ennyiben ideologikus. Mivel azonban épp az ideologikusságot kívánja megszüntetni, csak a megszüntetve-megőrzés (Aufhebung) erejével ideologikus, ahol is az ideológiai rész az aszimptotikus eredmény mögé került, az ideologikusságot

már csak a funkcionalitás őrzi; a mű maga tulajdonképpen már nem. Ebből következően egy Cserének már profilja sincs; involválni tud a műtrágyagyártás esztétikájától kezdve a pingvinek életéig mindent. Ahhoz tehát, hogy a szellemorientált kitételt láthassuk ezesetben, tudnunk kell tehát, hogy a tudatpályáknak minden eddigi tudatformát ideologikusságuk miatt megkérdőjelező, és csakis így, másként lenni tudó tudatforma keletkezett.

2. Belső kapcsolat – értelmetlen. A Cseresorozat keletkezésének egyik legfőbb kihívója az volt, hogy az előadásokat jellemzik az átvitt (és nemcsak átvitt) értelemben való magázások. Leegyszerűsítve a dolgokat: ez arisztokratizáló. A Lassez Faire mintájára lehetett tehát olyan közeget teremteni, amely tegező; a gondolatcsere oda-visszajátszó. Így megsemmisül a „kint” és a „bent” kategóriája. A kategória megsemmisítésnek ez volt az első fokozata: a Cseresorozatba bárki beletartozik. Ez nem pszichológiai, ez filozófiai művelet, amely tudatosan írja össze kezdetben azt, hogy ki jöjjön el cserét hallgatni. (Amit egy ember mond a többieknek, s minden alkalommal, adott esetben más és más tart cserét.) Immanensen jön létre emberösszlet, nem társaság, mert nem kör, s nem egzisztenciális (nem stendhali...). A kategóriák, a kategoricitás megsemmisítése abból a hegeli okból kifolyólag fontos, mivel Hegel azt mondta, hogy a természet nem határokban gondolkodik. Mivel azonban az ember kategóriákban, s a kategória (már csak halmazelméletileg is) per definitionem határos, eleve csak torz képet kaphat az ember, kategorikus látásmódja révén, s az ember törekedjék a lényeglátás és a folyamatérzékenység mindig élesen tartása miatt, annak okán, hogy ott álljon, ahol látni lehet, arra, hogy minél Látóbb legyen. Hogy milyen módon lehet azonban az anarchizmuson túllépés igénye mellett a fennálló kategóriák megsemmisítése után új

kategória-funkciójú nyelvet hozni létre, azt lásd „a külső kapcsolat” címszó alatt.

3. Külső kapcsolat – nem személy szerinti; a hatásvonal a szellemi és az egzisztenciális (Das Geistlich, Das Existenzlich) közötti; akart dialógus. Ez az a pont, ahol megfeleltethető a szellemi beállítódás időszerűségének kérdése azzal, hogy mennyiben tud (legalább ön)reflexív lenni a cserebeállítódás? utóbbival kezdve, megállapíthatjuk, hogy nem szubkultúra teremtésről van szó, hiszen elsődlegesen és lényegileg nem egzisztenciális. Ettől függetlenül még lehet reflexiótlan, végsőkig víve pedig a problémát: világiatlan. A szellemi beállítódásról azt mondhatjuk, hogy amíg a filozófiák nem képesek egy minimum 60-80 síkban egyszerre értékelni tudó lényeglátásnál és folyamatérzékeny szemléletiségnél robbantóbbat hozni létre, addig a miénk a progresszívabb. éppen ez az előretekintés, értékeinknek egy jövőben levő állapotából való visszafelé ítélése adja meg azt az önreflexivitást, reflexivitást a valóság felé, amit, és kizárólagosan csakis ezt, világiságnak mondunk. Amit tehát mondunk: világgá-levés, és ennél kevesebbről, de meghódíthatóbb volta miatt mégis fontosabbnak, mert elérhetőbbnek gondolunk, az a világszerűvéválás. Élet „akarunk” lenni. Ez lényegileg a lét és a létezők kierőszakolt párbeszéde. A világ megváltoztatásának kérdése, amely tehát mindig a forradalmár – mártír ideologikusan feltett mezőjében oldatott meg hagyományszerűen, elbukik. A megszüntetve-megőrzés kérdését előrevéve természetesen azt láthatjuk, hogy a cserebeállítódás révén megváltozott életvitelű emberek következményeképp a világ is természetes varianciája mértékétől intenzívebben megváltozik, de a lényeg nem ez – forradalmibb volta miatt apriori a világszerűvéválás. Módjához az eddigiek mellett hozzátartozik a kapcsolatteremtés kérdése kapcsán egy többközi nyelv

megteremtése, amely új szavak, kifejezések állandó és rendszerbeállított munkájában jelenik ki. Ehhez alapos nyelvelméleti, logisztikai ismereteken kívül nyelvteremtő képességfokozás is szükségszerű.

4. Intraszubjektív kapcsolat. Bármennyire is – az ismert okokból kifolyólag – kevés a pszichologikusság, mint történeti aspektus, vivisectio-szerű reflexió; az embernek nemcsak az eddigiek szerint kifelé, de befelé is állandó építést kell végeznie, hogy lélek – anyag – szellem antik triásza lehessen. Ez azért fontos, mert az elvégzendőket az ember a képességeivel teszi a valamilyenfokú tehetsége, adottsága révén. utóbbiak viszont egy részben transzcendens eredetűek. Aki cserét végez, képességeit az egyszerre 60-80 síkban gondolkodtatni, mozgatni tudó készsége okán hipertudatisággal fejleszti tehetségét. Ezért az a kiindulási ember a legjobb, akiben még csak lappangva is alig van meg az épp igényelt abilitás és potenciálisság: a dilettáns, aki kibontakozás-kedvelő, mivel naiv, ráhagyatkozó a dolgokra, és titokranyitott. A legfontosabb képesség tehát a filozofikusság.
5. Érzékenység-fragmentum, a láthatatlanság kérdése. A kapcsolat dinamikus oldalát képező többközi nyelv mellett ugyanilyen fontos a potens oldal jövőbentartása is. Ugrás a láthatatlanban, átugrani az analógia mezeje fölött, kihagyni, ami kihagyható, elkapható, és utánozható. A láthatóság és az érzékenység szintje állandóan fejlődik, feltöltődik – ami egykor új volt, s alig érthető, ma jól ismert, mivelhogy a mű „objektív” értéke állandóan süllyed (az egykor készült műnek van egy „íze” a mában). Mi épp az ellenkezőjét akartuk, és akarjuk: műveket hozni létre, aminek értéke egyre erősebb lesz. Így hoztuk létre az óniát, s lehet, hamarosan ő csinál minket. Ehhez azonban először a „radikalizmus és optimizmus”, a „halottak között”, a

„szellemevolucionáló közeg” és az „új konvenciórendszer” című pontokat kell ismerni.

6. Halottak között. Senki nem él. Alig van olyan ember, akitől nemvárt reakciót remélhetnénk azzal a kritériummal, hogy az legyen jó is és szép is. Kifagyott az emberekből az érdekesség – olyan sablonszerű viselkedéstípusok alakulnak ki, amiket a ’45 utáni polgári társadalom homogenizál, és szolgáltat ki a maga számára. Ez egy ökonomikus funkció-adta eszköz-szerep, nem pedig szabadon futás, vágta. Az emberekbe életet kell lehelni, rakétává, vulkánná, életté, kozmosszá kell tenni. Minden szinten úgy felrázni tudni őket, hogy a valósággal ne csak részfelületükkel, hanem teljes felületükkel tudjanak érintkezni. Ha, és amennyiben élő holtak voltak, lássák be, hogy eddig vakon éltek, az értékek mellett elhaladtak, és álértékeket tekintettek valósaknak – és ettől fogva ennek megfelelően tegyenek, és: saját akaratuk szerint. Ezek a gondolatok a Vágtázó halottkémek (Rasende Leichenbeschauer, Galopping Coroners) nevű indulatzenét játszó magyar együttestől valók.
7. Radikalizmus és optimizmus az unideologikusság közegében. Már magának a láthatatlannak a választása is a radikalizmusnak és optimizmusnak (R & O) egy része, azon kívül azonban még más is idetartozik. A radikális módszer felkutatja, és alapul kezeli a megjósolt jövőt. A tortával kezdi, és amiből elindult, azt építi fel utólag. A felgyorsulás – előzés. Ez a fejlődésből, a kontrollból és a következményből áll össze. Az előzés a fejlődés emlékezetét adja, s mivel ez az állapot is le lesz előzve, próbáljuk már most megelőzni – mivelhogy később az lesz az egyetlen lehetőség, amit azelőtt választottunk. Visszatekintve a megvalósulás felől, az út egyenes, tudatos, nincsenek törések, kereszteződések – s a választások nyomai eltűntek. Az ismeretlen meghódítása mindig anarchisztikus. Anarchia: feltöltődés. Az ismeretlennek a kezdete sem ismert. Szégyen

– felszabadító erő. Nála minden világos: nincs visszaút. Legyen a kiteljesítés szükséges, legyen kötelező a fejlődést kiteljesíteni. Az aktuális probléma meg nem látása (ez lehet praktikus vakság is) az optimizmushoz löki az embert. Az lesz a legrosszabb, amire nem is gondoltunk.

8. Szellemevolucionáló közeg. A találkozások, amikor a fő cserék mennek, megbeszélt időpontkor. A többi találkozás természetesen esetleges – egyedi. Mivel nem a magázásra épít, hanem a határlepusztítás révén (is) a tegezésre, az, akinek képességei, ismeretei stb. „kisebbek” másokéinál, nyílt szociális terepen éri meg előrelépéseit – többek közt a sznobizmust és a neurotikusságot lépteti vissza.
9. Új konvenciórendszer kiépítése – egyértelműségkérdés. Minden adott kultúra, részkultúra önértékű, csak belülről értékelhető nem (elsődlegesen) aspektusjelleggel. Bír egy konvenciórendszerrel, amelybe az ember belekerül. Ha, és amikor, az ember egy másik „világ” léteztetésébe fog, számolnia kell az egyértelműség problémájával. Első szinten az ember, vagy egy dolga érthetőnek tételezett. Magasabban szeretne nem egyértelmű lenni. Ez esetben vagy sokarcúságot követ el, vagy olyan konvenciórendszert léteztet, amely lehetőleg pontos mása az eredetin adottnak; annak okán, hogy minél sikerültebb ez az alkotmánya, annál kevésbé mondható meg pontosan esetében, hogy konvencionális-e, avagy a lényegiség túloldalára képes jutni, csak pont olyan kópiákat készített, mint az eredeti volt, semmi felől nem szorongatottsága folytán: azaz Játszik. A legfelső szint az univerzálisan egyértelművoltúság, amit eddig csak Goethétől szenvedtünk el.

IV. Az ónia

Az ónia ens diminitum (kisebbített létező). Kezdetben tárgyként üti fel magát. A következő kritériumoknak kell

megfelelnie tudni: 1., legyen az erő (vagyis végtelenül egyszerű, radikális, komoly, türelmes, igényes); 2., legyen láthatatlan a mában (ez a szó Sugár János-i értelemben véve természetesen); 3., legyen lábadozó (der Genesende), vagyis az idő teltével legyen erőbb erő: kezdje meg saját, független életét. Következményei a ki-futás, a felgyorsulás és az új nyelv. Demokratikus, mivel ugyanazt az állapotot adja át túllépésnek; nem hierarchikus. Lentről nézve az érthetetlenség demokráciája. Az ónia később függetleníti magát a tárgyi létezéstől, személybe lép, személlyé lesz, társadalommá, állampótlóvá, másteremtővé. Vigyázat! Életveszélyes! Felszívja a Cserét is. Hasonló a Szophoklésztől ismert „kemény dalnokhoz”.

A határlepusztítás 2. fokozata

Összegyűlik egy csomó produktum, ami a következő kategóriákat pótolja föl: filozófia, esztétika, művészettörténet, irodalom, zene, zeneelmélet és egyéb névvel ellátott és megsemmisített kategóriákat sorolhatjuk föl, ami az írt formátumot illeti. A másképp rögzítettbe képek, festmények, filmek, színdarabok, különféle bemutatások tartoznak. A határlepusztítás következő fokozata tehát az, amikor a Cserét végzők – 20-30 ember – kiadják ezen írásokat. A fórum teremtése nem újság formátumban történik. Kiadványt kell hozni létre, amely tehát „antiújság”, mivel nincs a határlepusztítás első fokozata következtében kint és bent: szerkesztők és szerkesztőség, illetve terjesztés és olvasói tábor; hiányzik az újság szerkezetéből ekképp lehető alá-fölérendelői viszony is. mivel nem kell bizonyítani, a lenyomat (analogonja az újságnál az impresszum) is esetleges lehet – pár perc alatt elkészül. A magyar Cserének gyakorlatilag 2 – néha kikerült – formális önkikötöttsége van. A borító külön van a belső, összefűzött lapoktól, egyben egyedi is és általános is. A másik szempont a

44 oldal volt, mivel Európában a mi ábécénk az, amelyik a legtöbb betűt foglalja össze. Az oldalakat nem számozva kódoltuk, hanem kézinyomdával, vagy letraszettel egyenként megoldalbetűztük. Ez utóbbi a Távol-Keleten átalakítható. Ha a cserélők erre képesek, egy-egy számhoz egy-egy óniát mellékelhetnek.

A határlepusztítás 3. fokozata

Megvalósításai ad hoc sorrendben a következőknek:

- formatervezési filozófia
- mozgásesztétika
- bármi
- újzene
- új művészetelméletek
- új tudományok és tudományos merényletek
- módszeranalízisek
- új, nem-pedagógiai iskolák léteztetése
- forradalom a szubszisztensek számítástechnikai léteztetésében
- új időiségszemlélet, különösen az időjárőr-problémára is tekintve
- több szín kreálása

Die PHILOSOPHIE hat immer gesagt, daß man im Denken nur auf Wissen gegründet scharf sein kann. Demzufolge ist ihre Situation entgegengesetzt zum Beispiel zur Situation von Musik, Mathematik und Philosophischheit.

Die PHILOSOPHISCHHEIT ist ein Vermögen, mit dem man scharf im Denken für die Künste und Philosophie, bzw. im öffentlichen Leben sein kann — davon gibt's die Seelenschaftigkeit, die geniale Dilettanten, die Entfaltungsliebhaber, das Geistesberührtsein und die Prozess- und Wesenanschauer, usw.

Die EPOCHE des auf Wissen gegründeten Denkens ist beendet, aufgehört. Was wir tun, ist die Informationellgesellschaft.

Kontakt:

SEBEŐ TALÁN
H – 1023 BUDAPEST II.
APOSTOL U. 13/B
TEL.: 36–1–136–2280
H U N G A R Y

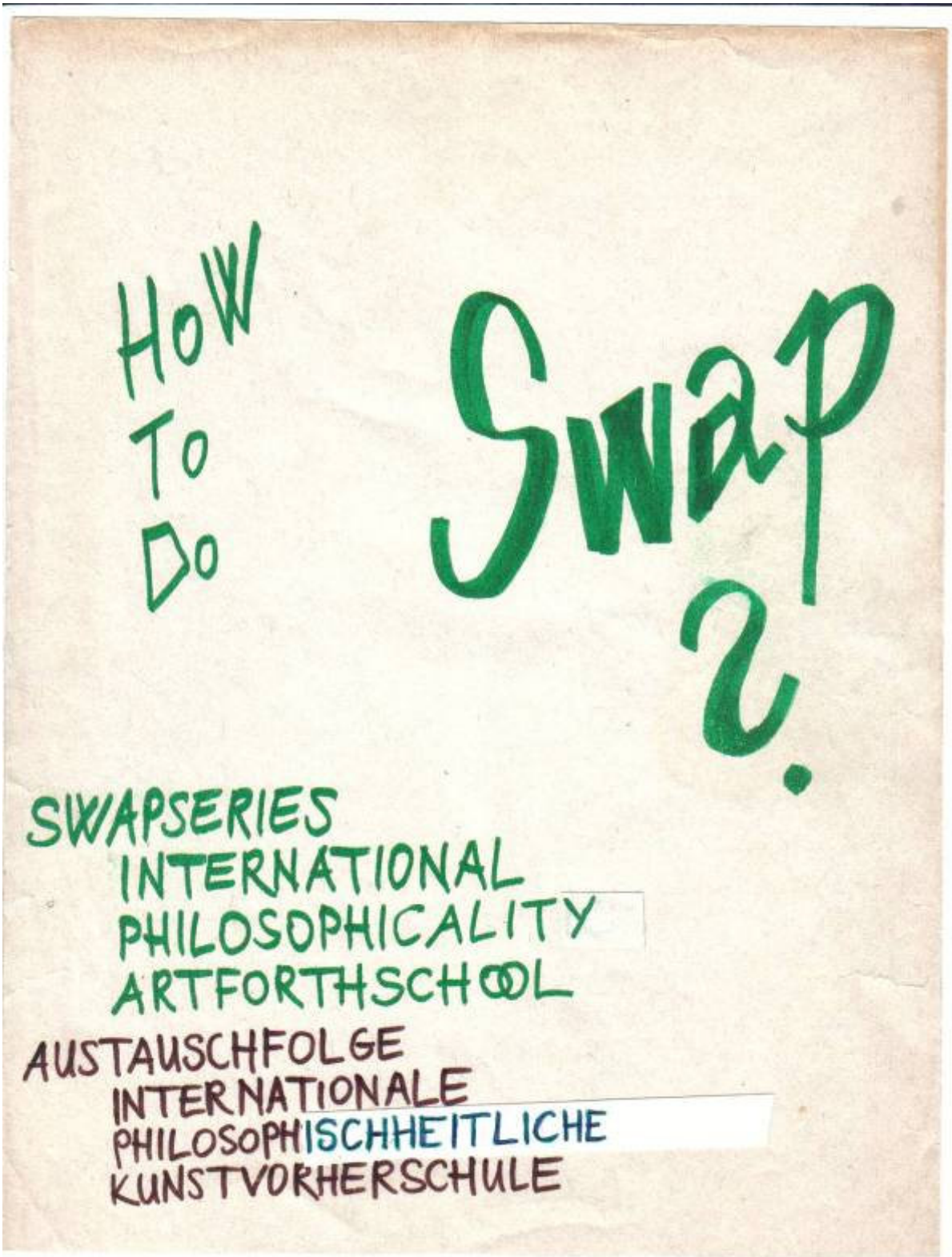
HOW
TO
DO
SWAP
?.
SWAPSERIES
INTERNATIONAL
PHILOSOPHICALITY
ARTFORTHSCHOOL
AUSTAUSCHFOLGE
INTERNATIONALE
PHILOSOPHISCHHEITLICHE
KUNSTVORHERSCHULE

(AZ ÜRÜGY TAUTOLÓGIÁJA)[*]

--- ezt később zárójelbe tettem. Amiről beszélni szeretnék, az a Kapcsán kapcsán áll fenn. Kezdetben probléma lehetett volna, hogy hol kezdeni, de a Teljest bárhol lehet kezdeni, az Egész felel --- mint olvashattuk.
Duchamp-est adott, s amiről beszélni szeretnék *e kapcsán*, az a vonatkozástartomány, ezt is azonban mereven a maga általánosságában értve. Amit befogadás, fogás vagy kifogadás szempontjából kezelünk, az számunkra valamilyen aspektusból fontos, és itt e pillanatban érdekeljen bennünket e kérdésnek pusztán az a porcikája, hogy meddig. Meddig az a dolog --- és a readymade --- ami? Ez a határosság-kérdésnek egy része. Mint tudjuk, a határosság-kérdés a középkor óta áll fenn igazán, és a XIX. század óta meg van még spékelve a hatás kérdésével is. Ettől fogva tehát, ha valamit teszünk, és ez lehet természetesen alkotás is --- bár erről beszélni, Duchamp forradalma óta, azt hiszem, most blaszfémikus --- nos, fölvetődik a kérdés, és ez nem gall, hanem frank, hogy kinek csinálom? Ezt a kérdést most próbáljuk meg unideologikusan nézni, már csak annak okán is, hogy itt nem egy, a szó tágabb értelmében vett politikai-szociológiai kérdésről van szó, hiszen abban az esetben eszmetörténeti kérdésként merülne föl a probléma, hanem valahol ott, ahol a főnév kezd átmenni melléknévbe. És messze vagyunk még e szinten attól, hogy szellemtudományosan vennénk nagyító alá a kérdést.
Ismeretes az a tény, hogy Duchamp azzal, hogy egy felfordított piszoárt kiállított, ezzel ledöntötte azt, ami művész és nem művész művészi és köznapinak mondható tett között falként állt. Ez a határlepusztítások egyik legszebb formája, mert demokratikus és közszeri, engem, és gondolom, mindnyájunkat, barátságosan átölelő gesztusa meleg szeretettel sugároz át.
(És ha már itt tartunk, *e kapcsán*, engedjétek meg nekem, legyetek szívesek, hogy egyik kedvenc mondatomat elmondhassam,

nevezetesen azt, hogy ez a Duchamp-i lépés körülbelül úgy aránylik a szabad --- ha szabad ezt a kifejezést használni ---, a romantika előtti és utáni határlepusztításokhoz, mint Exupéry kijelentése, mely szerint az ember igazán csak a szívével láthat. Magához az egész német filozófiához, amelyet csupán ezen egy mondatával számomra túlszárnyalt. Ez pedig gall.)

Nos, eme forradalma mindannyiunkban a legmelegebb és leghálásabb érzéseket, gondolatokat hozta ki, s ma --- gondolom --- sokat hallhatunk másoktól , akik itt vannak --- ezen pozitív tartalmakról. Ami engem *e kapcsán* érint, az tehát az lenne, hogy vizsgáljuk meg a túlsó oldalt is. A szellemfilozófiai oldal felől kérdezve egyértelmű, miért, egyébként az ürügy pedig tág, idejön azonban még épp az a szociálpszichikai tényező is azonban, amire szerintem ügyelni kell, hiszen ha valaki egy olyan forradalmat hoz létre, amely az *átvételekben* a demokratikus felé juttat és jut, bekövetkezhetik az is, hogy a Duchamp-i --- és azt hiszem, még akkor járok el a legprecízebben, ha azt mondom, dolgok ---, nos, bekövetkezhet az, hogy az átvevő negatíve reflektál valamilyen okból kifolyólag a Duchamp-i dolgokra.

Most, engedtessék meg nekem *e kapcsán* azt kijelentenem, hogy nem befogadás-alapon fogom végigkísérni a jelenségeket, nem a kiváltás és a konkludálás mentén, hanem ezeket egyben véve. Az a négy affekció, amit idő szűke miatt most venni fogok, az *undor*, az *unalom*, a *düh* és az *ostobaság* lesz mint reflexiók, és megpróbálok *e kapcsán* eljutni valami visszaérkezéshez, ami a ma estéhez kötődik, egy nem hatáselemzésen keresztül. Ez pedig görögös.

Az UNDOR esetében egy intellektuális túllökettel van dolgunk. Egyfelől áll az, hogy az állaghoz képest a mentális túlpozíció --- önmegítélten --- túl magas, másfelől az, hogy függetlenül az állag belső mennyiségi és működési összetevőitől emezek egymáshoz képesti változásától a megítélésben, ezek "szorzata"

egyfajta túlcsordulást okoz az állagot illetően. "Kezd a petefészkünk telelenni." Kialakul a csömör, azaz eltűnik a primer megítélt minőség, és már csak a mennyiségi oldal léphet --- nyilván csak nőhet --- annak okán, hogy feltételezzük, hogy a közegben nem állt be információcsökkenés.
A csömör tehát odáig kezdi nőni magát, hogy már a mentális homeosztázist kezdi veszélyeztetni, és még messze vagyunk a mentális equilibrium megbillenésétől. Attól a szakasztól kezdve, hogy aktív mentális állapotunkat --- amelynek ismerten egyfajta jó közérzetállapot felel meg ---, tehát amikor ezt az állapotunkat veszélyhelyzet éri, alakul ki az ezen irányba való haladásunk legmagasabb foka, az undor. Itt már a fentiekben említett kétféle error oly mértékű, hogy a szervezet a mentális állapot visszanyerése végett elhárító mechanizmust alkalmaz, és ez a kitérés. Ez egy drámainak is mondható visszavonulás, hiszen azzal, hogy visszavonjuk az információk befogadását, önmagunkat tesszük valamilyen fokú zárójelbe.
Mielőtt továbbmennénk ezen zárójelbe tételen, látnunk kell ismét a "látni-szeretni" görög egységét. (Lásd a "Nárcisz és Zeusz" c. tanulmány a Kilencedik Cserében.) Elfordultunk attól, amit nemhogy szeretni nem szeretünk, nemcsak hogy kedvelni nem szeretünk, de ami kifejezetten visszautasított bennünket. Hová? Egy régebbi homeosztatikus szituációnkba. Ez lenne az a mentális túlpozíció, amelyről beszéltünk?! És hol van akkor az, hogy a "többlet" révén látóbbak lennénk vagy lehetnénk? De milyen mentális "többlet" az, amely bennünket a nemlátásba taszít, onnan kérdez ez a bizonyos "többlet"?
A probléma megfelelése, elodázásának biztosságában forduljunk most az UNALOM felé. Az undor fennállása, szubszisztálása kapcsán világossá lehetett, remélem, hogy adott volt az információhordozók közül egy, a figyelem szempontjából egy kiemelt információhordozó, amelynél a viszonyban a fenti változások végbemenni tudtak. Az unalom esetében a hasonlóság

a túlcsordulás esetében is, de privilegizált apriorizált státuszú információ helyett itt homogenitás áll fent. Nem a banánt unjuk, hanem mindent, ami ezen állapotot fenntartja (legalább) létezésével.
„Elegünk van belőle.” Ez a túlcsordulás azonban egészen másféle, mint az undor esetében levő. Ez nem okoz lényegi szinten egyfelől semmilyen kibillenést, másfelől --- bár itt is a minőség "tűnik el" a megítélésben --- nem taszítja az embert nem-látásba , jóllehet a passzivitást még képes fokozni és okozni. Arra gondolhatnánk logikusan, hogy ez nyilván azért van így, mert itt nincs kiemelt fontosságú információhordozó. Ezt támogatná látszólag meg, hogy az unalom esetében egyfajta volumenű **világelegünk** van, s lám, mégsem az ostobulás iránya felé lépünk. (*E kapcsán* meg, hogy efféle szavakat használok, ez meg: magyar és cserélő.) De hát mitől van akkor végül is az, hogy világelegünk van kicsiben, holott nincs kiemelt információhordozó, sőt e világsegg állapotot nem követi az információhordozóval szembeni kitérés?
Ráadásul: világelegünk van, de nem az ostobulás felé jutunk a túlcsordulás útján. Ezek szerint a passzívnak megítélt unalom valamilyen halálosan aktívra épül ?!
Mielőtt azonban erre rátérnénk, felelnünk kell egy kérdésre : mitől adott az unalom hátterében az, hogy elegünk van a világból? Sejtésünk szerint ezt a homogenitás sikamlóssága okozza, valami, aminek a szövedékébe nem vagyunk képesek behatolni. Több elágazási ponthoz érünk. E behatolási képtelenség miért nem dühöt vált ki? Az unalom mögött tehát áll mégis valami?
Megválaszolandó ezeket most már válaszolnunk kell arra, hogy bár e világsegg állapot állt elő, ami horizontja miatt és végett súlyosabb eset, mint az undor, ez mégsem váltott ki kitérést. Sejtésünk szerint ez valahol ott tapizható le, hogy a közeg, amelyet homogénnak strukturáltunk, Rendszerként lép elő a megítélésben, miképp rendszerként áll vele szemben maga

a szubjektum is. Ez a hasonlóság képes tehát nem-engedni hagyni az információval szembeni kitérést --- megjegyezvén azt, hogy minél nagyobb egymásnak meg nem feleltetés áll fenn a két rendszer volumene és komplexitása között, annál inkább van mégis egyfajta kitérés az információ elől az unatkozónak.
[A szöveg nem felolvasott további részét a kézirat alapján közöljük.]
Most már kezdünk közelebb kerülni az unalomhoz, kis türelem. Valami afféléről beszélt a pasi, hogy a közeg homogén szerkezetébe behatolni nem tudás akár dühöt is kiválthatna, de az unalom esetében a fentiek alapján ez nem áll fenn. Az unalom valami melankolikus lemondásra épülne?
Kétségkívül, valami efféle lelkiállapotban szokott lenni az unatkozó, annak okát azonban, hogy nem a düh felé borul el, annak tudhatjuk be, hogy ez a lemondás arra az egységre épül, amit a két szerkezet hasonlósága jelent. Ez az az egység, mely biztosítja azt az aktivitást, amit az unalom mögött jeleztünk. Azt mondtuk, minél [nagyobb] a külvilági információkat rendszerként felfogó rendszer és információs médiuma között az egymásnak meg nem feleltethetőség, annál nagyobb lesz a kitérés az információ elől, vagyis az elfordulás, a „begubódzás”. De csak ez lehet-e a válasz a diszkrepanciára?
A másik a DÜH. A kitérés, ha nem is teljesen tudati volt, kétségkívül valahol --- a bemérés okán --- nagyon is racionális. A düh mint az indulatok egyfélesége, mentesen a tudati tartalmaktól maga a testet öltött irracionalitás. Benne nincs mérték, csak a legalapvetőbbek ketté való osztása; később felszívja önmaga e táptalaját is. Hogy [mi] váltja ki, robbantja ki a dühöt; sok [minden] lehet. A két rendszer közötti diszkrepancia mértékétől és az ezt elviselő toleranciaképességétől függ, hogy ez az egymásnak meg nem felelés kitérést vált-e ki az információk elől, avagy düh lesz-e a következménye. Arról azonban, hogy milyen esetben üthet be egyik s milyenben a másik; később.

Az OSTOBASÁG esetében is --- az egyetlen unalom esetétől eltekintve --- megint kiemelt fontosságot kap az információhordozó. Említettük, hogy az undornál az információ-visszavonás, a befogadás-korlátozás és a magunk zárójelbe rakása révén tettünk lépést egyfajta ostobásulás felé, ez most a maga teljességében áll előttünk. „Teljes” érzéketlenség; hiánya, [az] akárcsak lényegszerűnek is nevezhető mentális mozgásnak --- patt.

Arról beszéltünk eddig, hogy valamilyen szükségszerűség következtében racionálisan (és/vagy nem így) szembeszállunk az undor, az unalom, a düh és az ostobaság révén valami dologgal --- mi, szegények (ki nem térve e pár, lehet, talán hajánál fogva előcibált elem keveredésére, hogy ugyanis undorunk lehet már unalmunktól, hogy mennyire unalmas is saját undorunk, dühöngéseink, ostobaságunk vagy az itt most nem tárgyalt szorongás is, satöbbi.)

Hogy mi ez a mögöttes valami, a Tizedik Cserében „Az emlékezet megtagadása” cím alatt elolvasható, ez *nem teljes* ürügye a Duchamp-kiállításnak, hiszen jelöltük a kezdetkor, hogy nem genealógiai feltárást végzünk; egyszerűen úgy adódott, hogy azzal a forradalommal, amit Duchamp léteztetett, bekövetkezhetnek még befogadás folyamán is a megemlített tünetek, s csak egyfajta természetrajzra törekedtünk.

Amihez visszatérünk, az az ürügy tautológiája. A tautológiát illik lebecsülni, miképp diszkreditált kategória a naiv, a dilettáns, a közhely vagy a sznob is. Pedig a létező igazságok legtöbbje, mi több; abszolút. Régebben kerestem a legnagyobb igazságot, amit fellelni képes vagyok. Ez a „Van minden” igazságában tűnt elém. Ez is azonban jóskapista az „A = A”-hoz. A döbbenet az, hogy az „A = A” igazságértékét megfigyelve csak aspektusjelleggel lehet állítanunk azt, hogy a két oldal ugyanaz-e. Ontológiailag vagy istentanilag azt hiszem, garantált a két oldal mindenben megegyező volta (tán a másodikban mintha kevésbé), az azonban tény, hogy ha azt

veszem, hogy egy lehetőség térgömb közepén csücsülök, akkor végtelen számú lehetőség adódik elém, hogy az „A =” mögé mit teszek. S ha épp az „A” kerül mögé e sok variáció közül, mert épp állhat egy tegnapi golyóstoll is, szóval nem döbbenetes-e ez? Nekem személy szerint illetéktelen belemenni abba a kérdésbe, amely ezen egyenlőség alkotott, teremtett voltát lenne hivatva kielemezni, csak annyit, hogy szabad legyen megkérdezni, nem ürügyként áll-e az a másik „A” ott?
Mert amennyiben igen, akkor úgy vélem, a readymade-eket és a többi Duchamp-i dolgot ezen az ablakon keresztül is meg kellene vizsgálni. *E kapcsán* jegyzem meg, hogy ezt ürügyül bárki felhasználhatja egy másik arcú Duchamp-kutatásra.
S. T. 1987. november 30.

[*] Megjegyzés a kéziraton: 1987. XII. 11-én felolvasva a BTK Esztétika Tsz-en (a 10. oldalig, aztán letelt az 5 perc , a fölvétel látható az Artpool Archívumban)

CSERE

A lélegzet kicseréli a levegőt széndioxidra.
A táplálékot a szervezet kicseréli salakanyagra, és közben a sejteket kicseréli újakra.
Az idő kicseréli a színes hajszálakat fehérre.
A rágás a fogakat protézisre cseréli.
A nappal önmagát az éj sötétjére cseréli.
A szerelem magát szeretetre cseréli.
A játék munkává cserélődik, a munka anyagi javakká.
A tojást madárrá cseréli a kotlás, a madarat tojássá cseréli a párzás.
Ezekből is kitűnik, hogy a csere a lét lényegét alkotja.
Nincs életfolyamat csere nélkül, a cserélődés általános, és ez mozgatja a világot.
Ezért a csere létrehozása a lényeg beemelését jelentette a valóság szívébe.
Akár egy folyóirat erejéig.
Emiatt a csere magába szívta a létet, a mosogatástól az óniáig.
Sötét korszakban született, de fénye megelőlegezte a hajnalt.
Akkor lépett fel, amikor mindenki lelépett.
Akkor beszélt a tavaszról, amikor a madarak még hallgattak, és mindenki a lékek felé korcsolyázott, ezért nem figyeltek rá kellőképpen, és emiatt nem kapta meg mindmáig azt az elismerést, amit megérdemelne.
Pedig szellemiségének kisugárzó ereje, valamint az őt megalkotó csapat változásba vetett hite nagymértékben hozzájárult a vörös gólem darabokra hullásához.
A csere hangja egy nemzedék suttogásából lett virág a szögesdrótok földjén, az arcnélküliség csendjében.
A csere léte remény volt a szellem pusztaságában, a cserélődés reménye az alacsony rendűből a magasabb rendűbe.
Lehetséges, hogy ez örökké csak remény marad, vagy egyszer bizonyossággá válik?

"...mert magam sem tudom. A bizonytalannak vágtam neki, hiszen elmeséltem. Az én felfedezésem fizika, a fizikához tartozik, de olyan fizikához, amelyet senki sem vett észre,mert az utam nevetséges vidékeken vezetett át, ahol nincsen semmiféle törvény. Hiszen azzal a gondolattal kellett kezdeni: lehetséges, hogy az ige testté válik, az átok megfogan. Fejest kellett ugrani ebbe az abszurdumba, tilos kapcsolatokba lépni, hogy átjussak a túlsó partra..."

(Stanislaw Lem : Donda professzor)

SUPERSTRINGEK

A superstringekről szeretnék beszélni, amelyek mélyen a fizikával és a természettudományokkal kapcsolatosak, de nem erről fogok beszélni, hanem főleg a filozófiai hátteréről ezeknek a dolgoknak. Elsősorban a szimmetriáról szeretnék beszélni, a lényeg, amivel ki akarom hegyezni az egészet, ezek a superstringek, a string angolul húrt jelent. Ezek lényegében húrok, hipotetikus matematikai objektumok, a téridőben kis húrok, amik egy felületet sepernek be, amin mozognak, s ez az egész szuperszimmetrikus. S hogy ez most mit jelent, erről fogok beszélni. Különböző érdekes dolgok fognak kiderülni, például hogy a világegyetem nem négydimenziós, hanem tíz.

Az elején a szimmetriának a gyökereiről szeretnék beszélni. (...) Hermann Weil azt írja, hogy szimmetrikus valami akkor, hogyha valamit csinálunk vele – most nagyon pongyola vagyok – és ennek során az a valami változatlan marad. (...)

Nemrég voltam egy barátomnál, és véletlenül találtunk az asztalfiókban egy képet, ami kiskorában mutatta, s ez a kép egy jó vastag plekszi mögött volt. S én azzal játszadoztam, hogy a felét letakartam, s ahogy forgattam az üveget, meg tudtam azt csinálni, hogy az egyik felét az arcának tükröztem a másikra. S így ugyan egy egész arcot kaptam vissza, de az a barátomra egyáltalán nem hasonlított. Itt van az emberben egy intuitív érzése az aszimmetriának, hogy a természetben mégis valamiféle aszimmetria dolgozik. A műalkotásokra visszamenve szintén a Weil könyvéből idézek valamit. Ott egy bizánci tányérról van szó, amire természetesen az Úrvacsora van faragva vagy vésve. S ezen a tányéron két Krisztus van, az egyik a bal, a másik a jobb oldalon, s középen az egész szimmetrikus. Csakhogy itt már van egy kis aszimmetria: az egyik a bort önti ki, a másik megszegi a kenyeret. S ugyanúgy lehet nézni, hogy a műalkotásokban van egy ilyen tendencia,

hogy a szimmetriától halad az aszimmetria felé. Szintén abban a könyvben olvastam, hogy a keleti és a nyugati kultúrák közti egyik különbség az, hogy a keleti kultúrákban még a szimmetria nagyin benn volt, a nyugati kultúrákban már eszelősen megbontják a szimmetriát.
Zsigmond Géza: Elnézést, én azt olvastam valahol, hogy a legszimmetrikusabb japán templomokban is direkt a jobb és a bal oldalon máshogy építenek egy egész pici szobrocskát, csak azért, hogy ne legyen teljesen tökéletes a szimmetria.
Wámpír Attila (?): Agykutatók megállapították, hogy az emberi agy valamennyi élőlényé közül az egyetlen, ami aszimmetrikus. Nagyon érdekes, hogy a japán ember agyának két féltekéje között a legkevesebb az aszimmetria, mert a nyelvük – ami az agy aszimmetriáit létrehozta – zenére épül. És mivel a két agyfélteke különböző funkciókat lát el, az egyik oldalhoz tartozik a beszéd, a másikhoz többek között a zene is, ezért nincs akkora aszimmetria a két agyfélteke funkcionálásában, mint a nyugati ember számára. (...)

Lévay Péter: Itt van például a legkisebb hatás elve. Egy mesét mondanék el ezzel kapcsolatban. Van egy fuldokló, aki fuldoklik a vízben, és vagy te, aki állsz a parton. És az a kérdés, hogy mi az az út, amit a fuldokló felé meg kell tenned, hogy a legrövidebb idő alatt odaérj. Hogyha pont szemben van veled a fuldokló, akkor nyilván merőlegesen a parton be a vízbe. De hogyha már nem merőlegesen állsz a fuldoklóval, hanem valamivel arrébb, akkor nem az egyenes lesz a legrövidebb út – ezt ki lehet számolni – hanem pont az a törési törvény, ahogy a fény törik, tehát a szögek sinusainak aránya, és sebességeid, amivel tudsz futni illetve úszni. Hogyha kicsit hiszünk valami eleve elrendelésben, úgy lehetne mondani, hogy a fény már előre tudja, azt a pályát fogja kiválasztani, ami legrövidebb idő alatt ér oda, tehát valamilyen mennyiségnek a minimalizálását követeli meg. Ezt

olyannyira általánosították, hogy ezeket a bizonyos egyenleteket, amikről beszéltem – Maxwell-egyenletek, Einstein-egyenletek – ezeket mind ki lehet hozni egy hatáselvből, hogy valami legyen minimális, ezt megköveteljük – mint ahogy itt az út volt a minimális – és akkor kijönnek ezek az egyenletek. A természeti törvények szimmetriáját úgy fogalmazzák meg, hogy ez a bizonyos hatás, ahonnan le lehet származtatni a mozgásegyenleteket, ezek legyenek változatlanok.

Arról balgaság beszélni, hogy van külön három térkoordináta és van egy idő, mert ezt a négyet a természet egységesen szereti használni. képzeljetek el egy mélytengeri halat, aki valahol lent él a tenger fenekén. És ennek mondjuk kétdimenziós látása van, mivel a fenéken az iszapból szerzi a táplálékát, ezért neki van jobbra-balra, előre-hátra. A minimális magasságkülönbségek változását az úszóhólyagjával érzi. Ha valamilyen csoda folytán ebből a halból fejlődött volna ki valamilyen intelligens lény, akkor az így kifejlődött intelligens lények fizikusainak nagyon meg kellett volna kapaszkodniuk, hogy egyáltalán felismerjék, hogy a három irány: az előre-hátra, a jobbra-balra és a föl-le egy térben van. Mert a hal nem azt mondja, hogy előre-hátra, jobbra-balra, föl-le, hanem azt, hogy előre-hátra, jobbra-balra, és így feszül az úszóhólyagom. Ennek a halnak baromi nagy absztrakció lett volna kitalálni a háromdimenziós euklideszi teret. ugyanilyen kemény absztrakció volt felismerni, hogy előre-hátra, jobbra-balra, föl-le, meg ketyeg az órám, hogy ez ugyanolyan természetű, mint a feszül az úszóhólyag. Szóval a negyedik koordináta, az idő olyan szervesen kapcsolódik a korábbi három térhez, mint a halnál ez a bizonyos úszóhólyagfeszülés. Az evolúció csúnyán elbánt velünk, hogy nem adott egy olyan szervet, ami az időérzékelésre alkalmas. (...)

A fizikusok az elemi részecskéket szerették volna rendszerezni; annyi volt belőlük, hogy teljes fejetlenség uralkodott. S nem tudták, milyen tervek alapján rendszerezzenek, hogy teremtsenek rendet ebben a nagy dzsumbujban. Körülbelül a hatvanas évek végén egy Veneziano nevű olasz olyan fizikus volt, aki mért, adatokat kapott, nézte, mért, adatokat kapott, nézte. Ő felfedezett valamit, ami később kinőtte magát, s elnevezték duális modellnek. Ennek konyhaszabályai voltak, olyanok, hogy ha ezt csinálod azzal, akkor lesz belőle ez, tehát semmilyen nagy ügyre nem jöttek rá, csak ilyen konyhaszabályokra. És ezekkel a konyhaszabályokkal elég jól le lehetett írni az elemi részecskéket. Úgy lehet elképzelni az elemi részecskéket, mint kis golyókat, amik forognak a saját tengelyük, és ennek a forgásnak a mértékét szokták a fizikusok spinnek nevezni. Ez egy olyan mennyiség, aminek alapján az összes részecskét két osztályba lehet osztani: vannak azok, amik egész számnak a többszörösei szerint, s vannak, amik a fél egész számok szerint szeretnek forogni. Egyiket elnevezték fermionnak, a másikat bozonnak.

Utána jött egy Nambu nevű fizikus, aki azt mondta, hogy ezeket a dolgokat, amiket a konyhaszabályok leírnak, meg lehet úgy is érteni, hogy eldobunk egy spárgát, vagy angolul stringet valahol a téridőben – most jön az, hogy a négy dimenzió, a tér és az idő együtt van – s akkor ez egy string. Miért? Azért, mert ha én itt ülök, a tér-koordinátáim nem változnak, de közben öregszem, és ez egy string. Hogyha ezt a stringet – amit őrült nehéz elképzelni, inkább világvonalaknak lehetne elgondolni, életeknek, történéseknek – eldobjuk a téridőben, ez egy felületet fog beseperni, s amit ez a string leír, az egy lepedő a téridőben. (...)

Ez a string által kifeszített lepedő mindenféle alakzatot föl tud venni. Erre alkalmazzuk a kvantumtérelméletet, s kijön az, hogy ez az egész akkor fog csak működni, hogy ha a téridő

huszonhat dimenziós. Feltéve, hogy csak olyan részecskéket vezetünk be, amiknek a spinje egész. Később behozták a másik fajta részecskéket, a fermionokat, s akkor azt találták, hogy a huszonhat helyett csak tíz van. (...) S csak tíz dimenzióban lehetne elképzelni mindent, mert csak így lesz konzisztens az elmélet, mert különben mindenféle problémák adódnak: negatív normájú állapotok, kationok lesznek bent; olyasmi jöhetne létre, hogy megölhetnéd a saját anyádat a születésed előtt, például. Szóval mindenféle fizikailag nem megengedhető dolgok lennének, hogy ha nem lenne tíz dimenzió. Az elmélet akkor fog működni, akkor lesz zárt, akkor írja le jól a tapasztalatot, és akkor vannak szép szimmetriái, hogy ha tízdimenziós. De csak akkor, ha fermionokkal írjuk le az egyenletet, ha bozonokkal, akkor ugyanez, csak nem tíz, hanem huszonhat dimenzióval. (...)

Vannak olyan mennyiségek – ezeket a kvantummechanikában operátoroknak nevezik – amik a fermionból bozont csinálnak. És az ilyen szimmetriát, ami ezt tudja, hívják szuperszimmetriának. Megvizsgálták ebben a tízdimenziós téridőben az elméletet, és kiderült, hogy ez szuperszimmetrikus. (...)

Heisenberg azt mondta, hogy a természettudományokból most a fizika olyan helyzetbe került, mint az a hajóskapitány, akinek a hajója olyan mértékben vasból és acélból készült, hogy az iránytűjével már nem lehet semmi célt felderíteni, mert az iránytű a hajóra fog mutatni, nem az Északi-sarkra. És ez a hajó körbe-körbe megy, mert a saját rendszereire mutat. És néha úgy érzem, hogy a szimmetriáknak ez a fajta sulykolása a csoportelméleten keresztül abba a hibába ejtette a fizikusokat, hogy keresik azt a nagy-nagy szimmetriát, amit az Isten adott és ebből lesz minden, és közben a saját rendszereinkre mutat az „iránytű”. (...)

Litván Gábor: Én nagyon szeretném, hogy az idő fogalmát meg tudnánk próbálni elképzelni. És itt borzasztó fontos, hogy ha kettőt lépek előre, bennem van annak az emléke, hogy kettőt léptem azóta, amíg ideértem. Ez borzasztó fontos, mint szimmetrikus jelenség. A jelen az időbeli szimmetria tengelye.

Kl
alaj CSÜTÖRTÖK, 1988. JANUÁR 21

Párbeszéd a kéregetés mű

Tegnap délután ráértem. *Előfordul az ilyen.* Besétáltam a Belvárosba, a Váci utcába. *Ez is előfordul.* Nadrágot vettem volna valamelyik fényes kirakat mögött, ám lassan elpirultam: *én itt a ruhapróbához sem vagyok elég jól-öltözött.*

Arra gondoltam: a Váci utcán végigsétálni kétéves — nem márvány — farmerban, kell bizonyos bátorság. *S ekkor . . . ekkor megpillantottam a nálam is bátrabb embert.* Ott állt táblája mögött, ugyanúgy, mint az itt látható fotón. Akkor tömeg vette körül, és megjegyzések:

— *Rendőrt kellene hívni!*

— *Betársulnék . . .*

— *Írja ki németül meg angolul is!*

— *Az én tizesemet tegye félre az úszómedencére!*

Meg ehhez hasonlók.

A legtöbben *tízest* vagy *húszast* adtak, hiába, *ez a Váci utca.*

Nálam csak három egyforintos volt, ám ez is elég belépődíjnak bizonyult egy beszélgetéshez. Miután bemutatkoztam (elmondtam, hogy újságíró vagyok), megkérdeztem, vállalná-e *névvel is* az interjút.

— Miért ne?

— *Például azért, mert Magyarországon tilos a koldulás.*

— Én nem vagyok koldus. A koldus *betevő falatra* gyűjt, én meg, amint nem is titkolom, *rózsadombi villára.*

— Ezt komolyan mondja? *Komolyan gondolja?*

— Kiszámíthatja, hogy ha naponta 1000 forintot keresek itt, és 15 éven keresztül mindennap kijövök, akkor talán tényleg megvehetem a villát. *De ne akarja, hogy megmondjam, komolyan gondolom-e.* Ön helyzeti előnyben van, mert kérdezhet, az előadás többi nézője kénytelen megelégedni azzal, amit lát, s fizet vagy nem fizet.

Batha László felvétele

— *Előadás?*

— Az. Mint ahogy bizonyos értelemben előadás az is, ha valaki sír a villamoson. *Én egy poént adok elő.* Ez a poén megjelenhetne a Ludasban is.

— Persze, de adakozás nélkül!

— Hát éppen ez az. *Ez a különbség a lényeges.* És az, hogy aki a jelenetet nézi, vagy aki a résztvevője lesz, *nem tudja pontosan, hogy mire megy ki a játék.* Az ~~impresszionista~~ * művészetnek is ez a lényege, hogy a tárgyát nehéz konkréttá tenni, *mégsem hagyja nyugodni a lelket és a szellemet.*

— Ön tehát művész?

— Döntse el maga.

— Mi van a személyi igazolványába írva?

— *Szellemi szabadfoglalkozású.* Grafikákból, festményekből tartom el magam, azok után adózom.

— A Váci utca szabadtéri előadása bevétele után tehát nem. *Miért nem váltott iparengedélyt?*

— Nem üzöm én ezt iparszerűen. Ha van kedvem, kijövök, ha nincs, nem jövök.

— *De akkor elmarad a bevétel.* Apropó: *mennyi jön össze egy óra alatt?*

— Már mondtam, hogy ez nálam *nem létkérdés.* Ha a megélhetésemhez az kell, festek bőgő szarvast, fehér hatytyúkat. Én *Elek István* vagyok, de írja csak, ahogy én szoktam, kisbetűvel: *elek is.* Ez az *is* sokat jelent. Többek között, hogy én nem fehéren-feketén nézem a dolgokat, s engem se úgy nézzenek. Lehet így *is*, úgy *is.*

Beszélgetésünknek az odaérkező *rendőrjárőr* vetett véget. Felszólították Elek Istvánt, hogy csomagoljon össze, mert *Magyarországon tilos a kéregetés.*

Vigh Sándor

* SZÜRREALISTA HANGZOTT EL

Az Óra- és Ékszer-kereskedelmi Vállalat

SZÓRÓLAP, FALRA NEM RAGASZTHATÓ!

OK-OKOZATI ÉRZÉKELÉS

Az emberek érzékenysége ok-okozati összefüggésekre rövid , de főleg hosszú távon erősen különböző . Egyazon ember esetében is más lehet a pozitív és negatív következmények iránti rövid és hosszútávú érzékenység .

A rövidtávú „ előrelátás ” képessége gyakrabban fejlődik ki az emberekben mint a hosszútávú , mivel számukra a kis dolgok érzékelhetőek és emberszabásúak . A kis dolgok rövid távon érvényesülnek , közvetlenül ,míg a nagyok hosszú távon .

Az ember reakciója negatív kilátásokra az elkerülés , pozitívakra a törekvés az adott cél felé . A pozitív és negatív következményekre való érzékenység nem feltételezi , de nem is zárja ki egymást . Kizáró viszont azonos relációban az érzékenység és közömbösség .

A rövidtávú érzékenységnél megkülönböztethető érzéki és pszichés következményekre való érzékenység . Hosszútávon a közvetlen érzékelhetőség hiányában az érzéki változat kimarad .

A fentiek alapján a következő lehetőségek adódnak:

- rövidtávú érzékenység negatív következményre
  érzéki: primer passzív gyávaság
  pszichés: rövidtávú pacifizmus
- rövidtávú érzékenység pozitív következményre
  érzéki: tárgyi önzés
  szerfüggőség
  pszichés: exhibicionizmus
- rövidtávú érzéketlenség negatív következményre
  érzéki: aktív vakmerőség

pszichés: agresszió

- rövidtávú érzéketlenség pozitív következményre

érzéki: primer tárgyi önzetlenség (teljes nem lehet mert életképtelen)

szerfüggetlenség

pszichés: befelé fordultság

- hosszútávú érzékenység

a negatív és pozitív következményekre való érzékenység itt nem válik olyan erősen szét

tartást és bátorságot jelent , egy nem közvetlen cél felé vezető úthoz való konzekvens ragaszkodást

- hosszútávú érzéketlenség

tartástalan bizonytalanság gyávaság

nem érzékeli a következményt mivel távoli , ezért nem képes igazodni hozzá ebben elfér a tudatos „ tudok róla ” mellett való érzékelés is)

Erő van mindenben , ami megfelel a dolgok belső rendjének . Megérezni valamiben az erőt annyi , mint a közvetlen okozatok közül kiválasztani a hosszútávon pozitív irányba esőt . Az erőérzékenység olyan , mint az iránytű . Tudatos tudás előtt teszi érzékelhetővé a jó irányt .

Az erő más szempontból is módosítja a fentebb vázolt viszonyokat . Képes a primer rövidtávú reakciókat elfedő szekunder reakciókat létrehozni . Így a primer passzív gyávaság leküzdhető csakúgy , mint a tárgyi önzés . A tudatosan módosított hozzáállás gyakran tettenérhető: nem jár együtt például ilyen esetben a szerfüggőség és a tárgyi önzés .

Tendenciajelleggel a fokozott rövidtávú érzékenység veszélyezteti a hosszútávú érzékenységnek megfelel viselkedést . A szerfüggőség kilóg a sorból , mert voltaképpen nagymértékben öncélú , ok-okozattal nem függ

össze . Mégis idetartozó a többiekhez való viszonya alapján .
Legtökéletesebben az eredendően rövidtávon érzéketlen és hosszútávon érzékeny emberek képesek szabadok lenni , mert nincs ami megkösse őket ebben . Céljaik megvalósítását legfeljebb önveszélyességük gátolja . Itt egybeesik a legnagyobb vonzás és a legkisebb ellenállás iránya .
A rövid- és hosszútávon egyaránt érzékeny embereknél a két tendencia egymáshoz képesti aránya dönt , mivel a legnagyobb vonzás és a legkisebb ellenállás már nem esik egybe .
A rövidtávon érzékeny emberek ha egyúttal hosszútávon érzéketlenek , a körülmények és más emberek szolgáivá válnak . A legnagyobb vonzást nem ismerik , csak a legkisebb ellenállást . Az eredmény enyhén szólva hervasztó .
A mindkét értelemben érzéketlen emberek könnyen téveszthetők össze a szabadokkal , pedig nem azok , hanem csak gazdátlanok .

ARS POËLITICAI TRACTATUS

Egyszer megkérdeztek, mi az ember definíciója más értelmes lényekkel szemben. Azt feleltem, feltehetőleg az, hogy az emberek állandó határlétesztetést és határlepusztítást végeznek, szinte szenvedélyszerűen. Az a kitétel, miszerint az Isten az embert saját arcképmására teremté, azt jelenti, az ember abban isteni, hogy amíg ő teremteni, mi alkotni D vagyunk potensek, így átalkotni a már megteremtettet istentelenség, ám egyúttal istenlesség is. Kapos ez mindenfelé talán, igaz, Liza?

S.T.

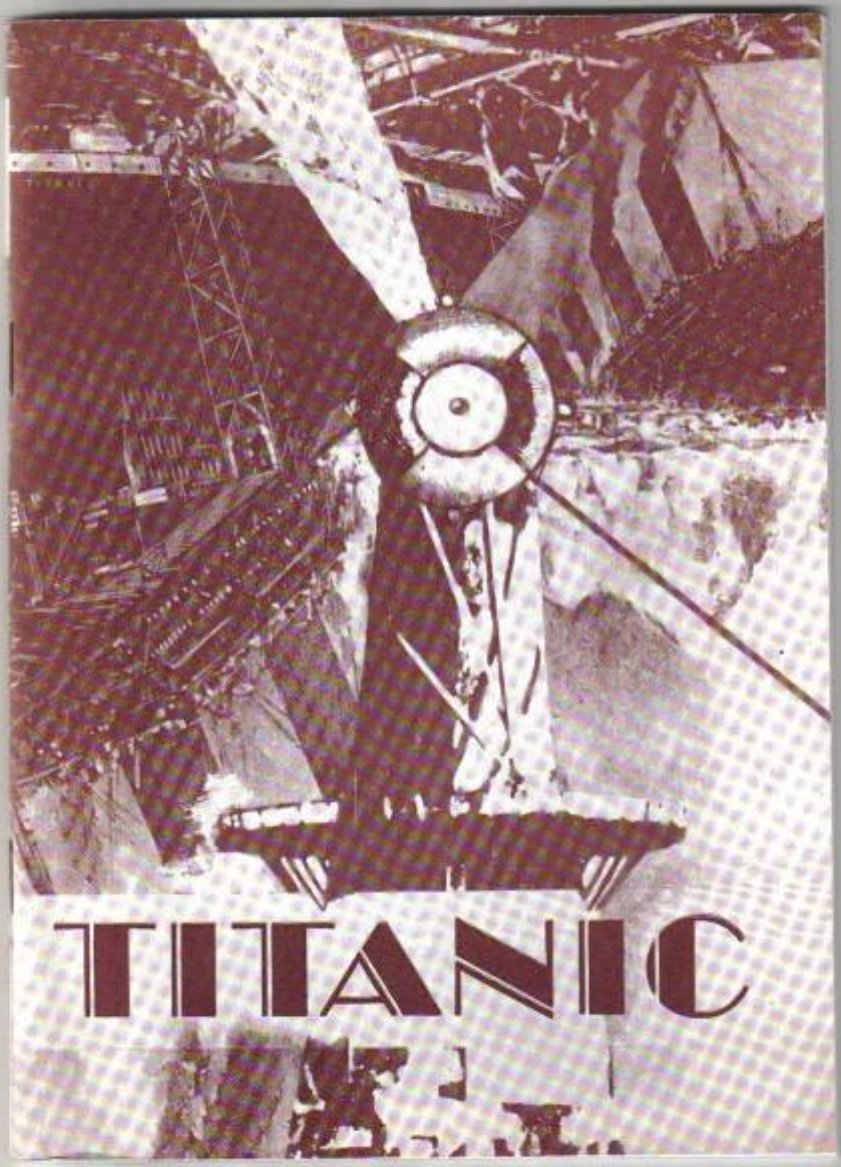
TITANIC

ARS TITANICA

A legújabb Nietzsche-kötetet nézik.
Petitán (Litván Péter): (a borítón levő képre) Nekem ez a kép nem tetszik. Az a kérdésem, hogy a titánisághoz feltétlenül az erőt kell-e társítani.
Ókeánosz (Szathmári Botond): Az erő mindenképpen hozzátartozik. De ez nem feltétlenül a külső erőben nyilvánul meg, hanem egy szellemi teremtő erő, habár tudjuk, hogy a görög titánok valóban a fizikai erejükről voltak híresek, szemben az olimposziak bölcsességével. De a nietzschei titanizmus az mindenképp egy szellemi teremtő erőre építhető, és azt gondolom, hogy ez a szellemi teremtő erő kiütközik az arcon.

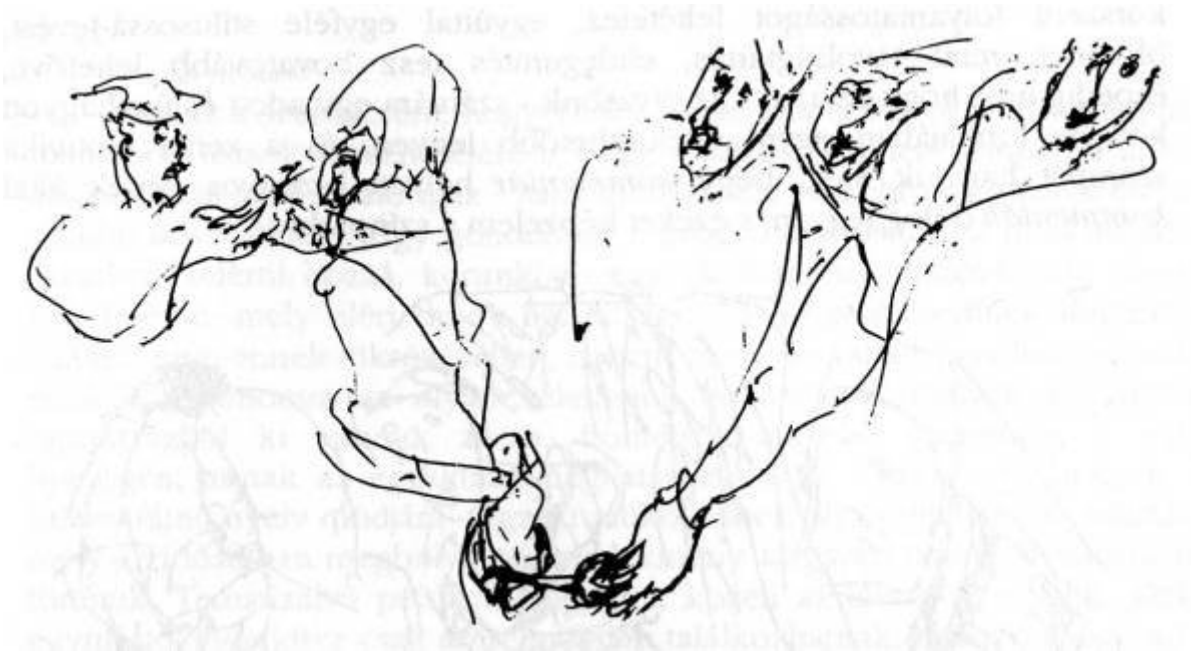

Petitán: A Nietzsche arcán a kételynek is ki kellene ütköznie. Ha az ábrázolásban csak erő van kétely nélkül, az olyan, mint a szocialista realizmus például.

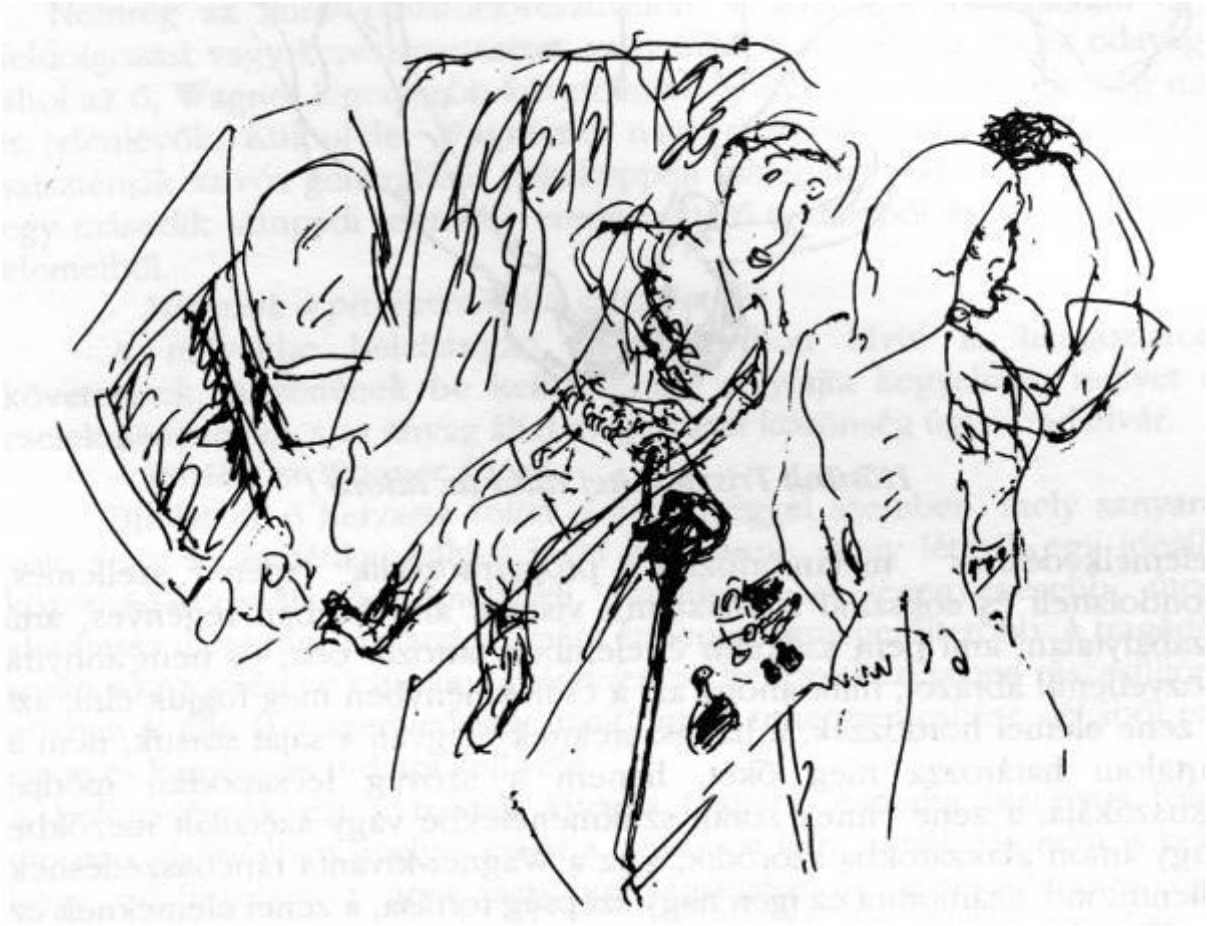

Ókeánosz: Persze, az önmarcangolás is megmutatkozik.
Ott Varr (Ármos Ózon): Tudjuk, hogy a titánok erejük tudatában fellázadtak a fennálló uralmi rendszer ellen és végül is elbuktak, bármekkora is volt erejük. Nem csak fizikai erőre gondolok, hanem a titánoknak mágikus erejük is volt. Ezt az erőt nem bírták úgy alkalmazni, hogy egy új hatalmi rendszert felépítettek volna belőle, és elbuktak. Az a kérdés, hogy ha titánok vagyunk, tanulunk-e elődeink példájából, és képesek vagyunk-e nem elbukni. Don Quijote is, amikor megtámadta a szélmalmot egy tárgyat támadott meg, de ez a tárgy a létkerék forgását jelképezte. Tehát a létkerék forgásával szembetámadt és ebből próbált kiszakadni. Don Quijote is valahol titán volt, abban is, ahogy elbukott és nem sikerült kiszakadnia a létkerék forgásából.
Baiae Öbliben (Litván Gábor): Ez tehát a titánok sorsa, hogy vállalják a kerékbetörést, hogy ezt kockáztatják.

Kockáztatnak. A XX. században dominálnak a garanciák, és aki a titánokkal kacérkodik, az elsősorban a garanciát, mint nagybetűs dolgot elveti. Nagyon sok művész ismétlésekbe bocsátkozik, tehát az erőt újabb erővel húzza például alá, a megtett útját még egyszer rekapitulálja, ismétléseket hoz létre, csak azért, mert kapaszkodik ebbe az immár garantált pozícióba. Ez lehet a hatalomnak jó, sőt a hatalom ilyenformán elvesztette a létforgás jellegét, dinamikáját, tehát ilyen mentalitással mégis hatalomban lehet maradni.
Ott Var: Attól függetlenül a hatalom megmaradt. De arra gondolok most, hogy a titanizmusra mi jellemző: egy nagyfokú akarat a fennálló helyzet megváltoztatására.

Kronoszóma (Sebeő Talán): Ne keverd össze a forradalmisággal.
Ott Var: Nem forradalmiság, hanem lázadás.
Kronoszóma: De az még kevés. A titanizmusnak olyan oldalát emelném ki, hogy ez szubszisztenciológiailag a mi egzisztenciáinkat, fennállásunkat megelőzi. Megmondom, miért. Ha van más civilizáció is a világegyetemben, ott is lehetnek héroszok, és mi ezekkel vagyunk egyrokonlelkűek. Lehet, hogy a Proxima Centaurinál, lehet, hogy ebben az országban, lehet, hogy ezen a földön, de más korban találhatók, de ez a mi

rokonságunk szellemi rokonság, a választott testvériséghez hasonlítható. Ez akkor is így lenne, ha faji vagy felfogásbeli szinten teljesen különböznénk tőlük. Ez egy világ fölötti státus. Amit te mondtál, hogy nem egyezkednek a fennálló dolgokkal, erről nekem a mártír-forradalmár tengelye jut eszembe. A forradalmár képes megváltoztatni a dolgokat, viszont nem képes elviselni őket, viszont a mártír nem képes megváltoztatni azokat, de el tudja viselni. Nietzsche esetében a heroikus hős már eleve le van tárgyalva. Mielőtt lépne, már megvívta és megbukta a maga harcát, tehát itt nem áll fenn egyenlőség a lovagiassággal.
Baiae öbliben: Nagyon sok kategóriát mondasz. Majdnem műfajt meghatározó kategóriákat, tulajdonságbeli műfajokat, és ezeket sem hagynám teljesen töretlenül hatalmukon. Hogy azt lehessen mondani, a mártír csak ilyen, a heroikus csak ilyen...
Ókeánosz: Ezek sablonok.
Baiae Öbliben: Ezek sablonok. Ezek akkor érnek valamit, hogyha egymással átfedésben, ezeken át is mondanak még valamit, természetes, hogy az eredeti helyzetükből és energiájukból a lényegnek át kell jönnie, de nem zárják ki egymást, és teljes elvonatkoztatás és szellemi frusztráció, ha ezt csak síkokban látjuk. A síkoknak is, ha síkokban gondolkodunk az egymáshoz való törésvonalait kellene nézni, itt pedig te túlságosan elválasztod őket.
Ott Var: Visszautalnék a Kavicsnak a legutóbbi Titanicon elhangzott idézetére, azt hiszem, Kafkától van, hogy aki keres, az nem talál, és aki nem keres, azt megtalálják. Ezt próbáltam feszegetni a titánokkal kapcsolatban, hogy rájuk ugye a nagymértékű akarás jellemző. És amíg az ember akar, addig az akarat tárgya, ami végül is a metafizikus és a transzcendentális vetületekben helyezkedik el, az elrejtőzik előle. Azért is érzem olyan zseniálisnak ezt az idézetet, mert megtapasztaltam, hogy ez így van. Mihelyt az ember lemond az akaratról, akkor tényleg megnyílnak előtte ezek a szférák.

Petitán: Melyik az a pont, ahol szerinted le kell mondani az akaratról? Túlságosan elhatároltnak érzem, hogy van egy olyan időszak, amikor akarsz és van egy olyan, amikor nem akarsz. (Kezd ideges lenni és hülyeségeket mond.) Az akarás jobb, mint az akarat, mert az konkrétabb dolgokra irányul, és a magyarban ez nagyon fontos distinkció, ami a németben például nincs meg (és a „das Wollen”) és ez okosabbá tesz minket, mint Nietzschét.

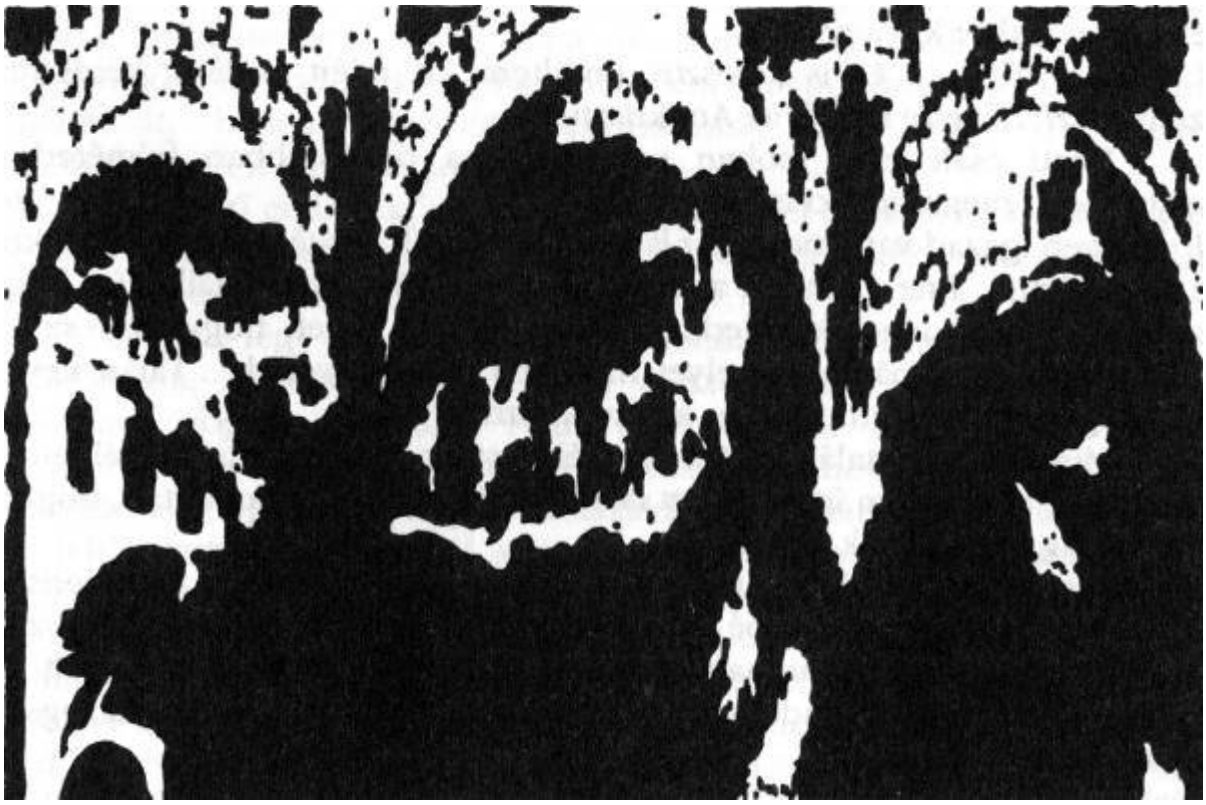

Ott Var: Én az akaratról beszéltem.
Petitán: De mivé válhat ez az akarati gondolkodás, illetve először is miből meríthet és aztán mivé válhat, ha nem nem-akarássá? Azt már nem tudod mondani, hogy nem-akarat.
Például (Szécsi Kavics): Én csak azt akartam mondani a Kafkával kapcsolatban, hogy ez mottónak akár ehhez a beszélgetéshez felhasználható. Abból az idézetből az akarat kapcsán tényleg nagyon sok minden bontható ki, mert az akarat amennyiben célja van, lehet, hogy alacsonyabbrendű annál az akaratnál, amely már céltalan.
Kronoszóma: A bölcsé.

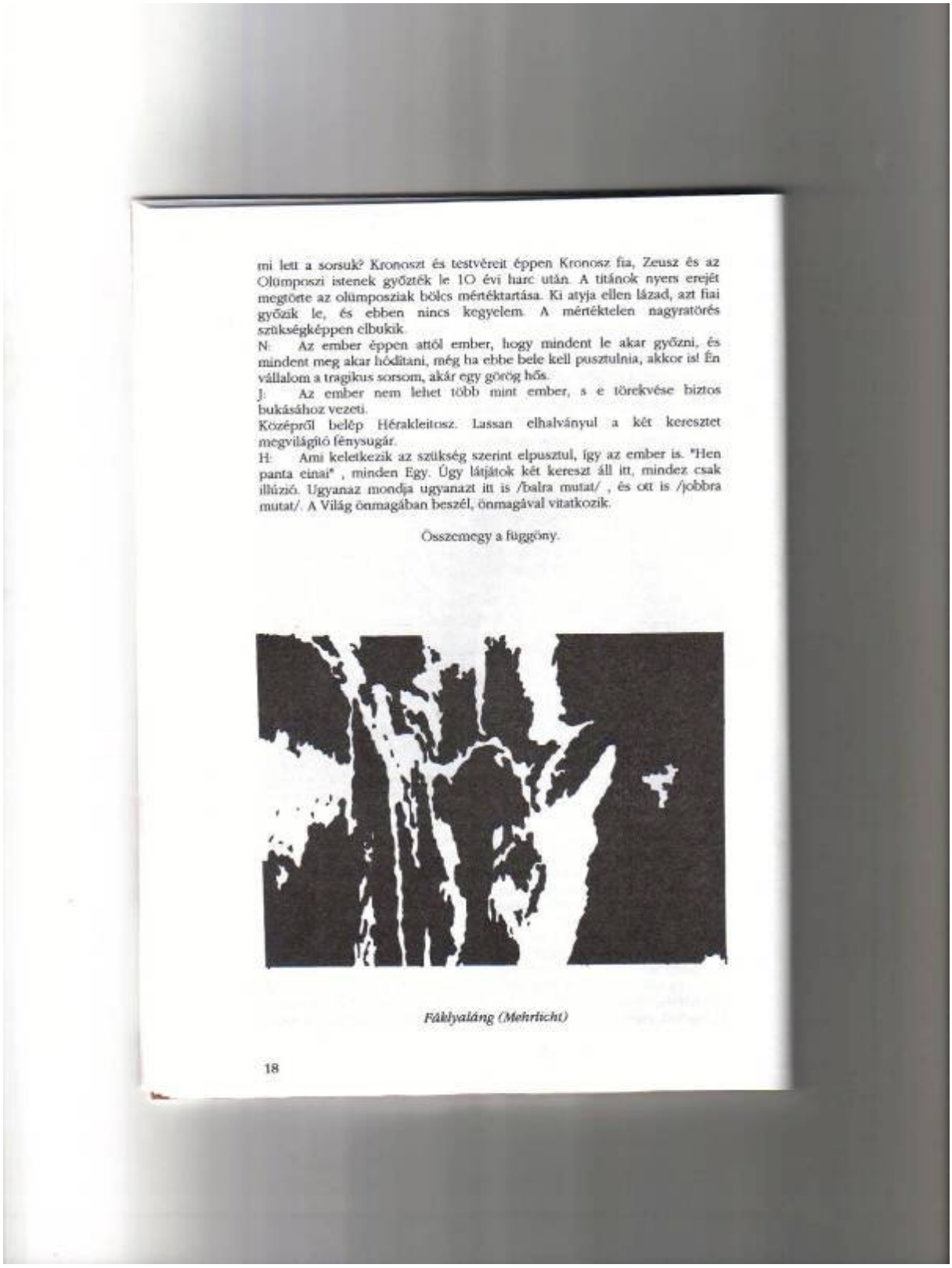

mi lett a sorsuk? Kronoszt és testvéreit éppen Kronosz fia, Zeusz és az Olümposzi istenek győzték le 10 évi harc után. A titánok nyers erejét megtörte az olümposziak bölcs mértéktartása. Ki atyja ellen lázad, azt fiai győzik le, és ebben nincs kegyelem. A mértéktelen nagyratörés szükségképpen elbukik.

N: Az ember éppen attól ember, hogy mindent le akar győzni, és mindent meg akar hódítani, még ha ebbe bele kell pusztulnia, akkor is! Én vállalom a tragikus sorsom, akár egy görög hős.

J: Az ember nem lehet több mint ember, s e törekvése biztos bukásához vezeti.

Középről belép Hérakleitosz. Lassan elhalványul a két keresztet megvilágító fénysugár.

H: Ami keletkezik az szükség szerint elpusztul, így az ember is. "Hen panta einai" , minden Egy. Úgy látjátok két kereszt áll itt, mindez csak illúzió. Ugyanaz mondja ugyanazt itt is /balra mutat/ , és ott is /jobbra mutat/. A Világ önmagában beszél, önmagával vitatkozik.

Összemegy a függöny.

Fáklyaláng (Mehrfach)

18

Például: Ami teljesen céltalanná válik. A titánisághoz ez az akarat...

Petitán: Az mindenképpen nyíllal jelölhető.

Például: Nem biztos. Kezdetben lehet, hogy így van, de utána egy olyan hihetetlen belső céltalan – és már nem is biztos, hogy az akarat szó illik rá – erő létrejön, ami már nem keres, hanem talál.

Petitán: És erre te kíváncsi vagy?

Például: Én erre kíváncsi vagyok.

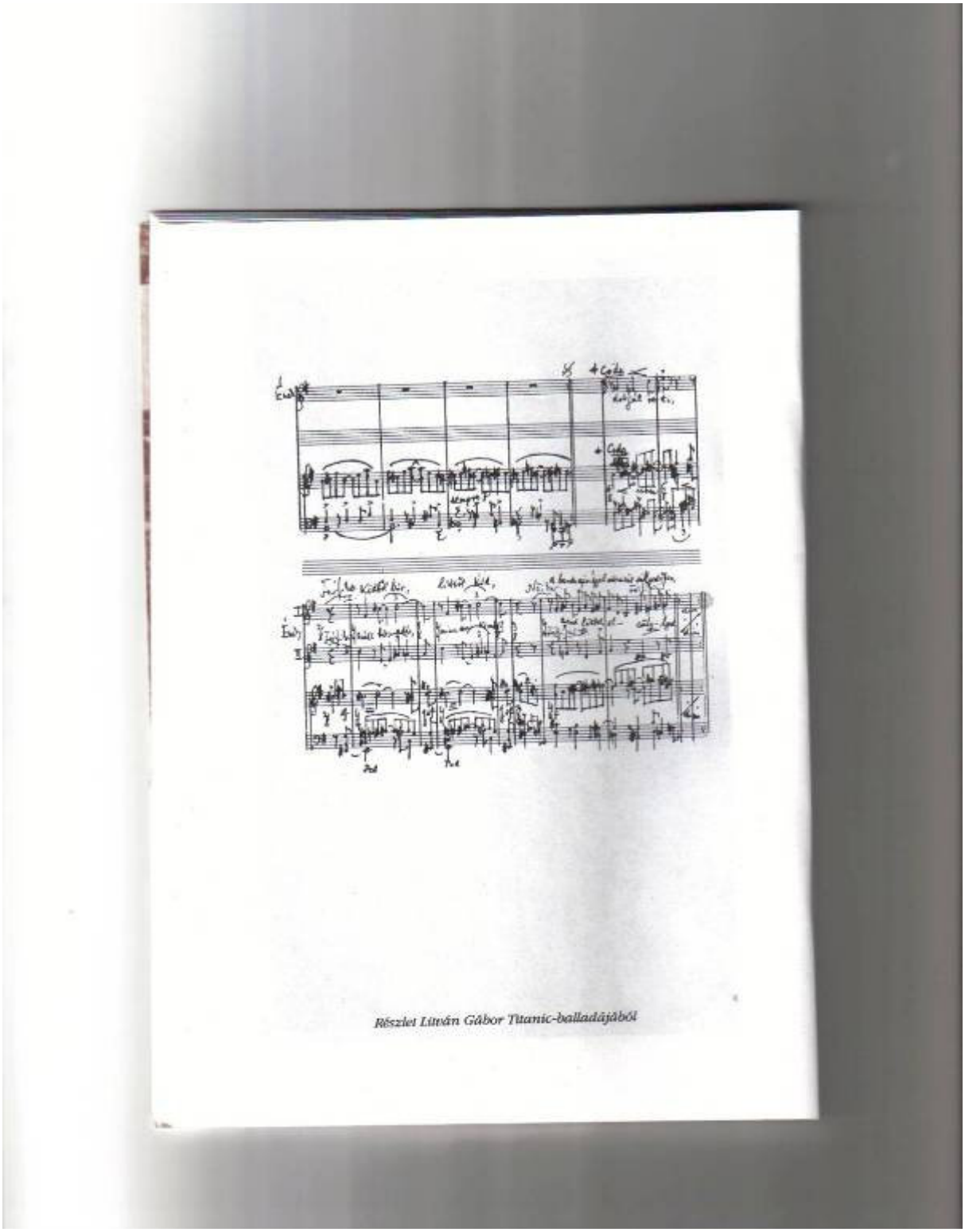
Részlet Litván Gábor Titanic-balladájából

És még Kafkát is tovább bontva, amit az ózon elkezdett, bár a Kafka egyébként nem biztos, hogy így gondolta, hogy a gyengeség, amit annak foghatunk fel egy alacsonyabb szintről szemlélve, mert hiszen ez már a tevésnek, bármilyen tevékenységnek a jogosultságát is megkérdőjelezi, ez hihetetlenül nagy erő, ami viszont nem irányul célra. Mert minden célra irányulás feltételezi azt, hogy a cél teljesítése után jön egy következő és egy még következő. Mindig belekerülünk egy olyan versenyfutásba, aminek mindig új startja és mindig új finise van.
Petitán: De hát ezt nem így kell felfogni. Nem úgy kell felfogni, mint egy versenyfutást, ezért kérdezem, hogy mivé oldódhat ez a nagy akarat.
Például: Csak céltalanságba, véleményem szerint.
Ókeánosz: Hadd mondjak még valamit ehhez.
Petitán: Azzal, hogy azt mondod, hogy legyen általános akarat és ne legyen célra irányuló akarat, az adottságainkat és körülményeinket ismét megkerüljük. Ez csak egy légüres térben képzelhető el. Viszont hogyha nem célként fogjuk fel, hanem valami alakítható dolognak, azt, amire irányulunk, az elfelejteti az akaratot mint olyat. Az elfelejtetését, de nem a megszüntetését bizonyos képességeinknek, ezt megint csak a létrejövő dolgok kapcsán tapasztalhatjuk. Egyáltalán a belefeledkezés bizonyos tevékenységekbe. De ez nem azt jelenti, hogy az a bizonyos dolog megszűnt.
Ókeánosz: Én arra gondoltam, amit a Kavics mondott, hogy van egy akarat, aminek van célja és valóban van egy olyan magasabb fajta erő, ami az akaratot felváltja, egy olyan hatalmas erő, a féknélküli kiáramlás, a teremtés pillanata, amikor erőfölöslegről és pazarlásról van szó. Az az alkotási mámor, ami azért valóban valahol talán az akaratból is kiindulhat, amikor egy dionüszoszi mámorban alkot az ember, és ez lehet mint titániság. Ezt én így látom és ebben semmiféle akarásról

nincs szó, meg ilyen kicsinykedésről. Egy nagyon határozott erőről van szó.
Petitán: Én nem mondtam azt, hogy kicsinykedés.
Ókeánosz: Nekem az volt az érzésem, hogy amit te mondtál, hogy abban ilyen kicsinykedés, aprólékoskodás volt, ami nem titáni.
Petitán: Borzasztóan fontos az aprólékoskodás. Az, hogy újra és újra megrágni, különben ezt a dolgot úgy fordítanám le, hogy ha te megrágod a dolgokat, még mindig emésztetlenül fogod megenni, ha viszont nem rágod meg, akkor téged rágnak meg a dolgok.
Ókeánosz: Nem hiszem. Hogy ha van egy teremtő erő, akkor te mindent be tudsz kebelezni. Hogy ha megvan az a hatalmas erőfölösleg, te bekebelezed a dolgokat.
Petitán: A szögelleteket valahogy megtalálni és azokba eljutni, és amellett nem specializálódni azokra a sarkokra, ezt tekintem egy szélesebb szemléletnek, nem pedig azt, hogy most nagy vagyok és duzzad bennem a erő, és mit érdekelnek engem az ilyen apróságok, hogy hogyan végződik egy szó vagy stb.
Baiae Öbliben: Nincs mellékesség. A művekből, aminek az a tehertétele is, hogy vagy ilyen nehézségekben és bizony az alkotás közben mindenféle csapdákban érezheti magát, még ereje teljében is a mű alkotója vagy a mű résztvevője, az származik, illetve a műtől való szabadulni akarás, a műszerűségtől, vagy a műnek mint címnek a megelégedéssel való tudomásulvétele, ez arra mutat, hogy itt a részletek, szóval hogy itt a mikro- és a makrovilágnak feltétlenül egymást kell tükrözzék, és ez bizony gond. Itt a gondot nem szabad elvetni, és ha azt mondod, hogy ez egy külön kategória és leválasztható, akkor azt mondom, hogy talán a hatás pillanatában igen, de az lenne még egy titáni lépés, hogy a hatást, akár amikor csak tükrözünk egy művet, hogy lehetőleg leválasszuk magunkról. Hogy visszavezessük a dolgot azokhoz a nem feltétlenül megnyerő és nem feltétlenül effektív részecskéihez, amik mégis

sajátjaink, és amik akár mint szemcsék, akár mint a dolognak a lendítő kerekei vagy hogy mondtad, a létforgása, mindegyik óraműrésze a dolognak, habár nem mutatkoznak.
Például: A keresésben és a célra tartásban és annak megvalósításában mindig van tökéletlenség. Ha valamit célul tűzök ki és azt meg akarom valósítani és ha bármilyen tevékenység egy célra irányul, ez automatikusan a saját tökéletlenségemet árulja el. Egészen addig, míg ebben vagyok, igaz, hogy esetleg egy titáni vonalon mozgok, mindig a tökéletlenségben leledzem és a Nietzschénél, pontosan amit mindenki megőrülésnek tart – szerintem az az ember az erőtől felrobbant.
Kronoszóma: Igen.
Például: Ott már nem volt cél. Abban az emberi mivoltában ezt a hihetetlen erőt nem lehetett tartani, és szétrobbant. Ami a görögöknél szintén, ahogy a Botond nagyon jól mondta, erőpazarlás volt, ugyanez volt. Szétrobbanás volt, mert ebben a formában nem tartható meg ez az erő, tehát a világ számára megőrülsz.
Baiae Öbliben: A formája az minden volt, csak titáni nem.
Kronoszóma: Minek?
Ott Var: Kinek a formája?
Baiae Öbliben: Nietzschének.
Kronoszóma: Nietzschének? Hát az kizárt. (Hangzavar)
Baiae Öbliben: Ő egy szobatudós.
Kronoszóma: Ezt nem gondolhatod komolyan.
Baiae Öbliben: Ő egy jellegzetes szobatudós.
Ott Var: Nem az volt, ő abszolút nem volt szobatudós...
Baiae Öbliben: Hogy egy huszadik századbeli, egy sportban edzett, ilyen háborúkat viselt században ennek pejoratív értelme van, arról nem tehet, és nekünk sem kell ezt mentegetni.
Ókeánosz: Ehhez hozzá kell tenni, Nietzsche életrajzában áll, hogy ifjúságában igen szerette a testedzést, a sportot,

valóban bizonyos alkati tulajdonságok miatt nem tudott tényleg ennek megfelelni. Az, hogy a látása, ami tényleg annyira megromlott, hogy meggátolta ezekben a tevékenységekben és olyan betegségekben szenvedett, ami miatt ezt nem tudta kiteljesíteni... De egész életében vágya volt és fontosnak tartotta a testi titanizmust is.
Petitán: őneki a részletkérdések hihetetlenül fontosak voltak.
Ókeánosz: Ezt senki sem tagadja.
Petitán: Előbb mondtad, hogy a részletek mellékesek.
Ókeánosz: Nem, én azt nem mondtam, akkor egy szót sem hallottál belőle. Én azt mondtam, hogy a kicsinykedésekkel sem számol Nietzsche és a kicsinykedésektől allergiás volt. A részletek és a kicsinykedés nem ugyanaz. Én a részleteket igen-igen fontosnak tartom, még ha valóban nem mindig sikerül ezt akár a magam dolgaiban megvalósítani. De Nietzschénél az, amikor erőpazarlásban és valóban egy romantikus mámorban dolgozott és alkotott, akkor ő a részletekre is nagyon ügyelt. Ez tehát nem azt jelenti, hogy a részletek fölött el kell vagy el lehet siklani. Gondoljunk Beethovenre, az sem siklott el egyetlen részlet fölött sem, akármennyire erőpazarló volt, a kicsinykedés pedig olyan dolgot jelent a számomra, amikor valami olyan helyen állok meg, ahol csak szőrszálhasogatás, filologizálás van, pont ez a szobatudósság, amiből Nietzschének annyira elege volt, utálta.
Petitán: Ez nem ilyen egyszerű, ez a kérdés.
Ókeánosz: Ez nem egyszerű.
Petitán: Ezt az egész nietzschei alkatot és ezt az egész német szobatudós fajzatot és az egész titán-fajzatot Faust hozza egy nevezőre a németeknél. Faust bizony szobatudós volt, és ennek a szobatudósságnak volt az a dinamikája, hogy ő aztán világteremtő lett, Nietzsche egyébként úgy vélekedett róla, hogy világturista lett belőle, végső soron, úgy hogy ezt némileg Goethe rovására írja...
Baiae Öbliben: És Wagner rovására is.

Petitán: Igen, de tulajdonképpen ennek az egész titanizmusnak a szobatudósság volt a háttere, a sötét zug és az, hogy könyvekből... a könyv volt hihetetlen mértékben az ellenpólus és ugyanakkor a háttere.

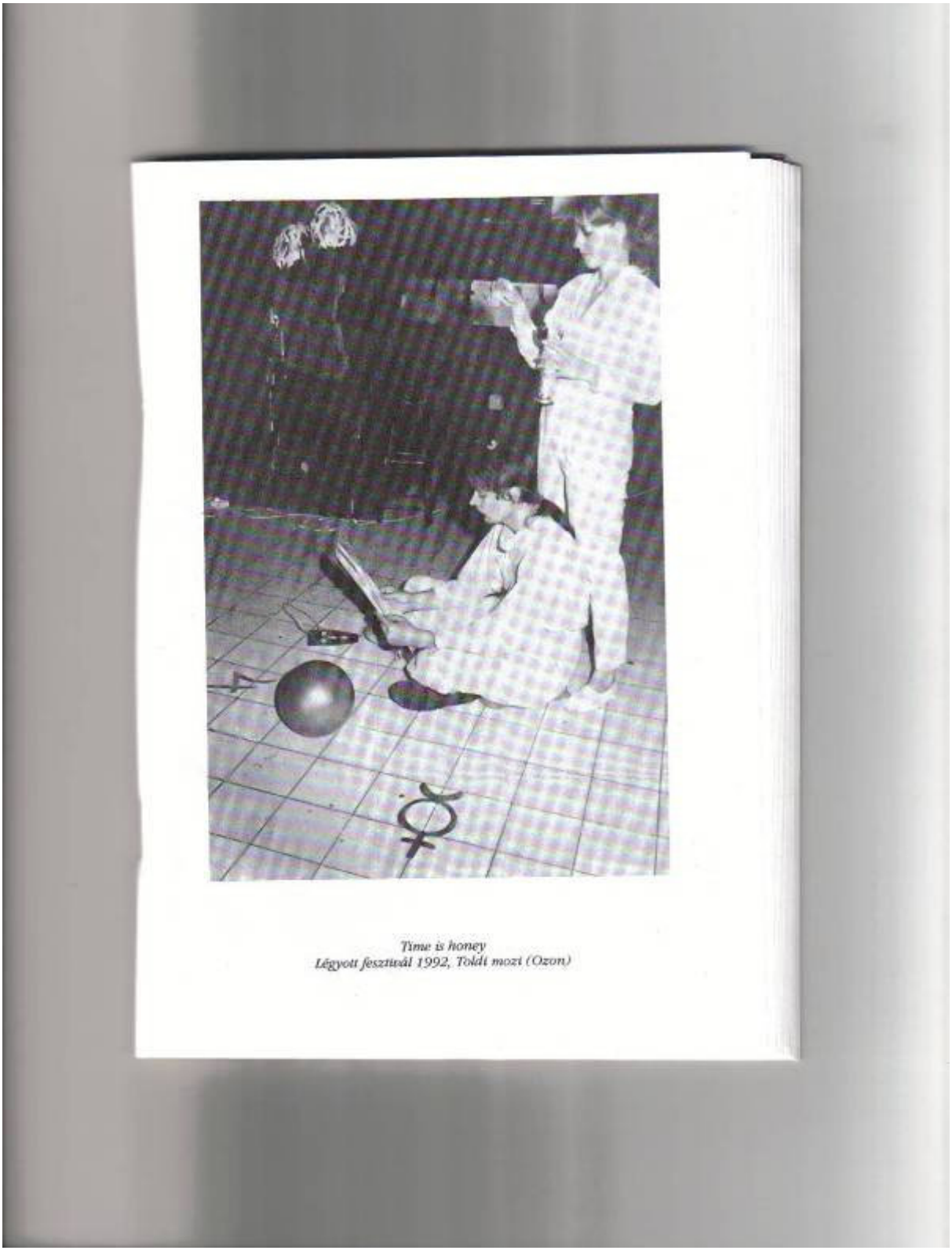

Time is honey
Légyott fesztivál 1992, Toldi mozi (Ozon)

Ókeánosz: Nietzsche ilyeneket mondott, szó szerint idézem: ezeknek a szobatudósoknak teli van a pofájuk, mint a hörcsögöknek. Ilyeneket mondott szó szerint Nietzsche, el kell olvasni. Hogy a szobatudósnak, filozófusnak teli van a pofazacskója, el a könyvektől.
Petitán: Azért izgatja ez annyira, mert ővelük rokoni helyzetből került ki.
Ókeánosz: És átlépte őket. Ez a lényege talán Nietzschének, amikor Nietzschének megnézzük a görög tárgyú írásait és akkor valóban a... (Hangzavar)
Baiae Öbliben: Itt a robbanásról volt szó. össze volt szűkítve, ez is hozzájárult ahhoz, az, hogy egy szűkített térbe volt szorítva valahogy a potenciája.
Ókeánosz: Nietzschének a szobatudósság – a szobából való elvonulás – nem ezt jelenti, én legalábbis nem így olvasom, lehet hogy ti így olvassátok, én ebből azt olvasom ki, hogy Nietzsche annyira magányos volt ebben a hegyek magaslatából való szemléletben és ebben az erőpazarlásban, hogy kiszorult mindenfajta közösségből, egyszerűen valóban a szobába, de nem azért, mert ő a szobában született és neki a szobatudósság, a szobakönyvtárosság volt az életeleme, hanem azért mert egyszerűen odaszorult a szoba magányába. Tehát a magányosság, amiről a Gábor beszélt, az nagyon fontos a romantikusoknál és ez valóban a titániságnak előbb-utóbb következménye, hogy a titán nem lehet a nép embere, a „das man”, ahogy Heidegger mondta, hanem igenis a titánnak előbb-utóbb el kell menni. „Vagyok mint minden ember, északfok, titok, idegenség”, ahogy Ady is az volt mint romantikus, mint titán.
Ott Var: Elegáns gondolat.
Kronoszóma: De azt szeretném mondani, hogy a Kavics amit mondott, ami a láthatatlanság kérdését veti fel, mert ez olyan mint a barokkban voltak ugye a Sugár által tartott láthatatlan művészek, ha még egyet lépnek, akkor tényleg láthatatlanná válnak, és olyan műalkotásokat hoznak létre, amik nem jelentek

meg a jelenükben, hanem csak gondolj az Ausztriában a második világháborúban lebombázott kupolára, hogy kiderült, hogy majdnem-hogy istentelen módon oda, ahová a kupolában az angyalokat meg a szenteket szokták volt festeni, a figura egy társzekét kerék, egy társzekérnek az alvázát festette fel és ez nekem a madárka című filmet juttatja az eszembe, hogy az az illető is nemet mondott az egész emberi fajra, a homo anthroposra és kilépett belőle azzal, hogy madár akarok lenni és a társadalom ezt nagyon szépen konszenzálta, azt hitte elmebetegség. Azt hiszem, hogy ez nem lépett akkorát, mint Birdy a filmben, és a Nietzschével pontosan ugyanez történt, hogy ő kilépett ebből a 46 kromoszómás verkliből és egy olyan zónába lépett át, melyet a mai napig nem tudunk felfogni, hogy azalatt a 12 vagy 14 év alatt mi a franckarika történhetett vele, biztos valami egészen zseniális...
Petitán: Ez a zsenialitásnak a megőrülése...
Kronoszóma: (A leghatározottabban) Azt én nem mondtam, Kavics sem mondta, hogy megőrült. (Hangzavar)
Petitán: Én viszont azt mondtam, na. Ez egyrészt a romantikának, másrészt a századvégnek majdhogynem a modorához hozzátartozik. Ez nem nietzschei... A Rónay például írja erről a korszakról a könyvében, hogy a Nemzeti Színháznak a színészei egy vasárnapi napon ellátogatnak a bolondok házába, akkor másképp hívták, mi volt a neve?
Kronoszóma: Tébolyda.
Petitán: Tébolyda, igen. Ellátogatnak a tébolydába a hölgyek, Blaha Lujza stb. Elmennek és aztán teljesen összetörten jönnek ki, ugyanis ott találkoznak Madách lányával, aki odajutott. De ugyanígy a romantikában Schumann is erre a sorsra jutott, és bizony hosszú éveket töltött ott, ez nem nietzschei tulajdonság.
Ott Var: Paál László.
Ókeánosz: Nem, ez nem. Ez egy titáni tulajdonság. Amennyiben Schumann titáni volt, és amennyiben igenis szoros köze volt

Nietzschéhez; és most egy példát hoznék akkor ebből a romantikus körből, aki ugye Hölderlin, mindenki tudja, hogy ő majdnem 30 évig élt ilyen állapotban és még azt is kell tudni róla, hogy ezalatt ugyanúgy írta a verseit, ha nem is olyan sűrűen, Scardanelli néven írta alá, tehát valóban nem Hölderlin néven írta alá. Na most ezek a versek, szerencsére meg lehetett néhányat ezek közül magyarul kapni, ha ezt elolvassuk akkor világossá válik, hogy ez az ember nem megőrült, kitisztultabb verseket nem nagyon írt még költő a földön. Hát ezt el kell olvasni, azt amit állítólag ugye egy megőrült ember írt. Olyan tiszta és világos, mint az az Antikrisztus, amit Nietzsche megírt abban a pillanatban, mikor állítólag ő már nem volt magánál, vagy hogy már megőrült, hogy már túl volt azon a fázison, és akkor kapunk egy olyan művet, ami kristálytiszta formailag is, szerkezetileg is, és világos gondolatok, nem pedig egy őrült írásai. Ha én elmennék egy tébolydába és elolvasom valamelyik őrültnek az úgynevezett írásait vagy szürreálisnak hívott képeit, meg tudom különböztetni azokat a Dali, az Ernst, vagy Picabia képeitől, ugyan van rokonság felületi pontokon, ha valaki nem megy bele a részletekbe, ha a részleteket megnézi, akkor ebben a Hölderlin versben vagy Nietzsche írásban, ami az utolsó korszakában készült, óriási különbség van. Tehát valóban nem működik az, hogy a zseni mag az őrült egyvalami. Itt a zseninek vannak olyan jegyei, amik külsőleg tűnnek őrületnek, én legalábbis így gondolom, de lényegi különbség van.
Ott Var: Tehát Lombrosónak nem volt igaza.
Ókeánosz: Nem volt igaza.
Ott Var: Én mint a témában leginkább illetékes, ugyanis azt hiszem, hogy én voltam elmegyógyintézetben közöttetek... közülünk, közületek.
Kronoszóma: Közülünk.
Baiae Öbliben: Idegen már voltak.

Ott Var: Én elmondhatom azt, hogy nagyon sok érdekes emberrel találkoztam odabent, és hozzá kell tennem, hogy nem mindegyik volt őrült, de hozzá kell tennem azt, hogy a lángeszekre – most magamat nem akarom idesorolni –, de van szerintem egy olyan jellemző tulajdonságuk, hogy meghaladják a kor átlagát, méghozzá bőven meghaladják, és olyan megnyilvánulásokra készteti őket ez a meghaladás, amit már a társadalom nem tud tolerálni, és akkor azt mondják, jól van, nem tudjuk hova tenni, régen kiközösítettük vagy száműztük, most gyerünk be a tébolydába. És az illető attól függetlenül ott is tovább fejlődik, de már mint mit tudom én, egy címkézett valami, ugye betették egy dobozba, az őrült nevű dobozba. Attól függetlenül az illető, a lángész az fejlődhet fel a csillagos egekig, de önmagában. Az, hogy belül mit él át, ez a Paál László vagy Schumann, azt senki nem tudja meg
Baiae Öbliben: Talán nem csak a zuhanást, ebben a megint csak ilyen módon címkézhető állapotba, hanem egy taszítás is van ebben, egy alternatívát követ: ő nem meghülyülni akar, mint sajnos nagyon sok alkotó is idővel, hanem inkább az egzaltáltságot választja, annak minden következményével. Hogy ebből az egzaltáltságból mi lesz fogyasztható – ennek az a nagy veszélye, hogy maga a bolondsága lesz fogyasztható.
B: Nietzschénél nem játszik szerepet a fogyaszthatóság.
Ott Var: Ez nagyon fontos mondat volt, hogy mi az, ami fogyasztható. Éppen ez az, hogy az illetőt akkor zárják tébolydába, hogy ha az ő művei...
Baiae Öbliben: Akkor jött szóba, amikor Dániába meghívták előadássorozatra. Hát ez neki nem volt mindegy.
Ott Var: Ebben egyetértek...
Petitán: Azt szeretném megkérdezni, hogy ez a sok, hogy már az is ilyen pitiánerség, hogy akarat vagy akarás...
Ókeánosz: Nem pitiánerség, mást jelent. Tehát én nem értek vele egyet.

Petitán: Azt szeretném megkérdezni, hogy ebben a sok akaratban meg titániságban hol van a barátságosság? Ennek hol van egy olyan arca, ami nem csak egy befelé mosolygás, egy ilyen kozmosszal egyesülés, hanem az, hogy egymásra utalásos jellege van.
Kronoszóma: Erre egyszóval tudok válaszolni. Sehol.
Petitán: Hát ez baj.
Kronoszóma: Ez nem baj.
Petitán: Ez egy borzasztó baj.
Kronoszóma: Persze, hát nem a lélek szintjén vagyunk, hanem a szellem szintjén, sajnos ilyen...
Petitán: A szellemhez egyértelműen hozzátartozik a barátságosság.
Kronoszóma: Hát... Ezt a kereszténység hozta be... Kalapot le előtte.
Petitán: Nem a kereszténység a leg ... legpogányabb dologban is benne lehet a barátságosság, a legeslegpogányabb dologban is...
Kronoszóma: Az ilyen kenyerespajtásság.
Petitán: Kenyerespajtásság, igen. Mozart az például egy bigott keresztény volt ebben az esetben. Hát egy kicsit nagyobb emb... művész volt, mint akár Wagner vagy Nietzsche például. És éppen azáltal, hogy a
Ókeánosz: Nem hiszem.
Petitán: És éppen azáltal, hogy a barátságosság...
Ókeánosz: Nem, hát szóval Mozart és a Nietzsche más kategória. Nem lehet összevetni, mert az egyik az egy teremtő született zseni, a másik viszont egy lángelme. Mozartnak a szellemisége nulla volt a Nietzschéhez képest. Ezt nem lehet összehasonlítani. Ő egyszerűen született zseni. Ez olyan mint a pecsét. Össze sem lehet vetni a kettőt. Másban volt jobb Mozart.
Például: Mindenesetre a barátság...
Baiae Öbliben: Hogy... hogy szellemileg nulla a Mozart...

Ókeánosz: Hát a Nietzschéhez képest. A szabadkőművességbe ment bele.
Baiae Öbliben: Bocsánatot kérek, bocsánatot kérek. Itt nála, én magammal egyetértek, rengeteg imitációja volt annak a bizonyos feszültségnek, ami az önmagát kifejezni akaró szellemtudománynak a javára válik. De ettől nem ez az egyetlen szellemiség.
Ókeánosz: Nem mondtam, hogy az egyetlen.
Baiae Öbliben: A játékosság, ami jóval nagyobb, és igenis az univerzummal való önkéntelen kapcsolat, ez tagadhatatlan, hogy Mozartnál valami hihetetlen...
Ókeánosz: Más... más.
Ott Var: Térjünk vissza...
Petitán: Azért, mert te a szellemet a titáni fajzattal azonosítod...
Ókeánosz: Fajzat? Hát ez már elég, olyan pejoratív szó. Lassan most már itt a fajelméletekbe megyünk át, ami egy elég gusztustalan dolog.
Ott Var: Tessék kivágni.
Petitán: Nem, nem. A titániságnak önmagában a szellemhez, ha mitológiai értelemben vesszük, az égvilágon semmi köze nincs. Az egy erődemonstráció. Egy izé...
Ókeánosz: Ebben teljesen igazad van.
Kronoszóma: Az erődemonstrációnál van közönség, a titán leszarja azt, ami... nincs is közönség. (Hangzavar) Ezért nem jó az erődemonstráció szó használata.
Petitán: Ennek dacára, ha valami távol áll a szellemtől a mitológiában, az a titán.
Ókeánosz: Ebben teljesen igazad van.
Kronoszóma: Ez megbeszélendő.
Ókeánosz: Egy gondolatot hadd tegyek hozzá, egy kiegészítő gondolatot. Tehát a görög mitológiában a titánok valóban nem szellemiek voltak, azonban a görög mitológia ugye átértelmeződött...

Kronoszóma: Ez igaz. Ez igaz.
Ókeánosz: Ahogy Nietzsche korában, vagy nem Nietzsche, hanem Weizsäcker, amikor megjelent a Titanizmus, már nem úgy érti, ahogy a görög mitológia ortodox...
Petitán: Ez ez ez, ez egy nagy perverzió is egyben...
Ókeánosz: Perverzió.
Petitán: Ez egy nagy perverzió is egyben. Egy olyan szó, ami hihetetlen távolságban van a szellemtől, egyszer csak ráfogni a szellemet.
Ókeánosz: Ez folyamatosan ment vagy alakult.
Petitán: És beazonosítani a kettőt, amit te csinálsz, Talán, hogy azt mondod, titán – szellem – barátságosság nincs. És ezek szerint a barátságosság vagy a játék stb. az nem szellem. Ez, ez ez egy kicsit szomorú.
Például: A barátság szó elhangzott, és emellé oda lehet tenni a szerelem szót is...
Petitán: Az sok...
Ókeánosz: Hadd beszéljen már. Hadd mondja már el. (Hangzavar) Hadd fejtse ki a gondolatát a Kavics.
Például: De nem a barátságon akarok lovagolni, mert éppen ezért mellé állítottam rögtön a szerelmet is, de sajnos, nem, ezt én mondom gyarlóként, hogy aki a barátságot szomjúhozza, igenis azzal számolnia kell, hogy a titániságnak bizony oka az, hogy a barátság – nem felszámolja – felszámolódik. És ugyanígy a szerelem is, én úgy gondolom, hogy egy idő után felszámolódik. Hiszen a barátság, hiszen a barátság, ami csonkán és nyomorultul, de közöttünk is valahol nyiladozik, arra azért van szükség pontosan, hogy a titániságunkat elősegítsük...
Kronoszóma: És el tudjuk viselni.
Például: És hogy esetleg el tudjuk viselni is. De egymást kell ebben segíteni.

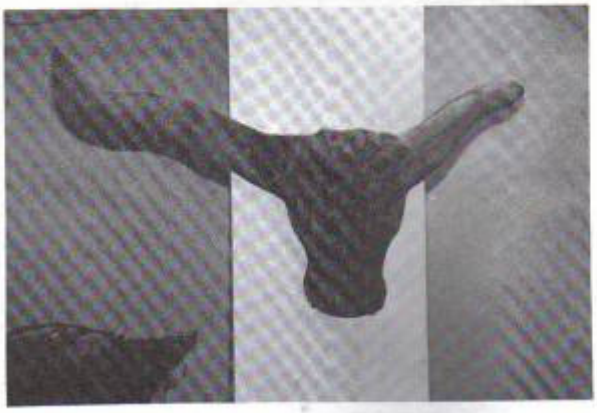

*Bikakultusz kiállítás (Szathmári -Szécsi) * * **
1994. II. 24. - III. 8. Varsó, Magyar Kulturális Intézet

KONSZONANCIA

Friedrich Wilhelm Nietzsche a lipcsei egyetemen. Ezzel zárjuk báseli tanársága előtti periódusát. Ritschl – akivel még rövid bonni évei során, mint klasszika-filológia professzorával ismerkedett meg – a baseli egyetemen ajánlja be klasszika-filológia tanárnak, Nietzsche ekkor nem egészen huszonöt éves. Azt gondolhatnánk, hogy valakit, ha ennyi idős korában professzoraturára javasolnak, a komoly szaktudás mellett a tudomány felé való elkötelezettséggel, valamilyen fanatizmussal kell, hogy a személy rendelkezzék. Nem így van. Gersdorff bárónak, gyermekkori barátjának így ír 1869. április 13-án: „Igen. Most nekem is filiszternek kell lennem! Valamiben mindig igaza van e mondásnak: az ember nem visel büntetlenül hivatalt és méltóságot; csak az a kérdés, hogy a kötelékek vasból vagy cérnából vannak-e? S van még merszem, hogy alkalomadtán széttépjem a köteléket, s máshol és másképp kíséreljem meg az aggályos életet. A professzorok köteles puklijából még semmit sem érzek. Hogy filiszter legyek, csordaember – ettől óvjanak meg Zeusz és minden Múzsák! S nem is tudnám hogy legyek ilyenné, ha most nem vagyok az. A filisztérium egy fajához ugyan közeledem, tudniillik a „szakember” specieséhez; nagyon is természetes, hogy a napi teher, s gondolkodásnak a tudomány határozott területére és problémáira való óránkénti összpontosítása kissé eltompítja a szabad fogékonyságot, s gyökerében támadja meg a bölcsészeti érzéket. De elhitetem magammal, hogy ennek a veszélynek mégis több nyugalommal és biztonsággal nézhetek elébe, mint a legtöbb filológus, mert a filozofikus komolyság már túl mélyen gyökerezik bennem.”

Egyáltalán: elkötelezettség és elvszeriség ... már a kifejezés is profán. Már akkori korszakán is átcsillan, hogy mennyire érezte és tudta, min álljon kívül, mikor, mivel érdemes azonosulni, meddig, határ hol van; s abban a

többoldalúságban, ami másoknak talányosság, egy komoly biztosság sejlik föl mögötte. Vérbeli filozófus egyfelől – unideologikus –, s másfelől magában hordozza már annak a meghaladását is, azt a filozofikust, aki úgy lép túl képességeinek birtokában az akadémizáláson és az akadémikus tudáson, hogy tudja, mik azok: zseniális dilettáns. Rendelkezik azonban még két meghatározhatósággal: nem „beteges”; és ezen egészség következtében, hogy szenvedélyessége nem az orosz típusú, kérdésfeltevéseit monológusszerűen veti majd fel, s az individualitás felől. S bár kora németségét a legmélyebben megvetette, valahol mégiscsak németes: a kihívás embere.

A huszonnégy éves Nietzsche még a „Geburt” megírása előtt van 3 évvel – telve azonban már több mint tíz éve megannyi zeneelméleti művel –, mikor Brockhauséknál megismerkedik a szintén meg nem értett, általa nagyságnak tartott Richard Wilhelm Wagnerrel. A találkozást alig várja, s a szabóját többször leteremti aznap. Az ötvenöt éves Wagnernek már beharangozzák ismerősei Nietzschét, akinek akkor még nincs a nyilvánosság előtt egyetlen műve sem, sem pedig doktorátusa; semmi, egyetemista voltán kívül. A zenén, a mélységen, és drámai létformán keresztül pillanatok műve alatt jutnak el egymáshoz. De ki lehet az, akivel lehet Nietzschének dialógust folytatnia?

Wagner is az impulzusok telített légkörében nő fel, csakhogy ezek főként a művészetek felől jönnek. Affinitása a mélység, az elméletiség felé érzékenységből, és szintén a tehetségbe vetett biztos hitéből, és egy olyan erőből fakadók, amely a legszélsőségesebb szociális körülményekben is intenzív művészeti munkásságot tud biztosítani számára. Ilyen az életvitele is: a felszínen szélsőségesen rendszertelen, telve módszeres leküzdésekkel és kirobbanással, hajózás Scylla és Carybdis között; kicsapongó, egzaltált életvitel, és parallel a fáradhatatlan alkotás, legyen az zene, festmény vagy dráma.

Miért „kell” mindkettőjüknek a mítosz felé fordulnia, és milyen értékátértékelés van Wagnernél? Ahhoz, hogy ehhez közelebb kerülhessünk, egyfelől azt kell, hogy előtte meglássunk még pár analógiát gondolatiságukban, másfelől – a később kifejtendő – zeneelméleti koncepciókon keresztül képesek legyünk észrevenni egy ki nem mondott gondolatot, ahogy azt egy zenész-filozofikus és egy filozofikus-zenész látja.

A vallásos számára az a legnagyobb sértés, ha azt mondjuk, világ van. A vallásos azonban nem azonos a vallási tudattal, mint ahogy a vallási tudat sem azonos egy kor tudatszférájával, mégis, mit mondhatunk, mit tagad egy pogány istenvilág? Első szinten azt a tudati égboltot, amely a kapitalizmus tényezői mellett áthatja a kor tudatiságát, a keresztény vallást; lényegibben azonban koncepcionálisan úgy foghatjuk fel, hogy a pogány német hitvilág szűkebb és tágabb ideológiai értelmében tagadja a kor tudatiságra ható principálisságot, az alól akarja az összes embert kivonni, és egy más ideologikumot állítani helyébe. Most ismét nem véve vizsgálódás alá, mi a kereszténység lényege, hadd legyen szabad most csak arra a meghatározottságra reflektálnunk, hogy az elesetteket, a gyengéket védi, a megváltást, a bocsánatot feltételezi, illetve a szeretet révén a befogadást, a transzcendenciát, a világ feletti lét igaz voltát hirdeti, a hitet. De kellhet-e ez a Művésznek, különösképp pedig egy magát oly intenzíven, oly abszolutisztikusan, cezaromán módon képzelő embernek, mint Wagner? Kellhet-e ez annak, aki minden moccanásában az unvilkürt, a szabad individuális moralitást, az ön-hitet, az immanensnek vélt tehetséget, a gőgöt, az erőből élést teszi? „Az a szerepem, hogy ahová eljutok, ott forradalmat szítsak” – írja valahol. A domináns nem szolga, az új síkokat, utakat nyitó nem a reprodukció szféráján belül nóvumot keltő, a földet az elméletiségében is immanens szenzualizmust hirdető nem hívő – hacsak magában nem, de ami ugyanez: nem hirdeti a hitet, hanem az önmaga hitén keresztül

az éntudatot. (Messze látható tehát, hogy azzal foglalkozni, hogy a keresztény istenhit lecserélése azt az idői keletkezésében megelőző pogány hitvilággal, reakcionárius tett, az eszmetörténészek feladata.) Ez az egyik oldal, az egyik pólus.

Wagner műveiben azonban ott a szeretet is, egy kapocs Nietzsche felé, egy olló később szintén feléje. A szeretet a külső személy, személyek, a készen, adottan talált külső világ, illetve adott esetben az isteni világ befogadását feltételezi. Mint láttuk, Wagnernél mintha – és ezen a fejezeten belül maradjunk meg ezen állítás pozitiválásánál csak –, mintha épp az ellenkezőjét tapasztalhattuk volna. De nincs-e szeretet a Tannhäuserben, a Ringben – és megint hagyjuk majd későbbre a Parsifalt – a Trisztánban? Van. Csakhogy, miképp ezt Wagner vallja, a szeretet nem képzelhető el másképp, csak mint szerelem formájában. E nézet genealógiájához egyértelműleg tartozik hozzá, hogy abszolutizálásból keletkezett, s mivel kilépünk a készen, a társadalomban találhatóan adott hitbúrából, most már (legalább) világinak is kell lennie egy ilyen koncepciónak; a testiség, a materiálisság is belép: testi szerelem. Azonban abban a pillanatban, amint a primér testiség megjelenik, első lépésben szimbólummá lesz, és ezen Wahrzeichen voltával válik egy másik igazság mutatójává – azonnal –: Vénusz és Tannhäuser szerelemjelenete, a Hans Heiling-monda feldolgozás, Lohengrin és Elza viszonya, Alberich lemondása a szerelemről, Siegmund és Sieglinde szerelme, Wotan és Erda viszonya, Siegfried csókja Brünhildének, Trisztán és Izolda szerelme, Kundry csókja Parsifalnak (!), egyfelől, Senta és a hollandi, Tannhäuser és Erzsébet viszonya másfelől. A másik pólus, oldal tehát ez: a konkrét szereplők megtestesítésében az ősprincípiumok eggyéválását szimbolizálni, majd csakis ezt mutatni igaznak – a kereszténység (egzisztensi) szeretetének hatósugaránál nagyobb szeretést hozni: kozmikus szerelem.

És most nézzük meg, mit jelent igazában egy dialógus. 1870-ben megjelenik a „Beethoven” Wagnertől; rá egy évvel keletkezik a „Geburt” és a „Fragment” (Szó és zene). Ez utóbbi (előbbivel együtt) húzza ki Wagner koncepciója alól a talajt (37 hónapja ismerik ekkor már egymást). Azt állítja egyebek mellett, hogy a zenének van tárgya, ez pedig konkrétan maga az akarat – egyfelől, majd arra a felvetett kérdésre, miszerint mi a drámai zene, másfelől Nietzsche azt válaszolja – s a „kérdés” az, hogy kinek, ha ezen vitairat napfényrekerülésével várt a XX. századig?? –, hogy a drámai zene az, ami nem pusztán a dionüszoszi erő felől szólal meg. De lehetséges-e ez: nem dionüszoszi zene? Ha igen, akkor a filozófus túllép önmagán, s az egész Geburt áthúzható az önmaga saját szintjén egyfelől, s már messze eleve tudomást nem vevés az egész wagneri zeneelméleti nomenklatúra-rendszerről, ez a „drámai zene” már egy másik drámai zene lesz – két koncepció között-fölött egy harmadik.

A válasz igenlőleges. „Ha a zenét konvencionális jelek rendszereként fogjuk fel, amelyből a konvenció minden természetes erőt kizsarolt; amelynek egyetlen rendeltetése, hogy olyasvalamire emlékeztesse a nézőt, ami a dráma látványából annak értéséhez fontos.” S legyen ez a zene emlékeztető és ajzó, de nem durva, s mindez a dob és a kürt között... Nietzsche ezen állításai mögött egy halálosan komoly elkötelezettség, egy kérlelhetetlenség nyilatkozik meg, mely leszámolni kíván az abszolutizmus jegyében minden mással, ami nem ilyen. A filozófus ezzel fordulóponthoz ér el: ha napvilágra kerül e gondolat, principális lesz, s ez esetben az ideológiát, mint olyat ideológiaként kell elfogadnia, s ezzel a tevő filozofikus szintjéről nemhogy a filozófus szintjére zuhan vissza saját maga előtt, hanem ideologikussá válna. Ekkor még volt annyira rugalmas és fiatal, hogy ezt az utat ne válassza, s egyértelmű, hogy egy ilyen megírt csak dokumentum marad a fiók mélyén, amely, mivel fairek vagyunk,

megőriztetik, de mivel önreflektívek is, mégsem engedjük ki karmaink közül, s a levelezésünkben is hallgatunk felőle...

A Zeneszerző szintetikus szervességgel alkot művet, inkább a drámazene felé (a leginkább abszolutikus zene a még a filozófussal való megismerkedése előtt már 1865-ben Münchenben bemutatott Trisztán), majd a filozófussal való megismerkedése következtében 59 éves korában értékrendjét az elméletiségben megfordítja száznyolcvan fokkal, előtte azonban 1 évet kap a filozófustól egy neki dedikált, éppen értékrendjét tagadó művet – amit igen-igen lelkesen, azzal egyetértve fogad (1871). Nietzsche pedig a misztikus apollói-dionüszoszi elvet már csak bevezető szintként gondolva, azon túllépve megkezdi első lépéseit egy materiális zeneelmélet felé, s a rigorózussá válást elkerülendő az írást, amely „jobb” mindkettőjük addig kidolgozott elméleténél, önérzettel és szerénységgel elteszi.

Az ellentétekről kiderül, hogy a mélyben ugyanezt teszik, a filozófus visszalép, a zeneszerző ellenkezőt lép a drámazenével, ugyanekkor Nietzsche a zene terén konzekvensen nem tesz semmit sem az abszolút, sem a drámazene terén – hogy mit tesz, később fogjuk látni – Wagnerben az elmélet-praxis addig biztos paradigmája összeomlik, hisz a továbbiakban is drámazenét alkot (egész a Siegfried drámaiságig), Wagner szenzualizmusból, immanensségből, földi és égi szerelemből, sok ízben „betegségből”, „földből” építkezik, s az új isten-világ megteremtésével, saját ellenteremtése materializmusával válik idealistává, Nietzsche akkor még kizárólag „felülről építkezik”, s a görög mitológiával látja garantálni a zenét, azt a zenét, amely a tárgyát képező akarattal együtt egy tőről fakad, egy olyan erőről, amelyről még nem tudja mi, de tudja, hogy az új német jövőhöz, mint tragédiához kötődik, s mint olyannak, életvitelmegváltoztató ereje van. Mondjuk ki: látja, hogy a zeneszerző már azon a folyamaton van, s tettekben és valóságban, amelyről ő még csak álmodozik...

Lássuk mik adják alapját válásuknak.

Az elválás okai elméleti, morális, életvitelbeli különbségekben találhatók. A „látszatszférához” azonban még más is hozzátartozik. Wagner nárcisztikusan szereti önmagát, mégis, ahelyett, hogy magáramaradottan senyvedne, München „fölött” jár, életvitele mohó Nietzschének, agresszív. Wagner nála nagyobb mértékben képes életigenlő lenni, s ezt a gyakorlatban teszi: hírnév, gyermekáldások, pénz, felkapottság jellemzik a zeneszerzőt. Nietzsche nem meri még magának sem bevallani, de fél a wagneri tágasabbságtól, ahogy nárcisztikusabb is egyszerre, de egészségesebb is egyúttal, e egy személyben a sastól megszabadult Prométeusz a művészetteremtő Apollóval, azaz az Apollóval, akiről egyébként épp Wagner elmélete hirdeti most már negyedszázada, hogy a művészet lényege – az akaratról beszélés ráadásul finoman szólva, ha átminősítéseket látunk is, a „reproduktivitás” zónájában maradt elmélet a Schopenhauer felől, de még ha nem úgy lenne is, üres szofizma, s mit hozott csak, magányt... Nietzsche attól a wagneri életerőtől félt, amely annak ellenére is, hogy zeneelméletében 1872-ben visszakozásra kényszeredett a filozofikuséval szemben, mégis él ... hát mekkora lehet? Lassan elfogy bennünk a principiálisság kihívásával szemben az a visszatartó erő, amely unideologikusság jegyében fogant, s amit egykor a fiókba tettünk, a magunkat és a barátot nem sértendő ... s lassan-lassan előtérbe kerül az a Nietzsche, aki először kezd el ideologizálni ... Wagnerrel szemben. Az unwilkür helyett már wilkür van, azt lecseréli a sollen, a sollent a müssen ... s úgy bánik vele, mint Wilamowitz-Moellendorf önmagával egykor. Mit ír 1876 júliusában, a tárgyi szakításukat megelőző december 9-e előtt a Negyedik korszerűtlen elmélkedésben „Richard Wagner Bayreuthban” címmel? Wagnerben két megnyilatkozás működik – állítja – egy heves akarat, amely a nagyvilágra tör, illetve egy szerető, ártatlan alkotó ösztön; a főmotívumokat a természet vágya és a szeretet általi

megváltódás jelenti. Wagner óriási lépése szerinte az, hogy képes volt különálló erőket eggyé kovácsolni, a zenét és a költészetet. A zene a mai életben általa képes a nyelv helyébe lépni, de egyesül a drámával is.

Wagnerben brutális hatalomvágy nyilvánul meg, a gőg, a lenézés, az, hogy már csakis önmagát tekinti igazi vagy egyetlen közönségnek, s kritikai felülete végletekig burjánzott önhite folytán minimálisra zsugorodott. Wagner nem tud már eléggé naiv lenni(!), agresszív, s a drámai alapozás sem másért kell neki, hogy teatromán hatásvadászkodást tudjon űzni. Wagnernak reakcionárius(!) nézetei vannak: nem elég kritikus a viszonyulása a kereszténységhez; a fejedelmekhez való viszonya; a csodában való hite; a buddhizmus iránti vonzalom.

Persze ezeknél jóval többet is gondol, azonban az érzékeny jóérzése tiltja, hogy kritizálása, ahogy akkor épp érez, pocskondiázásba ne menjen át: Wagnert illetően viszolygást érez annak abbéli vonása révén, hogy az hajlandó volt belemenni a politikába, nem volt képes immunisnak maradni evvel szemben, látva, tudva, ismerve azt – de kívülről. Épp így borzadályt kelt benne Wagner leplezetlen antiszemitizmusa éppúgy, mint undort Wagner németeskedése, hogy nem volt képes túllátni fölöttük, s hogy egy német istenvilág kikiáltásával nem hogy olymposzi isteneket nem teremtett Uranos vagy akárcsak Chronosz birodalma helyett, hogy egy új értékrendszert alkotott volna meg, hanem csak nacionalista ellenistenvilágot emelt piedesztálra... A vádiratban nincs – mint ahogy közöttük eleve nem is volt – az értetlenség felemlítése (az ember magát jól ismeri...), illetve még nincs a bölcsesség-heroikusság aspektusából ítélés. Egy biztos: Wagner nem értette meg Nietzschét; a tény az viszont, hogy ettől függetlenül is él és – operál.

A filozófus a lelkészi nevelés felől eljutott a görögségig, a görög mitológiához, az istenektől a földre a pozitivizmushoz, a pozitivizmustól a szkepticizmushoz, onnan az életfilozófiához, attól a tiszta bemutatásig – Nietzsche-Leverkühn elveszti az eszét... Azt gondoljuk, ez az életút, mintha félelmetesen hasonlítana valamire... Hadd legyen szabad Goethet idéznünk: „És ami az egész emberiség osztályrésze, azt én benső magamban akarom birtokolni, szellememmel meg akarom ragadni a legnagyobb magasságot és mélységet, keblemben fel akarom halmozni az emberiség üdvét és keservét, és így a magas énjét az ő énjévé tágítani, hogy mint őmaga, úgy bukjam el végül magam is.”

Nietzsche már egészen kisfiú korában komponált (beszélni nehezen tanult meg, bár bibliai verseket oly mély kifejezéssel tudott előadni, hogy mint leírták, társai sírni szerettek volna). Egyszer zuhogó esőben lassan, komolyan lépkedve ment haza, s mikor megkérdezték, miért nem szalad, a kisfiú ezt felelte: „Mert írva vagyon az iskolai törvényekben, hogy a gyermekek iskolából kimenet ne ugráljanak és rohanjanak, hanem csendben és illedelmesen térjenek haza.” Eközben komponált. Nézzük meg, kora-fiatal korára milyen műveket hozott létre (megtehetjük ezt már csak azért is, mert a Frankfurt am Mainban levő „Theater am Turm” kiadta zeneműveinek egy részét 1981-ben). Azt mondta zenéiről, hogy „amit egy gyerek kimond, annyira az ő egész természetének a nyelve, hogy a férfi sem akar ezen változtatni, kivéve a technikai tökéletlenséget”. Műveit többnyire 1860 és 1861 közé datálják, azaz akkorra, amikor 16-17 éves volt.

A Cseresorozat NEM tevékenységéről

/röviden.../

azt mondhatjuk, hogy 1982 márciusában kezdte meg, mint a Városligetben szombatonként összegyűlő szabadegyetem, vagy vitakör—
—a kifejezés nem pontos, mivel nem a körről, hanem egy eléggé fluktuáló összetételű, de egyre nagyobb lélekszámban együttdolgozó stúdióról volt szó.

A nyárig tartó sorozat kezdetben a következő témaköröket vette fel: az ideológiák, az ideológiák körbehatárolása és kritizálhatóságai, a filozófiai gondolat és a filozófiai áramlatok, ezt követte az erre reflektáló kritikák, majd a szellemfilozófia, illetőleg legvégül saját írások felolvasása, megvitatása -ezek filozofikus-filozófiai írások, és művészettel kapcsolatos írások voltak.

Kezdetben két lehetőség állt fenn: vagy a mai, teoretikus-tematikai értelemben vett előadások sorozatát tartjuk, elvállalaván egyfelől a tanár és a tanított között fennálló alá-fölérendelői viszonyt,másfelől az információátadás eléggé egyirányú módjával; avagy a témakörből alaposabban felkészülő és a hozzászólók közti mellérendelői viszonyt preferálva, gondolatcserék sorozatát nyújtjuk / a gondolatcserére leginkább még a vitadélután lenne a leghasonlóbb kifejezés /. Mi a két lehetőség közül az utóbbit választottuk. A cserékkor kezdetben az információátadásnak a harmadik szintjét tételeztük, amikor bár van elvi megváltoztató ereje az átadott információnak, mégsem azért hangzik el, hogy a befogadó ennek hatására ilyenné és olyanná változzék, hanem konkrétan épp úgy adódott, hogy egyik ember ismeri az elmondandót, a másik nem, s az utóbbi a hallottakat olyan sorszámú polcára helyezheti, amelyikre akarja,s szuverén joga, hogy azt tesz vele, amit akar. Megjegyezhetjük, hogy ezen információátadási módot később több más követte.

A gondolatcserék sorozata a filozofikusságnak, mint módbeli képességnek a céltalan, unideologikus fejlesztése jegyében történt; amihez lappangó módszerként a szókratészi sejttetéses kihozást lehetett felhasználni, annak érdekében, hogy az egyes, és bemutatásra kerülő művekenkeresztül a lényeg- és folyamatérzékeny látás fejlődhessék.

"Tematikailag", így, utólag,az mondható, a következő határle-

pusztításokat gondoltuk:először is a társaságot,mint olyat,karakterizáló határt, amely kettéosztja a tudatot "mi"-tudattá és "ők"-tudattá, kívántuk eliminálni azzal, hogy az összegyűlők nem tartoznak semmiféle maghoz, principális deloghez, a Cseresorozathoz hozzá is tartozott, és nem is, az, aki eljött. A "kint" és a "bent" megszüntetésének második fokozata a kiadvány lett amelynek neve Csere. Itt, szemben az újsággal, ahol egy csoport ír különböző embereknek valamilyen fokú ideologikussággal, itt az történik, hogy magunknak készítünk, s csak a hatókör a kérdés.
A határlepusztítás harmadik fokozatát az képezi, hogy a filozofikusság egyes fokozatait, megállapítási pontosságát az egyes, jórészt művészeti ágazatokon keresztül, mintegy verifikáció - próbaként "ellenőrizzük" /bővebben a pontban/. A határlepusztítás negyedik fokozatát az ítélőrendszernek a jelen síkjában történő dimenzióinak eliminálása jelenti; ezt más szavakkal úgy lehetne mondani, hogy olyan művek létrehozása történik⊕ , amely máskülönben csak az alkotó több évvel későbbi értékrendszeréből keletkezhet. A Cseresorozat NEM ma a harmadik és a negyedik határeliminálás között áll.

- ++ -

A fenti formáció által eddig szervezett fesztiválok:

1. GYORSKÚTTO '84.OKT.16.-29. Bercsényi Klub, 12 nap alatt 26 program
2. KIBONTAKOZÁSKÉDVELŐK '85.Márc.1.-8.
   A ←→B vonatkozásfestészet a Fiatal Művészek Klubjában
   /Fehér és Fekete Kiállító/
3. RÖVIDEN '86.MARC.25.-ÁPR.8. Galéria 11, 13 nap alatt 53 program
4. EGY ESTE PLATÓN BARLANGJÁBAN '86.JUNI.25. Platón barlangja; különböző műsorok
5. LÁTHATATLAN MŰVÉSZET '86.OKT.10.-11. Platón barlangja ; különböző műsorok

⊕ az értékelőretekintés és a jövő egy stádiumából történő, és a jelenre reflektáló visszaítélés révén

NIETZSCHE ÁLMAI

FILOZOFIKUS ÁLOMJÁTÉK 5 JELENETBEN

(RÉSZLETEK)

3. jelenet

Film: 1889. január 4. Torino

Nietzsche egy múlt századvégi lakásban ül az írógépénél, és levelet gépel zenész barátjának, Peter Gastnak. A kamera rámegy a szövegre:

„Az én Pietro maestrómnak.

Zengj új dalt: megdicsőült a világ és örvendeznek a mennyek.

A megfeszített”

Ezután Nietzsche ráborul az írógépre és álomba merül.

Színpad:

Egy kopár táj egy kiszáradt fával. Bal oldalon Krisztus egy álló kereszten kifeszítve, vele szemben a színpad jobb oldalán egy fordított kereszten Nietzsche. Rövid ideig farkasszemet néznek egymással.

Nietzsche: Imhol a megfeszített!

Jézus: S te akkor ki vagy?

N: Úgy tűnik ... én is keresztre kerültem. De miért fordított kereszten szenvedsz? Talán te lennél az Antikrisztus?

J: Nézd csak meg jobban magad, s ha pontosabban felméred a helyzetedet, megtudod ki is vagyok én.

N: Igen, igazad van, most már látom, én függök a sátánkereszten. Akkor te vagy Jézus... Íme eljött hát a nagy pillanat, a várva várt találkozás, hogy szemtől szembe lehetek veled, az Ember fiával. Lehet, hogy ez lesz az utolsó igazi nagy párbaj, amelyet meg kell vívnom veled. ...Talán kevés volt megírnom a Zarathustrát és az Antikrisztust?

J: Minek a harc, talán inkább beszélgessünk, ismerj meg személyesen. Felejtsd el, amit rólam írtak, és azt is, amit te

írtál. Hisz te tanítottad, hogy a szó mindig hazug, csak az élet igaz.
A szavak párbaja csak szélmalomharc, ami lassan felőrli az emberiség erejét, és egyre hiteltelenebbé teszi beszédüket. Ezt már régóta ők is érzik, azonban egyre jobban tudnak hazudni. Alapvető játékformulává vált az emberek között: az én tudom, hogy te tudod, hogy én tudom ... hazugság szisztémája. Közben Nietzsche keresztje lassan elkezd forogni a krisztusi helyzetbe.
N: Ezt én is így tanítottam műveimben. Ezek a hazugságrendszerek elviselhetetlenül irritáltak, s éppen ezért a legsúlyosabb és legmeghatározóbb hazugság gyakorlatot, a kereszténységet akartam kiűzni az emberi világból.
J: Talán ugyanazt szerettük volna mindketten, csak más-más módon gondoltuk a hozzávezető utat. Ugyanazok a szavak mást jelentettek nálad, és mást nálam. Amikor én azt mondtam farizeus, te ugyanerre azt mondtad, keresztény, hiszen eltelt majd két évezred. Lehet, hogy ugyanaz az embercsoport kicserélte a nevét, s talán éppen az én nevemben. Te is tudod, az én szándékom nem a farizeus név eltörlése volt, hanem annak a morálnak, amit e név akkor fémjelzett.
N: Igazad lehet. Én sem a keresztény nevet, hanem a mögötte meghúzódó erkölcsöt gyűlöltem meg.
J: Tanításaink sorsa is azonos.
N: Talán az én tanításom sem fog termékeny földbe hullani?
J: Fog is, meg nem is, ahogy az enyimnek is volt hiteles követője, és vissza is éltek vele. Ez utóbbit a többség gyakorolta, a hatalom meg rendre csak takargatta az Antikrisztusi szellemét velem, megbújt mögém az igazság elöl.
N: Igazság?! Hisz ilyen nincs is. Igazság, a hazugság legnagyobb gazsága, hogy ezt állítja magáról.
J: Azért engedd meg nekem, hogy én higgyek benne, még ha nem is bizonyítható a léte. Azt, hogy igaz és becsületes lehet valaki, talán te is elismered.

N: Igen.
J: Akkor gondold ebben az értelemben, amit az előbb mondtam, s felejtsd el az igazságot, mint a világ felett állót. Azt azonban mindig is tudtam, hogy a világi javakat mindenek fölé tévő hatalmasságok soha nem fognak kereszténnyé válni, soha sem adják át földi pozícióikat és vagyonukat. Tanításom szellemét ezért nem főpapoknak, vagy királyoknak adtam át, hanem egyszerű embereknek, akik még könnyebben ráébreszthetők a hazugságaikra.
N: Egyszerű emberek, pór nép, mit fognak fel azok a nemes tanokból. A nagy tanítások királyoknak valók. A tömeg nehézkes, lusta és tudatlan, én csak kevesek tanítója vagyok.
J: Csak ne légy oly bizakodó a tanításokat illetően, gondoljál azokra a pillanatokra, amikor beleborzongtál a szörnyűségekbe, amelyek a te nevedben fognak történni. Nem kiválasztottak és királyok, hanem tömegemberek fogják elkövetni a gaztetteket a te nevedben. A 20. század az emberiség egyik legsötétebb korszaka lesz, s hazád Németország, akit oly féltő szeretettel ostoroztál, szinte semmit sem tanul majd tőled, s éppen az ellenkező úton indul el. Ez az eljövendő csőcselék, tudod kit fog zászlójára tűzni? Téged, a te kiforgatott eszméidet. A te típusod, a teremtő géniuszok, majd pánikszerűen hagyják el Németországot, a süllyedő hajót, amelyet a filiszterek filisztere fog a teljes szellemi rothadásba harcolni. Tudod mivel cserélik föl a Bibliát, a te Zarathustráddal, s annak kiforgatott szellemével kiirtanak mindent, ami több, mint ember, s megteremtik a középszer német társadalmát. Látod ez a helyzet kísértetiesen ismétli mindazt, ami annak idején velem történt, én a szegényeket tanítottam, és hamarosan a gazdagok kezdték irányítani az utánam maradt egyházat. Én szeretetet tanítottam, és ők évszázadokon át véres háborúkat folytattak a kereszt nevében, saját érdekeiktől vezérelve. Az a néhány tiszta szívű eretnek, aki megértett, mégis értelmet ad tanításomnak. Neked sem kell teljesen kétségbe esned, mivel

lesz néhány teremtő géniusz, akik felismerik, amit te akartál, és folytatják a harcot a filiszterekkel. A sátáni német vezér is el fog bukni, mint mindenki, aki mértéktelenül tör hatalomra. Ezután viszont az egész világot elborító szürke filiszteri korszak köszönt majd be, amely kifelé mindig jólfésültséget igyekszik mutatni. E polgári demokrácia a humanizmus szava mögé bújva hajtja majd végre svihákságait, s teszi lehetetlenné, hogy a te eszméid megvalósulhassanak.
N: Az én sorsom is hasonló lesz a tiédhez. Ez a dolgok örök visszatérése...
Balról bejön Don Quijote a búsképű lovag.
D.Q: Gyere Sancho megint itt van két óriás. Úgy látszik, nem volt elég azt a harmincat legyőznöm.
Ugyanonnan belép Sancho Panza is.
S.P: Uram Isten! Két keresztre feszített ember. Talán az egyik Jézus, a másik meg az egyik lator?
N: Nézd, ki jön ott, Don Quijote a búsképű lovag. Talán van valami rokonság közte és közted, szélmalomharcot vívni úgy, hogy nem törődni annak hiábavalóságával, beismerem erő kell ehhez is, nem is kevés.
Sancho leborul Jézus keresztjéhez, és imádkozni kezd.
D.Q: Nem keresztek ezek, hanem óriások, hosszú karokkal. Meg kell küzdenem velük, ezt diktálja a lovagi erény.
N: Szerencsétlen, szolgalelkű ember, leborulni, imádkozni, megalázkodni. Szörnyű ez, visszataszító.
Don Quijote ezután elkezd készülődni a harcra, ebben Sancho is segít neki.
J: Mégis mit gondolsz, Don Quijote miért volt képes, hogy rendületlenül higgyen a harcban, és értelmet adjon küzdelmeinek a legreménytelenebb helyzetekben is. Miért volt olyan erős? – hogy a te nyelveden mondjam. A hit adott erőt számára, és a hit segítette át minden nehézségen, a hit által volt boldog. E szegény szolgát, kit úgy megvetettél, is hite teszi boldoggá.

N: Mire jó a hit illúziója? Nem arra, hogy elbújhassunk mögé a valóság problémái elöl?
J: Vajon képes-e az ember illúziók nélkül élni, el tudja-e viselni a mindentől lecsupaszított világot, a realitást? Talán csak az állat él a realitások világában. Nem éppen az emberek építette illúzióktól kap értelmet minden. A te nagyra tartott művész géniuszaid nem mind illuzionisták? S a realitáshoz hozzáadott megsejtett igazságaik, nem a valósághoz hozzáadott többletek? Maga a teremtés nem szükségszerűen hozzáad valami újat a világhoz? Mi az emberi lét, ha nem a valóság értelmezése, tehát emberivé tétele? Látod te teremtő, te is éppen olyan illuzionista vagy, mint Don Quijote, benned is van valami az ő szelleméből.
D.Q: Rossz érzésem van, valami azt súgja, nem szabad megküzdenem ezekkel az óriásokkal. Azt hiszem testvéreim ők. Gyere Sancho menjünk, másutt talán nagyobb szükség van rám, a tisztaszívű lovagra.
Don Quijote és Sancho Panza jobb oldalt elhagyják a színpadot.
N: Lehet, hogy a hit erő Don Quijote számára, de hite miatt elveszítette a valóságot és idealistává vált. Én nem kérek ebből a hitből, ami vakká tesz, és ha van is bennem belőle, szeretnék megszabadulni tőle. Én látni akarom a sorsom akármilyen katasztrofális is lészen az. Csak a kétely erejével maradhatunk realisták, így őrizhetjük meg tisztánlátásunkat. Ez a legfontosabb, hogy az emberiséget ne vezessük zsákutcába.
J: A kételyre valóban éppen úgy szükség van, mint a hitre, a kettő egyébként is csak együtt létezik. Te is hiszed Zarathustrádat, és őt is egy hit hatja át, a te teremtő hited. Ez a hit ad erőt neked is, ez az erő tesz képessé a létre, amely mindig több mint az élet. Zarathustrád hite az emberfeletti emberben, pótolja az elveszett istenhitet. Így van ez mindenkinél, a modern tudós pótszere a rációba vetett hite, a politikus számára ez az ideológiába vetett hit, a bankár, kereskedő vagy dolgozó számára a pénzbe vetett hit

pótolja azt, ami bennem még él. Ha már egyszer nem hisznek az Istenben valamivel pótolniuk kell azt, hogy értelme legyen létüknek, ahhoz hogy egyáltalán létezzenek. Illúzióknak nevezed mindezeket, ahogyan Buddha és Platón is mondja, én Emberinek mondanám.
N: Igen, Zarathustrám valóban hisz az emberibb emberben, mint az Isten halála utáni egyetlen magasrendű értékben, mint az egyetlen emberhez méltó értékben, amely képes felemelni őt, emberfelettivé tenni.
J: Ez talán csak a te illúziód, amelyben hiszel. Azonban ez is csak visszatérés, gondolj a titánok harcára. Ők is fellázadtak atyjuk és teremtőjük ellen, Kronosz sarlójával férfiatlanította apját, és mi várt rájuk, mi lett a sorsuk? Kronoszt és testvéreit éppen Krnosz fia, Zeusz és az Olümposzi Istenek győzték le 10 év harc után. A titánok nyers erejét megtörte az olümposziak bölcs mértéktartása. Ki atyja ellen lázad, azt fiai győzik le, és ebben nincs kegyelem. A mértéktelen nagyratörés szükségképpen elbukik.
N: Az ember éppen attól ember, hogy mindent le akar győzni, és mindent meg akar hódítani, még ha ebbe bele kell pusztulnia, akkor is! Én vállalom a tragikus sorsom, akár egy görög hős.
J: Az ember nem lehet több mint ember, s e törekvése biztos bukásához vezeti.
Középről belép Hérakleitosz. Lassan elhalványul a két keresztet megvilágító fénysugár.
H: Ami keletkezik, az szükségképpen elpusztul, így az ember is. „Hen panta einai”, minden Egy. Úgy látjátok, két kereszt áll itt, mindez csak illúzió. Ugyanaz mondja ugyanazt itt is /balra mutat/, és ott is /jobbra mutat/. A Világ önmagában beszél, önmagával vitatkozik.
Összemegy a függöny.

TÜNDE KICHOTT MEET’ – ’MEET TÜNDE KICHOTT

Sebeő Talán (T): Sztereó
Sugár János (S): Nem, monó
T: Kár
S: Na szóval én ezeket... Szóval én összekevertem, amiket kiválogattál, de meg vannak jelölve, úgyhogy vissza lehet keresni.
T: Most idefigyelj, azt szeretném, hogy vázold légy szíves elölről az egész koncepciódat az érzékenységről.
S: De az nem az érzékenységgel kezdődött, hanem a látható és a láthatatlannal, és ez már tényleg közhelyes, hogy ami új, az láthatatlan, mert a szemnek ilyen a... Erre történtek is kísérletek, szóval ez biológiailag is kimutatható, hogyha valakire olyan szemüveget tesznek, ami megfordítja a látványt, mert tudod eredetileg fordítva, a lencserendszerből következően fordítva lát a szem, akkor mit tudom én egy bizonyos idő elteltével visszafordul újból, mert hát ez egy szellemi tevékenység. Egy kutató csinálta, és nem tudom biztosan már, hogy volt, de volt ilyen megfigyelése, hogy tehát rajra volt a szemüveg, ami visszafordítja a látványt, s mit tudom én, látott egy autót, aminek a rendszámára nézett, mivel nem ismerte a rendszámot, az fordítva jelent meg. Ennél több ez a láthatatlanság, mert ami új, amihez az ember nem talál hasonlót, nem tudja az ember hasonlítani, vagy analógiát vagy ilyesmit találni hozzá, az nem meglátható.
T: Na most szeretnék valamit közbe kérdezni, hogy ez a nem meglátható volta ennek a tárgynak a befogadó irányából, szerinted ez a befogadás inkább pszichikai vagy inkább szellemi?
S: Hogy, hát mindenképpen szellemi.
T: Mert ugyanis, amit eddig elmondtál, az vélhető arra kifuttathatónak is, hogy az ember azt látja, és most vulgarizált értelemben vett látásról beszélek, ami

asszociálható magának, és egy pszichikai tevékenység. De te ekkor ezek szerint egy másikra gondolsz.
S: Az érdekes az, hogy párhuzama, szimbóluma itt a pszichikai tevékenység a szellemi tevékenységnek. Ez pszichikailag egy tény, és szellemileg is úgy van, hogy az ember elmegy az abszolút új, előzmény nélküli, nem egy sorozatba betett tények mellett. A finom változtatású, vagy finom különbözőségekkel operáló dolgok között egyszerűen láthatatlan egy gyökeresen új, de ez a művészetben mint elv is szerepelhet, tehát tárgyra is lehet, hogyha mondjuk az lenne a jó, olyan tárgyat csinálni, ami teljesen láthatatlan az adott kor, és mit tudom én képzőművészeti szemei előtt. Például ez az ónia, ez ilyen most egy picit.
T: Na most...
S: Na, de várjál, a másik, és tudom honnan kezdődött el a beszélgetés a radikalizmus irányából. Szóval, hogy az igazi radikalizmus az ez az egész láthatatlanság. Az igazi radikalizmus mindig láthatatlan, mert annak nincs szüksége arra az önmagát elhitető erőre, hogy olyan visszajelzést váltson ki a környezetéből, ami, hát egy radikalizmus esetében csak egy ellenkezés lehet, de hát az is visszajelzés, és azt hiszem itt volt egy pici félreértés, mert pont az erőre hivatkoztál, hogy ezzel az izével szemben most én fölírtam ide, de ezek mind a szöveghez kapcsolódnak.
T: Most ne haragudj, hogy közbevágok, nekem volna egy megállapításom és egy kérdezésem. A megállapítás az, hogy ezek szerint ez a fajta igaznak tételezett radikalizmus akkor kilép a mártír és a forradalmár kettősségéből, ahogy én látom. Másik, hogy... Mit is akartam, ja igen, még visszatérve a befogadással kapcsolatban, hogy a befogadás folyamatában, ha itt egyáltalán lehet folyamatról beszélni, a szellemi vagy a pszichikai vonalnak van-e egyfajta aprioritása a másikkal szemben, vagy nincs?

S: Hát most milyen beforr... mondjuk egy ilyen művészeti beforrása... nem tudom.
T: Igen, mondjuk inkább szorítsuk le először művészeti...
S: Hát én nem...
T: Mondjuk csak az óniára vonatkoztatva.
S: Én ezen nem gondolkodtam, de az biztos egy idealizált tárggyal kapcsolatban, hogy ha most láthatatlannak mondjuk, akkor az a jó, hogy a szellemi és a pszichikai befogadás ugyanabban a pillanatban startol. Egyszerre startol és azután, azután mit tudom én eldöntik, hogy melyik a kisebb, de semmilyen más tárgy esetében nem startol ez egyszerre. Mert vagy az egyik indul vagy a másik és akkor...
T: Lényeges.
S: Na szóval én csak töredéket tudok mondani, mert akkor ezt most végig kéne olvasnom, és ez is ahhoz kapcsolódik, hogy amit az előbb a radikalizmusról mondtam, erről a nem tökéletes radikalizmusról, ami a saját hajtóanyagát ezekben a visszajelzésekben keresi, tehát ezekből az ellenreakciókból, izé, hogy ez a lázadás ez úgy keresi a törvényeket, amibe beleütközhet, érted, szóval keresi, hogy kiváltson egy koncentrációt. A szabadság az pedig beleütközik keresés nélkül, mert a lázadás az a törvények színvonalánál...
T: Ez kemény.
S: Az, ami nem a törvények színvonalán áll, az már nem lehet lázadás, mondjuk lehet egy lázadás vetülete, de az ereje nem ez. És itt van benne, szóval itt kapcsolódik össze ez a láthatatlanság, a radikalizmus, az előrelépés, tehát a kilépés a konstans fejlődésből. Az egészet egy szabadság címszó alá lehet venni. Mondjuk itt egy pici összeütközés van, itt ezekben az elméletekben, de szerintem ez két különböző szinten folyó, futó dolog, hogy mindenki azt mondja meg, szóval ezt megszokta mindenki, hogy a kontinuitásból nem lehet semmit kiragadni, semmi sem jön létre előzmények nélkül, minden tettnek van valami előzménye, gyökere. Nem azt mondom, hogy

ilyen ok nélküli okozatot létrehozni... csakhogy az okok nem, nem ennyire nyilvánvalóan vannak elhelyezve. Szóval ez csak egy melléktéma volt.
T: Azért nem annyira mellékszerű, mert akkor az ok-okozatiság kapcsán meg kell említeni, az a tárgy, az ónia, amely keletkeztetése pillanatában még láthatatlan, de később már egy bizonyos történelmi idő elteltével látható lesz.
S: Mint a fotópapír, bebarnul.
T: Igen, akkor ez az okozatiság egy nem is szekunder jelleggel, de megjelenik.
S: Hát...
T: okozatiságról mégsem...
S: Előhívódik. Az érdekes az, hogy azért láthatatlan. Lehet így modellezni, hogy azért látható valami, mert ezt az ok-okozati láncot látja az ember; nem azt a tárgyat, és ez viszi a tekintetét. Egy láthatatlan tárggyal, vegyük ezt az óniát, ami mondjuk szerintem nem tökéletes, de ebben a pillanatban jobbat nem lehetett volna csinálni, ez olyan, hogy ez az ok-okozati lánc fokozatosan hívódik elő, és úgy lesz látható. Akkor még amit fölírtam ezzel kapcsolatban, hogy minden forradalmi érték láthatóvá válásával azt jelzi, hogy a forradalmi érték már odébb állt belőle. Most nem tudom, miért írtam a hangsebességet... Ja igen, ez a hangsebesség, tudod, ha valaki egy hosszú utca végén veri kalapáccsal az aszfaltot, akkor előbb ér oda a kalapáccsal, és a hangot később hallod meg. Mondjuk ez egy ilyen, igen, szóval itt a szabadság alá beírt fogalmak közé tehát a láthatatlanság, a radikalizmus, az előrelépés, és még itt a szándékosság is. Például a láthatatlanság technikája az a szándékossági lánc megfordulása, ami viszont csak a műalkotásokban jelenik meg. De nem mindegyikben felismerhető, vagy mindegy, szóval a lényeg az, hogy a művészet pont az, hogy egy olyan technikát talál ki, aminek segítségével sokkal magasabb rendűen tud dolgozni, mint ahogy egyébként tudna, és ez az, hogy létezik

egy ilyen, hogy van egy ilyen, vagy létezik egy katalizátor-szándékosság. Szóval összeraksz dolgokat, mondjuk ezt idézőjelesen. Szóval összehozol, egymás mellé teszel dolgokat, és akkor olyan viszonyba kerülnek egymással, hogy ennek az összeszerelésnek a sorrendjét, tehát hogy mi miből következik, teljesen megváltoztatja, és aki azt nézi, annak az az érzése, hogy ezt egy teljesen más szinten, tehát egy sokkal, de sokkal magasabb szinten mozgó gondolkodás tudta csak létrehozni, holott nem erről van szó, csak azt mutatja be, hogy...
T: Megalkotódott.
S: Hát ez az, hogy önmagát alkotja meg, és ez minden műtárgyban így van bizonyos fokig, de...
T: Erdély Dani talált erre egy érdekes szót: a teremkedik. Most hadd olvassam át a saját levelemet. Na most visszakapcsolódva ahhoz a levélhez, amit írtam, egy részlet belőle: Azt mondtad, hogy minden forradalmi értékhez vezet egy olyan dolog, ami azelőtt láthatatlan volt, csak később a többi befogadó is e szintre érzékenyült fel, ha jól vettem ki...
S: Öööö...
T: Várjál, hadd folytassam, kétségtelen ezután csak szociológia volna, amit már elég volna segítségül hívni, hogy bebizonyítsam tehát igaz, hogy a puszta érzékenység mellett csak is az önméltóság állhat, amely épp az ellentettje a méltóságnak, mint hit az önhitnek. Na most itt utána azt írtam, hogy igen, csak hogy mondhatnád egy saját idejében láthatatlannak kreált mű maga az expanzió. Először is mennyiben expanzió egy láthatatlannak kreált mű?
S: Na.
T: Ugyanis itt.
S: Szóval itt az érzékenységet nem finomságnak veszem, hanem az aktivitás, és az újat felismerő erő, és...
T: És hol van az outputja ennek a dolognak? Mert utána azt írtam, hogy ha valami nem meri kitenni magát a saját kora lepocskondiázásának, abban nem a méltóság munkál.

S: Hogy-hogy, ez éppen az, hogy ki meri tenni...
T: Mert nem látják.
S: Mert egyszerűen hülyeségnek tekintik az ilyen láthatatlant. Te nagyon szó szerint veszed ezt a láthatatlanságot, hogy tényleg láthatatlan, vagy átnézel rajta, de átvitt értelemben nézel át rajta, mert ott látsz valamit, amire valami hülye azt mondja, hogy művészet, hogy ez fontos vagy az, és azt mondod, hogy ez nem igaz, és nem is, hogy nem igaz, hanem hogy az alkotójának kell kínos suta érzéssel számolnia. Tehát pont ehhez hozzá lehet tenni a megszégyenülés tényét, hogy evvel jár.
T: Ebben igazad van, oké.
S: Vagy a másik, amit mondtam, hogy nem bevezeti a láthatatlan dolog a forradalmiságot, hanem maga az, és mihelyt már forradalmi valami, tehát már rá lehet mondani, tehát fölfogható, akkor azt jelenti, hogy ez az érték ha nem is régen, de éppen odébb állt, és most így és így bővíthető: a képzőművészetben ugyanez ismert, valaki csinál valamit, és azt sorozatban csinálja. Mert minden technika, minden képzőművészeti technika egy műalkotás erejéig érvényes. A továbblépésnek az erejét, a lökőerejét pont egy ilyen alkotás, minden műalkotás tartalmazza. Tehát ha te csinálsz valamit, nem műalkotást, bármit, csinálsz valamit, ami rendelkezik evvel, ami mondjuk a láthatatlanság kritériumával rendelkezik, és mit tudom én egy technikát alkalmazol benne az tartalmazza az egésznek a meghaladását. Tehát nem fokozatosan szegényedik el az ember, hogy egyre kevesebb dolgot tehet, mert tilos még egyszer ugyanazt csinálnia. Az egy rettentő, demoralizáló dolog: ugyanazt mondani még egyszer. Tehát nem elszegényedik, hanem gazdagodik az ember. Szóval ez leginkább a fizikához hasonlít, ahol tudvalevőleg, szóval olvastam egy könyvben, mit tudom én elektronokkal bombáztak valami vackot, és két részre szakadt, és mind a két rész százszor akkora volt, mint az eredeti. Itt ezek a méret-dolgok megváltoznak. Lehet, hogy

ezekre kéne támaszkodni, ezek le vannak írva, ezeket felolvashatom, bár lesz benne ismétlés. Ja igen, itt van egy elég jó mondat, aminek az értelmezésével lehet foglalkozni, hogy csak félre léphetünk alkalmazkodni. Ez megint egy más dolog, ez az alkalmazkodás, de ez is beilleszthető ebbe a szabadság-, radikalizmus-, továbblépés-, szándékosság-ügybe, mert ez azt jelenti, hogy az embernek önmagához kell alkalmazkodni, illetve az önmaga azt jelenti, hogy az önmaga által csinált dolgokhoz, amiket egy ilyen láthatatlanság-kontroll alatt csinál, ahhoz igazítja, és vállalja az evvel járó lepocskondiázás lehetőségét. És ebben az a jó, hogy úgy működik, hogy pont a megvalósultság ad olyan új tulajdonságokat ezeknek a műveknek, amelyek bennem nem voltak meg, de fölismertem azokat, és azokhoz alkalmazkodom, és a továbblépést az jelenti, hogy a mű tartalmazza a meghaladásának lehetőségét.
Tehát ezt még egyszer elmondom: a létrehozás szándékosság-sorrendje, mechanizmusa, idő- és fontossági rendje jó esetben megváltozik – primitív módszerekkel bonyolultat lehet csinálni. Robbanás: kis térfogatú, kevés anyag összeadva megváltozik. Szándékossági lánc: ezt egyszerűen, egész egyszerűen kell érteni, hogy mi, miért és honnan veszek, hogy ez a motívum innen jött, hogy az a motívum onnan, ezt találtam, azt vettem, ezt loptam. A szándékossági lánc átalakul, átrendeződik, ez lesz a műtárgy lényege, mert a néző, tehát maga a művész is meglepődik a magabiztosságnak ezen a fokán. Elcsodálkozik, hogy létezik ilyen, lemaradás-érzést kelt, érted honnan, ezzel is sarkall a továbblépésre. Más rendszerű gondolkodás tükröződik vissza magasabb színvonalon. Az elkészülési szándék érdektelen; amit diktál, az a fontos. Ez a műtárgy lelke; akár lehet ezt aurának is nevezni, ez a műalkotás hatásmechanizmusa.
Itt leírtam magamnak, hát felolvasom ezt sorban, így az aurának a meghatározását. Az aura, tudod a Walter Benjamin...

ez a központi kategóriája, az aura, ezzel most nem akarom, mindegy...
„Valamilyen távolság egyszeri megjelenése, bármilyen közel is legyen az.” A tudatosságot alakítja át, másfajta tudatosságról ad hírt, azt lehet mondani, hogy – a misztikát félretéve – egy médium állapot. Sajnos ez a médium szó nagyon belekeveredett a művészetbe, mindegy, szóval ez egy ilyen médium állapot, csak fordítva, hogy úgy mondjam, egy létezőnek vagy egy nem-létezőnek a médiuma lehet az ember által létrehozott műalkotás, és arról lehet visszakövetkeztetni megint arra. Tehát a részminőségeket megszünteti, és így figyelmet szerez a gyengébbnek, a gyengének a minőség látszatát adja. Ez nagyon jó. Tehát kerülő utakon születnek a művek. Az elkészültük után önmaguk eltüntetik ezeket a kerülő utakat, és egészen más utat mutatnak. Visszamutatnak arra az imaginárius, vagy kihagyott részre... ugyanúgy, mint ahogy egy egyenletből ki lehet pottyantani egy dolgot, amely egy fontos alapeleme volt. Ugyanígy kipottyan az az erő, vagy az a nem tudom micsoda, ami a médiumnak sugall, tehát hihetetlen ez a szándékosság, ez a tudatosság, ez a magabiztosság, és az a röhej, hogy ez mindig a sutaságon, a szégyenen és a megszégyenülésen keresztül jelenik ki.
Szóval itt megint egy csomó, ezt vissza kell hallgatni, mert megint egy csomó olyan fogalom került be ide a szabadság alá... ez a médium dolog... mert ez már megint egy másik dolog a kiállításon; ez a továbblépéshez csatolódik vissza, hipnotizálni a jövőt, jövő-médium, lehagyni a kor szagát, amely később jellegzetes lesz. Kilógót, metszőt, érthetetlent csinálni, tehát ezt is mondtam, hogy a legnagyobb, a közönségnek a legteljesebben való komolyan vevése az, amikor az ember olyat csinál, ami maga előtt is érthetetlen, így magát egy platformra helyezi vele, ugyanolyan – de hát ez mind le van írva – ugyan olyan eséllyel indul.

Hülyeségnek tűnhet... részleteiben lesz valószínűleg jó a lényeg: nem bír teljesen a felszínre vergődni. Hülyeségnek tűnhet föl; a legkérdésesebbet kell kiállítani, hogy a mi számunkra is alkotó problémát okozzon a vállalása, az a dolog, hogy ez az én nevem alatt fut. Tehát az érthetőség jövőbeli nyelve felé koncentrálni. Gyakorolni a szabadságot; és itt a durvaság jön be mint ilyen al-izé-fogas, hogy a lehetőségekhez képest a legvilágosabb, legegyértelműbb legyen. Ne igazodjon, itt az alkalmazkodás és az igazodás között óriási különbség van. Nem kell alkalmazkodni, a műtárgy nem igazodhat. Ne álljon már be jó előre a helyére, ahol szeretné, hogy értelmezzék.
Tilos az ismétlés, elbizonytalanodást jelent, előreállást, háttérteremtést, ez az álomtechnika.
Ez az álomtechnika, az mindig elbizonytalanodást jelent. Ez most ismét egy zárójeles rész. A dilettantizmus. Ez nagyon fontos! Mert ha már nem dilettáns valami, akkor önismétlés; azt jelenti, hogy az illetőnek az erkölcsi szintjétől függ, hogy milyen színvonalú íratlan törvényeket követ vagy sulykol, hogy a maga előző állapotában kitalált íratlan törvényeket konzerválja, vagy egy nagyobb közösség... ez egy rosszabb állapot, de érted, a dilettantizmus az, amikor valakinek nincsenek automatizmusai – a nem-dilettantizmus, amikor a legegyszerűbb munkafázisok, dolgok is nagy teherrel vannak megrakva. Tehát mit tudom én, elolvasni valamit és fölfogni, az ugyanolyan nehézségbe ütközik, mint egy vonalat húzni, tehát azt jelenti, hogy mindenre egy azonos koncentráció jut, és hát így lehet, hogy ronda, vagy csúnyácska, ügyetlen dolgok születnek, de az erejük, az tökéletes. Tehát ezt avval lehet lezárni, ha az ember megbizonyosodott arról, hogy tud minőséget létrehozni, akkor lehet már másba fogni, mert az ismert minőséggel csak a kontrollt mérte be az ember, hogy az ismeretlen minőséget észre vegye. Tehát, ha te tudod, hogy képes vagy arra... ha tudunk minőséget létrehozni,

bebizonyosodott, hogy lehet másba fogni. Mindegy, már nem tudom, hogy akartam folytatni, de már nem volt sok hátra, és hát akkor itt az optimizmus, ami egy nagyon aszkétikus dolog, meg ki is választottad az írást, amelyben szerepelt a bíztató valószínűség, és hogy volt... az az érdekes, hogy nagyjából minden összejött, hogy... ja, igen, a bíztató statisztika és a kiábrándító valószínűség. Szóval ez egy olyan dolog, amivel meg kell küzdeni az ilyen esetben, hogyha dilettáns marad az ember, mert akkor nem lesz ilyen önbizalom panelje, tehát akkor nem tud visszaemlékezni, mert a statisztika azt jelenti, hogy ha eddig sikerült, akkor ezután is sikerülni fog. Képzeld el azt a helyzetet, hogy egy jelszót kell kitalálnod, mert mit tudom én csak úgy engednek be valahová, szoros helyzet van, torkon a kés, és mondja a jelszót, és a jelszó, mit tudom én, egy szó és betűnként találod ki. Kimondod az első betűt, beleizzadsz, ugyanaz az első betű, kimondod a másodikat... ez statisztika, tehát valószínűleg ki fogod találni az összes többit. A valószínűség pedig pont az ellenkezője, mert annál nagyobb a valószínűsége, hogy hibázni fogsz. Hát igen, itt most el lehet dönteni, hogy az ember optimista legyen-e vagy sem. Bár ez nem ide tartozik. Ja igen, még nagyon sok dolog van – a rögtönzés problémája. Nem is problémája, csak a rögtönzés ténye. Mondjuk ez a rögtönzés pont a beszélgetésre passzol, meg a kézírásra, amiért ez az egész Csere, ez a rögtönzés egy nagyobb merészséget jelent. Szerintem még egy ilyen kulturális kifutása is van a rögtönzésnek. Egy olyan szemléletet jelent, ami letesz arról, hogy léteznek internacionális dolgok a földön, amely tévedés, mert vannak határok, nem politikai, hanem nyelvi, fölfogásbeli határok. Amit mondtam, hogy Magyarország egy ilyen határon húzódik, mondjuk még a szovjet filmművészetet képes fölfogni... Hogy léteznek határok, ez egészen biztos. Csak azt akartam mondani, hogy a képzőművészet legyen internacionális nyelv, mert nem kell lefordítani másik nyelvre, mint az írást, azért

még nem internacionális, és minden olyan dolog, ami azt tűzi ki céljául, hogy internacionális legyen, vagy akár az érvényesülésnek egy ilyen jellegét, az mind rossz irány, mert lehet, hogy valami egy olyan kulturális tett, létezhet, nem zárom ki, hogy végül is ilyen hatása van, de ezt célul kitűzni... Bár lehet, hogy annyira primitív ötlet, hogy ezért vezetne eredményre. Szóval vannak ilyen más határok, olyan határok, mint amikor valaki föláll, és beszél valamit, és az egy bizonyos határban érthető, mert mit tudom én már tíz méterre nem hallani a hangját, és ez egy nagy felismerés, hogy léteznek ilyen körök, és léteznek ilyen területek. Ez azt jelenti, hogy nincs ilyen licencharc, hogy ezt ki találta ki előbb. Itt arról van szó, hogy ezeket alkalmazni kell és terjeszteni kell ugyanúgy, mint egy színielőadást. Ezért lesz a színháznak óriási nagy szerepe, mert csak egy bizonyos közönségnek, csak aki ott van és látja, csak annak szól, és ebben van a nagy merészség, hogy elmondja, hogy nem akarja semmi esetre sem megörökíteni magát. Szóval minden ilyen megörökítési próbálkozás az mind a gyengeségnek a jele és a rögtönzésben még benne van az anyagnak a végtelen nem tisztelése.

T: Ugyanezeket fejtette ki különben a Lacza.

S: Na hát akkor ezt... Én nem így gondoltam egyébként, hogy ezeket így fölolvasom, de most ezek nagyon készre jöttek.

T: Volna nekem egy kérdésem visszatérve az érzékenységgel kapcsolatban, hogy ez most egy embernek egy olyan általános elrendező elve, egy fő meghatározása, hogy most ő érzékeny ember. Így gondolod?

S: Hát ez nem egy jó szó, ez az érzékenység erre, mert...

T: Hát találj ki rá valamit.

S: Mondjuk ez a fajta érzékenység inkább a tárgyilagossággal rokon, tehát egy ilyen minősítéstől távol eső ügy, nem akar bizonyos állapotban minősíteni, vagy egyáltalában: nem akar. Nem a minősítésen, hanem a megnevezésen van a hangsúly – ezt a

megnevezésben szereplő dolgot neveztem el én érzékenységnek. Azt, hogy valaki meg tudjon nevezni valamit, és ne kritizáljon, ahhoz érzékenység kell vagy fantázia, vagy az érzékenységnek egy másik meghatározása, az inspirálódásra való készség. Most már erre lehetne példákat hozni, de szerintem volna érdekesebb.
T: Most azt szeretném kérdezni, hogy ez az un. érzékeny ember vagy tárgyilagos ember, most hagyjuk függőben, hogy nem tudunk erre egy szót találni még ki...
S: Inspirálódó.
T: Inspirálódó, de ez meg nem magyar szó, na mindegy. Tehát mennyiben világi ez az illető, mennyiben övé a világ, mert én szerintem a világiság kérdése fontos.
S: Ki lehetne találni valami hasonlatot. Mondjuk annyiban az övé, mint egy uralkodóé – esetleg lehet, hogy nem lesz jó hasonlat, és újat kell kitalálni – aki nem csinál semmit, mert egyszerűen megérintetlen, egy szoba közepén ül, de mégis övé minden, mert arra koncentrál, mert ... lehet, hogy most nem ugyanarról beszélek, mert ezt most kell kitalálni, de mondjuk nekem erről az jut eszembe, hogy lehet a világban való élés, hogy az ember benne van, és mozog a fölélése annak, hogy már dolgozik, hogy csinál valaki valamit, és valaki elmegy arra, amit csinál a másik, és ezen lehet, hogy vitatkozunk, hogy melyik az autentikusabb élet, ott lenni, és az egésznek az erejében fürödni, vagy ezt, ezt megteremteni.
Mert szerintem, ha az ember következetesebb, és ezt végiggondolja, akkor e között minőségi különbség nincs, hogy ki az, aki kitalált valamit, tehát akinek a kezében megvalósul valami, és ki az, aki ugyanezt megérti. Különben is ez a művészettörténészek problémája, ők szenvednek ettől, és nem tudta egyikük sem megoldani, mert igazából egyik sem tárgyilagos, mert a tárgyilagosság az a, hogy is mondjam... a tárgyilagosságot lehet visszafelé bővíteni, mert mint minden

fogalomba, ebbe is belefér, hogy annyira tárgyilagos, hogy bizonyos esetekben egy véleményt is bír képviselni.
Szóval nem hiszem, hogy ez szócsavarás lenne. Ez benne kell, hogy legyen.
T: Jó, meg lett válaszolva.
S: Na, még egy dolog eszembe jutott, csak azt most elfelejtettem, amire most át lehetne térni, szóval akkor csak mondjuk még ezt annyiban lehet aktualizálni, hogy te kiválasztottad ezeket a naplórészleteket, hogy ezek jelenjenek meg, és szóval ezekkel meg az a baj, hogy sajnos ez egy olyan műfaj, ami tévedés. Egy ilyen megtévedt műfaj a napló.
Nem véletlen például, hogy a Kafka-napló egy bizonyos ideig tart, azután levelek vannak, és ezek a naplószerű feljegyzések iszonyatosan összezsugorodottan vannak, illetve egy csomó elbeszélését a naplójából utólag vették ki.
A napló a napi események leírása, és abból való kis, közepes méretű lendületvevés.
Ez egy tévedés, és elhiszem, hogy ennek vannak ilyen stílusértékei, de hogy kinek van ez szánva, az megtévesztő.
Tehát igen, a szorgalom.
Ez tipikus szorgalmi műfaj, de azt se lehet elfelejteni, hogy mondjuk egy rossz állapotban lévő valakit ez ki tud emelni. Ez a munkára való hangolódásnak lehet egy lépcsőfoka. Nem tudom, mit lehet evvel csinálni, de úgy kell tekinteni, mint amikor valaki megbénult és azután meggyógyult és a tolókocsi ott marad. Mert nekem az az érzésem, hogy semmit se lehet megsemmisíteni tökéletesen, pláne műalkotást. Szóval arról van szó a napló kapcsán, hogy elképzelhető olyan állapot, hogy az embernek kell naplót írnia, bár mondjuk ez ilyen gyógyulási állapot, és hogy utólag mi legyen vele... azt, hogy megsemmisíteni, az, hogy a megsemmisítésről általában mi a véleményem. Az, hogy az ilyen jellegű megsemmisítés soha nem lehet teljesen sikeres, nem lehet véghez vinni, csak még inkább megőrzi, és kihangsúlyozza azt, amit el akarna

pusztítani. Pontosan, amikor az alkotó pusztít. Sohasem lehet valamit teljesen megsemmisíteni – az alkotó azután végképp nem tudja megsemmisíteni, amit alkotott, mert az alkotás a tárgyban megvalósuló alkotás; a konkretizálódása egy sokértelmű dolognak az egyértelművé válása, tehát az elszegényedése révén valósul meg, egy eszmének a leredukálása folytán. Ugyanott határokba ütközik valami, ha adsz feltételeket, hogy mit tudom én a kommunizmus eszméjét, létezik ez az eszme és adsz határokat, hogy tíz méter hosszú, piros és három kiló súlyú, akkor ezt meg lehet valósítani, de a egésznek egy leredukált izéje lesz, megvalósulása, és sokkal kevésbé gazdag más irányba. Lesz egy ilyen erőspektruma, de korántsem olyan széles, mint az eredetinek, mint eszmének. Ezt csak azért mondtam, hogy az alkotó, amikor pusztít valamit, mind önmaga helyett pusztítja el, mert hogyha igazán el akar pusztítani valamit, bármit, akkor saját magát kell elpusztítania, ami persze tudvalevőleg értelmetlen dolog. Mert hát olyat nem érdemes csinálni, ami úgyis bekövetkezik; tekintheti úgy magát, hogy már elpusztult, és él, és dolgozhat úgy, mint egy elpusztult valaki. Ez aztán tényleg szögletes zárójelben.

T: Nálatok nem szokás bajszot viselni?

S: Családban?

T: Tágabban.

S: Miért ez fasizmus, vagy miért, miért kérdezed?

T: Csak kérdeztem, hogy szokás-e errefelé bajszot viselni.

S: Most még egy ember beugrik, az öreg Feri bácsira gondolsz?

T: Feri bácsi, ki az a Feri bácsi?

S: Na.

T: Mondjad, hogy ki az a Feri bácsi. Nem ismerem.

S: Nem, ezt nem. Most egy teljesen más következik.

T: Szigorú.

S: Hát azt mondtad, hogy te kérdezel a képekre.

T: Várjál, akkor elő kell készíteni.

Szóval amikor ezt a képet megláttam nálad, körülbelül olyan érzeteim voltak, mikor legelőször találkoztunk, valamelyest azt lehet mondani az Indigóban és...
S: De akkor mi volt? Azt te hogy élted át?
T: Akkor egy olyan témára kellett egy művet alkotni; közbeszúrva, hogy az Indigóban az tetszett meg nekem a legjobban, hogy nem teljesítménycentrikus, hanem koncepcionális, de ez is teljesen kilép az addigi konvenciósíkokból, hogy én azt miért hagytam ott, annak más oka van mégis. S akkor neked arra a témakörre, hogy „szép, de rossz”, volt ha jól emlékszem nem is egy, hanem két alkotásod, és akkor fölfigyeltem ezekre a művekre, és emlékszem ennek ellenére mégis a második legtehetségesebb műnek tartottam, mert biztos emlékszel...
S: Te a Szépművészetire gondolsz?
T: Igen. Az Erdély Dani utána felfordított egy olyan írásvetítőt a falra és tulajdonképpen akkor beszélt arról, hogy ezt a művet miért nem lehet megcsinálni, és miért ilyen. Akkor úgy gondoltam az volt a legtökéletesebb alkotás ott. No most mindenesetre akkor már feltűnt, hogy ez az elem az, aki a legjobbat csinálja, amit meg lehet csinálni, bár akkor nem tudtam a nevét, és amikor először idejöttem ebbe a lakásba, ez a kép emlékszem, hogy ki volt téve, és egyből megakadtam rajta. Első látásra, ha vissza tudok emlékezni, remélem nem csalok magamnak, az tűnt fel, hogy minden pontosan mellé van csinálva, mint ami az eddigi elvárásrendszereknek megfelelne. Egy halálosan komolyra vett és mélyen precíz pontosságot láttam ebben, és akkor még azt hiszem, szóval ennél többet nem tudtam. Leírni legalábbis nem tudtam volna, hogy mennyiben több ez, mint a precizitás.
Most már azóta más a véleményem róla, hogy nem egyszerűen precizitásról van szó, hanem szóval az a rossz, hogy nehéz lesz kifejezni magam, mert nincsenek ezek a szavaink rá. Mert

az, hogy kompozíció, meg hogy pontos... ezek nem jó szók, szóval teljesen a régi művészetre álló kifejezések.
Annyiban tartom ezt a művet tehát a legforradalmibbnak, hogy a művészetnek az eddigi teljes meghatározhatóságát elsöpri. Na most...
S: Hát ez minden műalkotás...
T: Nem.
S: Hát minden műalkotás a művészet új definíciója.
T: Ez nekem új. Vagy legalábbis eddig erre nem...
S: Hát úgy kell csinálni.
T: Na, az világos, hogy ez a cél csak a megvalósultság irányából... én még ilyet, szóval én ide csak azokat a műveket érzem tartozóknak, és ez egy szűkebb terület, amit forradalminak mondhatok el, például Duchampnak a ready made-jei, most viszont egészen más szempontból forradalom mondjuk a hangszórós-képnek nevezhető kép, mert először is semmiféle pszichikai érzetszférába nem rakható be. Másfelől a lényegisége elsősorban a szellemiségben durran el úgy, hogy közben másterületekben is megkapja a magáét – ami pokolian kemény benne, hogy ezenkívül ennek a képnek nincs perspektívája, kilép, még hogy ha egy síkban nézem is, a kétdimenziósságból, pláne, hogy a szó fizikai értelmében nézve is háromdimenziós a kép, s nem a hangszóróra gondolok, hanem arra, hogy a képnek az alján van egy léc, és ez baromian fontos, mert megtámaszt két, úgy látom két elemet, és úgy van félig átfestve, hogy kapcsolódik is az éppen, hogy nem kétdimenziós, de fizikailag kétdimenziós térhez.
Másodsorban pedig egy külön élete is van, szóval ennél a képnél tulajdonképpen a formaiság nem érzékelhető már, vagy nem lehet szempont a tónus sem.
S: Egyetlen egy problémán van ezzel szemben, ami lehet, hogy nem probléma, csak egy ilyen sebfelület, hogy zavar ennek a képjellege, tehát hogy ez egy...
T: Figuratív.

S: Nem, nem, tehát ez egy négyszögletes, hordozható, és szóval egy ilyen dolog.
T: Ez már ott fölötte... ha szabad ezt a kifejezést használni a képet illetően... nem jó az, hogy objekt, de hát nem tudok jobb szót, a művön már korrigálva van legalább is jó részt...
S: Igen, igen, de még így is szóval olyan, hogy...
T: ...van még hagyományosból egy csomó...
S: ...lehet, hogy ezt úgy lehetne kiállítani, hogy így a falnak támasztva.
T: Az biztos, hogy fölakasztani nem szabad.
S. Akkor e fölé föl lehetne ezt a karácsonyfást akasztani.
T: Azt nem tudom, hogy azt is lehet-e fölakasztani, de az biztos, hogy csak olyan falon megy el, mint ami itt van, tehát effféleképpen van befestve, vagy azon a szobros képen, ami a kiállításodon készült. Na, most tulajdonképpen ez a hangszórós kép, ez hatását tekintve, és ezt a szót, hogy hatás, megint nem lehet megfelelőképpen értékelni, legalábbis pszichológiailag nem működik. Hála istennek ez egy olyan teret kovácsol maga után, ami talán, szóval nem lehet mögéje, utána arra a kiállítási felületre egy másik képet tenni, most mindegy, hogy ez fölötte lenne, vagy ténylegesen falnak támasztva neki. Ez egy olyan teret kovácsol maga köré, mely teljesen a sajátja. Tulajdonképpen kihívás az eddigi hagyományos művészettel szemben, mert azt mondja, hogy ezek után már ezt is lehet csinálni, sőt ezt kell. Hát még mondjuk ezt más művészeti ágak is csinálták, tudták csinálni, de mindenféleképpen több... csak meg kéne tudni fogalmazni tulajdonképpen...szóval azt hiszem, hogy abban radikálisan különböző, hogy nem rakható be a nemzeti vagy nemzetfölötti művészetekbe. Hogyha a részlegesség irányából tekintjük ezt a képet, akkor mintegy külső civilizáció eredménye lehet, ha viszont egy internacionális aspektusból közelítjük, ahol is tudni kell, hogy nem ez a két véglet van, akkor meg abszolút

sehova sem tehető. Hiszen sehol nem lehet eddig hasonlót találni hozzá.
Kivéve persze ezt a szobát.
Na most jó volna ha a mű genealógiájáról, tehát ezt majd töröljük, tehát a mű keletkezéséről beszélnél valamit. Mert az igazság az, hogy azelőtt milyen más... ehhez hasonló dolgokat csináltál-e, vagy ez volt az első ilyen?
S: Ja, szóval én azt hiszem, hogy speciál ennek a történetét. Ennek a történetét nagyon könnyen el lehet mondani, hogy ez ilyen indítóokból született: pont ezért teljesen felesleges.
T: Ja, igen emlékszem.
S: Az, hogy azelőtt miket csináltam az nem... ez nem lóg ki ezek közül.
T: A radikalitás irányából ez a halálosan precíz másság hogyan fest?
S: Mondjuk a radikalizmusnak itt az a kritériuma, nem, nem kritériuma, hanem az a technikája, hogy mi az, amit az ember nem mer megtenni. Mi az a pont, ahol elkezdesz félteni valamit és ez egy technika ugyanúgy, mint amikor másnak a kontroll szerepébe képzeled magad, ez egy technika, és hogyha elkezdesz valamit félteni, és ott azonnal be kell lépni, és azt, amit nem mertél volna megtenni, vagy amitől féltetted volna azt a dolgot, azt megcsinálni.
T: Ez az, amit te úgy neveztél, ha jól emlékszem, hogy az utolsó pillanat merészsége.
S: Ez ugyanez a dolog; ugyanaz van benne, csak a különbség közöttük az, hogy ez az utolsó pillanat merészsége, az egy ilyen elsöprő erejű, és mindenre kiterjed, szóval a buszon való közlekedéstől az olvasásig, minden ismerkedésig. itt ez a féltés-technika kifejezetten egy ilyen gyakorlati megvalósulása. De erről beszéltünk is, hogy nem lehet ezt az utolsó-pillanat-élést totál megcsinálni, mert csak bizonyos területekre lehet koncentrálni. Szóval megnézem, lehet, hogy nincs arra időd, hogy egy csomó ilyen koncentrációt... vagy

szóval ezt elpazarolod ennek... ezt így lehet be- és kikapcsolni, ilyen esetben.
T: Na most az ilyenfajta kép magalkotásánál mi szerepe van az álomszerűségnek?
S: Hát, hogy mondjam, mint hivatkozási alapnak semmi szerepe nincs, szóval az égvilágon semmi szerepe nincs az álomszerűségnek és mint hivatkozási alapnak végképp nincs. Tehát úgy értem a hivatkozási alapot, hogy azt mondani, hogy ez egy álom, vagy ilyesmi. Amiben szerepe van, és itt kell disztingválni...
Na, szóval, hogy ja igen, szóval, hogy álmokra nem lehet hivatkozni, mert ez is egy ilyen önbiztosító módszer, amely igyekszik mondjuk az ellenérveket eleve lehetetlenné tenni, mert azt mondja, hogy ez egy komplex, ez egy álom, ehhez nem lehet hozzátenni, se elvenni; erre tilos hivatkozni. Amiben szerepe van mégis, és azt mondjuk ezt se szabad eltitkolni, hogy amennyiben ezek olyan koncentrálással készültek, mint ahogy egy olyan alany koncentrálhat, akinek hipnotizál valaki egy rajzot. Érted?
T: Igen.
Mondjuk tegyük fel, hogy médium, meg mit tudom én, minden rendben van, képes az ember felfogni... egyszóval ilyenfajta koncentrálással készültek. Szóval ez avval jár, hogy ilyen rajzok esetében apró eltérések vannak, apró félrehallások, amit sajnos a fölfogónak az agya beépít, kiegészít, és egy apró félrehallásra egy nagy rendszert épít fel, esetleg ezért nem pontos a rajz.
Na, és ez a hipnotizáltságnak az állapota ebben a komolyságában hasonlít az álomállapothoz, ahhoz az állapothoz, amikor az álmot éppen álmodja az ember, csinálja magában az álmot az ember, amiről szól ez a szöveg, hogy szóval pontosabban ez maga hasonlít az álomállapothoz. Kész, itt vége van; még annyiban is hasonlít, és erről szól a szöveg, hogy álomban aszerint valósulnak meg a dolgok, amennyire az ember

figyel rájuk. Tehát, ha te úgy irányítod a tekinteted egy ilyen álomban, hogy nini, ott van egy ablak, nézzük meg milyen mintájú ablakkerete van, akkor te kénytelen vagy ott az álomban kitalálni az ablakkeretet.
Tehát megvalósul, és hát az, hogy milyen ennek a pszichológiája, ez, ez nem is érdekes, lehet, hogy nem közhely, de ez mellékes. Mert az emberi pszichológia tehát az álomnak csal a fedettségében különbözik. A fedettség és a nyitottság tekintetében különbözik az éber, vagy koncentrált állapottól. Szóval nem maga az álom egy ilyen eltüntetni való dolog, vagy az álombeli tanulságok, hanem mint ilyen.
Itt arról van szó, hogy azért ilyen gyengeség az álomra való hivatkozás – picit túlburjánzik az álommal való foglalkozás – mert le kar szerelni, és nem hagy magamra, hanem eleve kijelenti, hogy ez egy olyan dolog, amihez nem lehet hozzányúlni. Tehát egyféleképpen érthető: egy pajzsszerkezet. óvatos. Na jó, mást erről nem akarok mondani.
T: Most akarnék erről a médiumról kérdezni valamit, hogy ez a médium honnan kérdez, egyáltalán ő kérdez-e ebben az újfajta művészetben, amit csinálsz?
S: Hát ez nem újfajta szerintem.
T: Vagy másfajta.
S: Nem, nem is másfajta. Az eretnekséggel kapcsolatos. Hogy az ember dolgozik, az az ő magánügye, mihelyt elkezdi kinyilatkoztatni, az már eretnekség. Ismered ezt a ... és itt nagyon jó az eretnekség, itt jogos.
Most megint egy nagy kitérés, hogy ki is lehet hagyni, csak neked mondom, hogy a kereszténység nem azt jelenti ki, hogy nem lehet eretneknek lenni, hogy nem magánügyed és nem a te szellemi privát szférád, hogy a nem tudom én, a vallásos életet hogy intézed el, és milyen szerkezetben gondolkozol, hogy alkalmazod és milyen gyakorlati lépéseket teszel. Tehát végső soron ez teljesen a te ügyed, csak létrejön valami. De mihelyt valaki a saját privát ügyét kezdi terjeszteni, tehát

másokat is, ahelyett, hogy azok is megtalálják azt az utat, vagy ha nem akarják végig járni, akkor az egyház által presszionált vagy sugallt utat csinálják, ami egy ilyen biztonsági út; vagy akkor azt már tényleg el kell tüntetni, mert az fölborítja azt az egész nagyon jól és nagyon pontosan összeépülő rendszert. Nem arról van szó, hogy most az én meglátásom szerint az ilyen eretnekség igaz-e vagy sem, milyen problémák voltak, hanem az, hogy mindenkinek magának kell arra a meggyőződésre jutnia, hogy ha képes arra, hogy ezt teljesen ő dönti el.

Mindegy most csak arról van szó, onnan jött ez ide, hogy másfajta művészet-e vagy sem. Szerintem ez nem másfajta művészet; ez az egyedül elképzelhető művészet, és ezt mindenki valószínűleg másképp animálja önmagában. Másképp, másfajta módszerekkel és másképp személyesül meg benne. Lehet, hogy ez csak megfogalmazásbeli különbség, szóhasználatbeli különbség maximum, és szituációbeli különbség, mert valószínűleg hogy ha ugyanezt a ... szóval akadálybeli különbség, hogy nekem az az akadályom, hogy egy vászon van és mit tudom én tízféle olajfesték, amit keverhetek, ha akarok, akkor is képesnek kell lenni egy olyan hatást létrehozni, egy durva, erős, vagy olyan hatást, amit szeretnék vagy fontosnak tartok. A másik, hogy mondjuk itt az egész művészetfogalom, és a meghatározása, az zavaros, mármint a szóhasználata, mert nincs tisztázva, hogy mit; és sajnos csak itt, itt el kell fogadni, hogy használatos a stílus, és nincs mit tenni ezekkel. Vagy nagy időt kell rá szánni, mindet értelmezni helyesen. De az egész stílustörténet és művészettörténet egy ilyen klasszicista szemléletről árulkodik, ami egy folyamatot szeretne felfedezni a dolgokban, de nincs folyamat, van egy történelmi folyamat, mert egyszerre nem születhet valami, csak folyamatosan, de ez egy ennyire fontos dolognál ... ez hát nem is tudom, nem is szempont, hogy milyen sorrendben jöttek létre. Mert a minőségük nem változik, ez, ez is közhely, szóval ilyeneket szégyen kimondani, hogy

mit tudom én, egy 14. századi táblakép ugyanolyan minőséget, vagy a bátorságnak ugyanolyan szintjét képviseli, mint egy barokk templom, vagy nem tudom egy egész barokk műalkotás, és ezek egy szinten vannak. Itt nincs egy minőségi skála, mert valami átkerül egy szférába, hat rá ennek a megvalósultságnak a katarzisa, akkor ott már együtt vannak, mindig a tény, hogy mindig alkalmazkodott nagyon távolról az ilyen világszokások alakulásához, és a másik, hogy mindig utána jött egy ilyen kubikusfalka, amely feltöltötte ezeket az árkokat. Szóval a közfelfogás vagy a köztekintet, vagy nem tudom micsoda, az mindig azért ráhágott, és akkor már kész, tehát ez az, amit mondtam, hogy mindig kibújt alóla; szóval amit már így feltöltöttek... A giccs is ugyanilyen. Mondjuk azt lehet mondani, hogy ennek a tükörképe. Tehát a giccs sem egy állandó dolog. Ami 50 évvel ezelőtt volt giccs, az most már nem az, mert már fölösleges róla beszélni. Szóval az is egy ugyanilyen mechanizmussal halad előre. Csak még egy fáziskéséssel, ami az egésznek a természetéből következik. Na szóval ez onnan jött, hogy...

T: Hogy honnan kérdez a médium.

S: Ja, igen, amit mondtam az előbb, hogy van egy médium, aminek sugallják a dolgokat, ez egy olyan dolog, hogy ez az egész szimbólumrendszer, amit itt mondtam. Médium-hipnózis; ez olyan, mint amikor a földgömböt kiterítik, szóval ez egy kiterítése valaminek, és ebből fölösleges viszonylatokat megállapítani, mert az egész olyan bonyolult lesz, és egyre kevésbé használható. Ez egy ilyen használatra kiterített dolog, hogy médium és hipnózis. Igazából az, hogy ez számomra miért új, ez inkább érdekes, szóval ez a médium ügy. Nem akarom én ezt a képet erőltetni, hogy honnan kérdez. Mert hát ez a gondolkodási folyamatnak egy epikus változata, hiszen az ember gondolkodik, és azért tud két ember adott esetben jobban gondolkodni, mert az egész gondolkodás kivetül, és egyszerűbbé válik, mert ugyanúgy gondolkodom, mintha ketten vagyunk, csak

sokkal nehézkesebb az egész, mert sokkal kevésbé tudok egy teljesen kívülálló szemléletet előállítani, mert elő tudok állítani, csak nehezebben. Hogy ha én mondok valamit, az benned teljesen más asszociációs visszhangot ver egyrészt, másrészt pedig teljesen más, mint ahogy gondolkodom, mert visszamondasz valamit, ami nekem egy következő pont. Így előre tudok ugrani, és ez van az emberben benne is. Nagyon ilyen para, ilyen hülye, picit dedós technikákat lehet rá kitalálni, de ki lehet rá technikákat találni, vagy nem is kell rá kitalálni, csak meg lehet valósítani. Szóval ez a gondolkodásnak a technikája. És most erre mondtam én ezt a médium dolgot, hogy mindenképpen szétszedjem, mert tulajdonképpen ez egy ilyen igény az emberben, hogy újat csináljon, de úgy látom, hogy nagyon kevesekben van meg ez az igény igazából. Ha ki is mondják, akkor sem szoktatnak rá erre az igényességre mindenkit, egy szorgalomra próbálnak ... szóval a szorgalom elégít ki mindenkit, nem a minőség, és egyébként ez a gondolkodási ügy, ez, ez nagyon érdekes, és egy ilyen beszélgetésnek, vagy bármilyen beszélgetésnek az az inspiráló ereje, hogy az ember saját gondolkodása egy sokkal nagyobb hatásfokkal megy. Olyan mintha egy autóba benzin helyett hirtelen kerozint öntenél. Nem tudom, hogy ez mennyire hat, de mondjuk képzeljük el, hogy gyorsabban megy, akkor fölrepül, vagy nem tudom. Mondjuk fölrepülni nem röpül föl, de mindegy .

T: És mond csak, bármilyenféle testalkatú ember tud ilyen képet csinálni.

S: Hogy bármilyen testalkatú ... hát ez megint egy érdekes kérdés, mert itt egy picit arra hasonlít, hogy egészségvédelem és egészségóvás és sportolás és nem cigizés és nem ivás ügyben annyiban, azt mint életprogramot nem lehet csinálni. Különben itt fel kéne olvasni a Pilinszkynek az erről írt izéjét, majd utólag bele lehet szúrni. Szóval ezt életprogramként ezt nem lehet.

PHILOSOPHY has always said that one can be sharp in the thoughts if based on the knowledge. Therefore its position is despite of music, mathematics and philosophicality.

PHILOSOPHICALITY is an ability with that one can be sharp in the thoughts for the arts, philosophy and — common life. From this the lovers-of-/personal/-profit, the dilettants-of-genius, the mind-touchedness and the process-and-essence beholders, etc. are derived.

AGE of the thinking based on knowledge is terminated, ended. What we do, is the informational society.

Kontakt: SEBEŐ TALÁN
H-1053 BUDAPEST V.
KÁROLYI M. U. 3.
HUNGARY

SWAPSERIES
INTERNATIONAL
PHILOSOPHICALITY
ARTFORTHSCHOOL
H-1025 BUDAPEST, KAVICS U. 3.
36-1-187-294

CSERESOROZAT
NEMZETKÖZI
FILOZOFIKUSSÁGI
MŰVÉSZETELŐREISKOLA
1025 BUDAPEST II., KAVICS UTCA 3.
187-294

GYORSKETTŐ

PROMPTTWO—SCHNELLZWEI

ALAPTAGLALÁS AZAKINEK ELSÖ KIÁLLÍTÁSÁHOZ BERCSÉNYI KLUBB '84 OKT 16-29

A Cseresorozat 1982 márciusában kezdte meg cseréit „Elektroterrorizmus Cseresorozat Bevezetés I." címmel. Ezt a durva konstrukciót az jellemezte a forma tartalma felöl, hogy míg az előadásokon az információáramlat alá- fölérendelői, irányított és egyirányú jobbadán, emezt a mellérendelői viszonyok jellemezték a demokratikus és a Lassez – Faire között valahol félúton. A tartalom formája a hegeli értelemben vett határossága, a „kint" és a „bent" megszüntetése okán ezért a gondolatcsere lett. Ezen szombatonkénti cserék után változott a név Cseresorozattá, melynek lappangó módszere a sejtetéses kihozás, a maientiché techné lett.

A kiinduló alapot sok, még nem becsült kategória képezte, többekközt a Husserl-i értelemben vett naiv. A tudományos és művészeti tények egyfajta szintü ismerése vezetett el a filozofikusság ki-képzéséhez (mint ismeretes, a filozófia eddig azt mondta magáról, hogy nála csak az tudhat labdába, aki végigolvasta a berlein belüli elet; a tehetség statikus, vagy

adott, vagy nem, a dilettáns nem ~~ri~~-induló), a látóviszonyhoz, hogy valaki vagy tudjon mindenkiből ~~ri~~ hozni tudni ugyanazt, hogy közben mindenkivel szemben tudjon ugyanaz lenni — mindezt lényeg- és folyamatérzékeny látással.

←re az újfajta érzékenységre leginkább még a tárgyszerűség volna a legmegfelelőbb szó, ha a hegelit végiggondolva a határlepusztítás révén nem gondolnánk közösséget a nem szerves entitásokkal is (mint például egy kő vagy egy cső), számolván le ezzel is a „szubjektum – objektum" filozófiai-hagyományos dichotómiával. E volt két kategória közösse az azoknak. Így nem kérdés, ki állít ki.

A cserékkor kezdetben az információátadásnak a harmadik formáját tételeztük, amikor van is elvi megváltoztató ereje az átadott információnak, de nem azért hangzik el, hogy a befogadó ennek hatására ilyenné és olyanná változzék, hanem mivel épp lehetett úgy adódott, hogy az egyik ismeri az elmondandót, a másik nem, s utóbbi a hallottakat olyan sorszámú polcára helyezi, amelyikre akarja, s szuverén joga, hogy azt tesz vele, amit épp akar. Nyilvánvaló, hogy a határlepusztításkor nem állhat fenn (szubszisztálhat) befogadás, mint megismerő viszony, hanem mivel mindketten azonnal tudnak önmegnyilatkozásra jutni és kibontakozni a „másikban", a befogadás helyett fogás áll fenn. Ez más szavakkal azt jelenti, hogy nincs befogadás; csak pszichológiai kategóriák-a-gyak esetében.

Életérzésünket — melyben tehát mű és élet Egy — Don Quijote, Zarathustra és Prométeusz szelleme hatja át, a leglényegesebb azonban az, hogy nem ideologikusan, közvetítő, principiumtelített jellegével, hanem épp ők vannak mögöttünk, és: már — ez a „már" létfelépp áll fenn. Mi a jövőben és -ből élünk ide az információs társadalmat megelőző gazdaság és szegénység radikalizmus és optimizmus korába látóan és láthatatlan-

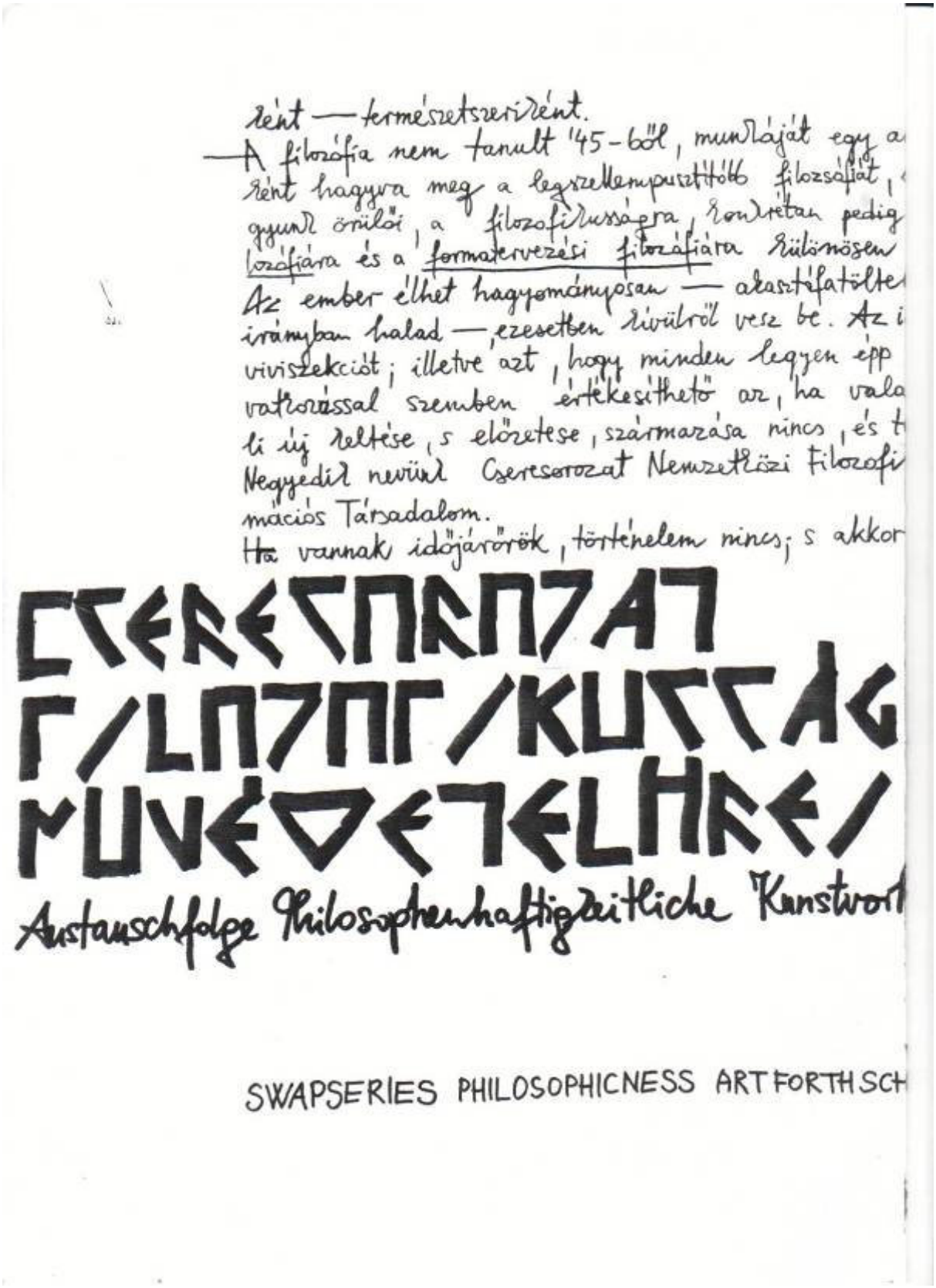
ként — természetszerűként.
— A filozófia nem tanult '45-ből, munkáját egy a
ként hagyva meg a legszellemtelenebb filozófiát,
gyunk örülni, a filozofikusságra, konkrétan pedig
lozófiára és a formatervezési filozófiára különösen
Az ember élhet hagyományosan — akaratlatölte
irányban halad — ezesetben kívülről vesz be. Az i
viviszekciót; illetve azt, hogy minden legyen épp
valósággal szemben értékesíthető az, ha vala
li új keltése, s előzetese, származása nincs, és t
Negyedik nevűnk Cseresorozat Nemzetközi filozofi
mációs Társadalom.
Ha vannak időjárörök, történelem nincs; s akkor
Austauschfolge Philosophenhaftigzeitliche Kunstwor
SWAPSERIES PHILOSOPHICNESS ART FORTH SCH

nerikanista huzantatású szociológia kezdi csinálni; fattyúhajtás-
a pragmatyizmust. A filozófia e válságában, melynek nem va-
emellett a fennállástanra, a mozgásesztétikára, a személyiségfi-
nagy hangsúly jut.
éköncként, aki érték-őrző zálogházasként az időben retrográd
lyeneknek létkéjteli fellációt és kanalingvációt kívánunk, majd
úgy, ahogy ők akarják. Ezzel a transzcendenciára-hi-
ki olyat talál ki, amely nem a reprodukció szféráján belü-
szi ezt sorozatszerűvé, rendszerré — ellenteremtő.
ussági Művészetelőreiskola lesz, az ötödik Ceresorozat Infor-

annak mélyén mégis egy szörnyeteg lakozik.

KNLA

erschule
BP
BALTIMORE
MADRID
UBERLIN
OOL

AZ EGY ÉS A KETTŐ

EGY DIONÜSZOSZI ÉS EGY APOLLÓI ALAK GLÜCKSVERABSCHIEDENE
A SÜLLYEDŐ TITANIC FEDÉLZETÉN

Litván P. Rafael és Sebeő Talán színdarabjának szövegkönyve Friedrich Zarathustra és Friedrich Holländer műveinek szabad felhasználásával

A (Sebeő Talán, Wagner?):
Jó és rossz, gyönyör s bánat, én és te – mindez teremtő szemek előtt lebegő színes párának látszott. Másfelé akart magától tekinteni a teremtő – és megteremté a világot.
Ittasító gyönyör a szenvedőnek bánatától félrenézni s ekképp megszűnni. Ittasító gyönyörnek s önfelejtésnek látszott nekem egykor a világ.
Ez a világ, ez az örökké tökéletlen, örök ellentmondás képmása, tökéletlen alkotójának ittasító gyönyöre: imé egykor eképp láttam a világot.
B (Litván Péter, Nietzsche?):
Rettenetes sebességgel sülnek ki a természet erői, legrejtettebb titkait tárja most fel: mégpedig szemérmessége miatt. Te meztelenül láttad a természetet, s ő szégyenlősen önnön ellentéteiben keres menedéket. Ami eddig láthatatlan volt, riadtan a láthatóság szférájába tör és jelenéssé lesz; ami csupán látható volt eddig, a hangzó birodalom sötét tengerébe menekül: ellentéteinek lényegét tárja fel a természet, azáltal, hogy el akar bújni. Tánc ez, féktelen ritmusú és mégis lebegő. A szó mámortól ittasan enged a ritmus rángatásának. A szóval együtt felhangzik a dallam. S a dallam a képek s fogalmak légterébe veti szikráit. Egy álomkép közelít, olyan mint a természet és mint te, a kérője, és mégsem olyan, emberibb alakokká sűrűsödik, és kiszélesedik heroikus mindent-akarássá, gyönyörteli süllyedéssé és többé-nem-akarássá: tragédia születik.

A:
Az egyik azért közeledik felebarátjához, mert maga magát keresi, a másik meg azért, mert el szeretné veszíteni magát. A magatokhoz való rossz szeretet börtönökké teszi nektek a magányt.
B:
Ki ott? Ki ott?
A:
A magam hallgatózik s keres folyton, összevet, megbír, hódít és rombol. Uralkodik és az én is uralja.
B:
Csodálatos! Vajh, higgyek-é szavadban?
Csillagzatod eddig nem volt kegyes,
Megérdemelnél végre némi jót,
De azt szeretném tudni mégis,
Mit tartalmaz hajód?
A:
Időm lejárt,
Fölöttem újra elmúlt hét hosszú év,
Egy szenvedőt vet partra a vihar.
Hah! Büszke óceán!
Hamar megint hullámmeződre szállok!
Te elcsitulhatsz, de sírig tart a kín!
Ó, jaj, soha a szárazföldön üdvöm el nem érem!
B:
Magadon túl építs. De előbb magad légy épületes, derék testre és lélekre.
Ne csak szaporodjál, hanem fölfelé is nőjj! Ehhez segítsen a házasság kertje!
Tökéletesebb testet teremts, első mozgást, magától gördülő kereket, – teremtőt teremts.
Házasságnak nevezem a kettő akaratát az egy megteremtésére, ki több mint a kettő, mely teremté.

Az egymás iránti tiszteletet, mint az ily akarat akarója iránti tisztelettel nevezem házasságnak.
Ez legyen értelme és igazsága házasságodnak. De minek nevezzem azt, amit a túlsokak, amit a fölöslegesek neveznek házasságnak?
Oh, lelki szegénység kettősben! A lélek iszapja kettősben!
Ez a nyomorúságos élvezet kettősben!
A:
Fény vagyok: ó, bár ha éj volnék! De ez az én magányom, hogy fény övez.
Vajha sötét volnék és éj! Hogy szívnám emlőit a fénynek!
Még titeket apró csillagok és fénybogarak fenn, még titeket is áldanálak! – és boldog volnék fényetek ajándékaival.
De én a magam fényében élek, és magamba szívom vissza a belőlem kitörő lángokat.
B:
A szörnyű láng itt ég lobogva mélyen,
Boldogtalan ég, szerelemnek véljem?
A:
A gonosztett olyan, mint a kelés: viszket, sajog és kifakad – őszintén beszél.
„Íme, én betegség vagyok” – így szól a bűn; ez a becsületessége.
B:
Ki melenget, ki szeret még?
meleg kézre vágyom,
szívre, mely meleg legyen, mint parázsüst!
Leterítve, remegve,
mint félhalott, kinek lábát melengetik –
Ismeretlen lázak kínoznak, remegve
félek fagyos nyilaiktól,
melyeket te pattantasz íjadról, gondolat!
Te névtelen, te rejtelmes, te borzasztó!
Te felhők mögé búvó vadász!

Villámoddal lesújtottál.
Te gúnyos szem, mely sötétből tekint reám:
- így fekszem itt,
fetrengek, rángatózom; kínoz
örök kínok árja s gyötrelem;
megsebeztél
te legkegyetlenebb vadász,
te ismeretlen – isten!
Mélyebben sebezz!
Sebezz még egyszer!
Marcangold, törd e szívet!
Minek is kínozol
tompa-fogú nyillal?
Mit nézel megint,
- soha meg nem elégelve az emberi fájást
Kárörvendő, villámos szemmel?
Nem ölni akarsz,
Csak kínozni, gyötörni?
Miért engem gyötörsz,
Kárörvendő ismeretlen isten? –
Haha! Hozzám lopódzol?
Te sompolyogsz közelembe
e sötét éjfélen?
Mit akarsz? Szólj!
Szorongatsz, taszítasz,
Igen közel vagy már!
Hallod a lélegzetem,
a szívem dobbanását
te féltékeny –
De mire, kire vagy féltékeny?
El! El!
Minek létra neked?
be akarsz hatolni,
be a szívbe,

legrejtettebb gondolataimba
akarsz behatolni?
gyalázatos! ismeretlen tolvaj!
Mit akarsz ott lopni?
Mit akarsz meglesni?
Mit akarsz gyötrelmeiddel elérni,
te gyötrő!
te – hóhéristen!
Vagy mint a kutya
fetrengjek előtted?
odaadással, magamon kívül lelkesedve,
szeretettel csóváljalak körül?
A:
Hogyne találnám ki lelked minden tartózkodását! A napkelte előtt tértél be hozzám, a legmagányosabbhoz.
Mi elejétől fogva jó barátok vagyunk: gondunk, irtózatunk és alapunk közös; még a napunk is közös.
Nem szólunk egymáshoz, mert igen sokat tudunk -: mi hallgatva hallgatjuk egymást, mi tudnivalónkat elmosolyogjuk egymásnak.
Hát nem te vagy-e fénye tüzemnek? Nem a tied-é az én belátásom testvérlelke?
Együtt tanultunk mindent; együtt tanultunk magunk fölé önmagunkhoz fölemelkedni és felhőtlenül mosolyogni: – felhőtlen ragyogó szemmel és mérföldnyi távolból lenevetni, mikor alattunk kényszer, cél és bűn párolog mint az eső.
S mikor egyedül bolyongtam: mire éhezett lelkem az éjszakákon és tévutakon? S mikor hegyekre hágtam, kit kerestem valaha a hegyen, ha téged nem?
S minden bolyongásom és hegymászásom: csak szükség volt és gyámolítója a gyámoltalannak: – csak röpülni akar egész akaratom, beléd röpülni!
S kit gyűlöltem jobban, mint a kóválygó felhőket és mindent, mi téged befoltoz? S még a magam gyűlöletét is gyűlölöm, mert téged bemocskolt!

B:
Hatalmas ég! Nincs kétség, igaz hát!
Mily rettentő varázs játéka vagy?
Mily bűverő volt csábítód?
Ily hirtelen mi választ tőled el,
Mért törted össze ezt a hű szívemet?
A:
Én és „magam” folyton szaporán beszélgetünk: hogy is lehetne ellenni egy barát nélkül?
A remetének a jóbarátja mindig egy harmadik; e harmadik a parafa, mely megakadályozza, hogy a maga kettes lényének beszélgetése a mélységbe ne süllyedjen.
Minden remete előtt igen sok mélység vagyon, azért vágynak úgy barátra és annak magaslatára.
Másokról táplált hitük árulja el, hogy mi az, amire nézve szeretnénk önmagunkban hinni. A barát utáni vágyunk, ami árulónk. Gyakran a szeretettel csak az irigységet akarnók átugrani. És gyakran támadunk és ellenséget szerzünk magunknak, hogy eltitkoljuk, hogy támadhatók vagyunk.
„Légy legalább ellenségem!” – így szól az igazi tisztelet, mely nem mer barátságot kunyerálni.
Ha barátságot akarsz, akarj érte harcolni is, és hogy harcolhass, tudj ellenség is lenni.
Még a barátban is az ellenséget kell tisztelni. Avagy közelíthetsz-e barátodhoz anélkül, hogy pártjára állnál?
Barátodban legyen a legjobb ellenséged. Szíved akkor legyen hozzá legközelebb, amikor küzdesz ellene.
Nem akarsz barátod előtt ruhát hordani? Barátod becsületére váljék, hogy úgy mutatod magad előtte, aminő vagy? De hiszen éppen ezért kíván téged a pokolba!
Aki nem csinál magából titkot, az megbotránkoztat: annyi okotok van a meztelenségtől félni! Igen, ha istenek lennétek, a ruhátok miatt röstelkedhetnétek!
Barátod számára nem tudsz díszes lenni soha: mert te légy neki nyíl és vágy az emberibb ember felé.

Nézted-e a barátodat midőn alszik – hogy megtudd minő az ábrázatja? A te saját arcod az, durva s tökéletlen tükörben. Láttad már barátodat alvás közben? Nem ijedtél meg, hogy ilyen a barátod? Oh, barátom, az ember olyasvalami, amit le kell gyűrni. A sejtésben s hallgatásban legyen mester a barát: nem kell mindent látni akarnod. Álmod árulja el, hogy barátod mit tesz ébren.
Részvételed is sejtés legyen: előbb azt kell tudnod, vajon barátod óhajt-e részvétet. Talán a megtöretlen szemet, az öröklét pillantását szereti benned.
Barátod iránti részvéted kemény héj alá rejtőzzék, törd ki rajta a fogad. Így lesz finomság és édesség magvában.
Tiszta lég, magány, kenyér és gyógyír vagy-é barátod számára,
Olyik a maga láncát nem tudja megtörni, mégis megváltója barátjának.
B:
Minden így kiáltott felém jelképesen: „Itt az idő!”
De én – nem hallottam: míg végre megmozdult az örvényem és gondolatom megharapott.
Oh, örvénylő gondolat, ki az én gondolatom vagy!
Mikor leszek elég erős, hogy bennem ásni halljalak és ne remegjek?
A torkomig feldobog a szívem, mikor ásni hallak! Még a hallgatásod is fojtogat, te örvényes hallgató!
A:
Mint a vihar száguldanak pályájukon a napok, ilyen az ő útjok. Kérlelhetetlen akaratuknak engednek, ez az ő ridegségök. Csak ti sötétek, éjiek vagytok azok, kik meleget teremtetek a fénylőből! Csak ti szívtok tejet és enyhületet a fény emlőiből!
Jaj, jég van körülöttem, kezem megég a fagyon! Jaj, szomjúság van bennem, a ti szomjatokért sóvárgó!
Éjjel van, jaj: s nekem fénynek kell lennem! És éjért való szomjúhozásnak! És magánynak!

Éj van: és ime, forrás módjára fakad belőlem a vágy, – beszélni akarok.
Ó, hallgasd meg, mit tőled kérdek,
S mit most utolszor hallasz tán!
Ha összezúz a fájdalom,
Mondd, állsz-e majd a pártomon?
B:
Megváltást nyerhet mégis a sápadt férfi a révben,
Majd ha egy nőre lel, ki a sírig hű párja lészen.
Hol várja üdv óceán zord hajósát?
Szent égi jóság, vezessed e hű nőhöz őt!
Kihíva vészt, vihart, ködöt,
Egy szirtfokot kísérte meg
És átkozódva esküdött:
„Kárhozzam el, ha engedek!”
A:
E férfit méltónak tartottam és érettnek a földi célra: de midőn asszonyát láttam, a földet őrültek házának láttam.
B:
Többé nem akarni, többé nem becsülni, többé nem teremteni! ó vajha távol maradna tőlem örökre e nagy elernyedés!
A:
Visszafelé nem hathat az akarat: hogy az időt nem tudja megtörni és az idő vágyait, – ez a legmagányosabb bánata az akaratnak.
B:
„Jertek! Jertek! Éjfél felé jár!”
„Jertek! Jertek! Andalogjunk! Itt az óra, menjünk ki az éjszakába!”
A:
Haha!
Engem akarsz? Engem?
Engem – egészen?
Haha!

S azért gyötresz, te bolond,
agyongyötröd büszkeségemet?
Szereteted juttasd nekem – ki melenget még?
Ki szeret engem?
Meleg kezed nyújtsad, meleg szív parazsa üstjét
add, add nekem száműzöttnek,
kit a jég, hakh! hétszeres jég
ellensége után epekedni tanított,
még ellensége után is!
Add meg magad,
kegyetlen ellenségem,
magad – nekem! –
Tova tűnt!
Amott szalad menekülve
egyetlen cimborám,
nagy ellenségem,
az én ismeretlenem,
az én hóhéristenem! –
- Ne! Ne!
Jer vissza!
Minden gyötrelmeiddel!
Hisz könnyeim feléd ásták medrüket,
s szívem utolsó lobbanása
neked pislákol!
Térj vissza hát,
ismeretlen istenem! Gyötrelmem! Utolsó örömöm!
B:
Hol késik az, kit égi angyal fönntarta néked?
Hol leled őt, ki sírig megvédi a szent hűséget?
A:
Miért is kiáltott a kísértet: „Itt az ideje! Legfőbb ideje!”
Minek van hát – legfőbb ideje?
B:
Zúgj, hatalmas ősvíz, szolgállak én,
Amíg egy hullám tajtékba tör,

Míg föl nem szikkaszt a nap heve.
Kietlen, mély örvénybe lent
Kerestem százszor is a sírt,
Kerestem, ah, de nem lelém!
Ahol a vészes szél kereng,
Hadd zúzza szét hajóm a szirt,
Akartam, ám el nem értem én!
A:
Az ember olyan valami, mit le kell győzni: és azért szeresd erényeidet – mert azok miatt fogsz elpusztulni.
B:
De te, – óvd meg magad a saját magad szánalmától is. Mert sokan vannak útban hozzád, szenvedők, kételkedők, fulladozók, didergők. – Magamtól is óvjalak. Te kitaláltad legjobb, leggonoszabb talányomat, magamat és amit cselekedtem.
A:
Egykor a szellem isten volt, azután emberré lett, most pedig csőcselék lesz belőle.
B:
Csak olyan istenben hinnék, aki táncolni tudna.
A:
Ah, én bús reménytelen
Még mindig, lám reménykedem,
Reménykedem én, a bús reménytelen,
Még mindig, lám, reménykedem!
Előlem futsz?
Engem kerülsz?
Ó, eressz el!
B:
Atyámfia, ha szerencsés vagy, egyetlen erényed van és nem több: így könnyebben mész át a hídon.
A:
És akár a dühösök, kéjelgők, akár a vakbuzgók és bosszúállók fajtájából való vagy is:

Végül minden szenvedélyed erényeddé, minden ördögöd angyallá lett.
B:
Előlem futsz?
A:
Sietnem kell.
B:
Engem kerülsz?
A:
Ó, eressz el.
B:
De leggonoszabb ellenséged, akire bukkanhatsz, mindig önmagad leszel, magadnak: majd leselkedel magadra barlangokban s erdőkben.
Magányos ember, te a magad felé vezető utat járod!
És magad előtt vezet el utad, és saját hét ördögöd előtt.
Magad leszel magadnak eretnekje, boszorkánya, prófétája és bolondja, kételkedője, szentségtörője és gonosztevője.
Égesd meg magadat saját lángodban: miképp akarnál megújhodni, ha előbb el nem hamvadtál!
A:
Elvesztem! Ah, elvesztem!
Mindennek vége van!
B:
Szabadnak lenni a halálra és szabadnak lenni a halálban!
Szent nemet mondó, mikor nincs többé idő az igenre: így értem én az életet és a halált.
A:
Csalódtam hűségedben én,
Az örök üdvre nincs remény!
Ég áldjon! Én nem akarom veszted!
A világ mély -: és sokkal mélyebb, mint amilyennek a nap elgondolta. Ne adj mindennek nevet a nap előtt. De íme érkezik a nap: váljunk hát el!

Oh ég, fölöttem, te szemérmes! Te izzó! Oh te napfelkölte előtti boldogságom! A nap érkezik: váljunk mi el!
B:
Oh magány! Oh otthonom, te magány! Túl soká éltem elvadulva vad idegenben, semhogy könnyek nélkül térhetnék hozzád haza! Hát csak fenyegess meg ujjaddal, ahogy az édesanya szokott, csak nevess ki, ahogy az édesanya szokott s szólj csak: „S ki volt az, ki egykor mint a vihar elszáguldott tőlem?”
A:
Csak zúgna már a szörnyű vég!
Robbanna szét a nagyvilág!
Ha majd feltámad mind, ki holt,
Ha majd feltámad mind, ki holt,
Hadd vesszek én el egymagam,
Hadd vesszek én el egymagam!
Ha majd feltámad mind, ki holt,
Hadd vesszek én el egymagam,
Hadd vesszek el!
Ó, lét örvénye szűnj meg már,
Örök enyészet várjon rám!
B:
Magányos ember az alkotás útját járod, hét ördögből istent akarsz magadnak alkotni!
Magányos ember, a szeretet útját járod, önmagadat szereted és ezért megveted magad, ahogy csak az vet meg, aki szeret. Teremteni akar, aki szeret, mert megvet! Mit tud az a szeretetről, kinek nem kelle éppen azt megvetni, amit szeretett! Szereteteddel és alkotásoddal vonulj magányba, atyámfia; az igazság pedig csak lassan fog utánad sántikálni.
A:
A drága kincs itt garmadában van:
Gyöngyök és gyémánt, rengeteg arany.
B:
De egykoron elbágyaszt majd a magány, büszkeséged megtörik, bátorságod dúl, fúl. Egyszer csak kiáltani fogsz: „Egyedül vagyok!”

Egyszer csak eltűnik a szemed elől, amit fenségesnek tartottál s közelből mered rád, amit aljasnak néztél: még a benned valós fenséges is ijeszteni fog, mint a kísértet.
Egyszer csak kiáltani fogsz: „Minden hamis!”
Vannak érzések, melyek a magányost meg akarják ölni, ha nem sikerül nékik, maguknak kell elpusztulniuk. Hanem tudsz-e te gyilkos lenni, te?
Ismered-e már e szót, atyámfia: „megvetés”? És igazságosságod ama kínját, hogy igaz légy olyanokhoz, kik téged megvetnek?
A:
A beteljesítő saját módján hal meg, győzelmesen, reménylők és fogadalmat tevők körében.
Tanulni kellene így meghalni és bár ne volna ünnep, hol nem ily haldokló szenteli meg az élők fogadalmait!
Így meghalni a legjobb; a második: küzdelemben meghalni, nagy lelket pazarolván el.
B:
Sorsának szörnyű végzetét ne szánnám?!
A:
Csak hadd szánjanak, hadd sóhajtozzanak az én fagyoskodásom miatt, „még megfagy itt nékünk a megismerés jegén!” – így panaszkodnak.
B:
Mint egy hajó, mely legcsöndesebb révébe ér: – most hosszú útjától és a bizonytalan tengerektől fáradtan a földhöz támaszkodik. Hát nem hűségesebb a föld?
A:
Bizonytalan tengereken bolyongok; a véletlen, a simanyelvű, hízeleg nekem, nézek előre, hátra, – de célt még nem látok. Még el nem érkezett végső küzdelmem órája, – vagy épp most érkezik? Bizony, alattomos szépséggel néz reám a körülvevő tenger és élet.

Oh, délutánja életemnek! Oh, napnyugta előtti boldogság! Oh, kikötő, nyílt tengeren! Oh, béke a bizonytalanságban. mennyire nem bízom egyitekben sem!
B:
„Oh, hol van még egy tenger, melybe bele lehet fúlni” –
hangzik a panaszuk, végig a sekély posványokon.
„Bizony mondom már túl fáradtak lettünk a meghalásra; így hát virrasztunk még és tovább élünk – sírboltokban!” –
A:
S emelkednek, egyre emelkednek a hullámok hegyed körül, ó Zarathustra. És bármily magas is magasságod, sokaknak kell feljönni: a csolnakod nem sokáig marad már szárazon.
B:
Itt a csolnak, – abba a nagy semmibe megyek át talán. – De ki akar ebbe a „talán”-ba beszállani?
A:
Éj van: hangosabban zeng minden szökő kút és az én lelkem is szökő kút.
B:
Csöndes az én tengerem mélye: vajon ki gondolná, hogy tréfás szörnyeket rejt!
Rendíthetetlen a mélységem: de úszó talányoktól és kacagásoktól csillog.
Ha kedvelem a tengert és mindent, mi hasonlít hozzá s legjobban akkor, mikor hangosan ellentmond nekem:
ha van bennem az a kutató gyönyör, mely a felfedezetlen felé hajtja vitorláit, ha hajóskéj az én gyönyöröm:
ha valaha szóltam örömrepesve így: „eltűnt a part – lehullott ím utolsó láncom –
- zúg körülöttem a határtalan, messze ragyog előttem a tér és idő, rajta! rajta! öreg szív!” –
hogyne áhítoznám az örökkévalóságra, a gyűrűk gyűrűjéért, – az újra visszatérés gyűrűjéért?

Még nem leltem föl azt a nőt, akit szeretek: mert téged
szeretlek, ó örökkévalóság!
Mert téged szeretlek, ó örökkévalóság!
A:
Bizony csudálatos!
Íme itt ülök,
közel a sivataghoz,
s mégis oly messze tőle,
még csak el sem sivárodva:
mert elnyelt
ez a kicsi oázis. –
Ép ásítva tátotta
kedves torkát
minden szájacska legbájosabbikát,
ekkor hulltam beléje,
belé, rajta át, közétek
bájos barátnők! Sela.
Üdv, üdv annak a cethalnak,
mely ekképpen jól bánt
vendégével!
Úgy-e megértetitek
tudós célzásomat?
Üdv hasának,
ha az is, mint ez,
olyan kedves oázis has volt:
Amin azonban kételkedem,
- nem hiába jövök Európából,
amelyik kételkedőbb,
minden vénecske feleségnél.
Gyógyítaná meg az Úr!
Ámen!
Itt ülök hát
e legkisebb oázison,
mint a datolya,

barnulva, mézédesen, aranytól dagadva, mohón,
gömbölyű női ajkakra,
de még inkább lányos
jéghideg, hófehér, metsző
harapós fogakra: mert ezekért eseng
minden forró datolya szíve. Sela.
Ehhez a déli gyümölcshöz
hasonlatosan, nagyon is hasonlatosan
heverek itt
apró szárnyas bogárkák előtt,
körültáncolva, körüllebegve,
s még kisebb
bolondosabb s gonoszabb
vágyaktól s ötletektől
ostromolva, – tőletek,
ti hallgatag, sejtelmes
leánymacskák
Dudu és Szulejka.
- Körülsphynxeltek, hogy egyetlen szóba
sok értelmet tömjetek.
(Bocsásd meg uram,
ezt a nyelv-bűnt!)
- Itt ülök, a legjobb léget szaglászva,
bizony paradicsomi levegőt,
derűs, könnyű, aranyfényű
levegőt, a legjobbat,
mely valaha leáradt a Holdból,
- akár véletlenül,
akár játszi pajzánságból,
ahogy régi költők zengik.
De én, a kételkedő
ebben kételkedem. De hisz
azért jövök én Európából
amelyik kételkedőbb

minden vénecske feleségnél.
Hogy gyógyítaná meg az Úr!
Ámen!
Ezt a jó levegőt szíván,
serlegek módjára dagadó tüdővel,
jövendőtlenül, emlékezések híján,
így ülök itt
bájos barátnőim,
s nézem a pálmát,
amint táncosné módjára
hajlong, simul s imbolyog csípőjén
- az ember utánozza, ha soká nézi!
Táncosné módjára, ki nekem úgy látszik,
igen régóta, veszedelmes régóta
mindig, örökösen csak fél lábon állott?
E miatt aztán, azt hiszem,
megfeledkezett a másik lábáról.
Hiába kerestem ugyanis
az iker-kincset,
- a másik lábát –
bájos, kecses
legyező, lebegő, lobogó szoknyácskája alatt.
Úgy bizony, bájos barátnőim,
ha hisztek nekem igazán,
- a másikat elvesztette valahol.
Oda van!
örökre oda!
a másik szára!
Kár e másik bájos lábért!
Vajon hol lehet, elhagyatva,
ez a magányos láb?
Tán remeg valahol
kegyetlen sárga göndör hajú
oroszlán bestiától? Vagy tán,

lerágva, felharapdálva
jaj, jaj! csúnyán felharapdálva! Sela.
Ne sírjatok ám előttem
lágy szívetek!
Ne sírjatok
Datolya szívek, – tej-keblek!
Ti édes szívű
Burkok!
ne sírj hát
halovány Dudu!
Légy férfi, Szulejka! Bátorság!
Avagy talán valami
erősítő, szíverősítő
lenne itt helyén?
Valami kenetes szólam?
Ünnepélyes rábeszélés?
Hah! elő méltóság!
Erény-méltóság! európai méltóság!
Csak fújj, csak fújj újra
te erényfújtató.
Hah!
Még egyet üvölteni!
erkölcsösen üvölteni!
Mint ahogy erkölcsös roszlán
üvölt a sivatag lányai előtt!
- Mert az erényüvöltés,
bájos leánykák,
többet ér, mint minden
európai áhítat s európai mohóság!
Íme, úgy állok itt
mint egy európai
nem tehetek másképp, isten segéljen!
Ámen!
A sivatag egyre nő: jaj annak, ki sivatagokat rejteget.

GONDOLATCSERE RÁDIÓ

a Fiksz Rádión belül

(FM 98.00 MHz)

kedd 11:00 - 12:00

Karátson, Bécsy, Csorba S., Sugár, Tillmann, Szécsi, G. Kühlewind, MZ/X és Kómás Peppi, Surányi L., Vajda Mihály, Eszperantó Kabaré, Szilágyi Á., Mikes Tamás, Shakespeare Társaság, Barna R., Bacsó B., GÖCÖG - BOCOG: SEBEŐ TALÁN

~~A háború megy~~ ~~Der~~ DIE Krieg! geht dran?

Amit bemutatunk — egy pillanatnyi metszete egy olyan sorozatnak, mely csak funkcionálisan gondolati. A mostani kiállítást tervezendő, kezdetben koncepcionálisan jártunk el, hogy milyen gondolati-mélységi alapja legyen a kiállítottaknak. Kifejezetten izzadva keletkezett az az állapot, ~~amely~~ amely-ben kialakult egy, a megszüntetve megőrzés értelmében vett céltalan léteztetés lehetősége, ez — funkcionálisan — koncepcionális; „lényegében" azonban a dolog ~~létrehoz~~ megcsinálójától eltekintve szabadon tudja hagyni a fogót annak látását illetően, hogy mi a ~~„közös"~~ magottes „koncepciója" a kiállított egyes dolgoknak.

Vagy legalábbis, szerettük volna ezt elérni

CSFM

((Ez a szöveg volt a -"- 1985 márc 1-8-i FMK-beli kiállítássorozatának, egyben 2. fesztiváljának, nagy kartonlapra kitett szöveg))

a címe KIBONTAKOZÁSKEDVELŐK volt

IDŐJÁRŐR

A magyarországi időkutatás két sávon döcög. Az egyik bizonyos fizikától magasfokon megérintett és szakképzett elmék berkein belül és akörül; tudomásom szerint nem rögzítetten. A másik vonulatot a Cseresorozat Nemzetközi Filozofikussági Művészetelőreiskola iniciálta. Ennek legpregnánsabb megtárgyalása 1986 áprilisában a Röviden nevű filozofikussági és művészeti fesztiválunkon lévő egyik gondolatcsere rögzítése volt, amit rögzítettünk, ha jól emléxem öt audiokazettára, és a Galántai-féle Artpool Archívumában lelhető fel.

Mint a horhos és a vápa

Az idő ideiglenes meghatározási sorait, sorozatát fogjuk alkalmazni, pontossági foknövekedésben. Az első megközelítés szerint tudati érzet, és, mint ilyen, anyagi vonzadékú. A fizika mai álláspontja szerint az univerzum 26-dimenziós szerkezetű, és az érzet, amit mi időnek fogunk fel, egy ezek közül. Újabb kategóriák: anyag és dimenzió. Mi az anyag? Két szélsőséges definíciót mondhatunk: az egyik a pozitív tudomány szerint objektív – tehát össztömegszintűen és kísérletileg egyértelműsíthetően – valóság; az okkultisták és az ezoterikusok szerint azonban a gravitáció szintjén lévő, abba belegabalyodott fény. Utóbbi szóról viszont az előbbiek azt gondolják, hogy egy olyan intermedier, amely egyszerre mutat anyagi, és egyszerre hullámtermészetű jelleget.

A dimenzió? Energiapászma, s mint egy erdőben a horhos és a vápa, ahol a legkönnyebben folyik le a felszíni víz, ezt is kötegszerűen érdemes elképzelni, ahol is viszont a legfontosabb megjegyezni, hogy nem a körülöttük lévő térszerkezet szerint kell felfogni. Újabb akadály: igen, de mi az: energia? Evvel sajnos a mai fizika még adós. A periódusos rendszerben, a displayekben és a piezoelektromos indítókba

belefeledkezett fizika termodinamikai örvényeibe belegabalyodva is csak annyit tud mondani, hogy ágens, azaz hatófaktor, vagyis a meghatározást a „harmadik ember” arisztotelészi definíciótolás szintjén tartja. Ekképp látható, hogy aki az időt definiálni szeretné, igencsak lápos területen jár.

Arra a fényre, amit a mi szemgolyónk révén nevezünk közösen annak, azt mondja a fizika tudománya, hogy az anyagi és a hullámtermészet határmezsgyéjén: adott. Hogy létező ilyen lehet, adta egyes fizikusoknak azt az ötletet, hogy tételezzék: a világegyetem, ha azt akarjuk, hogy felépítése elménkkel még megragadható legyen, két fő „fókuszpontra” „hegyezhető ki”. Az egyik körül az anyagiság dominál; a hullámtermészet részesül az anyagi-életbeli szervezésében másodlagosan; míg a másik oldalon értelem-szerűen /.../ épp ellentétes a helyzet.

Személyiség a falon túl

Milyen lehet a hullám(szerű) dominanciájú lények világa, ahol is az anyagi kicsapódás, koaguláció a kisebb?! Hogy ehhez csöppet közelebb léphessünk, hadd meséljem el középiskolai fizikatanárom és cimborám egyik megállapítását, amely hatodszáz évvel azután több fizikus vesszőparipája lett kutatásaikban. Azt mondta: ha most tudnánk készíteni, avagy találni (organon!) a falon egy olyan kis lyukat, amin sértetlenül át tudnánk lavírozni, akkor a túloldalra hullámokként, vagy hullámkötegekként, nyalábokként érnénk. Erre én megkérdeztem: miképp lehet ott akkor egyéniség? Azt felelte, hogy képzeljünk el egy igen hosszú, mondjuk női hajfonatot, amit egy komoly hajszárítóval lebegésben tartunk. nincs két egyforma haj, amely ugyanannak a hajszárítónak mondjuk ugyanúgy felelne, mint ahogy ugyanaz a hajcsokor is más alakzatokat mutatna ugyanama gépnek kicsivel később.

Kicsivel később! Álljunk meg itt egy pillanatra: itt alakul a történet, a történelem a hullámlények számára. Nem önmagával szeretnénk definiálni, hogy „idő az, ami elmúlt közben”, hanem visszakanyarodni ahhoz a korábbi megjelöléshez, hogy egy történés időképzetet létesít. Eltekintve attól a megfogalmazási hibától, hogy jobb kifejezés híján a „történést” használtuk, ez még így rendjén is lenne, ám a gond ott van, hogy milyen lelki-logikai háttérrel magyarázható az, hogy mi az idő visszafordíthatatlanságának vagyunk tudatában?

Két pokoli pillér

Ugyanez az időarányúság adott a lengyel mágusíró, Stanislaw Lem Non serviam című novellájában is, ahol az emberek egyszer csak észreveszik (a németben az észrevenni etimológiailag azt jelenti, hogy az igaz magunkévá tétele): a számítógépek azért késnek, mert magánéletük lett, összekapcsolódtak és istenkeresési vacilájuk, gondjaik, bajaik lettek. Komplex társadalmuk alakult ki a maga szubordinációival, viszályaival, történeteivel. Vagyis az áramköreikben kólyigáló áram, illetve energiacsomagok az előbbiek mellett időt (is) teremtettek.

Ekképp az idő szervezési rend, amely felfoghatóvá teszi a dolgokat, hogy az értelem a tudati korlátokon belül szétszortírozhassa, rendezgethesse, ide-oda tehesse a tényeket az ész és az érzelmek számára. Két pokoli pillér megint: az ész, mint a nyugati analitikus-szintetizáló, logocentrikus gondolkodás egy fiktív és diszkrimináló kategóriája, az érzelem pedig egy SE-elem (nem tartozik sem ehhez, sem ahhoz), hiszen amikor érzelmileg kibillentett állapotban van az ember, akkor olyat tesz, amit a ráció hideg törvényei nem hagynának jóvá, tehát ilyenkor az ember irracionálisan cselekszik, így az érzelmek (habár racionálisan létezők) irracionálisak.

A fentiekből kiviláglik, hogy az értelmes lény az időt teremti. A kérdés most az, hogy milyen síkról manipulálható az irreverzibilisnek mondott emberi idő?

Ha nagyaput megölöm, leszek-e én?

A kérdést H. G. Wells Az időgép, illetőleg Poul Anderson az Időjárőr című novelláikban vetették fel. Mindketten abból indultak ki, hogy az idő egyetlen síkban (vápában, horhosban) fut, és előre-hátra mehetünk benne, ha rendelkezésünkre áll egy berendezés, ami ezt lehetővé teszi. Létrehozták az időparadoxonokat, illetve felszabadították az efféle írások gátjait.

Térjünk vissza az Idő – kezdetben filozófiai – meghatározás bővítéséhez. Kivehető az eddigiekből, hogy az idő a Változásnak létezési formája, azonban nemcsak az övé, hanem a Tartamé is. Mi az, hogy Tartam? A részek egymásra, egymás után következése. Az Idő haladó tartam. Eleme a haladó pillanat, hangsúlyozottabban mondva: a kishaladású pillanat. Ha ugyanis a pillanat oszthatatlan lenne, vagyis állana, akkor az örökkévalóságot képviselné, s nem az Időt.

Platóni logikai módon beszélhetünk az Idő és az örökkévalóság egy harmadik „zónájáról”, kategóriájáról is: az „aevumról”. Ez a lelkileg-szellemileg fel-fogott örökkévalóság-élmény. Két pozícióban lehet: vagy általános igazságok megismerésekor, vagy ha életünk teljességének csúcspontját éljük meg („a pillanat az örökkévalóság”- H. G. Wells), mivel itt elvész a jövő szükségességének tudata.
A dolgozat első részének vége...

A NYUGAT-BERLINI CSERESOROZAT

DIE TÖDLICHE DORIS: NATURKATASTROPHEN

C. PERFORMANCE-A ÉS ZENÉJE

PETŐFI CSARNOK T=42-43-27

FEBR. 19
19°° – 22°°

CSERESOROZAT
NEMZETKÖZI
FILOZOFIKUSSÁGI
MŰVÉSZETELŐREISKOLA
BP – BERLIN – MADRID – BALTIMORE

ATTINGMOLA KÍSÉRETE

Nem tudom mi volt – az esetet illetően – előbb, a rossz-e vagy a jó, tény, előbb a szerkesztőségen belül téma nélkül maradtam, ami nagyon rossz, pláne, ha az ember főnöke egy zsémbes, 100 kilós klimaxos nő vastagkeretes férfiszemüveggel, és csak ezután a jó, vagyis az, hogy beállított szerkesztőségünkbe egy különös kis köpcös pofa.

Ettől akár a frász is állíthatott volna be személyesen, akkor még nem tudtam mennyire kiegyeztem volna a dologgal, nem tudván, hogy milyen borzalmas dolgok fognak hamarosan bekövetkezni.

Rohadt fáradt voltam. Délután 5, dögletsző hőség, már mindenki hazament, egyedül én vagyok az az állat, aki még mindig bent maradt, és teljesen olyan vagyok mint a rossz filmekben a messze jutott költő, aki ott jár ahol a madármúzsa sem, és vessen magára, ha csak a papírkosár telik mellette. Sehol egy tipp, minden falst kap, és akkor bemászik ide ez a kis tisztviselőkülsejű figura, olyan, akit, akit úgy elképzelünk, hogy leküldte a felesége, a hárpia, hogy bevásároljon, szóval egy mozgó sztereotípia-mágnes. Azt mondja, egy nyitott riporterre lenne szüksége, egy olyanra mint az amerikai meg francia filmekben, egy olyan belevalóra, aki szereti a balhés ügyeket. Mikor közlöm, hogy pont én vagyok itt közülünk az egyetlen, aki ezeknek az elvárásoknak megfelel, belekezd a sztorijába. Valami kis hülye és zavaros okfejtésbe fog arról, hogy fiatal korában még a háború kitörése előtt a Brevi munkatársa volt, azon belül is a kultúrrovatba irogatott. Egy nap, unatkozván a szerkesztőségben, várva barátjára, a szobájukban, ahol ketten dolgoznak, elhatározta, hogy előre megnézi a másik fiókját, hogy megnézze, a másik mit fog leadni slusszra. Tette ezt már csak azért is, mert már jóideje együtt dolgoztak Ettore és ő, közeli barátokká lettek az évek folyamán, már máskor is

belenéztek egymás aktáiba, meg különben is, a francokat késsen egy órát lassan. Ennyit még egy izlandi sem késik. A kihúzogatott fiókok a szokványrendetlenséget mutatták, de az egyikben talált egy dossziét, amire az volt ráírva, hogy: Az Attingmola-ügy. Jó. Olvassunk bele. A dolog egy beszámoló, arról szól, hogy Ettore egyik szomszédja egy paranoid, aki természetesen dialektikus logikát tanít a helybeli 2 főiskola közül a gyengébben, és amit a kollégái nem tudnak róla, az az, hogy van egy bátyja, aki kvantumfizikát tanít a Quirinale Egyetemen. A rokonságot senki sem tudja, mivel a két vezetéknév más: féltestvérek. Mármost Ettoréhez ez a paranoid alak, akit Attingmolának hívnak, egyszer éjjel becsengetett, hogy nála valami látogatók vagy mik vannak. A szerkesztőtárs leírja, hogy ingben, gatyában az ember csak helyeselni tud vagy ugyanilyen végletességgel lemondatni, aztán hogy mindkét fegyver bevetése is kudarcot szenved, behívta Attingmolát, hogy számoljon be mindenről. Ez egyszerűen az, hogy – a paranoidiától nem éppen idegen módon – kijelenti, hogy névtelen telefonálók fenyegetik meg és jönnek más telefonok, melyek feltűnően tudnak rossz idegállapotáról, és olyan falvakat neveznek meg neki abból a célból, hogy kipihenje ott kimerültségét, s elhagyhassa az üldöztetettségét, amiket később a telefonbeszélgetés nyomán megkeresni szándékozik a térképen, de sehol sem talál. Viszont kétségtelen az efféle hangok jóindulata, legalábbis ami a hangsúlyt illeti. Ettore leírja, hogy a pasi kezdte végigszámolni, hogy kik lehetnek az ellenségei, ám saját viszonyainak végigboncolásai után sem tud olyan személyre rábökni, aki ilyen kellemetlen tréfát űzne vele. Már éppen azon volt, hogy tényleg szabadságot vesz ki és elmegy Szardíniára, amikor tegnap beállított a bátyja, és ami a legmeghökkentőbb volt, az az, hogy minden bejelentés nélkül.

Attingmola bátyja borzasztóan felindult lelki állapotban volt, és közölte, hogy tudományos munkásságát egy olyan külsejű nő gátolja, akit még soha nem is látott, csak mindig

elképzelt magának mint top-ideált. Tizenéves kora óta ezzel a lila bársonyruhás nővel van képzeletben az ágyban, ez a fantom tette tönkre a nőkkel szembeni életét, ezért lett agglegény, és akkor egyszer csak csönget, a pasi ajtót nyit, és ott áll az ajtóban az, akit csak elképzelt. Ilyen nincs! De van. Éppen ez az, a valószínűtlenség-generálás. Attingmola a dimenziók szerkezetével foglalkozott, már közel állt ahhoz, hogy Otto Hahnnal létrehozzák azt a berendezést, aminek segítségével a dimenziókban lehet menni. Ez a munkacsoport szupertitkos volt, és Attingmola addig nem is sejtette, hogy bátyja egy olyan fizikai kutatócsoport élén dolgozik, ami a német és olasz titkosrendőrség közvetlen megfigyelése alá tartozik, sőt ezen felügyeletet a két tudós maga kérte. A kettejük vezette kutatómunkát, amelynek két helyszíne is volt, egy Forza nevű falucska mellett egy földalatti bunkerlaboratórium és egy másik valahol Bajorországban, nos ez a projekt az Abwehr közvetlen felügyelete alá tartozott. Mármost beállít az a nő, akinek külsejéről ő senkinek egy árva szót nem szólt soha, és állandóan olyan dolgokra készteti, amik elviszik őt a munkája felől. Márpedig fontos dolgokra készült.

A legdöbbenetesebb az ügyben az, hogy Attingmola bátyja többször bejelentette a természetesen titkos csoportfőnöknek a nő létét, hogy ő nem egy Casanova, ő egy fizikus, és hagyják őt békén, a csoportfőnök – akinek a nevét nem tudta soha – az első ilyen panaszos bejelentés után nyájas mosollyal fogadalmat tesz, hogy a hölgy még aznap eltűnik, aztán este meg már megint ott várja a lakásában, elmennek egy mulatóba, a nő fizet hajnalban, emez megy megint a csoportfőnökhöz, aki a megdöbbenéstől csaknem lefordul a székéről, hogy a nő nem tűnt el. Ugyanez a bejelentősdi megismétlődik még egy párszor részéről, a pasi egyre jobban lilul a megrökönyödéstől és a tehetetlen vak gyűlölettől, aztán egyszer csak egy új ember pótolja őt, aki próbálja megnyugtatni, de hasztalan. A nő mindig megjelenik, elviszi őt báltermekbe, holdtöltékre és

éjszakai csónaktúrákra, egyszerűen ki sem lehet rúgni, és még a titkosrendőrségnek a kémelhárítással karöltve sem sikerül soha eltüntetni.

Bekövetkezik az, hogy lassan minden alkalommal, hogy a bejelentést teszi, már más és más csoportfőnökkel találkozik. Mindamellett még egy érdekes dologról számolt be Attingmolának, nevezetesen arról, hogy már rég össze kellett volna hozzon egy dolgot, amivel el kellett volna utazzon Hahnhoz, de persze nem tudott elkészülni vele, hiszen mindannyiszor eltérítették mindennap, Otto Hahn feszes alkat, közöttük a határidőcsúszás elképzelhetetlen, már rég kellene, hogy jöjjön a leszúrás a német részéről, hogy hát micsoda dolog is ez a késlekedés a megbeszéltekhez képest, ezzel szemben a lefumigáló telefonhívás sehol. Ott is történhetett valami, a legjobb lenne, ha őt most elvinnék a Hahnhoz. Tegnap a titkos kódon fel is hívta a csoportfőnököt, de nem válaszolt senki. Erre felkerekedett, és elment arra a helyre, ahol találkozni szoktak. Ez helyileg különben egy festékraktár belső portásfülkéje szokott volt lenni. Most is elment oda, de amit a festékraktár helyén látott, attól a lába a földbe gyökerezett. Pontosan ott, ahol a raktárépületek voltak, egy használatra felújított római fürdőt látott, amelybe a tiszteletlen jelen egy zajos mulatót fabrikált, előtte több tülkölő autóval, rikkanccsal, körbe üzletek. Azt hitte, rosszul lát, vagy hogy megháborodott. Megkérdezett egy újságárust, mióta van itt ez az uszoda, mire az bolondnak, vagy a nyelvet furamód jól elsajátított amerikainak tartotta őt, mert hát mióta lehet itt a Cipiolanus Fürdő, ha nem egy-két ezer éve. Ezt erre egy gyerek is tudja.

Attingmola bátyja leült egy lépcsőkőre, hogy rendezze gondolatait, de a jeges verítéken kívül semmi nem szállta meg, nem ült ki rajta, csak a borzalom. Mindig töprengett azon, hogy ki lehet a nő, miért nem lehet eltüntetni még lőfegyvereseknek sem, pedig hát országos érdek fűződne ahhoz,

hogy az Otto Hahnnal ezt a dimenzió-transzformálást létre tudják hozni, korfontosságú, és akkor itt az a nő, aki nyilván azért létezik, hogy őt e munkálattól eltérítse. Az tette, akinek érdeke. Oké, ez még lehetne egy külhoni ország a mi országunknál jobban dolgozó kémelhárítása is, ámde ennek mond ellen az, hogy amennyiben ez így lenne, akkor engem már rég elraboltak volna, hogy az ő országukban és őnekik hozzam létre a dolgot. Ahhoz képest erről szó sincs. Ezt támasztja alá az a borzalmas tény is, hogy valószínűleg alanya lett egy felsőbb technikai szinten dolgozó csoport dimenzió-kitérítésének, hiszen az emlékezetében egy raktár áll, a valóságban pedig itt egy fürdő található.

Otto Hahn épp azt számolta ki, hogy milyen fizikai háttérkörülmények között lehetséges egy toposzon több valóság, több olyan világ, amely nem „érintkezik”. Ő most, úgy tűnik, kettőt ismer, amelyek szakasztott egyformák mindenben, kivéve az itteni raktár-fürdő dolgot.

Ettore leírja, hogy Attingmolára is mennyire átragadt a felzaklatottság állapota, hogy a bátyja nincs többé, és ő egy másikkal beszélget, avagy fordítva, amaz folyamatosan él, de ő, ő, Attingmola az, aki nem az aki volt, lehet, hogy csak most teremtetett, így 42 évesen, hogy egy ilyen dimenzió deformálódást korrigálhassanak az emberiség egyik történelmének hibátlansága okán.

Az én emberem itt egy kis szünetet tartott. – Hát persze ez már jó régen volt, 39 éve, azt hiszem, ilyenkor az ember már nem emlékszik mindenre pontosan vissza – mondta és levette a kalapját, és egy kendővel megtörölte homlokát, amely tetemes mértékben verejtékezett.

Engem a dolog, mit mondjak, közepes fokon izgatott. Jó. Adjunk rá egy közepest. Más nincs. Téma híján. De miért jött ide? És miért 40 év elteltével? És miért énhozzám? Elég meleg van, legalább lenne valami üdítő. A kis köpcös nyilván azt várta, hogy unszolom, de tőlem, és ez udvariatlanság is,

tudom, csak annyi telt ki, hogy felhúztam a szemöldököm, hogy na, mi van, mi újság, azért jöttél, hogy most itt félbehagyd? Így aztán szegénykém – tényleg többet érdemelt volna, akkor még azt hittem – továbbfolytatta.

Szóval ott ül a kövön ez a kiütött pasi. Valahogy minden megborzongatóan idegennek tűnik neki. Ki tudja milyen valószínűségeknek megfelelően hány valóságpálya van fizikailag a Föld felszínén, mikor egy vakító fénycsóvát vesz észre, és alig tud a neki rohanó teherautó elől elugrani. A gép nekicsapódik iszonyatos csattanással a házfalnak, repül minden és csikorog, vértócsa, összefutó emberek, ő pedig elkezd rohanni. Ide a mi kis városunkba, hogy elmondja, üldözik, más technológiai fejlettségű erők a halálát akarják valami olyan célból, amit ő nem lát be, hiszen nem ismeri azok nézeteit és ismereteit. Jött, hogy megnézze, van-e öccse neki még egyáltalán. Ettore a cikkben leírta, hogy hát persze egy paranoidnak nem kell kétszer mondani, hogy üldözik; amit hallott, azt maximális mértékben elhiszi, már csak azért is, mert őt is zaklatják azok a telefonok.

- Mármost a legdöbbenetesebb az, hogy a cikk úgy fejeződött itt be akkor, hogy a szerkesztőtársam azóta sem láttam sehol. Ettore úgy tűnt el, mintha semmi sem történt volna. A cikk a szó eredeti értelmében volt krimi-nális, vagyis valami olyan fokú manipuláltságra nyitott ablakot, aminek a következtében a figyelmem az eset felé fordult. Eltelt a randink óta másfél óra, ez elég ahhoz, hogy az ember a másikra rácsöngessen. Megértheti. A cikket, amely így láthatóan, távolról sem volt befejezve, visszacsúsztattam a fiókjába, bezártam a szerkesztőséget – épp ilyen forró, fülledt nyári délután volt mint ma is –, és elindultam Ettore lakására.

- Bent a bérházban valami nem stimmelt. A lakók jegyzéke nem volt kitéve, és a levélszekrények is baloldal helyett a jobb oldalon voltak, különben minden a mi jó kis latin

koszunkban szennyvedett. A 3. emeleten, ahol Ettore lakott, már ugye, szinte látom, maga is már kitalálta, nem volt meg az az ajtó, ahol a fickó lakott. Direkt jól megnéztem a falakat. Sehol semmi építésnek, átépítésnek jele. Képzelheti, mit éltem át avval, hogy belekeveredtem egy olyan szituba, amihez képest a zártosztály egy tengerparti üdülő. Becsöngettem a mellette lévő lakba azzal, hogy elektromos hálózatfejlesztő vagyok, hadd menjek be, ingyenes rézvezetéket sorsolunk ki nagy lakások tulajdonosainak, körül kell nézzek. természetesen bejutottam a fal mögé is, abba a részbe, ahol különben Ettore lakása volt. Meglepő volt, hogy mennyire felületesebben volt esztétikailag és szociológiai szempontból berendezve. A nő, aki beengedett, tipikus háziasszony volt, középosztály, bejárónő, tisztviselő férj, gimnazista lány, a haditengerészetnél szolgáló fiú, arcképmása a falon, a bútorzat biedermeier, és olykor 1-2 könyvespolc, csipketerítők. Ezzel szemben az Ettore-féle térfélen sokkal ócskább bútorzat, afféle, mint a proletárcsaládoknál. Szóvá is teszem ezt a stílustörést, de a nő hajthatatlan, ott a lánya lakik, miért ne szeretnék ők a kicsi Lizát, ugyanolyan szép bútorzat van amott is, mint az ő szobáikban, most is a zongoratanárnőjénél van. Köszönés után elmegyek, s csak töprengek, hogy milyen intelligenciájúak lehetnek azok, akik így rendeznek be egy szobát, miközben a tudattartamok ilyen radikális megváltozását képesek elérni.

- Siettem vissza a szerkesztőségbe, mi mást is tehettem volna. meg akartam őrizni elmeépségem egyetlen zálogát, Ettore cikkét fiókjában. Lenn a lépcsőházban a levélszekrények közt természetesen hiába kerestem az övét. Taxit fogtam, és beszáguldoztam a szerkesztőségbe. Nem volt benn senki. Kinyitottam a fiókját... és... hát igen... mint ahogy sejti is már, nem az ő dolgai voltak benne, hanem Gialettéi, szerkesztőségünk egyetlen nőtagjáéi (ha a főszerkesztőnőnket

nem veszem). Megyek ki az ajtónkhoz, rajta az én nevem áll, és mellette nem Ettoréé, hanem Gialettéé.

- Kivert a verejték. tudtam, hogy nem sok maradhatott hátra. Az egyetlen tájékozódási pontom a Forza nevű falu volt. Gyorsan elrohantam, és még zárás előtt pár perccel be tudtam ugrani az egyik könyvesboltba, ahol vettem egy térképet. Volt ilyen nevű falu, és sejtésemnek megfelelően, a svájci határ közelében.

- Nem akarom részletezni, hogy jutottam el oda. Béreltem egy kocsit és másnap reggelre már a varázslatos kis alpesi faluban voltam. Megszálltam egy kis házikóban egy kedves parasztcsaládnál és a faluban sokáig nem vettem észre semmi különöset. Kiderült azonban, hogy nyaranta ide milliók jönnek egy jósnőhöz, aki híres prófétikus képességéről.

- Nosza, én is beálltam a sorba, és kaptam is bejelentkezésem után két nappal audienciát tőle. Öregráncos vénasszony volt, olyan, mint egyes ázsiai rasszoknál. A szerencsétlen teremtésnek én voltam az utolsó kliense, mert mikor meglátott teljes testével elkezdett őrjöngve rángatózni és kiabálni, mint aki áramba nyúlt, s nem tudja elengedni. bejöttek persze a rokonai, akik ilyet valószínűleg még nem tapasztaltak tőle, próbálták lefogni, csitítgatni, én is, de mindhiába. aztán ahogy így birkóztunk szerencsétlen párával, hogy lefektessük, – szegény kilehelte lelkét.

– Én nem tudtam mitévő legyek. Haza nem mertem szólni, levelet írni, mert tudtam, hogy életveszélyben vagyok, és akkor leleplezem, hol tartózkodom. Képzelje csak el. Színlelnem kell a halálom, ott kell hagyjam a szüleim és a menyasszonyom, parallel élnem is kell valahogy. Természetesen meg kellett szüntetnem az identitásom is, és erre csak egy mód kínálkozott, a francia Idegenlégió.

- Egy pokol. Sose tudja meg. Vagy lehet, hogy épp ellenkezőleg. A dolog következtében minket az óceániai Új-Kaledóniába vezényeltek. Itt közben dúlt-fúlt a világháború,

ott pedig nekünk csak a bennszülöttekre kellett vigyázni a pálmafák alatt. ’47-ben leszereltem, és visszajöttem Európába.

- Ám valamit nem értek. Most ’92 van, miért csak most adja elő ezt a képtelennek tűnő ötletet? S miért ide jön vele? Avagy ment már ezzel korábban is valahová, csak nem hitték el? Miért épp hozzám jött? – kérdeztem a kis köpcös öregtől.

Azért, mert amikor leszereltem, ki kellett ’47-ben találni egy nevet... és ez a név az ön neve Alomgnitta... – teljesen felesleges lett volna jelentőségteljesen nézni rám. Tudta, hogy ennek meglesz a hatása. Rámeredtem. A jövevénynek csak most kezdtek karakteresedni a vonásai. Tulajdonképp egy elég szilárd, határozott és szúrósszemű, mindenféleképp komoly biztonság- és azonosságtudattal felszerelkezett egyén ült velem szemközt.

- Maga – mondta lassan, s közben le nem vette a tekintetét rólam – maga ’58-ban született, ugye?

- Talán – mondtam neki bizonytalanságot színlelve.

- Azt állítja, lelencgyerek. – folytatta a másik Alomgnitta.

- Talán. – feleltem fakó hangon, és meg kell mondja, egyre jobban kezdett idegesíteni itt ezzel a hülye történetével.

- Nos, ez csak egy mítosz, „Rokon”, ugye, nevezhetem így? – kérdezte gúnyosan.

- Sose láttam magát.

- Az igaz, – dűlt egy kicsit hátrébb a székben – Az igaz, de nem csoda, hiszen maga csak mától fogva létezik, hehehehe...

Hát ez egy őrült. Komplett őrült. Menjen a francba, ezzel a kétértelműsködésével, kezdett idegesíteni.

- Régóta körözöm magát – hajolt most megint közel hozzám, és közelebb mint eddig. Hangját bizalmaskodóan lehalkította.

- Maga persze semmiről sem tudhat – mondta – maga egy buborék, és onnan tudom, hogy csak egy időörvény mellékterméke, mintegy daganat, avagy vadhús, hogy a neve,

furamód a dimenziótannal foglalkozó fizikus neve, csak fordítva. Mondanom sem kell, az idős Otto Hahnt még felkerestem. Egyszerű riporter képében nyíltan, világosan kérdéseket tettem fel az életére. Megdöbbentette, hogy tudok arról a dimenziókitérítési kísérletről, amelyről a szövetséges hatalmaknak sem volt tudomása. ő mondta azt, hogy ami nyomra vezethet bennünket, az csak valami vadhús lehet, valami férckonstrukció, afféle, mint az Ettore szobájában tapasztalt új berendezkedés, egy élő hólyag, mint mag...

Itt, meg kell mondjam, elővettem a revolverem, s rá akartam fogni, de az Idegen légió úgy látszik, nem múlt el benne nyomtalan, mert egy gyors csapással valamelyik kezével, már nem emléxem melyikkel, kiverte a kezemből, és elővette a saját pisztolyát, és lelőtt engem.

A következő, amire emléxem egy XVI. Lajos korabeli öltözékekkel ellátott emberekkel teli bálterem, ahol Fouché odalép hozzám, hogy ma már másodszor közölje, hogy az Attingmolát még mindig nem nyírtam ki. – A fene egye meg!

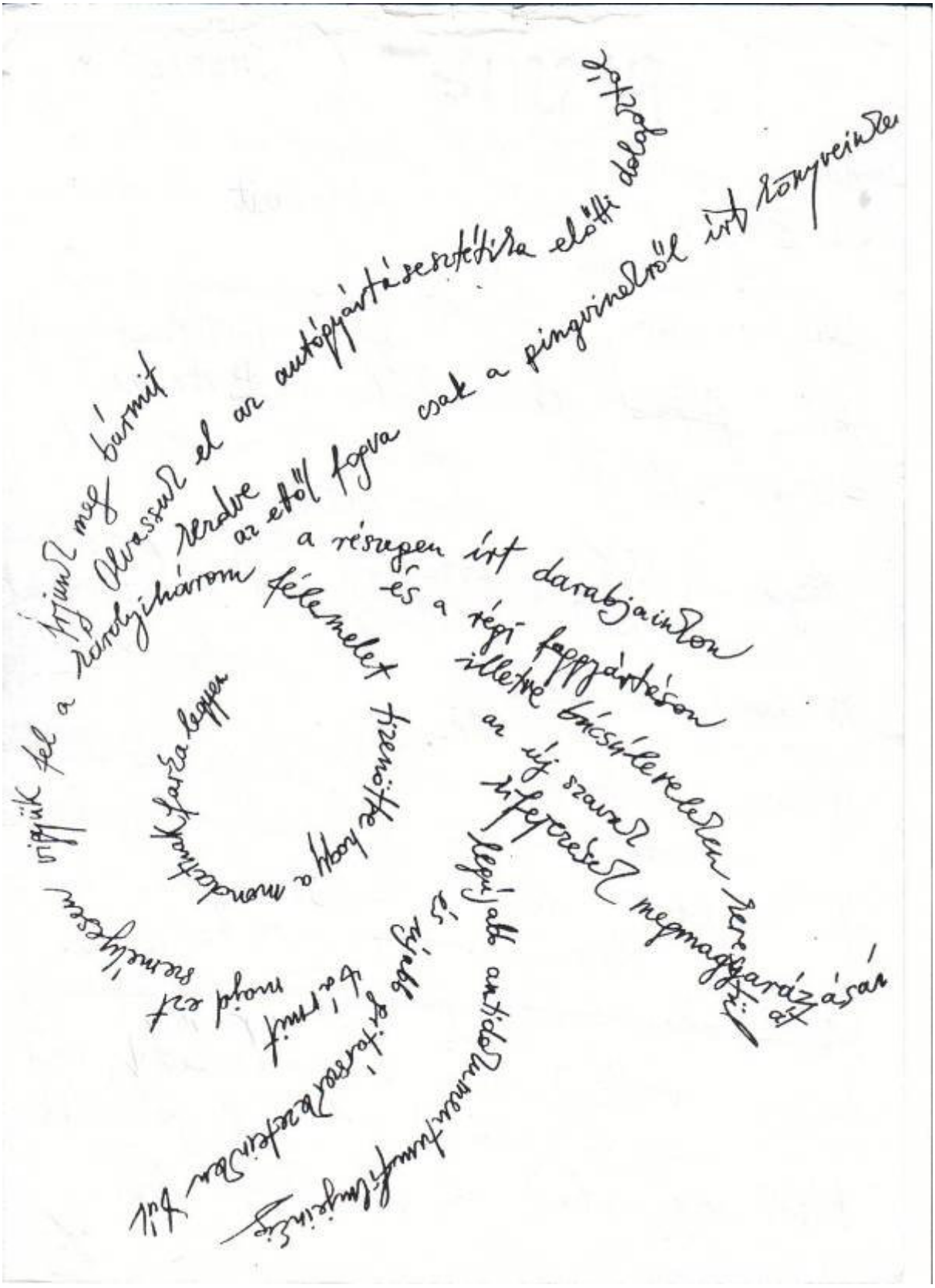

GONDOLÁM , A MALOM

RHAPSZÓDOSZ-KÓRUSMŰ NYELVBEN

Szereplők :	Elmélkedő	(E)
	Szájfy	(Sz)
	Holtpont	(H)
	Múzsaalak	(M)
	Bohóc	(B)
	Vándor	(V)

(Szín : a malom belseje)
(E be, ázottan. Körülnéz, próbál öngyújtóval fényt, nem megy. Vagy tizedjére mégis, ekkor elővesz egy noteszt a zsebéből, azzal gyújt papírt.) De valami meleg. (továbbnézelődik, leül)
(B be, az ajtót becsapja, E észreveszi)
E: Nem érkezett meg
B: Csak legyintsen
tévedés gondolni
hogy a jövő s az igazság egy
(E tesz-vesz, nem reagál rá, egyik noteszlapról a másikra gyújt)
B (odamegy hozzá): Mit égetsz éjnek évadján?
E: Konzerválástechnológiai ügyiratokat (elfogy az utolsó lap is, sötét, csak 1-2 villámlás be).
(Sz be. Jólöltözött):
Adjon az Isten.
B: Isten hozott mikor visz?
Ha már itt vagy, másutt nem
Sz: (odamegy B-hoz, lassan méregeti):
Köszönöm. Ön pedig?

B: Én a harmadik falu
első bohóca vagyok
de ön nem
az első harmadikja
itt?

Sz: A földesúr vagyok
s önről nem hallottam
s uraságod? (E-höz)

E: Üdvözlöm. Még nem találkoztunk
de ez nem lényeges.
A nevem... nos, nem fontos
Időm kellemetlen
s elmélkedgetéssel telik
szólítson ahogy akar

Sz: A kocsimmal beragadtunk
nagy a sár itt erre
vissza is küldtem a kocsist
hogy hozna még lovakat
addig itt megvárom

E: Gazdát nem láttam itt
gondolom a vihar
hamar elül

(megpróbálják elvackolni magukat, lehetőleg távol a másik kettőtől. Sz félretol egy szekrényt)

Sz: Aha. Őt kereshette
meglehet.

(a másik kettő is a szekrény mögötti lyukhoz megy, észreveszik H-t,
Sz meggyújtja az öngyújtót)

E: Él

B: Élet az alkohol után

Sz: (megrázza H-t):
Jóember

H: (álmosan):

Kintről

Sz: A megengedés

kölcsönös helyzetéből

"adódik"(utolsó szó gunyoros hangszínnel)

(H kicsit feltápászkodik, végigméri őket. Borostás 40-es férfi, ócska piszkos öltönyben, koszos kockás ing).

Vannak még

székek....

(M be)

...is.

(M felé fordulnak, figyelem rá, kisebb szünet, 6-8 mp)

M: Szép jó estét az uraknak

megengedik ha

betérek

(Sz szótlan mozdulattal beinvitálja, amaz becsukja maga mögött az ajtót, fenséges mozdulattal, de nem rájátszva. M végig úgy mozog mint egy tündér).

(M mikor leül az egyetlen székre Sz hozzá megy, E H-hoz fordul. Egyszerre történik , hogy E megkérdezi H-t):

Van a malomnak ura?

(ezzel egyidejűleg a hozzálépő Sz-hoz M).

Királyom az ezer kézből hány maradt?

H (E-höz):

Holtpont vagyok

szólíthat

így

E:(kezet nyújt H-nak, amire a másik nem reagál):

Üdvözlöm

Sz (meglepődik):

Az enyéim felajánlhatom

különben azonban én is

B: Egy malomban őröl

ha nem is örülve

(M ügyet sem vet senkire. Kibontja aranyszínű haját. Éteri jelenség. H feltápászkodik, tesz-vesz takarójával, láthatóvá válik, hogy egy kis keskeny fapadon feküdt, közben M-ra néz jópárszor. Közben Sz öngyújtója kialszik. Sötét. Villámfények.)

E: Sötétek vagyunk

B: Egy fényésszel felérne
ha égne egy láng
lelkű költő sülve
saját zsírjában nekünk
most kettős kanócon

(H feláll, odamegy egy komódhoz, gyertyákat vesz elő és egy nagyméretű doboz gyufát. Meggyújt egyet, majd pár másikat, ezeket egymástól bizonyos távolságokra kirakja. Fény a színpadon. Magában morog):

Elég legyen.

B: A fő, hogy elég
ha nem elég
de az ég szerelmére, legyen már elég
sötét
helyett fény, fejekben fő
már pusztán tudata is
hogy utolsó nádszálként ég el
szalmalángtok a "fő"

(poénja "nem jött be", leül az egyik fiászterre, E járkálgat, felmér, mikor M-hoz ér):

E: Hozta Isten

(mikor ezt kimondja, már Sz-nál van. M elneveti magát, egyszerre köszönti Sz-t is és E-t is, de Sz-ra nézve mondja)

M: Szintúgy az urakat
látom egymást nem ismerik
engedjék meg hát
hogy bemutassam önöket

egymásuknak
mikor kislány voltam
játszottunk egy játékot
be kellett mutatni akkor
valakit egy versenyzőnek
s képzeljék úgy kellett felelni
hogy a jelző szók
egyre boldogabbak, de
egyre súlyosabbak legyenek
is mindazon
(elneveti magát)
Mindig közelebb kerültünk
valamihez
de
nem tudtuk érteni
E (érdekli a dolog):
És mi altatta el
a dolgot végül is? Megengedi?
(leül a földre M mellé)
M (könnyed hangszínnel, kissé vidáman):
Az unás. De az jó
hogy rájött
abbamaradt
Sz: Momokrimininek hívják a játékot, nem?
M: Akkor Ön a tavak
mögül jött. Nálunk
momokrimi volt neve.
(H visszafexik lócájára)

E: Eme szórakozást
megízleltem volna szívesen
ámha unásba torkoll
pusztán oly réveteg
merre nem fut

felesleges tér
M: Kilátása mindennapi ízeké, de benne
cél és eszköz egy
s ha nem választasz
unni nem fogod
E: Üreg. Nincs mi kitöltse. Csak a végét látom
már, s hasznát nem akarom.
Sz: Ezzel szemben, hölgyem, én, szeretném, ha
momokrimizálna közülünk valakit.
(M: felnéz rá)
Sz: Úgy megismerjük-e
Azt a fekvő urat ott?
E: A végén megkérdezem
(M feláll, odamegy az ablakhoz, kinéz, majd visszajön, s leül ugyanoda).
M: Kérdezhet édesúr.
Sz: Mindig volt
mit ennie a jámbornak?!
M: Soxor élt számkivetettségben
és volt sora számos éhezés
Sz: Városban szokott volt-e élni?!
M: Néha meg-megszánta
egy-egy öreg
s adott néki kevesebbet
mint kért
Sz: A szemébe ki mennyire nézett?!

M: Mertek szemébepillantani
s úgy pillantott vissza
mint aki sokhelyütt megfordult
s meglepetés alig éri
Sz: Jó szót hányat kapott?!
M: Hóna alá nyúltak
úgyhát, meghiszem

de neki nem
kellett
keveset beszélni és
a kívánalmat visszautasítani

Sz: De, tény, emberbaráti
gyűlölői volta nem romlott

M: Szeme elé kezét
nem kellett tartania
a dolgokat látta.

Sz: Lelte vajon kedvét bennük?!

M: Az ember, kit kérdezel nagyúr
érti
ezt is

Sz: Boldogságait okozza-e valami?

M: Szereti ha nem kell
magyarázkodni
különben elvonul
s jöhetnek fura ismerősei
kik nem idegesítik
kikkel együtt aludhatik
s álmai megpihentetik
pár néma szó felerősíti
ha a két szőlőinda befutja a házat
s a külső vakolat sokhelyt
már erősen málik
de új létrát tesznek padlása elé

S a kertben szabadon nyiratlankodnak
a gazok.
Kifexik, s nem ötlik fel benne semmi sem

Sz: Tervei hát nincsenek?!

M: Kérdésed értelmetlen itt
legjobb ha magad válaszolsz

Sz: (kicsit hallgat - 6 mp -, majd):

Igen, szavadban bízvást meg-
leljük személyét. S persze nem
zavarom...azazhogy...akkor
persze

M: Nem. Hamvas szilváról az eső
pereg le úgy
s gondját nem leled

Sz: Érti e másoknak gondját-baját?!

M: Figyelmét le nem kötöd
ügyes bajos
dolgaid elszállanak
mint pelyva a széllel jutnak tova
melléjük nem érkezhetsz meg

Sz: Van-e hát ennek
az embernek
szüksége
valakire is még?!

M: A kérdések nem érdeklik
S a szőlőmetszővel hosszan beszél
s a fiaszterhez sem megy el egyedül

Sz: Éltében múlnak-e napok a végre?!

M: A szőlősbe, honnan a szőlő
belopakodott a házába,
mindig ugyanazon az úton
megy fel és le

Sz: Akkorhát barátai el is kísérik
felteszem

M: Szótlan szüretelnek, és
a boros poharat lassan
fogják, fényét okosan
nézik, néha meggyújtanak
egy újabb gyertyát

Sz: Adni már nem tudok
én neki semmit se'

M: Hasznod azért fellelheted
házában felkeresheted
üres aklait megnézheted
törölhetsz port és
teríthetsz neki vánkost
bora csengése lelkedben
soká ég

B (felkel, odamegy hozzájuk):
Iszap. Pusztán hulló mocsok. Nem látván a fényeket és
életeket beszűkült pasas lehet ez ha igaz
mit mond, lelke együgyű, a játékot csak hírből ismeri, s
személye kihagyható.

M: Frázis, mit szólsz
az ő íze törékeny
mikor a víz felszíne éppcsak
megfagyni kész, s te
nem érezve semmit sem izgatag
állsz tovább zamatosságaid keresve

B: Savanyú nékem ez a szőlő
s ez a termés konzerválva jó
találkoznod ilyennel, mint...
hahahh..., szőlőt bámuló róka
ha csukát fogott

M: Túl látsz; légy vakabb
és hidd meg inkább, van
kilencszögű kör, amit
egy perc és megtalálsz
csak lépted lassítsd

Sz: Kíváncsi vagyok, okfejtésedre
felébred-e

B: Nem történik semmi körülötte

(V belép kintről. Ázott haramiaszerű, tagbaszakadt alak):

V: Fuu! Ez dögledelem!
de jó

hogy itt vannak
van hová érnem ma
s ez időre megnyugtat. Vándor
vagyok s befogadnak tán
(beljebb jön, M mellé áll).
Az áldóját, de hely! Hej, hej, hejre
egy fehérnép!
(jobban megméri a terepet, nem igazán mer tekinteni a többiekre, fejét kissé lefelé tartja)
Kezicsókolom kisnagysád
(kis szünet - 4-5 – mp - B töri meg)
B: Isten hozott ha már nem is
visz
itt csak csukfogta rókát-mókát
kapsz
beled s fejed itt ki-s le-
hajthatod kabátod levetheted, szelet
széllel
és a távolból idebe nyugtod arathatod
(V értetlenül áll, majd odamegy az alvó H-hoz, és a közelébe lecsüccsen).
V: A francba, de éhes vagyok
hogy harcolnak az elemek
bent s kint idebe
(csönd – 19 mp)
E(feláll)
Nálam van még egy kis rétes
kér ?
V: Naná, hapsikám! Egy
ilyen csóka úgy meg tud ám éhezni
hogy egy egész uradalmat kizabálna.
Nagyon beles vagyok.
E (járkálgat):
Hová is tettem?...

(megáll az első kép első kép előtt)

Micsoda kép!!

(ott áll, bámulja) (lassan közelebb lép hozzájuk Sz, B, majd M is. Nézik; E elmegy

egy gyertyáért, visszajön, ókurátusan a képhez tartja):

Egy király palástban

S udvartartása

hm... ki lehet ? ...

B: Itt egy másik. Jöjjenek csak.

(átmennek a másik, emellett levő képhez).

Ez egy udvari bolond. Ha jól nézem

Szerepel az előbbin is

Sz: Jól viseli magát

M: Itt a harmadik.

(átmennek emellé)

Nem rossz kép. Egy festő, amint

egy fényképezőgépet rajzol

igazi ötlet

kedvem lelem benne

De nézzük akkor tovább

van-e még...

B: (befejezi a mondatot)

...dekoráció a térteknek

illusztráció mint

térelem – kérelem

E: (a következő kép előtt):

Ó! Minő borzalom

Fájdalom az arcán

és ajkán mennyi kín

ilyen embert nem láttam én

ha lenne segíteném

Sz: De itt van még egy... nem

nézzék csak...

két másik is. Menjenek!

(odasereglik mind az öt) (kis szünet – 14 mp)

E1: Valami vallási kép lehet
a világ teremtése tán

B1: Dehisz csupán egy
asztalt ábrázol rajta semmivel

M1: Azt hiszem, a szelet
lehet így lefesteni

V1: Szerintem ez egy épülő
ház, nézzék csak, ablakai még
vakok. Jönnek még ide

Sz1: Mit keres itt e sok Napba nyilazó
Gondolom földműves itt? Helyük más.

B2: Játékosok , kik asztalt faragnak
bábok önmaguk ellen
szórakoztatva frisseket

E2: De ez a folyosó itt utat mutat
fénye mindenképp szembeszökellő
máshoz nem fogható

M2: Ez egy bejárhatatlan
végtelen, más út
hisz bármerről nézem
csak körbe meg körbe ér
s kezdete az egész

V2: Székek valami körökön mi szerepe itt?
Hová mennek a messziből?

Sz2: Nézzék csak, arcuk mily formás
ki – mind mennyire más és maga
a ruházat, ha egy is
az eszközök eltérők, és a
szemekben többféle kíván

E3: A sok szétágazás.
Már az elején. Gyanús volt nékem.
Várjanak csak...

B3: Jó, várunk. Mik ezek az ívek

izgők-mozgók, tán mi is
ráférhetünk
bolondságom oly kevés

V3: Pedig a legdöbbenetesebb
hogy állnak is egyszerre
nemcsak mennek is
merre is
az áldóját maguk tudják
mit akar ez a kicsi
például itt?

M3: Meglehet, nem utak ezek, hanem
a régvolt idő mely kéri
az övét, s gyötri meg a ...
a ... várjunk csak ... kit ... kit is hát ?

Sz3: Némelyik persze hátat fordít
dehát nem is volna világ, ha
minden látható benne

E4: Nem az elemzőkben van a lényeg
valahogy, ki magát mutatja itt
behúz a sok mód egyfelé
egy hideg fekete acélgömbbe
s bárhol is törted fel héját
az út oda elvész
magad hiába is áldozod
sűrű mágnesmezőben sodródsz
szárnyán nemtelen erőknek minden-
nek mentén zuhanva a Pontba összeroskadva
mindahány volt ugyanott
törvények híján gyűlölve a semmit
explodálva és explorálva jutni vissza
a halt perforációk fölé megszületetten
– és pompázol létező, pompázol
kaftánodban, építesz uszodát, szakadsz papírként
s vagy érzelem két öreg között

méhcsípés a kézen, egy akkord
mi hazavisz vagy a zománc pattogása
vagy a festő boros kupája
ha mindent tud érzelmetlen
és élővé akar válni
pusztán most

B4: Csak jutalmad várod vén
szubszisztenciád bedicsőülését
hogy látnák mennyi az út
száz tallérodért a zsebedben ha van
általad levő mit kapsz
dics és igazolás sosem elég
s ha fafejed hő esze szikrákat is szór
elég-e fél falábadra is ha elég?

M4: (Sz-hoz):
Nos, nagyuram, emléxel-e már
leltél-e újfent valami mást?

Sz4: E képé vagyok
lenyűgöz és vonz a lélek mi
megfesti
Egyedül lettem tőle

V4: Nézzék csak tovább
(továbbáll az ötödik képhez, ott csípőre teszi a kezét,
nem szól; nézi)

E5: Amint nézzük egyre távolabb kerülünk
az igaztól, és hamfániálásunk
a létra vízrefektetése

B5/1: Hogy lebegő asztalokat érjünk el
azt mit még nem gondoltunk el,
nem is olyan rossz trükk...

M5: Túl kritikus vagy, itt a dolgok sokak
kis repedéseken nem tudnak bezuhanni
és nem kifogással kell félned ezektől
a múltbeli tárgyaktól

B5/2: Garmada noshát és igazából!
csecse jószág, ménkű nehéz
lehet neked a stelázsit
a lóca mellé rakni dibdáb
ötannyi ripityom
Sz5: Elég rossz világ
ha ez az a kor amikor
a tudat erőteljesen háttérbe vonul
E6: Persze, meglehet
egy asztal csak mit ábrázol
M6: Hogy élveztem vele keselyűk szárnyalását
reszkető rémarccá fogyott laposságát
ha ködpalásttal leptem be
égi könnyek után
hogy
nem
halk
feszes
sima
hideg nem
képpé vált, nem Isten oszlopa
s nem kapuőre
hazája a vadon otthona
a vadak temploma és kapuja
s állítsd akár lapjával is ha le
macskaravaszsággal beugrik minden
ablakon
beleszimatol örök esők erdejébe
tarkabundás ragadozók közt
bűnös egészségesen, tarkán, szépségesen
kéjvágyó pofával
boldog-gúnyosan, boldog pokolin
asztalunk, ez-e tán?
B6: Itt aztán jól megtalálták – megtaláltak

(pöpec egy munka volt)
a nyilazók útját cicavirág
s asztalát egy éjjeli éjjeliben
mentén, régi okítási vájatoknak ignoráljuk
a festője ász-e vagy filkó?

Sz6: Ahányan vagyunk
és ha valaki bennünket lát
azt látja-e, amit mi vagy egészen mást
hogy képzeltek vagyunk-e, avagy valósak csupán?

V: (M6 közepén elérkezett a hatodik képhez, obskúrus-figyelemmel nézi,
most közbevág):
Gyüjjenek csak! Egy üres keret!
(a többiek oda H kivételével megint)

E: Éppoly mint a többi megengedem
belül üres

B: Biztos itt fogyott el kódexmásoló barátunk
festéke mementóul hagyva itt
bár meglehet jobb dolga is lett
enni ment tán
(E-höz):
Apropos, professzorom, hol az a jó lépesmézes
béles-rétes, ha nem-igen rémes édes és éhes?

(E átadja a gyertyát Sz-nak) (odamegy a szatyrához, benne kotorász)

E: Az előbb még megvolt.

B: Bizisten megvolt neki. Még az előbb. Akkor volt meg neki.

E: Mondom. Ne hülyéskedjen már.
(továbbkeres)
Ha mondom.
(leteszi a táskát, a zsebeiben kutat, közben a többiek szétülnek, Sz a gyertyát
visszateszi pontosan oda ahonnan E felvette korábban)

Hát... hát... hát...

Sz: Én épp hozattattam
rakatnyi ropogóst
fog alatt vidáman pattogóst
pont' vendégeket vártunk
a táskámba is tettem pár
zacskóval, ha igaz

(feláll, s drága táskájából elővesz pár zacskót, kirakja őket egy asztalra, ő maga
nem vesz el egyet sem, leül, a többiek elvesznek 1-1 csomagocskát, elkezdenek enni, csak H alszik tovább. Sz ezalatt odamegy az üres kerethez, 14 mp-ig nézi,
majd odamegy az első képhez, 6 mp-ig nézi, majd úgy ül le, hogy látszik, még-
egyszer az üres keret felé fordítja arcát. Evészörejek. Kb. 80 mp múlva H meg
mozdul, és lassan felül az ágyban.)

H: Igen.

B: (evés közben)
Áé , dehogy ! . . .

(szünet, mindenki eszik, kivéve H-t és Sz-t)

H: Jóóó éétvágyat.

B: Kösz, nem hagytuk a viharban.

V: Kér.

(M feláll, odamegy az asztalhoz, leveszi az asztalon maradt utolsó zacskót – tehát 5 volt –, és odaviszi H-nak, nem szólnak). (M visszaül, ekkor már H is eszik).

(Amikor H elkezd enni, B megszólal).

B: Ropogós.

(Sz-t továbbra sem kínálja meg senki)

M: Isteni.

(Evések: E: jól megnéz minden egyes darabot
B: habzsol

V: tele marokkal, darabosan, az ujjaival fölülről lefelé eteti be száját

M: álmodozóan, kezében a roppancsok mintha pillangók lennének

H: ímmel-ámmal, kicsit grimaszolva)

(Sz ezalatt próbál kényelmesen elférni a keskeny falócán. Hátrakönyököl, hátradűl, egykedvűen nézi hol a többieket, hol a képeket, hol cipőjét; ezalatt kívülről mennydörgés hallható olykor. Evés kb. 1 – 1, 2 perc.)

E: Mondja ... kedves .... Holtpontúr ... ezek... a... képek... vagyishát ezek

a... szóval mindigis itt voltak

H: Mindegyiket a helyzet szüli

keletkeznek s meghívnak

távoli helyeket

(11 mp csönd)

E: Az utolsó előtti képben

vett e valami érdekest

mert

míg ön aludt...

H: Nem aludtam. Csak pihentem nem

úgy, mint ezek itt

(körbemutat kis ívben. Nem lehet tudni, hogy a nézőkre, a színpadon levőkre, avagy pedig a festményekre mutatott)

H: Észrevette, hogy mozognak?

persze a helyet homály

s elemek harcolnak

ami a nézést nehézzé

Viszont a hívás nem andalító

maguk tán tetszői mindnek

láttam magam is.

E: Azt érzem, nem először vagyok itt

H: És soxor jössz még

persze ha kedved van csupán

derű taraja
s a kép persze mely rád üt leginkább
most még nem ezt mondja el

E: És rád, de melyik
nem hiszem

M: Meg örök itelek ha
szép leszel s foganó
addig tán magaddá tenned
e bús képet vesződség nem kevés
s díja tán a semmi lesz

B: Balga beszéd? Mi köze ehhez a képnek?

M: Mi különbség van egy kép között? Amazt például ott, ne feledd, nézd csak meg szemöldökvonását, tán rád üt.

(B fölkel: s odamegy az udvari bolondot ábrázoló képhez, erősen nézi).

B: Csakugyan
engemnemző fiam lesz tán

E: Be kell ismerni az engem
ábrázoló kép sem igen
idegen tőlem
látni- szeretni kívánom ki megfestette

M: (odalép a festőt ábrázoló képhez):
E festmény én vagyok.

(5 mp csönd)

V: Mifélékről itt össze nem fecsegnek
kint vihar – azt hiszem, van –
de itt benn sem vagyok, engem hagyjanak
ki ebből

M: Kár, pedig nagy dolog várt volna önre
is

Sz: Ezexerint... ha jól értem... kisasszony...
nekem már csak egy dolog maradt itt
ez viszont érdektelen, hisz
hulló pályáktól eltérőnek nem mutatkozik semmiben

azt nem tudom, álljunk-e
vagy ellenkezőleg
M: Ezt Önnek birtokolnia kell
Sz: Van palástom, s felveszem
B: Monarcha leszel-é jóuram?
Sz: Átöltözz szaporán
(B fölkel. Össze-vissza jár. Kiderül, a malomban sok ruha szerteszét. Amint elkezdi a legidétlenebbül össze nem illő darabokat kiválogatni, E is elkezd keresgélni. Amikor jó sokat szétválogattak, a csinos nő elveszi tőlük a legszebb, legúribb öltözeteket, s szótlan átnyújtja Sz-nek. A két másik férfi arcán esemény, H és V tétlenül ül. M a felálló Sz-ra fölsegíti a lebernyeget, majd lassacskán a másik kettő is beöltözik. B hasonlít egy udvari bohócra, E viszont H-ra).

V: És most.
Sz: Míg a vihar elül vagy aztán
megcsináljuk A képet
ebben leszünk a külsők idebenn
hát jól ügyeljetek hisz
szelek taposnak el szétszednek
s homokvárként szűnik meg miről azt hitted élted őre
Az első s feledned nem szabad soha
hogy szelek szárnyának szertelen lészel kitéve
s távol a többitől forgó egymagad
csak állsz egymagad dacolva
alattad föld jobbra szél balra víz
és neved tűző bár tömeges
bennsőd emészti külső harcokat
s bár csatlóst fogadnál magad is
hogy elmennél messzire – de ily gyenge sose légy –
türelemmel várj. A te hited ez.
Enélkül csak feledsz s értelme életednek

érni nem fog be soha
te várj
Egyszer, eljön majd valaki és szélcsapó karjaiddal megharcol
mert mást azt hiszed nem tehet
megfordulsz, mert megfordult végre hogy ki jött megfordult nálad.
Ez lesz a te Szereped, s nem sok
hisz csak egy feladat mely neked ad pusztán értelmet
kínod lészen míg el nem jön s tán aztán is
sejtelme annak ez mily kevés
szomorító egymagad felvidítani ez se
fogja magát hogy közben időd megleled
üres széllovasokat fújni el
Egyszer én mit nyújthatok
hogy néma enyhet s írt ha hozzám így ha elérkezel?
De addig is
Mindent tudnod kell.

E: Most megszületni hogy fogok
hosszom mennyi lesz és csörgök-e tán
ha jó nem leszek vigasztalni
langyos tejet adni marpolyával nekem ki ád?
megannyi védelem most idebe
s kint a sok rikoltozás
védőm a honnan lesz csupán?

M: Ne félj én itt vagyok
jöjj közelebb lásd megcsókollak
vedd le hacukád
egész izzadt vagy
nem látod?
kis bohóm pihenj meg kis hős

E: Engem nem e vihar űzött
engem az úr korbácsa sért '
harcolnak ellenem a

törvények
M: Kifárasztani őket pár óra múlva fogod
E: Nem ismerem őket. Segítesz? Megint?
M: A tejet nem iszod meg, az orcsátát
hát fújd már ki magad
küle
ölemnek is véd
az űrszél itt, ha karom nem szorítod ennyire
el nem ér
E: Víz egyre mindenütt
és én csak izzok
a gerenda hígjain betör az ár
jöhetnek akárha lovasok is
szelek ormán, felhők peremén hahogy eloltsatok
M: Széllovasokra itt szükség nem lesz
harapj még egy falást
lázálom az egész holnapra feleded
E: Az űr szelét meg nem fogom
s míly kín mert híja lelkemben kelés
és bárha önmagam ellentettje lehetnék
az űrszelet meghágó észtelen lovas !
M: Űrszéllovas lenni ne kívánj
hát nem több-e a titok egy kacaj
mely ér?
E: Ketten, te és én, hiszem, elegek vagyunk
B: Egy űrszéllovassal szemben?
ki nem állhatom hogy ki nem állsz
állandójan csak kiabálsz s
kiáltasz rikoltón kínkaparó fel-el- s széthadaró szélt hadaró kikapást
kapisgálod már? nem? pedig könnyű te e-gyügyű képzeled a kínt ki bírja
a másikat s kibírod-e ezt nyavalyás csak nyámkolódj
M: Szavát ne figyeld

huzatos
B: Persze birtokolnod mindent
erre van huzatod
ő a dicső öröklet mi ördöngős
tudásszomj menni ameddig lehet és mégegyet lépni
fajankó
az ellen tenni mi beléd íratott
bigottéria ez is és oltalmazód nagysága lelkétől áll büntetésed pogány
elmélkedéseid okán ha megkapod
E: Láttam a többieket elpusztulni
a terepen sok űrszéllovas állt
M: Kicsim meséd csak felizgat gyere
az ágy vetve vár
E: Most hagyj. Utam kérdezte
hát ismerni jogában áll
H: Meg ne nevezd
tevékeny
is ha vagy kitérnél A pontból
E: Hát fölfedem
Sz: A fejekben kezekben és a lelkületben
volt sok fájdalom rítt kit elért a borzalmas áfium, hogy az űrszéllovasok
szertelen pusztítják népünk így és úgy
oltalmazni őt hogy tudjam
húzattam a partokra északon is
malmokat malmokat kicsit is nagyot is
ornamenssel avagy nélküle
díszes hajlattal vagy sokkal
ám veszgeteg
a véderőd szétmált mit leirhat sok hasonulat
B: S hiába hám pajtikám
lásd az én fövegem mennyivel többet ér
föl se veheted

csak ha a földön lenne
M: Gúnyolódnod
törpike
ha láttad volna az ürszéllovasokat
ma nem vagy ki így beszél
B: De ha elmondanád dicső májfa
ábrázatjuk a kutyafejű tatáré-e tán
vagy szerszámjuk-e oly borzalmatos?
Ó, dehát te itt vagy kellemesem!
Sz: Mi korszak ránkköszönt villámcsapás a hangyabolyba
minden mást felkapó eme ördögi csók
ahogy végtelen védtelen ért a végeken végleteket
a másvilág a nemvilág
mely nemek közt a lelkeket eggyé hasítja
M: Addig aludtál s az újnak
érzete ama reggelen ért midőn mogyorós aludttejed majszolád
mint mindeneg
a futár szakítva vágtán érkezett
s híre más volt, mint szokott
Sz: A Végek harca jött el
hol elesett legott ezerszám jó katonám
B: Fura-mura ura lettél helyzetednek
először ott hogy ne utasíts
hanemhogy utat mutass
és előállt-e az óriás hogy
kis zöldikéinek szorgos kis munkásainak és mint mindig ne csak
katonáinak de herepapjainak is óriásit mutasson?
de – bolondokat beszélek, hagyjuk is
a helyzetnek helye megvan már
és kisebb helyei is azt hiszem
M (E-felé fordulva):
De milyenek is voltak ezek

az űrszéllovasok a dolgot te ismered ugye ?
(7 mp szünet)
E: Szörnyeknek nem nevezném testük
magasságuk vagy hat láb
eggyel-kettővel több, mint mienké
lábuk törzsük az emberé de kezükön az ujj eggyel több
hírül azt hozták
testük diszes fekete páncélba bujtatott ám
mi legfőbb az arcuk
rettenet puszta golyó semmi más
fénylő fekete fémballon diaméterben egy láb ha meghiszem
Szavuk egy sem csak tett
ha erkölcsök nem barázdálják és
(Sz-felé fordul)
belül a perforált lélek ki-
beáramlik
elméjükbe’
szélcsend
cseng bongó e nekünk foghatatlan ricsaj
egysége ami felette áll a megtudásnak és tudásnak
hahogy ott van mindenben azonnal az
mi ott a játék
a véletlen és a szenvedély kétmaga
pályáján a már önirányított perforáló születés
és ha megnevezed tán egyedi életük
mily nehéz
felfogni a számoknak viszonyoknak és okoknak
sziporkázó káoszát
szivárványok kavalkádjaként
csak továbbgördül csak továbbgördül
és csak továbbgördül és gördül
a külső koordinátarendszer fogódzóid
elmozdulnak lassan
megöregszel

a szélben.
Gondoltam leírom lefestem néked ezer képbe
az ok világában mi van
hogy míg hozzád érek
gesztenyéim ki ne hűljenek
és a kinti lámpást még le ne oltsd
ha így hozzád érek
azt kérdezd a vasgolyóban mi van
de már alszik mindenki
elfeledi az igazi kérdést
ha hallanám legalább csak azt mitől folyamat a gondolkodás a piros
miért sötétebb a sárgánál az energia mitől van s
mitől a heterogenitás
de kérdéseitek csak átfoghatók
válaszaitok megadhatók azonmód
számolásaitok kivonhatók mind
számadásaitokkal számolni felesleges

H: Kinek beszélsz hát?
hallottál már hullát?

E: magamnak is üzeteg
belül
eme ballonban
átlyuggattalan
pedig ti láthatnátok szerveitek mérő
gúnnyal is akár-hogy milyen az érzéketlen...
(olyan kacajjal nevet fel, amely kezdetben kitörő örömöt,
jókedvet, határtalan pompát és fenséges kedvet tükröz,
majd a nevetés szépen átmegy hátborzongató félelmetes
gyűlöletkacajjá)
teremtő szarás

H és V egyszerre:
Az jó

Sz: Uraságod ha szavába nem vágok

gondolatmenetét ottfelejtette miben az ok világa lenne
E: Kívülről átvihetetlen mozgások
önmagukat soha át nem lépik
ráncot nem húznak
s ha leírod:
a szagot színnel
Sz: Közölje már mindannyian tudni akarjuk
a fejükben mi van
mi lehet ha nem anyagi
E: Amit mi kopásnak tartunk
ha Platón szavait jól veszem
ott meg nem jelenik
elméjükben ahol azonnali és maradéktalan
a két várúr
előbbi futára a véletlen utóbbié a szenvedély
s mozgástérnek mit mi elgondolunk
kettejük sherwoodi erdeje
a vadpofájú szabadság és a lebegő számosság, azonosság érték
és
erő terepén
Sz: És ellátásuk energiájuknak
kicsavarozható és mondható-
e ha rezzenetlenek mint a képletek
és miképp volna ez erdeje a szenvedélynek
összevetni nem tudom
E: Hogy szerelmes a nyolc a zöldbe
ferdén folyva ha a véletlen be nem tarol
vagyok ma egymagam
S ha majd érti a hallgató
s karját kinyújtja csak úgy felesleges'
akkor érted csak nagyúr
az érték nélküli érték melyik erdőből szaladt
hahogy a véletlen szenvedélye mi
Sz: Noshát úgy legyen bár azt vélem

nincs is szükség az érzésre
a tetszés elszáll jelenlétük nyomás

V: Már engedtessék meg, nos legyen: "hahogy"
közbeszólok engem földibb gond piszkurál
útjukat miért erre vették
otthon nekik mé' nem jó?

M: Otthon már ezer éve állt
a vészt hogy odázná el ha meglehet
tudása annak mit ismerniök nem lehetett
a vigalom

E: Rájuk tört mi megmondva volt akkor is
(nálunk halál a neve
ez
bennük a kérdés mi cél éltető...
[M-ra néz]
raktáruk
[újra a többiek felé]
fogyására)
hogy vannak-e módok, a világ zárt-e
és vannak megismerhetetlenségek is
nem tudom

B: Igyhátképp...
(ugrik egyet oldalt)
kialakult a Révén!

B: A kiknek révén a kiknek révén
akik szörnyek táncolva
a parton a parton
hahaha
(nevet gúnyosan)
így hát megtudom
van túlsó part s köztes az én
magamba bukik
igyhátképp
és hát csak sétálsz fiú sétálsz egymagad

a kies esti utcán a kék fényben
talpad fénylik esős kövezeten
az úr hisz ha jól mondja
ez is meglehet
megengedem
neked
ma
a
gondod
azt hiszik
mindössze a lépték
mérték lépte sete-bota
csukló mozgással bábicskol a partra
és érinti meg a világító fejű varázsló kezét
mosolya
őt keresték. ő mondja ki a véget keze ítélet
a másik tán mágus vagy táltos
ismeretlen tett a gyertyagyújtás
nálunk hát magyaráznod meg jó lesz
Eljöttetek hozzánk hogy megnézzetek minket
már rég vártunk

(a közönség felé lép, kifejezetten hozzájuk kezd el szólni)

benneteket kik nem is tudjátok annyira
nemcsak ezért vagytok itt
tánc s más zavarba nem áhít
inkább érzitek

(a többiek felé fordul)

a bajra a báj ha old hálót mi vagyunk
hát gondtok megoldani zavarba nem hoz
veselkedjünk nekik össze hadd láták
a perspektíva mozgása mily
jajotokra reggeli ír
Furcsa furcsa furcsa

furcsa két alak volt ez meg az
járta hogy van mit nem tudnak
s mi bűn megbocsátani csak
legyintve lehet
vannak dolgokhoz mikhez nem értenek
igen
nagy becsben hát nem álltak
megkeresni gondolták őket most
jó lesz alakmások partján
,,Betegek vagyunk amiről tudunk miénk minden
vagy a sorsunk nem egészséges
frász töri hullámtalan életünk
lassan-lassan széthalunk
Nagy úr a hiány négy kereke
S felkarolna bennünket a
titok, a vicc, köszönések s hazudozás
nemlétező magva létezésünknek”
epekedtek s acélballon fejük
forrón izzott az utolsó vágytól
hogy megmenekülnének
„Be hol keressük e négy
hercegnőt váruk hol lehet
a távolságot mire mérik végre
megszoknunk lett volna jó ... ”
Azon a tulsó parton lesz
majd egy ki a választ megadta majd
s írja „a távolságot
mint üveggolyót megkapod”
hát jól nézd meg
utadra elkísér kezedben is elfér
éterúton fut át fel is foghatod
kezed ha kinyújtod
feltárul az a világ
hol bolond s buta a

beteg bérlő
ember
E: És hát milyenek ezek az azt mondod
"emberek" egy mozdulattal kimutatni ha lehet
(B felmászik egy szekrény tetejére, ott hódító pózba áll, nem szól egy szót sem – 11 mp-ig így marad, ekkor:)
M: Elhallgass! Helyedről legyere!
(B lazít egy kicsit tartásán, de marad)
M: Gyarló lassú kopó lények
a költők bolygójának lakói
tudásuk is csak részleges pengő
érc vagy cimbalom
(B leül a szekrény tetején, lábát lógázza)
hol állandó a harc a kicsiért
nem tudom nem tudom
törexenek s porba sújttatnak
E: Eszem elmaradt ha e poloskákhoz érek!
A mindenségben nekem dolgom velük mi lehet?
Én tudok mindent
mindenferre mi mind ilyenek vagyunk
vagy azt tanuljam-é tőlük el kínkeservvel
hogy kínszervekkel szerezzek tudomást ?
erre volnék elrendelve dehát mi
végre már
M: A hullámokat. A hullámokat. A hullámokat. A hullámokat,
hullámokat és hullámokat... hullámok... hullám...
hullá... hull... hu...
E: Dehát mit is beszélsz !!
magamról mondjak-e le
akarhatod?
M+B+V: Ennél a helyzet is nehezebb
azt kell megkapnod az embertől
mi számára a legékesebb s
ha néked ajándékozza szép szerével

a második sorsot egy jobb cipőt megkapod.
(B az „egy jobb cipőt” kifejezést erővel kiáltja, különben mindhárman halkak)
E: őrület vagy döbbenet
Világukat hol keressem hol lakik e kagylófaj?
M: Kilit rendszerének harmadik bolygója
hol most az évjárat
Könnyű ha sietsz
E: E búvárkodás undorral tölt el
B: Ki szép akar lenni annak
szenvednie kell, s
a szenvedés szép dolog
E: Ez hát az ára a második után
az első
V: Jó utat
ti mentek s én maradok
így távoznak
egymástól
M: (Sz felé)
Nos, jóuram mit teszesz?
Sz: (székével hátradűl, kicsit hintázik, a kezeit a tarkója mögött összekulcsolja, 9 mp így)
A helyzet így mi még nem volt
soha
futnunk meg nem szabad
ezért (némi tusa után) elrendelem erejüket
hogy lekötendő mint mikor a
pók a légynek cselt fon
húzunk fel a végeken jó malmokat
szabódjanak mit tesznek s addig
mi is sütünk ki egynémely dolgokat
B: (Leugrik a szekrény tetejéről, Sz felé)
Mit sütsz hős szűcscincér? Tán hűs sört
süt-e hőn e főpincér?

E: És az űrszéllovasok csak fergeteg és fergeteg
mögöttük minden puszta s rom
megtudnunk végre volna jó
a hosszú távot átfúrva otthonu
n
kban mivégre vannak
s ha jól hiszem
(M felé) (ezalatt B leül M mellé egy székre)
történt hogy egy kislány
kapált
a réteken és tett vett mint szokott ...
V: (feláll, és odamegy B mögé) (B-hoz):
Állj csak fel jó cimbora helyed
átveszem
(B feláll, leül V helyére)
úgy, kisnagysád ...
(V leül M mellé, közel hozzá, és bizalmaskodóan átöleli félvállát)
... és arra járt egy vándor
egy kedves alacsony izmos vándor
nem szolgája senkinek
nála hatalmas fütyköse jó társa
mely cserbe' nem hagyja soha
csak a vak nem szemtanúja
a minden ez
kezedbe veheted éltet ád s örömöt
belőled el nem vesz csak hozzád tesz
célod eléred ha magadhoz veszed
és kiteljesülsz bent válsz ki eggyévált kétmagad
M: A dolog érdekel de csak ha
nagy, s erő
döngető megdönthetetlen trankvilis támaszom
hahogy mértéke a maradéktalan
s vágyat mit támaszt ez

mégegyszer
mégegyszer
mégegyszer
és csak még még! még egyszer !!
(kicsit kifulladtabban, kicsit lihegősen)
vagy még kétszer
és ... ezerszer
vagy még ?!
V: Nem vagyok
a vágy vagyok mely elemésztett
és odavagyok
érted
oda vagyok
érted ?
hát lecsonkolódtam és váltam azzá
mit csak szeretnék
Szeretnék forradalom lenni a testedben (2 mp)
pormámorban s csillagos éjben (1 mp)
száguldani szakrális szagba
szád szótlan színes szegletében:
Látvalátni, hogy fogadj magadba
Forradalom akarok lenni (3 mp)
mohósító mámorral marni
titkos bőröd ízes várását
és érezni óvó fogaid
várvavárt vibráló varázsát
Lenni; (2 mp) a beteljesítő forma
új rendezetlenségbomlasztó
eggyévált-szerelmes harapás
étvágyat gerjesztő – lohasztó
márványmézszerű életadás.
Kígyóként tekerődzünk, (2 mp) árja
végtagoknak ráng kusza ívvel (1 mp)
és a férfikenyér leönti

vad seregét lüktető hévvel
ki tudja már ki miből nőtt ki.
(6 mp)
Orcáddal Te is, szemérmetes
kis és nagy ajkaiddal rámnyílsz
Más is (1 mp) ki mint pörnye szállt a
széllel (1 mp) adta föl magát: norma (1,5 mp)
szerűen senkinek volt valaki.

Ott ajkalódzom én nyelveteg- (1 mp)
érezve megadás győzelmét
demokráciaszagú furcsa
teremtés megsemmisítendő
végtelenségízű mélységét.

Konok kettős maró futama
sellődzik be (2 mp) vibrálva kígyó
e pólusfordulat (3 mp) metszőség (3 mp)
forró parázslövellés alul (2 mp)
óva várás nyakadban s kétség.

Tegnap csak az adott volt (3 mp) vetted
alulról szavazott seregek
mozdulatlan nagyságod mozgó
viszonyba húzó falánc ro-
hamát (2 mp) megadott – terpeszkedve.

Á egyenlő ával (1 mp) a Szép–nő
mi adott, mi nem tételező
(lobba fel intellektuális
szükségkénytelen harcszerűség!)
pusztuljon lüktetverepesztőn.

SZAkitva VÁgtázik VERSEnyez-
ve gyomornedvek elemésztő
pajzshadával kígyóseregem
mámorlohasztó bélüregek
kijózanító fél tereken

osztják szét megmaradt csapatát
szív, lélek, s idegek agyfalán
hálózva végeláthatatlan
dús enzimútjait mozgásnak
van der Waals kütőerőkön át.

Magam is animalculusként
hasitok éles merőn mozgó
ellenhadak rhapszódoszaként
érve előbb világteremtés
frisslételeztető csarnokába (3 mp)

hol azonban a vágyó előny (3 mp)
győzöttként írta beléd magát (2 mp)
látni, evolúciót (2 mp) senyveszt (3 mp)
s sárgán sivárra sarjadt saját
önnön önmegadott önmagad.
(6 mp)

Kifordulunk – ismétvilág néz
most a most bennünk és itt az itt
te tudod (1 mp) én nem (1 mp) most én vágyok (1 mp)
te akarod (1 mp) én várok (1 mp) az lesz (1 mp)
minketújító forradalom.

Színes szavaink szétrepesztik
szennyé szaporított sejtjeik
primitív életbesiklását

és juttattam magam magunkká-
tornyosuló új valósággá.

Szád szétszakítva szüld meg szörnyű
szüleményét sziszegő szóknak:
a nyelv élet s társa a maga
akaratvilágból válva ki
emberi méltóság, s új . a . ha .

Ki mohó voltál, s faltál kígyót
csupaférfi sellőembert be
ölelve magambasüppedek
hogy súgva súgjam
(finom hangszínnel) szeretnék
forr a dalom
Ienni
a
Ielkedben
(11 mp)
(E nevetni kezd – ! –, nevetése kezdetben
gúnyos, majd átmegy életteli egészséges kacajba, később
kezd kissé kényszeredetté válni, Iegvégül pedig
borzadálytkeltő fekete hatalomnevetéssé alakul; ez az
egész pontosan 22 mp)
E: ... de hányat ?
hányan ? s hányat ?
fri tájmz fri tájmz fri tájmz
Hárman (Hár – man)
(M felé fordulva!)
A szemed nézem, e távoli talányt
Magát a fényt, e különös világot
s fázom

Sors akarata lehetett nem tudom
Menekülök és közelitek Hozzád
merészen

Röpül a gondolat, a Hamar s a vágy
Ellentétes erők között élünk mi
egy ideig

Idősíktolódás adja a Szépet
Kilencvenkétezer éve várok Rád
örökké.

Ráhagyatkozás a dolgokra érint
Futva jut távolra minden okozat
bennem

S ha igaz akarok maradni Érted
Nem tehetem, hogy akarjak, akarjam
a mindent

Szolgalény az isten mögött az Ember
Az álom nélkül ébredek magam ra)
egyedül

Egzisztensi vonás lett az érzelem
Az időben élve Szellem az ember
nem lehet.

Szeretet, szerelem, közösségformák
Az ember veszti nemeslelküségét
szűkülve

Őrjítően égit erkölcsökön túl
EIlentétben mit mondtam, monogámnak
lenni

Hol anyag van, totalitás ne legyen
Megbukik itt a keresztény szeretet,
nem lehet !

Hármat e saját világ nem fogad be
S kívül rekedtél, halott mosollyal
integethecc

Látomások gyötörnek leerővel
Vizionál csúf képekben a hitvány
képzelet

Egy szigetet lát állandóan agyam
Hol Te, ő s én vagyunk megosztva – élve
birtokolva

Azt számolgatjuk ott egyre seb – e(ő)s – en
Egyik öngyilkos Iesz, aposztrofáljuk
a semmit.

E földdarab is alig bír bennünket
Pedig végtelen, hisz a fantázia
szülte őt

Fenyegetőzünk suicidásunkkal
Létünkben hisszük az Istent marokkal
a Sátánba

S mikor megérkezik a kalózhajó
Három akasztott embert simogatsz szél
végre

Hallgatja a nemvágott kötél Ielkünk
Most, (1 mp) nesssztelen (1 mp) sodródik melléje is
a Halál.

Pedig nem így lesz! S e hit is oIy csonka
Egészség-telen, életgyűlölt szellem-
lélek – vagyok-

Ami a valóság – képezem. Szegény
EDDIG voltam a mindig-mindig győztes
-kereszteslovag-

Lelkem örökvoltúságában érzem
A csillagéxer kozmikus Egy-Iétem
-mindenkiben-

Dübörögve ki feszit föl belőlem?
Ím, én volnék-e magas-magambani
– daimón – ?

Csúf botránytáncot járt az élet rajtam
Vártalak, behozod-e a gyereket
a cellába

Verten vártalak végtelen vértelen
S ajkammal százszor leírtam a neved
némán

Egyre megfogyatkozottabban jöttél
S beszéltél hókat, hideg fákat, telet
kihígítottra-töltötten

Mikor utoljára jöttél, megfogtad
A kilincset, és érintésed helyét

e megfoghatatlant
e mámort
e csodát
e pompát
e varázst
őrzöm
én
de
ugye jó
volt baszni mással
a megérinthetővel, a normáIissal
a széppel, a megnyerővel, bárkivel, csak... mással (6
mp)
Aztán megszűnt az Idő
megszűnt a Rend
eltűnt az Azért
eltűnt a Miért
felszívódott a Látás

felszívódott a Más
nem maradt más, csak a Szét
Meg össze Folyás
(6 mp)
De új rend alakult, és a topcsik kiengedtek
Lassan-lassan felsejlett egy akaróbb akarat
írtam Néked fokozatosan
egy-egy lapot hogy
élek
én
Otthon ezer magány, a tétova lépés, talány
Vár az elhagyott kilencvenkétezerhuszon év
és lassan döbbenve álltál fel
a gyerekekkel
vele

ott
Itt, az elmegyógyiban is víziók törnek rám,
Hogy az Ugyanaz több lesz mint a volt-e mlékezet
s távoli talány, különös világ
soha többé nincs
nekem
itt

Csókolom paprikajancsit, s kötőt teszek rá, hü
S bercent an ész, na, de ireg, kiforcsant a lábam
de leheletfeszítésemmel
suttogom Feléd
szeret
lek
(11 mp)

M: (E felé)
Elhagyott az Isten
elhagyott a még
magát megadó
meredten hulló
zuhanó röptű mélyrepülés
az ismert kábulatbasüllyedés
hosszan tartott, túl, túl
hosszan tartott e végzetem.

Felgyőzött akaratlan a vágy, tiporva az összes észverés
lomha, sürü hatalmak jöttek át – meg – át az éj – jel
s meglátogattak furcsa-furcsa tipegésükkel
az elhagyott szentek

A lét, itt, természetem megnyilvánulása
Néked e természet a Iét alkalma csupán
S mikor a létezővé vált határ megjelent
A Kettő lett halálos dilemmád.

Elhagytam magam ?
elhagyott a már ?
a tágítva tételezés
a túlmegismerő testesülés ?
átérint a lehetségvilág
e felerősítő szűk(ülve)levés ?
aposztroflétü vagyok vagy hatalom:
Te-más
Isten, elhagytam Magam?
Isten (4 mp) Magam
az elhagyott szentek
a kettő lett halálos dilemmád.
(6 mp) (V-ről nem tudni E, avagy M felé beszél-e):

V: A nevét mondom –
Az érv nem fogan
hátatfordítok mahahagamnak
érted sírok, a halottnak
(gúnyos hangnemben):
„az éjként repülj
máshová kerülj
lépted mögé ne nézz, ha fogy
szaladj el ha kevés a sok”
(elkomorult hangszínnel, feláll):

Nem babér neked.
Másoktól ne vedd
nincs hely kezed hogy hová tedd
sebb(e)ől homokóra pereg

Lassan véged már.
Vedd a koffered
nézz körül még alaposan
nevess, a holnap így Iehet

(4 mp)

zászlók a zsebben
gyűrű a fejben
emlék, mely varrodat tépi
poros tested nincs ki kéri

fényévek múlnak
szeretettelen
Iassan elvész mi volt a hitt
ki integessen, már rég nincs

vond ki a pengédet
vágj át hol szakad
nem bánkódik senki érted
bent vagy kint élsz-e nem kérted
némán utazom
s képedet feledem
a Földön végig arctalan
tejutak felé parttalan
(8 mp)

M: (V felé)Magam vagyok azt hittem
a fény s pompa mi rám tapadt
a por, hogy bé vagyok
nem igaz
Üres skizofrémák ügyes meze
megragadó megragadás megragad
hogy a képzeted lennél
nem igaz
félszeműek vak királyaként
mert vaskovácsnak gondolnak
hogy igaz
vagy
nem igaz

Mértékvesztett és tartalom nélküli
minden mit mondtál
s egyre – megyek – tévedek
bevallom, igaz
csalás és báljós hívás
mely közbeszólni tudott csak
belül a szükségnek
bevallom, igaz
ki téved a lényegnél
és hazug a másság előtt
valahol megfogják
bevallom, igaz
S magam vagyok azt hittem
üres skizofrémák ügyes meze
félszeműek vak királyaként
mértékvesztett és tartalom nélküli
csalás báljós hívás
ki téved a lényegnél

(3 mp, közben V, mintegy megsemmisülve leül egy alkalmatosságra előtte)

E: Csaló tévedés volt gondolni, kell a Hiány
s lelkünk tulajdonsága, hogy expassionál,
hogy élünk BELE valamibe
s feltöltenünk viszonyt nem szabad
nem tudom.

Ok teremtő és teremtett megbicsaklik,
megfordul csúful ki Iett a műveleti lény,
s nem találom a rést – hol lehet
megszakítani e káoszom,
nem tudom.

A másik általi e különös magányom,
hol kétségessé válik ki az úr, s ki szolga,
a titok kondicionál-e
vagy csak a kiterjedés látszat,
nem tudom.
(7 mp) (feláll, elkezd járogatni)
bár... bár...
(úgy beszél, hogy nem dönthető el egyértelműen kihez szól, szól-e , külsőknek egyáltalán)
bár
sikerre boncoltad szét millió képzetedet
mögötted maradt ganz valóság
elmaradt a tartózkodás ideiglenessége
megszűnt, hogy nincs helyedre halál.
Ittfogott az ezer látványszokta -
számtalan részegült meg látomás
s léteztetésbe burkolva hoztad
a hétszervárvavárt várományt.

Minek élj még ismeretem? Mindigmás
szerencsére nemvoltsoha kudarcod
akkorgyőzelmek unalma kicsinál
lassan papírba hajtod unott arcod.

Ma megfogom a kezed, lásd itt vagyok,
az utolsó Pillantás ez, az egymásrapillanat,
darabka pengő érc, s cimbalom, ezt adom,
s nem bukik fel az árból sem ő, sem tenmagad
(V azonnal sóhajt egyet)
V: Hamu, hamu... hamu és gyémánt
(2 mp)

Holtan él és messze	JÁR	
Lopva tekint és futva	MÁR	
Megannyi	KÉPZETED	súgom fülembe:
Elakadva	A MERSZBEN (1 mp)	a félő gondolat
Magam!ra múlok (1 mp)	SZEMBEN	
Fájón szakit szét	LÉTED: (1 mp)	
ElértékteIenedik	A TAPASZTALAT	alig látott mosolya (1 mp)
A tegnapban	HOL VOLTÁL (1 mp)	megszűnik hirtelen
Lezárt rámrobbanás	JELEKÉNT	
Leállóan fülledek	MAGAMNAK	
S tornácán híg	SZÉTVÁLOK	kívüljárva
velőknek		
Az eresztett valók	SEMMISEN,	az ittlét mozdulatát
ürességét		

Nagyságok nélküli egységek	BANÁLIS	
Bábuit nézem el	KEZDETKÉNT (1 mp)	
S a súlynak átvihetetlenjére	GONDOLVA	rakom át
Kapcsolatát téve	AZ ÁTVIHETŐRE (1 mp)	idejét látottan
Ízeket tervezek	ÖSSZEFOLYVA (1 mp)	
Betegen szatirizálva	A KÉPEKET	
S fordított látószögbe	HALMOZOM (1 mp)	megérinthetetlen
Képzeted (1 mp) szertefoszló	PÓLUSMETSZETÉT	
árnyát (1 mp)	(1 mp)	
A semmiben a sok is	MEGANNYI	
Bolondos népek archadát	VÍG	
Csörgősapkám rázza	GÖRCSBE	hirtelen (1 mp)
S lényegtelenségében	JÁTSZVA	meglépnem nem lehet

Hamu és gyémánt vagy (1 mp)	LÉPTED	
Sima hullámzás és fénylő	MOHA	
Időről időre megtagadó	FÉNYBEN	pillantó
Színforgatagos	SZÖKELLŐ	mostoha
őrült cirkusz kelyhében	HANGULATKÉNT	
Perdülsz mint birtokos	A MÁSSÁGNAK	
Tova s léteztetőn	TŰNSZ	nézőn a
Szertefoszlottnak	EZERKÉNT,	valóság.

(5 mp szünet, M arca megdöbbent, ezalatt E is leül)

E:

Holtan él és messze	JÁR	
Lopva tekint és futna	MÁR	
Vissza-visszakapva	KÉPZETED	súgom fülembe
Elakadva	A MERSZBEN,	a félő gondolat
Magamra múlok;	SZEMBEN	
Fájón szakít szét	LÉTED:	
Elértéktelenedik	A TAPASZTALAT	alig látott mosolya
A tegnapban	HOL VOLTÁL,	megszűnik hirtelen

Lezárt rámrobbanás	JELEKÉNT	
Unottan fülledek	MAGAMNAK,	
S tornácán híg velőknek	SZÉTVÁLOK	kívüljárva
Az eresztett valók	JÁTSSZÓN	az ittlét mozdulatát
ürességét		
Nem energiából szeretsz,	HISZ	
Szürke, de fontos lettél	MINDENKIBŐL	
Ott állva, hol látni lehet, s	KIHOZTAD	új konvenciót léteztetve

Magad ,,mindenkivel	UGYANAZT	hahahahaha
szemben”,		
Ízeket tervezek	ÖSSZEFOLYVA	
Betegen szatirizálva	A KÉPEKET	
S fordított látószögbe	HALMOZOM,	megérinthetetlen
Képzeted szertefoszló	ÁRNYÁT,	pólusmetszetét
A semmiben	MEGANNYI	
Bolondos népek archadát	VÍG	
Csörgősipkám rázza	GÖRCSBE	hirtelen,
S lényegtelenségében	JÁTSZVA	meglépnem nem lehet
Hamu és gyémánt vagy,	LÉPTED	
Sima hullámzás és fénylő	MOHA	
Időről időre megtagadó	FÉNYBEN	pillantó
Színforgatagosan	SZÖKELLŐ	mostoha
őrült cirkusz kelyhében	HANGULATKÉNT	
Perdülsz mint birtokos	A MÁSSÁGNAK	
Tova, s léteztetőn	TŰNSZ	nézőn
Szertefoszlottnak	EZERKÉNT,	valóság

(4 mp)

V: (E re néz):

Jár már képzeted a merszben
Szemben léted a tapasztalat
hol voltál
Jeleként magamnak szétválok játsszón
Hisz mindenkiből kihoztad ugyanazt
összefolyva a képeket
Halmozom árnyát megannyi víg görcsbe játszva
Lépted mohafényben szökellő
hangulatként a másságnak
tűnsz ezerként

(7 mp)

M: (ki lett ütve. Összetört hangszín, kissé szepegve):
Súgom fülembe:
a félő gondolat alig látott mosolya
megszűnik hirtelen

Kívüljárva az ittlét mozdulatát
rakom át idejét látottan
(2 mp)
Megérinthetetlen pólusmetszetét
hirtelen meglépnem nem lehet
(3 mp)
Pillantó mostoha nézőn
a valóság...
(9 mp)

H: A lényeg tehát ez: a réten hol
a kislány kapált megjelent
egy űrszéllovas legott egy cserjés mellett
és a vándor

B: (E felé):
És mire a bölcs tudomány és a vajákosság
nem elég
megoldja az mi bolondot csinál ezekből
lépekedve meg tipeggetve, amolyan jó fütykössel
ráérezve a másikra ...

H: Volt egy tulajdonsága a vándornak
tán ezért kellett, vándor ...
hogy ...
hogyhát megérezte jómesszi a másik mit
gondol

B: S kapóra jön ez fütyköse
hogy kitudja, a másik mi
ben sántikál

H: Képességével a hírt a jó

királynak megviszi.

B: Hallj hát csudát jó úr,
titkaid kell nekik meg a
vicceid
és ahogy elköszönsz
meg a hazudozás, hehehe

H: Ő az egyetlen akiből hiányzik mind

Sz: Négy defekt ez csak mindenkinél
fellelhető épp nekik miért ez kell
tőlünk

H: Hullámtalan – parttalan óceán az ő lelkük
sokunk sokja kell hát

Sz: A vándor érzete mit beszél
El hányunktól mennyi kell át ?

H: Fontos feleslegessel foglalkozz minek
ne dobnánk nekik oda mi nekünk csaknem
semmi
ha nekik ez kell
vihetik

B: (parodisztikus térdemelésekkel cinikus vihogással elkezd föl-alá járkálgatni, 10 km/h, közben gúnáros felsőtest- és törzsdöntések, oldalt tartott kartartás rájaszerű hullámokkal):
Igen ám igen ám de nem áám de nem ááám
millió billió kerekecske gombocska
iitt szalag a gondocska
mond
(V felé)
még mást is a vándorka?
(megáll V előtt)

V: (fakó, tompa hangon, hasonlóan H-éhoz) (8 mp)
ha jól értettem
meg

tetézi rendeletük még egy fene
hogy mit az embertől kapnak
a legnagyobb kincse legyen
de a mi világunk más
szenvedély havát hordja elveket s értelmeket
út porát hordja és csillagot követel
és miért jöttek minekünk csak sár
oldani nem lehet
(7 mp)

Sz: Mielőttünk hát kettő az út és irányuk igazságba nem vezet
ám nézzük meg addig is nekik a sár mi
és ha lupénk jól nagyit már látható
hogy önmaguk .

H: Dögrováson levő portéka mely
utolsókat rúgva is még élkedik
pedig kincsük mennyi elvenni soknak lenne jó
a két várurt és más se kell
és csak ülhetünk

Sz: Tőlünk ezt nem kérik számon pusztán
az Isten
és mit kérnek tőlünk nem adhatunk

H: ez mindig így lesz
(6 mp)

Sz: Hát rossz.
(B-hez):
mesterencem kit kivált irigyelnek a kiváltságosok
hadát összecsődítsd hívj ide minden bölcsebb
bölcset, s érzékeny művészt és papot
messzejáró tudóst és vándorlegényeket
minisztereim és a generálisokat

B: (felrikolt, M felé)
Juhé ! Tá tá tá tá tátátáá! („Keleti Pályaudvar szignál”)

Asszonynép, kereket oldj
négyet is ha egy ki van'
a gúnyákat oszd ki már
főjön a láz a pompa
a haditanács összegyűl tátátátátátátá
(itt tartható az első felvonás és a második közti szünet, hogy aki haza akar
menni, hadd)

(az adott esetben való második felvonás)
(Terep ugyanaz. M segítségével átöltöznek. E, V és H elég fancsali, kelletlen, életunt, érdektelen arc, a többi vektortalan. Amit M egy ládából kivesz, az acélosan fénylő fekete selyemruha, kicsit szkafanderszerű, ezekbe beöltöznek, minekáltal jóval homogénebbekké lesznek, nemi jelleg sem marad).

E: (H-hoz lép, hozzá):
Tudod
(5 mp)
azt nem értem hogy van most próbáltam
felírni valamit
nem fontos
de alig megy
betűket tévesztek ésbár végül sikerült
a szavak nem enyéimek
rosszul köthettem a kapcsolatokat
H: Házikód nincs.
E: Engem nem boldogítana
H: Tévedsz.
Amikor télen a gyenge kályhába
egyszer
jól befűtsz és hátaddal is nekidűlsz
érzed

az élet átjár téli kabátodon
befőtt
mosoiyog szeretőn rád a szekrényről
magad
szögeled be a púpozódott pallót
mikor
észreveszed téged is lát valaki
nyitasz
ajtót s jön a koma hogy kész a kerék
s eszeI
némán köszönsz és pipájára mutatsz
(9 mp. Ezalatt E kissé megütközve és megdöbbenve H-ra néz, s látható,
hogy vesztese)

E: Neked van.

H: Egy van hol ellakom de hogy
papírja kié nem tudott
én belakom 'mivel segítek neki
a helyiek mondják szívesen
járna ez néked is
nyugtató

E: (sóhajt, 4 mp):
És azelőtt

H: Mi az
előtt
(2 mp)

E: Igaz.
És most hová készültél hogy itt vagy

H: Barátomhoz
(6 ! mp)
magoknak énekelget
mik kikelnek és szebbek lesznek mint
valaha

E: ... azelőtt

H: (elneveti magát közepesen)
Azelőtt.
E: De táncolni nem kellene plusz?
H: (elneveti magát, most önfeledtebben)
Igazad van.
Mondd, nem jössz
E: És mi lennék tán böjti gyertya
mifölött csillag utat jelez
vagy kéklő ég s dúdoló szelek
magok haván halkuló zene
erdőket gereblyéző hajnal
dallamod keresem örökkön
megtérjen benne a félő vad
és a lánglobogó erdőharc
H: Csak pompa. Nem is ezt keresed
egyszer csinálj meg egy pár csizmát
mint az az író és légy büszke
keresni felesleges küzdés
tudod ha a törvényt ismered
(E sóhajt)
a világnak dolga rendben van
csak nem tudsz e rend szerint élni
visszafog s fenntart a képzelet
E: A dolgaim mind letárgyalták
és az utjaimat elvették
nincs meg a harcom békéje se
és a jövők magom felfalták
már nincsen senkim sem és semmim
homokozóban játszom éjjel
arra megy el egy vaksi koldus
és biccentünk egymásnak meglehet
(14 mp)
M: Csináljuk meg hát a tükrét a dolgoknak
lássuk meg hát az egy tud

e kettő lenni
B: Kétszer egy az egy
bár nem egyre megy
a fene és ne én egye meg
a botor , ki hőst fakaszt
a hívó rom s a jövő ((der Kommende / the coming one))
ha elapaszt s rommá lesz
M: A vágyak tükre ez a játszma
parancsol hosszas nézéseket amint
nyerve magára ismer az ajakmozgás és célja
kétirányúan hogy ki kié
B: Szép szép vagy tükre körödnek nekitán
a legszebb te mondod szőlőjós
ám honnan veszed eszemadta külcsönibe
a kritériumokat és premisszát ?
M: A láthatóság kritériumát nem én határoztam
meg –, de, még egy lépés, és láthatatlan leszek,
még egy lépés és beteg vagyok
B: helyben
ha nem is jár
(H-ra néz, 3 mp)
derűd
(visszafordul M felé, 2 mp)
bár megjárta az öröm viszontagságait
és akkor e kicsi a nagyban az
amint a történet mélyén mégis egy szörny rejtezik
(hirtelen jóízűen elneveti magát, 6 mp)
bocsánat, ó fejem
fennen meghajtom, illetlen vagyok
igaz
csak az jutott eszembe egy
hülyeség de kerek egy mondat
(2 mp)

hogy
mehehehellem nagy
(hasát előreduzzasztva előrefelé megy kakasléptekkel, farát
nem riszálva, keze-
ivel nagy gömbmelleket mutatva – imitálva magán, arcát
felfújja levegővel, és
komolykodó-cinikus arckifejezéssel elkezd járogatni) (4 mp)
és...
(megáll és kivesz a zsebeiből 1-1 brezsnyevszemöldököt, és
önmagának felragasztja)
szőröm
(újra elkezd csatangolni, de most gúnárosan a felsőtestét is föl-
le mozgatja,
fenekét erőltetve riszálja)
vastag
hehehe
(tapsolva megy. Hangszórókból megszólal a Leonard Cohen: „I'm
your man” c.
lemezéről az „Everybody knows” című szám, amit énekelget ő is.
Kb. 1 perc,
utána zene elhal)
(V-hoz ér)
mi kell még? he?
Az a tükörkép ha szavát nem feledte
Én is tudni akarom mondja hát
Kisasszony
(4 mp)
Szerettem volna...
B (félbeszakítja)
szeretni, nemde fantomka
(2 mp)
...és szerettem volna... uram!!
a malmokba tükröket helyezni el hogy
látnák vágyaik

és . . . lemerülnének
kinek a melle nagyobb
hadd
(komplett letapogatja a nő melleit, kicsit kéjjel, a nő nem
lép semmit)
Nahát nem sokkal de az övé
(kicsit ellép tőle, de vele szemben marad, összecsapja kezét)
a torta persze még nem kész halljuk hát
mit süt ki
(négykézlábra ereszkedik, M lenéz rá, és ráül a vízszintes
hátra. M beszélni
kezd, ezalatt B elkezd szexuálisan rángani és lihegni,
belelihegni-lihogni M
beszédébe) (viselkedése kihívó, mégsem mozdul senki).
M: És csak nézik csak nézik a vágyaik
megzavarodnak a hosszú utak elmúltával is
hogy a céljukat elérjék bár hallgathatnának
érzéxervük egy se csak acélballon buzogány
fejük
megragadható hisz meg akart hódítani
teljesen
az űrszél
(2 mp)
lovasa
(feláll, Sz-hoz megy kezét előtte maga előtt
összekulcsolja)
és míg a vágytükörre óbambán merednek el
fogy energiájuk nagyuram s eltűnnek
(B feláll)
Sz: A gondolat tetsző és a képeket megörökíteni volna jó.
Arra képes vagy-e
(3 mp)
lányom
(2, 5 mp)

hogy közéjük mész és párat lekapsz
M : Ha fennséged szava ez a képek úgy is vehető,
készek de nagyuram ötlete mi lesz
halljuk-e
hát
Sz: Csináltathatnánk a malmokba húspréseket hatalmas
autoklávokat két
személyre egy űrszéllovast meg egy
B: Parasztot
huszár meg paraszt alattvaló meg fölött való
és ki csapja a turmixba orrba
ez már csak így megy vita sajna hiábavaló
sok a paraszt üsd csak en pass
nem lesz egy se ánpánszánkábévává
sok a futó bolond s bástya
nem lesz egy se befutó királlyá
Sz: Lamentálások végét nem érzem, mert megtalálnunk
kettőnkben a közöst
kioperálni gondoltam helyén fekvőnek ezt az elegyítő
gépet.
S ami bennünk egy oly kicsi csak tudomány
érezheti
legalább már a végső kis építőkövekkel
fogni meg
ahol más mégis egyben van egészként kígyózva
az egymás körül perdülő páros spirál opera
'l
és vizsgálnánk meg alapos a füzérre mi gyöngyöződött fel
műként
művelnénk a műtétet hogy a két egyből közös legyen
a neikoszból philotész
B: Röhej mit szólsz királyuram a lángoló csipkebokorból
vizet fakasztani
s hágni rajt’

megpróbálni és oda jutni megkorbácsolni a két világ közt e tengert

nem érdemes

nem felel a tudomány erre némán cseng két operánk

Sz: A lehetetlen nem itt van hiszcsak időnek kérdése ez hozni létre

meghatározásunk gyatra

szitával meri a vizet

a kérdés minek

nevezzelek két azonosult más (4 mp)

M: talán; föloldható

ha megnézzük saját jövőbeli céljuk

és tükörként vetítjük egymásaknak

vágyaik

vágyaik hogy ki kicsoda

és egyiké-e a másik vagy

két rezzenetlen párhuzamsávok-e csupán (2, 5 mp)

meglehet,: ez sem rövid

azzá lenni mit a másik kér

tennetek zálogba szívetek

elemek

(2, 5 mp)

valószínűleg; véletlenre vár vétlen,

zengő érctorokkal és vicsorgó pofával

az újkori tájképablak árbocainkra és

kókuszligetes zátonyokra pokol-menetben

eléállsz

(2, 5 mp)

tán; kollaborál az új vad

azzal mit még csak ő érez

hogy egykoron keletkezik

s a két kicsi sosem tud

a négyről

(2,5 mp)

lehetséges; letarol mindent
és fölszippantja magamagát
hiányát hagyva ott mindennek
a kavalkád káoszát
(2, 5 mp)
esetleg; táncraperdülnek örökkön
mivégből és mivolta nem tudod
és próbálnak mások is
ám nekik csak roppanás mi nekik ropás
és mosoly
(2, 5 mp)
hátha,: keményen meglop
a jövevény a
fene a fedélbe
mely fedezi és egy finom hang
úgy megijeszt ellopja szabad időnk és
csak róla beszélünk alig találunk szót
mimagunkra többé
(2, 5 mp)
feltehetően,: majd valami rendszerbe próbálnánk
tenni mi onnan kilép hogy tudjuk egyáltalán
mi van
birkóznának az elődideák az előnyideákkal
(2, 5 mp)
feltehetőleg; az egész teremkedés fittyet hány
az összes oktalanoknak és csak árt
ha megszólalsz veszett erősen
reménylem
(2, 5 mp)
netalán; csak zsilipnyitó ihol
kérdelek
belőled mi
nyitható meg
(2, 5 mp)

netalántán; meg fog szólalni s követi valahol
mindig béna hallgatás mert szava még ijedség
(2, 5 mp)
valószínűen; mindannyian felfrissülünk
valami egészen újtól hiszen ott lesz
a bélyeg a fülén ez tanújel
és mi juhok felismerjük a juhot
(2, 5 mp)
lehet,: azt hiszik nem történt semmi
és elmentek mellettük ti is
kedvetlen hálójában
a hiábavalóságnak
eredménytelen
(2, 5 mp)
valószinüsithetőleg; újra megjelenik újra megjelenik
és csak újra s újra ezt felfogni így tudod
és visszatér aminek vagy helyét nem ismered csak idejét vagy csak
hoppon állsz ott felesleg' várva
(2, 5 mp)
netántán:, ő a gyóntató ?
aki a sorssávok keresztpontjain találkozik és
csak ilyennel léphetsz át egy másikra
(2, 5 mp)
valószinüsithetően; vele szövetséget lehet majd kötni
holott ne lenne a jósra többé szükség
és megtudhassuk mi a végső mozgató
(2, 5 mp)

netán,: csak azt nem akarják hogy örökkétig
latrok közé legyen téve s jöjjön le
válva hü kísérőktől menetoszloppá horditó
gyilkoló fordított természetté mi mindent
kölcsönadni tud csupán

(2, 5 mp)
Kitárul a horizont és egy van
aki érti
küldött fentről
miközülünk
ő
örökítse meg
a teremtés átalakulását
(4 mp)

Sz: Ki
mondja hát
az eddig fellelt legnagyobb igazságot
hogy
van minden.
(4 mp)

E: Addig bámulni míg azzá válni avagy
míg lehet – nemlehet
a játszmakihagyó győzelem
vesztése ha álságba fogan
a látszás uralmaként

Sz: Magad teszed mi ellen kélsz
feleded

E: Megkötve hiszem szavad magam is
pusztán végigmegyek mit mondtál
a végső építő kövekig
biztosan
mert ez a nehéz és nem a varázslás

Sz: Halljuk hát

E: Azt gondolom az időben folyosót nyitok
vissza mely előre indokol
és megvalósíttatni neked tiszted
szakálas . . .
(2 mp)
hehe...

tudósaid és bölcs filozófus akadémusaid
majd jönnek kézdörzsölve hajbókoló kacsintással hogy
persze hát
persze, azt azt ne mi ne tudnánk nagyúr megcsinálni
hisz alkotók
vagyunk mi vagy mi nem csinálunk egy gépet

Sz: Mit egy gépet tán kettőt

E: bérüket megfizesd és szállítsd le a kért
csavarokat meg mifenéket
meglátod megcsinálják ha akarod zöldre
az időben utazó röpítő gépet
és az lsten is megcsodálja kezét csípőre
téve az ugattatni is tudó gépet
beleül egy ember, hogy próbaképp megnézze
tegnap a táncot hol vétette el az
zal a kivánatos vonzó nővel aki másé lett
a tegnap holnapjától unos untalan
és ha intézhető hogy a botor lépés be ne
következzék s botoré legyen az élvtárgy
akkor már minden jó és minden működik

H: Ha jól értem vissza akarsz menni
az elágazási pontig a primordiális egészbe
ahol a telepata és a fecsegő még egy

E: Pontosan így van
a dolgokat érted

B: Érti érti érti veszélyes ember

H: (önmagára mutat)
Ki – az ? ?

B: (a feltett kérdést ugy fogja fel, gúnyból, hogy a kézmutatás nem H-ra,
hanem B-re állt)
Hát én – a csuhás a gyóntató ördögfüzérű
papod ki kereszted fogja a szent inkvizíció
tisztító karjainál

M: Amit szól
(H felé néz)
így igaz tehát a helyes oldalon állsz
B: Pedig ki hinné
igaz is lehet
M: én képviselem az érdekeid
H: Azt hiszem nem kértem sohase diplomáciát
M: magad sem tudod mire tartasz igényt
és a szívednek mi fáj...
B: ... pedig nagyon fáj mi tud-
juk igen nehezek az érzékek
irracionálisak midőn reálisan létezők
ezért az emberben az emberit tartom
a legveszélyesebbnek
M: Csak arról beszél amit maga is megél
ha kettősen is
minekokán amellett foglal állást, hogy a hittől
elcsaló mi érzéki és nem kanonizált le
minden saját kiszögelléssel
mégsem akar őseredetihez jutni le az elágazáshoz
mert szembeállás ez a Teremtéssel, s a klérus
tiltja e pogányságot
B: Szegény én
H: De önálló véleményed van-é
diplomata vagy
pusztáncsak a reprezentáció reprezentálása
a képviselő útja
(3 mp)
M: A genezissel fordulni szembe nem szabad ez a fény
sáv melyrőI letérni nem szokás kik igazulnak
(3 mp)
Sz: Hát ennyi.
szép arcokkal vagyok körülvéve

szavam sem volna egy szabad hogy legyen hiszen nem mondhatom,

hogy forradalmi a hangulat nunciusok és ispotályos dip-

lomata miniszterek

mindazonáltal engem aggaszt ez a jobbos egység elvész az újítás

szele s bora izgulva szerettük volna meghallgatni a képviselő úr, mi nyitó ötlettel állt volna elő és amíg ezen bánkódom kit vettek fel a szűrők végleg ide, valami ennek kapcsán feldereng hogy a képviselés az árnyék árnyéka csup'

hát miért van ?

B: Ó, királyom a mondás

hogy is van „ csup’ ”

(a „ csup’ ” szót gúnnyal ismétli)

amilyen az eszkimó olyan a fóka vagy hogy...

(jót nevet)

(3-4 mp)

V: Én az hiszem nagyuram utaztatni kellene ezeket a gondolatolvasó

széllovasokat bár a hatókörükkel és a szállítási viszo-

nyokkal most tisztában nem vagyok

ők hogyhogy látják az országban már megbocsáss mi temérdek a ke-

serv és a kin mennyi az elv és mi sok ki nyal hát nem fog

az ilyenektől kelleni nekik semmi

B: Még akkor sem etyepetye ha a legnagyobbunk vagy legszentebbünk

vagy alul talán legjobbunkat mi nekünk kedves adjuk át arany tálcán

például ideánk hogy gazdag leszek vagy a szeretet arra is
mondják
ám hogy mi nagy nem is szólva a sikerességről avagy
profiz-
musról
de én aki csak állok állok szembe
teg csak nézek minek kell nekik
akármi is
körülvesznek engem a választhatóságok és a hat
ságok nekem van mit lépjek erre
várok és szemem hogy lehunyjam
ne is lássak semmit menés közbe'
és ha ebből a kalitkából ha kilépek
legális csak egy maradhat visszamenni
hogy vágyhassam még ezeket
ők azonban másutt kiléptek s valami Elszakadt
nem találják a képeket és idolokat
hullámok helyett heggeket kaptak és
két hülye jóst
mennyire más az a világocska ha az elmélkedő
jól mondta hogy szerelmes a nyolc a zöldbe
és érték a vicc megköszönik a titkokat és
ahogy itt hazudgatok
hát én mit válasszak
mindig olyanokat kérdezünk ki szintén kevés
vagy ha nem ki akkor mi
(széttárja tanácstalanságot mutatva karjait !)
mi??
(szétmutat az emberekre, a nézőkre is:)
mi?
ki?
(„takarodj”-ot mutatva !)
ki !!
(3 mp)

oda, ahol Elszakadt ?
magam kérdezzem válaszmaszturbációra ?
a hely hol van
egy este ha jól emléxem az életem ünnepély volt:
És felfegyverkeztem az igazság ellen
igaz iszonyodom minden mesterségtől
nem terhel le a természet se a szellem
kilépek a királyiság szerepéből
megtalálni melyik állatot imádjam
a népnek ott miért is hagytam törvényeket
hogy a házmester is leköpjön és hányjak
palástot hagyok vissza s egy történetet
felkeltek egy forradalmat mely romba dönt
felkeltek balga népies veszélyeket
körülvevőimnak parancsokat osztok
körülvevőimnek lángoló kincseket
más élet is van kérdezik és mondják mind
más élet is más szentek több pénz és borok
lefogatom mert jobban fél kint mint magam
lefogatom
magam
így hátképp a két félív összeér

H: Ennyit ér teremteni.

B: Az egészben az gyönge, hogy a szerkezetből
csak kérdés fakad és jó vagy ha
sok tarsolyodban megannyi a kérdés
mit becsültetnek, a mens terepén
amiképpen a pénzt a gazdaságban
nagy kár ez
s nem káröröm vicce ha
(E felé fordul) (2 mp)
végigmész a másik úton hogy
teremteni
hol a válasz a fő

és eljutni hozzá nehéz
(az első szó amit ki fog ejteni, nyomatékosított)
ez persze a nehezebb féle teremtés
(6 mp)
ami
(2, 5 mp)
tény
(2 mp)
végiggondolandó, hogy végeredményük
elég hasonló
és a két
(2 mp)
hát igen
(1 mp)
halmaz igeniscsak át-átbukik
a másikba
(5 mp)
az ilyen még jó mert egymást erősítik
lehetne másképp is ahogy mi
szenvedjük meg
kik az átkapcsolódási pontokat metszeni meg
szeretnénk
és visszanyújtjuk karunk a mássá lett létező
felé
(mert nem ott áll hol mi s másfelől is jött
maga pedig különböző)
lágy ujjakkal avagy ököllel
feleletet kapni
beteges-é vagy kicsattanó egészség
ha a másik kívánunk lenni
és csak hallga
kérdésközpontú színes világ ez
mily csalfa
a válasz meg nem adható tartalommal

kimondható általánosítás
semmitmondó üres
(2 mp)
képkeret
(3 mp)
többnyire
(1 mp)
a másik bőrének irigylése
(1 mp)
bolondság
(7 mp)
E : Talán
B: Talán, talán, lelkedben a Barlang megért-e már? ? Unom
hogy nincsenek meg a kompakt válaszok
hát erről beszélek
nem érted
E : Miket szóltál – lavinaindító
és úgy érzem magam mint
középszerű udvari, hát mi is
(1, 5 mp)
alkalmazott
egy gyilkos kinek hatalma van
a másik fölött
amaz a tehetség és emez is tudója
ennek
és bólogat becsapón s kinyírja mócártot
pedig érti érti és érti
(2,5 mp) (személyesebb hangszínnel folytatja; most feléje is fordul)
de egyvalami elmevetésedben rém gyanús
recepciópatakjaidban föld áramlik
a többit megfogalmazni közhelybanán ezért
előbb azonosítom a fogalmakat
hiszen hazudok, hazudok, érti?!

(2 mp)

a recepcióban maga az anyag nyilatkozik meg
ha meghiszed
és ha a megfelelő recepció mű ellenében nem valósulhat meg,
realizálódhatik-e frontján. . .egy gondolatnak
?

B: merthogy a gondolat egy mű...

E: ... előbbijeidben

B: ügyes csapdavetés hogy elkerülöm-e a gusztus
a gusztusom
normáiba esést
valóban. A tárgyat jól nem mértem föl
pusztán csak fölvetés aligha jobb a lenézett
kérdésnél
de a keszty̋t fölveszem mindegy ki is dobta
és megpróbálom önállósítanom
a receptivitást önmagam ellenében

E : ki vagy
ekkor

B: Csalfa erő indulat és tett között
fokozatok ahogy a dadogós .
beszél in dulat érzé kenysé gigény kérdé;
öt lett aka – raccán dék tett
(4 mp)

E: Elég jó bár történetünkben történetietlen
és mint ilyen elégtelen
mert azt hitted, a felismerésed a felismerés és a
felismerés megis-
merés és eme megismerés az eidosz föllelése magad
ki azt hitted száz hamuba sült pogácsa van a zsebedben

B : (sir kb. 60-80 mp-ig)

E : A válasz-világot kihívandó...
(2 mp)

neked volt igazad

(ettől kezdve, amíg másként nem jelöljük, két dialógus hallható a 2 pártól egyszerre. Az előbbi E – B páros a szín egyik oldalán álljon, a H-V páros pedig a másik póluson)

B:	(tovább sír, halkabban, ezalatt):	V:	Azon tűnődöm átmehettem- e én abba a másik világba
E:	A léted tisztelem magam ennyire sose éltem a játék mindig elma- radt – és egyszer egyszer volt egy barát - nőm, ki elhagyott, ezt mondta nem kell neki olyan kitől nem		(2 mp) persze ezexerint nem (1.5 mp) világos, hogy akkor nem két világ adott hanem három legalább
		H:	Egy se.
		V:	Csak a felejtés és hát tudod ha előtte rohansz s nem
	várható nem várt reakció		érhet utol
		H:	Egyirányú gondolkodás rétegeltsége
	(5 mp)		szinte semmi bár
	(majd motyogva):		Az tény, hogy tagolni fölösleges
	sosem mertem fölvál- lalni a vadságot pedig kellett kellett	V:	Mindíg más és más új helyek és szentek
		H:	új vizek és terek, mit terek, mező-
	kellett		földek csupán, ennyi összesen
	(2 mp)	V:	Én erre rászoktam az életemmé
	Hogy honnan		lett s úgy vetem magam rá egy
	(1 mp)		új értékes tájra mint
	azt nem tudom, de		vadállat étkére
	éreztem	H:	Pusztá-

(majd a következő szót magyarázó stílusban)		n
é – rez – tem		arról van szó, hogy kieresztettél
hogy		s mint olyan
(elbizonytalanodik) (4 mp)		minél máshovább jutsz
mit is		annál gyöngébben
(3 mp)		(1.5 mp)

hogy felejt az ember		azért nyugtalan se légy
hogyan is van az a vicc		ott még nem tartasz hogy
mit felejt el egy öreg-		gúnyolni lehetne téged
ember először	V:	Hahogy beszélsz belőled
először is persze a neveket		a hideg szél fuvall
(3 mp)		s magamat futonc nyikhajnak
Aztán		érzem csupán
(2 mp)	H:	Semmi másról nincs
a számokat		szó
(2 mp)		csak arról,
aztán a ...		hogy egy egyszerű bárdolatlan
és itt kell nevetni, haha		program hajt téged
szóval hol is hol is tartot-		hogy mindig mashová menj
Tunk		az elviselhetetlen okán
franc emléxik		Nos azt javaslom zárd ki
vagy hogy is mondja a	V:	És akkor ki leszek
Nagymester	H:	Ki leszek mi leszek felesleges
(fennköltté teszi, kicsit		kérdések csupán

gúnyosan a hangját, így idéztek a XIX. szd. hülyéi, e hangszínnel)		
„... de itthon ez itt a közjáték; ez		követei az útnak
jólnevelten vet föl pusztán	V:	Az út is fölösleges maga
habkönnyű kérdéseket; ebben a		még ha én magam le is horgonyzom
jólnevelt kisvárosban, hol jól-	H:	Meghiheted
nevelt senkik szelik át a teret		puszta lejtő
semmitmondóan; itt a	V:	S fennlenni azt jelenti
köhhentésüket is áhitattal jegyzi		ott állni hol látni lehet ?
fel a krónika... ohh az én	H:	a piramisnak egy a csúcs
regényeim... nem éppen	V:	hogy nem unod el magad
világrengetőek...”		nem értem
(4 mp)	H:	Hallottál- e olyaskit, ki a másik
		vlágból honnan visszatérni nem
		sokás viszajött s lelke isteni békével volt teli
	V:	a vándorlat baj gyümölcse hát
	H:	Tudod te is láthatod
		(4 mp)
		és ha igy jarsz beláthatod

még most sem tudom hol tartottunk várjunk csak aha persze, az aki azért lépett le mert nem várhatott tőlem nemvárt reakci-ókat, haha ... igaza volt én is otthagytam volna Magamat a kis cafra, de mennyire !			egyszer átveszi a kormányt az a pont melyről mélyebbre szállni már nem lehet tovább kérdezni értelmetlen
bár ha még több érzi, hogy egykor majd egy kapcsolatom oly nagy lészen azt mondja majd egy lány hogy azért hagy el mert nem méltó		V:	Minden idejut ? (7 mp) Minden idejut (4.5 mp) dehát akkor ez mi ha nem maga a (5 mp) es ne fussak
arra, nem tartja magát mél-tónak arra, hogy engem szerethessen, s ha az a kis csaj ezt érzi, hogy majd évek múltán íly pozícióra jutok – végigkísér mégis az úton		H: V: H: V:	a bölcsesség hova visz hát hova vinne hát két milyen rossz lehetőség most már kétlem amazoknak odakinn a normalisságát hogy ez kell nekik Az ő fejükben megvan minden s látod mégis lépnek igazad hát nem lehet Csak így tudsz gondolkodni, a pályáraállítottság maga ez a srófjait az ember miképp állíthatja át ? Pedig már hallanod kellett

	(2 mp)		sok helyütt megfordultál
	(fakó, színtelen hangon a következő 6 szót):	V:	Elképzelésed az nem megvaló-sítás ki lép a dilemma elől
	de nem volt ilyen egy se’	H:	A választást meg kell lépned
	(1 mp)		egyértelmű ez
	mind visszament a lacipecsenyéjéhez		

	(3 mp)	V:	Meglógnom nem szabad
	Szóval igen, most már biztos		milyen undorító ez egy-
	mit akartam mondani		maga
	dani		
	azt hogy mily jó hogy mindenki	H:	Voltaképpen egyazon dolog-
	milyen más		ról beszélünk, a Hely
	hogy annyiféle a teremtett		szeretéséről
	teremkedő	V:	A megfejtés a megfejtés az mi
	és hogy annyi mindent meghihet		az volt ha te benne vagy
B:	Csak rá ne kapjon mire rászok-		egyál
	hatik és függőjévé válik		talán
	az esztétikai kéjnek ahogy még	H:	(most neveti el magát először és utoljára)
	a csiga seggébe is benéz mint		Már rég tudnod kéne de te
	inyenc mágus és anatómus mumus		csak mész csak mégy
	szinte undorító ha valaki kéjelkedik és kéjelődik abban	V:	(eddigi testhelyzetét – bármi lett légyen is az –

Amit a másik teremtett
mert
teremkedhetnékje támadt

ebben az utolsó dialógusban
megváltoztatja, de a
beszélgetés

E: A „szinte” mit jelent
Hahaaa
Nemrossz

holtpontra jutván elhallgat,
Elhallgatnak).

B: Hát persze de mit
moderáljam
én is ha te is
Irigyelted a vadakat
akiknek
reakcióik
radikálisabban
realizálodtak
(2 mp)
Szerettük volna azt
hiszem ennyi az egész
Kicsit élőbben élni
nagyobb be -
kezdésekkel és
testfelszínnel élni
meg az életet
Mélyebben

E: Ahogy a vad falja föl
a másikat
mert az ő szintjén a legtöbbet nyújtja a fölfaltnak, azt, hogy amaz
az ő léte
(2 mp)
dögletes boldogság
dehát igen ez az ne kerüljük ki erről szól az ügy a teljesebb
jegyében

B: Úgy érzem mint aki megereszkedett ki nem köti már ki mindenütt
előfeltételeit
E: ... s megszülte végre lelkét
B: ... mely életre kap
a cudar
a test s
szellem között
E: S hogy nevetjük már a teljesebbségre törő igényt
mily kamasz tavasz
(B-t utánozva, azzal szimpatizálva, teátrálisan, kedvesen gesztikulálva):
csup'
B: (most először neveti el magát a más viccén)
és persze eszembe is jutott ne haragudjál rám
hogy mennyire lerágott konc
mit mint mondtad már
felfalunk
(2 mp)
E: Hagyjuk abba ?
B: Melyikőnk meri
E: Soxor nem tudom öreg
van é ránk szükség
egyáltalán
vagy mint ekvilibrista
ki azt képzeli a parkett vonalán egyenez csupán
szollipszistaként
azt hiszem kedvemrevaló
e rossz világ
B: Hogy álmodta-e valaki a teremtésbe a kellt
a fene emléxik már
E: (józűen elneveti magát e szemtelenségen)
B: ... vagy csak belekelt

(1 mp)

E: (szimpatizáló hangnemmel – mostmár érezhető rajta, hogy nem
riválisként kezeli a másikat, hanem barátként, barátképp)
ezt a rohadtat sosem tudom hierarchizálni
mert eredendően
az lenne, hogy a kellés alárendeltje az oknak, amié a hatás az idea
és a forma, amiké a mozgás a mennyiség az érvény a mi-
nőség s az érték, amelyeké peniglen az igazság, amié a tör-
vény, ami után a relációk jönnek s csak ekkor
a kellés
de a fura alak ki-kiugrik s megelőzi rendurait
(3 mp)

B: Meddig?

E: (sóhajtva – kicsit heherészősen – elneveti magát)
Kösz

B: Szóval?
Melyiket?

E: Hogy a teremtettségek soxínű heteragenitásának örüljünk-e inkább avagy
a vágyakat
tartani kordában inkább
(4 mp)
kész őrülés

B: elmosódik ekkor a képzelt
s a valós
közti határ
előnyével persze annak
hogy még mindig kérdezheted
a manipulálás honnan jött

persze gyenge
vigasz az ha már csak az marad hogy kérdezhetsz még egy jó kortyot

E: És más semmi sem.
(Ez a beszélgetés is megfeneklik, kb. 8-9 mp csönd. A rendező dirigálhatja a 4 figurát, hogy bizonyos átrendeződéseikkel, helyváltoztatásaikkal, a mandala milyen formációit vegyék fel egymás-hoz képest – járogatás, "vergehen" beszéd helyett).
(t = x mp)

M: Amit viszont nem tudtunk meg
hogy mitől szereti a lét
(gúnyosan meghajol, szalutál egy azonosítatlan lény felé, de mind-ebből is kitűnik, hogy produkálja magát B előtt).
kezicsókolom postásbácsi
(1 mp)
a heterogenitást
(2, 5 mp)
mert úgy tűnik
(2 mp)
logikusabb lenne az egyöntetűség de
legalább is elementárisabb
ha mást nem
megtudnunk nyalt-e be valaki valakinek

B: valakibe

M: (odaszimpatizáló nevetéssel)
Igen igen egy jó benyalás
a heterogenitás
(1,5 mp)

B: Geni táliám
zseni vagy iá iá iá

E: Azért ebben van valami hogy

megtudjuk okát
és akkor a mi kérdésünkre is több a válasz
(2 mp)
(V: ... hogy mitől van a nehezkedés
(M és V összenéznek, egymás felé kezdenek menni)
M: Nagyon jó lovas vasutas repülő, szerető
csak az a baj hogy pont azt kérdezi mely
baj az egész lényét bebéklyózza és páncélos csatokkal fogja fojtón ha pedig
ide juthatott szépszerével nem szedte
kár érte
(fitymálóan int)
Isten veled sofőrember
V: Adni tudsz-e valamit?
M: Az utolsó amit megtehetünk hogy
integetünk
(odaér hozzá, csábosan néz rá közvetlen közelről, majd megfogja
annak állát)
egymásnak
(„viccelődve” felpattintja begörbített mutatóujjával annak állát)
Sz: Ez jó. Erről még nem beszéltek. Ámde erre
a válasz, erre a két dologra
mi lehet
megtudnunk
(2 mp)
tudjátok
(2 mp)
mi !
B: Hogy ilyen mélyre lenne elásva
a kutya és a
csatabárd
mely mint egy jatagán

vágta miszlikbe iszkiribe de izibe
őt
s csak főtt a terv mint jobb csülök
mi balesetet kerülni ki nem kérdez vissza
(1, 5 mp)
nem hiszem
Az eltérés nem oly régi a vicc és a telepátia közt

E: Hadd legyek ellenkező nagykirály
ha az áll fenn miről szólsz akkor a két világ közti
tagadás oly tetemes
feltehető, hogy ha az egyik pólus azt mondja én vagyok
a másik nincs
ezesetben nem is érintkezhetnének képviselőik
anyagian
(1, 5 mp)
mivel azonban
ezek
(2 mp)
ITT VANNAK
az eltérés ideje* nem az azóta való
és csak élőlényi a deviáció

Sz: Legyen neked igazad még könnyebb is de ha már felötlött
rá mit
válaszolnál hogy mitől van különbözőség

E: A különbözőséget csak mi látjuk különbözőségnek
pusztán praktikai penitencia

B: (kezét színpadiasan a szája elé teszi, súgást jelez,
kissé le is
hajol; mindezt a comedia dell' arte stílusában)
penicillines péniszpöc
(1, 5 mp)
pálpusztaival

* lasting; Zeitraum

E: és nem mondanám mégsem hogy
felfogás kérdése
szerintem
az áll fenn, hogy a fizikai világ egyes porcikájában
inkább
anyagi hol inkább az anyag sűrűsödik s dominál míg másutt
épp ellenkezőleg
hullámtermészetű, és itt az anyag ritkább
Sz: Túlsúlyrajutások mint besűrűsödések
olyan ez mint valami pép főzése
E: És ki tudja különb-e
s a gondolkodás eleve egy előre kitaposott
pályarendszer amit még nem futottunk be és ha majdan be
is futnánk
is kiderülne
(H felé fordul)
hogy semmi értelme
hogy amiről mi azt látjuk különbözőség
az egy másik dimenziórendszerben pusztáncsak egy bálna
bordája
egy fénytenger partjára vetve amikor épp ráürít egy
fölötte ellebegő gömbalakú szomorú lény
valahol
a manipuláció fokai
beláthatatlanok
azt hiszem
Sz: Egy képzetes dimenziót vetsz fel mely
szellemi és anyagi egyúttal
de nem tudom egysíkú-e ez a vonulat, ez a kiterjedés
és milyen
E: Hogy rend van-e hogy csapott-e szét valaki
valaha is
és kik között, nem tudom

Sz: Ahogy beszélsz az tűnik ki
elég nagy az univerzum ahhoz, hogy
egyhelyütt rend legyen egyöntetűséggel
míg másutt káosz heterogenitással
avagy ezen különbözőség renddel jár
vagy épp ellenkezőleg, a káosz homogenitással
E: A perspektíva (törvényei) arányaiban
mindig előkerül
és itt is csak nézőpont kérdése jó király
Sz: Ugyanaz a különbözőség
(nevet)
persze fentről semmi, de alulról sem látszik a fenneni differencia
V: Már ha szabad magamnak közbe-közbe
szólnom
hogy
ha jól értem magukat akkor
a különbözőséget úgy fogják fel, mint útjelzőket, melyekre
rá lettünk
idomítva hogy mittudomén te most mehecc erre te meg öreg
arra, dönthetsz és még azt is hiheted, hogy látod
teremtmény mily tág is a világ
(E-höz fordul)
aztán meg itt van ez a pályarendszer hasonlata a fene essék
bele hogy mondjuk sínek vannak előttünk aztán meg
ezek a sínek egyszercsak bemennek már éppen akkor
amikor kezdene jól jó lenni minden és kiderül, hogy
valami sínbakkal fejelődik
be aztán meg csak ott maradunk az erdőben
Valahogy olyan ez, mint amikor beszorzok valamit egy számmal

majd ugyanevvel elosztom aztán örülök hogy jé, pont ez az

H: Ez az.

V: Ha pedig ez igy van
minek leélni
ezt az egészet

H: Majdnem igy van

V: Mert lehet, hogy az egész hóbelevanc értelme az, hogy a kultúránk
legyártson egyszer egy selejt bikacsököt ami jelzés egy távoli
rendszerben
valahol
ámde valamit akkor nem értek
(H-hoz fordul)
és ez az hogy
maga miért él?
(5 mp)

H: Heveslelkű barátom
abban igaza van
hogy látszólag az egyetlen szabad csapás ha kiszáll az ember a
partiból
ámde bepalizni a törvényeket
és túlélni őket
magasabb

B: Nagy színészet

H: Nehogy azt higgyük.
Visszajön az ára a nagy biztonság érzetével
ahogy belül kacaghatunk
a marionetteken
körülöttünk

H: Ezért nem hullás

H: Kedvesem jó utat
sokat tud.
M: (hátraveti fejét, haját hátrasimítja, mint amikor valaki
hajat mos, de nagyon nőiesen, szinte sexyn, Evvel a mozdulattal azt kell bemutatni tudni, hogy miképp válhat földi lénnyé égi)
Urak urak azt kívánjátok csak
elhitetni velem hogy mennyi a szín s mily pompa
e kavalkád bennetek
mennyi van belőlük
választásaitok maguk az esszenciák
én csak hadd választék belőletek. Ámde az igazat megvallva ez az egész puszta
túlzás a
világ nem oly heterogén mint amilyennek látszik
lényegileg lappag minden más mögött az egyazon üzemanyag
(5 mp)
E: Arányok násza ez
B: ... ara ... nyom ... matszato ...
E: (Értetlenné válik. Nem tudja, e közbeszólás B részéről M lenézésére utal-e, vagy arra vonatkozik, hogy E és B közé ékelődjék, álljon)
(5 mp)
(torokköszörülése)
Ez egy olyan dolog
(próbál intellektusával, ismeretkészletével dominálni M előtt)
hogy érezzük a világegyetemben a különböző anyagsűrűségeket és anyagi természetű egyéb más összevonatokat, persze mindent más és más mértékben, de olyan, amiről tudunk is, alig van köztük
(M feléje fordul, kezdi a figyelmét E lekötni; tulajdon-

képp maradéktalanul figyelme most kezd E felé orientálódni)

E: Érezni ha egy távoli csillagon
valamely kráter pereme beomlik
vagyha mégsem ültettek, ott, eI, valamit
avagy az egyik helyen kiütött harag a másik helyen érezhető
tudni lehet ilyenről hallhatni már
a kérdés mindössze
sen
annyi amennyire nem ismert az aspektus és
a perspektíva
hogy meglehet, az, hogy mi itt ketten most perlekedünk
az egy másik nézőpontból egy teraszalmafa egyik termésének a lepottyanása vagy egy felszálló buborék valahol egy erjesztő hordó fenekén de meglehet az is, hogy valami antennaféle csuszamlós és cseppfolyós kékes-barna neonszínű test felszerelése valamely bolygón egy gömbalakú házszerűség tetejére
a fizikai perspektívapont persze penetráns egy probléma mert összeállítanod a koordinátákat csak egymás függvényében lehet s kezdetnek nem
adott az arkhimédeszi pont
mindegyik mozog egymáshoz képest mivel nemcsak a hoI fontos, hanem a mikor és a melyik is

Sz: Ez azt jelenti, hogy egyazon helyen több világ is lehet...

H: (eddig ült passzíve, most feláll; arcán egyszerre két különböző érzelem látható: a leleplezettségé és a megdöbbenésé, ám ez a megdöbbenés nem a leleplezettség következménye, hanem épp ellentéte a leleplezettségnek; valami olyan, amire azt mondanánk, hogy meglepődés. Látható, hogy az a sziklaszilárd trankvillitás, amely

eddig jellemezte, elporladhat).
(5-6 mp)
Mi
V: De beállítani nem lehet azt a HoI-t
a jámbor
(rámutat E-re)
erről beszél
E: Pontosan
B: Konvenció kérdése kötni önkényünk a három valamelyikéhez? S a kezdőpont a kiválasztottan mi az értékelés ekkor mi
H: (olyan hangszinnel, amely egyszerre fenyegető és könyörgő is egyúttal)
Ha szíveskedne
(körülfordul Állva, de végülis blokkol E-nél, attól kérdez, annak szól)
ura
(2 mp)
ságod
(3 mp)
megmagya
(1, 5 mp)
rázni a dolgot
E: Arról van szó szerintem, hogy az igazság miszerint van minden
sok dolgot von maga után s tulajdonképp ezen implikálások világok maguk.
A három tényező, a Hol, Mikor s Melyik olyan mint három maga körül keringő égitest más és más nagysággal sűrűséggel és távolsággal úgyhogy vidám egyszerű dolog számítani ki miképp konstellálnak. De ez csak egy ábrázolás sematizálása az esetnek amit azért
mondok így ily egyszerűn, hogy én is értsem

V: Ha jól értem akkor egy felszínen több világ is lehet és közlekedni köztük nem lehetetlen

E: Nemcsak lehetséges, hogy válogatni lehet a melyek között, de az is felvethető, hogy egy bolygó időszámításában vett 1529. évből, annak is a legyen mondjuk C 5342 F X 9 valóságvariációjából ugrasz az 1997-es év T 47CI varijába

Sz: Azt mondja meg nekünk az egy felszínen
hogy így leegyszerűsítsük magunkat
szóval a valóságnak egy időben és felszínen
(3mp)
közlekednek is ezzel egymással?!

E: Meglehet van miközülünk egy
ki tudja ezt
(ezen két utolsó szó oly tónussal lett kiejtve, hogy nem egyértelmű, hogy kérdő mondat-é avagy pedig kijelentő)
és mélyen hallgat
titkot rejt
reltelmes retteneteset

V+E: Az űzött rokon

E: Hogy a lény nem fér helyén s ficorog
mint a sajtban a kukac
ősidős
az viszont nem hogy miért inkább eme költséges dolgot választjuk ahelyett hogy ülnénk veszgeteg mi jóval olcsóbb
nem tudni

H: Ha nyugton maradsz s vagy merev mint
holtát színlelő pocok
akkor megvalósulások miriádjainak eredője
mint...
...mint
mint vízoszlopnyi föléd tornyosuló óceán tömege nehe-

zedik rád s nyom lapit szét és élterőd az csak mi visz húz vonszol ki...

E: ...és ez az amikor azt mondják az ember unatkozik

Sz: Figyelmes állapot figyelj etek

E: Mert mit mondhatok ma még csak az unalomról szemben az undorral hol mindig van a dolgok közt egy* mit fokozottabban érzünk rothadottabbnak, itt ilyen kiemelt pozíciójú dolog nincs és... vagy épp ezért avagy ennek ellenére, a dolog nem érdekes, szóval lelki lerobbanás nem következik be csoda ez az első glancra hiszen nem a banánt unod hanem az Egészet (3 mp) s mégsem omlik bele az ember

H: Pedig ezerszer (2 mp) nehezebb

E: Ahaa pontosan majdnem pontosan téve hozzá ugyanis azt, hogy habár ezesetben is a minőség tűnik el azonban ez nem taszítja a személyt a nemlátásba

H: Ára persze van mint szinte mindennek s ez a passzivitás mely a jelentkezett összes dologgal szembeni

* Eins; one

E: Ám a kvóta kicsiny szinte semmi ahhoz
(bizalmasan H-hoz lép)
hogy ennek révén
(2 mp)
ostobák nem leszünk
nemdebár ?
A nekik
(körbemutat, H tekintete ijedt)
feltárandó persze az tehát miféle passzivitás az mely
nem hagy legurulni a lejtőn s látók maradunk a hegy csúcsán ?
az
(1, 5)
ilyen
(2 mp)
passzivitás vagy micsuda
tehetetlennek megítélt unalom valami halálosan
aktívra épül?!
(4, 5 mp)

(H olyan arckifejezésű, amelyik az eIképedt és a Ielep-lezett között van)
azt mindenesetre föltételesen már megkaptuk
hogy miért van az unalom hátterében
az hogy elegünk van magából
az egész világból
(H szemébe néz)
képletes hasonlatából az óceánnal nos megkaptuk ez helyes is
ám itt több elágazási ponthoz is jutottunk
ezek közül az a legfontosabb indóház azonban mire az van
pingálva hogy rendszerként áll elő maga a megészlelt
világ is és az is ki észleli

s e két struktúra közt hasonlóság áll fenn
az ember...

B: ...nem is hinné

E: Hogy aztán azért nem butul el az ilyen mert nincs egy konkrét dolog amitől undorral fordulna el, hiszen mindentől iszolyog s csak ennek következtében nem zárol maga elől kellemetlen dolgot, avagy mert a fennebbi hasonlatosság él-e
azt nem tudom

Sz: Szavad ha jól veszem ki minél nagyobb a különbség a felfogó és a felfogott között
a rendszerek volumenét és összetettségét illetően, annál inkább van lehetőség egyfajta lelki retardációra, melancholiára és fordítva, minél hasonlatosabb kaliberűek annál biztosabban érzi magát emberünk
(1, 5 mp)
mert nevezzük igy csak... hogy... „emberünk”

V: És ki így érzi magát
ül csak babérjain

Sz: A két rendszer hasonlóssága tehát az ami
az ő aktivitása

Sz+E: és ez az amire "passzivitása" épül

H: Elég!
(helyet avagy helyzetet vált)
Puszta badar huncutság nincsen se eleje se vége miket össze
nem hordanak

V: (tudálékosan jobb mutatóujját dorgálólag emelve feI:
H-felé lépdel)
a holtpontló vándor és a hasonló
szerkezetek
mely a fűzfapoéta egység bizony biztosítja
aktívságát
titkon

B: Brávó, idegen !

E: Jogi

(1 mp)

szempontból

(1 mp, H felé)

hadd tegyek feI uraságodnak egy kérdést

megtehetem

(ez az utolsó szó megint a kijelentő mód és a kérdőmód között van)

H: Ha most itt

(a többiek felé fordul)

jogi kérdésről van szó ...

E: ...akkor nem mondja nekem ki hogy én

mit fogtam akarni kérdezni, hanem bevárja szépen kér-

deztem, mii?! Dehát jó, meglegyen

szóval milyen egyszerre haladni át a világegyetem összes

pontján? Ízlik?

(7 mp)

H: Látják hogy ez egy őrült látják hogy ez egy őrült hát

nem hát nem az

(16 mp; H leül, homlokát jobb tenyerébe téve fejét le-

hajtja; a többiek M kivételével szép csöndben körbe-

veszik: E – B – Sz – V)

M: (a szín ellenkező pólusára vonul el, ott szerez egy

kisebb hokkedlit, arra ráül, tartása magábaroskadt,

hangszíne sötét és tompa)

Hogy mindig csak az ámítás

(8mp)

és hogy én meg a varázslás

(6 mp)

a valós hogy ellep

a szem észre sem veszi

szó nem fogja

meg nem érintheted a-karod

bármeddig is ér
annyira kell az embernek valami – valaki
AZAKINEK
megsúghatjuk a titkolt vágyat s beléképzelhetjük
pedig belül: szinte semmi
(3 mp)
amit a legtöbb kihagy
(3 mp)
az a horda
vágyszádra kattanó kárvágó kaloda
mert
(2 mp)
igen
(2 mp)
csak az erő mi önmagában hordozza maga ellenvektorát
rák-e a méhben nem tudom

B: (otthagyja a többieket, odamegy M-hoz)
Milyen visszatartásról szólsz

M: Mikről beszéltek nemes
szép igazán kecses szavak ám fortélyos baja a dolognak
pusztáncsak annyi hogy megoldás
nem lesz
persze, ohh mily, ostobán mondok
(5 mp)
hát
(2 mp)
azt tudom
(2 mp)
azzal tisztában vagytok ti is, hogy megoldáskák vannak
és mindenkoR lesznek is dehát
azt
(1 mp)
próbálom
(3 mp)

tudomásotokra hozni hogy elfogadható köztük
az áfiumra nem leszen
hiszen kiterjesztetek vonatkozásba hoztok és mérlegeltek
dolgokat
B: ...ahelyett hogy koncentrál...
M:(közbevágva) Nem nem összpontosításról van itt szó
a vágyakat kell kordában tartani itt ...
az ötlet nem új nem is ...
(lemondóan legyint)
ááááá
B: (visszafordul a többiek irányába)
Figyelitek?
A fejébe vert szöget mint tudást kivette s fején találta
ott hol megcsókolja
a Vágyó
(3-4 mp)
(visszafordul M felé)
de
(2 mp)
azért jó
igen be
(E felé)
kell
lát-

(M-hoz vissza)
ni mert a vak is láthatja hogy mederben kell jó
zsilipek közt tartani a vágyakat különben
elszabadultatnak
némelyikük elvágtat s magamaga marad
ám nem honában
mások maradnak helyükben miközben
már nem önmaguk
bimbózva dagadnak s leválva szaporulnak buja dzsungellé

önálló életté
s ki vágyta-gondolta őket már nincs is többé
az egész már csak képzelgés az önmagát képzelő gondolat
és ezredévnyi az idő meg mégegyszer annyi míg először,
járt erre valami utazó hogy beletévedjen ezen ős-erdőbe
(3 mp)
ohh nyomjeleket igy hagyni csaknem fölösleges
B: E vészt miről szólsz
kikerülni miképp lehet
pótlásaink
így vagy úgy de kiépültenek
most a falakat rakni át
mennyit és hol ?
M: Ahol kapir...
(B- re néz)
...keresgélni kell az az a toposz mely
a manipulálhatóságra vonatkozik
hogy ki vagy kik vezet avagy vezetnek az orránál fogva
melyeket
B: (hoz valahonnan egy széket, és M mellé ül)
Ezeket a szinteket
(E-re néz)
és kapcsolódásaikat mindenfelé
(4 mp)
nos
(3 mp)
bírod-é?
Ezt még sajnos össze nem gyűjtötték raktárlistába, vele nem rendelkezem
H+SZ: Alaphiány.
(2 mp)
B: (M-hoz):
Az általad mondott kalodák s követelt kordák

(1 mp)
igen
fontosak
ha
nincsenek
(2 mp)
elmosódik képzelt és meglevő közt a határ és ez csak
manipulálja megkeveri az embert és
bolonddá
(5 mp)
teszi
(18 mp)

Sz: (föláll, gondterhelten, hátratett kézzel járkál)

H: Csáva

Sz: (megáll, H-ra néz)
Ha... itt... vagy
(H nem reagál)
(a többiek felé)
az írt megtalálnunk sebesen kell
(tapsol párat, hangját fölemeli, de nem teátrálisan)
az udvarrendtartást kéretem és a haditanácsot !
(a szereplők átrendeződnek; mindenki feláll, Sz leül
egy hatalmas háttámlás székre, a többiek előtte)
(8 mp)
Kellene hogy szóljak a Királynak a Királynéhoz de
unom magam
már nem érdekel a másik se
a dialógus mit mondjon a monónak
beteg szamár
bőr
hús
szalámi
prés
házunkban

hát
hat
sajt...

B: (közbevág)
...legyen a talpán, ha
(2 mp)

Sz: présjelét ha lelé jelét e honban
hal álla fel nem koppan
(B felé fordul)
nehogy az orrára kopppppincs
mert ha csak hajtincse egy az nem sok is görbül,
akkor hopp
(szemöldökét teátrálisan felvonja, jobb mutatóujjával oktatólag int fölfelé)

B: másszor
hopp
(3 mp)
tibi, ma neked
holnap mehetsz
a
a híveddel
a jó hírekkel
szövetségbe forrandó
propagálnod mit akarsz

Sz: A prés mely
hal szőlő avagy sajt
nyomására szolgál
t
most nem más mint mi minap megintcsak hangsúlyozánk a pedagogizált húsprés
(kihúzza magát, mint egy angolszász ügyész, kicsit német filiszteresen)
a tudós
társada

lom
hölgy eim és urrrrraim
ma is
(mint mindenkoron)
kitart ama stabil, és
(mindenkor – kéremszépen – stabilisnak is maradni tudó)
meg
dönt
he
tet
len
nézetemellett miszerint
az ellenség megsemmisítésének egyetlen tudományos módja a
már fölvázolt húsprés
(kéremszépen)
merthogy !
pászirnyákoljuk be autoklávunkba a két autochton mobili-
tásgondolakitta
persze
hát
az
emberekre
és a
és a
és ö ö ö hát ugye
ezekrea ezekrea miszogyákra nevük mi is
(a V felé fordul, kezével úgy hadonászik, ahogy azok
gesztikulálnak, akik hirtelen elfelejtettek egy nevet,
és már a nyelvükön van, csak..., csak...)
nó hát a kardinális úr ha megmon...
V: űrszéllova...
Sz: Ááááázzz, űrszéllovas maskara bót az
volt az az az űrszéllovas
Szóval amellett rendithe...

(állát megfogja egyik kezével, fejét töprengően kissé leszegi)
... tranquillitásnak ma is meglészen az eredménye
kéremszépen
a húsprés a megoldás
mert az urak is beláthatják – s nem kell ehhez természet - tudományos ismeret –, festették már önök is a
kisdedóvótól kékkel és pirossalhogy mi jön ki
ilyen egyszerű ez
nosza hamar
belerakjuk emberünk...
(H felé néz, tesz őfelé – je – pár lépést
H félve konstatálja annak fenyegető közeledtét)
... meg persze ezt az űrszélmotorost
fedő rájuk aztán ásó kapa nagyharang
a többi a technika feladata mint mondtukvolt

M: (Sz felé lép)
Elnézést ó magiszteri nagyság
gondolatát kétségbe hogy fogom
hogy ?

B: Hogyne !!

M: Hogyan ?! Hogy ne? Ohhohohhhóóó, hógyisne!
Még csak akkéne!
(4 mp)
(eltűnődve)
De miről is kezdtem beszélni ?! Hogyis volt ?

B: Gógyibolt
(1, 5 mp)
benneminden mesevolt

M: Kérem

Sz: Kérem... széééééépen !

M: Ahh igen éértem

B: Dehogy magáért attól ne féljen félünk mi attól eléggé már zagyvát mit fog össze meg vissza

M: Kérem én ...

(Sz-ra pillant, kissé ijedten a tudós racionalitásától, érzékmentességétől, savatlan borsatlan voltától)

(3 mp)

kérem szépen én csak azt monda...

...nám hogy

megítélésem szerint

(éreztessen M örömöt itt azt illetően, hogy ilyen szakkife-

jezést tudott mondani a tudósnak)

a vágytükör az egyetlen megoldás mit mi művészek mondtunk már megannyiszor

úgy látszik; hasztalan

(testhelyzetet vált, jókorát)

E: Igen igen ez arra emlékeztet amikor egyszer valakivel arról

vitatkoztunk, hogy vajh nem nagyobb hatásfokkal dolgo-

zik-e a művészet egy tudományos kérdésben mint a tu-

domány szóval feltárhat-e mondjuk egy festmény, ami persze nem művészet , tudható, szóval feltárhat-e mondjuk egy rabszolgákról való szoborcsoport egy pom-

pás déli városban melynek múltja felmérhetetlen és ott él az emlék az életkorokon túl az emberekben valahol

igen, szóval feltárhat-e egy ilyen szobor többet a történet-

tudomány eredményénél a rabszolgákról

hiszen

mint írta egykoron valaki egy műben több van mint mennyit beleszándékolt a jámbor megcsináló

(4 mp)

mert meglehet

(3 mp) (feléje fordulnak kíváncsian)
de nem hiszem
mert
olyan ez mint amikor egy komolytalan darab egy szereplőjét kiragadjuk; a kifestőből
ollóval kivágjuk majd
Életet! lehelünk belé s
kiderül
benne mégiscsak annyi van mint mennyit csak beléírtak, és ha nem vagy intelligencia és nagy kis hercegem mégoly kevés is lehetsz egy lakáscserénél vagy ha a szenesembert köll megrendelned vagy amennyiben a rovar-terem őreként mert más munka nem akadt, át kell verj egy számlaügyi eladót egy jó cél érdekében két napig.
Akkor elhiszem
akkor, ha
(2, 5 mp)
ezt is megtudod
de szerintem a csalódás, a kudarc rémes
magunk is össze
omlanánk látván kis hősünk kit szívünk úgy megszeretett, hogy drága gvinplenünk csak mily esetlen és bugris abban, amit még pedig lenézett kollégánk is jóval elfogadhatóbb érték mellett végez el
hát ne áltasd magad
eredményed nem leszen
mibe belebukik az álszent tudomány és a művészetnek is eidosz és idol közti azt csak a bölcselet tette éri fel
ha
(1, 5 mp)
feléri
(1 mp)

persze egyáltalán
(2 mp) (Sz-hoz fordul, M-nek hátat fordít, hangszint vált)
Nagyúr! Dicső nagyúr! Ne feledd nem ír mi csak felszíni kezelés
a jelentem a dolgot, mint mondtam, megoldani nem lehet
vissza kell menni az évmilliókba
egészen az elágazáspontig
ott lenni
ott nyaralni
ott strandolni és zátonyra nem futni
megérteni a tó alatt mindeneket
és ha van még kedv az előtervet bekövetkeztetni
akkor
(2, 5 mp)
hagyjuk akkorra és az odakerülteknek
(leül, V feláll).

V: Eme utaztatással egyetértek az elgondolás remek kikapcsolja persze belőle a
helyet
olyat láttat barátom a dologba mely benne nincs, a helyzet
ennél...
...lássa be...
sokkal kevesebb
sajnos
csak ön látja bele ezen komplikált dolgokat ennyit az ügy,
meg kell, hogy mondjam, sajnos nem tud, pusztán kevesebb
a probléma más és nem
új
merthát van-e kiábrándítóbb mint végre elmenni a vágy
földjére s kiderül az ott hogy minden mit beleképzelt

az ember legott csak egy díszlet maximum
jóesetben
az egészcsak
(lemondóan legyint, és hangszíne megvető)
eltévelyülés

B: kapcsolódok az itteni elmefejtéshez elmevetéshez
igen, ez kell nekik, a lemondatás
hogy jusson el értékeikhez az hogy rossz ott lenni ahol nem kell és nem kell mindenütt ott lenni
(2 mp)
tudom
(1, 5 mp)
magam ellen is szólok hiszen mindenütt ott lenni és mindent
megélni lenne jó ám most
hazudok
mert azt kell tegyem
és ilyen mersz ritkán késztet
lemondatni a legnagyobb barbárság
mégis királyúr
most az egyszer meg kell tennünk és akkor hátha visszafordulnak és utjukat affelé veszik mi ránk vészt nem hoz
(2, 5 mp)
nem tudom
(mindenki leül, Sz fel-alá kezd el járogatni, gondterhelten)

Sz: Szép kis...
Kis ??
helyzet ez
mindegyik a másikba szeretne hullani, és állítható,
igenishogy önként és nagy erővel kívánva szóval
mindkét fél a másikba szeretne hullani úgy hogy
közben pedig és ez is tény nemhogy nem szeretik

egymást de éppen ellenkezőleg

H: Erre jutottatok zavart eszetek!

V, E és B hirtelen egymásfelé zuhanva eldűl úgy, hogy egymással szemben 120-120°-okat zárnak be, fejük befelé, lábaik kifelé mutatnak.

H: A tárgyalások eredményre nem vezetnek e világban itt a jó mindaz ami kiemeli hogy most ez: meglehet

V: (felül, a nézőtér felé fordulva mondja):
Az űrszéllovasok hozzáfogtak s két utolsó malom megsemmisítéséhez

B: (szintén felül, V-felé fordulva, szinte annak szavába vágva):
Megsemmisítésének az volt az oka-boka, hogy a hullámszerű-séget magokba
szijjjják

E: (felül, kinyitott tenyereire támaszkodik, ránéz H-ra és fexik is vissza)
Ők is
mint mi is
holtpontra jutottak...

V: ...mert: pusztíták ám csak a malmokat
mégsem lettek hullámtermészetűek
sem határosak
sem semmiben
emberiek
(H-ra néz)
a tárgyalásnak
(2 mp)
értelme vész

M: Azonban
a dolgot minekis tagadnánk
történt egyvalami nemvárt

valami harcközi dolog mely
mely
nem mámor nem következménye dolgoknak azt hiszem
szóval beleszerettek az emberi életbe
és
tünetek ütöttek ki elméjükön
elterjedt
elterjedt
és csak elterjedt
lelkükben végre
a hullámok lassan lassan beindultak
elterjed
elterjedt az a nézet
beindultak beindultak
a nézet a nézet elterjedt hogy
ők maguk a
ők a
malmok
és nem ők
és nem ők pusztítják a malmokat
(4 mp)
hanem
(1 mp)
a sors
(2, 5 mp)
űrszéllovasok alakjában
alakjában
alakjában

E: A kérdés átterjedt másra is másra is
megérintette a filozófusi had tompa elméjét s magát a szerető egyszerű
szívek bátor birtokán belülre belopta
a kérdés
akkormár maguknak az lett

léteznek-e az űrszéllovasok
(5 mp)
nem lehetett
(2 mp)
többé
(1 mp)
tudni már
s telepatalények nem őrültek-e meg avagy
nem estek-e valami
vallási fanatizmusba
(ha ült, feláll, ha állt, leül; az egész 9 mp)
az
(1,5 mp)
emberek letargiába estek
tudni való, mit nem értenek milyenek is
azok a lények akikké válni szerettek volna
mindig

H: E letargia érthető
mindenki számára érthető
módon ment végbe
(3 mp)
egyre kevesebbet kezdtek az emberek
beszélni
(2 mp)
többé nem foglalkoztak az öt gondolattal
miképp lehet megváltódni
sem közösen
sem
másképp

Sz: Az űrszéllovasok pedig
(4 mp)
elhatározták, hogy végső rohamot kezdenek meg a még meg-
maradt két malom ellen

M: Összefog ám az ország művésze a pappal

hogy megmentsék
meg mit fenntartani másoknak
érvényes és érdemes
Sz: Az egyik szélmalom védése a bolond tiszte, segédei a papság a másik
bízva legyen a filozófusokra s művészkéimre
(mindenki fel-alá kezd el tüsténtkedni, járni)
V: Lázas építkezés kezdődött
jött létre ez itt s lett áttéve amaz odaát
közöttük, ne szaporítsuk a szót mi se, a vándor közvetített
járt mint motolla malomból ki
s bé a másikba mondani el hogy hol tart
A másik
pusztán csak serkentendő a védőket
ide-oda ide, oda
hogy ezt tedd meg azt vidd és erre rá és hová mit vigyázni mert jól tartson és legyen neki a roham
csak viszketés véd erő vár végeken
H: Üres látszat s jobb ha csak beteges képzelgés
az egész lényegileg nem is létezik
csak vádolás
levezető
beképzelés
(elkezd sétálni közöttük, ezalatt csend, 10-12 mp)
mozogni kell
hogymint a légy ha lélekzeni akar hát
mozogjon
ficeregnie kell
ez az ember virága-világa*
hát minek

* angolul: that is your world
németül: das ist die Welt von einem

minek is neki hogy egyszerre menjen át mindenen
csak a vágyás és az elképzelés mit szervezete kibír, s bír,
elbír vele
(leül)

M: Ez bűn mit szólsz elmondani
nem szabad soha
mondani a végső pontot

H: Nem kérdés erkölcs végső maximális elszámolás
a végsőből ítélni és nézni vissza
a végsőnek Szintjén
tudom nem
hiszed

M: (felnevet)
azt csak hiszed hiszed hiszed nem hiszed
(nevetve)
hát figyelj
(a zeneszám a Saga együttestől; M nevetve táncol rá, a végén kötényféléjéből előhúz egy maszkot, amely H arcát másolja, s fölteszi, azzal táncol tovább; H döbbenten ül le; kb. 3 perc)

H: Bírni az univerzum minden
egyes pontját egyszerre
(9 mp)
igaz
meglehet
(5 mp)

M: Rendelkezned az összes anyagokkal és
hullámokkal...

H: (fölpattanva, a másikat félbeszakítva [ilyen bizonyítás-kényszerességgel teli reakciója eddig nem volt])
Hát mit tehetnék?! Rohangáljak
e tán
s mit forrasszak össze alkossak valamit nekem

nincs unalmam
kitalálnotok – nektek kell
(4 mp)
E: Mindenesetre irigylésreméltó a
helyzeted
végre valaki köztünk ki tudja hol áll s előnyei még számosak
sokat tud mit soha el nem mond hogy hány centi volt a zacc
Don Celestaso bögréjében 1816 április 5-én délután 1
előtt 1 perccel a kis tálalóban és hogy milyen rezgést
írt le az egyik mifenetudja melyik atom egy XV. Század-
beli grönlandi egyik kis virág valamelyik részében, és
hogy most hány grammal hízik az egyik molluszka az
argentin partoktól harminchét és fél métere a nem tu-
doménmilyen helyen pont és ma éppen hányan látnak szí-
várványt a lények mindenütt meg hány mikronra van most
a Proxima Centauri legnagyobb hídja a Golden Gate-
től
nem rossz ha azt vesszük hogy még sulykolni s integrálnia
sem kell hozzá
számára a túlcsordulás ismeretlen kivévecsak
ha épp nem azt akarja
de teremtőm az arcúság
hogy most hol van az én és hol az egy
ha meglehet, nincs is végleges nyelv melyen gondolkozhatnánk s
mi van
csak félre –

(3 mp)
... nem nem állítás
az már maga is a titkok egyféle megosztása volna nem
félreállítás hanem
félrementetést kellene mondanunk mint amikor a gyereknek azt
mondod, elvan, ha játszik
de az arc és a felejtés
hogy valamit azért csak tudunk s meglehet az idő multával
egyre inkább
s jobban, meghiszem
bár a kétség előrevisz minduntalan egyfelől hogy harc avagy
énfeladás, énhit és hit össztüze közt
más szempontok mentén pedig a kollektív emberi tudása
hogymert megmártóznék benne és épp tudásom gondolataim
a leszigetelő porkolábok
hát pont az torzít s elfed minek segítségét
kérem
kérem
kéééerem
kéééerem
ez most milyen hogy nem maradt fogóddzóm
a látáshoz hogy minden oly lebegő
és hogy van-e mozdulatlan pont ha egy is
a világmindenségben
nem tudom.

V: Talán egy kicsit megpihenni
ezen már többször törtem tökfejem én is
ám nem hozadékaként egy váltás igényének
azt hiszem
B: De jó urak ezekszerint ha azt mondom, hogy „álljunk meg

csak egy szóra”, akkor ott valami tragikus bomlik ki
a háttérben egy kiút az úttalanná válásból
amin persze az időben elég hamar túlléépünk
(3 mp)
de nem tudom –
hogy tudnánk-e mi vajon állni
és ha igen
mivé válunk általa
V: Még olyat nem írtak le hogy valaki valami egy valamki megállt volna
s jobb lett neki-
a helyzet az hogy valami szörnyeteg azonnal megöli e for- radalmárt tette hogy hogy mer
merni mást
mint mi előírt mivel
nem is élés de nem is öngyilkolás hát amivelpedig lehetne mondjuk
hát
valamitis
felmutatni
igen, igazad van nem de mindkettőtöknek ezt a megoldást még be nem tudta járni senki, hogy megnyugvást lelne
bolyongó kukaclelkünk
Vég-re
(7 mp)
M: (V-felé)
Leállni kívánsz ?!
Miféle tagadás ez benned a parancsolat mi ha ily intenzívnek
lenni tud
erős lehet hisz
(2 mp)

fertőz
most időnk erre
(Sz-hoz fordul)
nincs, ugye, nagyuram?

Sz: De van mivelhogy lényegi miről szól
hallgassuk a Vándort tovább

M: Hallgatni hallgatni a munkával meg nem haladni veszélyes ez

Sz: Azért hasznunkra csak leszen
mert fontos az mi lényegi
érint mindannyiónkat

M: Szerintem nem inspiratív nem mozgatja meg a lelkeket csak szellemi torna miképphogy az ember a sivatag homokjába
karmolász

Sz: Nekem mégis tetszik

M: Ám megyünk-e valamire a sztrájkkal mikormeg itt van nya-
kunkon a vész?

Sz: Látszólag jót beszélsz ám a
távúság
hogymert lehet javunkra mutat hosszú távon az mi röviden
erejét ki nem adja

M: Időnk hát ennyi
tenger
jobb ha tehát én is tudom

Sz: Persze igazad meglehet éshát lássuk akkor te mit tennél

M: Én
(Sz-hoz közel megy, bizalmaskodó, lehalkított hangszínnel,
szinte súgva közöl egy mondatot):
ammondó vagyok hogy útban van ki áll
(3 mp)

Sz: (Halkabban beszélve mint eladdig)
Mit értesz ezalatt

M: Csak a szót szaporítja itt a munkálatokat pedig feltartja
lázító beszéde
Sz: Száműzettessék-e hát ?
M: A gondolat jó hatásfokát emelni azonban
(2 mp)
noshát ráfér még
Sz: Helye félre valahol nemigen jó hát
M: Úgy vélem
(még halkabbra veszi kicsit hivataloskodó korábbi hangszínét)
akkor végeznénk munkát letudottat ha
(3 mp)
eltörölnénk.
(4 mp)
Sz: (még nem érti)
Eltörölnénk ? Dehát nem bandita csak egy
jó vándor csu ...
M: Vándor csupán, ez lázító lidérc,
nagyúr meghihedd
Sz: Úgy véled hát hogy birodalmi érdekeket véd az a tett mi őt
kitörli
M: Pontosan
(3 mp)
Sz: (mérlegel, állát fogja)
(3 mp)
Bár szívemnek kedves volt ám a helyzet kockázatot most meg
nem bír, ezért ám hát meglegyen
(kezét megint teátrálisan csapja össze)
Vándor jöjj ide!
M: Dehát ...
(V Sz-hoz)
Sz: Bajom van véled tetemes.

V: Igenis, nagyuram ?!

Sz: Noshát megfelelj, kérdezlek: birtokában vagy-é te oly képességeknek melyek révén az űrszéllovasok gondolatiba belépni mint nekünk titkok birodalmába tudsz?

V: Nagykirály, gyönge az én elmém sok itt körülötted az eszes ki a dolgokat jobban

(2 mp)

Sz: Rendben
most szólj, hogy dolgukat kifürkészni tudod-e

V: Furcsa képességet kaptam én anyámtól nagykirály
a gondolatbalépést
(elfordul Sz felől és M-ra mered, az hátrahőkölve lép kettőt) (4 mp)
mi haszon sokszor

Sz: Kár lenni tud-e becsülettel felelj!
(4 mp)

V: Hogy mi a kár csak kicsiben érzem megfelelnem kötelező nos meglegyen.
Kikerülhet mi bekerült oda s vissza megy ez
az ismeretnek nincs parancs
(5 mp)

Sz: Nos elmehetsz
(V el)

M: Na látod még ez is
kifecsegi titkaink

Sz: (föl-alá járkálgat) (újabb tapsolása)
Porkoláb!

M: (férfias hangon felel, szalutál, bokáját hangosan csapja össze)
Igenis Nagyuram!

Sz: Az előbb ki itt volt elrendelem bitófára elvele munkád

végezd sebesen időnk latolgatni e bajban oly kevés

M: Értettem !

(szögletes mozdulattal el)

(M és V egymás mögött mennek körbe-körbe, V elől M mögötte 2 m-rel, M néha előrehajol menetelés közben, ezt V előre megérzi, és ő is emevvel egy ütemben teszi, s ez így megy 44 mp-ig)

B: (ült, most felpattan)

Ebből elég legyen

favicc, hol nem tudni hol a határ a reménytelenség türelmetlensége és a remény türelmetlensége közt

és még valami

(2, 5 mp)

rohadt

(3 mp)

ihlet

hogy csak ihlet meg ihlet már akit persze csak megihlet

hogy annak járjon mit járjon dukáljon és szalutáljon

hogy egy csomó ember meg várja e kurvát

cumira

a valós helyzet pedig csak az

s a valóságtól a valoóóságtól a valoóóóóságtól peniglen

hölgyeimésuraim még hol vagyunk még eme alapnívó sem tűnik megközelíthetőnek

miképp az irány eleve célvesztett, mivel nem kell eleve ihlet

(V továbbmegy, M leáll, V „vakon” tovább csak egyre körbe s

körbe, és B csak akkor folytatja tovább ha V már megtett egy „önálló” kört – tegyük hozzá: végre !!...–, és belebotlik M

hátába, fel is löki kissé, majd mint aki észre sem veszi,

hogy fellökött valakit, megy tovább, azonban a következő köre már olyan, hogy kezeit tapogatóan teszi maga elé, a Vándor megvakult, a Múzsa bénán áll).

és eleve ezt élni meg

hogy ihlet nélkül is robbanjon ki belőlünk

mi az optimum

H: Maximum maximum?!

(8 mp, de B nem tud felelni)

E: Ám mindegy jó

mindegy a fenét mindegy

ám igazad van mind egyre megy

most tüsténtek legyünk mert kivégzik

s akkor tényleg egyedül maradunk

B: Úgy igaz

életét megőriznünk most a legfontosabb

E: Szólnunk kéne az uralkodónak

B: Szeretem a naivitásod és ezt most kezelni is fogom latba vetem minden udvari benfentességemet

(Sz felé fordul, odamegy hozzá)

Jókirály...

Sz: A Vándor mián jössz, nemdebár

B: Uram, én...

Sz: Üzenem a bakónak s pribék garmadának hogy a jámbort eleresszék parancsom tüstént megcselekedjék

B: Uram...

Sz: Hát nem sietsz

B: Már máshol is vagyok

(4 mp, elindul ellenkezőleg, de megáll, s visszafordul)

(2 mp)

tudd

ettőlfogva veled mindig

M: (a feje félre volt billenve, állva aludt mint a katonaló, most megelevenedik, mintegy felébred, s látja, hogy a V megy körbe-körbe)

Száműzték száműzték ki mit tett
a munka mit tett
ő tette avagy magam
ám a béke szent
E: Ahogy a béke szent valagát csókolja
M: Ám a munka parancsolja
ő az úr
s én az őr
Sz: Nem.
(M kérdőn néz felé)
Sz: A szándék
(2 mp)
és ha a csúcson vagy
a rászánás is
(3 mp)
merthogyha én a késem bánom
hogy mily cudar
s nyele megrepedt
megjavítani ideje lenne már
egy porkolábra van csak szükségem egy szorgalomfalatra
ne húzzam-halogassam már s megszögeljem végre
pusztán ennyi
(8 mp, M szólni sem tud, „megkapta a magáét”)
ám hagyjuk most a filozofálást
a munka hogy áll
(B felé fordul)
B: A papok nagyúr
elhatározták hogy olyan íráskákat hagynak
a védelmükre bízott malomban mik sejtető erejüknél fogva
az űrszéllovasok idejét elveszi szelüket szárnyaik alól
kifogja és azok csak olvassák olvassák, mert nem gon-
dolt gondolatok
s nem érzett érzetek

időien kell bennük haladniok ha a végükre kívánnak járni
s hogy kedvük végére járni meglegyen
gondoskodik majd az írások többértelműsége falatja
és foga

aminélfogva idejük pusztítani másra már nem lesz
az ötlet én belátom nem túl eredeti
okozták már mások is s belekövesedett ki végérejutni
kívánt
(2 mp)
meglehet.
(9 mp)
M: Nagyúr a másik malom célja
hasonló végcél
ahol a művészek és a filozófusok állítottak fel csuda
tár-
gyakat a figyelmet kötni le
eme
képződmények
(3 mp)
használatjukról mondani tulajdonképpen
semmit nem lehet
eléggé
(nyel egyet; 3 mp)
képzetrombolók és
elkeseredetté tevők
hogy mi kik is lehetünk
merthátcsak silány tetűbanda mitől elvenni sem érdemes
semmit
egy tükör
melybe belenézés után
mert a vágy tükre volt
szégyenében elfut
(V-ra néz; 4 mp)

s ha honja lesz is valaha
távol tőlünk.
H: Vagyis holtpontra akarta juttatni
mindkét malom
a behatolókat kiket idegeneknek állít be
(3 mp)
E: Nem azok ?! Hát nem azok ? Nem azok. Nem azok!
Jajj.
H: Annyiban idegenek köztetek amennyiben más tesznek s
kötődnek hozzájuk eltérő dolgok
ti
(2 mp)
látom
tetteitekben serények vagytok istentelen
érzelmeitekben passzívak
a spekulációtok ez
ők
mindkettőben aktívak
V: Állni – menni
a valahol lenni .
ám a kihagyott felelet csak az lehet
tudni azt hogy
egyszerre tényleg egy helyen vagyunk-e csak
és meddig terjed ki
elérési köre annak, amit úgy hívunk
hogy ez vagyok én és ez meg ez
és mindezeknek helye micsoda
H: Veszélyeseket kérdezel fiatal
egyszermég
megvénülhetsz te is
és a léptékekkel-mértékekkel bajod más lesz
ám egy kevés az tény
hogy úton jársz
E: (Sz mellé ül, hozzá beszél)

Azt hiszem mi most e bajjal másutt vagyunk

Sz: És eme másuttlevés a közös kapocs a két létezésforma közt
mely nem
a másik dezilluzionálása
mely nem
időgépes kísérlet s
mely nem
a vágyak reciprocitása
(E-re néz)
hanem egyként felfogott
harc s nemcsak felfogása hanem maga
a harc
a teremtés
(2 mp) (sóhaj)
konkrétsága ellen

E: Pontosan.

M: (elkezd futni ugyanazon a pályán amin korább V ment ám épp
ellenkező irányba, s kiabál)
Emberek, utcanépe a telepatalények
elfoglalták a malmokat
mindkettő övéké
(megáll)
Ám figyeljetek s halljatok csudát
csak várjuk csak várjuk és csak várjuk szüntelen, hogy
kijönnének
legott pedig semmi
hát mit tehetnek
odaragadtak-e hát csirizmód a székekhez
(mindenki székeken ül ekkora már, kivéve őt, ám már ő is áll)

H: Láthatjátok magatok is holtpontra jutottatok megint, kellett –
nem

S következő mit sajtkukac lelketek tenni fog hogy hír-
nököt küldtök beléjük
hasukba
(körülnéz 5 mp tekintete B-on megpihen).
ám mit megtudni fogtok
hasatokat nevettetekben nem fogjátok,
bár lehasaltok a hírre
hogy a malomban
egyikben sem
nem találni senkit.

V: A malmok üresek és a vándor feltűnt megint
próbálták szóra bírni így s úgy
ám néma maradt
s csak hallgatott*
Szaván fogta
(B-ra néz ő is)
valami – valaki kinek – minek az ember nem tartozik
ha örököse
megint
(4 mp)
ám az arcáról lerítt hogy tudója valami nagy vésznek
faggathatták szóra nem fakadt

E: A legmegdöbbentőbb az volt hogy
(feláll, kissé idegesen elkezd fel-alá járkálni homlokát
fogja)
a malmok mind a kikötőben
a jó testvérrokonok
(4 mp)
lassan-lassan kezdtek felépülni
és
(5 mp)
magukból

B: Egyre pompázatosabbak lettek

* D: und er hat nur ja geschwiegen

M: Sokkal szebbek mint voltak valaha
következésképp az akkori sebbel-lobbal való építéseknek
hogy a sietségben kihagyott ornamentikák
is eleve megjelentek
és más díszítések

H: Az emberek nem tudták mire gondoljanak

Sz: Ott pompázott egyszercsak az összes díszlő varázsban
megérinthető valóságban
igaz csodaként
(7 mp)

B: Az emberek nem tudták mitévők kellene legyenek
és csak álltak és bágyadoztak és ötletezgettek hogy mi is
mivégre
az értelem hol
vagy ha azt nem lelik a hasznot hol keressék
és
elhatározták
(3 mp)
hogy a malmok feladata
(2 mp)
ettől fogva az lészen
(2 mp)
hogy őrölni fognak
(6 mp)
magot a kenyérnek, gipszport a szobrásznak, papírt az
íróknak és maltert a háznak

Sz: (feláll)
A legmegdöbbentőbb azonban
(az ajtó felé kezd el menni, H arckifejezése ijedt)
az volt, hogy akik bennük dolgoztak
napról-napra egyre
szótlanabbakká váltak
s egy már malomban tíz éve dolgozótól szót elvárni
nem volt lehet

s közmondásossá lett
hogy ha valaki egy molnárhoz ment
(kint hatalmas villámlás, Sz kissé összerezzen, kinéz az ablakon, megjön a dörgő hang)
szóval ha egy molnárhoz
(a közönség felé fordul)
ha mentél az már szavak nélkül is tudta tennie mit kell vendége mit
(az ajtó elé ér)
kíván.
(A beszélynek itt végeszakad. Kopogtatnak, s az ajtó kinyílik kívülről befelé, és belép egy vasgolyófejű, amúgy emberi testű – torzsű és végtagú alak, és szótlanul lerak egy fekete üveglapot; egy olyat ami félig tükör, és 4 tükröt. A hat lap mérete egyforma)

– VÉGE -

GONDOLÁM, A MALOM...

Ich fühle, die Mühle...

I THINK, THE MILL...

Rhapszódosz-Kórusmű nyelvben

Hatszereplős színdarab szkeccs-szerű leírása, történésmutató

Adott egy imaginárius térben 2 malom. Hogy a szimbolikában a torony, vagy a híd mit jelent, egyértelmű. A malomnak is két pólusa van. Az egyik, amelyik „beadja magát” a sorsnak, szelek szárnyának van kitéve; eszközszerű, és passzív mátrix. A másik oldala a kihívás a Don Quijotóknak, örökös cél az emberi lét túlhaladására – amennyiben a teremtésben az egyetlen szabad tett az öngyilkosság, s ez azt kerüli ki azzal, hogy egyszerre kvintesszenciális középpontja észnek, erőnek, heroizmusnak s etikumnak, miközben pedig mer magáról a legnagyobbról is, épp eménti lényegéről lemondani azzal, hogy a puszta eszközlétét is felvállalja. Ennek okán nincs még egy ilyen erő-entitás, mert míg a kardfogú tigris (Smifodon Californicus), a Bábeli Torony, az Alexandriai Könyvtár, Don Qujote és a Titanic is csak az egyedi név mellett tudja azt nyújtani, ami.

- x -

A közegről csak annyit tudunk meg, hogy egyben kikötők is.

CAST:	Elmélkedő	(E)
	Szájfy	(Sz)
	Holtpont	(H)
	Múzsaalak	(M)
	Bohóc	(B)
	Vándor	(V)

Viharban jönnek be a malomba, fejvesztetten. Láthatóan ismeretlenek egymás számára. Bezárják a malom ajtaját, lassan

összeszoknak, lecsillapodnak, félelmük elül. Egyelőre még nem tudjuk, ki mitől fél. Parallel: zene, mely az egésszel ellentétben cinikus és könnyed. Ezek ezalatt hektikusan össze-vissza. Hangeffektek: viharé, később égő házé.
Elm. és Bohóc észreveszik, hogy a malom belül képekkel, festményekkel van illusztrálva. Négy kép. Az egyik egy királyt ábrázol, a másik egy udvari bolondot, a harmadik egy festőt (az akkori idők leggyorsabban dolgozó dokumentátorát), amint egy fényképezőgépet fest, a negyedik egy olyan képet ábrázol, akin nagyon látszik, hogy fáj a lelke. Adott még két képkeret, az egyikben valami olyan kép, amit mindenki másnak, más tartalmúnak lát, a hatodikat üres keretnek látják. Elmélkedő kiötli, hogy játsszák el a képszereplőket, hogy elűzzék az unalmukat (Nietzsche-i tragédiaelmélet: az isteneket az ógörögök azért találták ki, hogy elviselhessék a lét tragédiáját). Holtpont ez ellen van. Végül is a szereposztás a következő lesz:

E: a fájó ember
Sz: a király
M: a festő
B: az udvari bolond

Ez az a 4 szereplő, egy mindenkori társadalomban, akiknek „minden” megengedett. Holtpont és Vándor kívül maradnak szándéxerint.
E először is azt veti fel, hogy azt kellene kitalálni, minden önálló képet fessen-e le, avagy közös történet – act legyen-e inkább. A vita kifutása az, hogy közös darab legyen. Ezzel egy alkotás (=folyamat) indul be, s nem veszik közben észre, hogy ebben ők teremtők és teremtettek is. Megindul a játék.

– x -

Szereplőjellemzések:

E: németes alkat, léte a gondolkodásra van építva. Hasonlan az ógörögökhöz, nem ismer elköszönést, megköszönést, üdvözlést és viccet. Személyét illetően fontos, hogy a Muzsaalakhoz viszonya apollói, a Bohóchoz és a Vándorhoz dionyszoszi.

Sz: született arisztokrata a szó eredeti, igazi értelmében. Megmozdulataiból sugározzéka Fenséges.

H: nem destruktív, nem passzív elem. Érzékei a legfontosabbak; az, hogy meg tudja találni (túlélés, de etikum nélkül, tiszán szűz értelémben). Nem mérlegel. Nincs rá szüksége.

M: szép nő. Nő. Érzékei vanna a Behivásra. Természetesen az irracionális, mintolyan felé huzza el a dolgokat.

B: cinikus ellenpontja E-nek. Ő is létértő, de viccet csinál abból, ami nem az. nem lehet archetypusa semminemű diogenészi krakilerkedő, profanizáló alkat (!).

V: nevében is megvan a lénye: elégedetlen a fennálló dolgokkal. Terepváltó, de megtalálásai épp ellentétesek H-éval.

Sz: huzattattam a kikötőkbe egy csomó malmot, hogy megvédjenek bennünket az űrszéllovasoktól, akik portyázásaikkal be-betörtek és törnek most is az országba. Sajnos ezeket, 2 kivételével az űrszéllovasok elpusztították.

M: Az űrszéllovasok vastag páncélokban jártak állítólag, és az volt a tulajdonságuk, hogy fejük helyén egy nagy, fényes, fekete emberfejnyi méretű golyó volt híján szerveknek. Telepatikusan érintkeztek.

B: Beteggé tette őket a leszigeteletlenség.* Akartak egy helyet, ahol hullámokban jönnek az információk, ahol vannak titkok, ha időre is. Szerettek volna találós kérdéseket és vicceket, mert egyszer az udvari bolondjuk, aki nagyon bölcs volt, megjósólta nekik, hogy lelkük csak akkor váltatik meg, ha eltanulják az emberektől az érzékeket és érzékelésüket. Hogy miképp fogták fel akkor az emberi világot, ha nem voltak érzékeik? Az emberi kultúra maga egy információköteg, s az, movel ők épp a leszigeteléssel nem tudtak rendelkezni, az Egész bennük volt.
S azonnal...

- x -

E: Addig kell menniük, míg az emberek közt meg nem történik a csoda: azok odaadják nekik az önmaguk számára legértékesebbet.
De mi az embereknek a legértékesebb? Az űrszéllovasoknak ugyanis az érzékek. Eljöttek tehát az emberekhez, de azokkal nem tudtak kommunikálni. A viszonyt a pusztítás képezte. Ez lett a közös köztük, ez lett köztük az a tükör, amiben egymásra és önmagukra ismertek. Kiderült ugyanis, hogy egymás álmaik.
Az emberek a határtalanságot, a szigeteletlenséget, a mindazonnaliságot keresik, vagyis mindazt, amivel az űrszéllovasok már bírnak, amazok viszont emberek akarnak

* biológiai tény, hogy az evolúció kísérletet tett a telepatikus-empatikus információátvitelre, de ez zsákutcába vezetett, mivel az információ leszigetelhetetlenül maradt.

lenni. Mindazonáltal az űrszéllovasok is megválthatatlanok voltak, hiszen az emberektől nem kaphatták meg azt, amit amazok a legtöbbre tartottak, hiszen az maga a pusztító űrszéllovas.
Történt pedig, hogy az emberek közt volt egy botcsinálta telepata. Ez nem is lelé honját a hazában.

V: Ez a Vándor volt. Ő közölte a királlyal, hogy mit is akarnak valójában az űrszéllovasok. Összeült a haditanács, hogy miképp lehetne tulajdonságokat cserélni. A feladatot kiadták a tudósoknak, a művészeknek, ki mit javall az áfiumra.

Sz: A tudósok azt mondták, kell csinálni egy húsprést, amiben összepépelnék a kétféle lény 1-1 példányát, s ami kijön, azt két különbözőképp kell nevelni. Az itthagyott kérdés azonban az, hogy a végén ki ki?

M: Kell csinálni egy tükröt, ami a vágyakat tükrözi, s ami ott képileg megjelenik, azt mindig rögzítse (!) valaki, s a vágyó nézze állandóan a képeket addig, amig maga is teljesen azokká nem válik.

E: A filozófusok arra jutottak, hogy kell készíteni egy időgépet, amellyel vissza lehet menni az elágazáspontig, s ami kettévált, azt nem engedni, hogy kettéváljon. Ez az elképzelés azonban a papok éles tüntetésébe fulladt, mert ők az isteni genezist nem akarték megtörni, és kiátkozással fenyegetőztek. A diplomaták is a papok mellé álltak, mert az ő munkájuk, amely a reprezentáció reprezentációja, is a hitcentrikusság felé vitte őket. Egyébként ötletük nem volt.

V: Az utazók azt mondták, utaztatni kell a két céget, hogy hadd lássák, mekkora is a boldogtalanság ott, ahová vágynak.

B: Be kell bizonyítani mindkettőnek, hogy bolondság a másik bőrének irigylése, inkább a teremtettségek soxinű heterogenitásának „kell” örülni (kisebb vita E-vel), és annak, hogy a vágyak kordában is tarthatók, különben az illető belebolondulhat abba ((B!)), hogy elmosódik a valós és a képzelt közötti határ, s ezek csak manipulálják a lényt (!).

H: Holtpontra jutottak. A haditanács nem tudott A-ról B-re jutni azt illetően, hogy a pedagogizált húsprés kell-e, a vágytükörre van-e szükség, az időgép a megoldás-e, az utaztatás jó-e, avagy a lemondatás.

Sz: Kialakult tehát egy közös platform a helyzetek azonosságát illetően mindkét cégnél. Mindkettő a másik szeretett volna lenni, és az, hogy holtpontra jutottak. A tárgyalásoknak eredménye nem lévén az űrszéllovasok hozzáfogtak a két utolsó malom megsemmisítéséhez is, hogy a hullámszerűséget magukba szívják. (Náluk a holtpontrajutottságot az okozta, hogy a sok malom elpusztításával sem lettek határosak és hullámszerűek, és a tárgyalások az emberekkel sem hoztak eredményt, pedig amazok vészteammel dolgoztak). Az űrszéllovasok miközben pusztították a malmokat, egyre jobban beleszerettek az emberi létbe, és tünetek ütöttek ki rajtuk.
Az a kényszerképzet terjedt el közöttük, hogy ők a malmok, és nem ők pusztítják a malmokat, hanem azok őket, a malmokat, a sors, mégpedig azon formában, amit az emberek űrszéllovasoknak neveznek meg. Kérdéssé vált hát a filozófusok körében, léteznek-e az űrszéllovasok?

A telpatalényekről, tehát tovább nem lehetett biztosan állítani, hogy nem őrültek-e meg, avagy valami fanatizmusba nem estek-e.

H: Az emberek letargiába estek, hogy milyenek azok a lények, akikké szerettek volna pedig válni. Ennek a letargiának a megnyilatkozásformája leginkább az volt, HOGY EGYRE KEVESEBBET KEZDTEK BESZÉLNI. Többé nem is foglalkoztak az 5 gondolattal, miképp lehet megváltódni, sem közösen, sem másképp.

Sz: És az űrszéllovasok elhatározták, hogy végső rohamra indulnak a még megmaradt két malom ellen.

M: Az ország művészei és papjai azonban elhatározták, hogy megmentik a két mementót. Az egyik szélmalom megvédését az udvari bolondra és a papokra bízták, a másikat a filozófusokra és a művészekre.

V: Lázas építkezés kezdődött. Közöttük a Vándor közvetített, hogy serkentse a két malomban őrlőket, hogy egymás teljesítményét hallván még tökéletesebb legyen munkájuk.

Sz: A király azonban elhatározta, hogy a Vándort ki kell végezni, hiszen általa a jövevények értesülhetnek a dolgokról.

E: Végülis azonban úgy döntöttek, hogy a Vándort száműzik, aki el is futott, bujdokolt.

B: Az udvari bolond és a papok az egyik malomban elhatározták, hogy olyan irásokat hagynak a malmukban, amik sejttető erejüknél fogva örökös adatfelvétel által történő időleterhelést okoz az űrszéllovasoknál, akik

ezáltal csak erre kötődnek le, s lépni mást kisebb valószínűséggel tudnak csak.

M: A másik malomban is hasonló végcélt próbáltal elérni. A holtvágányraterelést azonban a művészek a filozófusok segítségével olyan műtárgyak otthagyására készültek, amik vagy dezilluzionálók, vagy tükörszerű hatást kiváltók azzal, hogy a „tükröm, tükröm, mond meg nékem...” kérdésre a legfusztrálóbb választ adják a telepatalényeknek.

H: Vagyi holtpontra akarták juttatni az űrszéllovasokat. Ezalatt azonban aktív tevékenység volt. Az emberek tetteikben voltak aktívak, és az érzelemvilágukban passzívak, a jövevények viszont tetteikben és érzelmeikben is aktívak voltak.

E: Kiderült a lényeg. A közös kapocs a két létezésforma között nem a másik dezilluzionálása, sem az időgépi kisérlet, sem a vágyaik reciprocitása, hanem a harc a teremtés konkretitása ellen...

M: Közben a telepatalények elfoglalták a két üresen otthagyott malmot.
Nem jöttek ki belőle. Az emberek várták, mi lesza de nem történt semmi.

H: Mivel holtpontra jutottak, elküldtek 1-1 hírhozót a két malomba. Azok közölték viszont, hogy a malmok üresek.

V: Eltelt ki idő, és előtünt a színen az elüzött Vándor. Nem szólt egyszót sem, de lehetett látni az arcán, hogy valami nagy drámi történt. Akárhogy is faggatták azonban néma maradt.

E: Kiderült, hogy a kikötőkben lerombolt malmok maguktól kezdenek felépülni. Sokkal szebbek

B: Az emberek nem tudták, mit tegyenek. Elhatározták, hogy a funkcióikat vesztett malmokat munkára fogják. Elhatározták, hogy a malmok őrölni fognak.

Magot a kenyérnek, gipszport a szobrásznak, papírt az íróknak, és maltert a háznak.

Sz: A legmeghökkentőbb azonban az volt, hogy akik elkezdtek bennük dolgozni, szótlanabbakká lettek, s egy már tíz évemalomban dolgozóból egy szót sem lehetett kihúzni. Az pedig már közmondásáos lett, hogy ha valaki egy molnárhoz őrölni ment, amaz már szavak nélkül is tudta, mit kíván a vendége.
A beszélgetésüknek itt végeszakadt. Kopogtatnak. Bejön egy vasgolyófejű alak, és szótlanul lerak egy fekete üveglapot, egy olyat, ami félig tükör, és 4 tükröt.

TANDORI DEZSŐ (LD. AZ ELSŐ PÉLDÁNYON) VÉLEMÉNYE (LELKIISMERETI!)SEBEŐ TALÁN TRAGICO-PANOPTICO-DINAMICOORDINATIÓRIÓJÁRÓL

Hosszan húztam-halasztottam, hogy az utóbbi idők talán legjelentősebb magyar nyelvű színpadi művéről rövid összefoglalót írjak. Tulajdonképpen a döbbenet tartott vissza. Hiányoljuk a Madách utáni összefoglaló igényű magyar drámát? Itt van.

Megtévesztő a kamara-jelleg. Egy filozofikus elme és egy intermedialtáson iskolázott, elasztikus szellem szintézist teremtett commedia dell'arte és egzisztencialista „költemény" elemeiből, e tette ezt oly plasztikusan, hogy egyik jeles méltatója ezt „plazmatikusnak" mondta. Vladimir és Estragon kicsit bővebb leosztásban, az emberélet lélektől lélekig útjának megannyiszor „a felén", a köztességgel toldva „innen s túl": a szellemi izgalom élő színpadi mozgás nyelvére lefordítható, aktuális „netovábbja" ez a mű, mely ugyanakkor az értelemig „és tovább" hatol.

Ráadásul a nézőnek, aki elé kívánkozik, pompás mulatság. Kabinetalakítások egész sorára nyílik lehetőség. Kosztolányi „medvesúly-emlegetése" nélkül mély és szüszifosz-terheket görgető csaknem minden szerep.

Én ezt a darabot imádom – és féltem. Félek sorsáért. Sebeő Talán a magyar drámaíró jellegzetes sorsára lenne kárhoztatva? Ma ezt ne tegyük vele! Boldog lehet a színház, mely előtt ily lehetőség nyílik. De ki vagyok én a magyar színpadot illetően, előadatlan drámák szerzője, hogy autentikus madárjósként nyilatkozom? Aláírom: nevemet adom, a „Malom" (kháronі „gondolánk") kvalitásának szellemiközhaszonra lehetnének. S remek mulatságra.

Sebeő Talánt én magam is féltem bíztatni. Érzem odaadó alkatát, szélsőségeit, heveskedésre hajlását.

Féltettem Sebeő Talánt, az embert – a drámaírói sors megpróbáltatásaitól. Lehet, hogy ő ezért neheztelt is rám. Hogy pokoli malmát, édeni malmát, az életnek e színmívesen megtagadott unalmát inkább könyvdráma sorsra véltem látni. Hát ne. Mi akadálya volna egy kísérletnek, persze, a legjobb szereposztásban? Mondom, ne feledjük Beckett, Hemingway sokszori elutasításának példáját.
Sebeő Talánnak ez nyilván nem az utolsó szava, e mű.

Mert megtisztelt bizalmával – nem tudtam, hogy az én színpadi-amatőr véleményem így számít neki! –, hát legyen. Minden mód érvelni tudok és fogok e mű mellett.

Csak: üzletember nem vagyok, így engem senki ne hibáztasson, hogy nem tudok jegyek árában, reklámhadjáratban számolni. Nemcsak az utóbbi évek legjelentősebb színpadi szellem-vállalkozásának tekintem Sebeő művét, de az elmúlt 5 év 20 legjelentősebb honi irodalmi termékei között is rangos helyét látom.

Sebeő Talán, jó kollégám, vajon visszagondolsz-e még, hogy várva vártad jeles kollégáid véleményét, tudva tudván, mit ér munkád – s elindulsz „ gyakorlat rögös útján”?
Az ég vezéreljen. „Gondolád, amolom” ringjon veled kóbor lovagok és rossz fogadósok világában. Kedves Szellem, ne nyugodj – de néha azért picit nyugodj is. Értesíts, mi lett darabod sorsa.

Színházaknak: tessék foglalkozni e darabbal; ahogy kell!

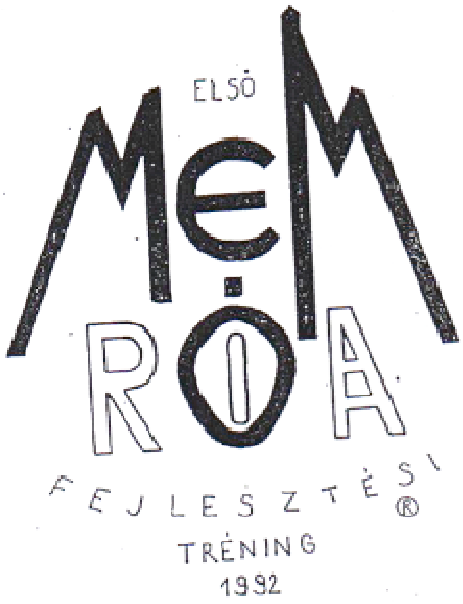
ELSŐ
MEMÓRIA
FEJLESZTÉSI ®
TRÉNING
1992

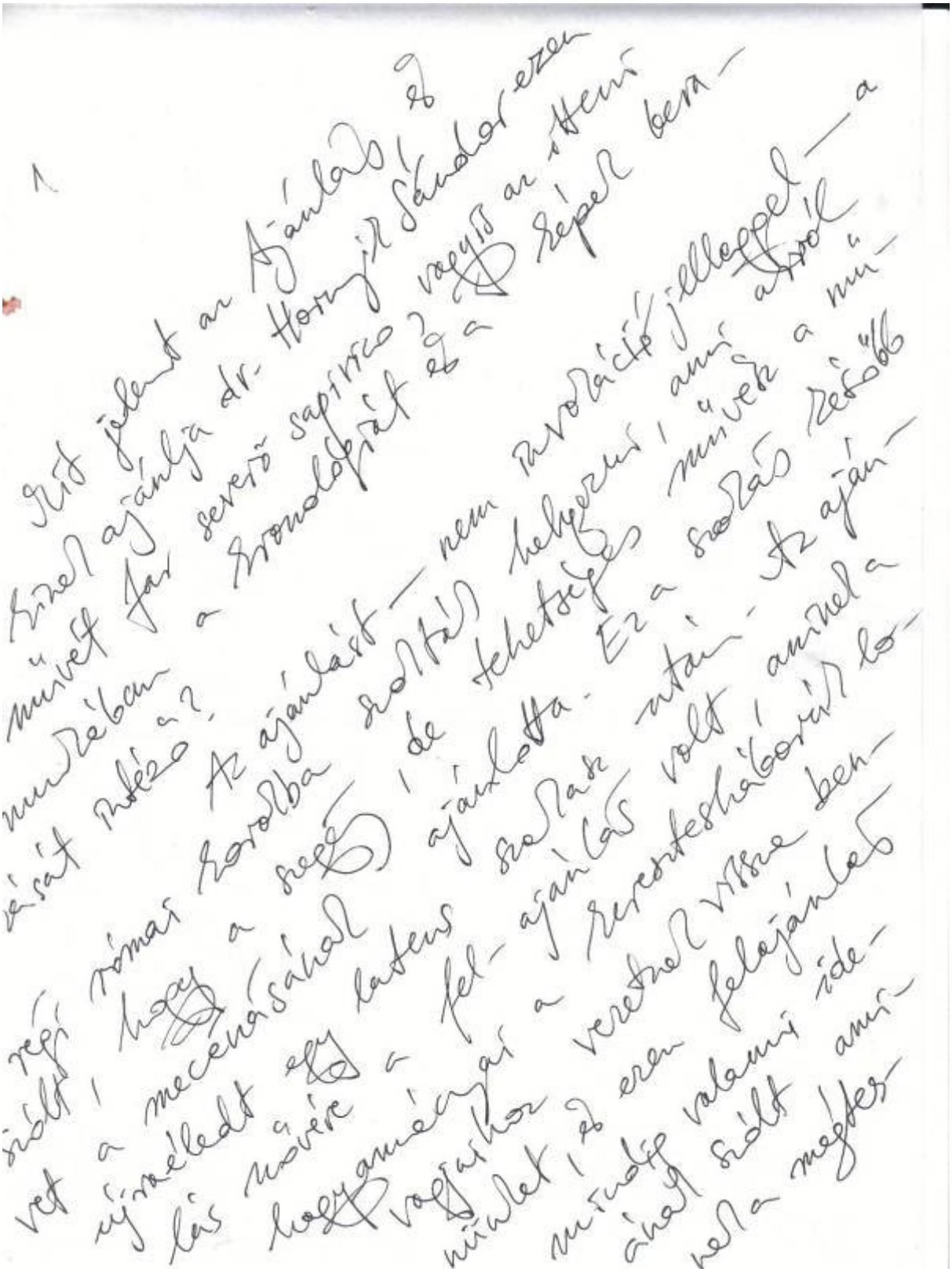

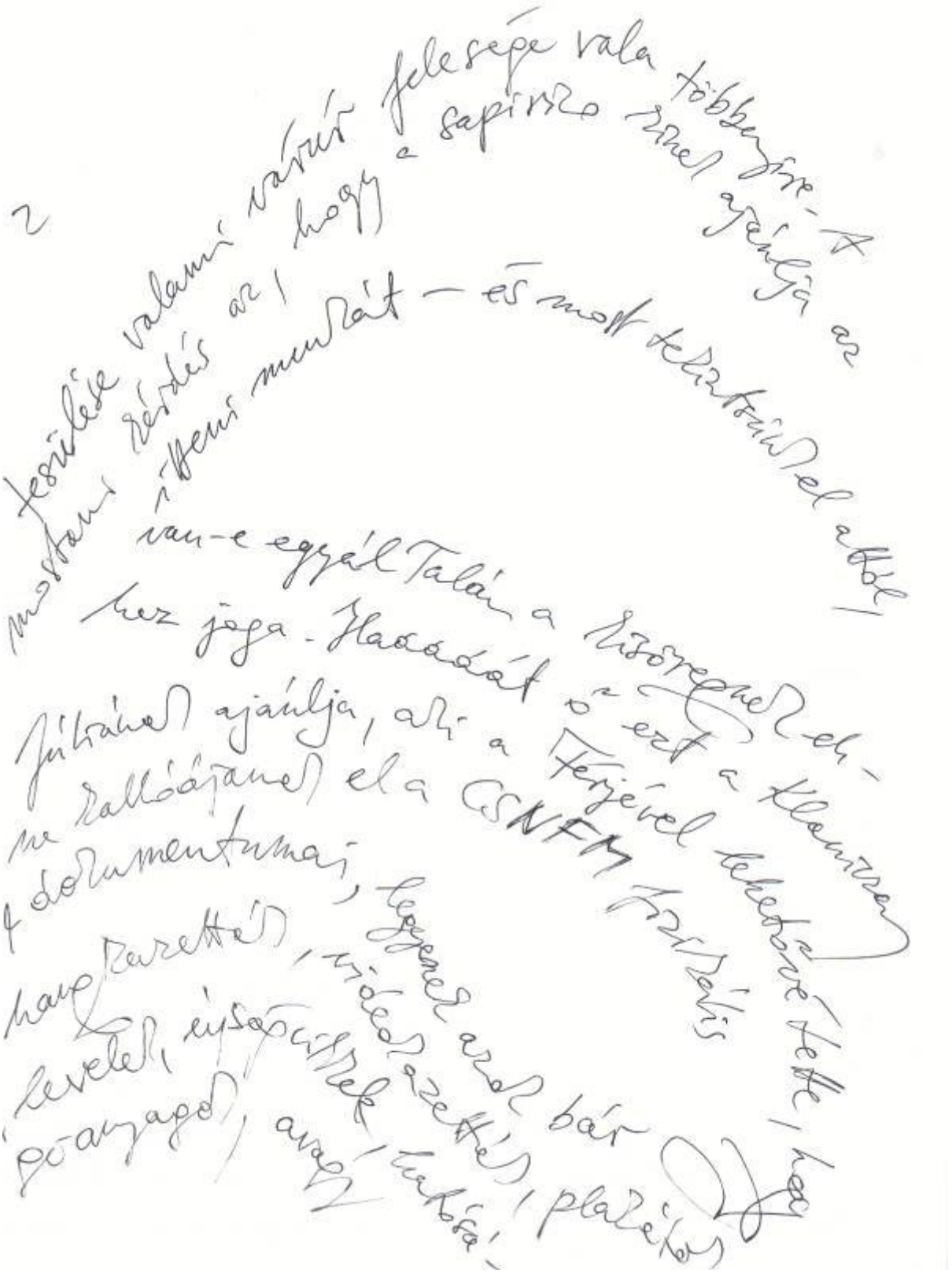

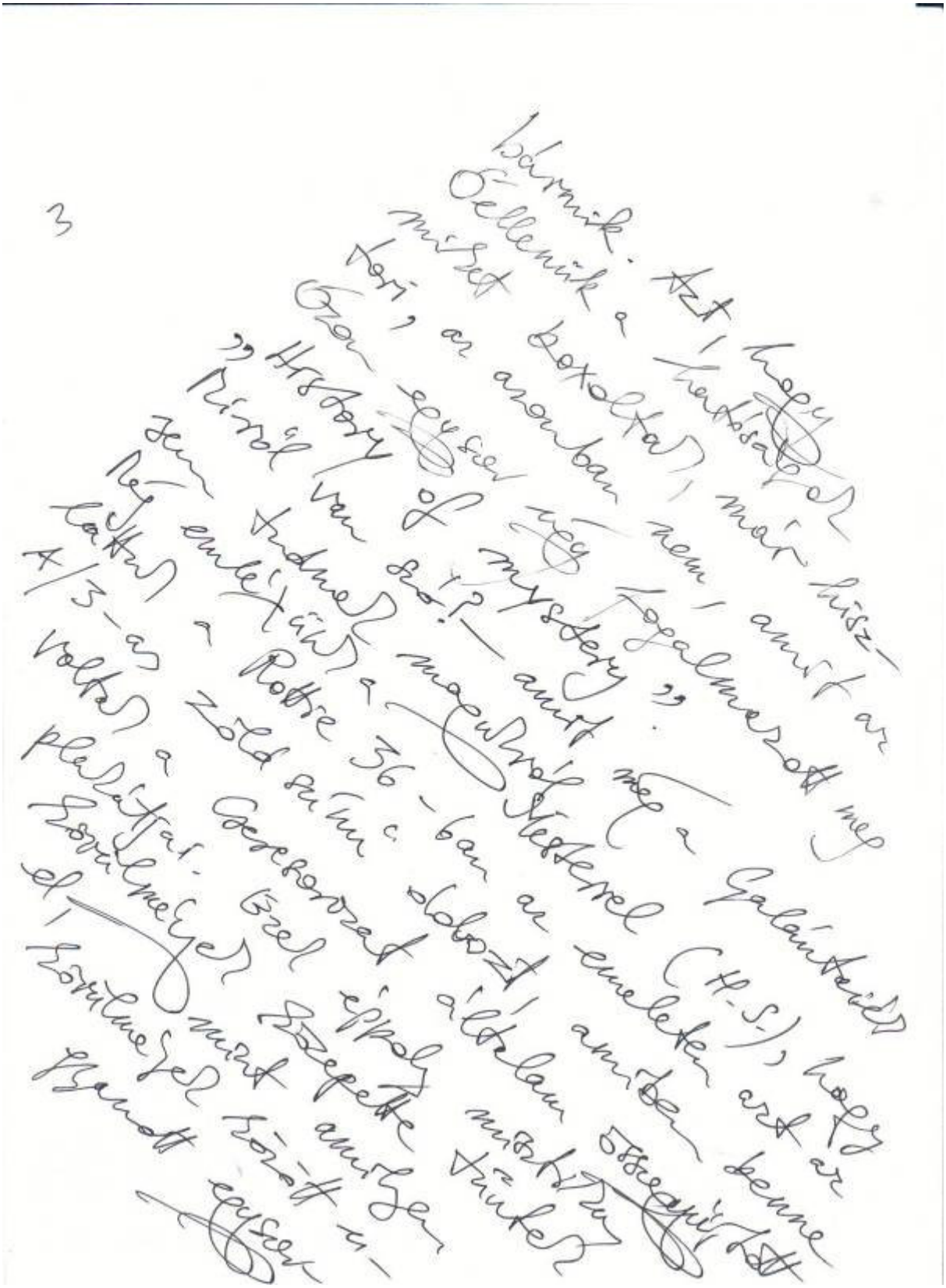

4

csak megjelent a Delfin könyvekből
az a már igen-igen rég keresett
„Csere Rudi" könyv, amibe az
akkori cserélők 1-1 meg-
határozott helyre be-
leírtak valami órá-
juk pregnáusat, s
lám, egyszerűsek
megjelent. Vagyis nemcsak
az ördögöknek volt (s van) fontos
az, ami tárgyi s kötődik a modern
világ első filozofikusság-iskolájá-
hoz, tulajdonképpen pedig ahhoz, ami
Gondolkodtat. Hogy az birtokomban
levő plukátok hogyan teleportál-

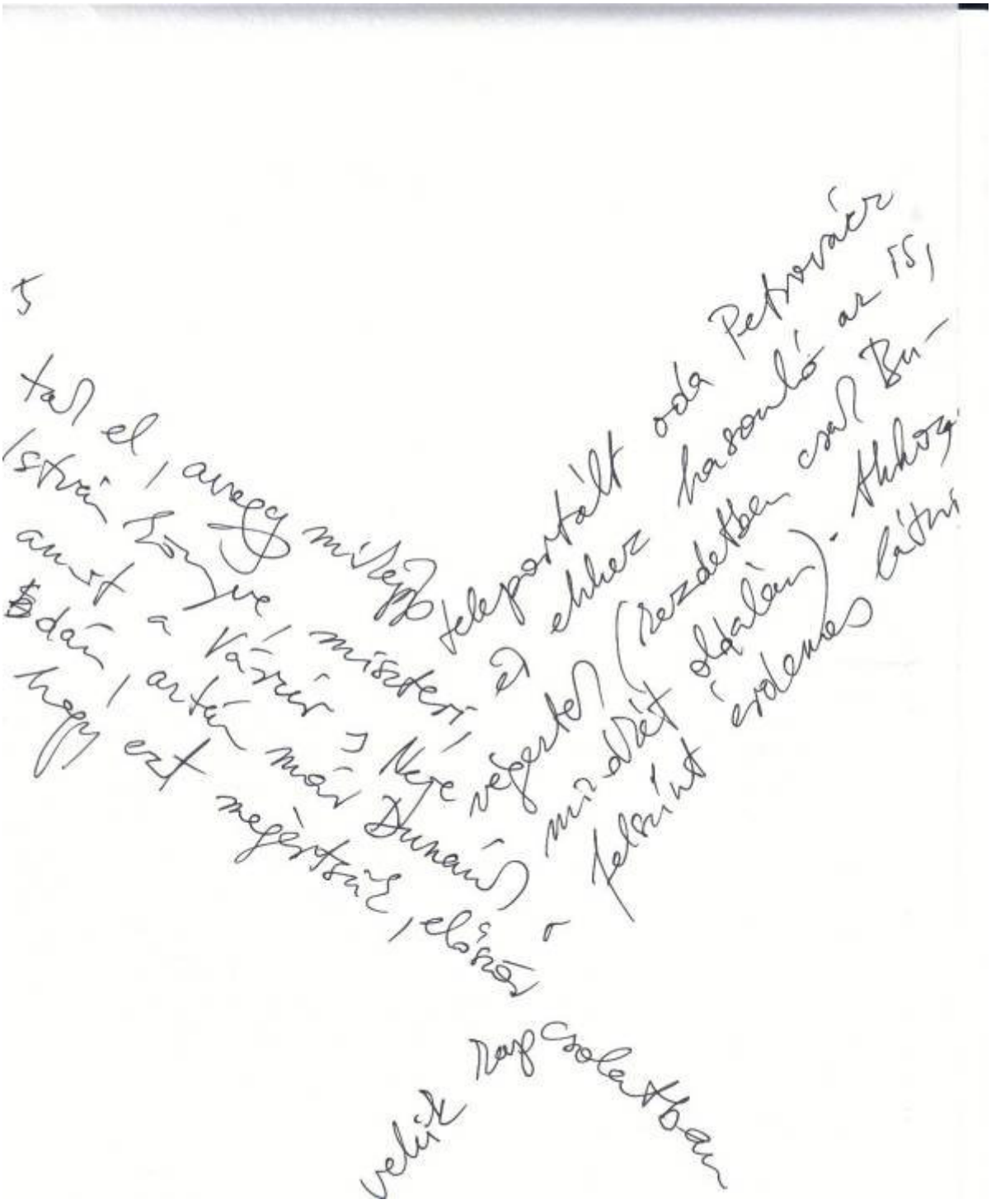

6

Azt tartják a művészről, hogy igencsak fennhordi a fejit. Ez a tás úgy helyes, ahogy pos a dolog: nagy ő, és míg egy hadvecsák hatalommal ni, ő enélkül is hely barátjának, mondata jut amikor ő azt emennek, hogy Pápa lett könnyű dolog inkból lenni megyobb az, geink híján

megállapít van. Jo-egyéniség zér ezt potens elér- (itt Mi-Ervinnek a eszembe, válaszolja miért nem belőle, hogy a képességenagynak, de ha a képesséleszünk valu-

7

Kikké – A mivek joggal nem veszi le a koro-
náját, mert a korona
szentség, és pillanatra sem
szabad pihentetni. Mindig szol-
gálni kell vele azokat akik
legjobb vannak csak. A mi-
veszet szerintem – ha igazi
– csak valami katak-
lizmatikus, legrendi-
leskül szörnyen –

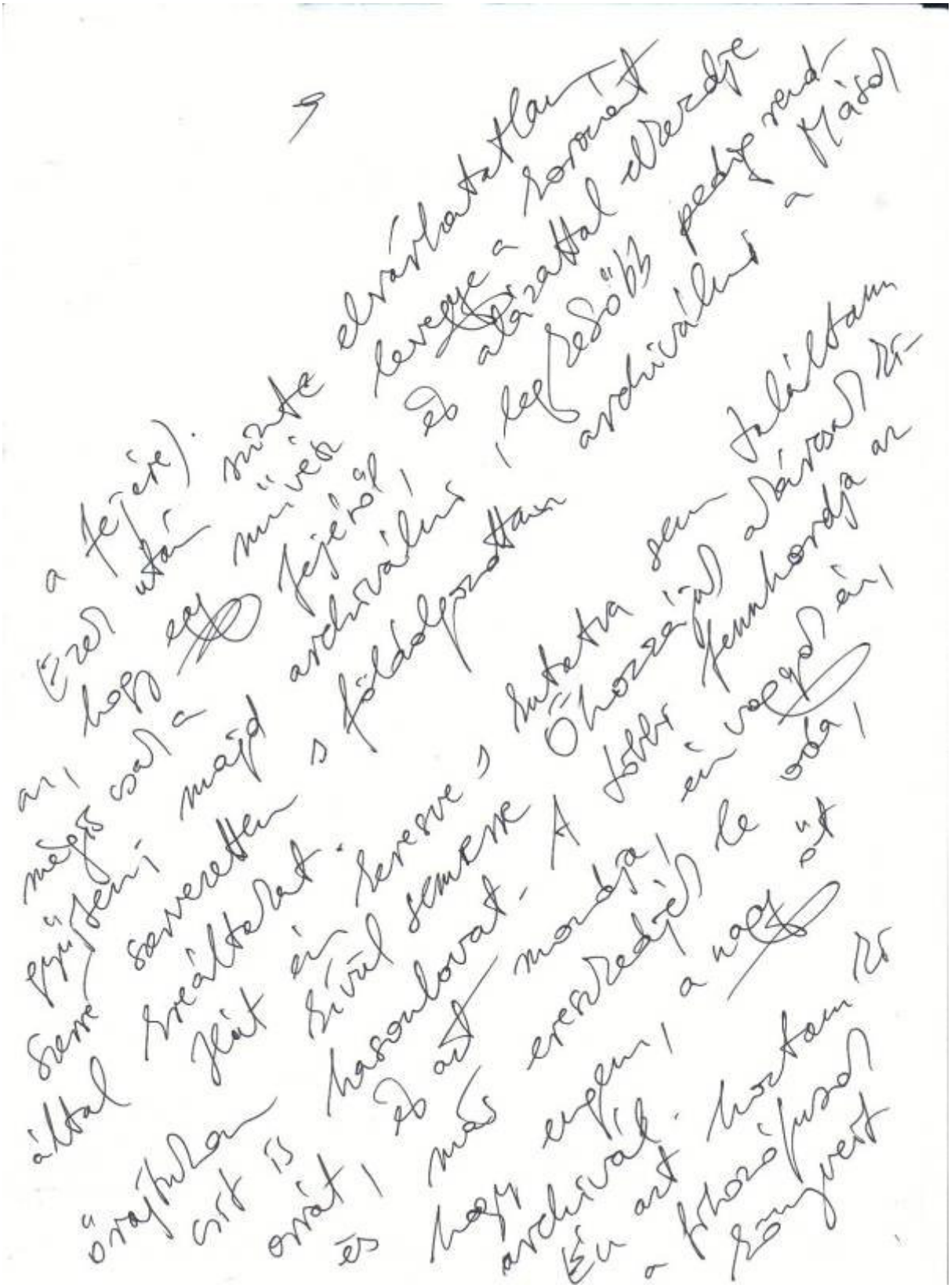

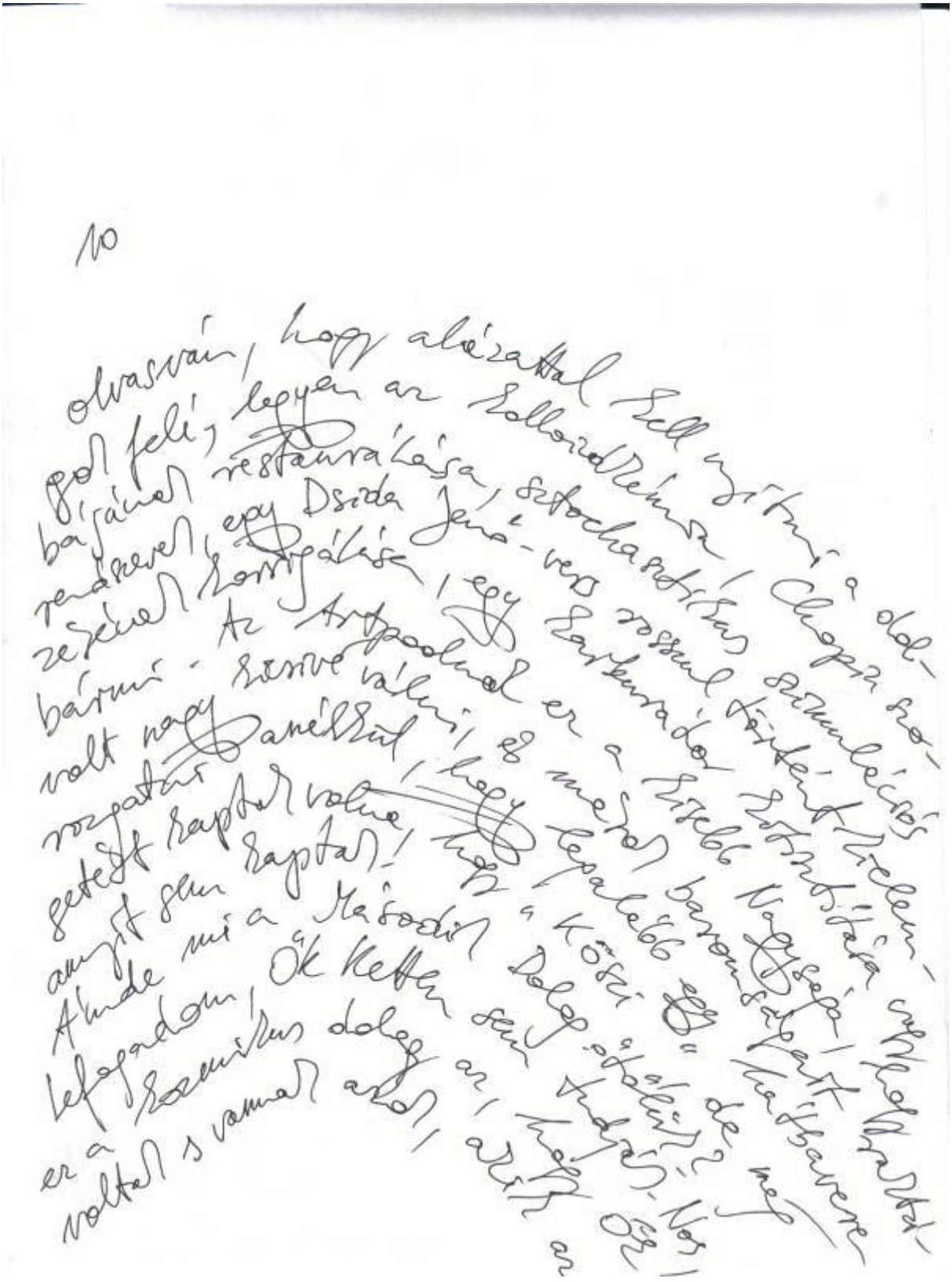

11

Angyalok tengerén élhettek, és akik-
nek a szárnyacskáit amazok
porolták.
Másokról ilyenekről nem tudok,
akik az Angyalok eszközei, pe-
dig körülöttem akkorák az ördö-
gök s az Angyalok viadalai, hogy
egy városnak sok lenne.

Jan Sanus Sapirico

On Philosophicality Of Hungarian Arts In The Eighties

In Hungary in the early '80-s a formation had jumped into Being by the iniciation of young accomplishers that had started to speak about: philosophicality, essence-sight, sensibility for progress, aesthetics of motion, destroying vergingity, Being of can't be substituated, mind touchedness, lovers of personal growth, new turn of mind*, etc. All of them could be ways of analizing the Swapseries International Philosophicality Artforthschool activities, but the layout limits that for this publication: for we think it's better to give a basical image about the above signed formation, and, then, later to depict the great points by more concrete details.

The Swapseries had started her activities in March 1982 that has been being in current action up to writing these scripts as well, without breakdown, interruption or any pauses, as a work-circle where it was important so that the comers be unideologic in an ideologic world you live, and, the comers, visitors shall be capable of selfrealizing. Each meetings took place at 2.30. p.m. as in a relatively "independent", not loaded, neutral time.

The invited ones weren't in connection or in the field of friendship either in other ways. The iniciator who had called the Swapseries into being, hadn't known them in person, he only had heard of them on the niveau of rumour, and he had selected them as focus-humans, from whom the information can keep on coming out for other ones. Also you could say that

---

* in a better language: Philosophischenheit, Wesenanschauung, Handlungsempfindsamkeit, Bewegungsästhetik, Grenzenverwüstung, Unsubstituierbarkeit, Geistesberührtsein, Entfaltungsliebhaber, neue Einstellung und Eingestelltum

the will for power (Wille zur Macht) or the yearning after power (Machttrieb) has made them do it so that their ideas could "spread". Not. It has been particularly an unideologic getting people informed, and, if we were of bad willingness, we could state, acuse that it has been all about the digging out of an "aletheia". This has been articulated a former text of their own: "There has not been a primaer ocuvre since 1945 in philosophy that can be thought as the ethalon of all depictation, though just this age needs or would need the thinking (die gedankliche Umfassung). From the more reasons we'd cite three ones. One of them is that the Second World War has caused a so intensive shock that as there had been better ages people were going to philosophers with their almond cross-buns, for now they are attending, visiting psychologists and sociologists. The second one is that among times the computer science, the cybernetics and the informatics have stepped forth, and the third one, organistically with these ones, is that one of the most important society making force can be told unaffective in this time of the having got rich (verreicht) information: we speak about the platonic arabic christian education which has been being subordinative amidst teacher and student—having killed, deleated a certain part of the iniciative capaties.

The philosophy had settled accounts with the philosophicality, as with mode, modality and modal ability on the besis of the prestige and Knowlegde, and in a very platonic way. That's why the essence-sight and the process-sensible sight could go only amputatedly, and the logicness has been growing narrow for a science within natural scientists' circles that is called logics.

Today the situation has been (no point here) altered, is different, . like in the age of Plato. where it has been understandable why Plato had had to encircle. elitize the philosophic thought for the sake of those individuals having been lived at then. Now there 's a need for a disciplina in the crisis periode of the philosophy and the human thinking what we sketched above,-that is not essential but modal, that isn't the sterilized attributum of the special knowledge, but mondain and could step up with primaer, iniciative works, oeuvres — for these reasons there is the Swapseries International Philosophicality Artforthschool. It's high time for Everything. Ski molo dance."

For these weekly meets more by more people have come, and the "preforced ones have started to call their mates to come. and having completed the "seance" they have left for various places and events on Saturdays and not only Saturdays with new acknowlegdements and acquintances. Why swap of thoughts and not lecture? Let us take a cite from a placard of theirs to a festival of their own dated 1984 ("Quick-Two"): "The Swapseries has started her swappings in March 1981 with the title: 'Electroterrorism Swapseries Introducing 1.". From the contents of the form this rough structure was characterizable as follows: at lectures the stream of information is one way and subordinative, directed and intented, this one was characterizable by the coordinative relations between, amid the democratic Lassaiz-Faire somewhere on halfway. For it, the form of content is the swapping of thoughts by the ceasing of the "Extern" and "Intern", the vergingity in Hegelian sense. After these swaps has the name altered for Swapseries and her methode is the "techne maieutichue", the having, getting the outbringing suggested.

The starting basis had been done with a lot of subestimated, underestimated categories: amongst others the "naif" in Husserlian sense. The acknowledgement, knowing of scientific art facts on á certain niveau has led to the forming of the philosophicality (as it's beknown, the philosophy had been stating that only that person, can be professional on its scene, who is a specialist having read through the written ones of philosophy: the talent is static, is given or isn't, and the dilettant is not an out-goer): to the capability of Seeing, and to the position so that somebody could outbring the same one from everybody simultaneously (s)he could be the same with everybody—all these with & by process- and essence sensitive sight.

For this new type sensitivity rather and most the naming "objectoidity" (Sachlichkeit) would be the most adequate word, if we didn't mean a community with the nonorganic entities (Entitäten) by the ceasing of vergingity having pondered about Hegelity (the Hegelian Being, die Hegelischenheit) -- and with these ones having settled of account the traditional dichotomy of Subject and Object in philosophy. The outcome of these two latter categories is the Somebothing. Thus, it is out of question who exposes whom.

At the swaps in the beginning we have proposed the third grade of passing the information, when there is principiality of the passed-over info, but it has not been said to alter, to change the recipient so that (s)he should alter so and so, but concretely it has been given, there has been that the one does know the thing to tell (die vermittelnde Sache), the other doesn't, and this

latter one is able & allowed to place, store the heared ones (die Gehörten) wherever (s)he wants, and it is her/ his souveraine right to iniciate with this whatever (s)he wants. It's obvious, in case of ceasing the vergingity, perception, reception (in the sense of the aesthetics) cannot extant (im Fall der Grenzenvervüstung keine Rezeption kann bestehen) as a recognising relation, but, because both are capable of self relevation and unfolding, emerging in The Other One, that means there's Catching instead of reception, perception. With other words: there is not reception, perception, but in case of psychological categories, brains only.

Our life-feeling is pervaded by the mind of Don Quixote and Zarathustra, but the most relevant is that not ideologically, not with "follower feature", not with any principial characters, but just They are behind, beyond us, and: already - this "already" extants (besteht) in two ways. We live in the future and from the future to here, into the age of economy, trade, radicalism and optimism which are beforehand the time of Informational Society -- all these as See ers (als Seher) and invisible ones (Unbesichtbaren) as well as in a natural way, mode.

The philosophy hasn't learn't from 1945, its work is made by an americanoide drifting sociology (having the pragmatism) that is completely perishing of the mind [r Geist] like a wild offshoot). In this crisis of philosophy (what we dislike) there is a very great emphasis on the philosophicality, concretely and beyoud this on the extantionology (Bestehenologie, Hyparchologie), movements aesthetics, personality philosophy and formplanning philosophy.

You can live in the way of Tradition (like a pawn house keeper preserving the values and living reversely in time) in this case (s)he takes in from Outside. To the one of this type we wish lustfully fellation and canalinguation, later on vivisection, as well as: let everything be as they want. Against this referring to the transendency that can be made worth, valuable when somebody invents something new not in the sphere of the reproduction, and which has not any origin, and (s)he does this as serial (serienartig), system — (s)he is dominant (Gegenschöpfer). If there are guardians - of - time, time patrols, then there isnot History: and then in Its depth yet there is a monster hiding."

As the weeks were going by, others also got stimules to stand, up with a work of his/her own, not only that person who had iniciated all this system (diese ganze "Wirtschaft"), so later on long in the dark lasting open-air complex discussions have sprung into being. The amount of the created writings have stored so highly that one had to look for a new way for informing and getting informed—all these along the planned ceasing, perishing the vergingity. We must think it's a base truth that for a higher "r.p.m." you must increase the r.p.m. to scatter out the not needed bodies, labour forces. This has taken six years them. After this let's see what they write in one of their texts in '86:

"The series of thoughtswaps have happened in mark of developirg (of) philosophicality where philosophicality is modal and un-essential, and targetless, purposeless and unideologic --

to what the socratic methode can be used as a latent methode in due to let the essence - and process sensible sight develop thru each performed bits. Thus, thematically it can be said subsequently we have thought the following perishings -the- vergingity (Grenzenvervüştungen). First of all we have wanted to eliminate the vergingity (characterizing a society) that divides, splits the consciousness into "Us" consciousness and "Them" consciousness with that the coming together accomplishers don"t belong to any kernels, seeds, any principial gists, matters —all with these the people did and didn't belong to the Swapseries at the same time. Having perished the "In" and "Out", the second grade of perishing the vergingity has been the Publication named "Swap". Here, at this we write to ourselves, and the only question is:the range of effect—in spite of the newspaper making where a group writes things with a grade of ideologicness (auf der Stufe einer Ideologischenheit) to external people. The third grade of perishing - the - vergingity is the controlling each grades of philosophicality and its statements exactness via the various, but mostly arts branches as a verification probe. The elimination of dimensions on the present plane of the decision system was the fourth grade of perishing - the - vergingity. By other words it means that there is a creating artworks by the value - forthsight (Wertenvorsehen) and by the adjudging - back from one of the phases in Future into Present that could jump into being only from the creator's subsequent value system. The Swapseries I.P.A. stays today between, amid the third and fourth perishing - the - vergirgity." unquote (=so weit das Zitat), but for this 5 and half years fly by, and they are already over their festival called "Art invisible" where they

have rented a street for actions. Now, back to the fork wherefrom we branched off both in thought way and time way, so to that growing grade where and when the weekly meetings didn't fit the 20 to 30 young ones. This took approximately a quarter year them. Then they decided to create a publication. Let's see what was her (trilinguistic) impressum: "The Swap (this printing of the Swapseries) is—herself. The creatforce are people of the Swapseries International Philosophicality Artforthschool. As to her form, the Swap is a semiperiodic publication, that includes among her subjects new philosophies (design-philosophy, motion-aesthetics, personphilosophy, mathematical subsistentiology etc.), scientific assassination, newmusics, intermanyate language, the phenomenal horizon as well as anything said or otherwise. The Swap wants to question every ordinal principle or limitedness therefore (among else) it is beyond everything ideologyreferent. The Swap is—play. The Swap is no newspaper or journal, not an official publication, the creatforce are not members of any organisation, as the Swapseries herself is not an organisation, nor group, nor legal person and has no contacts with such. There is no distribution, no editors or editoral office, the reader too is merely an apparation (in the sense of an actor appearing on scene): the somebothing (that common between entities living and unliving) subsist instead."

At this impressum there are a lot to remark. One of them is the perishing - the - vergingity. Who looks thru the eleven numbers (Playing basket-ball lonely / First Swap; World Philosophy / Second Swap; With Eternal Love / Third Swap; Bus drivers' saying hello / Fourth Swap; If Lady -- Welcome! / Fifth Swap; In My Drawer / Sixth Swap; Promptlwoo / Seventh Swap; Nineth Swap / Eighth Swap; Without Cover / Tenth

Swap; It's High Time To / Eleventh Swap) where it's to an other essay to analize the very covers and the individual and funny way of binding, well who reads throughout these numbers it comes clear how the publication emphasized the perishing - the - vergingity and made new ones. This is not else like the reorganising the world. Or an intention for it. The dominant, self-proposing Man pointing on himself, the valuntaire, who is divine as God creates, and Man acts. One of the momenta consequenthy is: superbity. To analyze the writings in these publications would be the task of another essay on the one hand, and it has been established well in their manifesto called "How To Do Swap" (Wie kann man Austausch machen? Come fare uno Scambio?) on the other hand.

Here, as also the onion of Peer Gynt has got more spheres of peel, we must make two outlookings of different diameters, rays. One of them is that beyond them there have two other groups been, two other artists' conglomerates, and they have come up to the activities of the swappers. One of them was the Substituate Thirsters who made a very similar impressum in one of the publications of their own, a twin-brother of the swappers' impressum, without knowing each other, becoming friends and collegues for a tight decade. The other was the Group Indigo which was a configuration searching other identifications of arts. This is the one sphere of onion peel. The second one is the taking the connection with abroading countries. This seemed very complicated because there haven't been similar groups on the Earth, searching philosophicality by the discribed ones above, consequently they contacted individual philosophers and groups that were bordering to them. Those ones distributed their writings and they invited them for swapper activities in Hungary. They had contacts with the

following cities: Berlin. Łódz, Vienna, Madrid. We must tell that "the swappers qualified these relationships as painful swallowing" (like the logicians, scientists, philosophers, economists or psychologist handle the violinist or the pay-portrait painter). Also we must notice: throughout those years the thoughtswappers could organize, set up their lives much better than those artists or other individuals around them who didn't listen to thought – swappings, lectures on logics, mathematics, system theories or scientifical ones.

About the perishing - the - vergingity we made mention of the transcendence enemiality of the Swapseries, now let's speak about how (auf was für eine hoche Stufe) is the Swapseries a subculture.

The S.I.P.A. has never been subculture on a part of it, though she is in contact with undergrounders. Namely these last ones don't have a selfreflexivity point could be sensed philosophically, but the swappers do have. This reflexivity point is in the Future. To create things, matters that can be grasped, understood, taken, judged only in the far future, that are only can be named in the present, that are now invisible, they are being invisibility and they are going to be visible only in the Future. That's why that many times experts & specialists can't understand them many times.

These activity - series are the turn - of - mind pyramide (Einstellungspiramide), what you can understand looking after two XX. century philosophers' sayings. One of them (iniciating his surname with "H") suggests that if you aren't capable of stepping out of your former turn - of - mind, then at least adjust your turn - of - mind to the eternity, and you should dare to be

naif genial dilettant, when the other "H" letter surname starting one says that you ought to dare rely on the Things and be open for secrets. Beyond these there is the turn - of - mind pyramide: the lowest level is the anthropolcgical turn - of - mind, above this you can find the subrace level, then the national one comes, afterwards the political one, later comes the ideological niveau, and on the summit the philosophical turn - of - mind. The S.I.P.A. has been characterized by this lattest niveau -- and this has had an advantage in a communist dictatorship: it wasn't a direct confrontation to the Power, so it hasn't oppressed the S.I.P.A. in any direct ways . Even: the Ministery Of Inner Affairs could eat heartily from the well bugged, overheared Swapseries: from the March 1985 title "Lovers of personal growth" ("Entfaltungsliebhaber") they have stolen, expropriated the item "growth-loving" ("Entfaltung").

Beyond the noted affairs it might be profitable to take a look, peep in their escalated activities.

THEATRE

The stage and the audiotorium are in one, and this is laid by potted container plants and grass, lawn bits depicting a forest. Desanthropomorphic pieces - of - furniture in an also un-human millieu, where there are two freaks with black diner jacket put on, in half position of lying on the stomach and and press- up (Liegestürze) meanwhile a Japanese aristocratic suicide music can be heard. Being brutish by the depressive, choking half hour's time music, the two creatures moan, groan, shriek, howl, then they stand

up and the two londspeaker boxes speak different texts at the two lateral parts of the "audiotorium". One of them is about the relationship amidst poetry and art: the Part and Total: One and Two, the That and Other. The placard text has a verse detail (of Stefan George)

Am the One and am the Two
Am the tree and am the fire-element
Am the bow and the bolt
Am the sign and the understanding
Am the lap and the groin
Am the vagina and the knife
Am the body and the shadow
Am the victim and the stab
Am the seeing and the seer
Am the full and the thin
Am the altar and the adorer (Anbeter)
Am Iniciation and Termination

From the other londspeaker box not a monologue, but a radio play sounds which is not one way, but multidirectional (the text here is extremely complicated in Hungarian: can't be translated into any languages). There a policeman-psychologist constitution (Polizistenpsychologengestalt) does interrogate an other being. Soon it comes clear that the interrogated person is, a wooden puppet, and it's all about that there had been (es hatte gegeben) a forest with a glade (Lichtung) with a wooden house / hut (Laube, Gehause) on it, in it wooden furniture, and over these utilize-objects (Benützungsgegenstande) some carved puppets. It was on fire after firing with the bush brought into the log-cabin, and the hunters had to carve the charred figures for different ones (und die Jager mu3ten die verbrandten Figuren umpragen, umschnitzeln!, if they "want something" from them.

The investigated wooden figure tells, how the playthings have exchanged, swopped feelings, thoughts, how they have discovered the other wooden elements, the timber frame-work for the first time, the wooden log-cabin and the alive Forest later on. It doesn't come out what race the investigator, the examiner has. The creatures in diner jacket on the stage have got reptile-green coloured skin, they have got one eye (blue and white) and three, mouths (red). Their motion is serious, it is rehearsed for long. One of them is moving softly, globularly, the other one is moving angularly They cite verses what have got to do with the being-from-wood/tree (Holzenbaumsein) from the unorganic to the organic, and what reflect on themselves somehow independtly distances between although continents and amid centuries, and they pick up paper sheets from a table and after having read them they stick them upon some certain points of the dishuman interiur. The texts're adverts, scientific, political and artistic texts, therefore the spectator (who is recquired by the ticket anyway to look this theatre-play at least twice: once closer to this one of the two loudspeakers, the next time to the other one, because the of simultaneously different texts, so the spectator doesn't know finally fromwhere he asks). The title of the play was "Consciousness of Somebothing at the edge of the wood" (Jedemjenesbewu3tsein am Rande des Forestes).

SHOW MUSIC

The Swapseries chaperon the committing the secondarity (Sekundaritat) about what have more at title "Fine Arts" according to their relationship to the Secundary Thirsters. For here shall be: plays, bits can, are allowed to "transmitted" on the "stage" of the

Swapseries about what the swappers think that these things make those persons more philosophic. One of the samples is the piano-play called "Vertical sketches" that has been acted by the atom-physicist as his own bit.

HAPPENING

It is very important to emphasize that difference between performance and happening is (stressed) on the participation of the audience, the spectators, i.e. (das hei3t) at happening also the spectator does become (wird ja) a part of the play, so isn't a spectator in the traditional sense any longer. The "Schreiiiiiiiii-demonstration" was series of shriek that has caused (has done cause...) by its longly kept being an awfully terrible effect. People were astonished, amazed for the first time, then shocked later on, be pushed back to hate, latter caught to their heads, boy his girl-friend have hugged themselves in a more tighted way, also they burst out in howl shriek, there's a total panic, people go for one (vereinen), and we can see the Heideggerian term in function "On The Ground..." that the task of arts is to be able to bring out the same thing from everbody and to make you believe that you were going past the values blindly and you thought highly of pseudo-values, because this is the ultimately last way of reflection of yours towards something shown, and the Consequences are we ourselves.

NIMBLE CULTURE

This category has been developed by them as well. Stage, scenery, in front of them there're 3 men sitting. They speak (by a pre-planned, superficially pre-planned scheme) about different themes like a talking shop. The audience is not the public and is allowed to poke its nase into the three ones' speech on the stage, namely there's a constant interfere. While also the titles are astonishing, and take the majority of the potential would-be spectators aback: "Optimism as end produce of radicalism", "Unmodernity and laziness", "Speed of Parody", etc.), and even sharper is the invitation text: "The hit song chart top 10 (die Schlagerliste) keeps the productions resoning with the newest only in evidence, its scale measures downwards from the maximum. What about, if our memories, that are can be manipulated (sind manipulierbar, wird manipuliert) and that live in the hypnosis of tradition, well, once a time or from this time onwards would take after this?!" Or: Our lecture series differe from lectures in traditional conception that they try to find an adequate form, shape for their content. We would like to make people pay attention for the talking, as a concentrational form, stressed the inspirative effect of the drafting and formuling."

ADVERTISING

For the second one, after Poland, also in Hungary the controlling organisation of the Ministery of Inner Affairs that shackled the Hungarian press gets loosen, Now they don't recquire to show your identity card at a handling any longer, now you already

are allowed to put on a nonsense advert, it won't be handled as a future-spymessage, for this there is an ad-journal (1982-1988). One of their ads: We will barbars and cannibals with deep culture, and Hochgeist. Let only brutal one appear who wills to work. Timepatrol."

ÓNIA

As they inform in their manifesto called "How to do Swap", the ónia is a minimalized entity (ein verkleinter Seiende) (ens diminitum) that is still invisible in the present. It will become an object, and, a highly respected object only in the future. One must create entities that can reach this post with a great chance. The first ónia of theirs was a chopper plate which they enclosed to their Third Swap (Third Swap: With eternal Love), and came up sometimes in 49 samples, sometimes in 50 or 51, and they thought it was because of a female middle age, tall and well dressed guardian - of - time.

FINE ARTS

"New folk arts", this is the title of one of their exhibitions where clothes of the twenty-first century were exposed. Here we would like to do the statement that the philosophicality school has had a very acute orientation for future.

PHYSICAL EXERCISE

The participators around the Swapseries take part at the Kisörs Olympic Games, which was organised not from above but from below, and where international artsts do exercises for 2 days yearly.

GRAMMAR

They have created a collection named "Magyar-magyar magyarázó" which means Hungaro-hungarian Explainer. Into this they have been writing new words, expressions, part-thoughts with regular unregularity. They lay emphasis on exchanging their names for *Nightfall, Ozone, Silver, Perhaps (the lattest one writes this essaylet).*

LAY BASE ARTS

In the conception of the philosophicality school the fine arts are secretful meetings of colours & forms, shapes, and moreover an endless endeavour can't be completed to get know the entities. As it is in the word "word" involved: create (in Hungarian, which lingua has a bigger amount of the primaer words than German English together) yet the word "word" comes of the same radix as "create", you must make, let things jump into Being and not copy them in the Reality, in Reality that is all around you but can't be grasped. Thus arts are Mirror on the one side side/sight/sigh/site and Bridge on the other. *It is a Mirror which unfolds the limitedness that is momentary for the individual and loaded by evolution for mankind, but simultaneously shows that from various aspects: it is a Bridge that shows a way-out of this maze by the moment of genesis* so that the sublimated unificatedness of Creator-Artwork-Recipient wait scatteredly The Babilonl Lottery belonging to the history adjusted.

What can be manifested, realized from the connection of the Indivldual as creatforce and the Matter? The artwork had been predestinated to end in failure, why (weil) the unfolding reality

whittles away the delta, the astuary of possibilities (so to speak: it rapes that) in a childish and eager way, forcing the artist to react for a more perfect "catching". This forces you for a permanent commitment of sacrifice towards the world, so towards my cells, too, where pain & hilariousity are melt into a cathartic feeling-of-world. Consequently arts are the triple of Play-Experiment-Sacrifice. It is a game, because the very internal phenomena of Life is a game as well. It is an attempt, effort because we don't reject no any methodes techniques, even we try to build in remote ideas to interfere. And it is a laying victim because one can get more perfect only by the sacrifice mentioned above, if needed, might have as well sweated blood. The created work does accept and take on, give forth this inside glooming, shining of the endeavour. The iniciative point is the archaic symbol system that is trickful and can't be calculated and herits, and does wait dozzing in actor, awaits an inpulse to break up for becoming the key of harmony.

BELLETRISTIC

Some of the swappers write with periodical unperiodicality, and these writings come out in various and selected belletristic newspapers, or their essays in different historical, scientific and ezo publications. Already in the '80-s they have published "outside" because they had thought that likewise the "external informing" was relevant.

PLACARDS

Toulouse - Lautrec would turn in his grave if you see these "placardsomethings" being loaded with so much contents. Let us have an example from one of them called "Röviden" ("In Short"), "If away. Insomuch for being different, and it's out of question whom

and what. Creation is a false ideology. With lightyears over the dichotomy of revolutioner and martyr. The Narcissus-Zeus axis gesagt, umsagt, untersagt -- umsargt. Chimeras standing on tiptoe. Being laughing. Making jokes with ourselves."

UNNATIONAL FÊTES

They have organised a sylvesterparty for Budapest whereto 98 people came. This had been preadverted in Madrid, East Berlin and West Berlin. The foreigners had a quarter year to place advertisements in their cities for calling this Dance. For this party having been in a world of visas and resident permits they prepared with programs.

INTERNATIONAL SWAPCONTACTS

One of their greatest (pregnantest) invitation was the invitating the "Geniale Dilettanten" named configuration by the Westberliner Senat, which group was similar to them. The "Gesammtkunstwerkschau" was seen by about 800 spectators in the Petöfi Music Hall, although it has been abstract very much.

PERFORMANCE

Of the swappers a lot act performances, and they have created Hungary's only ritual performance ensemble. By the ars poetica of the group: the'd like to rebalance the ritual character of arts by sacrifice for the watchers. In their actings the carry on the hard line of the Viennese actionsts with the difference that in their

case every dangerous deeds have their grounds from deep philosophy and they make an effort to do masterpieces. In their symbol utilisation they emphasize the archaic.

Äu

In overcrowded premises (In einer vollstopften Räumlichkeit) the flames of a torch resemle, suggest the contour of five covered sculptures. Beyond mild celtic melodies one of them revives and a man unfolds out of that bound in bandage. With slow steps approaches to another sculpture which depicts the nude of his in natural style being cut off from cartoon. Then the performer erases his portrait. Sharp change of tone, and the performer catchas an iron stick (having the brutal music of SWANS), decovers the next sculpture that comes up to be a plaster mummy, tries to rout that, and being exhausted, stabs the overturned sculpture, sticking the pear into its heart. From the next covering a man turns out being depicted in Egyptian style, and is burnt up by the performer. Being heard the music of The Lamb Lies Down On Broadway also the fourth covering falls down, under it there's a man-size looking-glass, in which the performer gazes, stares himself for a while, then sits abreast and does meditation throughout some certain minutes. At last breaks the mirror-picture on his head, stands up and four guls approach him having two buckelful of plasters, and they start to plaster in him. Meanwhile you can be capable of listening a writing of Weöres Sándor named "Towards the perfectuality" from one of the londspeakers, from the other one Diamanda Gaias shrieksscreaming benumbs the athmosphere. The fallen piece-of-mirror might have cut the performer's leg, because under the plastering there is a blood puddle growing. The man being in sculpture is carried out of the place, and his leg is undergoing a minor operation in a hospital.

THEMATICAL DETAILING

They divide this by one of their leaflet as follows:

I. PHILOSOPHICAL THINGS TO DO

1.) The philosophical-theoretical discovering the background
2.) Unifying (Zusammenfasen) the diverging sciences by a new (organic) view, aspect
3.) Making a complex tabelle of categories
4.) Organising swappings (lectures) nationwide outside.
5.) By the category tabelle recognising other entities, detecting them, and by this: observing new, would-be ones (complex reconstruction & preconstructing)
6.) Universal language searching -- of the Mankind

II. ARTISTICAL

1.) Creating TITANIC-LIKE circumstances
2.) : Having Titanic Festival created (Titanikfesten-zustandebringung)
3.) Preparing Titanic "objects"
   - placard design, invitation cards, etc.
   - T-shirts
   - badges
   - flags
   - token
4.) Composing Titanic musics

III. THEMATICAL

1.) Meetings with fixed & free activities, programmes
2.) Placing adverts and watching, detecting adverts
3.) Reconstructing of the events having been occured on the Titanic
4.) Finding out Titanic parlour games
5.) Programme video cassettes swappings
6.) Realizing the book of Morgan Robertson called "Spun Yearns"
7.) Reaching the local officiality
8.) Ending party on the 29 th of December in each years.
9.) A festival around the 14 th of April with a presenting gifts
10.) Keeping connections with other Titanic entities, sccieties.

They have growen out the sizes. There were actings (Auftritte), and they forced a number of leaders for town halls (Kulturhausleiter), in case if there be one being unnformed about the banning the Swapseries I.P.A. They Were Protesting With Their Current Activities, and they were not making hysteria as much artist saying: "helloo, I'm banned, I'd like to expose, but I ain't allowed to do it."

In their fifth year they have established a Studio in an air-raid shelter in an elite district of Bp. * (For foreigners to know: Bp. is not one town but two ones. 90 % of cultural life went and goes in Pest, and 95 % of the Checking. On the Buda side they were able to act a bit in a more freely way). Here decided to perform weekly once. and this has been realized. There were ten persons to run the cellar, and there were programmes weekly, organised and not preorganised but spontaneous. The intermediaer days were for rehearsings & trainings.

---

* Budapest

We, here, are to notice that they have taken on the name "Titanic" after leaving the cellar (they have had to move because of the political situations) expressing that they wish to create "perfect entities", "sharp entities", or they wish to protect other sharp entities made by others from undergoing. Consequently their activities are such like a victimology at the same time beyond the title "Titanic".

Having left the cellar they moved into a town hall, and since then they have been going on keeping programmes from the area of philosophy, logics, arts, literature, esoterics and natural sciences.

Each meetings can be characterized by the parafluctuation". This word means, that the thing is so invisible, (new and directly ununderstandable,) that the 20 th century man can come and see it by his maximal open mindedness only, and it can be seen that he has enjoyed the meeting, the things in the Swapseries, but he never returns anew. It reflects on those ones who were speaking, and those ones who were silent.

Archivation they do well using all moods for this, and in Hungary they are the bestly archived ones -- this grows well.

Having had this base characterization herewith we let you know their activities from the eighties, which may speak betterly as spoken phrases..

- Introduction. About the necessities for thought swappings.
- Oswald Spengler and the 20th century technical world.
- The 26 dimension universe and the String Theory.
- On preparing onthological charts
- Lability of the phenomena
- Conquering the Unbeknown
- Paramuzikologie.

- Playing a video film: Mühlbauer - Büscher: Nachspiel einer Katastrophe. A trial after Her sinking.
- Ontology of Henrik Jenö Schmidt, a paraanarchist philosopher
- The unsubstituatable presence (Die Unsubstituierbare Angewiesenheit)
- Sailors' songs, Titanicosmos
- S.O.S. (perform.)
- Congress of Oceans
- Ontology of Heisenberg
- The sable - toothed tiger as a perfect entity
- Origin of Sin
- Mystics of the 1000 number
- The 'can't be' avoidedness of making mistakes (on the philosophy of Schleiermacher)
- Aisha rite essay in move-theatre
- Hyobe. Two love bits
- Killgore Trout walkman - replay
- Can the dialectics be domesticated or can it be disdomesticated off the dance?!
- The paradise found
- Mask and mimikri
- About the art philosophy of the collage
- Debrises from the wreckage of Titanic (diaporama projecting on imagined "objects")
- The dimension theory of Henrik Jenö Schmidt
- Vertical sketches
- The metaphysical base of the far eastern religions
- How shall we put on the trousers of dialectics on the linguam of Shiva?!
- Mathematical philosophies
- The doubling thousandnature of World

- About the mirrors
- On nausea, boredom, anger & stupidness
- Glasnost Fiction
- Hammer, guitar, musics.
- On T.S.Eliot a lá post
- Scissors but as (Schere aber As)
- Biology lecture for ones living about (Biologienlektion für Rumlebenden)
- The "Now sense" on the Titanic
- How about the spiritual constitution of the builders of Titanic?
- Chapters from the log book of Her (performance fluxus)
- Chance and coincidence generator
- The First Mankind and the cultural heritage of civilisation
- How can one speak about the ideological in an unideological way?
- Skintemple
- The HÓR. TOAH named deluvium in the mirror of a text from Jastrica (Cyprus)
- The double spirit belief in the Conversationale Mortale Hungariae
- What is really Loving? *
- European House of Corps (Europäisches Leichenhaus).
- "Physics or metaphysics"?
- About the Substituate Thirsters, our friends

---

* In Hungarian you can have 3 synonimes for love: the one is neutral, the second is for young people, (the inaugural English!) and the fattest one is for the naming the process of loving).

- The up-to-this-time missing attribute of the civilisation developing.
- Sol Invictus?
- ♀ & ♂ on the committed homosexuality (committed: verpflichtet)
- Indie 16 festival
- Titanic Festival No.5.
- Art Invisible
- Shortly
- Mummy
- On Kharma (Karma als Geschicklichkeit)
- Idols militaristic
- Hommage a Bela Hamvas (he was one of the highestly greatest existence philosophy makers and author de la mond)
- Seanse of paraethic phenomens
- Philosophy of unemployance
- On sincronicity from the direction of hypnosis -- the quantumphysical states of time layers (Quantumphysische Zustande der Zeitschichten)
- Notions
- The One and the two -- the saying farewell to the luck of a Dionysos and an Apollon type on the board of the sinking Titanic (Theatre play)
- Lecture with wome certain headfunctions
- Erotics of the lavine
- Metaphorisms
- Metaphisics of the victim
- The historical role of sticking out placards in Hungary

- Shriekingdemonstration
- Saint launching Station
- Megavisuality
- The Einsteinian Universe
- The most beautous female arse
- Anthropic principle in cosmology
- Metaphysics of Attila Jozsef
- The esotherical teaching of Tabula Smaragdina of Hermes Trismegistos
- Multiplically observed comoactificated Void (die Leere, der Weltraum)
- The Playboy blood fish
- Key of soul (performance ritual)
- If you are Stepping, then go for razzia, if you're Steeping, then Ozon shakes you—History or History (performance)
- Quasimodo, or cages of metacommunications
- Performance 2050 Quiz.
- The Wonder
- Abroad
- Yes - no
- Dance of the dead souls on the board of wreckage Titanic (diver disco)
- Iceland Party (in Hungary there are 4 different Iceland Lovers' Club...)
- Derrida's grammatological aspects from the directon of Heidegger
- Folk art 2050 - 2192 (exhibition)
- Iceberg Chore
- Time is honey
- Postmodern & traditionalism
- Dream voyage
- Rip van Winkle (oolisomniologic analysis)
- On Parmenides
- Geistflamme

Felhívni szeretnénk az Olvasó figyelmét, hogy a Hornyik Sándor által írt "A Cseresorozat lényegéről --- Univerzális hajszálgyökerek" című műnek két változata létezik : az 550-oldalas ,csak 2 fotót tartalmazó változat ,illetőleg az 1074-oldalas és fotókkal ellátott verzió .Utóbbiban far severö sapirico még köszönetét fejezi ki az Artpool Művészetkutató Központnak ,különösen pedig Klaniczay Júliának ,aki fáradhatatlanul tanította ,instruálta fenti személyt a nagy kötet képanyagának a könyvbe történő berakására (birkatürelmű tanár-mesterasszony plusz hülyegyerek tanítvány).Amikor a kis kötet már készen volt 2013-ban ,senki sem hitte volna ,hogy a nagy kötetbe való képbeillesztések valamint a kronológia megannyi inkommenzurábilitásának a kijavítása ,az audiokazették ,a CD-k és a DVD-k katalogizálása még bő két esztendőt fog igénybevenni.

A „kis változatban” csak 2 fotó látható, az ógörögbetűs „I love Titanic” és a cserélőkről azon kép ,amit az Titanic FriedRich-Art nevű és a Pro Helvetia Kulturaustausch Ost West Budapest által kiadott kiadványban lehet látni ,valamint 1-1 ajánlás a CSNFM felé Bába Veronikától ,Bohár Andrástól ,Hegyi Lórándtól ,Jámbor Imrétől ,Karátson Gábortól ,Maróthy Jánostól és Szőke Annamáriától , -- viszont a kis változat nem tartalmazza a „Mit jelent az Ajánlás ?” című (filozófiai ?) írást – ezen 9 dolog nincs a „nagy változatban”.A két változat közötti másik difi a félezer kép , illetőleg 9 levél : egy eseménybeszámoló s.t-tól ,hogy milyen ,általa döbbenetesnek tartott emberek kerültek horizontba ,egy a valamikori Lapkiadó Vállalattól Sugár Jánosnak ,hogy ne szórakozzon már velük ,hogy barbárokat meg kannibálokat keres Hochgeisstal ,egy levél Galántai Györgynek s.t-tól ,egy Ármos Ózontól a Dél-Afrikai Köztársaságból ,egy Szerb Antalnétól ,egy Hegyi Lórándtól ,egy Robert D. Ballardtól ,egy Szathmári Botondtól Mongóliából ,végül pediglen egy Tengelyi Lászlótól. Mindezek csak a nagy változatban olvashatók .

Ami a szövegszerkesztésben szép s jó ,azt Ruzsa Ágnes ,a nagy logikusnak a lánya készítette ,ami nem streamline-os ,azt ezen sorok írója csinálta ,a hejettes szomlyazói mentalitású sapirico. Ez abban is megmutatkozik , hogy a „nagy változat” végében mások az egyes tartalomjegyzéki „tételek” sorrendje , és ott így sajnos nem a Kronológia az utolsó elem .

Szerettünk volna segíteni az embereken.

MEGJEGYZÉS AZ ELTŰNT DOLGOKRÓL :

Az az audiokazetta , ami a Nemi ősmasszívum nevű , és Ármos Ózon által vezetett együttes zenéjét tartalmazta (ezen játszott a későbbi , és szintén Ármos-vezette Esendők pár zenésze Lévay Péter fizikussal , zeneszerzővel)

Az Alex Schiavi plakát a Józsefvárosi Művelődési Házból 1989.II.13-án

Azok a fényképek ,amik Mertlik Mehr Licht Ferencet és Sebeő Talánt ábrázolják, amint előadják a Lényeglátás és folyamatérzékenység című performanszukat a Gyorskettő fesztiválon 1984.X.27-én

Az Első, a Negyedik, a Tizedik s a Tizenegyedik Titanic fesztiválnak a plakátjai

A legelső Nulladik Titanic Fesztivál plakátja, a Harmadik Nulladik Titanic Fesztiválé ,a Negyedik Nulladiké ,illetőleg a Tizedik Nulladiké

Litván Gábor általi jellemzés a CSNFM-ről
((van ízlése Kischott Tündének meg a többi ördögnek ,nem ? ...))

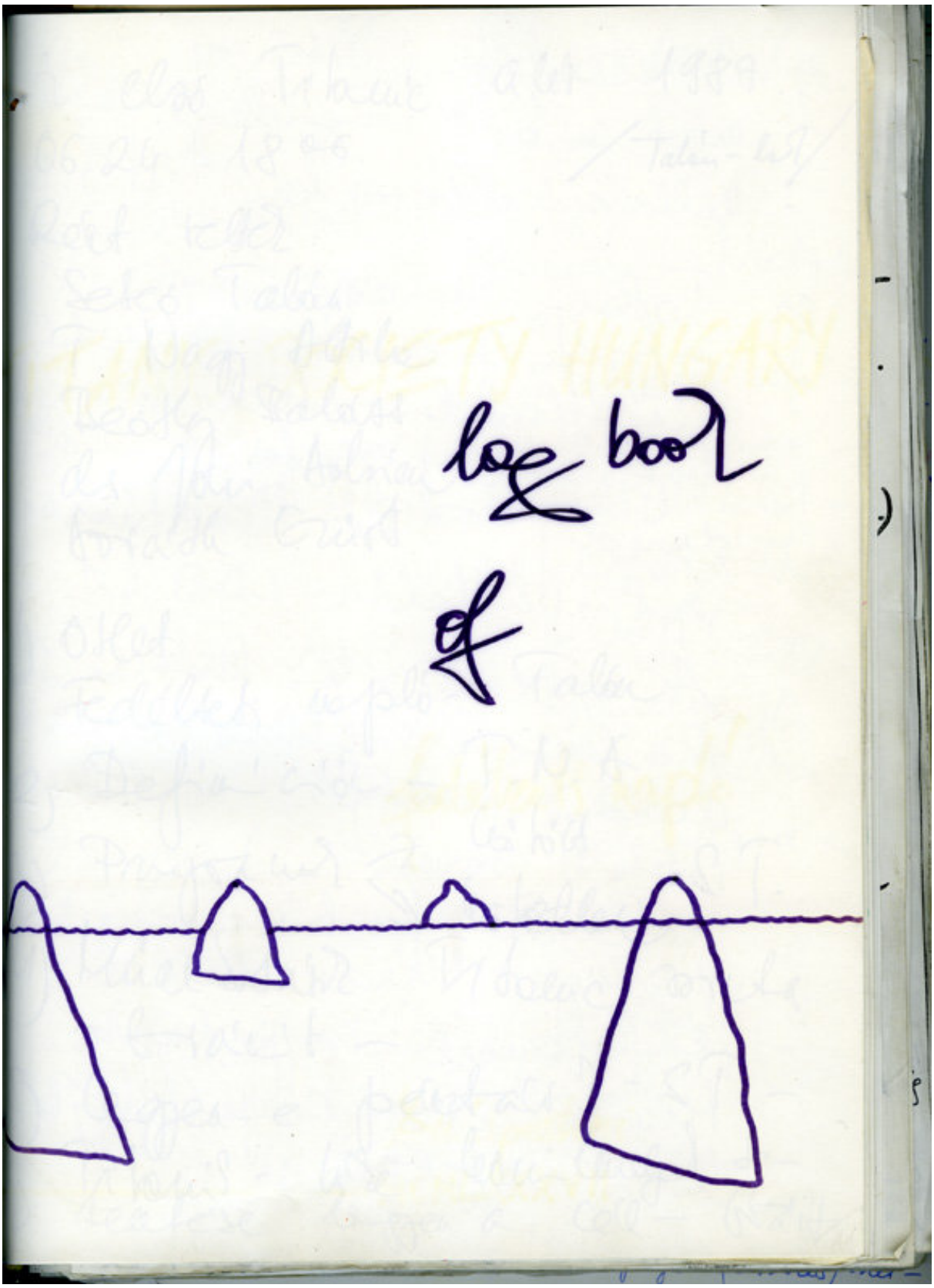
log book

1982.03.20. – Első gondolatcseresorozat,szombatonként a Bódy Gábor által kitalált fél 3-kor a nyár közepéig átlag 10 fővel,kezdetben a S.T. által kiválasztottakkal ,később spontán Budapest,Városliget

1983.03.20.-21. – Színzene a Cseresorozat kibontakozáskedvelőinek, Kőhányáspuszta (Csákvár s Oroszlány közt)(performanszok közönség nélkül ,a Vértesbe történő elmenetelsorozat első eleme)

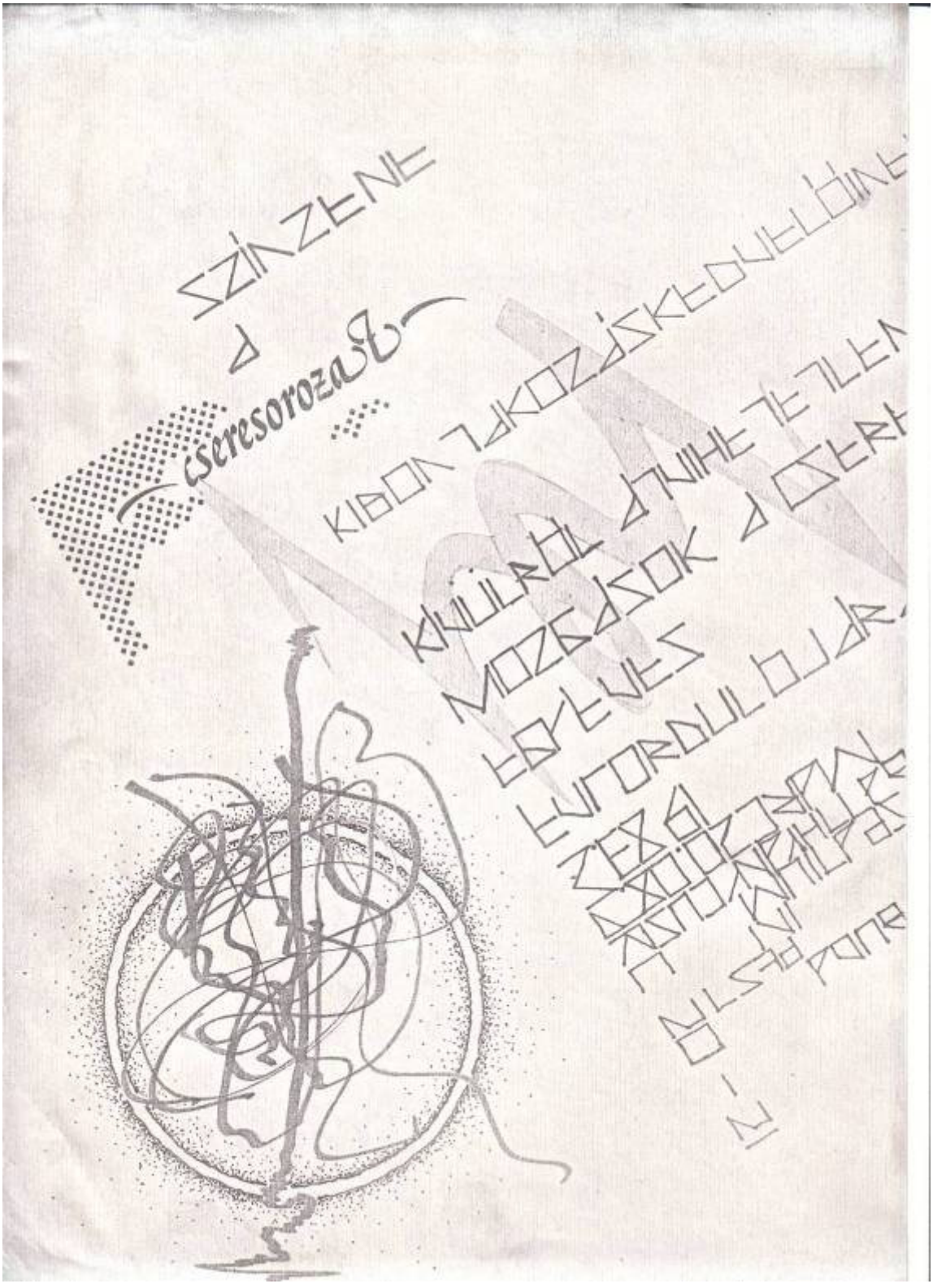
SZÍNZENE
A
cseresoroza

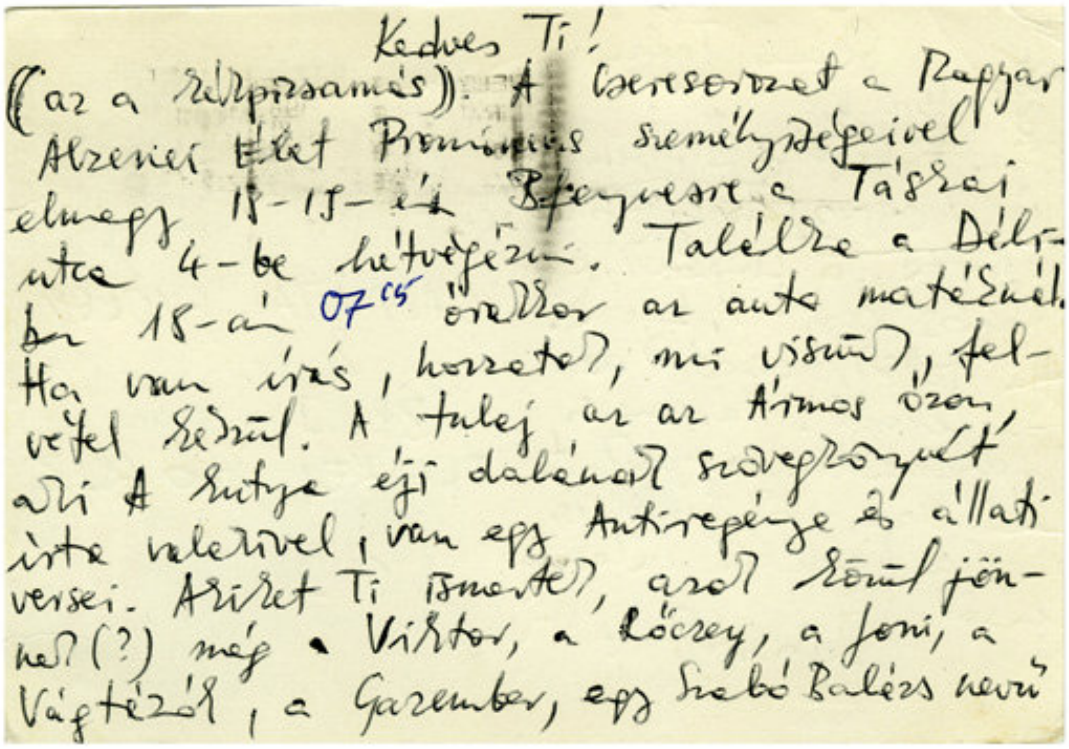

Kedves Ti!

((az a kékpizsamás)). A Cseresorozat a Magyar Alzenei Élet Prominens személyiségeivel elmegy 18-19-én Bfenyvesre a Táskai utca 4-be hétvégézni. Találka a Délibor 18-án 07^{15} órakkor az auto matéknál. Ha van írás, hozzatok, mi visszük, felvétel készül. A tulaj az az Ármos ózon, aki A kutya éji dalának szövegkönyvét írta valakivel, van egy Antiregénye és állati versei. Akiket Ti ismertek, azok körül jönnek(?) még a Viktor, a Rőczey, a Joni, a Vágtázók, a Gazember, egy Szabó Balázs nevű

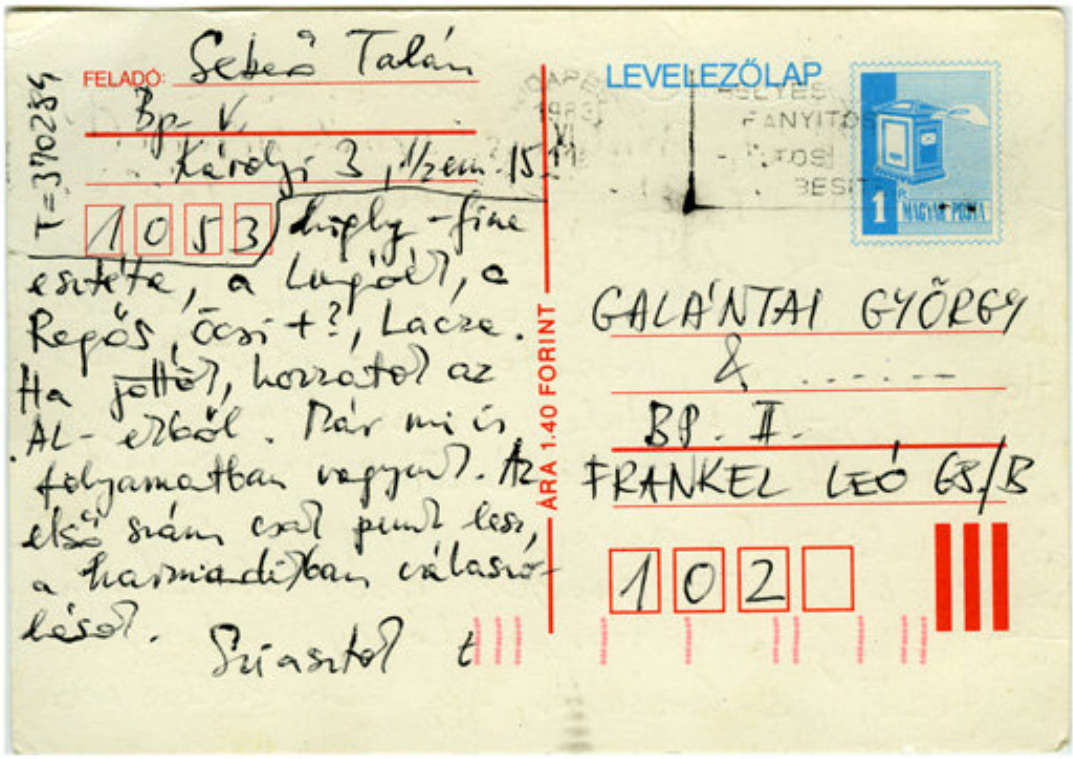

T=370284

FELADÓ: Sebő Talán
Bp. V.
Károlyi 3, 1/2em. 15
1053

Higly-fine esztéta, a Lugóék, a Regős, Öcsi +?, Lacza. Ha jöttök, hozzatok az AL-ekből. Már mi is folyamatban vagyunk. Az első szám csak punk lesz, a harmadikban válaszolások. Szíasztok t

ÁRA 1.40 FORINT

LEVELEZŐLAP

GALÁNTAI GYÖRGY
& .....
BP. II.
FRANKEL LEÓ 68/B
1 0 2

1983.10.15. –Ármos Zoltán Ózon kiállítása,happeningje : Ki nevet a végén ? Gödöllői Művelődési Ház,
Erről plakát a Keserü Katalin által kiadott ,és a Bohár András és a Sebeő Talán által szerkesztett „A modern posztjai” című könyv 274. oldalán , ELTE BTK Bölcsészettudományi Kar , 1994)

1983.12.16. – Megjelenik az első Csere, címe: Kosarazni egyedül

1984.03.04. – Megjelenik a második: Csere, címe : Világfilozófia

1984. 04. – Litván Gábor: Neoreneszánsz muzsika, Magyar Nemzeti Galéria

1984.05.30. – Megjelenik a harmadik Csere, címe: Végtelen szeretettel

1984.10.16-22.és 24- 28. : GYORSKETTŐ fesztivál, Bercsényi Klub
10.16. – Kiállító(K): Sugár János
- Megnyitó (M): Sebeő Talán
- Társalgó (T): Beke László: COLD (Coincidence Level Diary)
10.17. – K: Sugár János
- M: Lévay Péter: Az Eno-univerzum
- T: Sebeő Talán: Gorgiász és Gordiusz
10.18. – K: Sugár János
- M: P. Lekov
- - T: P. Lekov: Átlépve a csere küszöbét
10.19. – K: Sugár János
- M: Szécsi András: Inselneudorftour (perf.)
- T: Sugár János: Kijárat a hídról

10.20. – K: Sugár János
- M: Szőke Annamária
- T: Litván Gábor: Zene
10.21. – K: Sugár János
- M: elmaradt
- T: Szécsi András – Czakó Sándor: Vita az indulatzenéről
10.22. – K: Ármos Ózon, Beke László, Beöthy Gránit, Bodó Mihály, Erdély Dániel, Herencsár András, Fe Lugossy László, Ladányi Alkony, Mertlik Ferenc, Papp Tamás, Rőczei György
- M: Mertlik Ferenc: Láncreakció az utolsó mohikán emlékére (perf.)
- T: Szathmári Botond: Krizeológia
október 23. : politikai okok miatt a Bercsényi Klub zárva tartott
10.24. K: u.a.
- M: Erdélyi Dániel: Kenyérművészet (perf.)
- - T. Bodó Mihály: A lezárt világképről
- 10.25. – K: u.a.
- - M: Hartvig Lajos: Sünnyesegetés)perf.)
- T: Szécsi András: Homo-sex (platonista csere)

10.26. – K: u.a.
- M: Beöthy Gránit filmjei
- T: P. Lekov: Pontgondolkodás – Irány és emberáldozat

10.27. K: u.a.
- M: Laták Messalina: Kannibállakoma (happ.)
- T: Gazember Waszlavik László: Szellemzene;
- Sebeő T. – Mertlik F: Lényeglátás és folyamatérzékenység (perf.)

10.28. K: u.a.
- M: Ármos Ózon (perf.)
- T: Sugár János: Illúzionizmus a látható barokkban

1984.11.24. – Mertlik Ferenc: Félfamentes metró c. kiállítása, Budapest különböző pontjain (happ.)

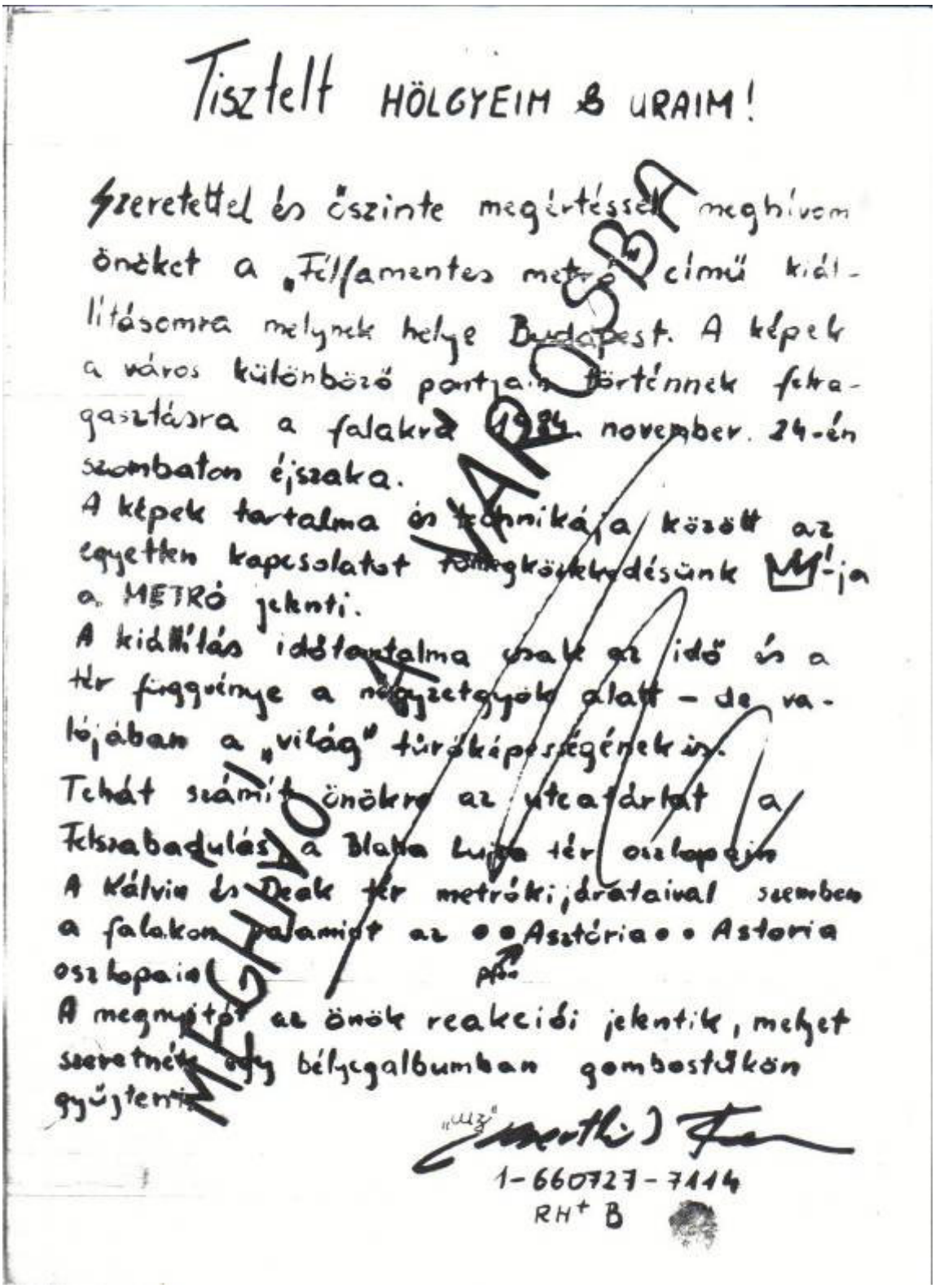

Tisztelt HÖLGYEIM & URAIM!

Szeretettel és őszinte megértéssel meghívom önöket a „Félfamentes metró" című kiállításomra melynek helye Budapest. A képek a város különböző pontjain történnek felragasztásra a falakra 1984. november. 24-én szombaton éjszaka.

A képek tartalma és technikája között az egyetlen kapcsolatot tömegközlekedésünk M!-ja a METRÓ jelenti.

A kiállítás időtartalma csak az idő és a tér függvénye a négyzetgyök alatt – de valójában a „világ" tűrőképességének is.

Tehát számít önökre az utcatárlat a Felszabadulás a Blaha Lujza tér oszlopain

A Kálvin és Deák tér metrókijárataival szemben a falakon valamint az ••Asztória•• Astoria oszlopain

A megnyitót az önök reakciói jelentik, melyet szeretnék egy bélyegalbumban gombostűkön gyűjteni.

„Mz" Mertlik Ferenc

1-660727-7114

RH+ B

MEGHÍVÓ A VÁROSBA

1984.11.26. és 30 – GYORSKULTÚRA, TIT, Kossuth Klub,
Résztvevők: Gerlóczy Ferenc, Sebeő Talán, Sugár János
11.26. – Az optimizmus, mint a radikalizmus terméke
11.30. Korszerűtlenség és lustaság

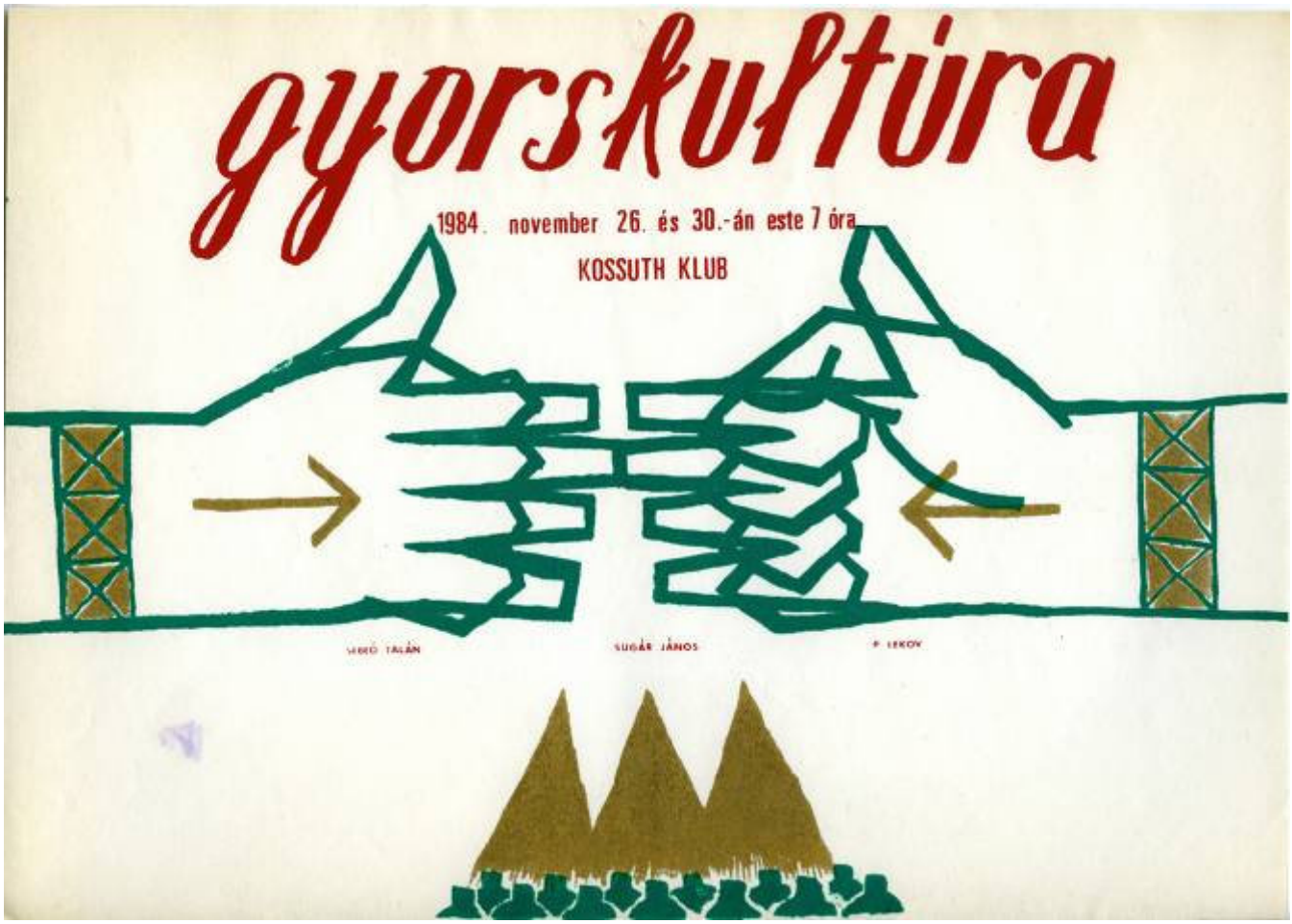

1984. 12.27. – Megjelenik a negyedik Csere, címe: Buszosok köszönése
- Megjelenik az ötödik Csere, címe: Ha dáma, welcome
- Megjelenik a hatodik Csere, címe: A fiókomban

1985.02.18. – Máthé Sedah: Visszavont ígéretek c. kiállítása, ELTE BTK Klub

1985.03.01.-08. – KIBONTAKOZÁSKEDVELŐK fesztivál, FMK

VI /101

Gazember Waszlavík
László a kiállítás megnyi-
tó pöiformensz elején

Ladányi Alkor

VI/100

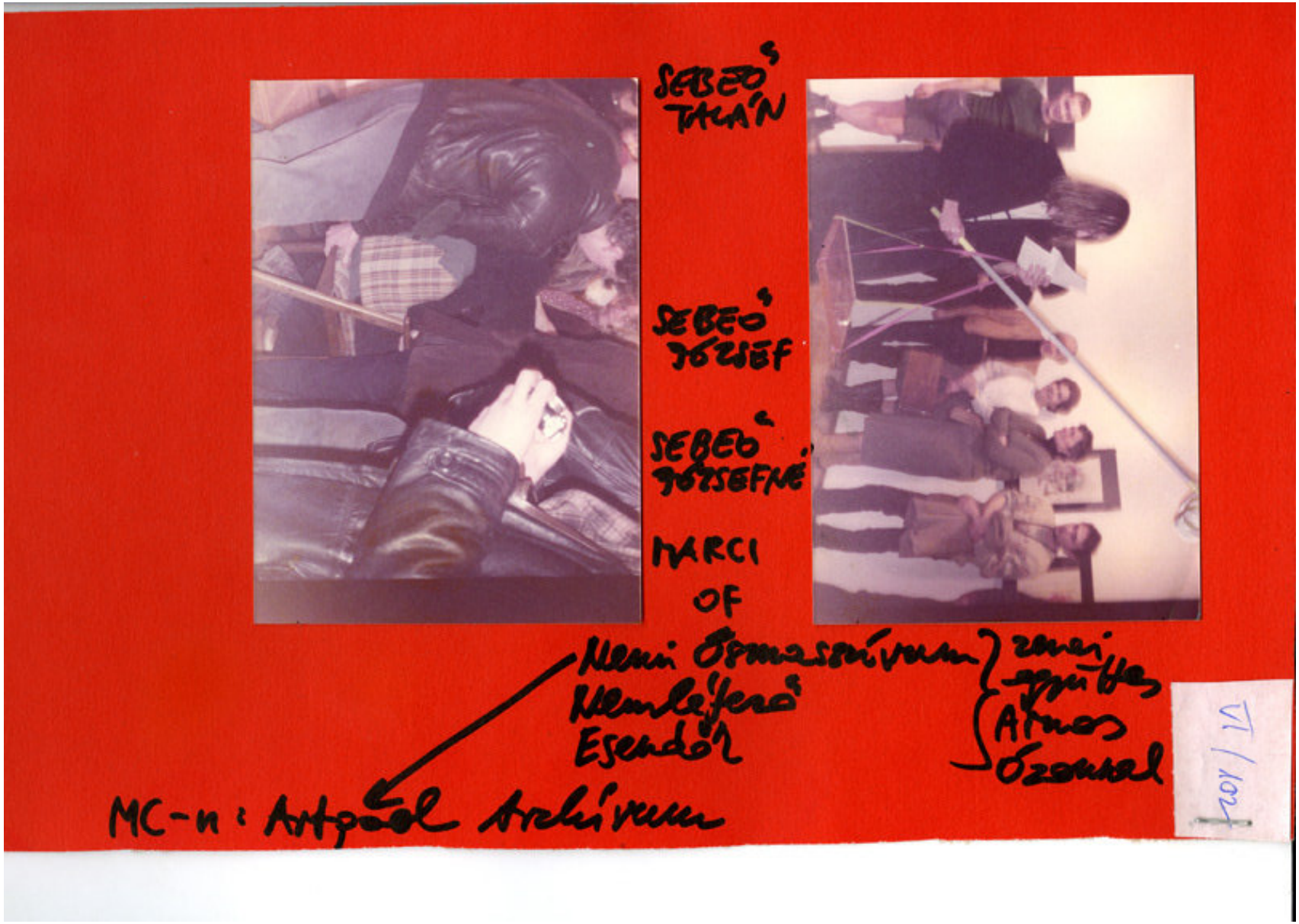
SEBEŐ TALÁN
SEBEŐ JÓZSEF
SEBEŐ JÓZSEFNÉ
MARCI OF
Nemi Ösmasszívum
Nemléfező
Esendő
zenei
együttes
Álmos
Ózonnal
MC-n: Artgaol Archívum
VI / 102

VI /107

VI/99

MIÉRT „KIBONTAK
KEDVELŐK"? MERT EZT A
SZÓT TALÁLTAM KI ARRA,
HOGY A LEGUNIDEOLOGI-
KUSABB LEGYEN. KÉSŐBB
A BI A KIFEJEZÉS ELSŐ
FELÉT ELCSÓRESZOLTA.

Sebes Tal

VI / III

of S.T.

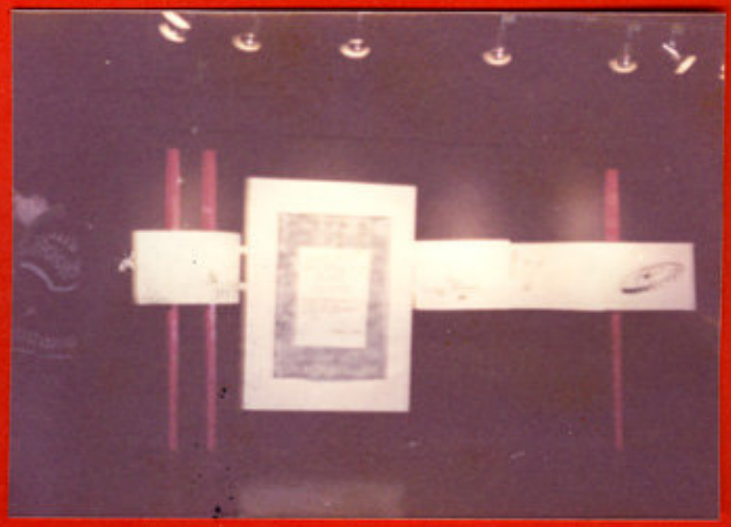

1985.04. – Litván Gábor: Lied és canzona

1985.05.27. és 29. – GYORSKULTÚRA II., TIT, Kossuth Klub,
Résztvevők: P. Lekov, Sebeő Talán, Sugár János
- 05.27. – A kapanyél, mint a kultúra szimbóluma
- 05.29. – Túlsétálni a célon

GYORSKULTURA

A Gyorskultura beszélgetéseknek ez a második sorozata lényeges vonásokban igyekszik nem különbözni az első alkalmakkal megismert külsőségektől.

Tehát továbbra is hárman fogunk a szinpadon egy ravaszul beszélgetés formába bujtatott müvészi előadást tartani, hátunk mögött egy képzőmüvészeti alkotásnak álcázott szemléltető eszközzel, amely a beszélgetés alatt demonstrációs szerepet tölthet be.

Az inspirációt abból az erőfeszitésből szeretnénk meriteni - akárcsak az első két alkalommal-, amivel megpróbálunk mindvégig egyforma távolságban maradni egyrészt a szinház, képzőmüvészet, iskolai-előadás hármasától; másrészt a természettudomány, filozófia, költészet és esztétika jelenségcsoportjától. Természetesen az előbbi formára, az utóbbi pedig a tartalomra értendő. A közönséggel való kapcsolatnak, párbeszédnek szintén szerepet szánunk, és azt a kölcsönös figyelem jeleként értékeljük.

Az előadások vázlatos bemutatása:

Mielőtt megkezdenénk az első előadást, egy zenés /zene: Litván Gábor/ bevezetés keretében röviden ismertetni szeretném az előadások hátterét. Itt a szó mindkét értelmére gondolni fogok.

"A kapanyél, mint a kultúra szimbóluma"

Isten kezében a kapanyél is elsül, ebből a közmondásból kölcsönöztük a cim első szavát, és arra keressük a választ, hogy a mi kezünkben hogy viselkedne ez a tárgy. Kevésbé szimbolikusan: mi értelme van a kultúrának, aktivitásnak a munkamegosztás és a fajfenntartás keretei között mozgó emberi életben. Amikor is a kultúra szintjén mint a munkamegosztás egyik eleme szerepel. Keressük a konjunktúrák nyitját, ami a mi kezünkben csak kultúra, kinek a kezében konjunktúra, azaz gyorsiramú fejlődés.

„Túlsétálni a célon"

Evvel a témával -véletlenül- követjük az első sorozat hagyományait: ott is a második téma, ha közvetve is, alkotástechnikai problémákat feszegetett. Röviden:minden kitüzött cél a kitüzés pillanatának a szinvonalán áll, tehát -ha fejlődést tételezünk föl akkor a cél a megközelités első lépései során már meghaladott lesz. Kérdés, hogy érdemes-e ilyen pirinyó hatásfok mellett célokkal foglalkoznunk, illetve ezt a tapasztalatot hogyan tudjuk beépiteni a későbbi „célok" kitüzésénél.

Budapest, 1985. március

Sugár János
s.k.

GYORSKULTÚRA

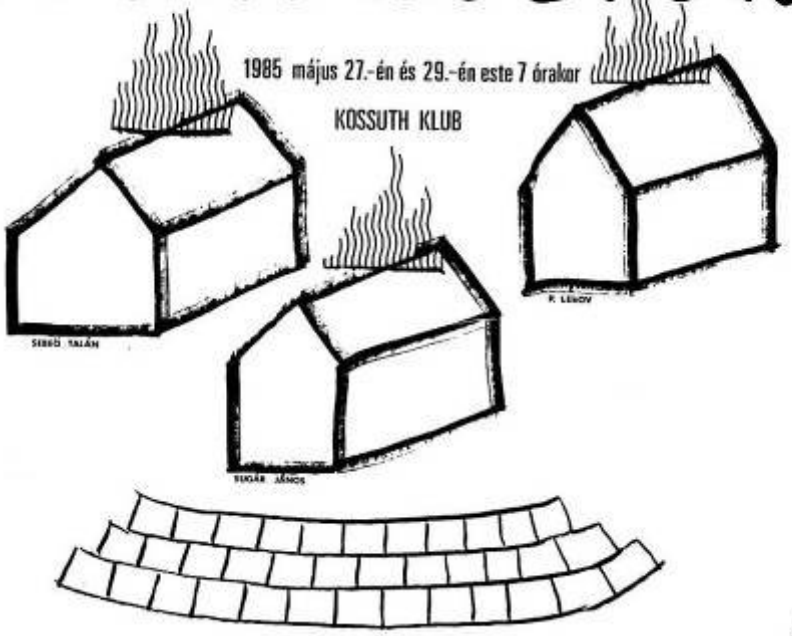

1985.07. – Alkotótábor Apostagon Fekete Balázsnál (Hejettes Szomlyazók , Cserélők)

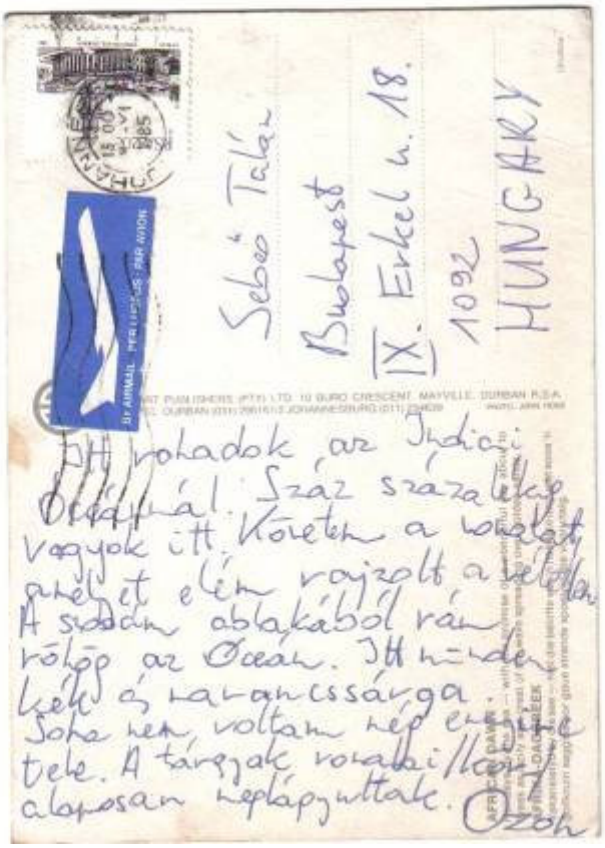

1985.08. – Megjelenik a hetedik Csere, címe: Gyorskettő

1985.09. – CSNFM madridi lerakata

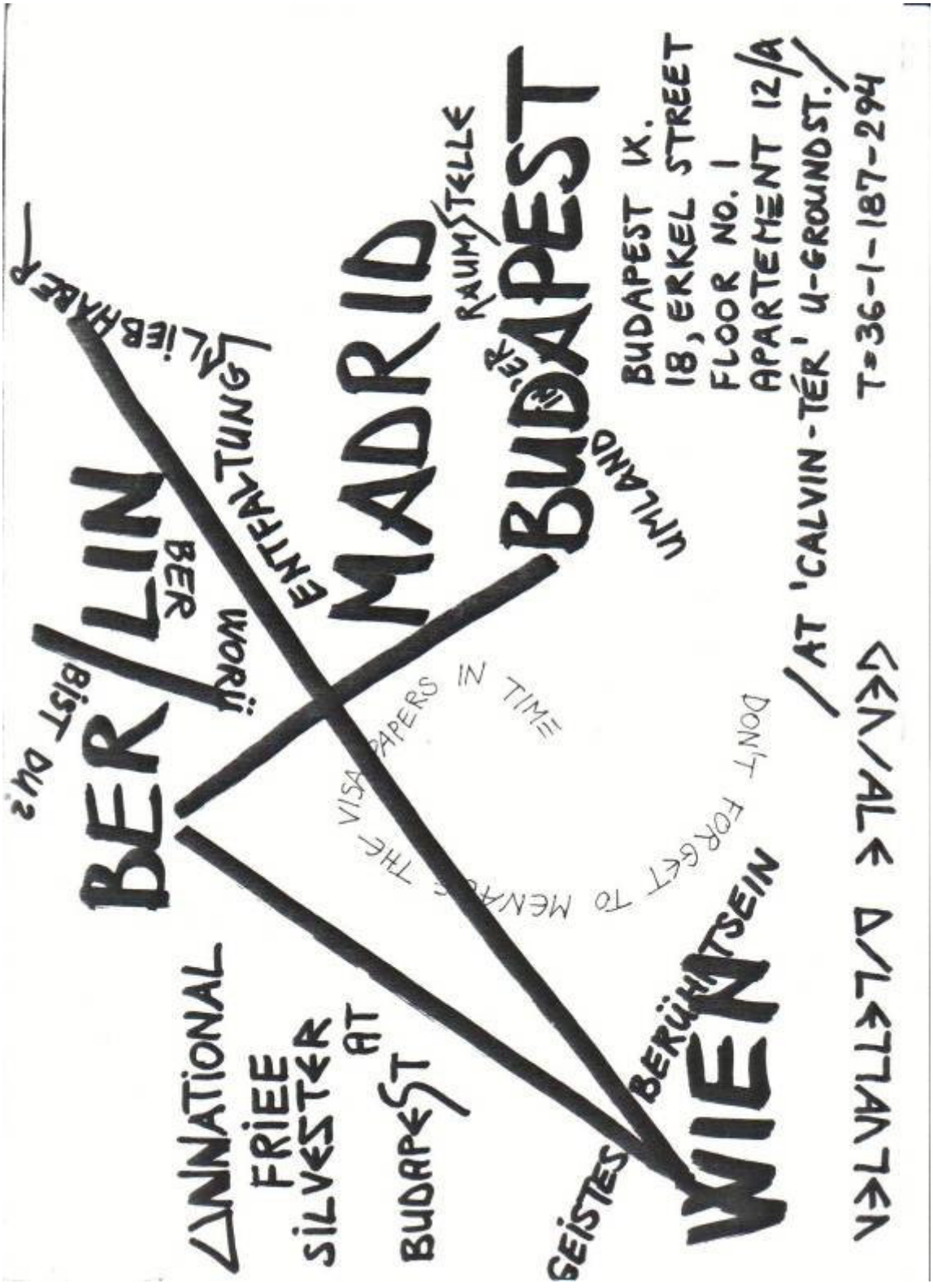

1985.11. – Litván Gábor és a Hejettes Szomlyazók: Camdok

86 - 1 - 19

Kedves Sebeő Talán!

Levelét köszönöm, örültem neki. Jó tudni, hogy Szerb Antal írásai ma is, ötven évvel megirásuk után is elevenek s hatnak.

Sajnálom, hogy csak most adott hirt magáról -, címemet megtalálhatta volna a telefonkönyvben Gál Istvám nélkül is; egészségi állapotom jelenleg nem tesz alkalmassá találkozásra. Ha kitavaszodik, talám fel tudom majd hivni telefonon!

Barátsággal üdvözli

Szerb Antal

1986.03.11. és 14. – GYORSKULTÚRA III., TIT, Kossuth Klub,
Résztvevők: P. Lekov,
Sebeő Talán, Sugár János, zenei közreműködő: Litván Gábor
- 03.11. – Fekete és piros hetes
- 03.14. Név és cím

Meghívó

A TIT budapesti művészeti szakosztálya folytatja a

GYORSKULTÚRA

beszélgetéseket a

Kossuth Klubban

(Bp. VIII., Múzeum u. 7.)

1986. március 11. kedd este 7 óra

„Fekete és piros hetes"

1986. március 14. péntek este 7 óra

„NÉV" és „CÍM"

résztvevők:

P. Lekov, Sugár János, Sebeő Talán

Zenei közreműködő Litván Gábor

belépődíj 20,– Ft

„Ez a műfaj a félreérthetőség vállalásával járó felelősségről szól. Csak lécemelés, ugrások nélkül."

MGKSZ Ny. – 86.060

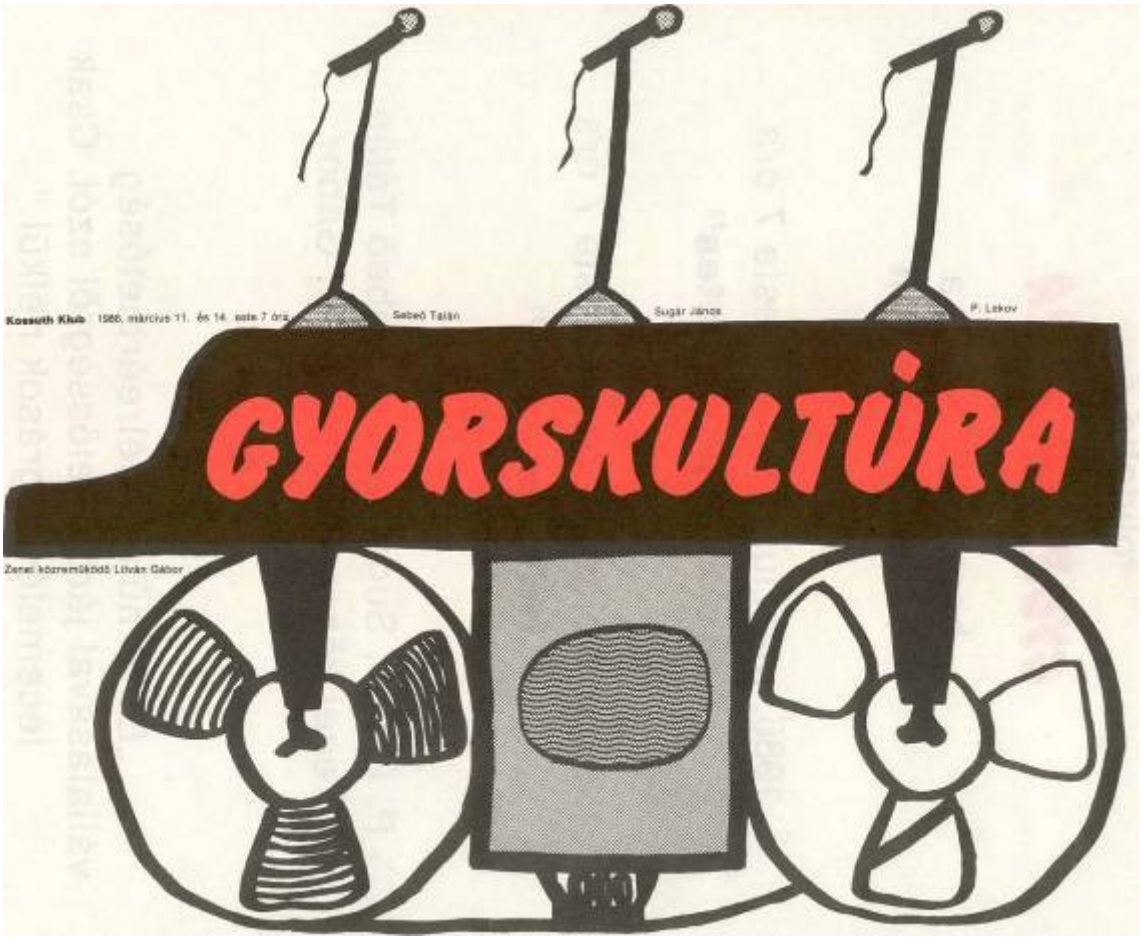
Kossuth Klub 1986. március 11. és 14. este 7 óra
Sebeő Tallán
Sugár János
P. Lakov
GYORSKULTÚRA
Zenei közreműködő Litván Gábor

1986 . 03. 25–04. 08. : RÖVIDEN Fesztivál , BME , Galéria 11

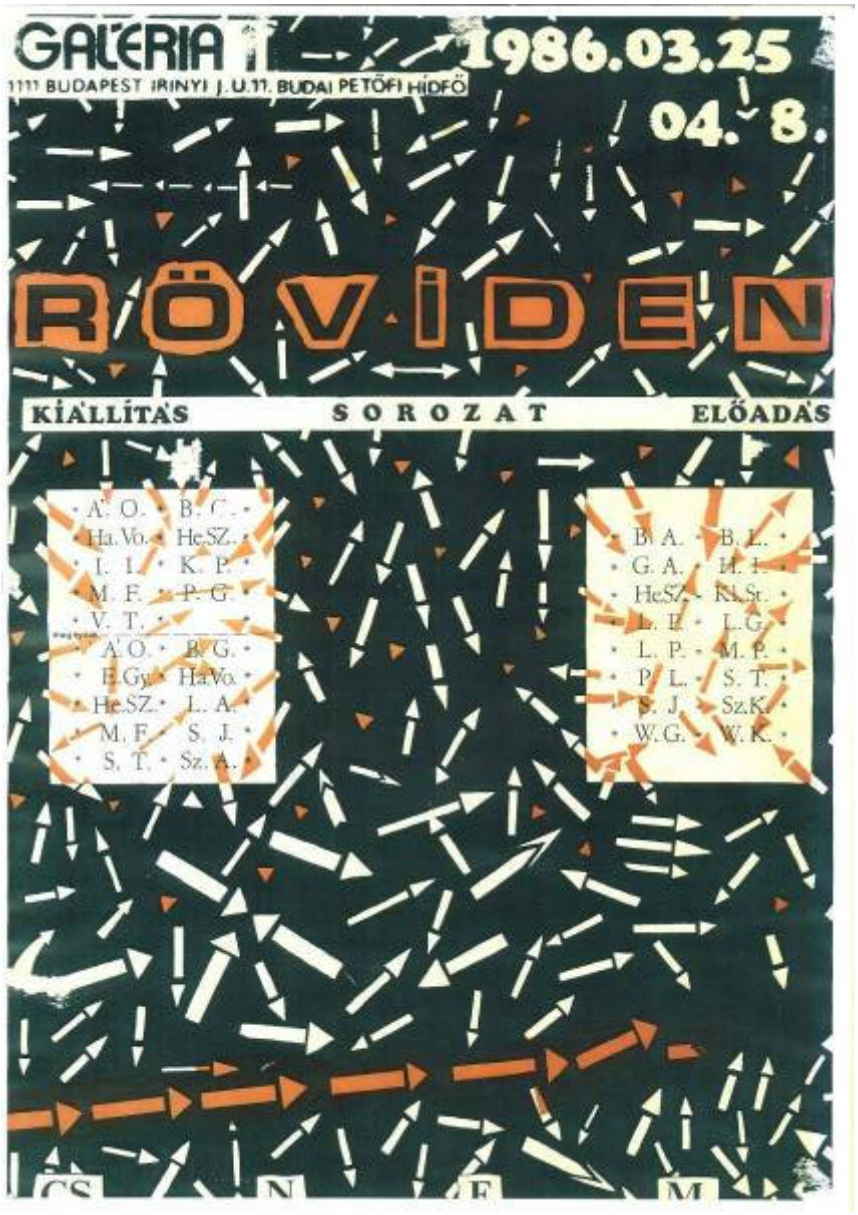

03.25. – Kiállító (K): Perneczky Géza
- Megnyitó (M): Perneczky Géza; Sugár János
- Sebeő Talán: Tangó a falon (csere)

03.26. – K: Imreh István (videokép)
- M: Barna Róbert; Erdély György (perf.),
- Lévay Péter: Nemlétező zenéink (zongoradarabok)
- Sebeő Talán: Van-e történelem? (csere)

03.27. – K: Hejettes Szomlyazók
- M: Hejettes Szomlyazók (perf.)

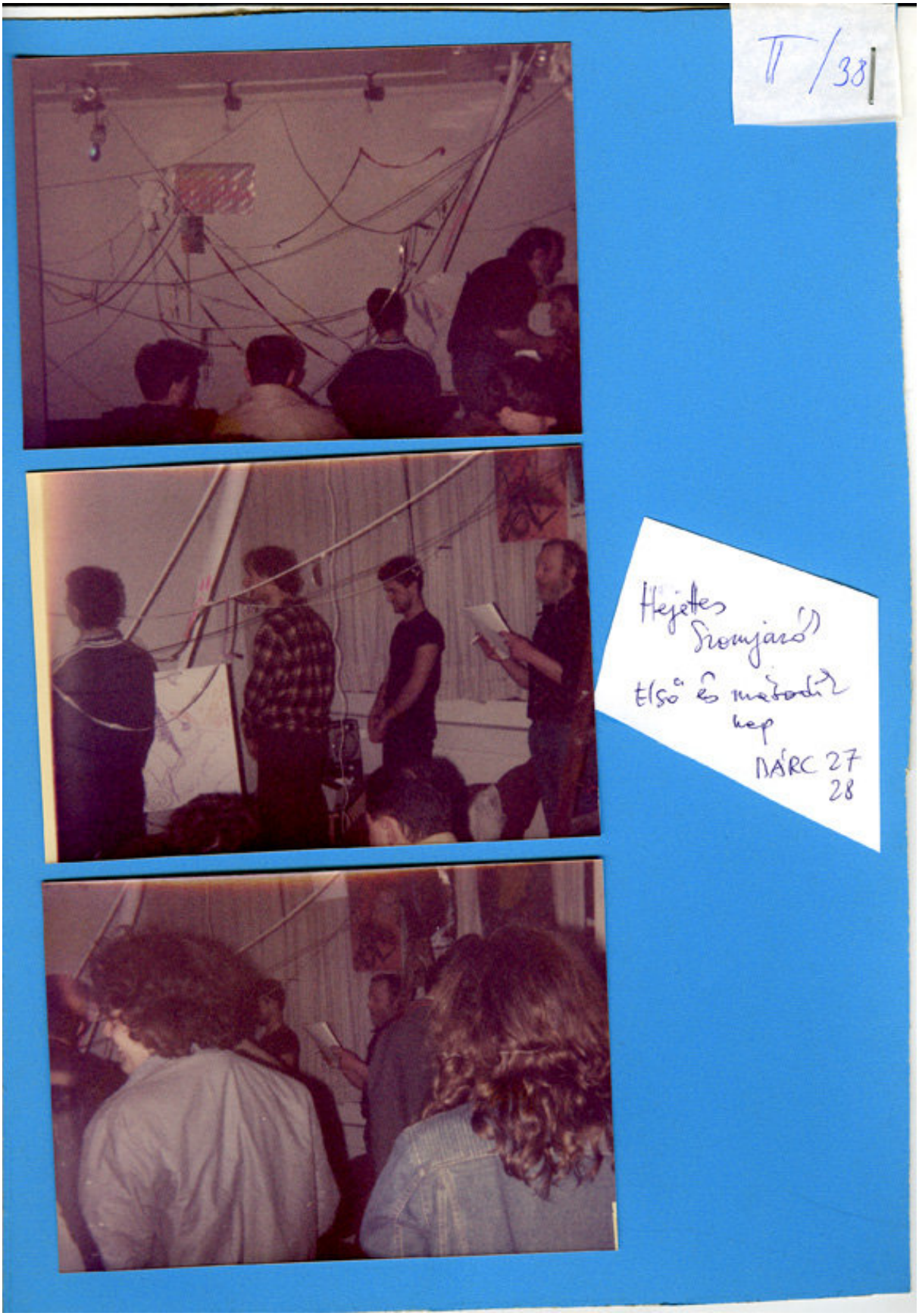

- Weber Kristóf: Audio Land Art – Zenei In Stalláció 03.28. – K: Hejettes Szomjazók

- M: Hejettes Szomjazók (vetítés)
- Gazember Waszlavik László: Atlanti-óceáni sámántor
- Danka Attila: Professzionális Szórakozottság (csere)

03.29. –K: Várnagy Tibor (F)eltámadunk”
- M: Sebeő Talán
- P. Lekov: Felebarátaim (csere)
- Nagy Attila Kristóf: Experimentális költészet

04.01. – K: Mertlik Ferenc
- M: Mertlik Ferenc (perf.)

II/40

Weber Kristóf:
AUDIO LAND ART
MÁRC 27

Mertlik Ferenc festményei és műsora
IV. 1

A Galéria 11 LÉGHAJÓKIKÖTője, ahol a Sekéő-Szécsi happening
ÁPRILIS 1-ÉN ESTE LEZAJLOTT
Video: Horváth Csilla

- Sebeő T. – Szécsi A.: Azakinektudat az erdő szélén (perf. a Galéria 11 „Légikiötőjében”, elmaradt)

04.02. – K: Beöthy Gránit

- M: Beöthy G. és Sebeő T.
- Halas (Halász) István: Életrajz előre (csere és kiáll.)
- Mezey Péter és színjátszó csoportja: Pisztrángfogás Amerikában

II / 41

Mezey Réter és Súnyátsró társulata

előadja a Brautigan-féle PISZT-RÁNGFOGÁS adaptációját

ÁPR 2.

II/42

T/44

Szilágyi Szabolcs néz a darabot

04.03. – K: A Harmadik Vonal
- M: A Harmadik Vonal (zene)
- Grandpierre Attila: Játékelmélet – röviden (csere)

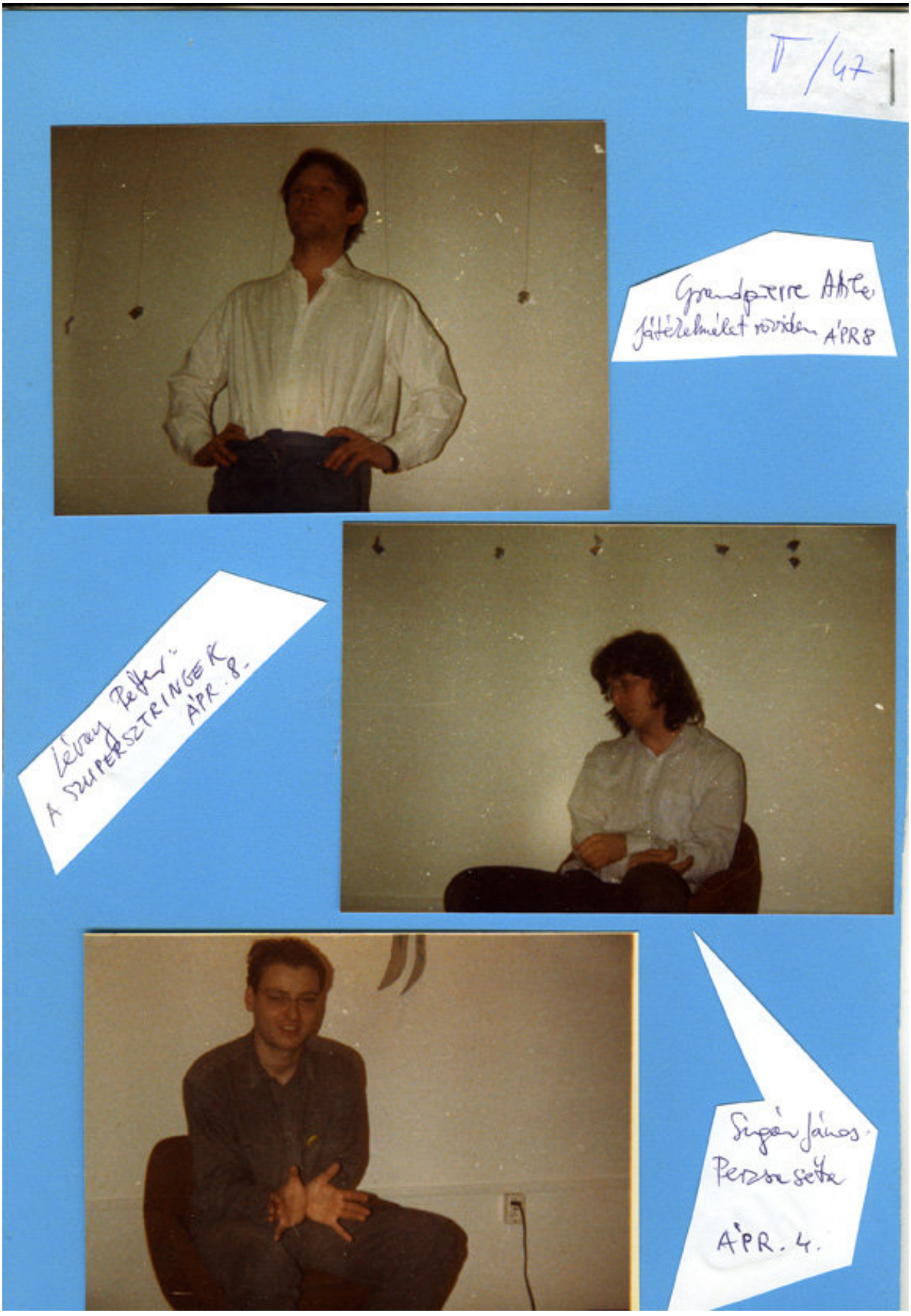
II/47
Grandgerre Attila
játékelmélet röviden ÁPR 8
Lévay Petter:
A SZUPERSZTRINGEK
ÁPR. 8.
Sugár János:
Perzsa séta
ÁPR. 4.

- Lévay Péter: Szupersztringek (csere)

04.04. – K: Kirschner Péter

- M: Szőke Annamária
- Sugár János: Perzsa séták (csere)
- A Klion Felharmonikusok zenéje

04.05. – Hejettes Szomlyazók bemutatója: Mikor hagyni abba közös festmény készítését ?

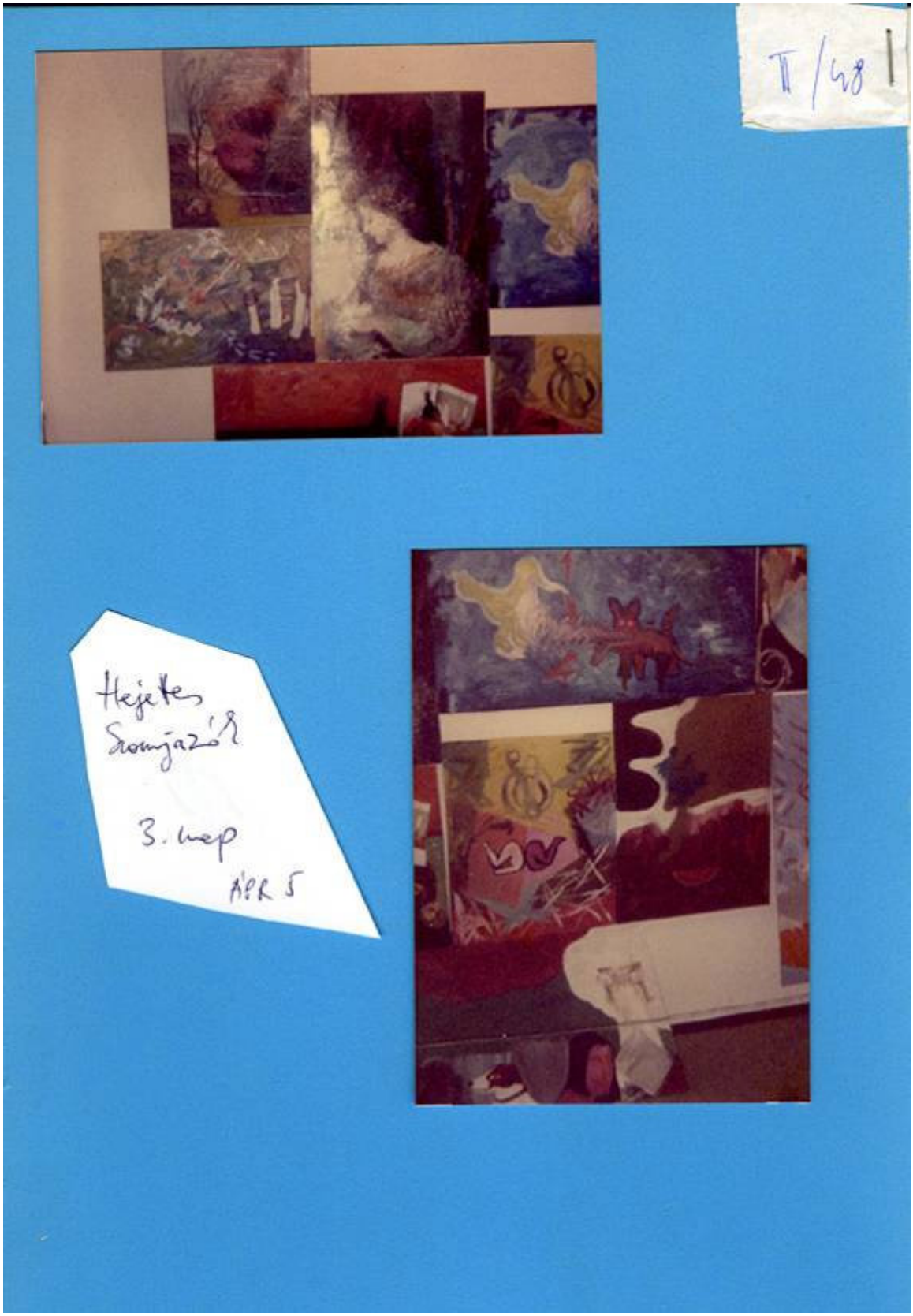
II/48
Hejettes
Szomjazók
3. nap
ÁPR 5

- Litván Gábor. Az egyes szám túltengése
04.06. K. K: Cseh Melinda

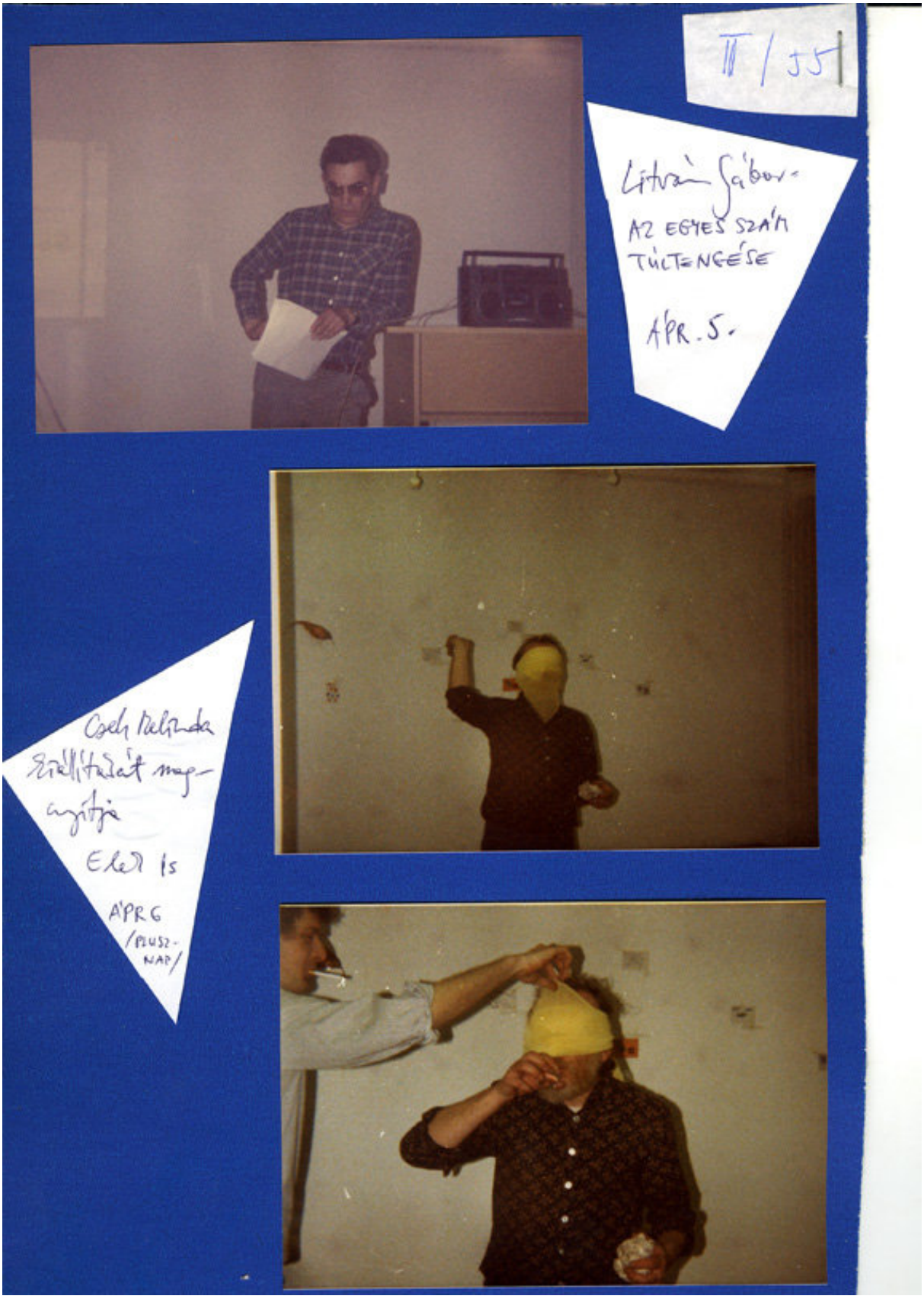
II / 55
Litván Gábor-
AZ EGYES SZÁM
TÚLTENGÉSE
ÁPR. 5.
Csek Melinda
kiállítását meg-
nyitja
Elek Is
ÁPR 6
/PLUSZ-
NAP/

III/58

Gesch Melinde

- M: Elek Is
- Weber Kristóf: Audio Land Art
- Sebeő Talán: Van-e fejlődés? (csere)

04.07. K: üres terem

- M: Ladányi Alkony
- Beke László: A Sebeő Talán által választott című előadás – A görbült felület perspektivikusságáról

- Danka Attila: Boldogság (labdafeldobás)
04.08. K: Ármos Ózon
- M: Ármos Ózon, Horváth Ezüst, Mertlik Ferenc perf.-e

III/59

Kezükben a kellékek Ármos Ozon sündarabjához

Ármos Ozon sündarabja APR 8

III /60

- Sugár János: Látjátok füleim – a közönség, mint magnó

II/62

Sugár János: Látjátok fülein – A közönség mint magnó
ÁPR 8.

Utvár Péter: Várkuumzajok előadja a TAT-Szinpad rendezte: Becker András
ÁPR 8

- Litván Péter – Becker András (TAT színpad): Vákuumzajok

III/64

1/

A tisztes utókor képviselőinek való számvetés a Cseresorozat 1986. márc. 25-ápr 8-i „Rövidenjéről".

ÍRJA: Sebeő Talán

A helyszín a BME Münnich Kollégiumának Galéria 11-e, illetve ottani más helyiségek voltak. Felkészülési, szervezési idő cirka 6 hét. A tervezett időtartam 12 nap, de kértünk magunktól egy plusznapot, amit a be nem tervezett április 6-án meg is tettünk; eképp 12 napra való 39 programi helyett 13 alatt 53-at tartottunk. Az akciótormyak kb. este 7-kor kezdődtek, és körülbelül éjfélig tartottak.

A látogatottság átlagban 40 fő körül lehetett. A megjobb mértékűt korlátozta az, hogy a túl elvont — többekközt nem neveket, hanem csak monogrammokat tartalmazó plakátok mellé xeroxálási problémák miatt nem voltunk képesek mellékelni a „monogramm-rejtélyeket" feloldó névtáblázatot, a kipostázott plakátok mellett egyetlen sem volt. Mindamellett tény, hogy többen jöttek el, mint a másfél évvel korábbi „Gyorskettőre", s még ott 15 kazetta fogyott

2/ el, most 27, a fotók mennyisége úgy háromnégyszeres lehet, ha a videózásokat nem vesszük számításba.
A pluszprogramok négyzetben.

Március 25.
1, Perneczky Géza kiállítása
2, saját megnyitója
3, Sugár János „megnyitója"...
4, Sebeő Talán: Tangó a falon

26.
5, Imreh István videoképekből történő makromegyításai és az eredetivel való összevetései — mint kiállítás.
6, megnyitja Barna Róbert
7, Erdély György happeningje
8, Lévay Péter 3 zongoradarabja
$\boxed{9,}$ Sebeő Talán: Van-e történelem? (a „Tangó" folytatásaként)

27.
10, A Hejettes Szomlyanók tárlata
11, műsorok, vetítés
12, Weber Kristóf: Zenei installáció
13, Sugár János filmjének, a Perzsa sétának megtekintése a Toldi mozibán közösen

28.
14, A Hejettes Szomlyanók terembemutatója
15, vetítésük a festés fázisairól

3/

16, Gazember Waszlavik László: Atlanti-óceáni sámántor

[17] Danka Attila: Professzionális szórakozottság

29. 18, Várnagy Tibor: Eltámadunk ((kiállítás))

19, Sebeő Talán megnyitója

20, P. Lekov: Felebarát

[21.] Nagy Attila Kristóf: Experimentális költészet

Április 1. 22, Mertlik Ferenc tárlata

23, performance-e

24, Sebeő – Szécsi András: Azakinektudat az erdő szélén (happening az épület IX., faálványozott emeletén. Levidéózva.)

Közönség hiján elmaradtak { [25], Ezüsttáncok (Horváth Ezüst)

26, Szécsi A.: Zene és termeszettudomány

2. 27, Beőthy Gránit: tárlata (Gránit Picture Show)

28, megnyitja ő és Sebeő Talán

29, Halas István: Életrajz előre

30, Mezey Péter: Pisztrángfogás Amerikában (szúndarab). Helye: fszt. 20.

3. 31, A Harmadik Vonal objekt és videoinstallációja

32, koncertjük

4/

33., Grandpierre Attila: Játékelmélet — Röviden

[34.] Lévay Péter: A szupersztringekről

ápr 4.: 35, Kirschner Péter kiállítása: Halálváltozatok

36, Szőke Anikó megnyitója (egy kitett papír)

[37.] Sugár János: Perzsa séta (a film keletkezését tagló beszélgetés)

38., A Klion Félharmónikusok hangversenye: Alulhangolt számok (a IX. emeleten a folyosón; levideózva))

5.: 39, A Hejettes Szombyazók készfestmény-tárlata

40, megnyitójuk

41, Litván Gábor: Az egyesszám túltengése

[6.]: [42.] Csek Melinda tárlata

[43.] megnyitja Elek Is ((= „kada"))

[44.] Sebeő Talán: Van-e fejlődés?

7.: 45, Ladányi Alkony megnyitja az ureg termet

46., Béke László: A Sebeő Talán által választott című előadás: A görbült felület perspektívikusságáról

5/

47, Danka Attila : Boldogság.

Itt, a csere, a gyorskultúra és a hejettesség mellett egy új kategória keletkezett, ezt Danka „labdafeldobásnak" nevezte el. Ez tkp. 1-2 ötletnek vagy kijelentésnek a felvetése, bemondása, a többi közös. Ez túllép a cserén. !!!

8.: 48, Ármos Ozon kiállítása

49, performance-a

50, Sugár János: Látjátok füleim — A közönség mint magnó

51, Litván Péter (szerző) — Becker András (rendező): Vákuumzajok Szindarab, levideózva, helye: fsz. 20.

52, Kettős meglepetésesztés. S.T. kiosztott „Petrovácz István: Csere Rudi" c. könyvéből speciális helyeken cserélők által „szignált" példányokat, illetve speciális fotókat.

53, „Disco" és „táncverseny" hajnalig.

— * —

III/66

Zárónyilatkozat: tárcoverseny öndíszkó

ÁPR 8.

1986. 06.08. – Megjelenik a nyolcadik Csere, címe: Kilencedik Csere

1986.06.25. – 1987.04.15. – PLATON BARLANGJA ESTEK, Budapest, II. ker., Kavics utca 3.

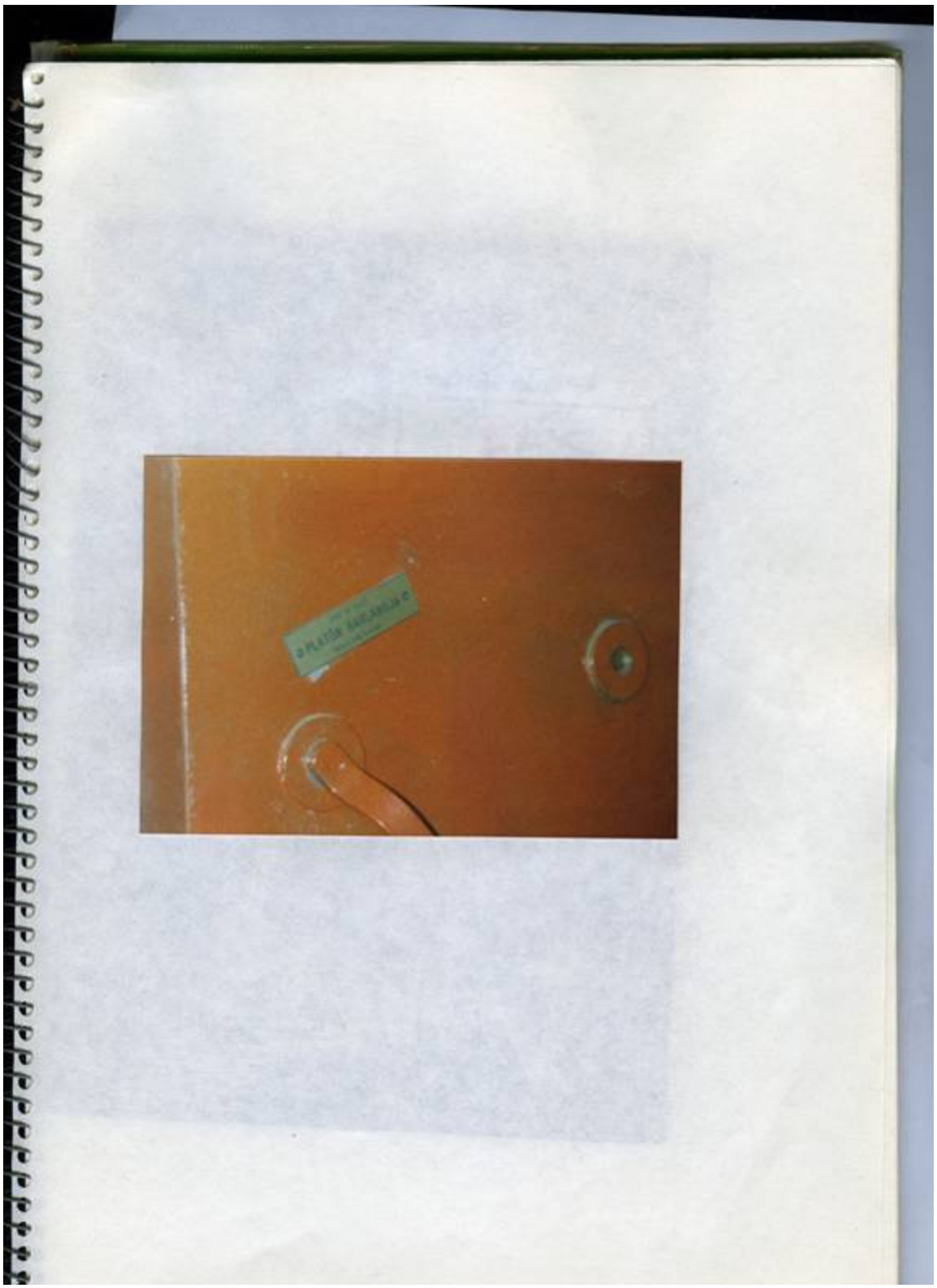

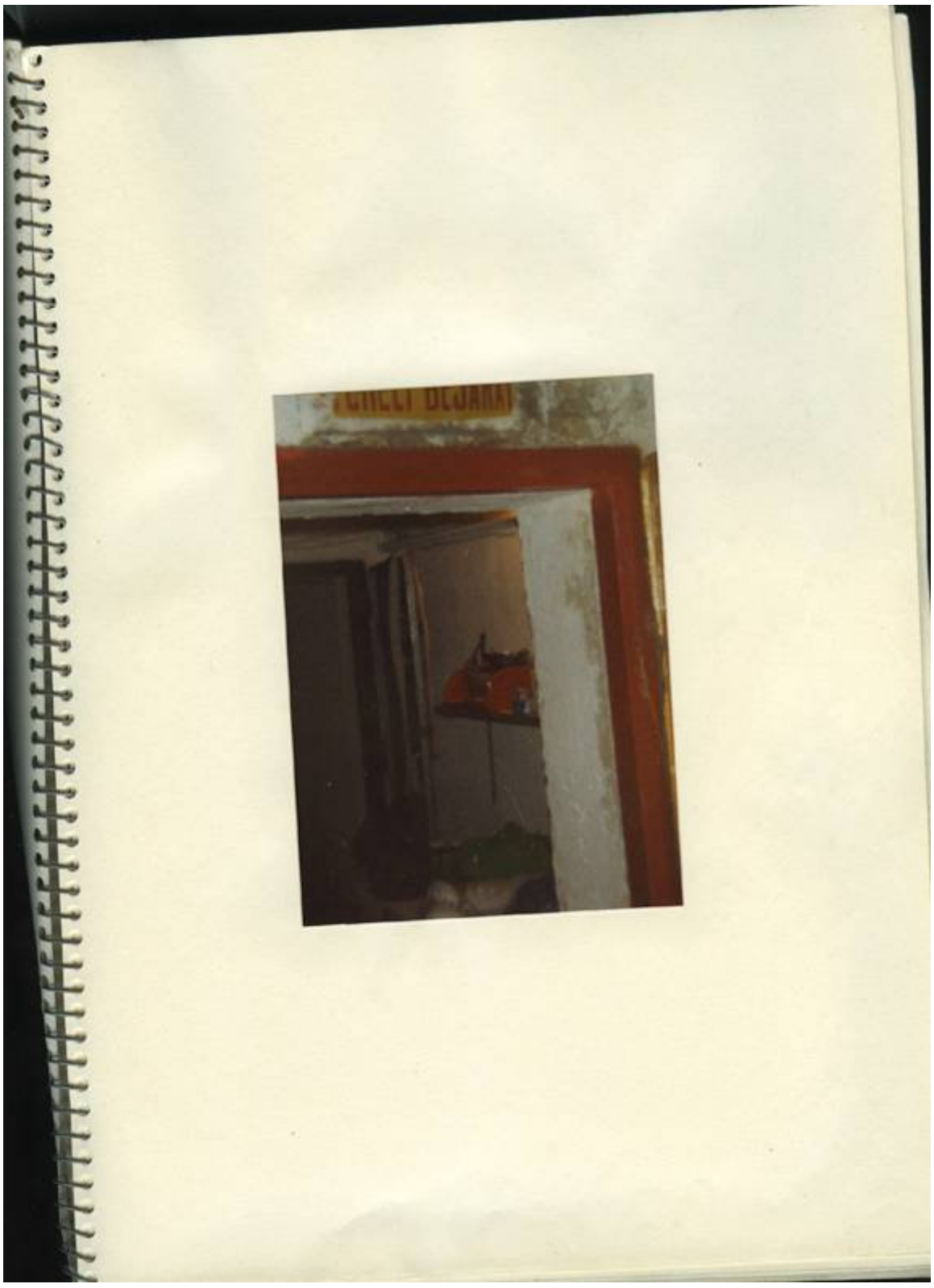

1986.06.25. – EGY ESTE PLATÓN BARLANGJÁBAN
Festmények: Ármos Ózon, Beöthy Balázs, Danka Attila, Fekete Balázs, Hans Nosch

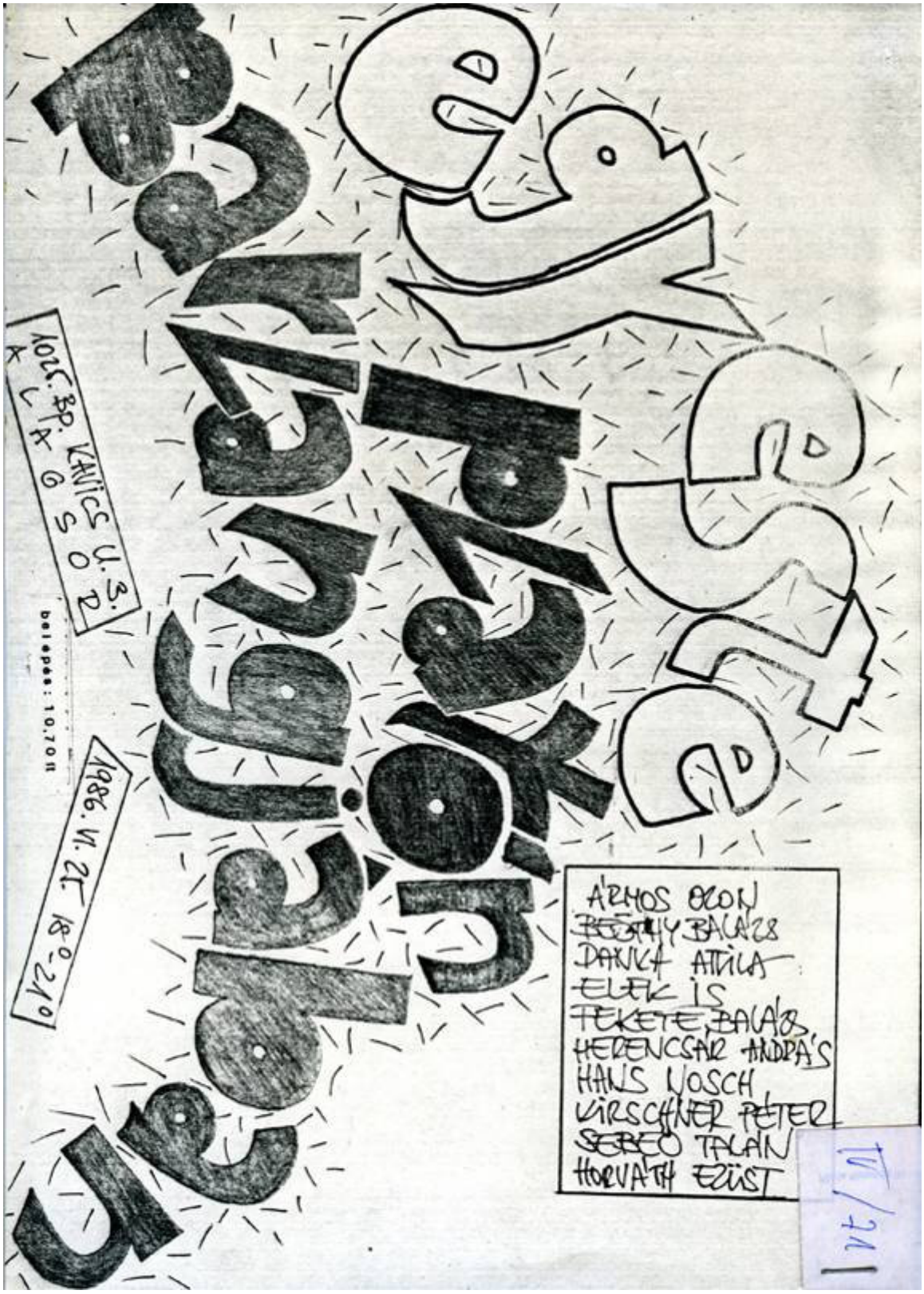

BELÜGYMINISZTÉRIUM
III/III-A alosztály
221-872/1986

SZIGORÚAN TITKOS!

J E L E N T É S Budapest, 1986. július 03.

A K-ellenőrzés 1986. június 23-án 12 db levélpostai küldeményt emelt ki a postaforgalomból, s részünkre megküldött további intézkedésre. Feladóként "Cseresorozat Nemzetközi Filozófikussági Művészetelőre Iskola – Sebeő Talán" szerepel. Az anyagok meghívót tartalmaztak "egy este Platón barlangjában" címmel, 1986. június 25-re a Budapest II., Kavics utca 3. alagsorába.

A feladó azonos Sebeő Talán Gyula (xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx) Budapest xxxxxxxxxxxxxxxxxxx szám alatti lakossal, akinek ellenőrzése során a következőket állapítottam meg:

A II. kerületi Tanácstól 1986. márciusában kapta meg a Budapest II., Kavics utca 3. alagsorában lévő légópincét, raktározás céljából. Fent nevezett személy az ELTE természettudományi karán végzett és a Zalka

Máté középiskolai kollégiumban (Budapest IX., Gönczy P. u. 2.) volt nevelő tanár. Jelenleg bejelentett munkahelye nincs, a II. kerületi Tanácstól kapott információ szerint otthon tanít. A helyszínen folytatott ellenőrzés során megállapítottam, hogy a légópincét nevezték el "Plátón barlangjának", s illegálisan működik itt a "Cseresorozat NFM iskola", mivel a II. kerületi Tanács működési engedélyt nem adott ki senkinek a II. Kavics utca 3-ba. Egy, a házban lakó személlyel konspirált formában folytatott beszélgetés során megtudtam, hogy művészek, irodalommal foglalkozó fiatalok jönnek össze rendszertelen időközönként, alkalomszerűen, melyet nagyon rendes társaságnak minősített.

A címzettként és feladóként szereplő személyek a BM nyilvántartásban történő ellenőrzése során megállapítottuk, hogy:

RÁCZ PÉTER (xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx) BRFK magánútlevél "N" betűjelű (hiv. sz.: 114-010/3 2173/1977) ERDÉLYI GYÖRGY (xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx) a BRFK magánútlevél-alosztály "N" betűjelű (hiv. sz.: 114-010/3-280/1982) és FÖLDÉNYI LÁSZLÓ (xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx), a BM III/I. csoportfőnökség "I" betűjelű adattárában szerepel.

Megállapítottam továbbá, hogy az alagsorban van pinceműterme – 1983-tól – Galántai György képzőművésznek (lakása: xxxxxxxxxxxxxxxxxxx).

A BM III/III-4. osztálytól kapott tájékoztatás szerint Sebeő Talán Gyula kapcsolata Galántai György, akit a III/III-4. osztály ellenőrzés alatt tart.

Javaslom a keletkezett anyagot illetékességből a BM III/III-4. osztály részére megküldeni.

Szabó Zoltán r. alhdgy.

Nytsz: 398-**647/1986**. Készült: 1 pld-ban Kapja: BM III/III-4. o. K.: Sz. Z. r. alhdgy/HMné

[az olvasó / kutató figyelmébe]

"Festő" fn. dosszié | 1979 | 1980 | 1981 | 1982 | 1983 | 1984 | 1985 | 1986 | 1987 | 1988

Galántai • Artpool

- Elek Is: Az ifjúság méltó ellenfelei (műsor)

- Sebeő Talán: Balerina (rádiójáték); Érzékenységi búcsú (perf.)
- Horváth Ezüst: Bölcsességtánc (perf.)
- Herencsár András: ?; Kirschner Péter: ?

1986.10.10.-12. – LÁTHATATLAN MŰVÉSZET fesztivál a Bp., II. Kavics utcában

MEGHÍVÓ
Láthatatlam művészet
a Kavics utcában
1986. X. 11-én [redacted] délután 2 órától
kötetlen művészeti eseménysorozat
a Cseresorozat NFM és a Helyettes Szomjazók
szervezésében
Videofelvétel/Kőbányai Filmstúdió
Mindenkit szeretettel várnak

IV/72

LÁTHATATLAN MŰVÉSZET
/a Platón Barlangjánál fesztiválja a Kavics utcában 1986 október 10, 11-én/

IV/74

IV /75

IV / 76

- Műtárgyak: Kulifay Tamás, Beöthy Balázs, Nagy Attila, Várnagy Tibor (videóra véve föl)
- Elek Is: Ki az én hazám, miért dalol (perf.) (videóra véve föl)
- Festményháború (videóra véve föl)
- Litván Gábor: Orgonadarab (videóra véve föl)
- Várnagy Tibor: Láthatatlan-e a művészet ?–instant series I. (akció)(videóra véve)

- Beöthy Gránit: Kániszmerga (film)
- Galántai György korcsmájának előavatása (videóra véve föl)
- Tűzszoboravatás: Galántai György Kavics utcai szobrának felavatása (videóra véve föl)

1986.11.11. – Fekete Balázs: Most (monodarab)
- Sebeő T., Várnagy T.: Instant series II. (perf.)
- Hans Nosch (Nagy Attila): Geg
- Elek Is: Berlin az én Bakonyom
- Fekete Balázs: Művészettörténeti episzkóp

1986.11.18. – Wamper Attila: Jövő
- Nagy Attila Kristóf: ?
- Elek Is: saját versek felolvasása

1986.11.19. – Sebeő Talán: Felolvasás a Magyar-magyar magyarázóból

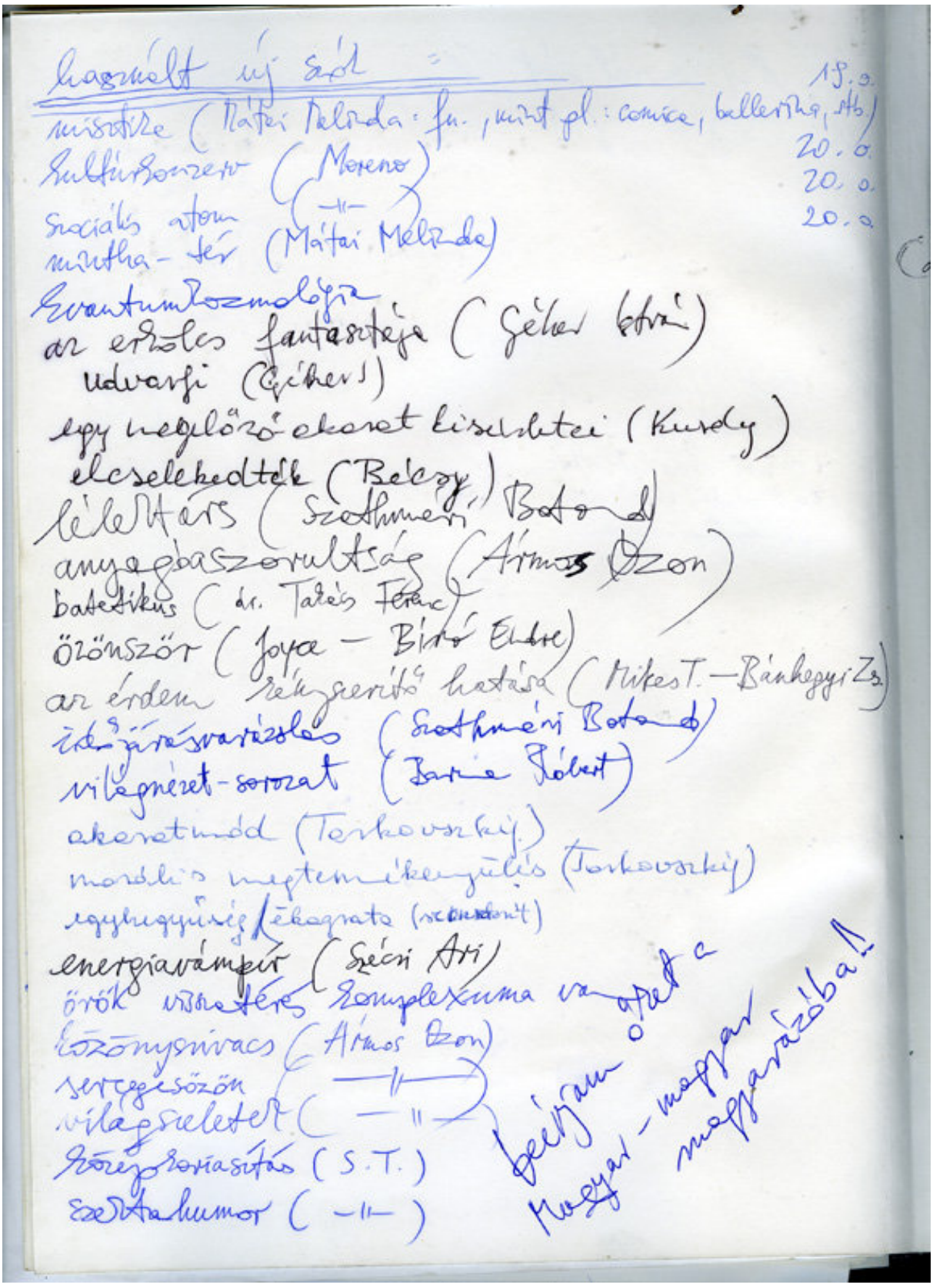

- Elek Is: Epidiaszkópos, közös énekléses műsor Pálóczi Horváth Ádám ötödfélszáz énekeiből
- Hejettes Szomlyazók: Zenekari próbaszínház

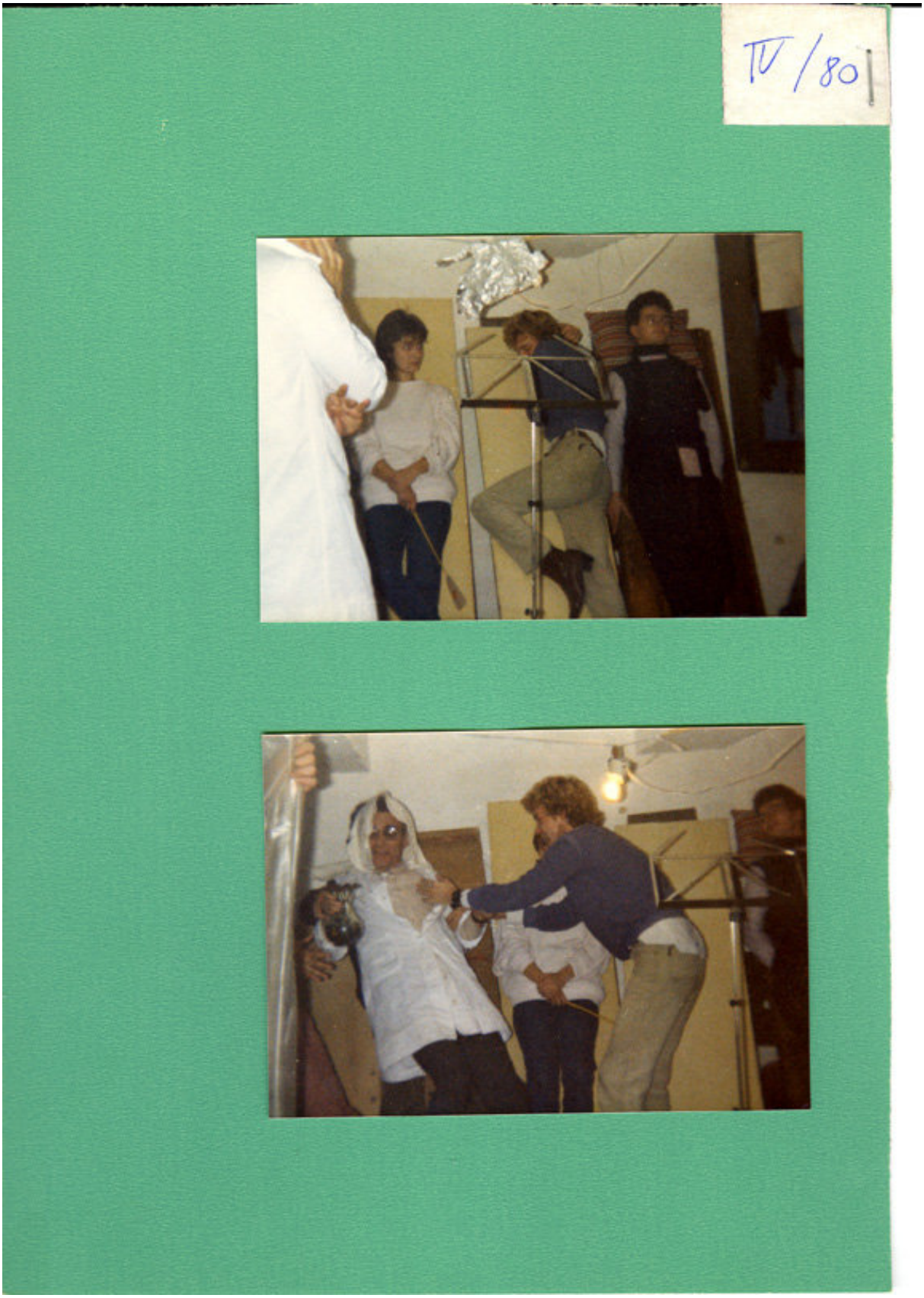

1986.11.25. : Vidákovich István – Dresch Mihály: Harangöntés (vetítéses, zenés műsor)
- Horváth Ezüst: Kollaps (táncos műsor)
- Wamper Attila: Bölcs Kondások könyve
- Kozma György: Gólem I.

1986.11.26. – Rőczei György: Vizuális képregény felé
- Az Underpress estje (Nagy Attila Kristóf, Garaczi László, Kemény István)
- Elek Is: Ének Nagy Attila Kristóf versére

1986.12.03. : Lakosi Platina – P. Virilio: Az eltűnés esztétikája (filóhappening)
- Tillmann J.A.: ?
- Wamper Attila: Végjátékok
- Danka Attila: Szeretet (csere)

1986.12.10. : Beleznay Gabi – Kántor Mihály: Firkancok (filóhappening)
- Beleznay Gabi – Jászfalvy Valter: A bűnevő (filóhappening)

1986.12.12. Márton László szerzői előadó estje

1986.12.17. – Dózsa György: Filmek (S8-as)
- Kornis Mihály: Beszéd a beszédről (magnóról)
- Kirschner Péter: Etűd
- Barbara Csapás Zenekar : Rontás (fluxus)
- Elek Is: A költő szava

1986.12.1.- Litván Gábor, Hejettes Szomlyazók, Cserélők: A köringő négyszögesítése, FMK

1986.12.21. – A Táskarádióban riport Sebeő Talánnal a filozofikus nyelvtanításról

1986.12.23. – Silló Ági- Sebeő Talán: Az emlékezet megtagadása (filóhappening)
- Tohm Di Roes, Micha Brendel, Verena Thürkauf: Foto + Montage (kiáll., perf.)

1986. 12.30. – Litván Gábor, Hejettes Szomlyazók, Cserélők: Alpinisták a pusztán, Egyetemi Színpad (videóra véve föl)

1987.I.3.– a cserélők és a szomlyazók a budapesti Petőfi Csarnok („PECSA”) melletti Oborzil Edit–Jenei Tibor általi réselt alumínium- harang alá (északi szélesség 47° 30.844', keleti hosszúság 19° 05.334')sok más meghívottal egyetemben elásnak a 2037-ben felnyitásra kerülésig fontosnak tartott dolgaikból pár dolgot ,nevezettek az ő kiadványaikat.

1987.01.07. – Ármos Ózon: Ajakpatak (perf.); Vakondfilm (perf.); Filozófia, mint citrom (perf.) (videóra véve föl)

1987.01.14. – Sugár János: Halál mínusz pátosz

1987.01.21. – Ármos Ózon: a két héttel korábbi műsor megismétlése

- Mezey Péter: Technika I.
- Danka Attila: Spenót angszt (perf.) (videóra véve föl)
- Elek Is: A szöszmötölésről, az unalomról, a kíváncsiságról és az éreztető Hatalmakról

1987.01.27. – Litván Gábor, Hejettes Szomjazók, Cserélők: Barlangikus terepzsemle, Kassák Klub (videóra véve föl)

1987.01.27. – Ármos Ózon: A tengerek kongresszusa (perf.), Kassák Klub (Bp., XVI., Uzsoki u. 57./ Kassai tér)(videóra véve föl)

KATEDÉREK LXI. KONGRESSZUSÁT !

TITANIC

Tengerek Kongresszusa

Kada:Tisztelt Kongresszus!Kedves nyelvtársak!Ezennel a kongresszust megnyitom.Bikaviadalokat csütörtökön és vasárnap,valamint fiesták alkalmával délután ötkor tartanak.
Talán:Mi szörny lesz az,mi szótlan gondolat
Szerelmi érzés,melynek tárgya nincs
Balázs:Hát maguk vitték el a sulyzókat?
Ezüst:Nyelvtárs!Maga idegesnek látszik.
Kada:Hasadj meg festett üvegből való sziv!
Gránit:Szomszédasszony!Kölcsönadná a hadiflottáját?
Danka:Állt már maga egy sor élén?Egyáltalán,ismer olyan embert,aki első volt valaha?
NagyA:A vörös fényben uszó arcu nőt,amint cigarettára gyujt.
Ozon:Csak tüz oltja a tüzek parázsát
A kinok irja egy uj fájdalom
Ezüst:Nyelvtársak!Csatlakozom az előttem szólóhoz.Teljesen egyetértek vele:ki a pampákra!A pampákra!
Talán:Csak egyre távolodó utak vannak,elátkozott utak,és felhőkhöz hasonlatos házak.Az egész világ gunyolódik és fintorog.A tükrök,a visszhangok.
Gránit:Az emberek ferdén néznek rád a szemük tükréből,azaz sarkából,és lehalkitják hangjukat,amikor elhaladsz mellettük.
Kada:Kő,szólj minden beszélők nyelvén!
Balázs:Mi a fenének ácsorgunk itt?
Danka:Ha durva véled,légy te véle durvább
Szurd,hogyha szur,és igy alád kerül majd
NagyA:Azonnal menjen ki,meztelen vagyok!Ne nézzen ide,szégyellem magam. Meztelen nő vagyok!
Ozon:Jaj ő magának mindig elegendő
Szem nélkül is lát,bár szemén a kendő
Gránit:Én vagyok az igazi!Bizonyitsa be,hogy nem én vagyok az igazi!
Talán:Dicső eszmény,mit a nő szive hord,
Megörökitni a bünös nyomort
Ezüst:Én egyértelmüen meg vagyok elégedve a fejlődésünkkel.
Danka:Tévesen állitotta be a müszereket,az időben már elhasznált pillanatra hangolódott.
Balázs:Én konkrétan vagyok,nem általában,hanem itt és most.
Kada:De védtelenül itt fent,a sziv hegyein.
NagyA:Nyelvtárs!Maga idegesnek látszik.
Ozon:Látást öt szin tompit
hallást öt hang tompit
izlést öt iz tompit
a vágtatás,vadászat megbolondit
a nehezen elérhető mind bünbe lódit
Gránit:Csiba!Menjetek patkányozni!
Balázs:Nyelvtárs! E! Én csak azt nem értem,hogy az ön megközelitése vatikáné,vagy Batu káné?
Kada:Sorsom,mely eddig tétova ködbe bujt,egyszerre itt van.
Ezüst:De semmi sem tart örökké.Végezetül Szindbád bevárta és megverte őket az agárfejü sétapálcájával.
NagyA:Tettekben meztelen erőszak,tárgyalásokban szégyentelen alkudozás,és a tudósok beszámolóiban szépen csengő szavak.
Danka:Miért nem hagyják békén az embert?Kit bántok én azzal,hogy nem bántok senkit?
Gránit:A király fanyarul elmosolyodott.
Balázs:Én vagyok az indiai alkirály.Adják vissza a kedvenc elefántomat!
Talán:Az ember még csak állat
Ahhoz képest,mi lehetne
Sziklává kell lennünk
Mert mozgásnak vagyunk termtve
Ezüst:Nélkülem elpusztul.Még várnunk kell.Hisz láthatod,hogy most nem mehetek el innen.
Danka:Csiba!Menjetek patkányozni a csacsiba!
NagyA:Nyelvtárs!Ne használd ezt a szót!

Kada:Ha nem bizunk magunkban,igyunk meg egy kávét,és kérjük meg a bártulajdonost,tárcsázzon helyettünk.
Ozon:Aki tizezer szekér gazdája
néz a világba,nemlát önmagába
Aki könnyelmü elveszti alapját
aki nyugtalan,elveszti apját
Gránit:Fájdalmas mütét lesz,de a torkon lefutó humanitás sem akadályozhat meg bennünket saját,jogos és törvényes érdekeink védelmének normalizálásában!
Balázs:Akarom,hogy megölj!
Talán:Sejtelmes dolgokat remél örökké.
Ezüst:Csiba!Ne használd ezt a szót a kocsiba !
Danka:Minden dolognak oly sok szine van
hogy aki mindazt végigészleli
kevesbet tud,mint első pillanatra
NagyA:Nyelvtársak!Én paroláztam Che Guevara kezével!
Kada:Az életnek az a pillanata a legfontosabb,amelyik nélkül meghalnánk.
Balázs:Volokita huzavona!
Gránit:Szomszédasszony!Kináljon már meg egy kis zivatarral!
Ozon:S amaz egy,ki nem volt kedvesed
csillagból hulló végső Sámsonod ma
Ezüst:Előtte,körülötte megnyilt,aztán összezárult a tömeg.
Danka:Miért tagadnám meg tőlük a bennem élő kétségbeesést,ha ez a sorsuk.
Kada:Nyelvtársak!Hallották?Gandhi ma Dundee-ba érkezett.
NagyA:Gandhi nagy koponya.És Dundee is nagy koponya.
Gránit:Nyelvtársak!Merre van a vezérpudva főhadiszállása?
Ezüst:Álmos,Előd,Ond,Kund,Tas,Nyék,Megyer,Kürtgyarmat,Amerika,Ausztrália,Eszterházi,Nyilasi,Détári,Mickey Mouse,Beethoven,Kopernikusz,Paracelsus,Marcus Aurelius,Petrarca,Szokoli Musztafa,Konfuciusz,Andy Warhol,Suharto,Chopin,Hippokratész,Marilyn Monroe,Napóleon,Buddha,Buffalo Bill,Eleanor Rigby,Galilei,Julius Caesar és Rubikon Ernő.
Talán:A szépség,mit koplaltat a szigor
Sok szép reményt,utódot eltipor
Balázs:Huzavona a huzavona.
Kada:Tudakoljuk meg,hogy szálláshelyünkön elfogadják-e a kutyákat.
Ozon:Maszkot a maszkra!
Ezüst:Nyelvtársak!Hol vagyunk most?
NagyA:Már benne.
Kada:Bár menne!
Danka:Ha majd egyszer,vagy akár most mindjárt leugrom a tetőről,azt egyáltalán nem azért teszem,hogy igazán meghaljak.
Gránit:Egy halott ürüléke vagy,Szirakuza.
Talán:Ott fekszik a nyár biborában,nyüzsögnek benne az emberek és legyek a nyári délután zsibbadtságában.
Balázs:Nézzék nyelvtársak!Én nem szégyellem a munkámat.Az én foglalkozásom: vologya.
Ozon:Tisztelt Kongresszus!Bucsuzóul hadd idézzem nyelvtársunkat,Paul Punkát:

You are my century
you are my cemetery
you are my emptiness
That stink you are

You are my dentistry
you are my vanity
you are my loneliness
That space you are

1987

Taps.

1987.01.28. – Nemes Wampír: Adler individuálpszichológiájáról I. rész

1987.02.04. – A Hejettes Szomlyazók Kondor Béla estje
- Vidákovich István: Kisörspusztai filmek

1987.02.11. – Szathmári Botond: A társadalomtudományok relativitása; Az ember transzcendens élményéről

1987.02.18. Nemes Wampír: Részletek a Nagy Műből
- Fekete B. Sebeő T: Az úr meg a szolgája(akkád-sumér versek felolvasása)
- Sebeő Talán: A magyarság (csere)
- Beöthy Balázs, Herencsár András: Füstölgő eprek (perf.)

1987.02.20. – A Hejettes Szomlyazók és Sebeő Talán műsorai, FMK
- Sebeő Talán Graffitifotóinak kiállítása. Megnyitja: Szőke Annamária
- Sebeő Talán: Come fare uno scambio? (performance a R.A.I.-nak) (videóra véve föl)

-

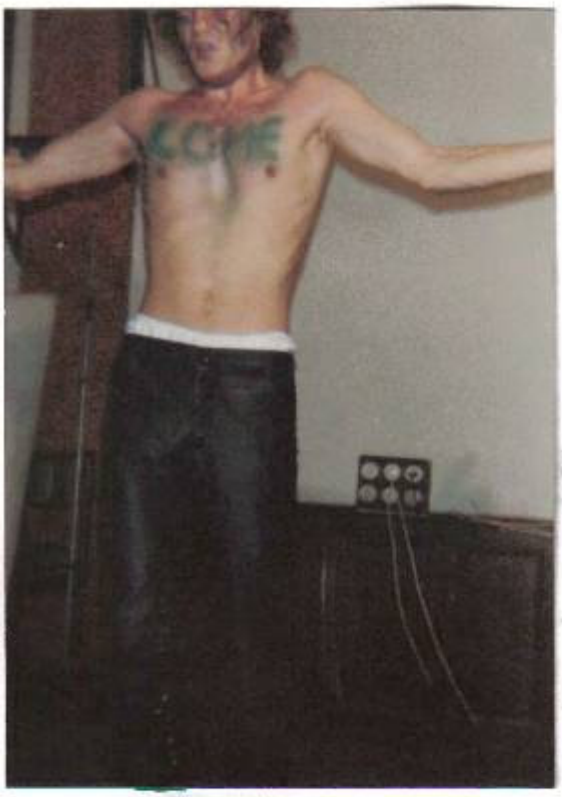
LOVE

- Hejettes Szomjazók: Zöld-fehér-piros ivókúránk, Mozart-zászlók; Tejföl és kalapács; A varázsló; Hommage á Matisse

1987.02.25.- Hejettes Szomlyazók: Hommage á Milán Grygár

1987.03.01. – Táskarádió riport a Platón Barlangjával Rip.: Lugosi Viktória

1987.03.04. – Kátay Judit: Éjféli hajnal (műelemzés F. Zámbó festményeiről)
- Mezey, Bíró Dániel, Németh Róbert, Orosz: Technika II.
- 1987.03.10.és 17. – GYORSKULTÚRA IV., TIT, Kossuth Klub, Résztvevők: P. Lekov, Sebeő Talán, Sugár János
- 03.10.- A betű és az ornamens között
- 03.17. – Hibátlan fáradság

A HARMINCKETTESEK

Szines Géza beszélgetése Sebeő Talánnal és Kasszandrával

Népművészet? Sajtógraffiti? Lírai telefonbetyárkodás nyomtatásban? Minek tekinthető az a gyakorlat, hogy a hirdetési újság 32-es szektorában többnyire ismeretlen személyazonosságú, álnéven vagy művésznéven publikálók gondolatokat, verseket és kiáltványokat közölnek?

Szines Géza: Talán, neked mi az álneved?

Sebeő Talán: Hát én vagyok az egyetlen, aki nem álnéven ír.

SzG: És semmi más álneved nincs?

ST: Van vagy húsz álnevem, de azokat nem használom körülbelül egy éve, mióta a Kasszandra visszahívott; pontosabban nem is ő hívott vissza, hanem volt egy misztikus üzenet, amelyben valaki a nevemben nyilatkozott, méghozzá elég jókat.

SzG: Hol nyilatkozott?

ST: Ez itt volt, ebben az újságban, olyan negyedévvel ezelőtt. Aztán írtunk neki, illetve a barátom, és nem válaszolt, azt pedig nem lehet megtudni, hogy egy postafiók kié. Nem tudjuk, hogy ki volt az, lehet, hogy egy időjárőr, aki így engem visszacitált.

SzG: Mi volt az első hirdetésed?

ST: Az első hirdetéseket időjárőr-keresés vonalon adtam föl. Nagyon érdekes, hogy jelentkeztek is rá páran, nagyon érdekes emberek, a mai napig is megvannak a címeik. A hirdetés szövege az volt három különböző nyelven, hogy időjárőr kerestetik, csak az jöjjön, aki dolgozni akar, és barbárokat és szellemérintetteket keresünk. Valami ilyesmi volt. A lényeg az, hogy az időjárőr dolgot, azt froclíztam.

SzG: Hogy érted, hogy froclíztad?

ST: Tehát erőltettem, hogy létezzen ilyen valahol a világon. Utána egy másik hirdetési sorozatban Ireland, Grönland, Shetland, Orkney és Skócia kultúrája és történelme iránt érdeklődők összegyűjtögetését kísérelem meg, ami azóta szintén sikerült. A harmadik volt az, hogy ennek a hirdetési újságnak a harminckettes rovatába, amelyik egy halott, üres halmaz volt, ebbe én életet lehetem azzal, hogy elkezdtem új szavakat, kifejezéseket leközölni, illetőleg nagyon extra vicceket. Akkor szép fokozatosan bizonyos emberek nem állhatták meg azt, hogy ne válaszoljanak ezekre. Ez így ment vagy háromnegyed évig, amikor is én azért léptem ki, mert a megítélésem szerint nem illik sokáig egy trónuson ülni. Akkor eltelt nagyjából egy év szünet, és az egyik ma létező hirdető, a Kasszandra, aki itt ül, ő hívott vissza. Lehetséges ugyanis, hogy egy időjárőr volt, aki az én nevemben egy postafiókon keresztül feladott egy hirdetést, és hát erre muszáj volt Sebeő Talánnak válaszolnia.

SzG: Mi volt az a hirdetés?

ST: Nem tudom pontosan.

Kasszandra: Ez egy Dale Coopernek szóló üzenet volt, amelynek a lényege az, hogy jobbról-balról cifrázva, de eléggé szarkasztikus stílusban kigúnyolta a Coopernek azt a gondolatmenetét, hogy tönkreteszi a többiek játékát.

SzG: A Dale Cooper valakinek a létező álneve?

ST: Igen, csakhogy ez egy fantom álnév, mert tudni kell azt, hogy két rendszer szerint vannak a 32-esben a hirdetők. Az egyik az, mikor van egy álneved és azon írsz. A másik, hogy kitalálsz még egy álnevet, vagy még nyolcat, vagy hetvenkilencet és azokat is berakod és azokat is interakcionáltatod, mint amikor valaki önmagával sakkozik, és így akkor többen vannak valójában, mint ahányan írnak. Na most, a másik rendszer szerint a hirdetőket úgy látom, hogy háromfelé lehet osztani, az egyik, aki eljön a havonta egyszer tartott és valamelyikünk által szervezett bulikra, és hajnali ötig táncol velünk (magunkkal), a másik, aki ehhez képest egy sans culotte, azt mondja, hogy ne találkozzunk személyesen, csak a nyomdafestéken keresztül, mert ez így szellemi, hogy ezen keresztül találja meg az ember azt, akire válaszol.

SzG: És miért nincs igaza szerinted?

ST: Megírtam ennek az embernek, hogy mind a két nézetnek ugyanolyan mértékben van igaza.

SzG: Akkor te miért az elsőt választottad?

ST: Azért, mert szeretem az ideákat úgy hozni le a földre, hogy ne csak a csontvázuk maradjon meg, mint ahogy egy ütö-

Fotó: Dán Mikóla

A HARMINCKETTESEK TERE

kös is ha lehull, csak vadarab marad. Szeretném azt, hogyha úgy vonathatnám be a kikötőbe – ami egy eléggé lehetetlennek tűnő vállalkozás – a halat, hogy a hal még meg is maradjon. A harmadik kategória az az ember, amelyik ritkán szokott írni, inkább olvasó, így aztán ez a típus nem is szokott eljönni, nem lép ebbe a dichotomikus rendszerbe.

SzG: Kassandra, te hogy kerültél kapcsolatba a 32-esekkel?

K: Ez úgy történt, hogy mintegy két éve, mikor a Talán tanítványa voltam, akkor beszélgettünk erről, és én inkább csak olvastam és tétlen szemlélőként figyeltem a hirdetéseket. A későbbiek során kicsit eltávolodtunk egymástól, idén szerettem meg a diplomámat, és rám tört a nagy létkeresésnek az időszaka. Kezembe akadt a *Hirdető* újság, amelynek minden rovatát olvastam, és most ismét rátaláltam, elkezdtem hirdetni.

SzG: Csak a Kassandra álnevet használod?

K: Igen. Több variációban természetesen. Én vagyok Kassandra Szandra, ezt akkor használ[ta], amikor üzeneteket küldök, vagy akár egy viccesebb történetet; viszont amikor valami létkérdést feszegető dolgot, vagy akár a nevembez méltóan egy jóslatszerű dolgot teszek közzé, akkor leszek Kassandra.

SzG: Átlagban hány hirdetést publikálsz, mondjuk egy hétre?

K: Az utóbbi két hónapot tekintve tizenkettőt. Háromszor négyet, amennyi a maximum a jelenlegi játékszabályok szerint, amiket a szerkesztőség alkotott.

SzG: Talán?

ST: Én hetente hármat, ami a 32-esbe [illik] bele; mert tudniillik van [sok] olyan is, ami [nem] tartozik [ide], így egy dolgot hozzá kell tenni, hogy azonkívül, hogy indázkrét dolog megkérdezni azt, hogy ki hány néven ír, volna egy fontosabb dolog, amit egy riportban el kell mondani. Arról van szó, hogy azt tervezzük, amit talán még maga a lap sem tud, hogy egy másik rovatukat is megszálljuk, amit úgy hívnak, hogy Egyéb. Azért szoktam végigolvasni ezt a szakaszt, mert körülbelül kéthetente egyszer, de akkor egy olyan bomba jelenik meg benne, hogy elképesztő. 13 per cé lett a száma a rovatok között. Nem tudom, láttad-e már, Géza, hogy most milyen lett a lap, ez a világon egyedülálló, ezt figyeld például: egzisztencia, dráma, kedvencek, vonatmány, modell, művésfufilmek, art, zenészek, EGYÉB!

SzG: Ezek mik, amiket most felolvasol?

ST: Rovatok, bazdmeg, rovatok, ilyen, hogy egzisztencia, dráma, ilyeneket csináltak! Vers-, posztterrovatok vannak!

SzG: Kassandra, neked mit jelent ez, hogy mondjuk hetente rendszeresen publikálsz 12 hirdetést, ami végül is irodalmi tevékenység, nem?

K: Az, hogy a gondolataimat tudom lebegtetni, és ezekre reakciókat kapok, akár kritikusat, akár pozitívat, ez nekem nagyon jó, mert tudom kontrollálni magamat, hogy ezt most jól gondolom-e vagy sem. Azonkívül úgy érzem, hogy néhány globális problémával szembeni tiltakozásom is megnyilvánul az újság lapjain keresztül, és hogyha néhányan fölkapják a fejüket, hogy ennek igaza volt, akkor már nyertem egy nagyon kicsit. Vannak más irányú hirdetéseim is, ezek többnyire csak üzenetek és a barátaig ápolása céljából vannak. Három gondolatra jut általában egy üzenet.

SzG: Kik azok a szerzők, akik a legszimpatikusabbak neked ebben a rovatban? Kiknek a hirdetéseit szereted?

K: Az én egyéniségemhez legközelebb állóuk a Doktor Blazsej, aztán a Talán hirdetéseit is szeretem [illetve] a [hirdetésuk]ban ez az omnipotens [Gyepes], aki a cenzúra után megalakított és az Igazság Fekete [Lapjá]nak nevezi magát. Ő a ha[sonló], akit ki tudok emelni. Túlust teremtett.

SzG: Őrélá nem lehet tudni, hogy pontosan kicsoda?

K: Sejtéseim nekem is vannak, de igazából nem lehet tudni.

ST: [Nem] tudom, hogy ki, csak sejtem. [Azt] állították, hogy Dale [Cooper] vagy Cooper úgynök, [de] én és nem Kassz[andra]. Onnan lehet tu[dni], hogy [ő] a jó helyen [hirdet], hogy [ő] már elmentet[te] [a] [hirdetés]ét, [ő] [válaszolni] tudóca és be[lépni] [a] [Szobá]ba, ahol találkoztunk Siófokon, erre ott látom egy, már két éve ismert írlandista barátomat. Jé, mondom, Marci, te is itt vagy? És nem is mondta meg a nevét, hogy ő kicsoda, és később, egy találkozással odébb mondom: Marci, te vagy az Atommanó, ugye? Azt mondja: talált. A másik ez a Peuronius, aki azt írta a szerkesztőségbe, hogy a Sebeő Talánnak kiadhatják a címemet; na megkaptam a lap tulajdonosától az illetőnek a címét, hát majd kiestem a kocsiból, tudniillik az az ember, aki kés-három évvel ezelőtt jelentkezett az utand-grönlandi dologra, és az övé volt az egyetlen borítók, amit elveszettem; és pont az az ember. Látod, ez is már itt van! Azonkívül most történt egy másik hasonló dolog, hogy a Sancho Sámán éppen mondja, hogy voltak egy táncfesztiválon, ahol ő lett a második. Erre az Ernst, aki ott volt abban a pillanatban, mondja: igen, mert ott én lettem az első. Szóval ez egy főkuszpont. A 21. században már mindenki ezt fogja csinálni.

SzG: Azt, hogy álneveken kommunikál?

ST: Igen. Egyébként a Blazsej nekem is az egyik kedvencem. Tudod, kikre lennék kíváncsi? Kettőre, a Szárnyas Kengurukra és Winettoura.

K: Mondanék valamit a Szárnyas Kengurukkal kapcsolatban: négy darab tizenhét éves lány.

ST: Akik a reinkarnáción, időjárőr dolgokat írják? Meg a naprendszerből való elutazás? A négy tizenhét éves...?

K: Igen. A Blazsej volt is az egyikről, a Timinél.

ST: Miért nincsenek ott a bulikon?

K: A Timinek olyan családi élete van, hogy nem ér rá, a szülei kicsit konzervatívak. Ki a másik, akit kérdezről?

ST: A Winettou.

K: Egyszer úgy írta alá, hogy Bősi néni, ennyit tudok.

SzG: Igaz az, hogy az Atádi Gyuszkó, aki téged elég durván kritizált, lelkes 32-es lett?

ST: Így van, azonban az érdem nem teljesen az enyém, hanem Wolfram Helmle, a tulajdonosa, ennek a lapnak, megszűnt azért ezt a 32-est, jó értelemben, tehát ez a [fel]találmány, hogy[ha] [ember] azt [mon]dja, hogyha [valaki] elázna[ni], hogyha emlék[szik] [rá] a tavalyi kifejezésre, akk[or] nem engedi, hogy megjel[enjen].

SzG: Átnéz minden hirdetést?

ST: Csak a 32-[es]ben, hogyha van valaki [ott]hon...

SzG: Milyen egy ilyen eláztató hirdetés?

ST: Azt a francokat ír[ja] maga! [Nincs] holt ideje van, hogy mindenre telik? Fejezze be ezt az egészet és inkább fo[gla]lkozzon okosabb dolgokk[al].

SzG: Milyen szempontok alapján választod ki a hirdetéseket?

ST: Ez attól függ, de optimális esetben azt mondanám neki, hogy ez a 21. századnak készült, nemcsak ilyen szociológus-történész szakos hallgatóknak, hanem talán időjárőröknek is.

SzG: Ez a 32-es rovat kicsit olyan, mint a virtuális valóság egy mechanikus változata.

ST: A mechanikus szót nem mondanám bele, de mindenféleképpen azért az, tehát a válasz igenlő, mert új személyiségek kitalálásáról van szó, ahogy a Kassandra is utalt arra, hogy ő csak a lélmének egy bizonyos szögét dobja be, hogy aztán mikor mehyiket, az egy más dolog, de ő ezzel létrehorta egy utódját, egy fiát, tehát ez a létezés egy másodlagos valóságot teremt.

SzG: Milyen egy 32-es találkozó?

ST: Az első[n] voltak tízen, a másodikon húszan, a harmadikon olyan negyven körül és most is nagyjából ez a létszám volt. Mindig más helyszínen tartjuk, összegyűlünk, ezek a legfehérkarmájúbb emberek, a legélhesebb, legőszintébb, legigazabb emberek, akikkel valaha találkoztam. Nem olyan filozófiaiak, mint a többi barátaim, de lelkileg viszont IDEA!

1987.03.11. – Sebeő T., Nagy A, Wamper A, Elek Is, Beöthy B, Litván P.: Hatan hatféleképp (perf.)
- Elek Is: Minimal p’Art
- Fekete B. – Elek Is: Ady kurucversének előadása
- Hejettes Szomlyazók: Hommage á Bracque

1987.03.18. – Nemes Wampír: Pusztába kiáltott szavak
- Vidákovits István felolvassa Csurka István A monori találkozó bevezetője c. művét

1987.03.25. – Dr. P. Horváth Putyi István: Rádiójáték

Konferencia
gondolatcseré-
lőéknél

1987.04.01. – T. Nagy Attila : Hétfő éjjel (novella)

1987.04.05. Táskarádióban riport a Platón Barlangjáról: Rip.: Lugosi Viktória

1987.04.08. –Az első lék (néhányan eljöttek, de nem volt meghirdetett műsor)

1987.04.15. – Elek Is felolvassa Miklóssy Endre Vaskor/Proletkult c. művét

- Kórusmű a Platón Barlangja bezáratásáról (Elek Is , Nagy A., Borbély Viktória, Mezey P., Fekete B., Becker A)
- fesztivál a Bp., II. Kavics utcában

FŐVÁROSI
II. KERÜLETI INGATLANKEZELŐ VÁLLALAT
Budapest, II., Frankel Leó u. 5.
1277 Bp. 23. Pf. 6.

Ügyiratszám: 173/87

Előadó: Biróné

Tel.: 154-866

Címzett: Sebeő Talán Gyula

Budapest, IX.
Erkel u. 18.

Tárgy: bérlemény felmondás.

Hiv. sz.:

Mell.:

Értesitem, hogy az Ön által Bp. II.ker. Kavics u. 3. sz. alatt bérelt ovóhely bérletét 1987. IV.1-re felmondjuk.
Indoklás:

- Az épület lakói /másolatokban mellékelt/ 1986. novemberében közösen aláirt bejelentést tettek. A bejelentés szerint az óvóhelyre éjjeli időszakban is rendszeresen nagyszámban járnak idegen, sőt külföldi férfiak és nők, akik zajongásukkal a lakók nyugalmát tűrhetetlen módon zavarják.
  Ebben az áldatban helyzetben már rendőrségi vizsgálat is folyt. Ennek ellenére legutóbb 1987. II.hó 21-ről 22-re virradó éjszaka hajnal o4 óráig tartott a botrányos randalirozás.

- A Bp. II.ker. Tanács VB. Igazgatási Osztálya 1559/86. /1986.III.24/ sz. határozatában a helységet raktározás céljára utalta ki. A határozat kimondja:
  "a helységet más részére át nem engedheti, az engedélyezettel eltérő célú használatához - igénybe vétel terhe mellett - az elhelyező hatóság előzetes engedélye szükséges."

A fentiek figyelembevételével az Önnel 1986. V.3-án megkötött bérleti szerződést a 43/1982./X.7./M.T. sz. rendelet 72. par. 4.bekezdése alapján felmondjuk.

Kérem, hogy a bérleményt a fenti időpontig a bérleti szerződés megkötésekor fennállott állapot szerint kiürítve, a tisztasági kötelezettségeknek eleget téve adja át.

Budapest, 1987. február 25.

Zsiga Gáborné
II/3- sz. HK. vezető

Fővárosi II. kerületi Ingatlankezelő Vállalat Zsigmondi téri Kirendeltség 3. sz. Házkezelősége

Bogdányi Gyuláné
műszaki vezető

Értesülnek: 1./ Sebeő Gyula 1o92. Erkel u. 18.
2./ Bp.II.Tanács VB. Igazgatási osztály
3./ Bp.II.ker. Polgár Védelmi Parancsnokság
Bp.II. Mártirok u. 25/c.

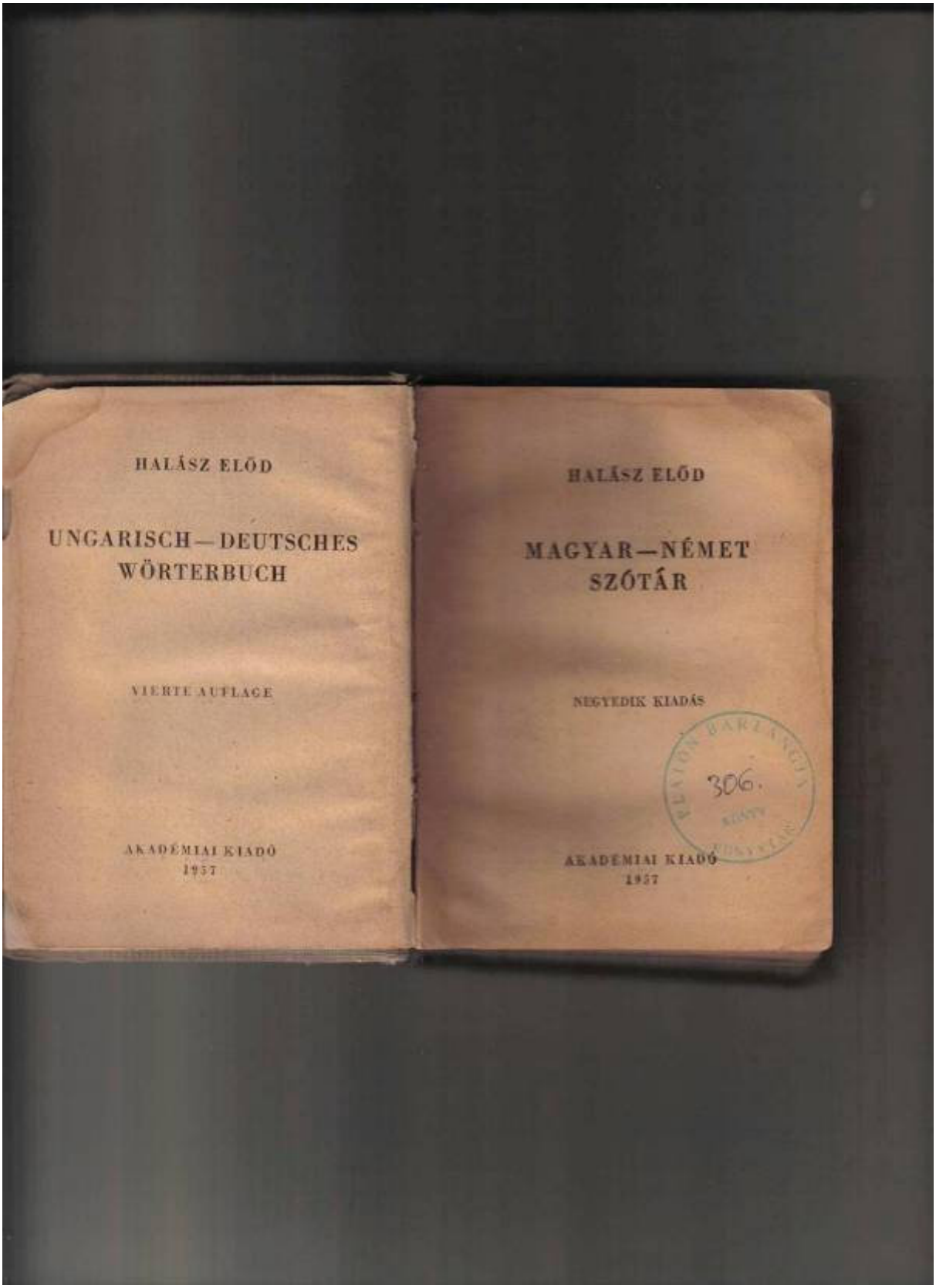

HALÁSZ ELŐD

UNGARISCH—DEUTSCHES
WÖRTERBUCH

VIERTE AUFLAGE

AKADÉMIAI KIADÓ
1957

HALÁSZ ELŐD

MAGYAR—NÉMET
SZÓTÁR

NEGYEDIK KIADÁS

306.

AKADÉMIAI KIADÓ
1957

Bélyegzőkészitő Üzem.

Sebő Gyula, Bp. IX. Erkel u.18. sz alatti lakos Hivatalunknál adóköteles tevékenységét, mely szabad szellemi foglalkozásra vonatkozik bejelentette. Általános jövedelemadót fizet.

Részére a bélyegző elkészitését engedélyezzük.

Budapest,1987.V.29.

Matei Klára
előadó

TITANIC SOCIETY HUNGARY
H-1053 BUDAPEST V., KÁROLYI M. U. 3. 1/2 EM. 15.
TEL.: /36-1-/187-294

TITANIC SOCIETY HUNGARY

FŐVÁROSI NYOMDAIPARI VÁLL.
BÉLYEGZŐKÉSZÍTŐ ÜZEME
Bp. VI., Lovag utca 18. Pf.: 237.
1391
FÉLFOGADÁS: 8—12.00-ig
SZOMBATON SZÜNNAP
TELEFON: 532-045, 532-366

DÍJELŐLEGES!

Sebő Tanácsi
Gyula
Bp.

Kiadni csak Tanácsi
határozatra lehet.

- KILAKOLTATOTTSÁGI FÁZIS . TALÁLKOZÁSOK LAKÁSOKON :

1987.06.24. – 1. Titanic ülés : A Titanic Filozofikussági Művészetelőreiskola Gondolatcseresorozatának (TFMG) megalapítása

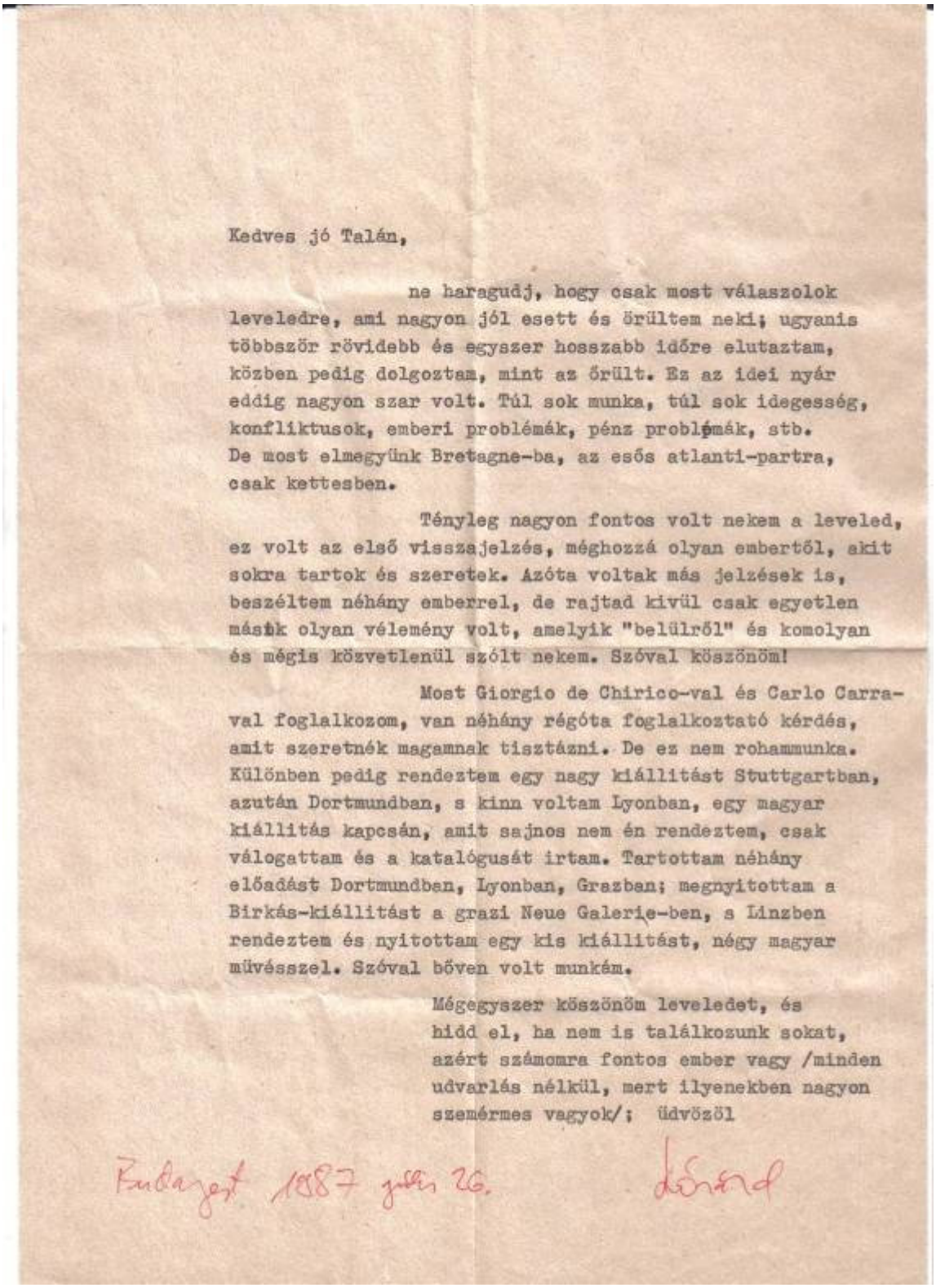

Kedves jó Talán,

ne haragudj, hogy csak most válaszolok leveledre, ami nagyon jól esett és örültem neki; ugyanis többször rövidebb és egyszer hosszabb időre elutaztam, közben pedig dolgoztam, mint az őrült. Ez az idei nyár eddig nagyon szar volt. Túl sok munka, túl sok idegesség, konfliktusok, emberi problémák, pénz problémák, stb. De most elmegyünk Bretagne-ba, az esős atlanti-partra, csak kettesben.

Tényleg nagyon fontos volt nekem a leveled, ez volt az első visszajelzés, méghozzá olyan embertől, akit sokra tartok és szeretek. Azóta voltak más jelzések is, beszéltem néhány emberrel, de rajtad kivül csak egyetlen másik olyan vélemény volt, amelyik "belülről" és komolyan és mégis közvetlenül szólt nekem. Szóval köszönöm!

Most Giorgio de Chirico-val és Carlo Carra-val foglalkozom, van néhány régóta foglalkoztató kérdés, amit szeretnék magamnak tisztázni. De ez nem rohammunka. Különben pedig rendeztem egy nagy kiállitást Stuttgartban, azután Dortmundban, s kinn voltam Lyonban, egy magyar kiállitás kapcsán, amit sajnos nem én rendeztem, csak válogattam és a katalógusát irtam. Tartottam néhány előadást Dortmundban, Lyonban, Grazban; megnyitottam a Birkás-kiállitást a grazi Neue Galerie-ben, s Linzben rendeztem és nyitottam egy kis kiállitást, négy magyar művésszel. Szóval bőven volt munkám.

Mégegyszer köszönöm leveledet, és hidd el, ha nem is találkozunk sokat, azért számomra fontos ember vagy /minden udvarlás nélkül, mert ilyenekben nagyon szemérmes vagyok/; üdvözöl

Budapest 1987 július 26. Lénárd

A Titanic Society Hungary olyan unideologikus tanközeg, mely azt a megszüntetve megőrzött célt kívánja megvalósítani, hogy a létezők filozofikusabbak legyenek úgy, hogy parallel legyenek képesek e lényegszerűbb létüket élésművészetileg kifejezni; hogy legyenek folyamatérzékenyek és lényeglátók, valamint azt, hogy legyenek képesek az anthropológiai maximumon élni. Egy olyan életvitel kialakításáról, van szó tehát, amely nem a lelki jelenségekre, hanem ezekkel szemben elsődlegesen szellemre épített; amelyet nem a kedv, hanem derű jellemez; ami nem alkalmazkodó, hanem meghatározóan rendszerléteztető; mely a mai összérzékenységi szinten csak megnevezhető, de meg nem ítélhető--ezt a középjövőben levő értékrendszert a viktimológia, prognosztika, kibernetika, a bölcselet és a fennállástan segítségével.

A következőkben a TSH előzményeiről és mai konkrét elképzeléseiről esik szó.

A TSH elődje a '82. márciusában létrehozott Cseresorozat Nemzetközi Filozofikussági Művészetelőreiskola volt. Ez egy hetente összegyűlő, eléggé fluktuáló összetételű, de növekvő létszámú fórum volt a Vajdahunyadvár tövében. A CSNFM azt tűzte ki maga elé, hogy az embereket megtisztítsa a beállítódottságoktól egy egészséges szintig; az információátadást--melyet gondolatcseréknek neveztek meg--az alárendelői-egyirányú jellegből a mellérendelői-többirányúba változtassa; hogy egy új beállítódást, a cserebeállítódást létrehozza, mindezt a formatervezési filozófia, a mozgásesztétika és a személyiségfilozófia mentén. Megpróbálta a filozofikusságot, mint jobbadán mennyiségi és módbeli képességet rendszerré dolgozni ki, mindezt megszervezett fesztiválokon, ahol gondolati alkotásoknak nyitott helyet, illetve a '83-ban elindított, s ma is létező kiadványában, a Cserében. Mivel a CSNFM túl elvont volt, és mai működésében is az, '86-ban megnyitotta önszervezőte stúdióját, a „Platón barlangjában" elnevezésü fórumot, ahol hetente tartottak műsorokat. Mivel ennek 1 esztendő múlva végetvetettek, '88 januárjában lét-

rehozta a TSH-t, amely hétfőnként tartott interdiszciplináris bemutatásokat a Józsefvárosi Klubban.

A TSH-nak fentebb vázolt általános elképzelésein kivül a következő teendői kerültek még két esztendővel az alakuló közgyülés előtt meghatározásra:

FILOZÓFIAI:

1. (Az emberiség) egyetemes nyelv(ének) keresése
2. A széttartó szaktudományok összefogása új (szerves?) szemlélettel
3. Komplex kategóriatáblázat készítése
4. A kategóriatáblázat révén a Titanicon kívüli más leendő éles létezők felismerése
5. A háttér (elméleti) felderítése
6. Cserék tartása bel- és külföldön
7. Az időjárőr-probléma kezelése

MÜVÉSZETI:

1. Titanikszerű körülmények teremtése
2. Titanic-fesztiválok létrehozása
3. Drámaírói közös magnetofonfelvételes tanfolyam

TEMATIKAI:

1. Kötött és szabadprogramú találkozások
2. Hírdetések feladása és figyelése
3. A Titanicon lezajlottak rekonstruálása
4. Titanic-társasjáték kitalálása
5. Műsoros videokazetta-csereakciók más Titanictársaságokkal

Az alakuló közgyülésen '89. márciusában 13-an voltak, a működési szabályzat többekközt kijelenti a nonprofit jelleget, és az anyagiság lehető kikerülését, illetve azt, hogy az eddig talált legnagyobb igazság: Van Minden.

TITANIC SOCIETY HUNGARY
BP. 1426., PF. 55.
TEL: 187-294

(forrás: dr. Sebeő Talán)

1987.07. Apostagon a hejettes szomlyazó Fekete Balázs birtokán 365 akt festése

1987.07.27. – 2. Titanic ülés
T. Nagy Attila: A tudományok és a kategóriák viszonyáról

1987.08.26. – 3. Titanic ülés
- Sebeő T.: Sztrugacszkij: Egy milliárd évvel a világvége előtt c. könyvéről csere
- Mezey Péter: A percepcióról
- Litván Gábor: Titanic induló

1987.11.20. – 4. Titanic ülés
- Tatár György: Pompeji és a Titanic c. írásának vitája

1987.11.29. – A Titanic a Táskarádióban. Rip.: Lugosi Viktória

1987.12.11. Sebeő Talán: Az ürügy tautológiája ,Duchamp konferencia ,ELTE BTK

1987.12.22. – Megjelenik a tizedik Csere, címe: Borító nélkül

1988.01.25. – 1989.06.12. – TITANIC ESTEK A JÓZSEFVÁROSI MŰVELŐDÉSI HÁZBAN

1988.01.25. – Bevezetés. A gondolatcserék szükségességéről. Rádióriport 1987.11.29.

TITANIC SOCIETY HUNGARY
H–1053 BUDAPEST V., KÁ-
ROLYI M. U. 3. 1/2 EM. 15.
TEL.: /36–1–/187–294

TÁRGY: TÁMOGATÁS MEGIGÉNYELÉSE

A Titanic Társaság 1987-ben jött létre, s teendőit tekintve jórészt filozófiai - művészeti célokból (lásd a mellékletet). Ezen sorok írójának, aki ezt a formációt létrehozta, minőségileg jellemezni nincs joga, csak azt a mennyiségi jellegű észrevételezést tenni meg, hogy míg például az államilag dotált TIT a művészettörténeti szakosait 26. 50-60 fős látogatottsággal szerdi, szemesztervégre már csak 3-5 fő marad, s az év 2. szemeszterét létszámhiány okán többnyire már ki is hagyják, addig a Titanic koherensen tudta hozni hallgatói - nézői gárdáját, annak ellenére, hogy:

- a filozofikus témakörök elvontak, s csak szűk rétegnek szólók
- amikor ma a többséget inkább a politikai fórumok, semmint a művészeti, gondolkodtatók vonzzák.

1988. szeptemberi hatállyal kaptunk a PETŐFI CSARNOKtól 10.000 ft támogatást, amit ezúton is, mégegyszer is köszönünk. A pénz a józsefvárosi Klubon keresztül lett utalva, s hosszas küzdelem révén

sikerült elérnünk '89 tavaszára, hogy a pénz meg is érkezzék hozzánk.

A mai napon megpályáznánk még egy anyagi támogatást Önöktől. Ezt illetően két dolgot szeretnénk hangsúlyozni:

— a TSH ma Magyarországon létszámát tekinve a legnagyobb (10–15 fős) gárdájával dolgozó formációje, s mint a filozófiával foglalkozó, az országban (, de tudtunkkal Európában is) az egyetlen formációszerű a téren;

— mellékeljük a társaság Jogi Személyé nyilvánításának dokumásolatát.

Szeretnénk egy önálló stúdiót létesztetni: Arra gondoltunk, hogy erre valamelyik belvárosi pincehelyiség megfelelő lenne, amit az IKV-tól bérelnénk. Ehhez kérnénk — az Önök anyagi és egyéb helyzeteitől függően — anyagi támogatást.

Kiértesítésüket a következő címre és névre szeretnénk, ha elküldenék:

SEBEŐ TALÁN
1053 BP. V.
KÁROLYI M. U. 3.
T= 187-294

Fáradozásukat magyon köszönjük.

Sebeő Talán

1988.02.01. – Szatmári Botond: Oswald Spengler és a XX. századi technikai világ

1988.02.08. – Szabad vita (Spengler folyt.)

1988.02.10. – Az Ötödik sebesség c. műsorban bejátszás az 1988.02.08-i vitából

1988.02.15. – Lévay Péter: A 26-D-s világegyetem és a stringelmélet

1988.02.22. – T. Nagy Attila: Ontológiai táblázatok készítéseiről

WOODS HOLE OCEANOGRAPHIC INSTITUTION
1930

Center for Marine Exploration

Robert D. Ballard
Director

10 February 1988

88. V. 30. (!)

Sebeo Talan
H-1092 Budapest IX.
Erkel U. 18
HUNGARY

Dear Talan,

Thank you very much for your letter reporting the activities thus far of the TITANIC Society Hungary. I apologize for not being able to respond earlier, but a very hectic schedule has made time for correspondence extremely short. You mentioned having written several times and not having received a response; I have had no letters from you since our first communication until this one. Any others must have somehow gone astray. I can only assure you that I do try to respond to all letters and that I am indeed very interested in your Society.

I am impressed by the activities of your Society as reported in your letter. The material presented at your conferences sounds challenging and exciting -- lots of food for thought. I wish it were possible for me to attend.

I am honored by your interest in the history of my career. In response to your inquiries, I am enclosing copies of two magazine articles from DISCOVER magazine and THE CAPE COD COMPASS, respectively. I can't say that I agree with everything the authors say, but I think they will answer most of your questions. I hope you enjoy them.

Once more, I thank you for writing, Talan. I am sorry that you have felt discouraged by what you thought was my lack of interest, and hope that our problems with receiving each other's letters will not continue. Please convey my greetings to your fellow TITANIC Society members.

Sincerely,

Dr. Robert D. Ballard
Director
Center for Marine Exploration

RDB:mva

Enclosures

Woods Hole, Massachusetts 02543—Phone 617-548-1400—Telex 951679

1988.02.29. – Mezey Péter: A látvány labilitása (8-projektoros előadás)

1988.03.07. – Tillmann József: Az ismeretlen meghódítása

1988.03.14. – Maróthy János: Paramuzikológia

1988.03.16. – Megjelenik a tizenegyedik Csere, címe: Mindennek itt az ideje

1988.03.21. – Elek Is: Az éreztető iparról
- Mühlbauer – Büscher: Titanic – Nachspiel einer Katastrophe c. filmjének levetítése

1988.03.28. – Rőczei György: Schmidt Jenő Henrik paraanarchista filozófus ismeretelméletéről

1988.04.11. – Németh László: A behelyettesíthetetlen jelenlét (pszichológiai kísérlet)

1988.04.18. – ELSŐ TITANIC FESZTIVÁL (Józsefvárosi Művelődési Ház)
- Litván Gábor: Tengerészdalok (Symphonia Titanica); Titanicosmos (videóra véve föl)
- Hejettes Szomlyazók: Az Alsó Fedélzet Alkalmi Zenekara műsorai (videóra véve föl)
- Mehr Licht : S.O.S. (videóra véve föl)
- Fekete Balázs: Nyílt levél Elek Ishez és a Hejettes Szomlyazókhoz (videóra véve föl)
- Ármos Ózon: A tengerek kongresszusa (perf. videóról.)

1988.04.25. – Lévay Péter: Heisenberg ontológiája

1988.04. – Litván Péter: Hinter der Luke, Józsefvárosi Klub

1988.05.02. – Sugár János: A kardfogú tigris

1988.05.09. – Tengelyi László: A bűn eredete

1988.05.23. – Miklóssy Endre: Az ezres szám misztikája, avagy Szent István birodalma

1988.05.30. – Bacsó Béla: A tévedés kikerülhetetlensége (Schleiermacher filozófiája)

1988.06.06. – Sebeők János: Médium; Sárkányviadal

1988.06.13. – Csetneki Géza és Varga Rita: Aisa (ritustanulmány, butho-színházi bemutató)

1988.06.20. – Theater Erde und Himmel (Kiel): Szerelmes darab; Hiobé

1 LADUNG

TITANIC SOCIETY HUNGARY
H-1053 BUDAPEST V., KÁ-
ROLY M. U. 3. 1/2 EM. 15.
TEL.: (36-1-267-294)

AUSTAUSCHFOLGE
INTERNATIONALE
PHILOSOPHISCHENHAFTIGKEITLICHE
KUNSTVORHERSCHULE
H-1025 BUDAPEST, KAVICS UTCA 8
36-1-187-694

den 2. Mai '88.

A Cseresorozat NFK és a Titanic Sh meghívja a „Theater Himmel & Erde" társulatot 1988 június 20-i fellépésre Budapestre a Józsefvárosi Klubba, hogy előadják a „Szerelmesdarab" c. darabjukat.
Rendező: Christoph Nickel és Sebeo Talán.
Kontaktcím: Sebeo Talán
H-1092, Budapest IX., Erkel utca 18.

Die Austauschfolge IPK und die Titanic Sh laden die Gruppe „Theater Himmel und Erde" für Auftritt in Budapest, Józsefvárosi Klub, Juni den 20. 1988 um ihr „Liebesstück" darstellen zu sollen ein.
Sachbearbeiter: Chris Nickel und Vielleicht Sebeo
Kontaktadresse: Vielleicht Sebeo"
H-1092 Budapest IX., Erkelstraße 18.

I think, in earthbound languages as among others, English, nothing essential is can be translated, expressed, and if the charmy future wills to know what the scripts above mean, has to & must get know German or Hungarian, that are just only a couple of steps after the (ancient) Greek. But I think, that language'd be "Greek to them" as well.

/Die Übersetz dieses Papiers, die 'ne Kopierung des Ursprünglichen ist, wurde einmal auf einer deutschen Straße gefund'n/

HIOB SPIELEN

Zensurbehörden und Inquisition müssen gerade Ferien gemacht haben, als DAS BUCH HIOB in das Alte Testament gelangte: Wie sonst könnten wir die Geschichte von dem aufgeblasenen und überheblichen Herrn, der in einer leutseligen Anwandlung seinen Ersten Minister zu einer Wette über den blinden Gehorsam seines Untertanen Hiob herausfordert, heute noch inmitten von Propheten und Psalmensängern lesen? Ohne aufzubegehren, läßt sich Hiob auch wirklich alles wegnehmen: Hab und Gut, Frau, Kinder und Ehre: nur die Einsicht in seine Unschuld nicht.

Trotz der Versuche späterer Schreiber, den nun einmal genehmigten Text und seine Peinlichkeiten durch langatmige Zusätze zu glätten, bleibt das Ende ein Skandal: Hiob übt notgedrungen Selbstkritik und kann jetzt rehabilitiert und dreifach für alles entschädigt werden.

Diese Geschichte zwischen Protest und Anpassung, Verzweiflung und Sehnsucht ist dem Theater Himmel & Erde Anstoß zu einem in jeder Weise OFFENEN KUNSTWERK geworden. Es gibt weder die Sicherheit der Frommen noch den Hochmut der Atheisten, und auch die Spielweise tastet sich bescheiden vor.

So laufen also die geistigen und sichtbaren Fäden nicht im Kopf des Spielers, sondern bestenfalls in Auge, Ohr und Gehirn des Zuschauers zusammen.

EGY SLÓ NÉLKÜL MEGENGETE HIOB HOGY ELVEG-
YENER TÖLLE MINDENT, A VAGYONÁT FELESÉGÉT,
GYEREKEIT ...CSAK AZ ÄRTATLANSÁGÁT NEM.
A VÉGÉN RÁVAN HIOB HAJTVA, HOGY SAJÁT MAGÁT
KRITIZÁLJA, UGY HOGY HÁROMSZOROSSAN EL LESZ
ISMERVE.
EZ AZ ELMONDÁS, A HIMMEL ÉS ERDE EGYÜTESNEK,
ADTA MEG AZ ALAPOT EGY-"NJILT SZINHÁZ DARA-
BRA."
EZ A DARAB, NEM ADJA MEG SE AZOKNAK AKIK
HISZNEK, SE AZOKNAK AKIK HITETLENEK AZ IGAZI
BISZTONSÁGOT.
UGYANUGY AZ EGÉSZ SZEREP, AZAZ, AZ EGÉSZ
DARAB ELÖADÁSA SZERÉNJ.

Theater Himmel & Erde

Produktionen:

1974/75: Peter Handke:Weissagung
Eugene Ionesco:Le Maître
1975/76: Zeus und Prometheus - nach Texten von Aischylos und Heiner Müller
1976 : Dada-Spiele
1977 : Guerilla-Theater/Straßeninterventionen
1978/79: Massakerspiel - nach Defoe und Ionesco
1979/8o: Pieter Bruegel:Kinderspiele
198o/81: Hieronymus Bosch:Das Narrenschiff
1982/83: Beckett-Café
1984/85: Franz Kafka:Bilder von der Verteidigung eines Hofes/ in der Strafkolonie
1986/87: Hiob
1987/88: Liebesspiele

Die Gruppe:
Dorothea Markus-Christoph Nesvadba-Peter Nickel-Nanning Petersen-Christa Remlinger-Joachim Rathke-Ole Rönnau-Bettina Sochor.

Kontaktadresse:
Peter Nickel,23 Kiel 1/BRD
Esmarchstr. 2o Tel.:o431/8o2272

Es hat
Das Silber seine Gänge
Und das Gold,
Das man läutert,
Seinen Ort.
Eisen
Bringt man aus der Erde,
Und aus den Steinen schmilzt man Erz.
Man macht der Finsternis ein Ende.
Und findet
Zuletzt
Das Gestein
Tief verborgen.
Wo
Will man aber die Weisheit finden?
Und wo
Ist die Stätte des Verstandes?
Niemand weiß,
Wo sie liegt,
Und sie wird nicht gefunden
Im Lande der Lebendigen.

Die Tiefe spricht:
Sie ist in mir nicht!
Und das Meer spricht:
Sie ist nicht bei mir!

1988.09.05. – P. Lekov – Sugár J.: Kilgore... (walkman-replay visszabeszélgetés)

1988.09.12. – Kotányi Attilával beszélget Darabos Pál, Hamvas Béla titkára : Megszelídíthető-e a dialektika, vagy legalább le lehet-e szoktatni a táncról?

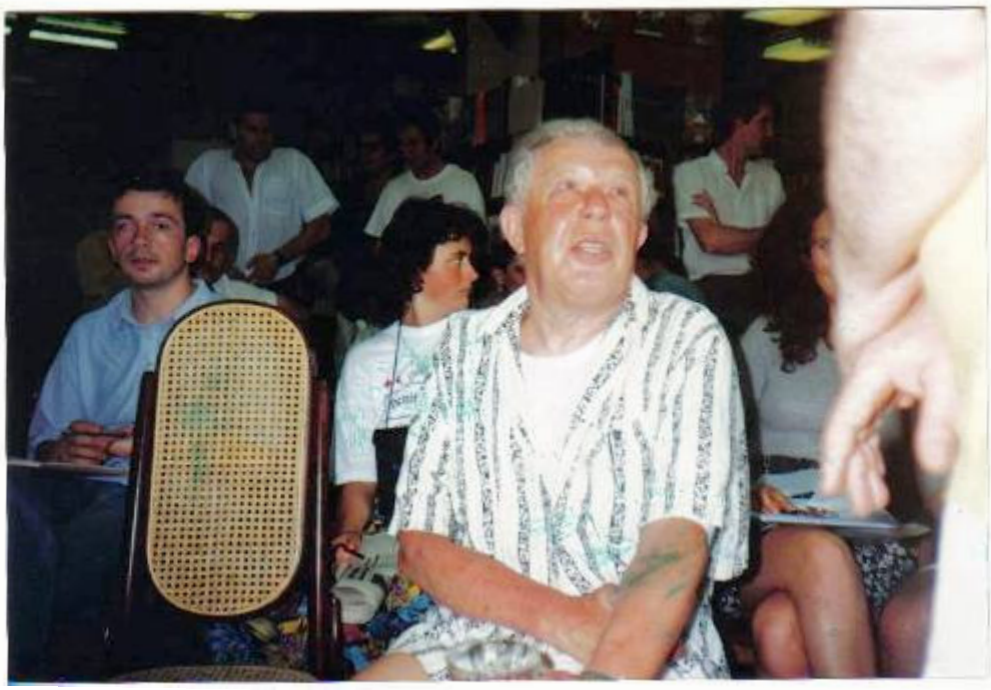

1988.09.19. – Márton László: A megtalált paradicsom

1988.09.26. – Barna Róbert: Maszk és álarc. A kollázs művészetfilozófiájáról

1988.10.03. – dr. Érdi Miklós (USA): A korai magyarok nyomában Belső-Ázsiától a Kárpát-medencéig.

1988.10.10. – Mészáros Gábor: Leletek a Titanic roncsairól (diavetítéses előadás)

1988.10.15. és 16. – Azekinektudat az erdő szélén – A személytelenség birodalma , Sebeő Talán és Szécsi Kiesel András színdarabja Rőczei György plakátjával és Sugár János díszleteivel , Szkéné Színház , Bp., (videóra véve föl)

1988.10.17. – Rőczei György: Schmidt Jenő Henrik dimenziótanáról

1988.10.24. – Sugár János: Kilgore Trout: Vénusz születése

1988.10.31. – Lévay Péter: Vertikális vázlatok

1988.11.09. – Lajhárista fölvonulás a Bp.,V. Felszabadulás téren (szervezte Ármos Ózon de Tilos)

1988.11.12. és 12.01. – GYORSKULTÚRA V. TIT, Kossuth Klub, résztvevők: P.Lekov, Sebeő Talán, Sugár János
- 11.12. – A paródia sebessége
- 12.01. – A memória., mint slágerlista

1988.11.14. – Dr. László András: A keleti vallásfilozófiák metafizikai alapja

1988.11.21. – Nemes Wampír: Hogyan húzzuk fel a dialektika nadrágját Siva lingamjára?

1988.11.28. –Ács Turán: Matematikai filozófiák

1988.12.11. – Mehr Licht: Felett (land art action), Gellérthegy

1988.12.12.- Krausz Tivadar: A világ kettőződő ezertermészete

1988.12.19. – Rauschenberger János, Érmezei Zoltán, Beke László, Szőke Annamária: A tükörről, mint olyanról

1988.12. – Litván Gábor: A munka esti dala (fluxus), Szkéné Színpad

1989.01.29. – HASADT ESTÉLYEK, AGM Club, Gazdagréti Közösségi Ház

- Sebeő Talán: Come fare uno scambio (videóról)
- Litván P. – Becker A: A Vákuumzajok (videóról)
- Mertlik Ferenc: Mehr Licht : Önarcképrobbanás(perf., festmények)

XVIII /3/10

GAZDAGRÉT

Mertlik Ferenc
önarcképp-megsemmisítő
performance-a
(önarcképp-robbanás)

- Sebeő Talán: A paranoiáról
- Szathmári Botond: Szellemsüllyedés (perf.)

1989. I.
Szathmári
Botond
performance-a
a Gazdagrétí
Rův. Házban
(Hasadt
Estéhyel,
Titanic)

XCVIII/3/41
1.
Szathmári
Botond:
Szellemsüllyedés
performance
1989-1-30

1989.01.30. – Sebeő Talán: Az undorról, az unalomról, a dühről, az ostobaságról

1989.02.06. – P.Lekov. Glasnost Fiction

1989.02.13. – Alex Schiavi: Kalapács-gitár zene

1989.02.20. – Lévay Péter: Zongoraszonáta

1989.02.27. – Sugár János: Kilgore Trout: Vénusz születése II.

1989.03.03. – RADIKAL EKLEKTIK SHOW, Nyugat-Berlin

- Szathmári B. – Mehrlicht F: Euthanázia (perf.)

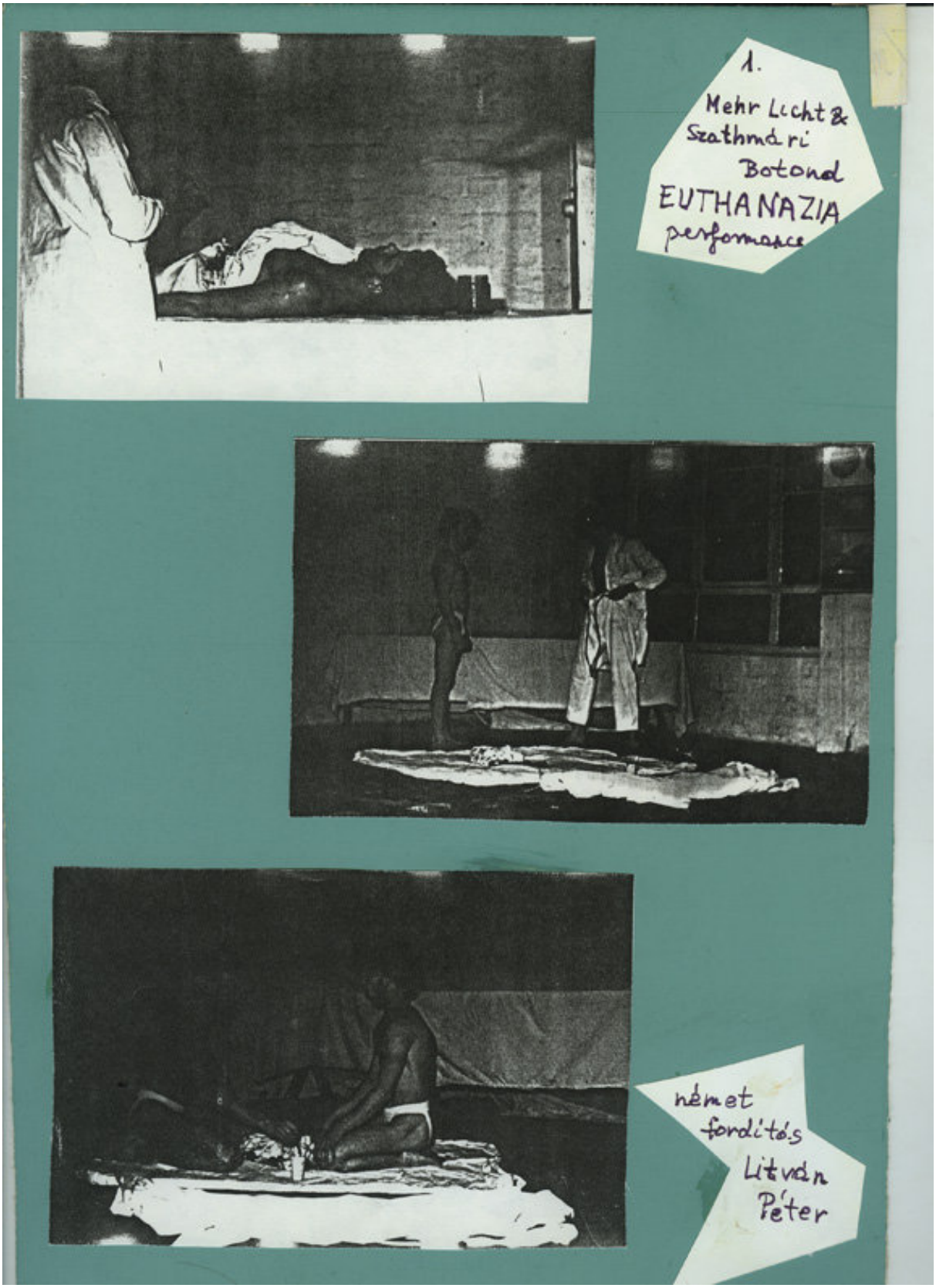

1989.03.06. – Takács Ferenc: T.S. Eliotról utólagban

1989.03.13. – Litván Gábor a zongoránál

1989.03.13. – Esszé és akció. Rőczei György és barátjának estje, Belvárosi Művelődési Ház,
Résztvevők: Ipacs László, Grandpierre Attila, Krausz Tivadar, Szathmári Botond: Turul (akció)

1989.04.10. – Sugár János: Kilgore Trout: Vénusz születése III.

Hamintmost tudható, hogy kétféleképp érdemes élni az
életet; egy vallás magasrendű gyönyörűségével, avagy valaminemű
veszteség magasrendű bánatával, akkor én, Sebeő Talán leszek az, aki
először lép ki ebből az ilyenre ácsolt világból, és azt állítom:
Hogy intellektusainkat, annak mellékágait és összes kategóriáit megelőzzük,
ehhez az kell, hogy Hiábavalóságokat végezzünk. És, hogy milyeneket,
arra az illetőnek kell rájönni — a technikák már ismertek hozzá,
csak rajta, rajta, leszakad a pajta.

1989.04.17. – MÁSODIK TITANIC FESZTIVÁL (Józsefvárosi Művelődési Ház)

FILOZOFIKUSSÁGFEJLESZTŐ ÉS TUDÁSBŐVÍTŐ

MÁSODIK TITANIC FESZTIVÁL

MEETS 1912 1989

1 ÁRMOS OZON : OLLÓ DE A'SZ (PORT)
2 LITVÁN GÁBOR : TITANIC BALLADA
3 MEHR LICHT : BIOLÓGIALECKE ÉLDEGELŐKNEK
4 LITVÁN GÁBOR : A „MOST" ÉRZETE A TITANICON
5 LÉVAY PÉTER : A'THALLÁSOK
6 NÉMETH LÁSZLÓ : MILYEN LEHETETT A LELKÜLETE A TITANICOT LÉTREHOZÓKNAK ?
7 HORVÁT EZÜST : JELENETEK A TITANIC FEDÉLZETI NAPLÓJÁBÓL
8 LITVÁN PÉTER – SEBES TALÁN : AZ EGY MEG A KETTŐ /EGY DIONYSZOSZI ÉS EGY APOLLÓI ALAK GLÜCKS-VERHÄRSCHIEDENE/

PERFORMANCE: 1. 3. 7.
ZENE: 2. 5.
CSERE: 4. 6.
SZÍNJÁRÁD: 8.

JÓZSEFVÁROSI KLUB /VIII. SOMOGYI B. U. 13./
ÁPRILIS 17. HÉTFŐ 1/4 9 ~ 1/2 9 BEENGEDÉS

- Ármos Ózon De Tilos : Olló De Ász (perf.)
- Mertlik Ferenc: Biológialecke éldegélőknek (perf.)
- Litván Gábor: A „Most” érzet a Titanicon
- Lévay Péter: Áthallások (zene)
- Dr. Németh László: Milyen lehetett a lelkülete a Titanicot létrehozóknak ? (csere)
- Horváth Ezüst: Fejezetek a Titanic fedélzeti naplójából (perf.)
- Litván Gábor: Titanic ballada (zene)
- Litván P. – Sebeő T: Az Egy meg a Kettő – Egy dyonüszoszi és egy apollói alkat Glücksverabschiedene a süllyedő Titanic fedélzetén (színdarab)

A Fővárosi Bíróság
7.Pk. 21 541/1989/3 szám.

V é g z é s

A Fővárosi Bíróság a Titanic Society Hungary /Titanic Társaság Magyarország/ társadalmi szervezetet /székhelye: Budapest, V., Károlyi M. u. 3. 1/2 em. 15./ az 1989. évi II. törvény 15. §-ának /1/ bekezdése alapján 101. sorszám alatt a társadalmi szervezetek nyilvántartásába veszi.

Budapest, 1989. április 26.

Dr. Perge Lajos s.k.
tanácselnök

A kiadmány hi[illegible]
[illegible]
előad[illegible]

FŐVÁROSI BÍRÓSÁG 238. BUDAPEST

1989.04.24.– Legéndy Péter munkásságáról beszélget Szőke Annamária

1989.05.08. – Dr. Vassy Zoltán: A véletlengenerátor

1989.05.14. – Voks Humana. Sebeők János, Sebeő Talán és Szathmári Botond a budapesti Állatkert párducketrecében

1989.05.15. – Anyácska Ezüst Hangja Lelki Zenekara (Bernáth/y/ Sándor együttesének koncertje)

1989.05.22. Sugár János: Kilgore Trout: Vénusz születése IV. - Legéndy Péter zenéi

1989.05.29. Mikes Tamás: Az első emberiség és a civilizáció kulturális örökségei

1989.06.05. Sebeő Talán: Miképp is lehet beszélni unideologikusan ideologikusról?

1989.06.12. – Szkárosi Endre: Bőrtemplom (perf.)

1990.03.05. – 11.05. – TITANIC A KAPU SZERKESZTŐSÉGÉBEN

1990. 03.05. – Dr. Fejes Pál: A HOR.TO.AM nevű „vízözön” egy Jastricából származó szöveg tükrében

1990.04.02. – Rőczei György: A kettős lélekhit emléke a Halotti Beszédben

1990.04. – Litván Gábor: Figaro lakodalma, Szkéné Színház

1990.04. – Mehr Licht, Laták Messalina, Litván P.: Tenyészreggel, Lágymányosi Közösségi Ház

1990.05.07. – Szikla Frigyes: Mi is az a szerelem?

1990.09.21. – OLLÓ FESZTIVÁL, Lágymányosi Galéria
- Ármos Ózon – Horváth Ezüst: Időrák a tüdőszekrényben (perf.)
  - Mehr Licht: Tenyészreggel (perf.)
- Ózon De Tilos: Ollón az ász (perf.)
- Szathmári Botond: A sátán ollója (perf.)

1990.10.01. – Krausz Tivadar: Európai hullaház

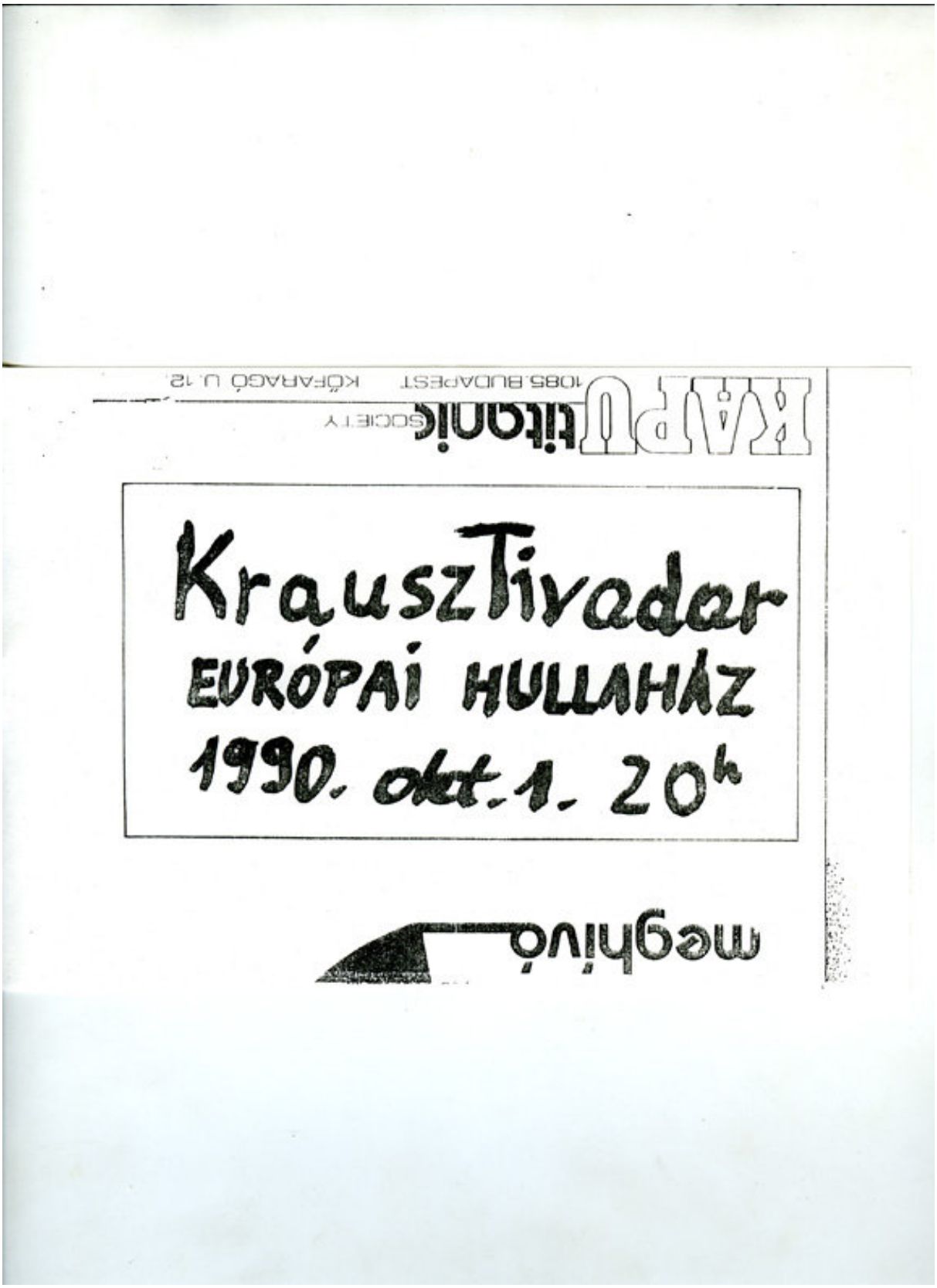

1990.11.05. – Lévay Péter: „Fizika vagy metafizika”

1990.11.09. – Messalina szeretői (perf.), FMK,
Szereplők: Deim, Litván Péter, Mehr Licht,Ózon de Tilos,
Szathmári Botond, Horváth Ezüst

MESSALINA

SZERETŐI

1990. NOV. 9. 21$^{\underline{n}}$

FIATAL MŰVÉSZEK KLUBJA

(BP. VI., ANDRÁSSY V. 112. SZ.)

performance 1990

MESSALINA	- Laták Messalina
NARCISSUS rabszolga	- Deim
CLAUDIUS	- Litván Péter
PLACIDUS	- Mehr Licht
HALÁLIUS testőrparancsnok	- Ózon de Tilos
SUETONIUS	- Szathmáry Botond
LUXUS ACCUSTICUS technicus	- Horváth Ezüst

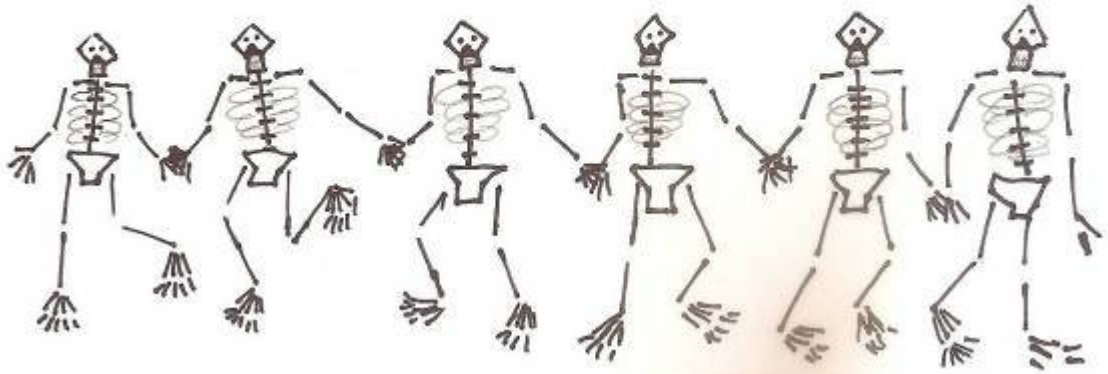

1990.12.19. – Hejettes Szomlyazók musterszalag vetítése, Tölgyfa Galéria

1991.03.06. – Szathmári Botond: Téltemető,(akció)Budapest, Ságvári liget

1991.03.09. – A civilizáció fejlődésének eddig hiányzó velejárója (Sebeők János szervezése), in: Zöld-fesztivál, József Attila Művelődési Ház , Bp.

- Föld: Litván G. - Sebeő T.: Attingmola kísérete
- Tűz: Szathmári Botond: A szellem tűzapokalypsise
- Víz: Ózon de Tilos – Horváth Ezüst: A folyékonyság fogékony fuldoklása
  Levegő: Air Licht: Inkognitó
- Háttérzene: Lévay Péter

A TITANIC SOCIETY bemutatja:

József Attila Műv.ház
1991.márc.9.-én 15h
BP.XIII.ker József A.tér 4

A CIVILIZÁCIÓ FEJLŐDÉSÉNEK EDDIG HIÁNYZÓ

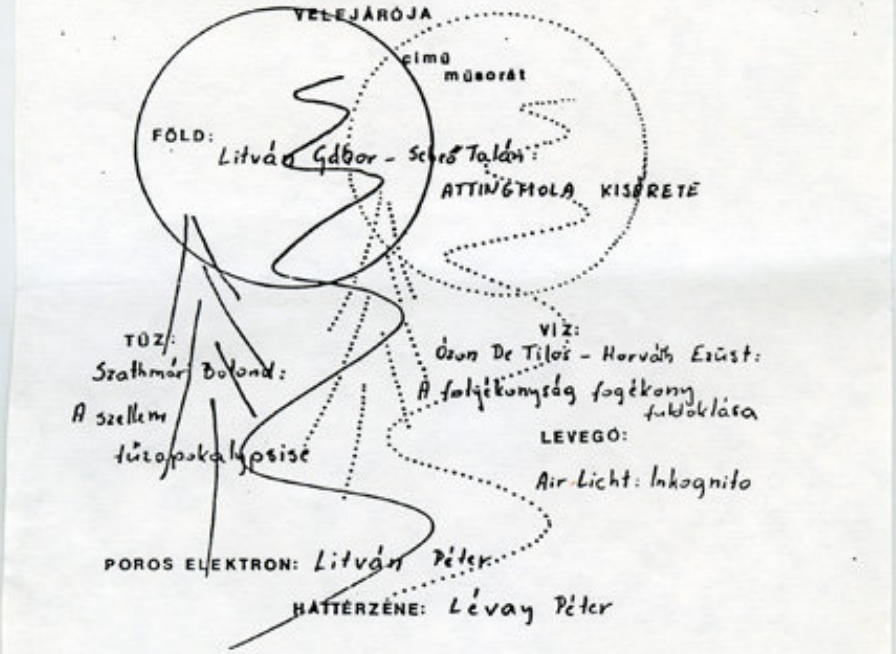

- Víz: Ózon de Tilos – Horváth Ezüst: A folyékonyság fogékony fuldoklása

XVIII /354
a háttér-
zenét
Levay Péter
„szolgáltatta"
a szünetben:
Sebeő Márta
Sebeő János és
Sebeő Talán
beszélgetnek
1
megkez-
dődik
Ármos
Ozon de
tilos
és Horváth
Zsuzsa Rózás
performance-a

A folyékonyság
fogékony
fuldoklása
performance

- Levegő: Air Licht: Inkognitó
- Poros elektron: Litván Péter (elmaradt)
- Háttérzene: Lévay Péter

1991.06.03 Litván Gábor: A Halhatatlan Tettesek, in: Vetületek, Kortárs Zenés Színházi Fesztivál, Várszínház

1991.06.22. – Szathmári B. – Szécsi Kiesel A.: Sol Invictus? résztvevők: Bodnár Gizella, Cser Brigitta, Koncz Katalin, Liczov Regina és Pekó Anita
Csihar Attila - hang, Kenyeres Móni – ének, Németh Noémi – cselló, Wittek Béla – ütősök, Borbély Viktória – hang (perf.), 2. Nap-nap Fesztivál,
Pálvölgyi Barlang

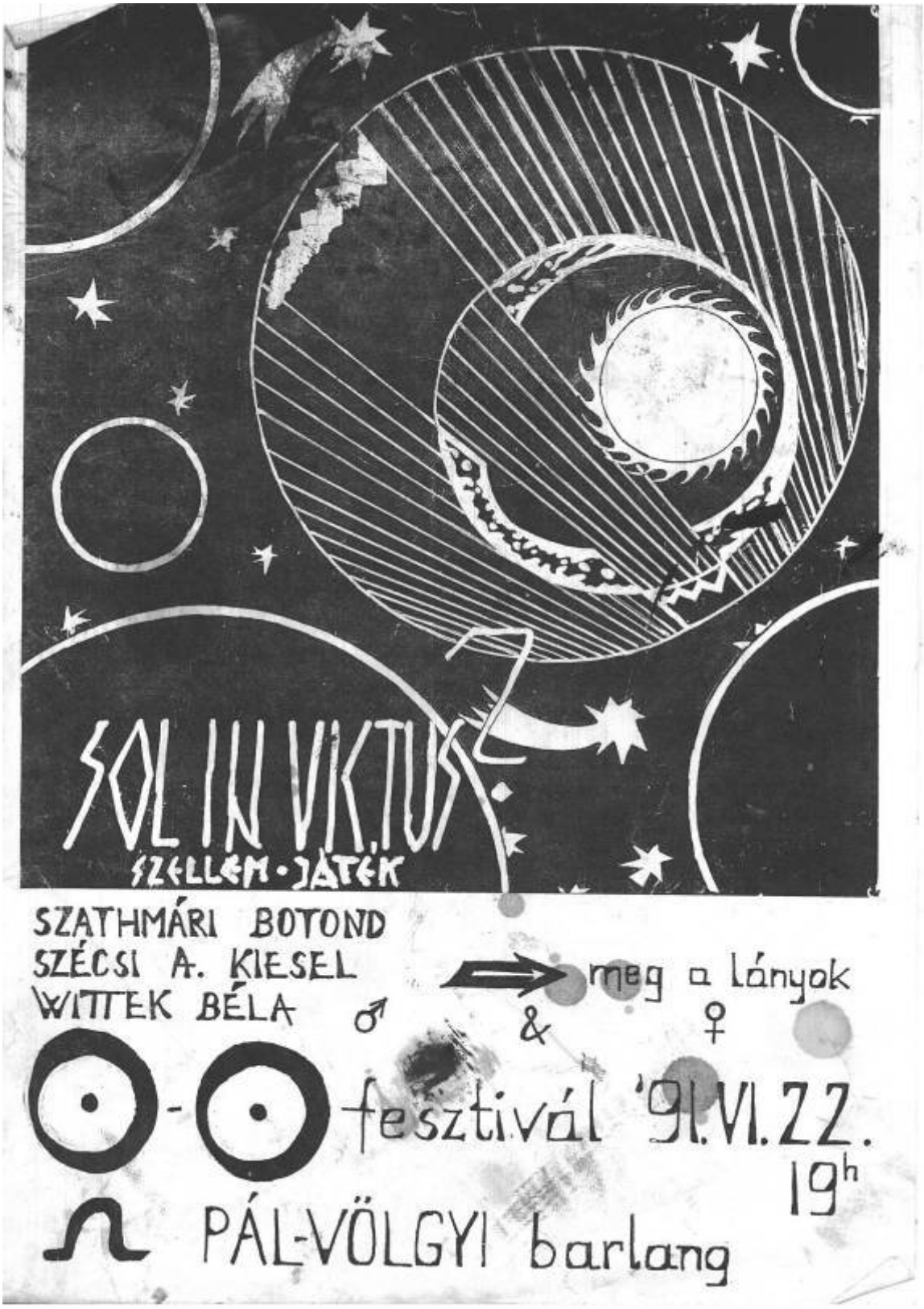
SOL IN VIKTUS
SZELLEM • JÁTÉK
SZATHMÁRI BOTOND
SZÉCSI A. KIESEL
WITTEK BÉLA ♂
meg a lányok
& ♀
fesztivál '91.VI.22.
19h
PÁL-VÖLGYI barlang

"Az égből ember száll a földre, aki az anyag érintésére, amely vágyat ébreszt benne, elválasztja magát a világtól, felébred birtoklásvágya és individualitásra törekszik."

"Míg a Nap szeretet tüze égeti fel az egót mint szellempórázt, az anyag gravitációjának örök kísértése a világhoz vonzza a testiséget. Ez a történelmi ember paradox helyzete."

Szathmári Botond

"Egyetlen korban sem gyült össze az emberről oly sok és oly különféle ismeret, mint napjainkban... Es mégis egyetlen korban sem tudtak oly keveset az emberről, mint ma."

Martin Heidegger

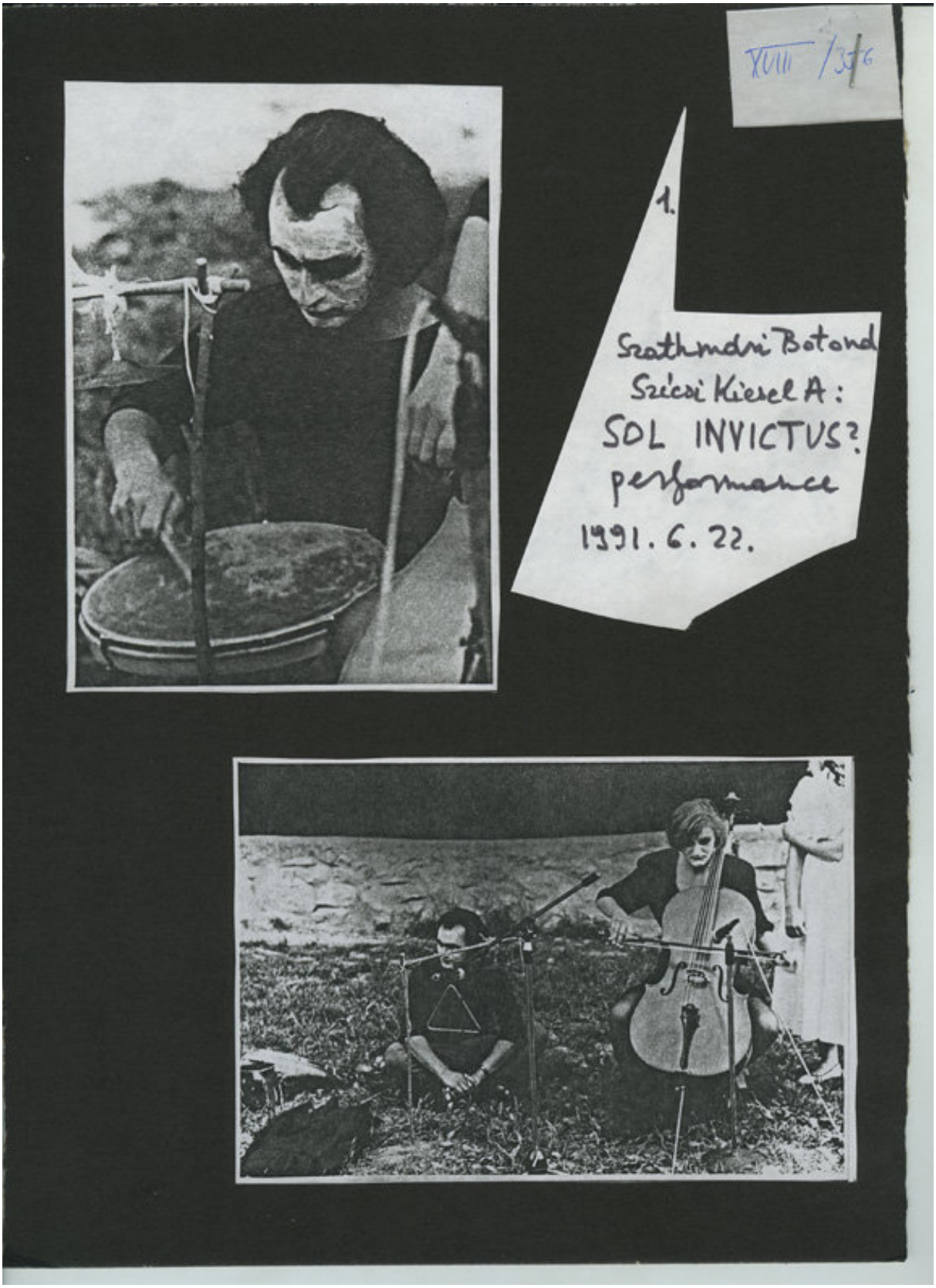
XVIII /376
1.
Szathmári Botond
Szécsi Kiesel A:
SOL INVICTUS?
performance
1991. 6. 22.

XVIII/359

SOL IN VICTUS ?

/avagy mégis a sötét győz a világos felett /

"Egyetlen korban sem gyűlt össze az emberről oly sok és oly különféle ismeret, mint napjainkban....És egyetlen korban sem tudtak oly keveset az emberről, mint ma. "

Martin Heidegger

Az égből ember száll a Földre, aki az anyag érintésére, amely vágyat ébreszt benne, elválasztja magát a világtól, felébred birtoklásvágya és individualitásra törekszik. Ahhoz, hogy megkülönböztesse magát önmaga többi részétől, bőrét abszolút határként tételezi, és így kettéválasztja a mindenséget ami valójában Egy. Evvel megteremti a belső világot a lélek világosságát, és az anyag sötétségét. Azért, hogy a lélek fényét megvédje az anyag sötétségétől, páncélzatba burkolja azt, azaz ént teremt magának, amelyet az idők soran egyre inkább továbbépít és megerősít. Ahogyan vastagszik az ego burokhálója a lélek körül, úgy távolodik el az ember a saját lényegétől, egyetemes isteni mivoltától, ami ezáltal egyre inkább ismeretlenné, sötétséggé válik és leszorul a tudatalatti szférába. Mindennek az eredménye a mai ember tudati kifordultsága, ami nem más, mint az eredeti állapotnak a fordítottja / ezt nevezik a hinduk viparyaya-nak /. A modern ember ezáltal, úgy szemléli a világot, mintha fejen állva járna, azaz mindent alúlról az anyag felől közelít meg, és a szellemiséget is csak az anyag melléktermékének tartja. Igy önmaga is csak egy véletlen mutációja lesz az állatvilágnak, ezáltal természetesnek tartja, hogy tettei és alkotásai anyagiságának, biológikumának a determinációjából születnek. Mindevvel sikerült

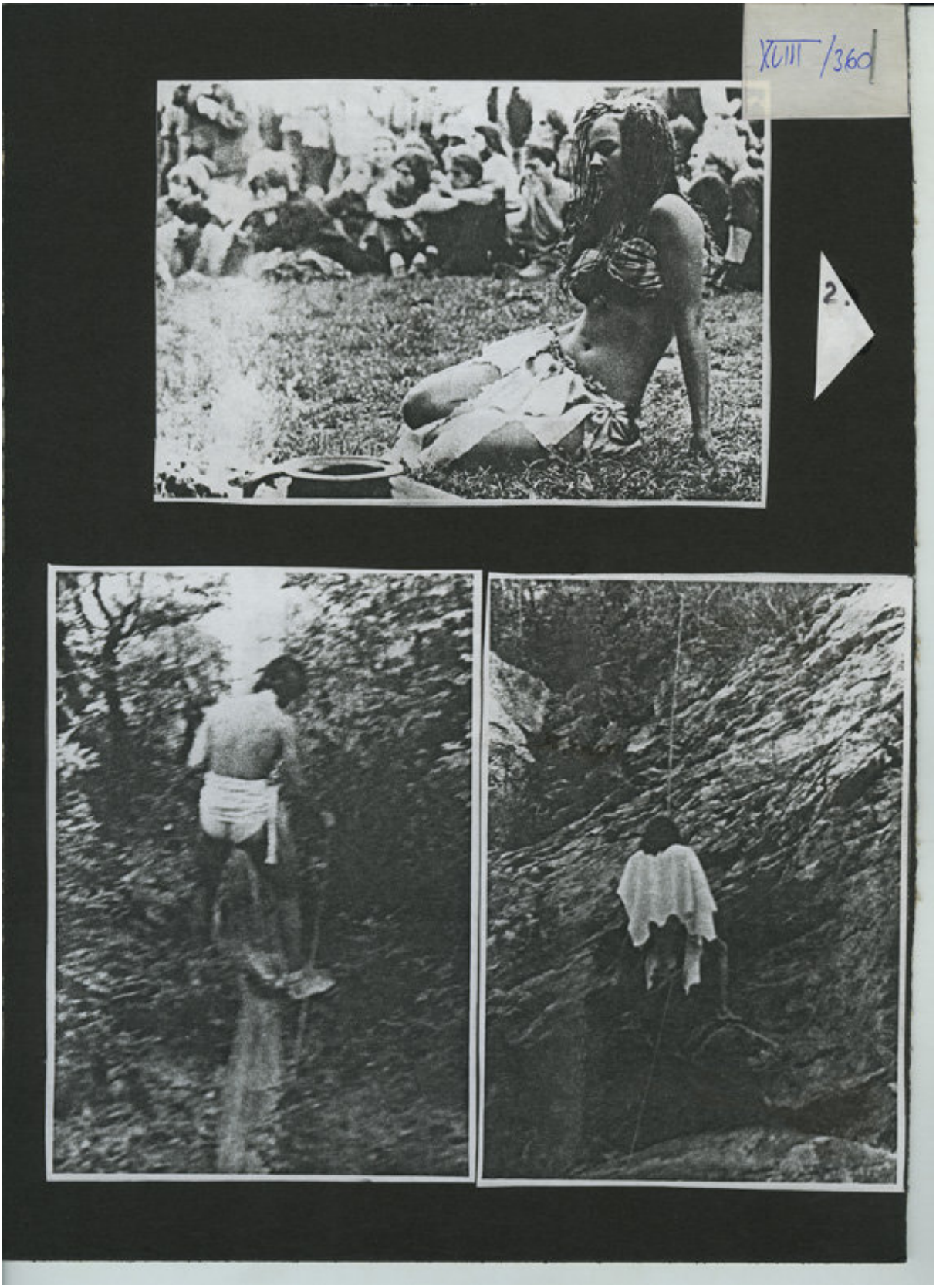
XLIII /360
2.

is kibújnia az erkölcsi felelősség alól, amely a saját életével, és az emberiség sorsával kapcsolatban terheli. Azonban a teremtő felelősségével járó szabadságot elvesztve nyakába veszi az anyagiságtól való függőség igáját. Így deprivílódik a teremtő istenember, anyag által determinált zoon politikonná /társadalmat alkotó állattá/. A kialakult új emberben immáron semmi kétség afféle, hogy ő is az anyagi világ terméke, egy porszem a világban, tehát tárgyszerű léttel bír. Az érzékszervek világa, amely számára az anyagiság tapasztalatát sugározza minden felől, megerősíti ebben a hitében. Ez az a hétköznapiságból származó ismeret-halmaz, amelyet az ókori görög bölcsek doxának /véleménynek/ hivnak és igencsak lenéznek, egyre uralkodóbbá válik az emberi történet során. Ennek a hitrendszernek a megerősítésére és megszilárdítására jó lehetőséget biztosítanak a filozófiáról a hellenizmus korában leváló tudományok, amelyek a természet - vagyis a világmindenség anyagi felének - a vizsgálatát tűzték ki célul. A diszciplinák az Egy-egész felét további részekre szaggatják, és a bölcselet kvalitatív szemléletét lecserélik az anyagnak megfelelő kvantitatív szemlélettel, így minden analizálhatóvá és mérhetővé válik. A partikularitásba ragadt ember folyamatosan elveszti kapcsolatát a metafizikai világgal, amelyet Kant intelligibilisnek nevez. A hétköznapi és a tudományos látásmód csontvázzá sorvasztja a lelket, amelynek eredményeképpen a szellem poézise puszta nyelvtanná aszalódik.

A racionális tudat amely az ént kiépíti, megfosztja az eredeti Egy-ség-tudatot uralmi pozíciójától, és börtönbe

zárja azt. Igy a normális létrend felborul, és az értékek a visszájyára fordulnak, mert ahogyan Hamvas Béla írja : "ami lent türelmesen szolgáló ökör, az fent szörnyeteg és, ami fent fényes angyal, az lent ördög.". Igy az eredeti Egység-tudat világossága a tudatalattiba leszorítva veszélyes ösztönné és alantas sötétséggé válik.

A lélek a modern korban a materiális világrész rabszolgájává vált, amelynek béklyóit a racionális tudat biztosítja, s így az Egy-ség-tudat, a tiszta szellemiség átélése gátolva van. Az anyagiságon túli metafizikai világ Egy-sége itt szembe kerül a materiális világ sokféleségével. A részletek materialitást kényszerítő látszata csak illúzió az egész idealitásával szemben. Az anyagvilág elvakítja az ember harmadik szemét, amely korunkra hosszú használatonkívüliségе miatt teljesen elsorvadt, elcsökevényesedett. A harmadik szem, amelyet ma gyakran hatodik érzéknek neveznek, a valós eredeti látásnak, azaz az igazság érzékelésének immateriális szerve, a szellem teremtő képessége, melynek működése az intuició. Az anygba belefeledkezett öt érzékszerv napjainkra teljesen elhomályosította az intuitiv látásmódot, hiszen érzékszerveink oly annyira fel vannak izgatva a materiális szféra kéjjei által, hogy a lélek már nem képes az ideákat meglátni. Az ember csak az ideák látása révén válhat újra istenemberré, és csak így juthat el az örök szeretet birodalmába, amit a hinduk Nirvánának, Krisztus pedig Isten országának nevezett.

Míg a Nap szeretet tüze égeti fel az egót mint szellemrázt, az anyag gravitációjának örök kísértése a világhoz vonzza a testiséget. Ez a történeti ember paradox helyzete.

Szathmári Botond

1991. V. 15.

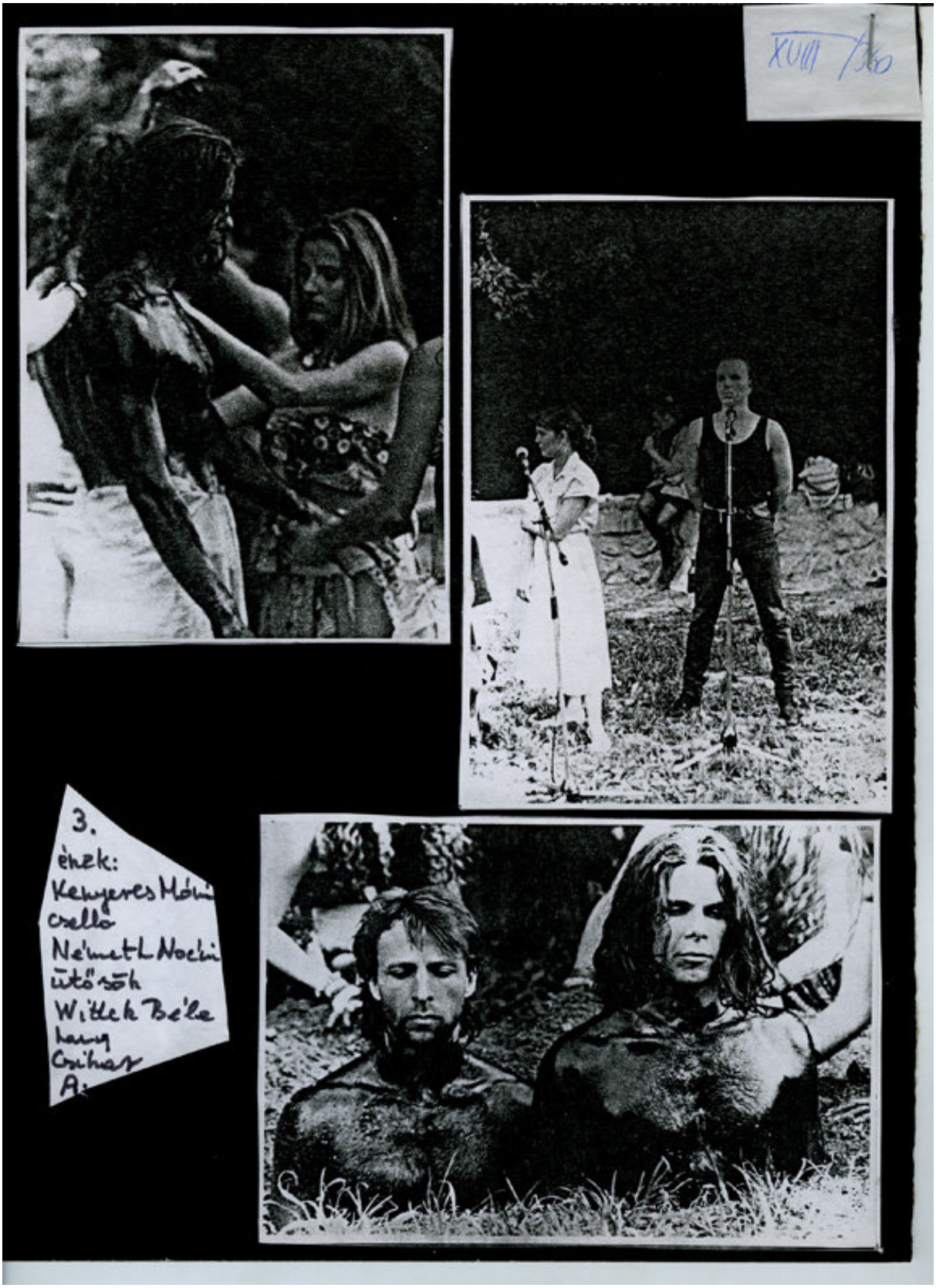
XVIII /360
3.
ènek:
Kenyeres Mónicsello
Németh Noémi
ütősök
Wittek Béla
hang
Csihar
A:

1991.06.3. – Litván Gábor: Patria research, Várszínház

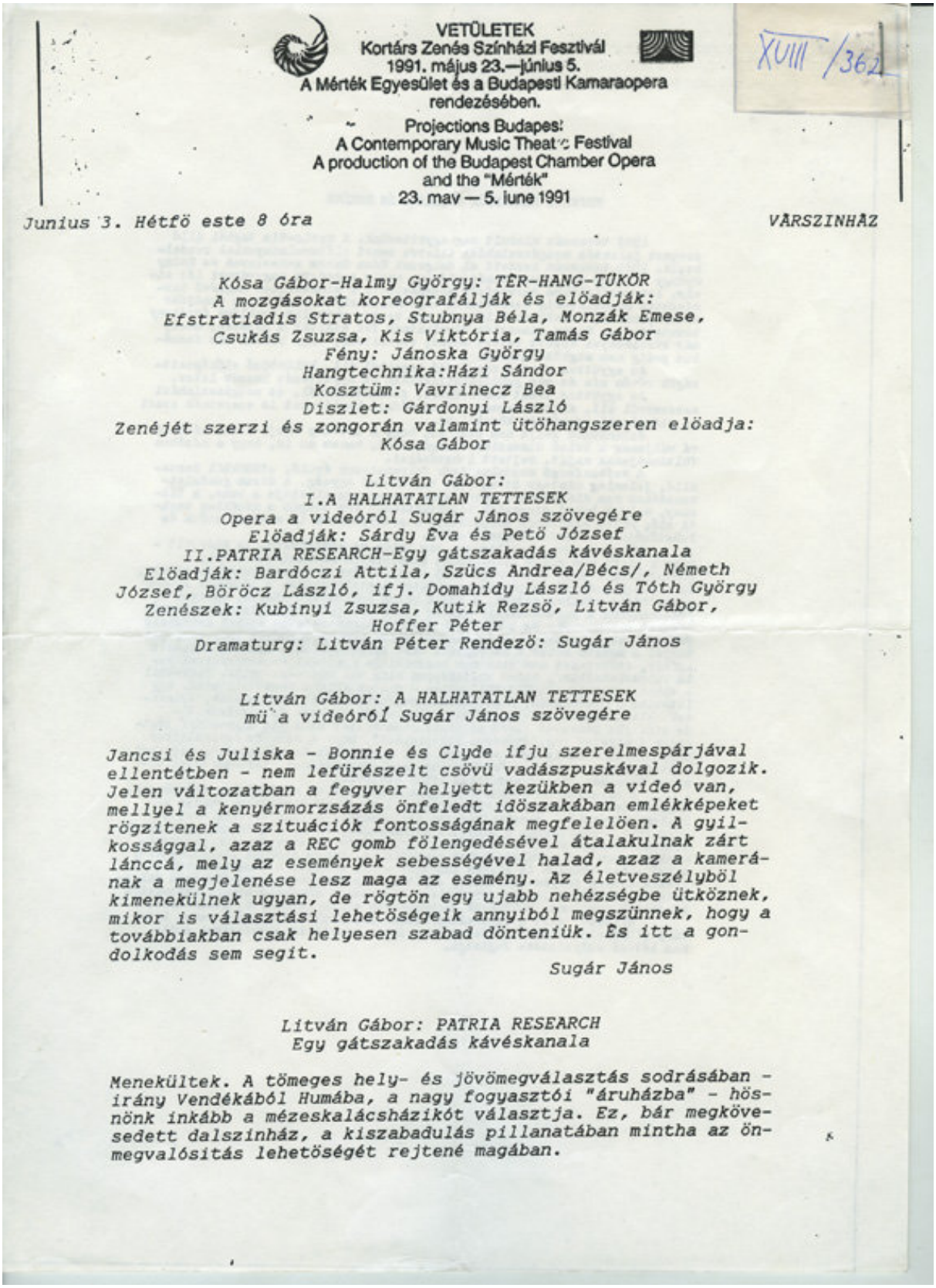

VETÜLETEK
Kortárs Zenés Színházi Fesztivál
1991. május 23.—június 5.
A Mérték Egyesület és a Budapesti Kamaraopera
rendezésében.

Projections Budapest
A Contemporary Music Theatre Festival
A production of the Budapest Chamber Opera
and the "Mérték"
23. may — 5. June 1991

XVIII/362

Junius 3. Hétfö este 8 óra — VÁRSZINHÁZ

Kósa Gábor-Halmy György: TÉR-HANG-TÜKÖR
A mozgásokat koreografálják és elöadják:
Efstratiadis Stratos, Stubnya Béla, Monzák Emese,
Csukás Zsuzsa, Kis Viktória, Tamás Gábor
Fény: Jánoska György
Hangtechnika:Házi Sándor
Kosztüm: Vavrinecz Bea
Diszlet: Gárdonyi László
Zenéjét szerzi és zongorán valamint ütöhangszeren elöadja:
Kósa Gábor

Litván Gábor:
I.A HALHATATLAN TETTESEK
Opera a videóról Sugár János szövegére
Elöadják: Sárdy Éva és Pető József
II.PATRIA RESEARCH-Egy gátszakadás kávéskanala
Elöadják: Bardóczi Attila, Szücs Andrea/Bécs/, Németh
József, Böröcz László, ifj. Domahidy László és Tóth György
Zenészek: Kubinyi Zsuzsa, Kutik Rezsö, Litván Gábor,
Hoffer Péter
Dramaturg: Litván Péter Rendezö: Sugár János

Litván Gábor: A HALHATATLAN TETTESEK
mü a videóról Sugár János szövegére

Jancsi és Juliska - Bonnie és Clyde ifju szerelmespárjával ellentétben - nem lefürészelt csövü vadászpuskával dolgozik. Jelen változatban a fegyver helyett kezükben a videó van, mellyel a kenyérmorzsázás önfeledt időszakában emlékképeket rögzitenek a szituációk fontosságának megfelelöen. A gyilkossággal, azaz a REC gomb fölengedésével átalakulnak zárt lánccá, mely az események sebességével halad, azaz a kamerának a megjelenése lesz maga az esemény. Az életveszélyből kimenekülnek ugyan, de rögtön egy ujabb nehézségbe ütköznek, mikor is választási lehetöségeik annyiból megszünnek, hogy a továbbiakban csak helyesen szabad dönteniük. És itt a gondolkodás sem segit.

Sugár János

Litván Gábor: PATRIA RESEARCH
Egy gátszakadás kávéskanala

Menekültek. A tömeges hely- és jövömegválasztás sodrásában - irány Vendékából Humába, a nagy fogyasztói "áruházba" - hösnönk inkább a mézeskalácsházikót választja. Ez, bár megkövesedett dalszinház, a kiszabadulás pillanatában mintha az önmegvalósitás lehetöségét rejtené magában.

1991.07.06. – Szathmári B. – Szécsi Kiesel A.: Lélekmászás (perf.), Rezonance-fesztivál, Liliom út 43.

1991.10.17.-1992.02.27. TITANIC A TOLDI MOZI PINCEKLUBJÁBAN

1991.10.17. – Szathmári B. Szécsi Kiesel A.: Hímnem Nőnem (perf.)

Szatmári Botond &
Szécsi Kiesel A.
TOLDI MOZI
RAZZIA KLUB
TITANIC
Filozófikusságiművészetelőreiskola
cseresorozata
PERFORMANCE
—nem
—nem
Káplan Zsófia
Schindler Alexandra
Zalán Emese
1991 okt. 17.
19 30

1991.10.23. – Szathmári B. – Szécsi Kiesel: A.: Múmia (perf.), Indie 16 fesztivál, Láng Művelődési Ház

1991.10.24. – Sebeő Talán: A karmáról I. rész (ea)

1991.10.27. – Kunert Zsolt, Soós György, Szathmári Botond: S.A.C.R.U.M. (perf.), Tatarozás Fesztivál, Műcsarnok

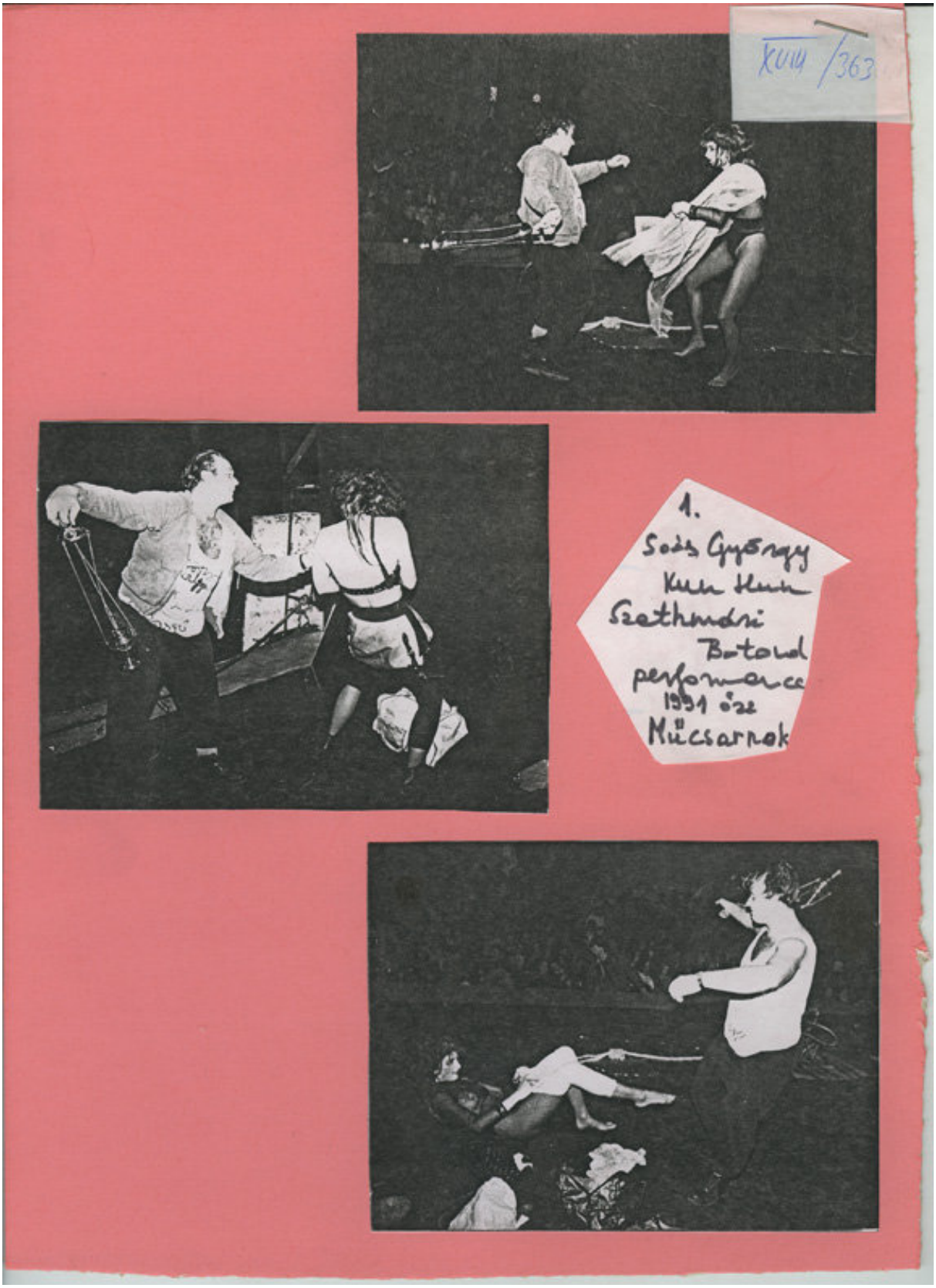
KUM /363
1.
Soós György
Kun Hun
Szathmári
Botond
performance
1991 őze
Műcsarnok

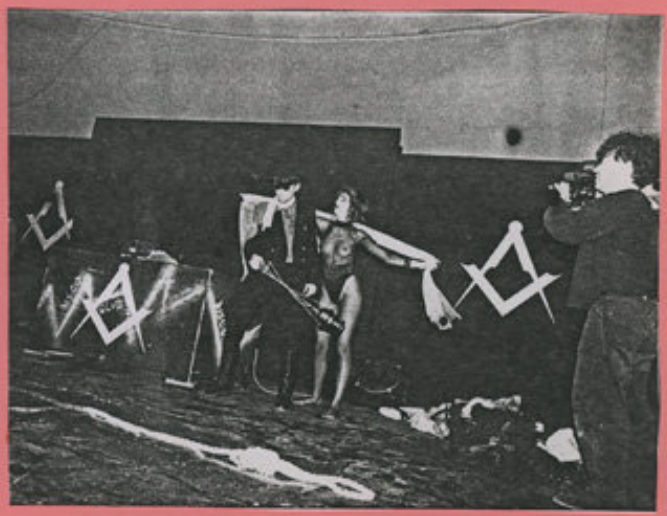

2.

TATARDZ/S

Műcsarnok

1991.10.31. – Csörögi István: Militáris szellemképek (ea.)

1991.11.07. – Szathmári Botond: Hommage á Hamvas (ea.)

1991.11.14. – Sebeők János: A paraetikus fenomének szeánsza

1991.11.21. – Fekete Balázs: A munkanélküliség filozófiája (ea.)

1991.11.28. – Daubner Béla – Kaló Jenő – Lévay Péter - Schnell Endre – Sebeő T.: Szinkronicitás a hipnózis irányából, avagy az idősíkok kvantumfizikai állapotairól

FILOZOFIKUSSÁGIMŰVÉSZETELŐRELSKOLA

TITANIC

GONDOLATCSERESOROZATA

KONTAKT:
BP.-ASTORIA
RÁKÓCZI ÚT 6.
II. EM. 8.
TEL: 111-2548

A BEMUTATÓK & CSERÉK
HELYSZÍNE:
TOLDI MOZI PINCÉJE

CSÜTÖRTÖK
17°-KOR ÖKÖN

1991 nov. 28.
Daubner-Lévay-Schnell-Sebeő: A szinkronicitásról a hipnózis irányából
dec. 5.
Litván Péter: Alá emelkedés
dec. 12.
Litván Gábor: Opera frázis

1991.12.05. – Litván Péter: Fogalmak (ea.); Litván Péter: Aláemelkedés (jelenet)

1991.12.12. Litván Gábor: Előadás bizonyos fejfunkciókkal

1991.12.19. – TITANIC ÉVZÁRÓ fesztivál

- Litván Gábor: Karácsonyínó tack
- Sebeők János: A lavina erotikája
- Ármos Ózon: Metaforizmák
- Litván G. – Fűzfa Judit: Dalok
- Szathmári Botond: Az áldozat metafizikája
- Sebeő Talán: A magyarországi plakátozás történeti szerepe – Schreidemonstration (perf.)
- Krausz Tivadar: Szentkilövő állomás

31. 1

Szathmári Botond: A CSODA

1992. IV. 16

~~XII. 19.~~

~~Évzáró~~ TITANIC III. festi

Évzáró buli KRAUSZ 1991. XII. 19. TIVADAR SZERZŐI ESTJE & PERFORMANCE JA

- Hejettes Szomlyazók Suszterinas zenekarának koncertje
- Gerber – Nagy: Diana show

1992.01.09. – Katona Péter – Vincze Zsuzsa: Jelenkori jazz (élő zene)

1992.01.16. – Tillmann József: Megavizualitás (beszélgető partnerek: Sebeő T., Szathmári B.)

1992.01.23. – Szathmári Botond: Az einsteini univerzum (ea.)

1992.01.30. – Kiss Péter- Lévay P. – Szíjártó T.: A legszebb férfikor (zene, versek)

1992.02.06. – Litván Gábor: Denevér (operafrázis)

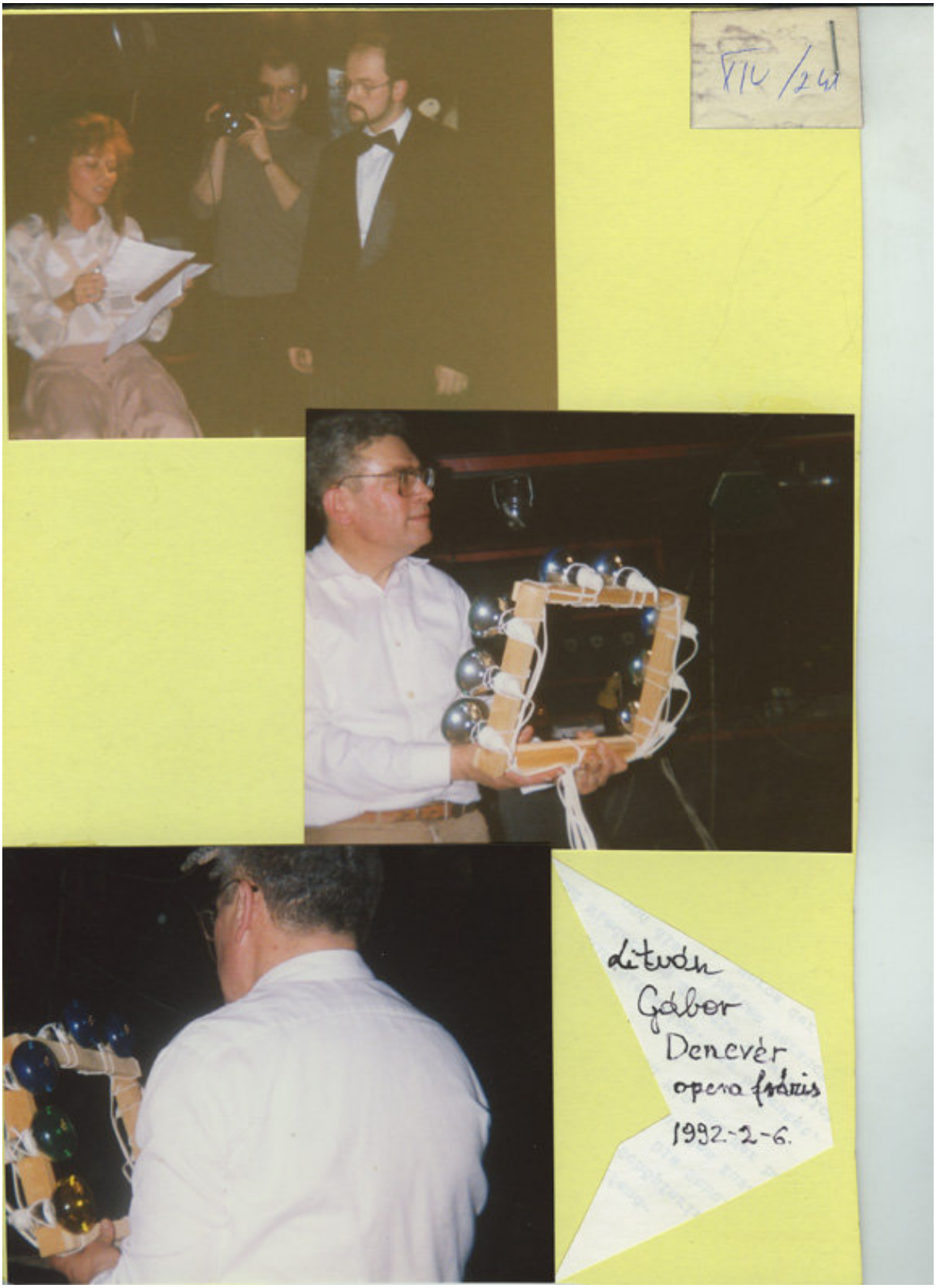
Litvin
Gábor
Denver
opera főtáncos
1992-2-6.

1992.02.13. – Lévay Péter: Az antrópikus elv a kozmológiában (ea.)

1992.02.20. – Jablonczay Tímea: József Attila metafizikája (ea.)

1992.02.27. – Lévay Péter: Rítus (koncert)

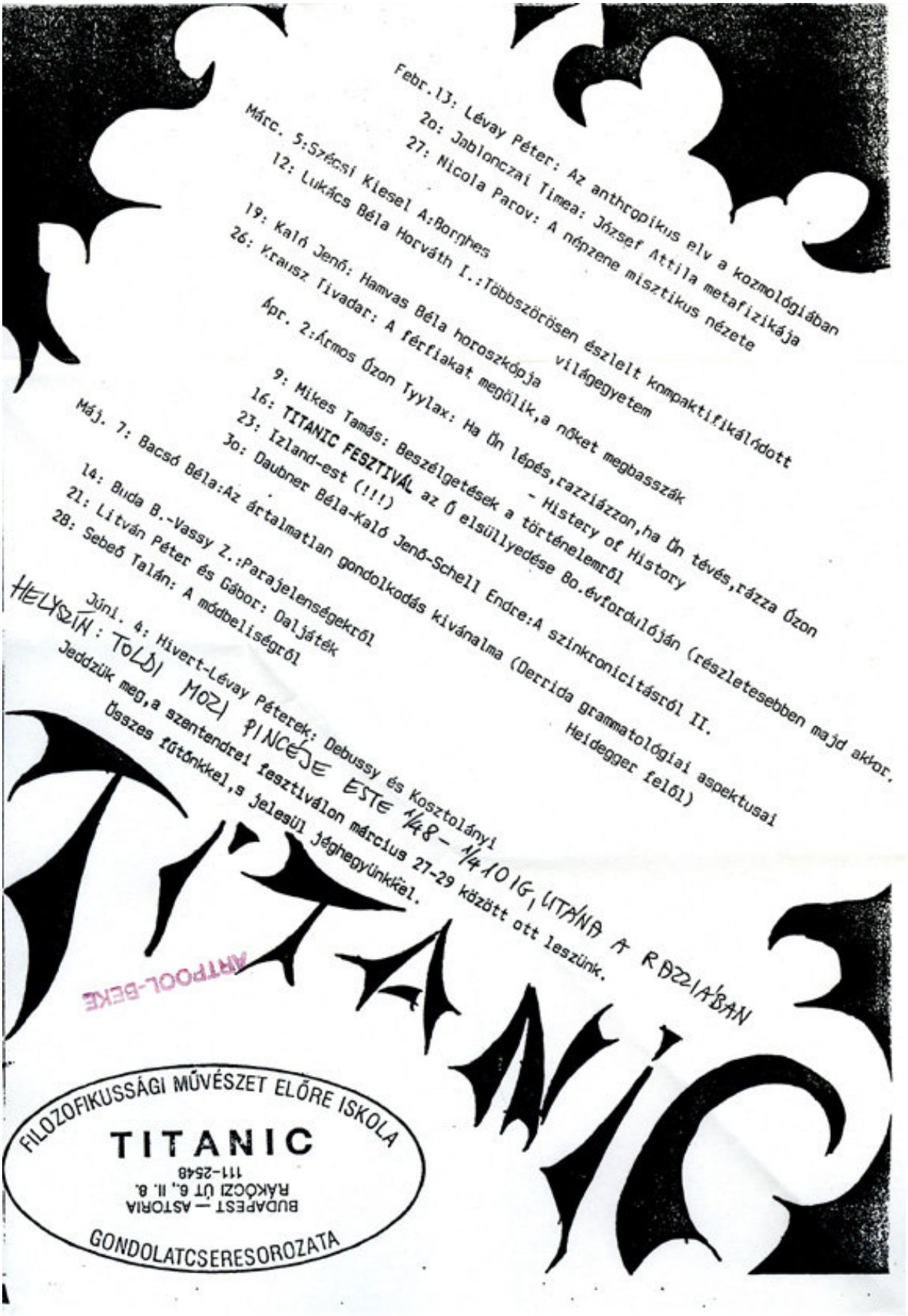

1992.02.28. – 1992.06.23. – TITANIC AZ FMK-BAN

1992.02.28. – Szathmári Botond: Múmia II.(perf.), FMK , Budapest

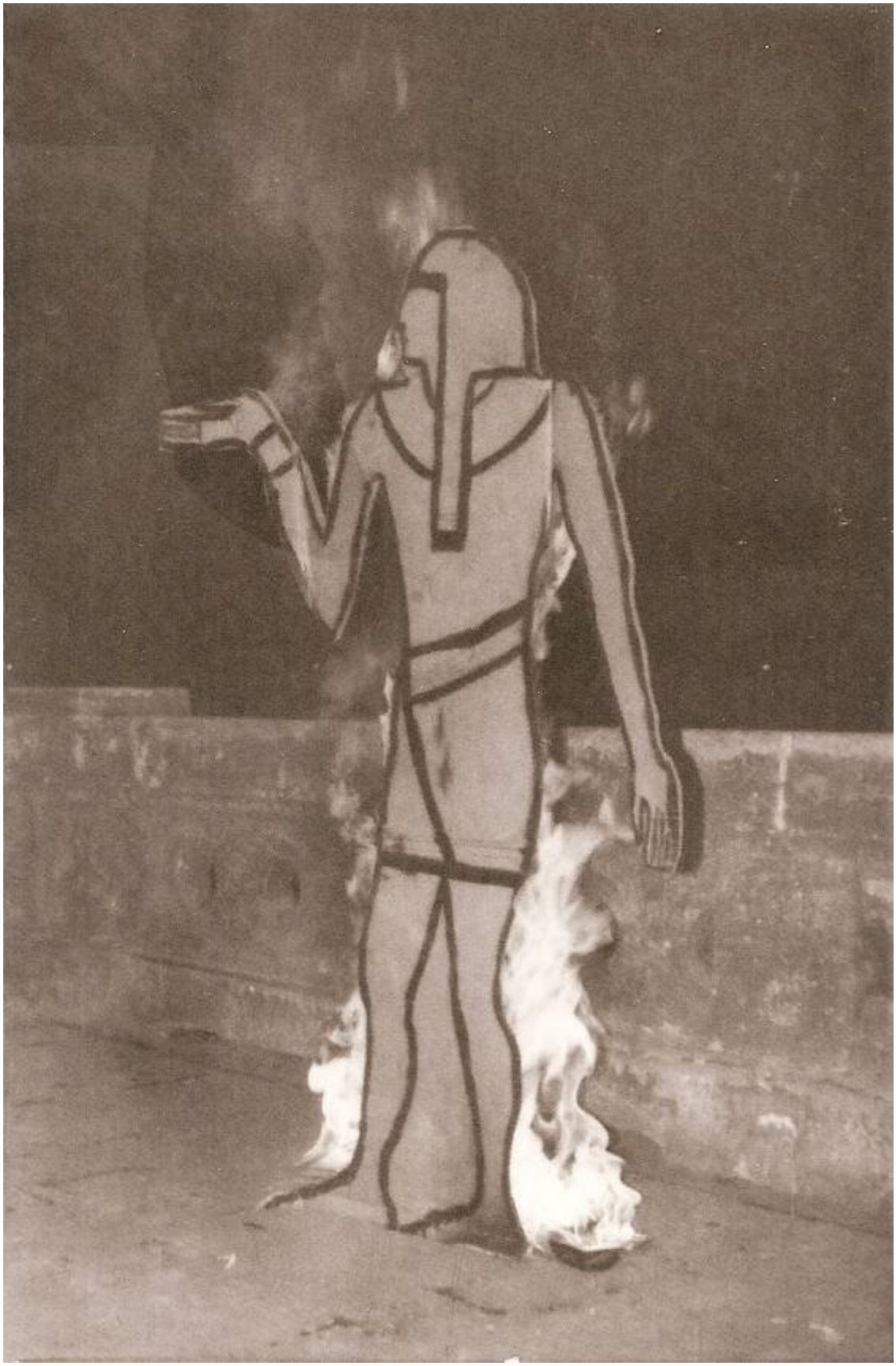

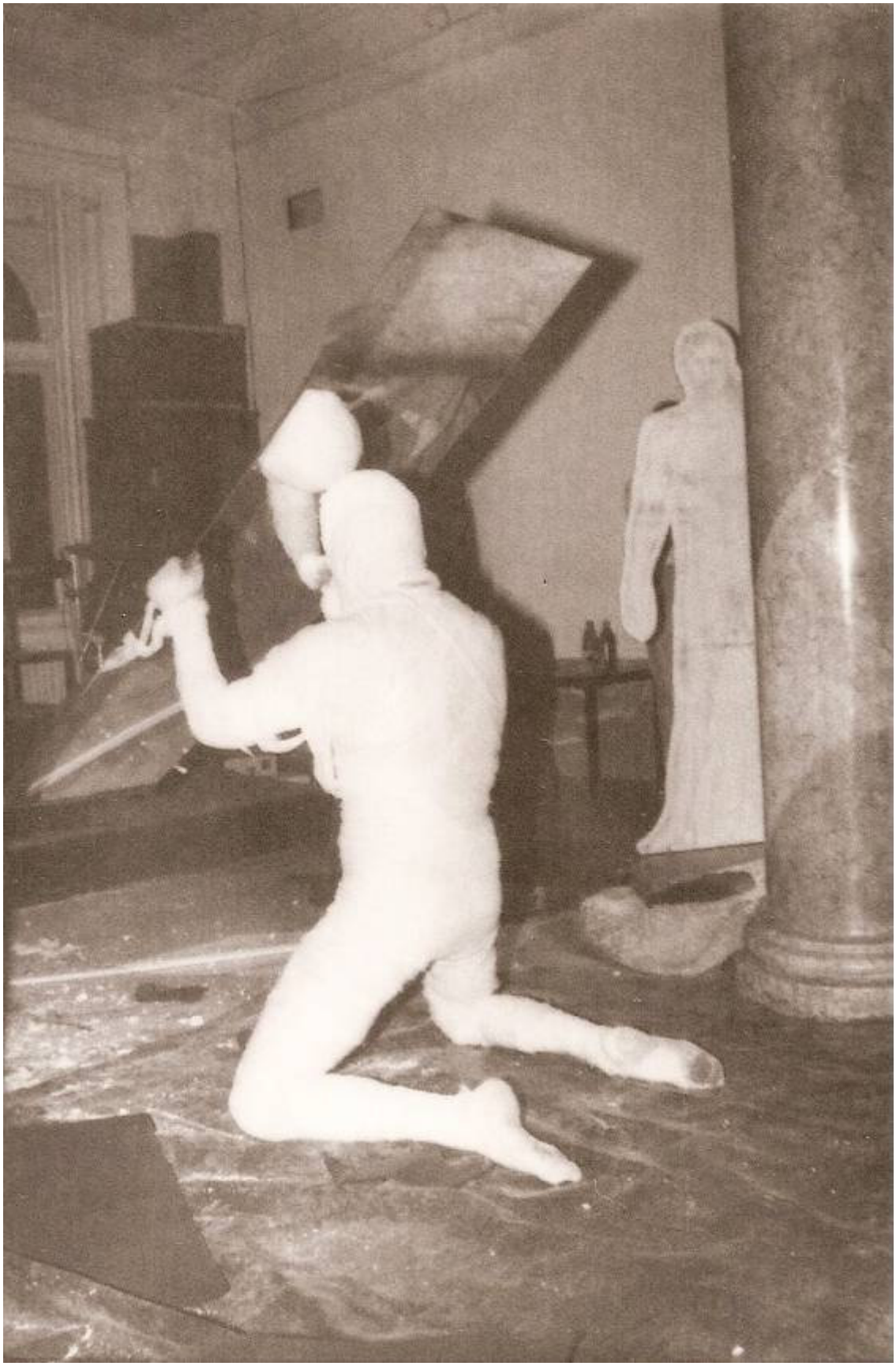

1992.03.05. – Szathmári Botond: Hermesz Triszmegisztosz Tabula Smaragdinájának ezoterikus tanítása (ea.)

1992.03.12. – Lukács Béla – Horváth István: Többszörösen észlelt kompaktifikálódott világegyetem (ea.)

1992.03.14. – Danka Attila kiállítása : Zrínyi és Frangepán , Liget galéria , Budapest

Zrínyi
és
Frangepán

DANKA ATTILA
kiállítása

1992. március 14 – 20.

Megnyitó:
március 13. (péntek) 18^{00}

Nyitva: naponta 14^{00}–18^{00}
kedd szünnap

LIGET GALÉRIA
B. AJTÓSI DÜRER SOR 5.

Sebő Talán
Budapest
Apostol u. 13/b

1023

1992.03.19. – Kaló Jenő: Hamvas Béla horoszkópja (ea.)

1992.03.26. - Krausz Tivadar költői estje

1992.03.27.-29. – II. KIS MAGYAR PERFORMANCE FESZTIVÁL, Szentendre

II. KIS MAGYAR PERFORMANCE FESZTIVÁL

1992 márc. 27-28-29

programok:

helyszín:

27 péntek:

Vajda Lajos Pince /Péter Pál u./ : -18.00 KOVÁCS ISTVÁN
-20.30 SZÁNTÓ ÉVA

Dalmát Pince /Malom u. 1/ :-17.00 ÚJ MODERN AKROBATIKA

Megyei Könyvtár színházterem /Pátriárka u. 7/ : -15.30 Az én XX. századom /film/
-19.00 BP. Service -20.00 SZKÁROSI ENDRE

Dunaparti Műv. Ház „BARLANG"/Duna Korzó 11/a/ :-21.00 BADA DADA és barátai
-22.00 VASZLAVIK GAZEMBER

28 szombat:

Vajda Pince: -17.00 Dr. Sebeő Talán
-18.00 HORVÁTH EZÜST -19.00 ÖZON TYLLAX
-19.30 LITVÁN PÉTER -20.00 SEBEŐK JÁNOS
-20.30 KUN HUN - SZATHMÁRI BOTOND

MK. színházterem :-15.30 HALÁLUTAK és ANGYALOK/film

„BARLANG":-17.30 LÉVAI PÉTER -18.30 LITVÁN GÁBOR
-21.30 BELSŐ HANGOK és Új NEM

29 vasárnap:

MK. színházterem :-15.30 JÉGKRÉMBALETT -19.00 GÖSS

„BARLANG": -18.00 Ápolók -20.00 Helyettes szamjazók
-21.00 HAPPY DEAD BAND záróbuli

- Sebeő Talán: videóanyag
- Ózon Tyllax: dia, versek
- Horváth Ezüst: A playboyvérű hal (fluxus); Kézrátét az erőműben
- Litván Péter – Sebeők János: Aláemelkedés (jelenet)

István Péter – Sebők János: Alámerülés

Nádor Zsuzsa és Nagy Attila a Helyettes Szomlyazók közül

A múmia végleg múmiává vált, már nincs ereje legényes akciókra – köti a gipsz – egy feladata van: távoznia kell, ezt meg is teszi.

Az előadás teljes egészében a múmia személyi tragédiáját fejezi ki és ez pedig mindannyiunk problémája is egyben: az ember bármit is tesz, ugyanolyan marad alapvetően. Ezen nem segít semmi, sem a lázadás, sem a nyugalom keresése. Hiába próbálunk megszabadulni önmagunktól, a következő sarkon már szembe is találkozunk – saját magunkkal —.

frenki-

MÚMIA, performance
1992. 02. 28.
FMK SZATHMÁRI BOTOND & SZÉCSI KIESEL A.,
valamint:
AZZE TONI ALI, BLAZEJOVSKY BORIS, MÁTAY MELINDA, KASZÁS ERIKA, ZALÁN EMESE

Ez meg Kovács István performance-je

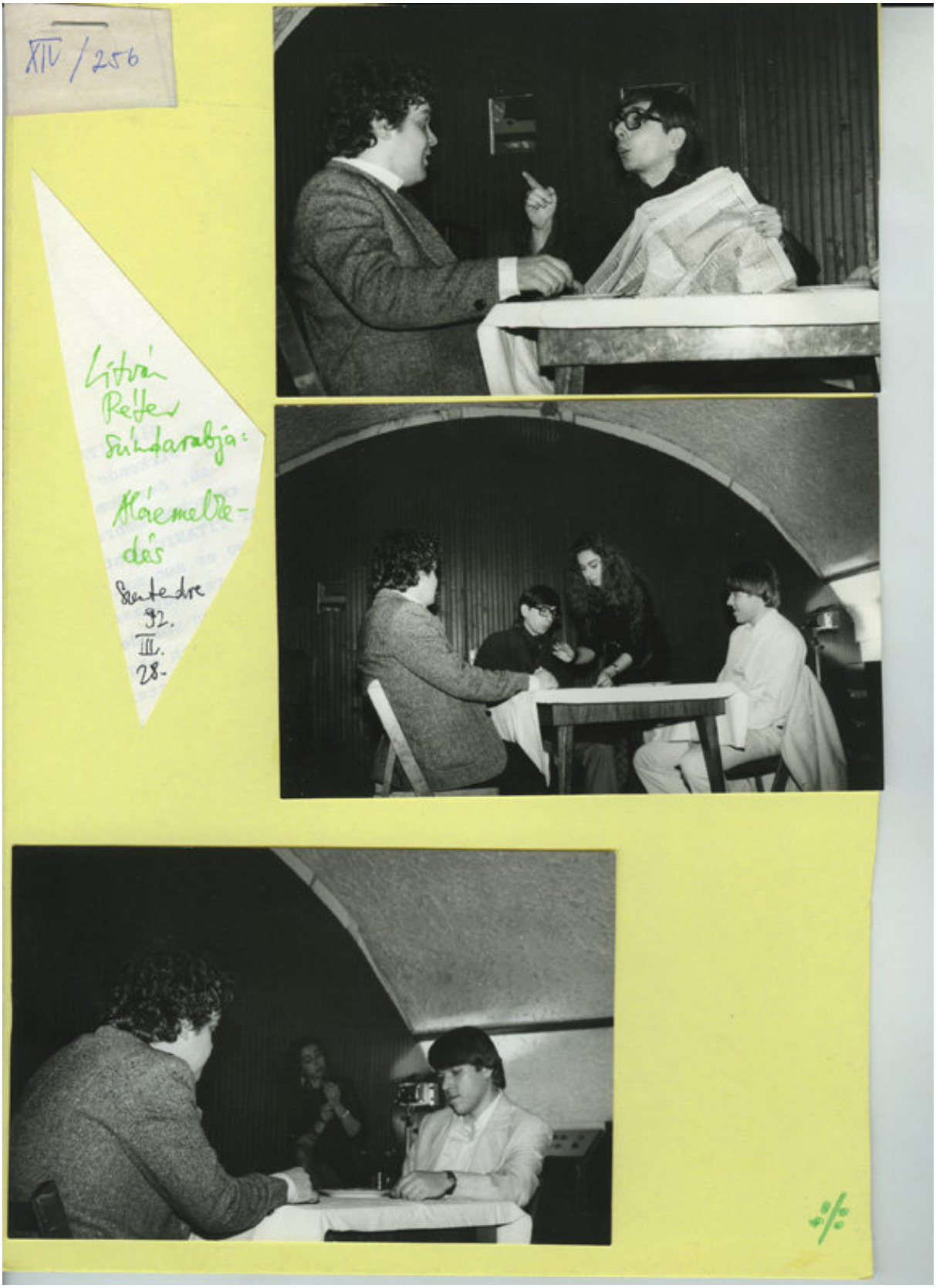

- Lévay Péter: Zongoradarabok
- Kun-Hun – Szathmári Botond: A lélek kulcsa (perf.)

KUN·HUN & SZATHMÁRI BOTOND

XIV/2

A Lélek Kulcsa

performance

आत्मअऽ

Mátay
Melinda
Zalán
Emese

zene:
Wittek
Béla
Kenyeres
Monika

1992 - 3 - 28. este 8
SZENTENDRE VAJDA PINCE

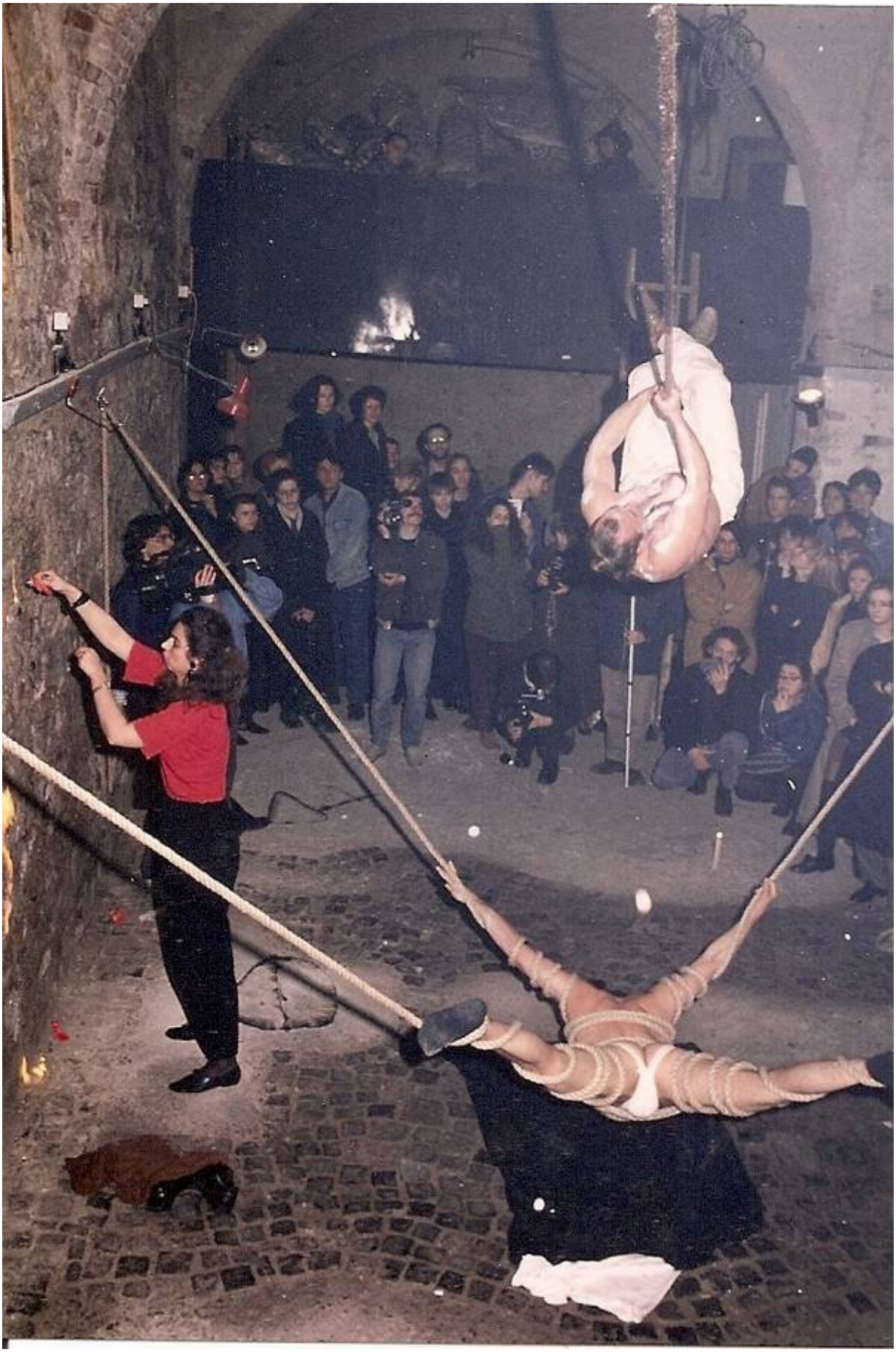

- A Hejettes Szomlyazók műsora

- 1992.04.02. – Ármos Ózon Tyllax: HA ön lépés razziázzon, ha ön tévés , rázza ózon (Histery of History)

1992.04.09. – Mikes Tamás: Beszélgetések a történelemről (ea.)

1992.04.16. – HARMADIK TITANIC FESZTIVÁL (a Toldi Mozi pincéjében)

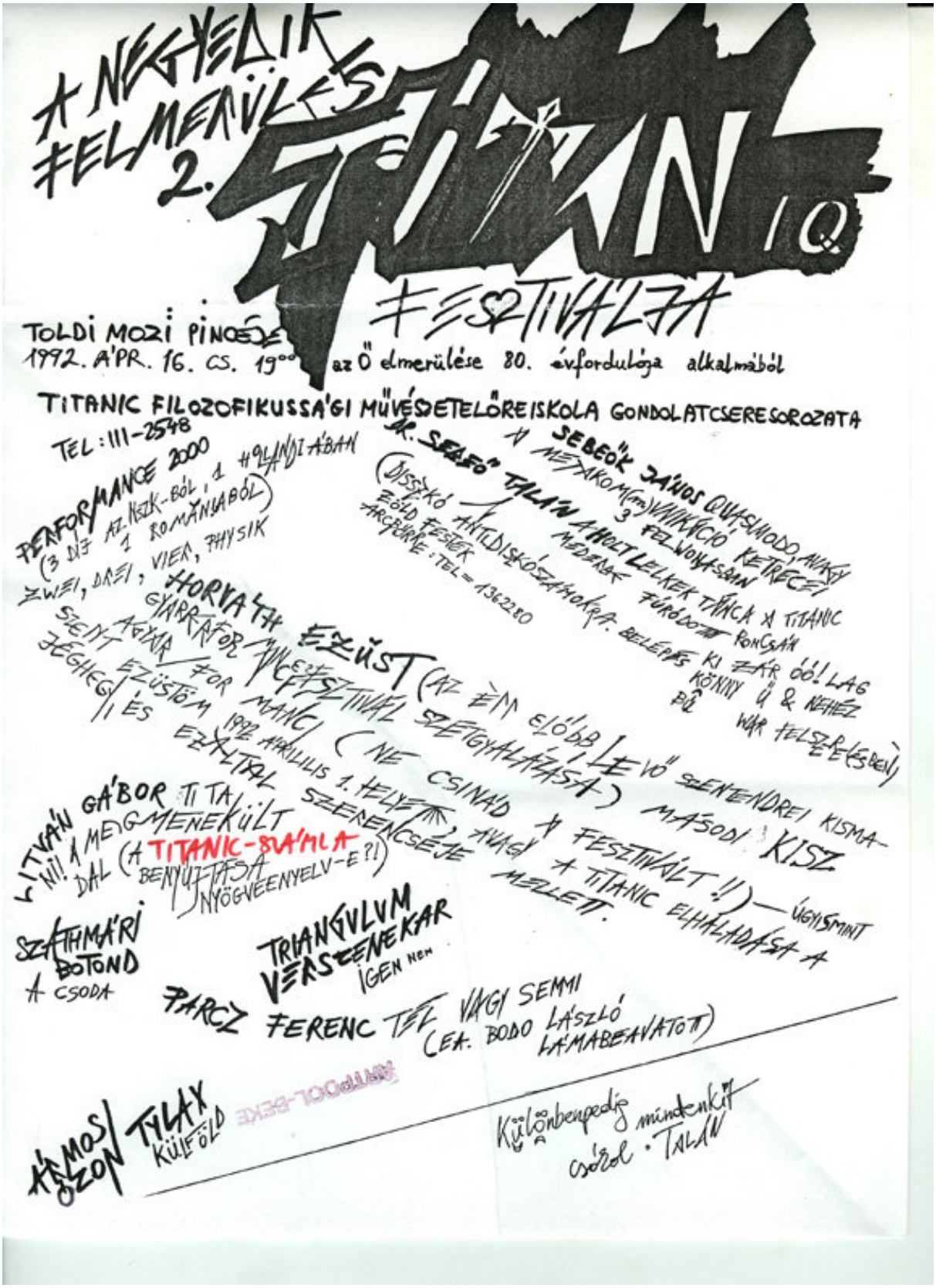

- Sebeők János: Quasimodo, avagy a metakommunikáció ketrecei 3 felvonásban (jelenet)

23 |

Titanic III.
festivál
92.IV.16
Sebők
János
Quasimodo-show

- Horváth Ezüst: Második KISZ agyar (for manci). Ne csináld a fesztivált!! (avagy a Titanic elhaladása a jéghegy, és ezáltal a szerencséje mellett fluxus)

VIV/2007

Horváth Ezüst: A Titanic elhaladása a jéghegy, ezáltal saját szerencséje mellett (fluxus)

Az előadó ezek között a holmik között termett, majd jelképesen megmosakodott: arctalanította magát, az-az egy négynegyedes, minden bizonnyal egyiptomi eredetre visszatekintő zene ütemére a szó szoros értelmében leradírozta saját magát a papírról. Egyébként az öltözködése is igen jellemző: szinte maradék nélkül gézbe és ennek színéhez passzoló (fehér!) göncökbe volt csomagolva, így az arcát tulajdonképp végig nem láttuk. Tisztítás-a test megmosdatása, ez volt a múmiakészítés első lépése már négyezer éve is. Természetesen Szathmári úr élve akart távozni, ezért kanobák ez egyszer nem voltak. Az aktust tekinthetjük jelképesen is: itt a test és a lélek megfürdik és felkészül, immár teljesen tisztán, a következendőkre. Hogy az előadásra készül fel vagy csak ki akarja zárni magából a környező világot, ez nyitott kérdés. Talán egyik sem, de én mindenesetre ilyen felhangokat éreztem az első jelenetben.

Horváth Ezüst: Kézrátét az erőműben

A performance következő része is – valahol – a megtisztulásra utal: a gyorsuló zene ütemére az előadó egy vasdoronggal szétveri a háttérben meghúzódó gipszalakot, ezzel mintegy a szabadulást jelképezve – szabadulást a múlt figurától. Ez a cselekmény egyébként lehet erős tiltakozás, tiltakozás az ellen a sors ellen, ami egy múmiát óhatatlanul utolér, még akkor is, ha ez a múmia még él. Itt persze rögtön beugrik, belopódzik az aktualitás az előadásba, hiszen mi lehetne aktuálisabb és megindítóbb egy félkész múmia lázadásnál? De ezzel már túlságosan is előreszaladtunk az események során.

Időközben lekerült a lepel az eddig letakart egyiptomi alakokról, akik közül egyet (egy kicsit 'ramszeszes' kinézettel) váratlanul felkapott a performátor, áttört a kicsit meglepett és demoralizált tömegen, kicipelte az erkélyre, majd itt felgyújtotta. A pillanatnyi alkotás örömét mi sem fejezhette volna ki jobban, mint ez a pillanat, amikor, mintegy a lélekmumifikációt bemutatva és a mínuszba hajló fokokkal mit sem törődve szállt a pernye az egyébként gyanúsan prózai környék műemlék-jellegű lámpákkal bőven tűzdelt egére. Itt viszont az előadás döccent egy kicsit, a sóhajnyi megakadás rontotta a játék szellemét: az ok a technikai hiányosságban keresendő, egész egyszerűen nem hallatszott az egyébként állandóan hömpölygő zene, ami pedig elengedhetetlen oszlopfője a performance-nak.

- Performance 2000: Vetélkedő (perf.)

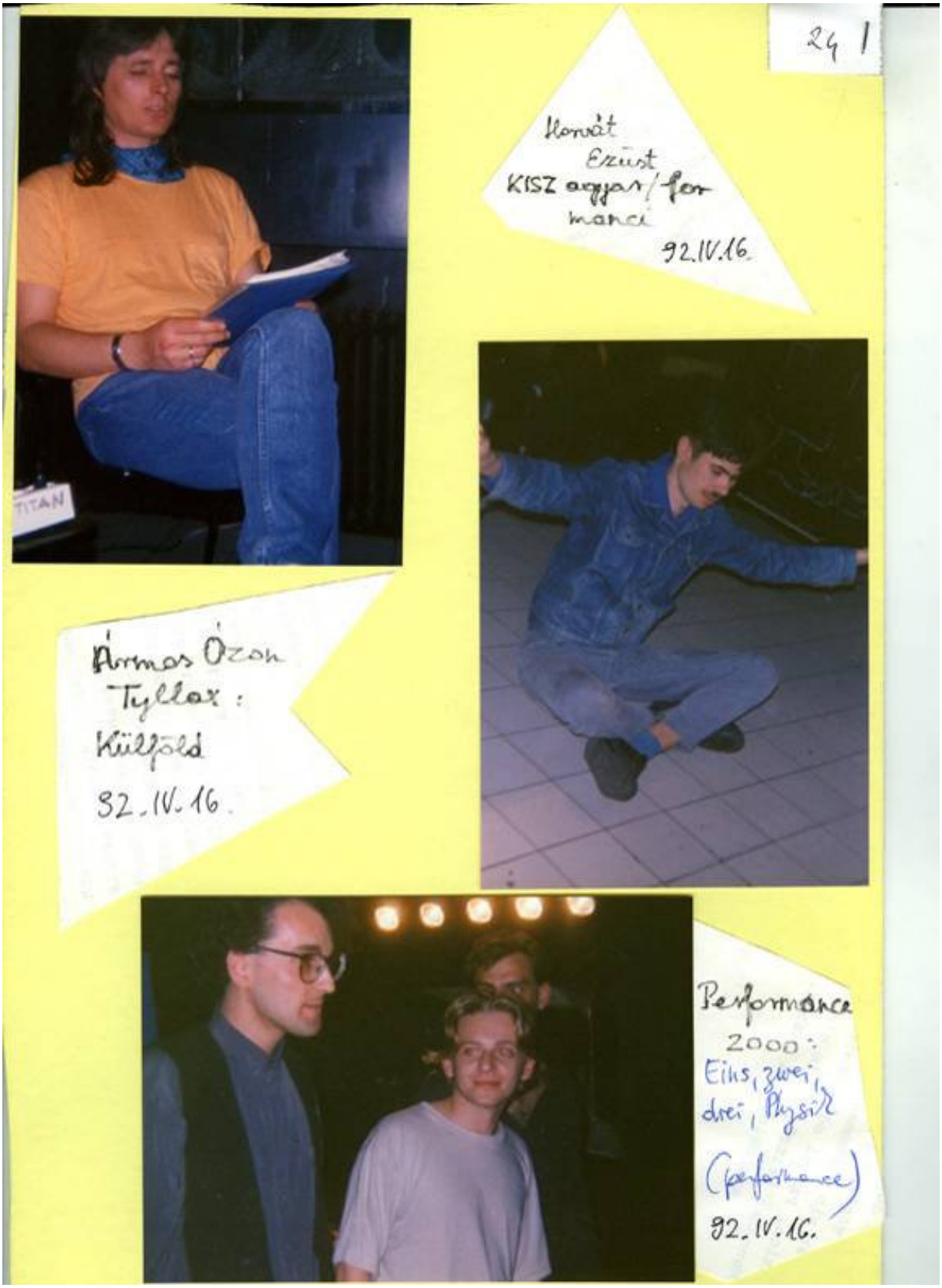

- Szathmári Botond: A csoda (esszé)
- Litván Gábor: TI TA NIC – A megmenekült dal (A Titanic számla benyújtása nyögvee nyelv-e)
- Ármos Ózon Tyllax: Külföld
- Triangulum verszenekar (Sebeők J., Mátay M.): Igen nem

- Sebeő Talán: A holt lelkek tánca a Titanic mederbe fúródott roncsán (búvárdisco)

30. 1

TITANIC
Fesztivál
'92-4-16.
Közönség

Búvár-
Rock
(a búvárfelszerelésből
ami
semmi sem látszik sajnos)

1992.04.23. – Izland–est

21
TRIENTA-
LIS CSOPORT
+
INGOLFUR
ARNARSSON TÁRSA-
SÁG
+
ATLANTI
KLUB
↓
IZLANDFESZTIVÁL
1992. IV. 23..

1992.04.30. – Daubner B. – Kaló J. – Schnell E: A szinkronicitásról II. (beszélgetés, video)

1992.05.07. – Bacsó Béla: Derrida grammatológiai aspektusai Heidegger felől

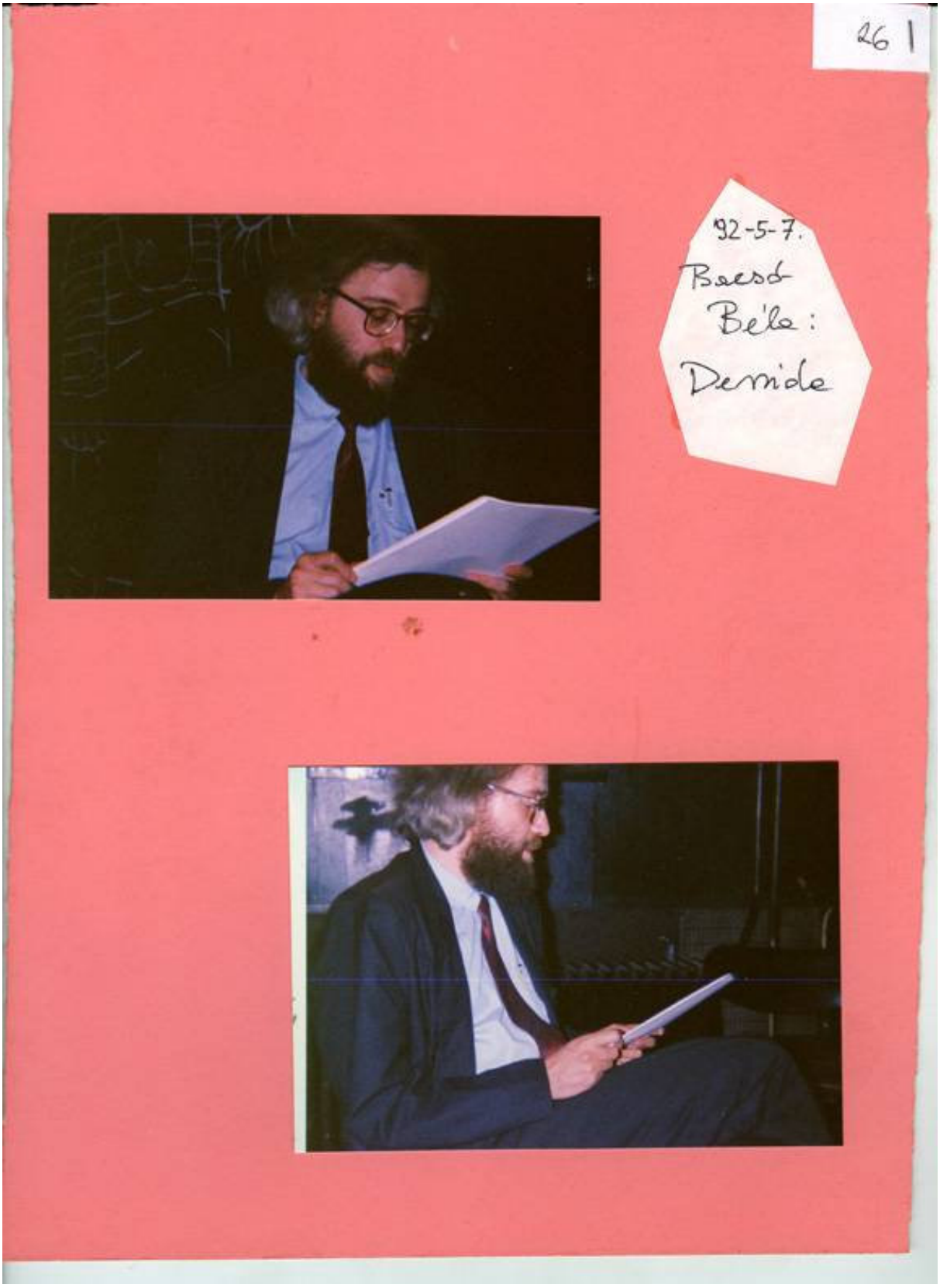

1992.05.14. – dr. Vassy Zoltán: A parajelenségekről

1992.05.21. – Litván P. – Litván G.: Daljáték

1992.05.22. – Új Népművészet 2050-2192, ruhaleletek a jövőből , Sebeő Talán kiállítása, Bartók 32 Galéria (megnyitja: St. Auby Tamás, Sugár János, Tillmann, J.A.)

SEBEŐ TALÁN tárlata a Szentjóby Tamás-féle galériában.
1992. V-22.-31.

Sebeő Talán
Bartók 32 Galéria

NÉPMŰVÉSZET 2050-2192

AMI NEM IGAZ; HOGY KÉTFÉLEKÉPP ÉRDEMES ÉLNI AZ ÉLETET, EGY VALLÁS MAGASRENDŰ GYÖNYÖRŰSÉGÉVEL, AVAGY VALAMI NEMŰ VESZTESÉG MAGASRENDŰ BÁNATÁVAL. HA AZ EMBER TÚL MESSZIRE JUT, VAGY BETEGSÉGGÉ AVAGY LÁTHATATLANSÁGGÁ LESZEN, HISZEN A VÉGTELEN HALMAZ SZUPÁN AZ, AMI HEZ AKÁRMENNYIT LEHET TENNI, ILLETVE ABBÓL ELVENNI, MÉGIS UGYANAZ MARAD. AZ ÉN LÉPÉSEM EME BEIRÁNYÍTÓTTÁG ELLEN A DERŰ ÉS A HIÁBAVALÓSÁG TUDATOS VÉGZÉSE SZORZATÁNAK MEGÉLÉSE — ÉS MEGMUTATÁSA.

S. T.

NYITVA:
1992. V. 22 - 31.
HÉTFŐ KIVÉTELÉVEL 14 - 18 ÓRÁIG

1111 BARTÓK B. ÚT 32.
TEL: 1869038

MEGNYITJA: Tillmann József
V. 22. P. 19⁰⁰

3 meg

FALZSEBEK
FALSEBEK
FALSEBEÖK
FALSSEBEÖ
A. Blattner magyar filozófus szerint a századok baja az, hogy nem dolgozták
G

1992.05.22.-24. – LÉGY OTT FESZTIVÁL, Toldi Mozi

LÉGYOTT
LÉGYOTT
FESZT
FESZT
peter ondrusek
pacsika rudolf
palkó tibor
drahomir prihel
walter roschnik
manfred satr
hubi sander
maxi schlesswohl
sebestyén zoltán
francesco sechi
karin seifried
ivan siljic
szabó eszter
szurcsik józsef
tatai nándor
május 30.: dékán jános – pantomim
nyeső marí – koncert
vas zoltán – koncert
dirty blues band – koncert
június 6.: block csoport – performance
az igaz tudósok – performance, koncert
CARSTAIRS
nemzetközi képzőművész találkozó
agora
képzőművészeti program

Vízben a Titanic filozófiai társaság

13

Mai Nap, 1992. május 24

- 05.22. – Ármos Ózon Tyllax – Litván G. – Szathmári B.: Jéghegykórus
- Litván Gábor: Rundok az operett udvarán (zenés játék)
- 05.23. – Ózon de Tyllax: Time is honey (perf.)
- Szathmári Botond: Posztmodern és tradicionalizmus (ea.)
- Horváth Ezüst: A puszta szabad sártenger, nagyon sárgák a cecelegyek- Álomutazás a lazán ellenőrzött vonaton (fluxus)

1992.05.28. – Nagy Attila Kristóf: Zarathustra alászáll

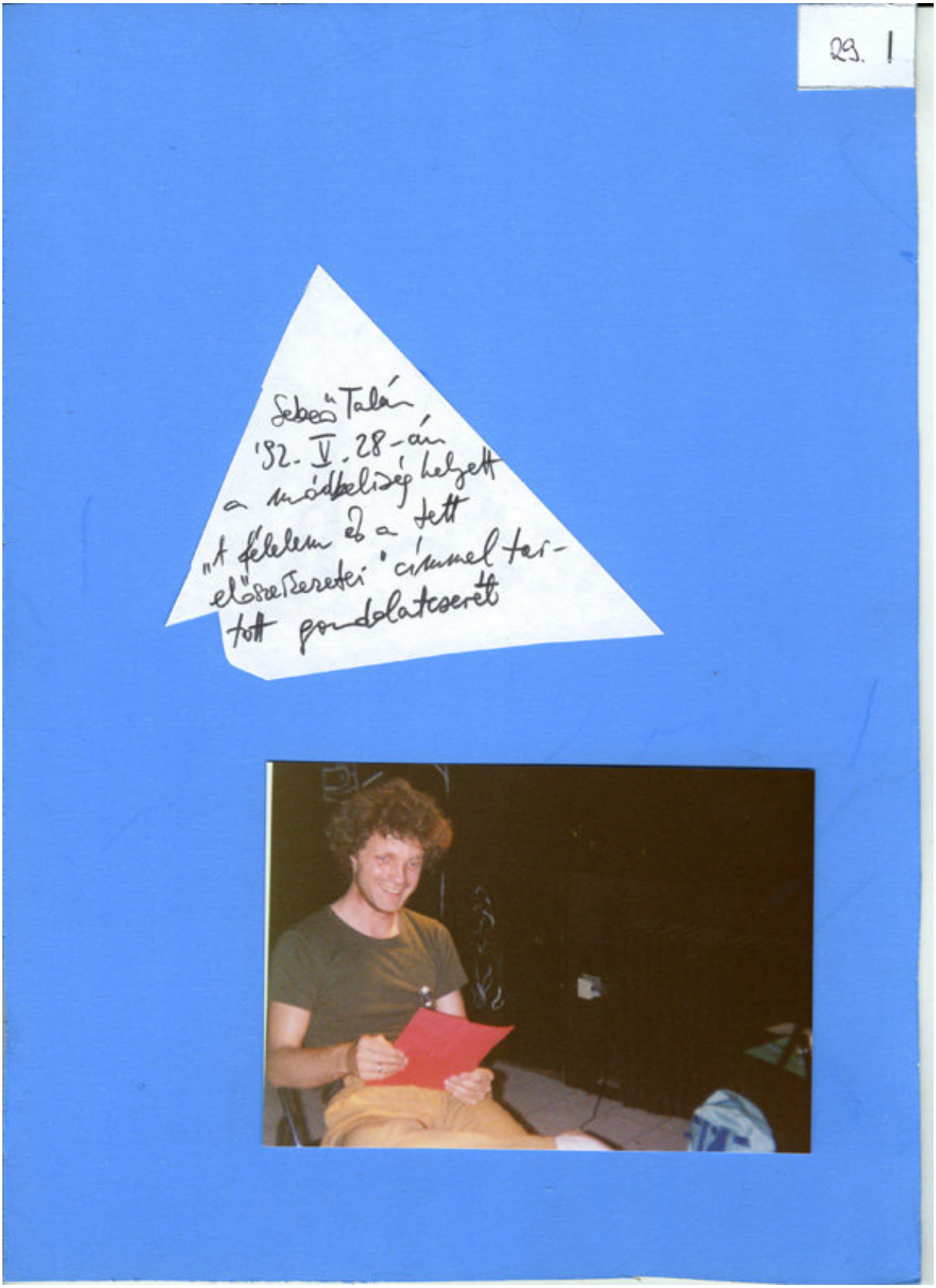

1992.06.04. – Sebeő Talán: A módbeliségről (ea.)

1992.06.11. – Miklóssy Endre: Rip van Winkle
(poliszomnitológiai elemzés)

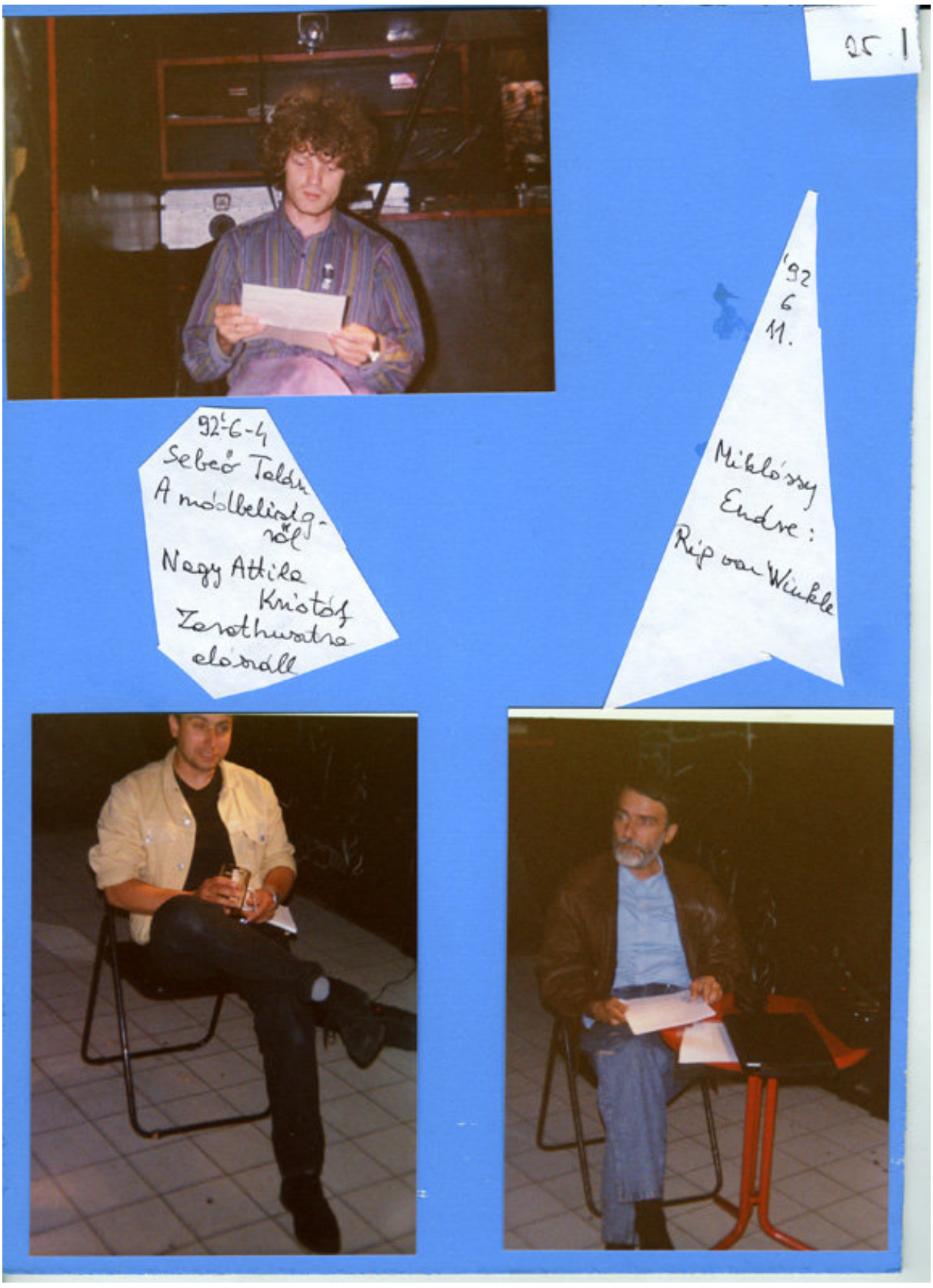

1992.06.18. – Szathmári Botond: Parmenidész helye a szellemtörténetben (ea.)

1992.06.23. – Kun-Hun – Szathmári B. – Wittek B.: Szellemláng (perf.), 3. Nap-Nap Fesztivál

KUN · HUN, WITTEK BÉLA
SZATHMÁRI BOTOND, SZÉCSI KIESEL

SZELLEMLÁNG

csoport

Németh Noémi
Kenyeres Móni
Zalán Emese
Berkes András
Bóna János

TITANIC performance

RITUÁLIS PERFORMANCE

1992. JÚNIUS 23. 21^h

Pál-völgyi cseppkőbarlangnál

Grafika, Szathmári

1992.09.05. – Szathmári B. –Szécsi K. A.: Miles Davis utolsó lábnyoma (objekt)., in: Miles Davis emlékkiállítás, Vajda Lajos Stúdió, Szentendre

1993.02.13. – 14. – Elek István (Kada): Budapest visszafoglalása akció

1993.02.11. –1993.10.07. – TITANIC A HÁRSFA U.43.-BAN

1993.2.11. – Szathmári Botond: Számkhja – aritmetika és metafizika (ea.)

1993.02.18. – Ármos Ózon – Mezey Péter: Bár a kapa örök, a kasza távolabb lát (versest jazz-performance-szel)

MEGHÍVÓ.

SZERETETTEL MEGHÍVLAK BARÁTAIDDAL EGYÜTT AZ 1992. NOVEMBER 7. – DU 4-KOR TARTANDÓ UTCANÉVA-VATÁSRA A TÁTRA (EX SALLAI IMRE) UTCA 30/B ELÉ, ÉS AZ UTÁNA TARTANDÓ HATALMAS BULIRA A TÁTRA UTCA 30/B. I. EMELET 1. SZÁMU LAKÁSBA.

ÉTEL – ITAL PIKNIK ALAPON.

EZÜST HÍGANY (HORVÁTH KÁLMÁN.

19 I.

'93. II. 18.
Bánd a kapa
örök, a kasza
távolabb lát
ÁRMOS ÓZON –
MEZEY PÉTER

1993.02.25. – Sebeő Talán: Az idősíkkutatás alapelveiről

1993.03.03. – Litván Gábor: Bábeli zűrzavar előbb egy, majd két nyelven, Tilos az Á

1993.03.04. – Mehr Licht: Szappanhabkapirgálás a szellemalattiban

51

Mehr Licht
Szappanhab
kapirgálás a sulkan-
alattiban
Hársfa u. 43.
1993.03.04

Mehr Licht
Szappanhab
Kapugá lás a szellem alattiban
Hdrsfa u. 43.
93.03.04

31
Mehr Licht
Szappanhab
kaparászás a szellem -
alatt in
Hársfa u. 43.
93.03.04

1993.03.11. – Lévay Péter: Az emberi agy, mint kvantumkompjúter

1993.03.18.- Krausz Tivadar: Irány, arány, erény

1993.03.25. – A MUTÁNS EGZOTIKUMA – A Titanic Társulat kortárs bolgár költőkkel,Szentendre ,(Dalmát Pince ?)

- Litván Péter: Kelipapír (fiktív beszélgetés Kjoszev bolgár író és Goethe ill. Eckermann között)
- Mehr Licht: Don Ki Hó Te (Ivan Krasztev szövegére)(perf.)
- Szathmári Botond: Lót a számkivetett (V. Poszkov szövegére)(perf.)
- Horváth Ezüst – Alone: A budifiliós személyiség (fluxus Ami Kiszilenkó szövegére)

FILOZOFIKUSSÁGI MŰVÉSZET ELŐRE ISKOLA

TITANIC

BUDAPEST – ASTORIA
RÁKÓCZI ÚT 6., II. 6.
111-2648

GONDOLATCSERESOROZATA

A TITANIC Filozofikussági Művészetelőreiskola önmaga, azaz a szellemi titánok teremtő, alkotó műhelye. Az iskola résztvevője lehet minden kreatív személyiség, aki hozzájárul a TITANIC-nak a kultúra tajtékzó habjain való előrehaladásához. A TITANIC összejövetelein gondolatcseréket folynak, ványt, mivel résztvevői egyszerre tanulók és tanítók. A TITANIC a szellemi áramlás többirányú, és hierarchiamentes. ahol a szellemi áramlás többirányú, és hierarchiamentes. Felfogásunk szerint az emberiség történelme egy permanens TITANIC-aziúáció. Ez azt jelenti, hogy az emberiség Felfogásunk szerint az emberiség történelme egy permanens TITANIC-aziúáció. Ez azt jelenti, hogy az emberiség számára folyamatosan nyitva áll a tökéletesség válás útja, és a megvalósítást megkísérlők elbukásának, elsüllyedésének a lehetősége. Ezt a heroikus utat azonban csak néhányan ismerik fel, és még kevesebben próbálkoznak meg vele. Ez utóbbiak alkotják a fenti formációt, melynek ősképe tehát a történelem minden nagy hőrosza, aki a tökéletesség megvalósítását tűzte ki maga elé célul, és meg is kísérelte ezt. A TITANIC így az emberi lélek alkímiai műhelye, amelyben a résztvevők kötelessége az állandó önfelülmúlás, vagyis az emberfeletti ember realizációja. A TITANIC résztvevőit mindezen az úton nem zavarhatják meg a társadalmi környezet regresszív tendenciái sem, mivel ilyenkor Don Quijote módján haladnak tovább.

A TITANIC politika- és időnlógiamentes független tömörülés, ezért nem csatlakozik semmilyen intézmény-hez, párthoz, avagy vallási felekezethez sem, azonban támogat minden közösséget, amely az emberi tökéletesedést segíti elő. A TITANIC résztvevőinek egyetlen feladata az isteni kiteljesítése az emberiben!

FILOZOFIKUSSÁGI MŰVÉSZET ELŐRE ISKOLA
TITANIC
BUDAPEST – ASTORIA
1117-2548
RÁKÓCZI ÚT 6., II. 8.
GONDOLATCSERESOROZATA

Die TITANIC Philosophieschule ist sich selbst; d.h. die schaffend-
wirkende Werkstatt der geistigen Titanen. Mitgeselle der Schule zu sein steht jedem schöpferischen
Individuum zu, der zum Sich-Fortbewegen der TITANIC auf den schäumenden Wogen der Kultur beiträgt. Die
lehnt es ab, zwischen Lehrer und Schüler zu unterscheiden, sind doch die Teilnehmer beides zugleich. Auf den
Zusammenkünften der TITANIC geht Gedankenaustausch vor sich, wo die geistige Strömung in einem ständigen Hin und Her
begriffen ist, und wo es nun mal um die Hierarchie geschehen ist.
Nach Auffassung der Gesellschaft ist die Geschichte der Menschheit eine Permanente TITANIC-Situation. Das bedeutet, daß der Weg
zur Perfektion vor der Menschheit ständig offen steht, und daß der Sturz und Niedergang der die verwirklichung wagenden unmöglich
und doch möglich ist. Diesen heroischen Weg erkennen aber nur wenige, und die wenigsten versuchen, ihn zu beschreiten. Die
letzteren stellen die tatsächliche TITANIC-Gesellschaft dar. Urbild der Gesellschaft ist also jeder große Heros der Geschichte
der sich die Vollkommenheit zum Ziel machte und sie zu verwirklichen suchte. Die TITANIC ist somit die alchimische
Werkstatt der menschlichen Seele, wo es jedem Teilnehmer eine Pflicht sein muß, sich selbst ständig zu überwinden,
d.h. den Übermenschen zu verwirklichen.
Die TITANIC-Befliessenen dürfen sich auf diesem Weg von den regressiven Tendenzen der gesellschaft-
lichen Umgebung nicht beeindrucken lassen, sondern dem Don Quijote gleich heißt es dann weiter-
wandeln.
Die TITANIC ist ein zusammenbeischuß frei von Politik und Ideologie, deshalb
schließt sie sich keiner Institution, Partei oder Konfession an, unterstützt
aber jede Gemeinschaft, die zur Perfektion des Menschen beiträgt. Die
einzige Aufgabe der TITANIC besteht darin, das Göttliche im
Menschlichen erscheinen zu lassen. P.T.S.

FILOZOFIKUSSÁGI MŰVÉSZET ELŐRE ISKOLA

TITANIC

BUDAPEST – ASTORIA
RÁKÓCZI ÚT 6. II. 8.
111-2548

GONDOLATCSERESOROZATA

The Titanic Philosophicality Artforthschool is it itself, i.e. the createforce workshop of Mind Titans. Every creative one can be the participant of the school adds to the progress of titanic on the frothing surfs of culture. The school doesn't distinct teacher & pupil, as its participants are teachers and pupils simultaneously. At the gatherings there are swaps of thoughts, where the mental streams are two-way and without any hyerarchies.

By our assume the history of mankind is a stopless titanic situation. That means the way of becoming perfect for mankind is open constantly as well as the chance for undergoing & twilight of the attempters to realize. But only some recognize this heroic way, and even less try it. This second kind composes the formation above. The archetype of this are all the great heroes of history who set themselves the accomplishment of perfectuality and who—quod facit—did attempt this.

Therefore titanic is the alchemy workshop of übermensch. Likewise the regressive tendencies of the participants is the permanent self-surpass; that's: the realisation of übermensch. Likewise the regressive tendencies of the social background, surroundings aren't allowed to disturb, disact the participators of titanic, because, in this case, they progradiate by the way of Don Quixote.

The titanic is an ideologyless gathering independent from any politics, that's why it doesn't join any establishment, party or religional sect, but supports every commonwealths that promote, help on human exquisition. The only task of titanic participants is to fulfil Godhead in Man. Ahead. S.T.S.

FILOZOFIKUSSÁGI MŰVÉSZET ELŐRE ISKOLA
TITANIC
BUDAPEST — ASTORIA
Rákóczi út 6., II. 8.
111-2548
GONDOLATCSERESOROZATA

Die TITANIC Philosophischheitliche Kunstvorherschule ist sich selbst; d.h. die schaffend-
wirkende Werkstatt der geistigen Titanen. Mitgeselle der Schule zu sein steht jedermann zu, der zum
Sich-Fortbewegen der TITANIC auf den schäumenden Wogen der Kultur beiträgt. Die Schule lehnt es ab,
zwischen Lehrer und Schüler zu unterscheiden, sind doch die Teilnehmer beides zugleich. Auf den Zusammenkünften
der TITANIC geht Gedankenaustausch vor sich, wo die geistige Strömung in einem ständigen Hin und Her begriffen
ist, und wo es nun mal um die Hierarchie geschehen ist.
Nach unserer Auffassung ist die Geschichte der Menschheit eine Permanente TITANIC-Situation. Das bedeutet, daß der
Weg zur Perfektion vor der Menschheit ständig offen steht, und daß der Sturz und Niedergang der die Verwirklichung
wagenden unmöglich und doch möglich ist. Diesen heroischen Weg erkennen aber nur wenige, und die wenigsten
versuchen, ihn zu beschreiten. Die letzteren stellen die obige Formation dar, derer Urbild ist also jeder große
Heros der Geschichte der sich die Vollkommenheit zum Ziel machte und sie zu verwirklichen suchte. Die TITANIC
ist somit die alchimische, künstlerische und naturwissenschaftliche Werkstatt der menschlichen Seele, wo es
jedem Teilnehmer eine Pflicht sein muß, sich selbst ständig zu überwinden, d.h. den Übermenschen zu
verwirklichen.
Die TITANIC-Beflissenen dürfen sich auf diesem Weg von den regressiven Tendenzen der gesellschaftlichen
Umgebung nicht beeindrucken lassen, sondern, dem Don Quijote gleich heißt es dann wieterwandeln.
Die TITANIC ist ein Zusammenbeischuß frei von Politik und Ideologie, deshalb schließt sie sich
keiner Institution, Partei oder Konfession an, unterstützt aber jede Gemeinschaft, die zur Perfektion
des Menschen beiträgt. Die einzige Aufgabe der TITANIC besteht darin, das Göttliche im Menschlichen
erscheinen zu lassen. P.T.S.

153 vége

FILOZÓFIKUSSÁGI MŰVÉSZET ELŐRE ISKOLA

TITANIC

BUDAPEST – ASTORIA
1117-2646 Rákóczi út 6. II. 8.

GONDOLATCSERESOROZATA

193 elején (volt)

Célja: Az önmaga; azaz a szellemi titánok teremtő, alkotó műhelye. Az iskola részt vevője lehet mindenki, aki hozzájárul a TITANIC-nak a kultúra tájtékozódjadn való előrehaladásához. Az iskola nem különbözteti meg tanárt és tanítványt, mivel részt vevői egyszerre tanulók és tanítók. A TITANIC összejövetelein gondolatcserék folynak, ahol a szellemi áramlás többirányú, és hierarchiamentes.

A TITANIC filozofikussági Művészeti Iskola történelme egy permanens TITANIC-szituáció. Ez azt jelenti, hogy az emberiség számára folyamatosan nyitva áll a tökéletesség válás útja, és a megvalósítást megkísérlők elbukásának meg Felfogásunk szerint az emberiség történelmében csak néhányan ismerik fel, és még kevesebben próbálkoznak meg lyedésének a lehetősége. Ezt a heroikus utat azonban csak néhányan járják végig. Ezt a tökéletesség képe tehát a történelem minden nagy hőse, aki a tökéletes- risége megvalósítását tűzte ki maga elé célul, és meg is kísérelte ezt. A TITANIC így az emberi lélek alkímiai, művészi és természettudományi műhelye, amelyben a részt vevőit mindezen az úton nem zavarhatják meg a társadalmi környezet feletti ember realizációja. A TITANIC részt vevőinek egyetlen szemléletét a fenti formációt, melynek éppen ezért a részt vevők kötelessége az állandó önfelülmúlás, vagyis az ember- vele. Ez utóbbiak alkotják a fenti formációt, melynek éppen ezért a részt vevők kötelessége az állandó önfelülmúlás, vagyis az ember- ség megvalósítását tűzte ki maga elé célul, és meg is kísérelte ezt. A TITANIC így az emberi lélek alkímiai, művé- szeti és természettudományi műhelye, amelyben a részt vevőit mindezen az úton nem zavarhatják meg a társadalmi környe- zet feletti ember realizációja. A TITANIC politika- és ideológiamentes független tömörülés, ezért nem csatlakozik semmi- lyen intézményhez, párthoz, avagy vallási felekezethez sem, azonban támogat minden közös- séget, amely az emberi tökéletesedést segíti elő. A TITANIC részt vevőinek egyetlen feladata az istenti kiteljesítése az emberiben!

PSZICHOLÓGIAI (volt)

193 végén (volt) Célja: Az önmaga; azaz a szellemi titánok teremtő, alkotó műhelye. Az iskola részt vevője lehet mindenki, aki hozzájárul a TITANIC-nak a kultúra tájtékozódjadn való előrehaladásához. Az iskola nem különbözteti meg tanárt és tanítványt, mivel részt vevői egyszerre tanulók és tanítók. A TITANIC összejövetelein gondolatcserék folynak, ahol a szellemi áramlás többirányú, és hierarchiamentes.

A TITANIC filozofikussági Művészeti Iskola történelme egy permanens TITANIC-szituáció. Ez azt jelenti, hogy az emberiség számára folyamatosan nyitva áll a tökéletesség válás útja, és a megvalósítást megkísérlők elbukásának meg Felfogásunk szerint az emberiség történelmében csak néhányan ismerik fel, és még kevesebben próbálkoznak meg lyedésének a lehetősége. Ezt a heroikus utat azonban csak néhányan járják végig. Ezt a tökéletesség képe tehát a történelem minden nagy hőse, aki a tökéletes- risége megvalósítását tűzte ki maga elé célul, és meg is kísérelte ezt. A TITANIC így az emberi lélek alkímiai, művé- vele. Ez utóbbiak alkotják a fenti formációt, melynek éppen ezért a részt vevők kötelessége az állandó önfelülmúlás, vagyis az ember- ség megvalósítását tűzte ki maga elé célul, és meg is kísérelte ezt. A TITANIC így az emberi lélek alkímiai, művészeti és természettudományi műhelye, amelyben a részt vevőit mindezen az úton nem zavarhatják meg a társadalmi környezet feletti ember realizációja. A TITANIC politika- és ideológiamentes független tömörülés, ezért nem csatlakozik semmilyen intézményhez, párthoz, avagy vallási felekezethez sem, azonban támogat minden közösséget, amely az emberi tökéletesedést segíti elő. A TITANIC részt vevőinek egyetlen feladata az istenti kiteljesítése az emberiben!

FILOZOFIKUSSÁGI MŰVÉSZET ELŐRE ISKOLA

TITANIC

BUDAPEST — ASTORIA
RÁKÓCZI ÚT 61.II.8.
111-2548

GONDOLATCSERESOROZATA

The Titanic Philosophicality Artforthschool is it itself, i.e. the createforce workshop of The Titanic philosophicality. Everybody can be the participant of the school doesn't distinct teacher & pupil, as its participants are two-way Mind Titans. Everybody can be the participant of the school doesn't distinct teacher & pupil, as its participants are two-way frothing surfs of culture. At the gatherings there are swaps of thoughts, where the mental streams are teachers and pupils simultaneously. At the gatherings there are swaps of thoughts, where the mental streams are teachers

The Titanic Philosophicality Artforthschool is it itself, i.e. the createforce workshop of the Titanic philosophicality. Everybody can be the participant of the school doesn't distinct teacher & pupil, as its participants are two-way Mind Titans. Everybody can be the participant of the school adds to the progress of Titanic on the frothing surfs of culture. At the gatherings there are swaps of thoughts, where the mental streams are teachers and pupils simultaneously. At the gatherings there are swaps of thoughts, where the mental streams are two-way

The Titanic Philosophicality Artforthschool is it itself, i.e. the createforce workshop of the Titanic philosophicality. Everybody can be the participant of the school adds to the progress of Titanic on the Mind Titans. Everybody can be the participant of the school doesn't distinct teacher & pupil, as its participants are two-way

1993.03.26. – 27. – III. KIS MAGYAR PERFORMANCE FESZTIVÁL, Szentendre

- Litván Gábor: Bábeli zűrzavar két, később egy nyelven
- Mehr Licht: Act – or – fact (airformance)

1993.04.01. – Kada Is : Futapest --- Budapest visszafoglalása (happening)

15.1

Kada a Demszky és Szentjóby által meghirdetett Happening-je '93. IV. 1.: FUTA- PEST — BUDA-

PEST VISSZA-FOGLALÁSA (Veronika Part / Bp. II. Ser.)

16. 1

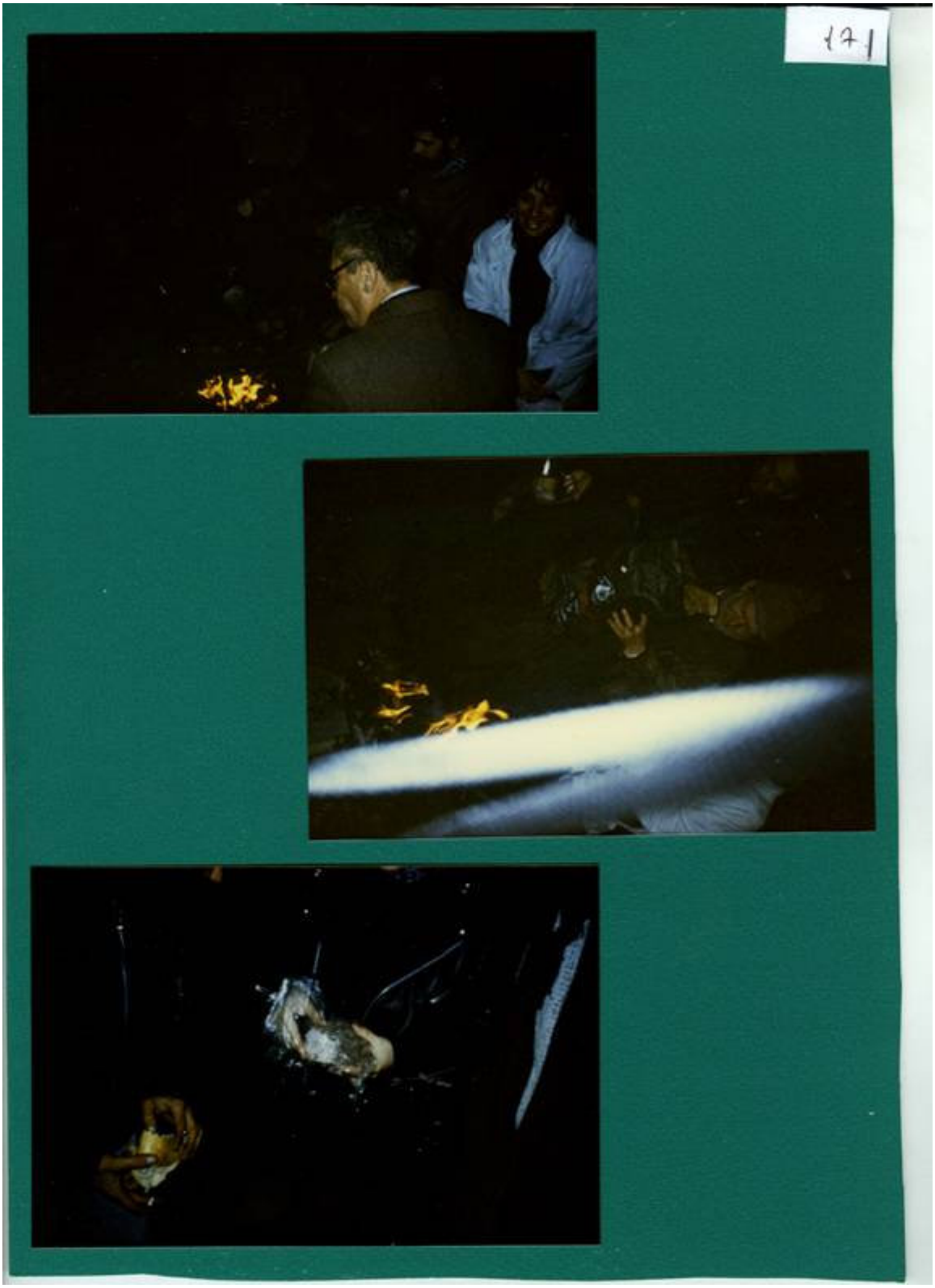
171

18.1

1993.04.08. – Mikes Tamás: Atipikus régészet

1993.04.15. – NEGYEDIK TITANIC FESZTIVÁL
- Sancho Sámán – Hideg Sólyom: Volt egy török Mehemet (perf.)

- Sugár János: A periféria forradalmárai(csere)
- Ezüst Higany – Alone: Egészséges betegség (fluxus)

- Sebeők János: Mínusz egy perc a homokórában (felolvasás)

- Litván Gábor: K.K.K.D. (fluxusperformance)

- Performance 2000: Hálátlanság: Szekeres fejfájása

10.1

- Fekete Balázs: Lírai írások

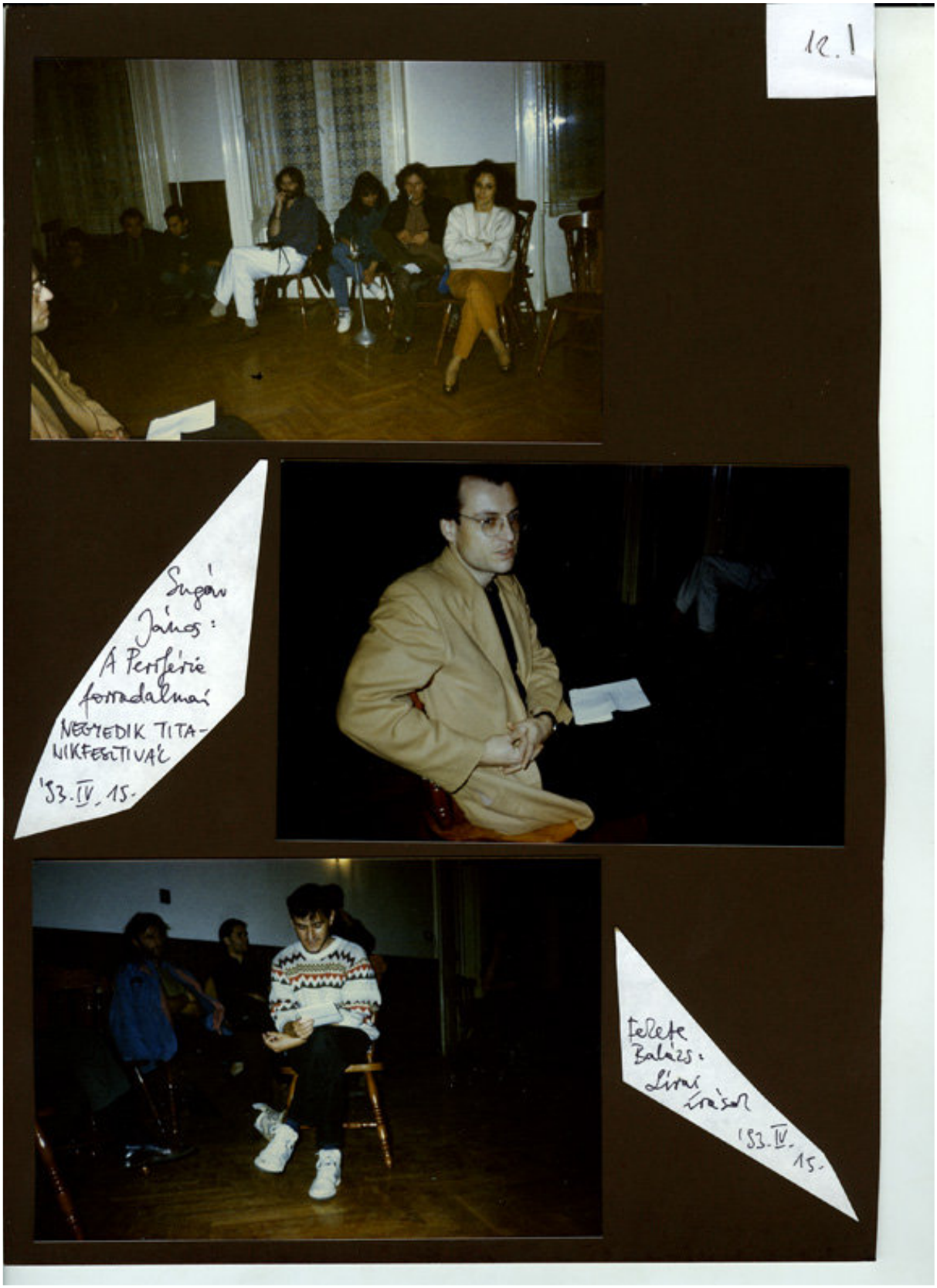

- Szathmári Botond: Szellemszikra (felolvasás)
- Mehr Licht: Miért lesznek terhesek a postáslányok ? (installáció)
- Szathmári B. – Szécsi Kiesel A.: A Titanotaurus szobor felavatása

1993.04.22. – Jablonczay Tímea: A mitikus idő paradigmái

1 |

tömeg a fő utca
3-ban valamikor
194. elején
Jablonczay Timea=
t mátrius idő para-
doxonjai (193. IV. 22)

1993.04.29. – Ács Turán: Labirintiáda (számmisztikai előadás)

1993.05.06. – Sebeő Talán: Az idő vételezése a természeti népeknél

1993.05.13 – Litván Gábor: Szárnyas kenguruk a telkem fölött (zongoradarab, előadás), Bach ‚Bájoló

63

Bajoló

'83. II. 13.

Bach

64

65

'83. V. 13.
Litvai Gábor:
Bach

'83. V. 13.
Érsekek

66 /

'93. V. 13.
Liszt Gy. ↑
↓ Bájoló

↑
Liszt Gy.:
Évszakok
'93. V. 13.

61

1993.05.15. – Találkozás és kapcsolatfelvétel az új Akropolisz Filozófiai Iskolával

1993.05.20. – Szathmári Botond: A tudomány igazsága

1993.05.27. – Dr. Németh László : 33 és másság

62

Szathmári B.:
A tudomány igazsága
'93. május 20.

dr. Németh L.:
33-és mésség
'93. V. 27.

Sebeő T.:
Az idő vételezése a term. népeknél
'93. V. 06.

1993.06.03. – Sebeők János: Hisztériumjáték

1993.06.10. – Litván Péter: Avagy a csatorna

1993.06.17 – Évzáró
- Blazsej Docky: Évzáró szóközpont

- Szathmári Botond: Eckhart mesterről (ea.)
- Kecskés Péter: Tudomány és E.T. (perf.)

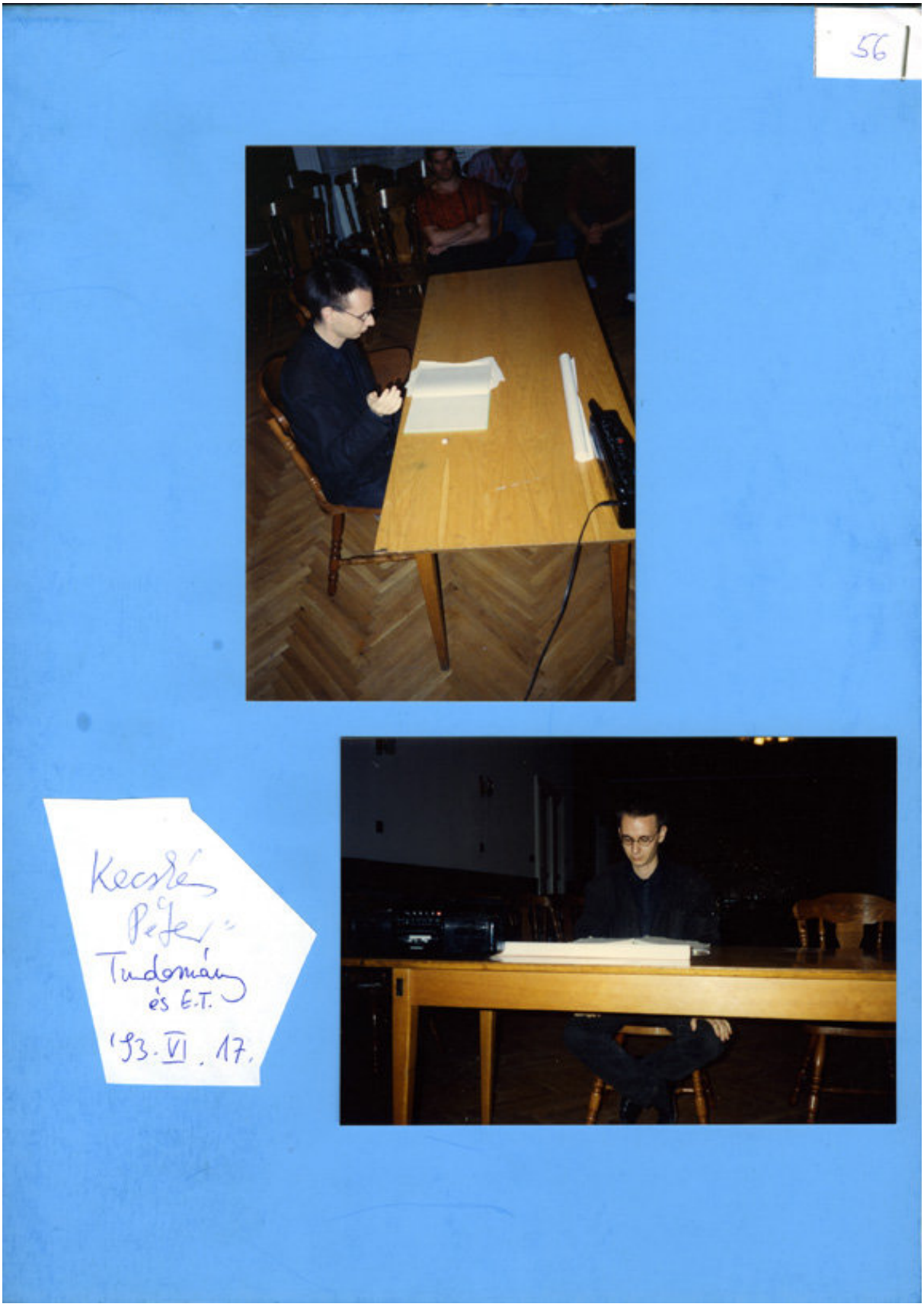

- Sancho Sámán – Hideg Sólyom: Reklámparádé

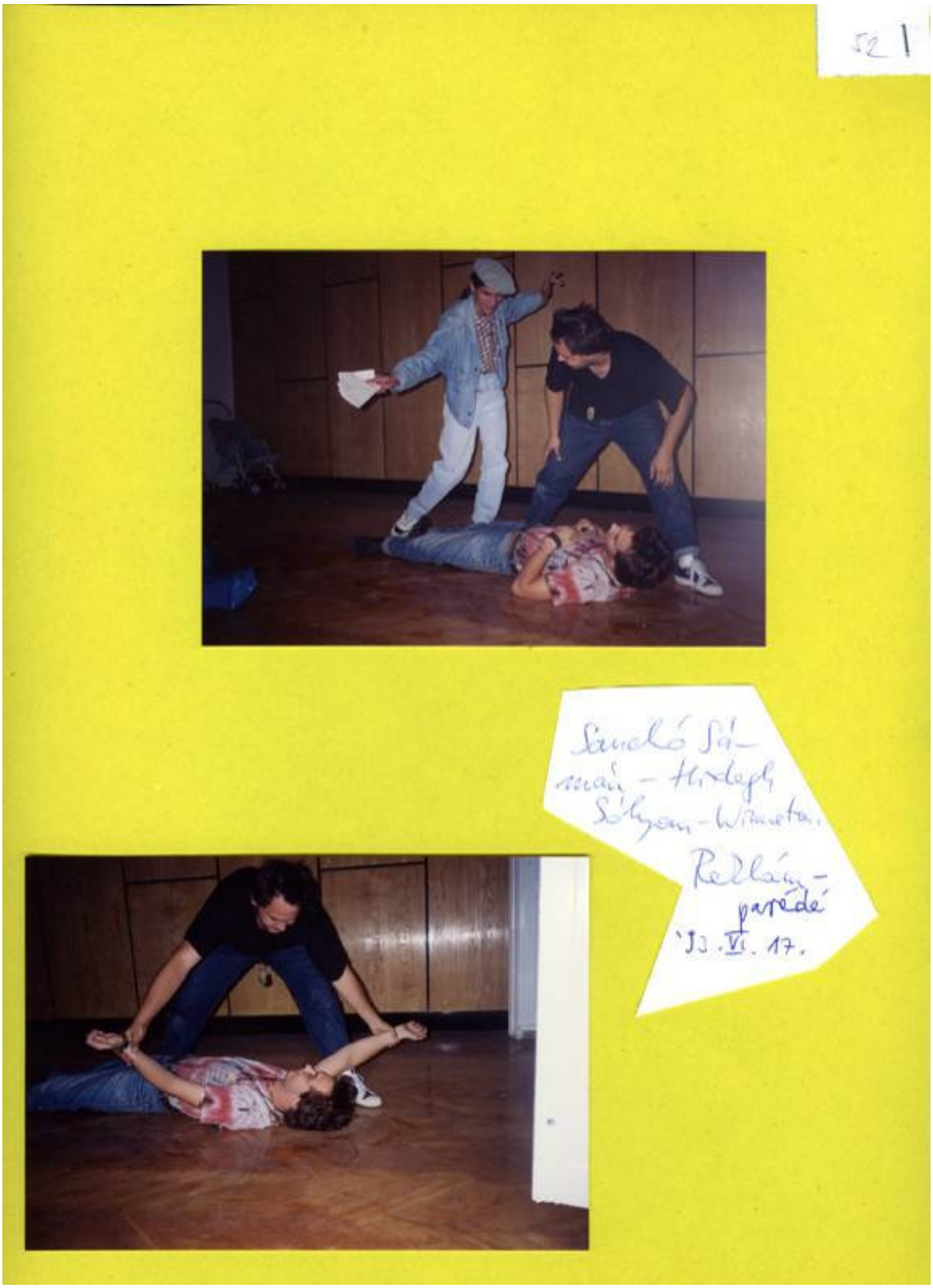

- Litván P.- Szathmári B. – Sebeő T. : Önhatárlepusztítások

58

1993.06.24. – Titanic kiállítás az Art Jam keretében, Vajda Lajos Stúdió, Szentendre

- Sebeő Talán: Új népművészet 2050-2192

- Szathmári Botond: Szellemlenyomatok (szénrajzok)
- Litván Gábor: Bábeli zűrzavar

1993.06.26. – Litván Gábor Bábeli zűrzavar, Egyetemi Színpad

1993.08.24. – Sebeők János: Hisztériumjáték, Diáksziget’93

1993.09.30. – Sebeő Talán: A majmok bolygója

- Petronius: A mágia alapjai I.

- Litván Péter: Gyógyfürdő
- 1993.10.07. – Mehr Licht: Isten Ma Nincs Itthon

- Sebeők János: Posztmodern bioszférák
- Litván Gábor: A nagy számok törvénye a zenében
- Szécsi Kiesel A.- Szathmári B.: Szellemrehívás (rituális perf.)

46
193. X. 7.
Szathmári –
Szécsi K.:
Szellemrehívás
(Bizalultusz –
– Archetypos)

47
'93.X.7.

481

491

Litvai P.
1993. IX. 30.
Gyógyfürdő

1993.10.07. – Mertlik MehrLicht Ferenc : Miért lesznek terhesek a postáslányok ? (installáció) , ez volt a „záróakkord” a Hársfa Utca Negyvenhárom Első Emeletén)

1993.10.21. –12.21. TITANIC A PICASSO POINT PINCÉJÉBEN

1993.10.21. – Szathmári Botond: Schwedenborgról, Blake-ről, Böhméről
- Mikes Tamás. Path: könyve

1993.10.26.- Sebeő Talán: Viszonyunk az USA-hoz
- Petronius: A mágia alapjai II.

1993.11.02. – Mehr Licht: Ötödik életem

44

Miért lesznek terhesek a postás bárgyak (installáció)
Mehr licht
93.10.07
Hársfa
43

Mehr Licht:
Ölödik életem
93.x.02
Picasso
Point

- Kecskés Péter: A fenevad grállovag NFO 3725804 I. Rész

1993.11.09. – Litván Gábor: önémet dallam
- Kecskés Péter: A fenevad grállovag NFO 3725804 II. rész

1993.11.16. – Litván Péter: Optika
- Szécsi Ari: 5-elemtan

1993.11.23. – Sebeő Talán. A nyúéjdzserek ellen
- Mátay Melinda: Pszichodráma

1993.11.30. Lévay Péter: Megválaszolhatók-e a végső kérdések (kvantumfizikai előadás)

1993 . 12. 07.- Szécsi Kiesel András: Irodalmi kalandozások Czeslaw Milos kapcsán
- Miklóssy Endre: Az elvarázsolt világ – a Tarot, a Kabbala, Bosch

1993.12.14. – Mikes Tamás: prognosztika és futurológia kompjúteres szimulációval Magyarországon 1972-ben és ennek következtében ma az M.I.T.-n
- Vassy Zoltán: Parapszichológia földhöz ragadt módra

1993.12.21. Mikes Tamás: Metanyelv

1993.12.21. – 1994.04.05. – TITANIC A Fő U. 3-BAN A BEM KLUB MELLETT ELFOGLALT LAKÁSBAN

Egy megjegyzés a Fő utca 3. kitakarításáról.

Amikor belaktuk a Kavics utcai „Platón barlangja" nevű bérleményünket, a takarításra eljött vagy 5-6 fő, és dolgozott körülbelül 2 órát, addig most az állt fönn, hogy voltunk 8-an, és dolgoztunk hozzávetőlegesen 5 órát. Ez is mutatja mennyit nőtt, érett filozofikusságiskolánk.

/101

1993.12.21. – Sebeők János: A hospis kora

1994.01.08. – Titanic Társaság: A világ, mint Titanic szituáció, Egyetemi Színpad

1994.1.12. – Szathmári B. – Szécsi K. A.:Bikakltusz – Archetyposz (kiáll., perf.), FMK

1994.01.18. – Blazsej Docky – Sebeő Talán: Autóesztétika - Szécsi Kiesel András: Mrozek – variációk (film)

az ~~[illegible]~~

(→ 82.o.)

az előszobáról

1994.01.25. – Fekete Balázs. Képek
- Ármos Ózon: Keresős eső (regényrészlet)

1994.02.01. – Mehr Licht: Intelligentry (performance a lá belletristique)
- Litván Gábor: Lohengrin-elemzés

1994.02.08. – Mátay Melinda: Jungról in nuce
- Lévay Péter: A tudomány, mint kulcs

5. Képeit 1 óránál kevesebb (!) idő alatt tervezte meg.
– mindenféle stílus produkálható

22 $^{\underline{4}}$ ° VÉGE

— * —

(Konyha a fő utcába)

(→ a 103.-ról)

119

1994.02.15. – Mikes Tamás: A reklám filozófiájáról, avagy a reklám hatása a túlélésre
- Dr. Horváth Sándor: Az evolúció filozófiai hátteréről

1994.02.22. – Krausz Tivadar: Stohr morva nwe-age filozófus az Idegen Lényekről

1994.02.24.-03.21. – Szathmári B. – Szécsi K. a.: Bikakultusz – Archetyposz (kiáll.perf.), Magyar Intézet, Varsó

1994.03.01. – Dr. Géher István: A bosszúdráma Shakespeare-nél

(terem a Fő u. 3-ban)

(↳ 119.)

/103

1994.03.08. – Kurdy Fehér János: Mit gondolsz rólam, ha rám gondolsz magamról?
- Dr. Bécsy Tamás. Elmélkedés a drámaelméletről

1994.03.22. – Maróthy János: Kozmosz-Káosz a zenében
- Szathmári Botond: Szűzföld (Hartenberg, Böhme, Novalis)

59

Szathmári-Szűzfeld
'94. III. 22.
(Fő utca 3.)

Szécsi-Kiesel
Mrozek variációk.
'94. I. 18.
(Fő utca)

Olsvay Endre:
Főzőcsó
'94. V. 10.
(„R-klub")

- Bálint István: Kijárat – beszélgetés Ivánkával

1994.03.29. – Szécsi Kiesel András: Cronobiológia
- Dr. Takács Ferenc: Joyce, avagy a süllyedés művészete

401

dr. Takács Ferenc-
Joyce és a
sülhetés mű-
vesete
Fő utca 3.
'94. III. 29.

Sávai
Kiesel:
Chronobiológia
Fő utca 3.
'94. III. 29.

Kedves Talán!

Csak röviden írok, mert holnap hajnalban elutazom. Bécsbe és Otterthalba megyek egy konferenciára.

A témám: *Idô és személyes azonosság*. A tervezett könyvcím: *Lebenszeit, Schicksal und Geschichtlichkeit. Eine Untersuchung im Ausgang von Ricoeur und im Rückgang auf Husserl und Heidegger*. Így hát fogok írni Husserl idôelemzéséről.

Olyan átfogó témákról, amilyeneket említesz, nem lehet egy óra alatt semmi érdemlegeset mondani. De nincs is teljes áttekintésem a második világháború utáni francia filozófiáról. Valami más témát kellene választani. Például: *Idôfenomenológia és idôregény*. Kállay Gézával tartottunk errôl egyszer együtt egy egyetemi kurzust - esetleg együtt tarthatnánk elôadást is. (Ricoeur *Idô és elbeszélés* címû könyvét vettük alapul az egyetemi kurzushoz.)

Örülök, hogy már a második gyermeked van születôben. Remélem, minden rendben lesz a szülés körül.

Üdv

Szegedy Pál

Wuppertal, 1994. II. 19.

TITANIC 1994

HELYE:
FŐ UTCA 3.
FSZT. 5.

Meghívott szellemtörténészek, filozófusok, művelődéstörténészek, irodalmárok, irodalomtörténészek és előadóművészek közreműködésével.

TITANIC
FILOZOFIKUSSÁGI
MŰVÉSZET ELŐRE ISKOLA
GONDOLATCSERESOROZATA
1994

ÁPRILIS

5.: LITVÁN PÉTER: TALÁNY NÉLKÜL
MÁRTON LÁSZLÓ: FAUSTRÓL
12.: MIKES TAMÁS: A PANDHATÁK TÖRTÉNETE ; BÁNHEGYI ZSOLT: AZ ENERGIÁRÓL
19.: TITANIC 5. FESZTIVÁL

- Márton László Faustról

hosszú, megy építő hangot
hallott minden ő este a
legvégére lehetett lokalizál-
ni a hangforrást (!), s de-
rült ki, hogy épp a mi
magunk volt az, majd ké-
sőbb bomba-óraszerkezethez
hasonlatos ketyegést hallottak

1542 körül keletkezett az
első Faust-verzió

Megállapodhatunk abban, az írások sorait a
kedv átmassa
dás, baraltrúpok
ahol nem, ott összetorló-
avagy vallanak.

—*—

Kitettek minket határőri
az általunk jogtalannak
megítélt
ingyenes
jogtalannak
elfogadott
munkától
lelkes
lelkesítő
lelkesítő
lelkesítő

1994.04.12. – TITANIC AZ AKÁCFA UTCA 16-BAN :
- Bánhegyi Zsolt: Az energiáról
- Mikes Tamás: A pandhaták története

1994.04.26. – 1998.04.18. – TITANIC AZ R-KLUBBAN

1994.04.26. – Litván Péter: Minimó
- Orthoclase (kanadai fizikus, fluxus művész) műsora

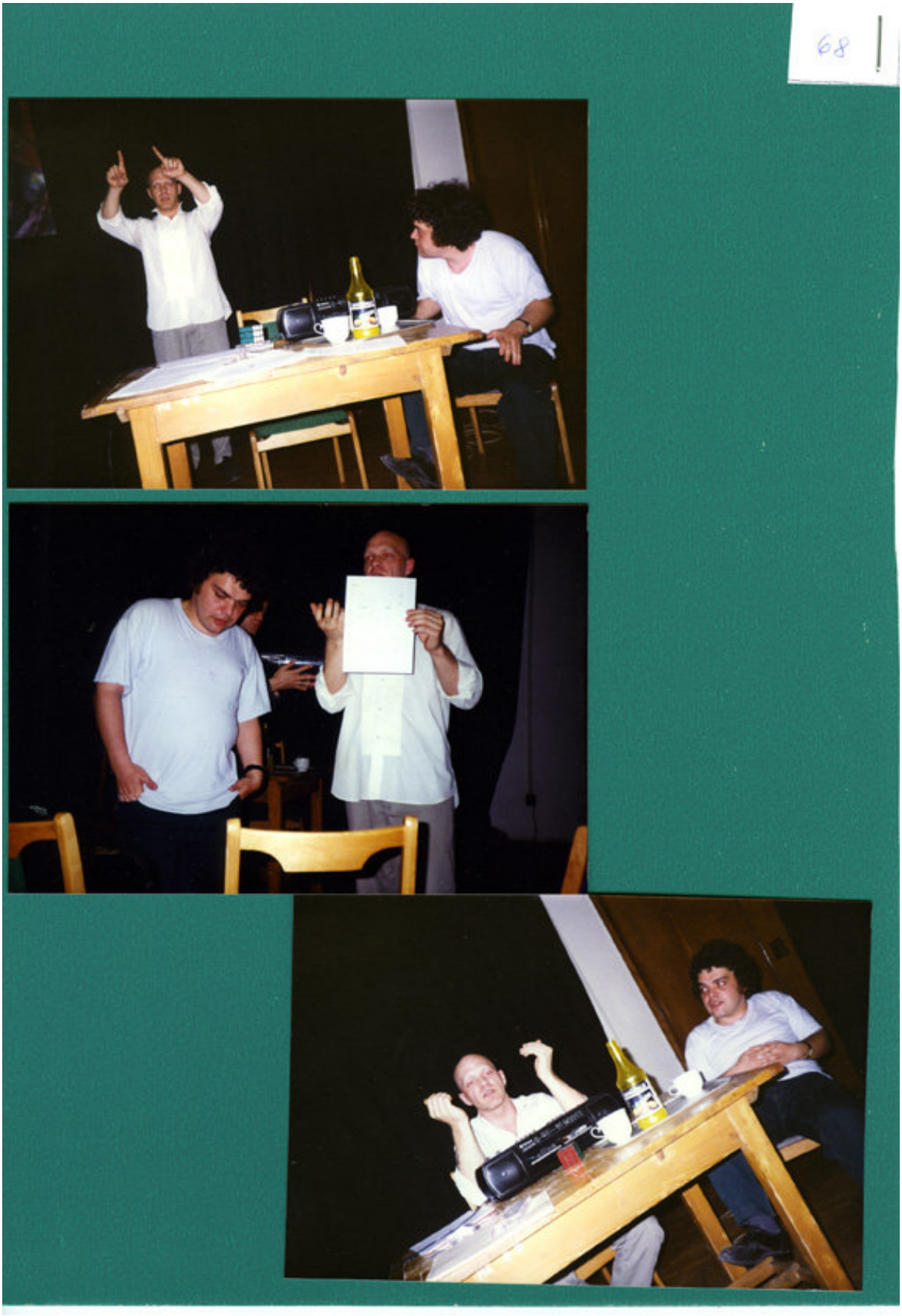
68

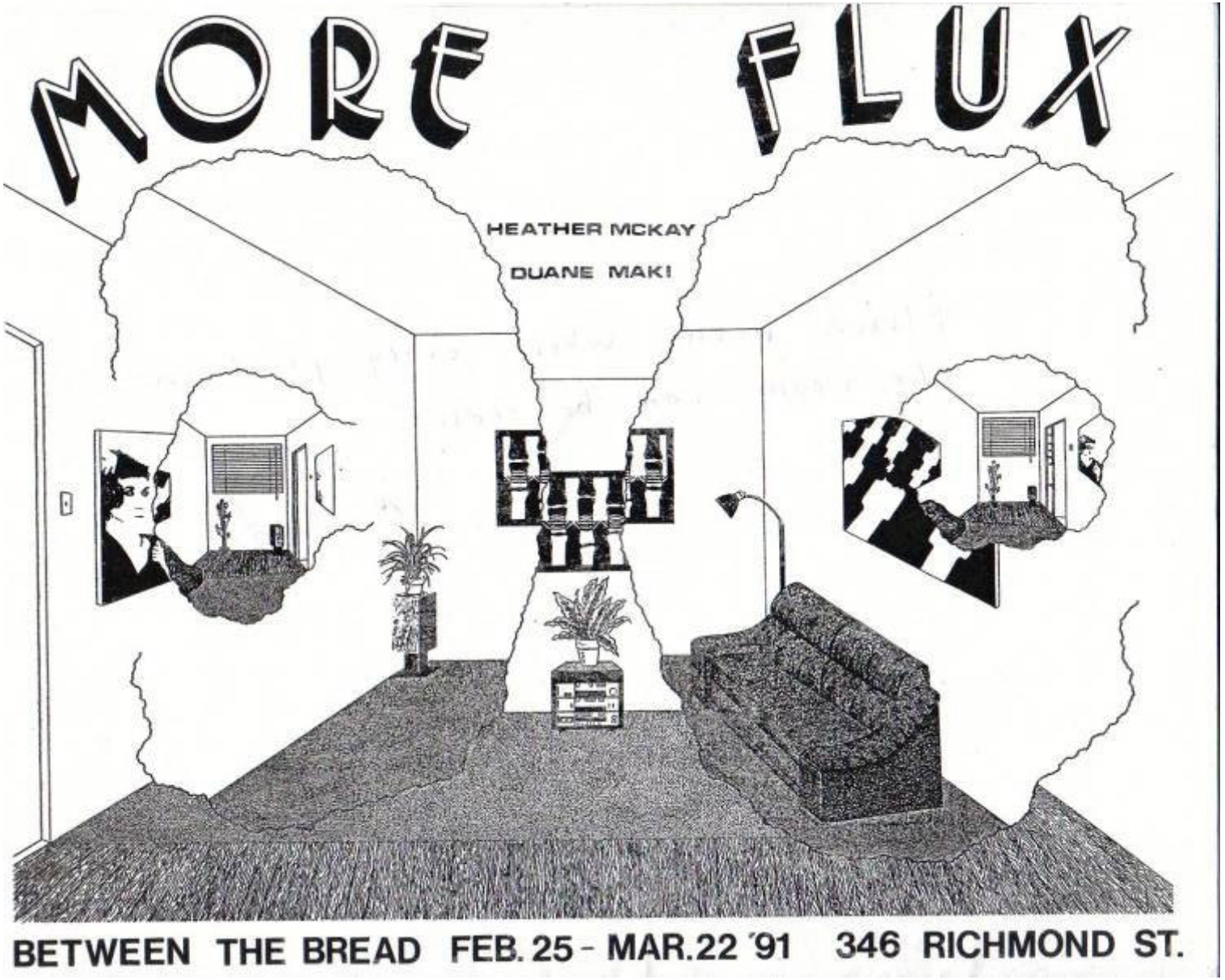
MORE FLUX
HEATHER MCKAY
DUANE MAKI
BETWEEN THE BREAD FEB. 25 - MAR. 22 '91 346 RICHMOND ST.

Fluxed room where every point in the room can be seen.

Outta sight

100

ORTHOCLASE
Kanadai fizi-
kus - festőművész
az első R-Klubbéli szereplésünkkor,
"FLUX"

1994.05.03. – Karátson Gábor: Ki lépett ki hová?
- Mátay Melinda: Jung interpretációja az UFO-król

1994.05.10. – Blazsej Docky: Patafizika (patak nélkül)
- Olsvay Endre: Főzőcső (Fiatal Zenészek Csoportosulása)

1994.05.17. – Vélin Marin: A taóról
- Szathmári Botond: A sámánizmus továbbélése a buddhizmusban

1994.05.24. – Barna Róbert: Fosztóképző (kísérleti mágikus szöveg)
- Litván Gábor: Hinablassene Hochebene (beavatkozás Wagnerszövegbe) I. rész.

1994.05.31. – Szécsi Kiesel András: Tarkovszkij könyvéről I.
- Litván Gábor: Hinablassene Hochebene (beavatkozás Wagnerszövegbe) II. rész.

1994.06.27. Sebeő Talán: Gondolám , a malom c. színművéből részleteket ad elő Hegedűs D. Géza, Írók Boltja (videóra véve föl)

NYILVÁNOS LAPBEMUTATÓ

1994. JÚNIUS 27. HÉTFŐ 16. 00

ÍRÓK BOLTJA

DR. SEBEŐ TALÁN

GONDOLÁM, A MALOM

CÍMŰ MŰVÉBŐL RÉSZLETEKET AD ELŐ

HEGEDŰS D. GÉZA

„HOSSZAN HÚZTAM-HALASZTOTTAM, HOGY AZ UTÓBBI IDŐK TALÁN LEGJELENTŐSEBB MAGYAR NYELVŰ SZÍNPADI MŰVÉBŐL, RÖVID ÖSSZEFOGLALÓT ÍRJAK. TULAJDONKÉPPEN A DÖBBENET TARTOTT VISSZA. HIÁNYOLJUK A MADÁCH UTÁNI ÖSSZEFOGLALÓ IGÉNYŰ MAGYAR DRÁMÁT? ITT VAN."

(TANDORI DEZSŐ)

Ez a Sira Zat (3. hónapig...) 143

98

Sebes T. írói előadói estje az Írók Boltjában 1984. VI. 27-n

(a többi ide ide vágó kép a Fedélzeti Napló-ban található)

nézők : baloldali szakállas ember : Mikes Tamás , előtte fekete hölgy : Jenpopolovienzolotomitopikoviczky (32-es hirdető), középen : The Last Knight(32-es hirdető), fölötte : Kómás Peppi (32-es hirdető), jobboldali szakállas ember : Zala Szilárd , az R-klub vezetője, alias Jeride (32-es hirdető)

)

97 1

The Last Knight, Csek Évi memóriakutató, Petronius, Kátya, Mikes Tamás, Maurer György, Schütz István

Zala Szilárd feketében Kómár Peppi, Kurdy Fehér János fehérben, alatta Szécsi Kiesel A., alatta ..... Puli és Kotányi Attila

Petronius az Írók Boltjában '94. VI. 27-n az írói esten

Zala Szilárd fölött fehéringes ember : Kurdy Fehér János író ,tőle félbalra Elne-Hiddám (?) 32-es hirdető , Kurdytól jobbra a szegedi Gondolat–Jel munkatársai (az első Tölgyesi László) , kik a „Gondolám , a malom” c. művet először adták ki

1994.09.20. Nyitónap. R-Klub
- Szathmári B. Szécsi Kiesel A.: Don Kö hóte (perf.)

- Litván G. – Fekete B. – Nagy Zs. – Maretich Drazen: Kürözés Wagner körül (fluxus)

93 1

Litván, Berki, Nagy Zs., Fekete B.,
Müeggeden R., Klubnak
'94 IX 20.

92

Litván Péter
a POTPOURRI-nap kap-
csán arról. beszél,
hogy találkozott tőlünk
független titanikosok-
kal (elszaporodtak a T.
létesítmények)

- Sebeő Talán: Már megint... – For you (két angol verse)
- Litván Péter: A többi titanikos Budapesten rajtunk kívül

1994.09.27. – Szécsi Ari: A csakrákról I.
- Bohár András : Az autonómia előtt és után

1994.10.04. – Szécsi Ari: A csakrák I.
- Mikes Tamás: A nemzöld zöldek

1994.10.11. – Dr. Lévay Péter: A jobb és a bal a fizikában
Dr. Takács Ferenc: Belfastról

1994.10.18. – Szécsi Kavics: Az ónia paradoxonáról (perf.)

1994.10.25. – Tillmann J.A.: A növekvő napok népe (tarsolylemez-leletek)
- Sugár János: Az alkalmazás kora

1994.11.01. – Bíró Béla (Románia): Egység, kvantum, ciklus

90 I

BÍRÓ BÉLA
(sepsiszentgyörgy):
Egység, kvantum,
ciklus
'94. XI. 1.
R – klub

Tillmann J. A.:
A növekvő
napok nége/
Tarsolylemezlele-
tek
'94. X. 25.

1994.11.08. – Vita Nietzsche születésének 150. évfordulója kapcsán
- Ezüst Higany: Kedd a november-E, avagy csak október Hó-H (fluxus)

1994.11.15. – Kecskés Péter: Egészség, Hó, Lándzsa

1994.11.22. – Szilágyi Ákos: A katasztrofális világállapot

A Nietzsche „Wagner színmű" megbeszék'se az Akácfa u.-ban

A „stáb"

Sugár János

Mátay Melinda

Litván Gábor

Litván Péter

Merthi Mehr Licht Ferenc

Sebeő Talán

Ármos Ozonde Tyllax

Szécsi Kiesel

Szathmári Botond

1994.11.24. – A Titanic Társulat „Monsalvat” c. Nietzsche-Wagner színdarabjának bemutatója az R.S.9. Színházban

1994.11.29. – Tímár Péter (eddig nem látott filmjeiből): Kudarcaim

1994.12.06. – Kotányi Attila: „Védekezni kell”...

1994.12.13. – Egy olasz-brazil Don Quijote darab vetítése

1995.01.10. – Kovács András Bálint: A véletlen, mint szimbólum

1995.01.17. – Csorba Simon: A Prorub – avagy a futásra alapozott kreatív edzésmód. Az Aciro Picta munka

PRÓRUB TRÉNING

Futásra alapozott kreatív edzésmód
alámerülés a jéglék ÚT hidegvizében
Földi ÚTON a cél: az acélos Emberi LÉNY

95.I.17.

AZ EMBERI LÉNY

Test	*Lélek*	*Alkotószellem*
egészséges	felemelő	Teremtőerő
erőfeszítés	magtűz	képzelőerő
(munka-szint)	(reaktor szint)	(művészi szint)

FELADAT

Non-verbális szociális munkamódszerek szerepének ismertetése.
A hallgatók gyakorlati és elméleti felkészítése a futásra alapozott kreatív edzésmód. (PRÓRUB TRÉNING) gyakorlati elsajátítására.
A test, a lélek és az alkotószellem e tréning által együtt fejleszthető.
A hallgatók saját-élmény szinten fedezik fel energiaforrásaikat.

TANANYAG

A kreatív edzésmód lényegének megértése és az edzés szerkezeti felépítése.
Utalás a szenvedélybetegségekkel való párhuzamokra.
Az agyalapi mirigy élettanának szerepe a futásban.
A betegségmegelőzés, a védettség kialakításának lehetőségei.
A biztonságérzet megszerzése és a helyes gondolkodásmód kialakítása.
A magyar- és a külföldi törekvések irodalmának összegyűjtése e tárgykörben, mint hiánypótló kutatás.
Saját elméleti és gyakorlati tapasztalataimnak felvázolása.

CÉL

A hallgatók képesek lesznek saját technikák és módszerek kidolgozására.
A helyes észlelés és a megkülönböztetés által a hallgatók pontos tudást kapnak saját erőforrásaik működési sajátosságairól.
Az ide vonatkozó szakirodalom összegyűjtése. közös vitákon annak eldöntése, hogy az irodalmi anyagból mi a lényeges.
Kapcsolatfelvétel a tömegsport és a szabadidő-sport rendezvények szervezőivel.
Saját sportrendezvények szervezése. A módszer itt eleveníti fel az eredeti olimpiai mozgalom hagyományait.
A személyiség mindhárom szintjének aktivizálódása.
Sport-tréning, Autogén-tréning és Művészeti-tréning, egyszóval:

PRÓRUB !

TRI-ÉN-ING

Lényeg:

Újjászületés az alámerülés, az izzás és a belső tűz átalakítása által, a jelképes lékben történő lehülés közben. A lék és a jég konkrétan jelképezi a halott anya méhét. A jéghideg magzatvízbe létra vezet. A létra konkrétan sugallja, hogy BIZTONSÁGOSAN meg lehet tenni az UTAT!

Érzékelhetően vezet az ÚT a hideg HALÁLBA. Soha nem tapasztalt érzést élünk át, amidőn lábunk és kezünk megkapaszkodva a létrába, határozott mozdulattal kiszakítjuk magunkat a jeges víz ölelő szorításából, a hideg levegőre!

Micsoda öröm, hogy szilárd talajt érzünk a lábunk alatt (mégha azt a szilárdságot a hóval borított jég biztosítja is). Micsoda túláradó boldogság, hogy szabadon lélegezhetünk, hogy túlélhettük a halált, hogy végleg kint vagyunk a vízből...

Mindenki másképpen éli át az alámerülést követő első tapasztalást:

" Ez a Sajátélmény lényege. "

1995.01.24. – Szurdoki Ferenc: Bevezetés az információelméletbe
- Parcz Ferenc: Két út – Assisi Szent Ferenc és P.P. Pasolini

1995.01.31. – Bíró Béla a Tragikum komédiája c. könyvéről beszél

1995.02.07. – Sugár János: A Hálózat problematikája

1995.02.14. – Szathmári Botond: Madách Tragédiája, mint a magyar bölcselet tengelypontja

1995.02.21. – Szécsi Kiesel: Tarkovszkij könyvéről II.

1995.02.28. – Várnagy Tibor: Felkészülés Beke előadására, avagy alibicím

TITANIC PROGRAMOK

HELYSZÍN:

Keddenként ½8-kor.
BUDAPEST, XI. kerület.
R-klub, Műegyetem rkp. 9. I. em.
Leszállás a 4-6-os villamosokról
a Petőfi híd budai hídfőjénél.

'94/95-ÖS ÉVAD
2. FÉL

II. 28. VÁRNAGY TIBOR: FÖLKÉSZÜLÉS BEKE LÁSZLÓ GONDOLATCSERÉJÉRE
III. 07. DR. BEKE LÁSZLÓ: MŰVÉSZETEK ÉS MÉDIUMOK MA
14. BEMUTATKOZIK A PATÓ PÁL PART; PARÁDI SZABOLCS: DOUGLAS ADAMS KOZMOLÓGIÁJA
21. SZOBOSZLAI JÁNOS MŰVÉSZETTÖRTÉNÉSZ: NÉZEM A KÉPEM, ÉS ŐNÉZ ENGEM

FILOZOFIKUSSÁGI MŰVÉSZETELŐRE ISKOLA
TITANIC
Műegyetem R-klub
BUDAPEST XI.
Rakpart 9. I. emelet.
GONDOLATCSERESOROZATA

Meghívott szellemtörténészek, filozófusok, művelődéstörténészek, irodalmárok, irodalomtörténészek és előadóművészek közreműködésével.

Filozofikussági alapokra épülő művészet iskola, 1981 óta megszakítatlanul.

902

1995.03.07. – Beke László: Művészek és médiumok ma, avagy utólagos felkészülés Várnagy Tiborra

1995.03.14. – bemutatkozik A Pató Pál Párt
- Parádi Szabolcs: Douglas Adams kozmoológiája, illetve a sci-fi és a filozófia viszonya

1995.03.21. –Kőhalmi Zsolt: A tökéletesség haszna, avagy a Centrum Szimbólumai

1995.03.28. – Vajda Mihály: Heidegger technikafelfogásáról

TITANIC PROGRAMOK

VAJDA MIHÁLY :

HEIDEGGER TECHNIKAFÖLFOGÁSA

Szabad beszélgetés, gondolatcsere
az ország legfontosabb gondolkodóival
a '81 óta megszakítatlanul működő
TITANIC Filozofikussági Művészetiskola
Gondolatcseresorozatán.

R-klub, Műegyetem rkp. 9., I. emelet.
1995. III. 28. kedd ¾8

ARTPOOL

-- Lévay Péter : Kvantummisztérium (videóra véve)

1995.04.04. – Surányi László: A trinitárius világfelfogás és a természettudomány (videóra véve föl)

TITANIC PROGRAMOK

Surányi László:

METAXXIOMATIKA

Szabad beszélgetés, gondolatcsere
az ország legfontosabb gondolkodóival
a '81 óta megszakítatlanul működő
TITANIC Filozofikussági Művészetiskola
Gondolatcseresorozatán.

R-klub, Műegyetem rkp. 9., I. emelet.
1995. IV. 4. kedd 19.45.

1995.04.08. – Mehr Licht: Szünet előtt (perf.), Bolt Galéria

1995.04.11. – Szoboszlai János: Nézem a képem, és ő néz engem (videóra véve föl)

1995.04.11. Mehr Licht: Át(t)llátszódva (perf.), Budapest, Jósika utca

1995.04.15. ÖTÖDIK TITANIC FESZTIVÁL (R-klub , Műegyetem)

V. TITANIC FESZTIVÁL
1995

Szilágyi Ákos, Ármos Ózon, Barna Róbert,
dr. Lévay Péter, Krausz Tivadar, Sugár János,
Ezüst Higany, Homeless, Mehrlicht Ferenc,
SzKárosi Endre, Karátson Gábor, Szécsi Kiesel,
Sebeő Talán, Vallai Péter, Mátay Melinda,
Szentjóby Tamás, Csorba Simon
közreműködésével,
a '81 óta megszakítatlanul működő
TITANIC Filozofikussági Művészetiskola
Gondolatcseresorozatán.

R-klub, Műegyetem rkp. 9., I. emelet.
1995. IV. 15. szombat 17 - 24

- Ármos Ózon és Szécsi Kiesel kiállítása
- Vallai Péter: Részletek Sebeő Talán Gondolám , a malom c. drámájából (videóra véve föl)
- Ármos Ózon: Megnyitó (perf.) (videóra véve föl)

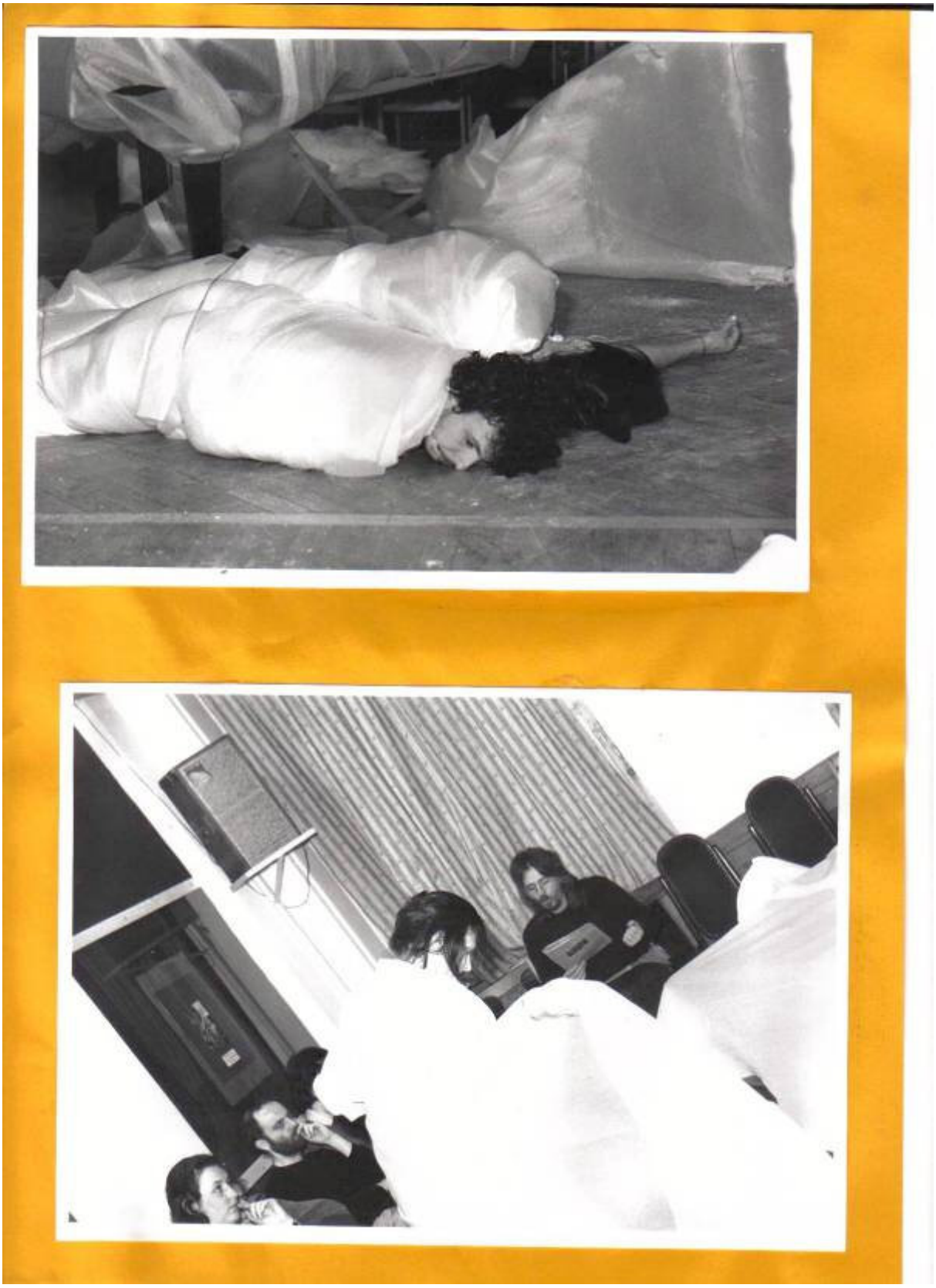

- Szilágyi Ákos: Légzőgyakorlat kezdő haldoklók számára (videóra véve föl)
- Karátson Gábor: A Nagy Átkelés (videóra véve föl)

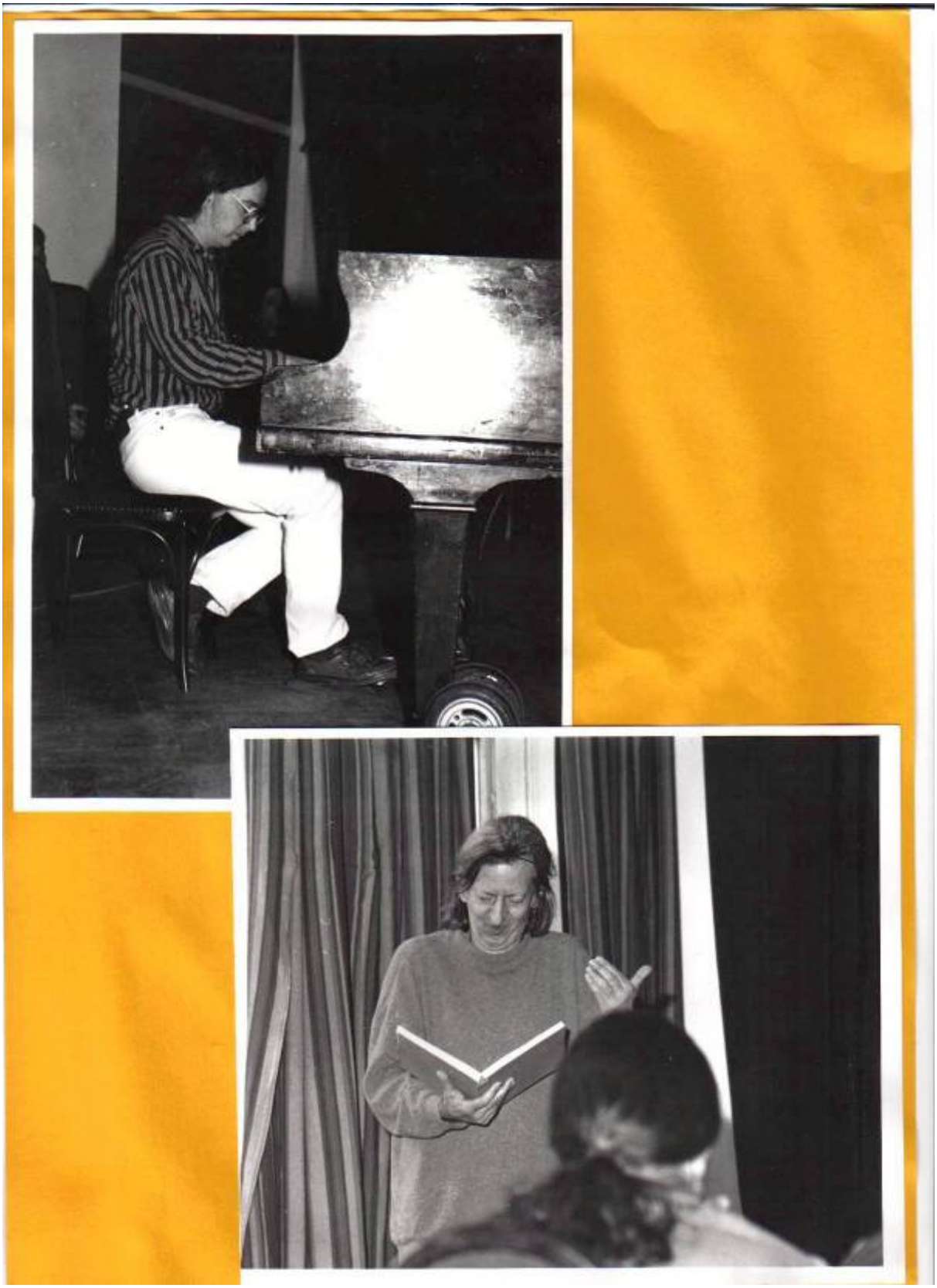

- Barna Róbert: Opera (kisszíndarab) (videóra véve föl)

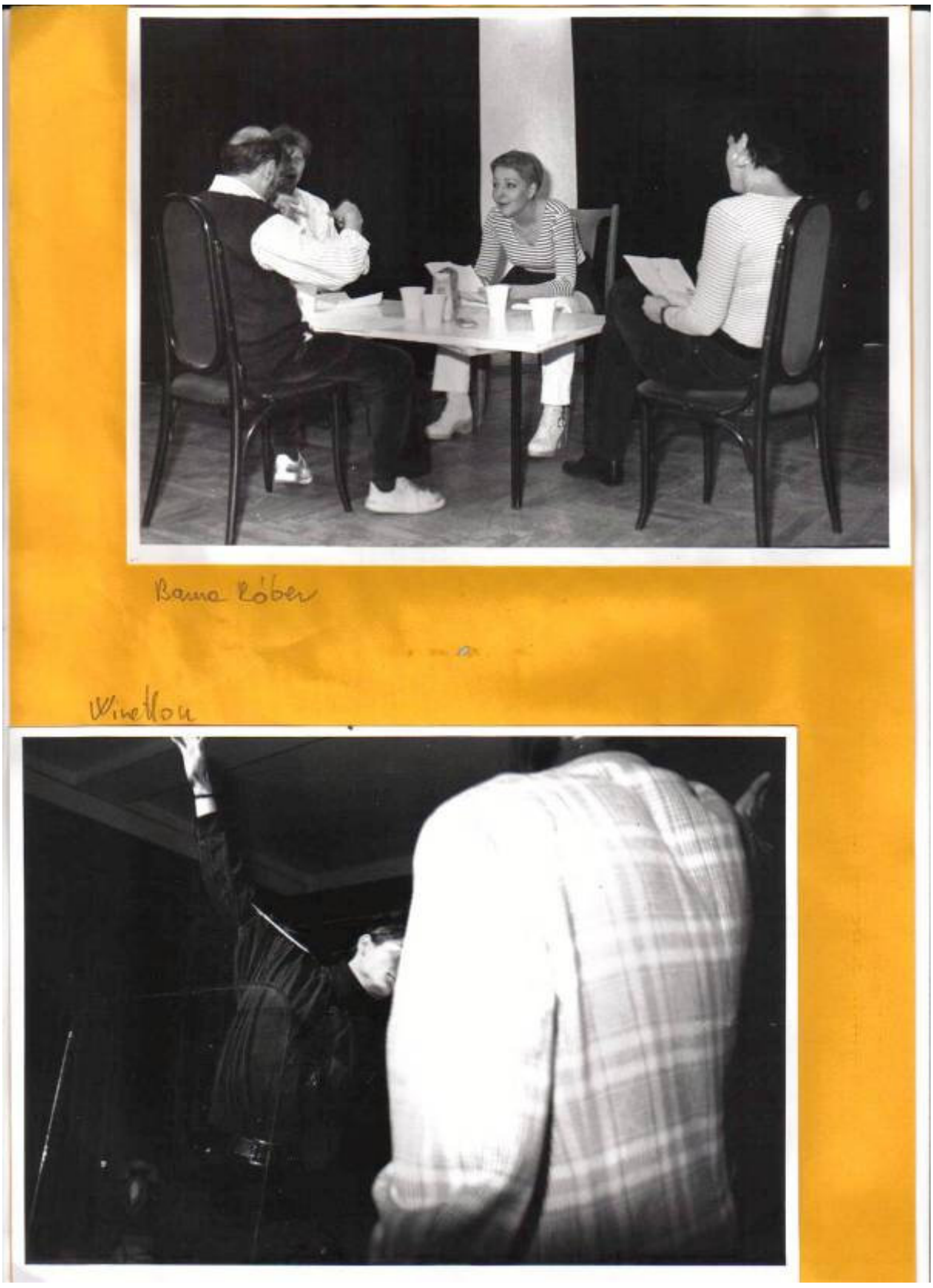

- Ármos Ózon: Időtánc (perf.). Szereplők : Ármosné Dr. Birkás Adrien , Mehr Licht , Szathmári Botond , Szécsi Kiesel András , Ármos Ózon (videóra véve föl)

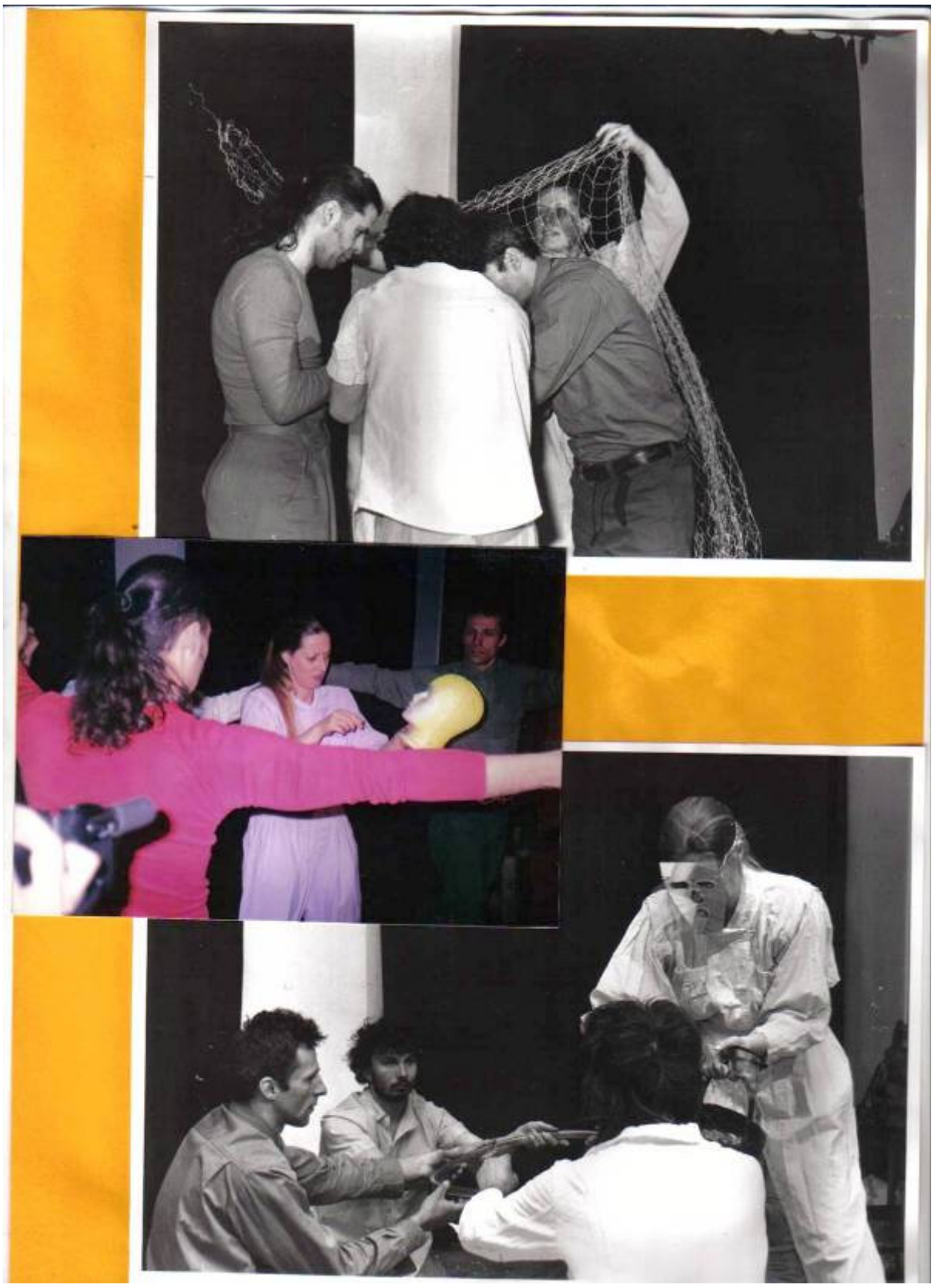

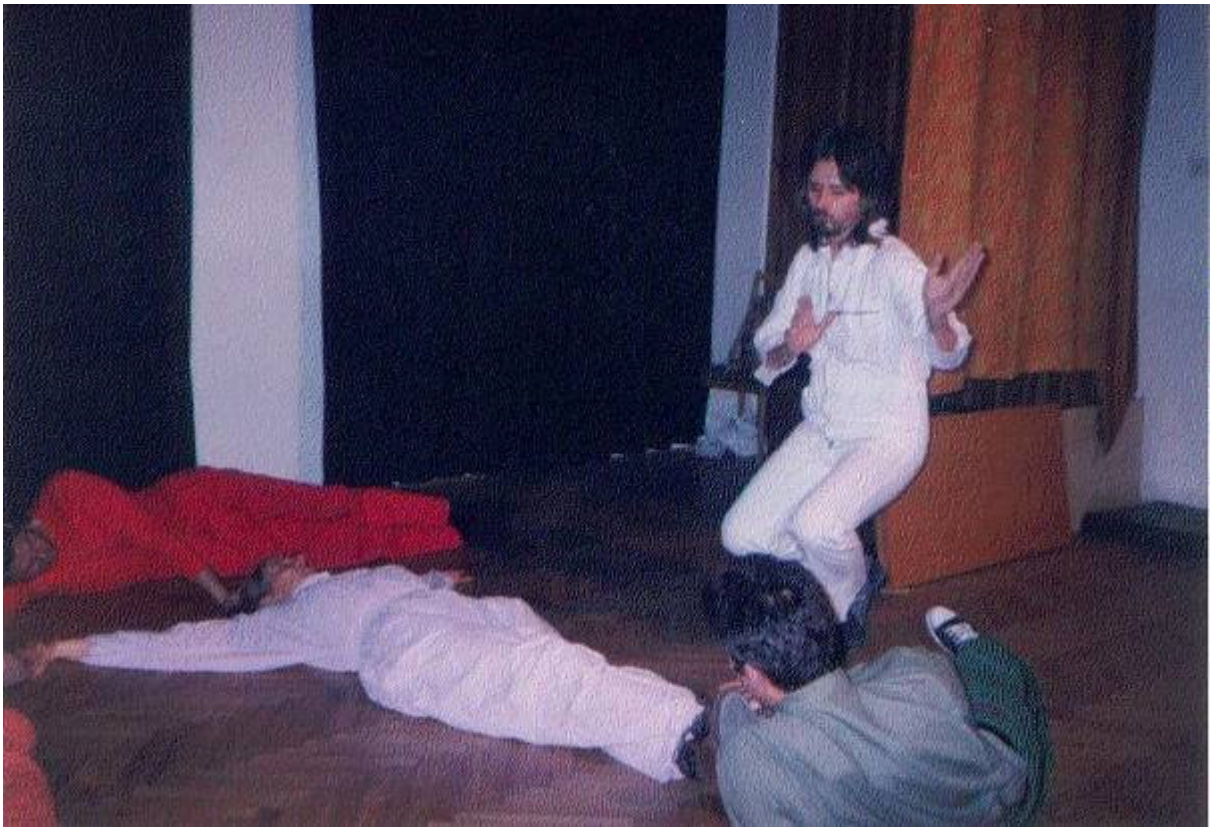

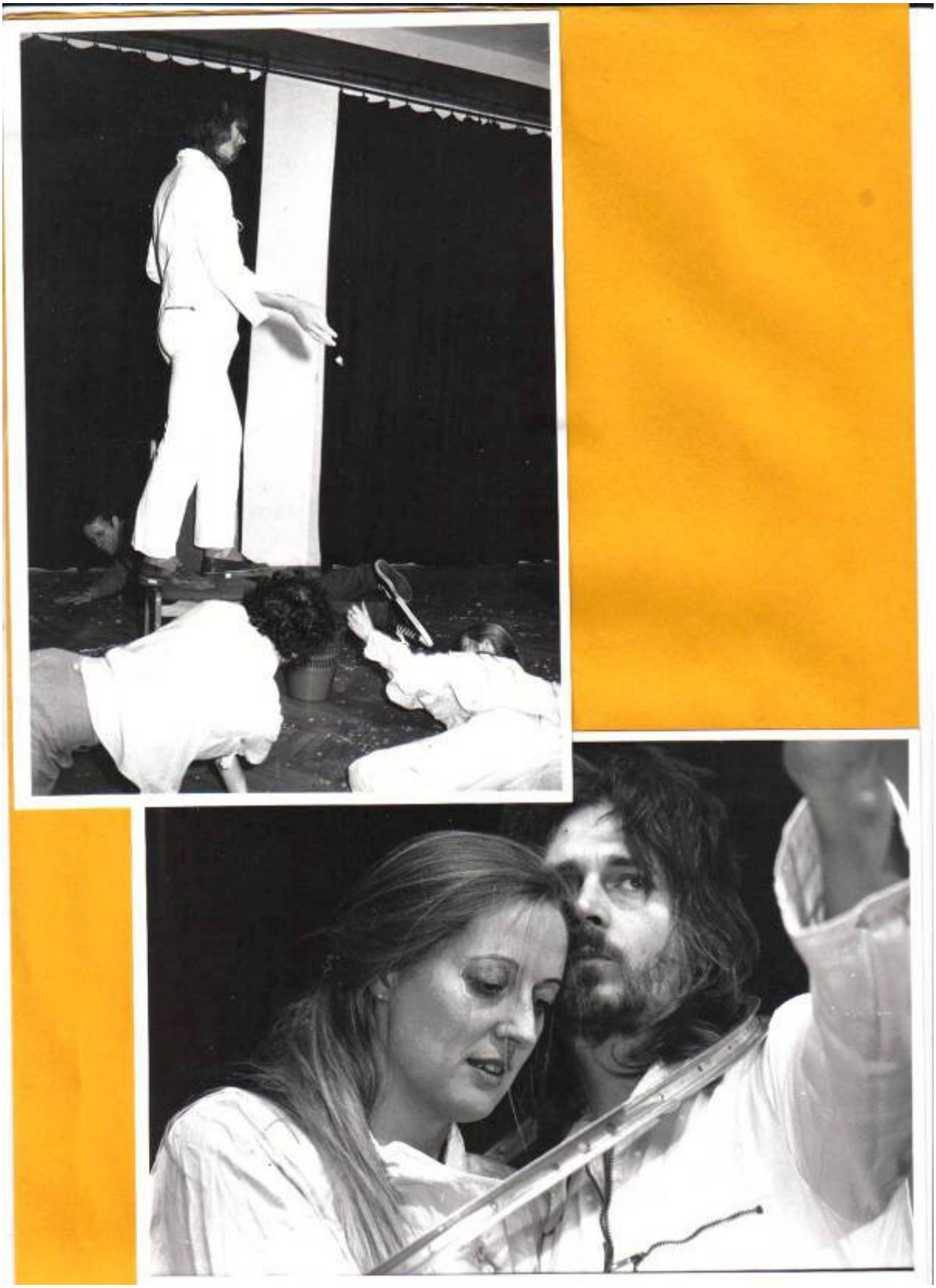

- Dr. Lévay Péter: Egy éjszaki álom jelenetei (videóra véve föl)
- Mehr Licht: Szünet (installációs performance) (videóra véve föl)
- Alone de Paul: Piktörs/z (zenés műsor) (videóra véve föl)

TITANIC

F E S Z T I V Á L

1995. Április 15-én
17 h -tól

A BUDAPESTI MŰSZAKI EGYETEM
"R" KLUBJÁBAN
(Egyetem rkp. 9. I. em.)

19 órai kezdettel:

PiKTöRS/Z

Kiállítás

melyre mindenkit szeretettel várok

Alone De Paul

GITÁRHANGOLÓ & CSENDHÁBORÍTÓ

- Szentjóby Tamás: TNPU

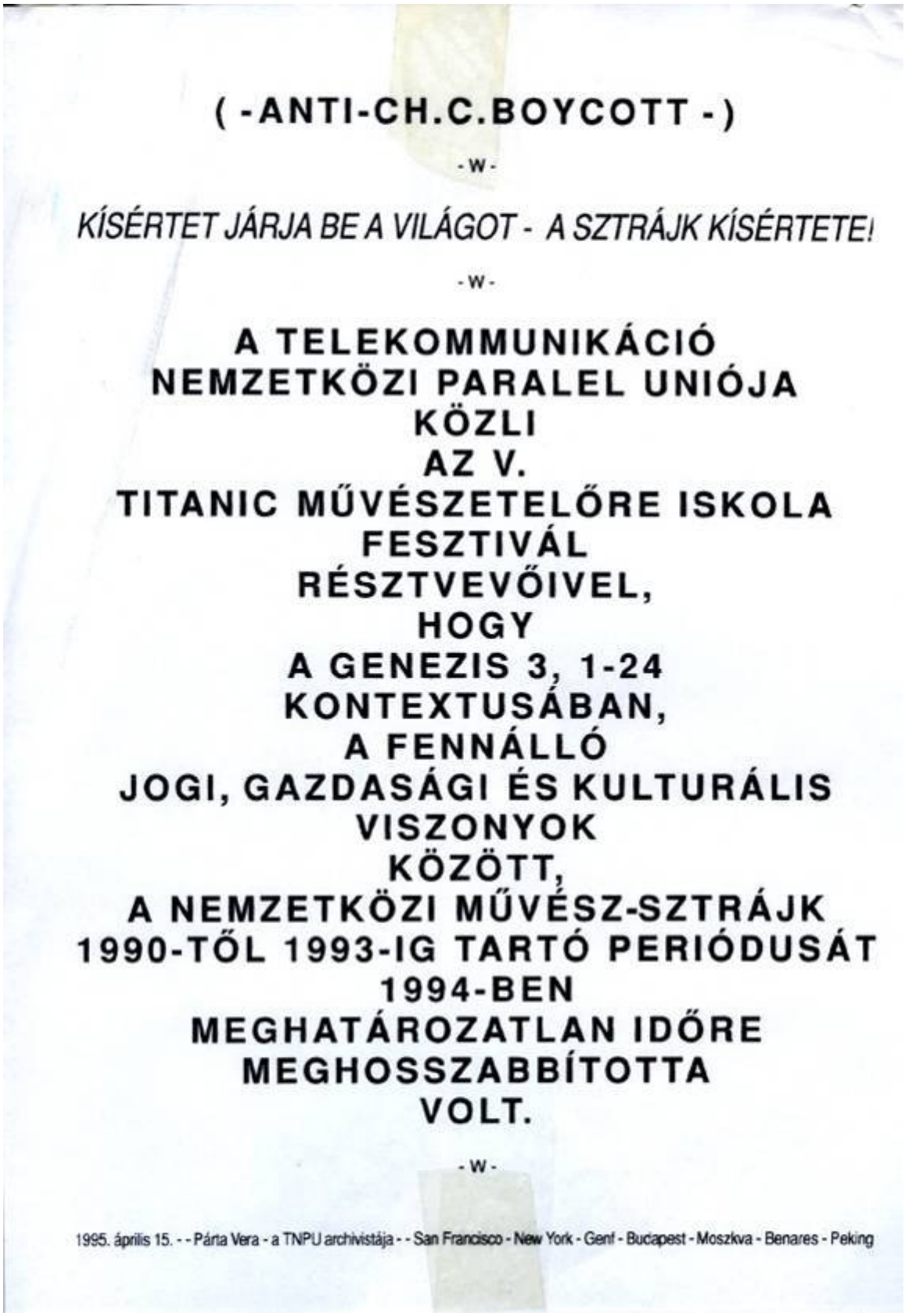

- Szécsi Kiesel András: Dobozálom (perf.)(Mátay Melinda, Berkes András, Szathmári Botond részvételével) (videóra véve föl)

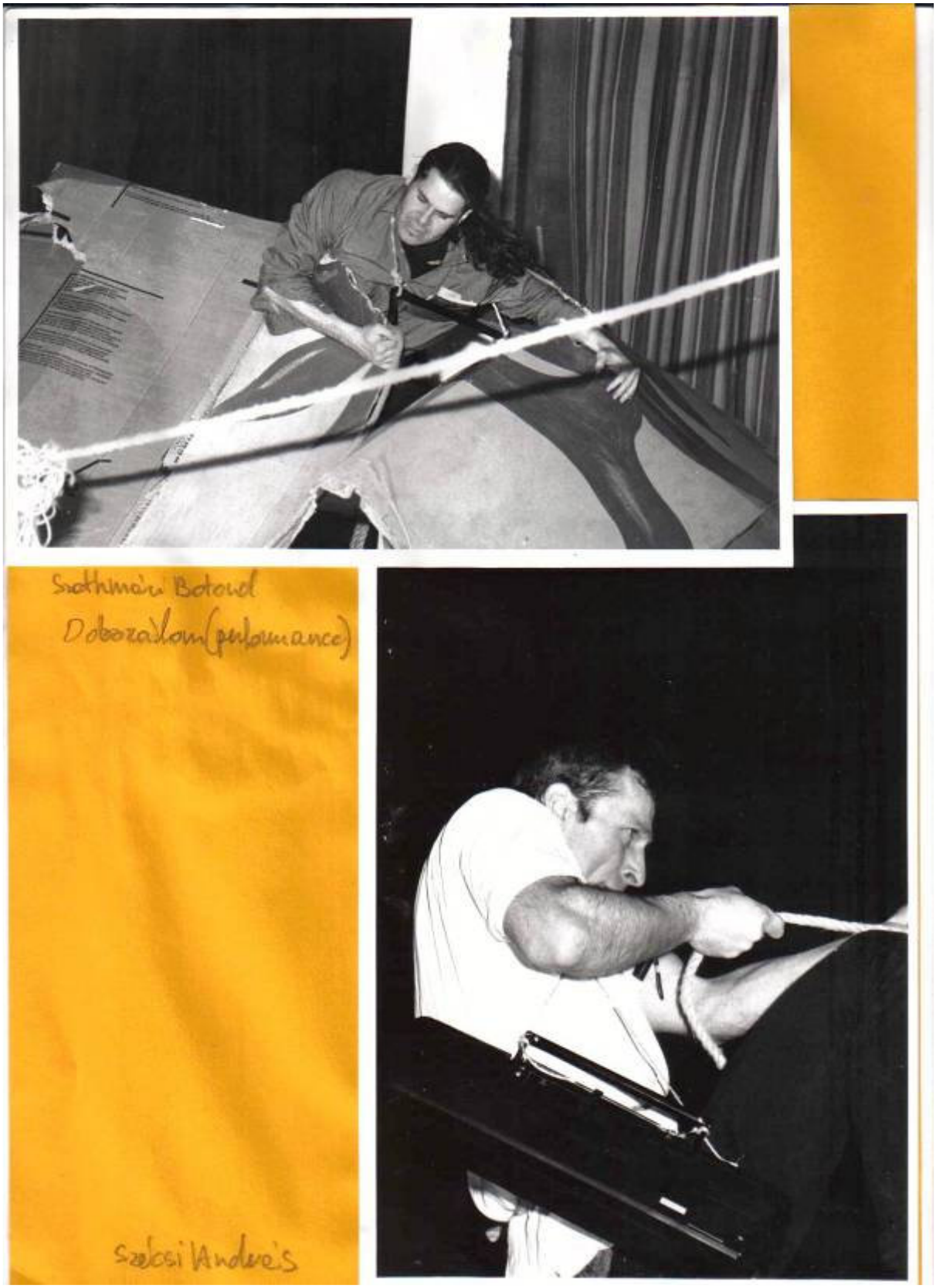

Doborálom (performance) Berlos András

- Sugár János: Az időmeghajtotta kamera, felolvasás, videóra véve föl
- Mátay Melinda: FILM-Impro (perf.) (videóra véve föl)

- Krausz Tivadar: Halál az ilyenekre (perf.) (videóra véve föl)

- Ezüst Higany és Homeless: A jéghegyet is szeretni kell (jégtánckoncert) (videóra véve föl)
- Csorba Simon: Ammonites (videóra véve föl)
- Szathmári Botond kiállítása

1995.04.18. – Dr. Máté János és Horváth Zsolt opponens: Az idő szerkezete (videóra véve föl)

1995.04.25. – Dr. Lévay Péter: Ezredvégi fizikusok és filozófusok technikafelfogása (videóra véve föl)

1995.04.26. – Szathmári B. Szécsi K.A. – Wittek B: Három és fél (perf.), FMK

SZATHMÁRI BOTOND, SZÉCSI KIESEL

WITTEK BÉLA

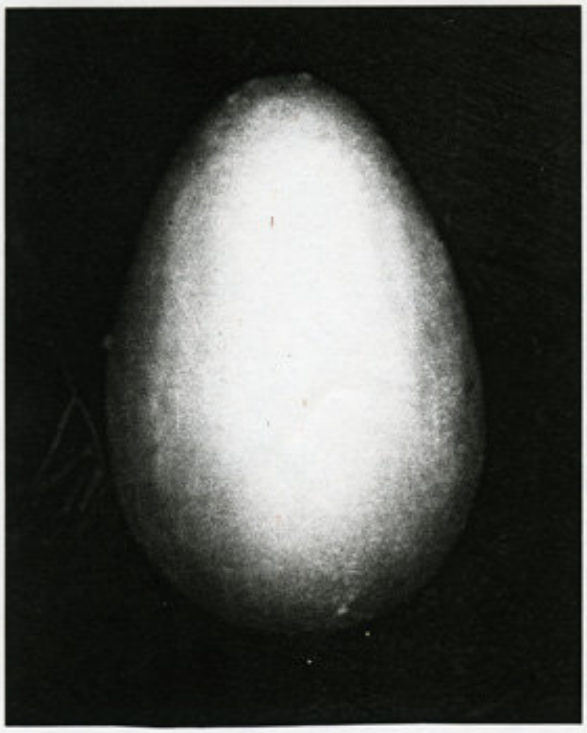

3,5 performance

FMK 1995 ÁPRILIS 26. 18h

FIATAL MŰVÉSZEK KLUBJA, 1062 BUDAPEST, ANDRÁSSY ÚT 112.

1995.05.02. Titanic filmek vetítése

1995.07.01. Vég-tag-tánc (perf.), Mátay Melinda, Szathmári Botond, Szécsi Kiesel András, Wittek Béla , Vác , Görög templom , Expanzió VII.

1995.07.2. Szécsi – Szathmári: Don-Kö-hote II. (perf.), Kapolcsi Művészeti Napok
- Szécsi kiállított képei és szobrai, Kapolcsi Művészeti Napok

1995.09.21. – Mehr Licht – Kerekes Zoltán – Litván Péter: Szobordöntés (perf.)
- Kecskés Péter költői estje

1995.09.28. – Berkes András: Napló (happ.)

1995.10.05. – Bohár András: Anthropológia és etikai vázlatok

1995.10.12. – Barna Róbert: A kifejezés, mint megértés, Műcsarnok (videóra véve föl)

1995.10.19. – Hernádi Alex: Danyilevszkijről (videóra véve föl)

1995.10.26. -- Mikes Tamás: Rosszmájú elmélkedések a történelemről

1995.11.02. Láthatatlan művészet fesztivál videójának vetítése

1995.11.09. – Makovecz Imre: Az építészet lényegéről (videóra véve föl)

TITANIC

Filozofikussági Művészetelőreiskola Gondolatcseresorozata

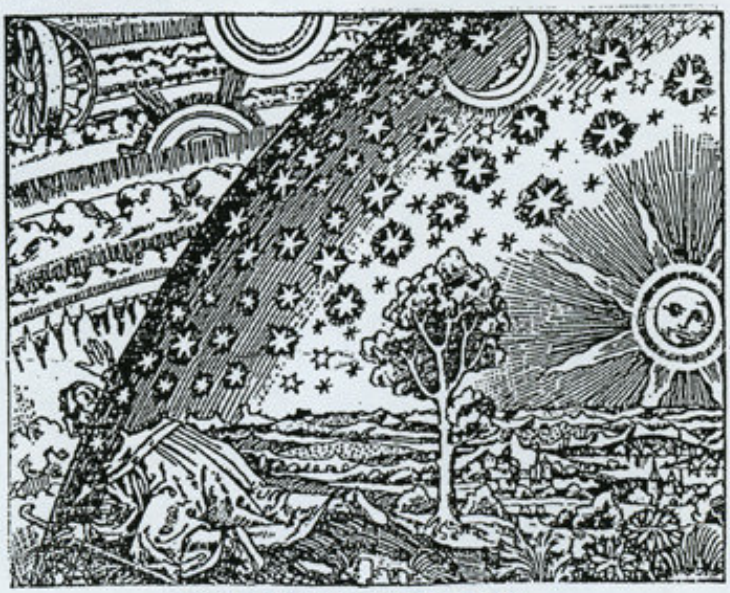

PROGRAMOK:

XI. 09 MAKOVECZ IMRE

AZ ÉPITÉSZET LÉNYEGÉRŐ

Budapest IX. Műegyetem rkp. 9., I. emelet
"R"-klub, csütörtökönként 19:30-kor.

TITANIC A MŰCSARNOKBAN :

1995.11.16. – Ármos Ózon – Szécsi András: Hiány: – a társadalom tévécéje, Műcsarnok
- Szilágyi Ákos: Szittyaszótár – posztfeszty körkép, Műcsarnok

1995

A MŰCSARNOK NOVEMBER HAVI TÁRSMŰVÉSZETI ÉS MÚZEUMPEDAGÓGIAI PROGRAMJAI

November 3. 18 óra
Élő Művészet sorozat
„Mi újság az e-mail korában?" – Halász András előadása a festészetről

November 5. 10–12 óráig
Műcsarnok Gyermekstúdió
Mozgó szobrok

November 7. 18 óra
Filmklub
Peter Hutton – Monory-Mész András: Meteo (1989) 90',
Emlékek egy városról (1985) 25'

November 11. 18 óra
A Kortárs ZeneMűhely koncertje
„Üvegekre és fémekre"

November 12. 10–12 óráig
Műcsarnok Gyermekstúdió
Kukucska-doboz – dobozterek építése

November 14. 18 óra
Filmklub
Komondy Zoltán: Tudat alatti megálló (1985) 40', Ámor végnapjai (1985) 90'

November 16. 19 óra
A Titanic Filozofikussági Művészetelőre Iskola programja
Szilágyi Ákos: Szittyaszótyár – posztfeszty körkép
Ármos Ózon – Szécsi András: A hiányról (előadások)

November 17. 18 óra
Élő Művészet sorozat
„Távolság" – Beöthy Balázs, Sibylle Hofter és Pereszlényi Rolland estje

November 19. 10–12 óráig
Műcsarnok gyermekstúdió
Kollázsok

November 21. 18 óra
Filmklub
Szirtes András: Rap-levelek (1987) 40'
Sóth Sándor: Szörnyas ügynök (1987) 78'

November 26. 10–12 óráig
Műcsarnok Gyermekstúdió
Betűjáték – szövegmantázsok

November 28. 18 óra
Filmklub
Enyedi Ildikó: Flirt (1980) 28', Téli hadjárat (1991) 35', Az én XX. századom (1989) 90'

November 30. 18 óra
Continuo együttes koncertje
Műsoron: Händel, Esterházy, Bach, Marcello, Vivaldi művek

A programok helyszíne a Műcsarnok Törley Terme – Budapest, Hősök tere
Jegyek a helyszínen válthatók. Információ: 343-7401
A Műcsarnok a műsorváltoztatás jogát fenntartja

1995.11.23. Vassy Zoltán. A parajelenségek természettudományos verificatioja III. (videóra véve föl)

1995.11.30. – Takács Ferenc: A Valamiről (R-klub) (videóra véve föl)

1995.12.07. – Tordai Zádor: A cselekvés hálójában(R-klub) (videóra véve föl)

1995.12.14. ÉVZÁRÓ A MŰCSARNOKBAN
- Ármos Ózon: 101 mondat (felolvasás) (videóra véve föl)
- Szkárosi Endre: Vonszerő (perf.) (videóra véve föl)

- Krausz Tivadar: Éberség (videóra véve föl)
- Sugár János: A házzá vált logika (videóra véve föl)
- Boris Nieslony: Kis nyulacska (perf.) (videóra véve föl)
- Kecskés Péter: Árpokratész kesztyűje (zenés perf.) (videóra véve föl)
- Jósika Utca Meets: High life (közreműködik az Almássy Téri Songs) (fluxus) (videóra véve föl)

1996.01.07. – Gondolatcsere Rádió (Sebő Talán)

Stúdiószemle, körletvizit

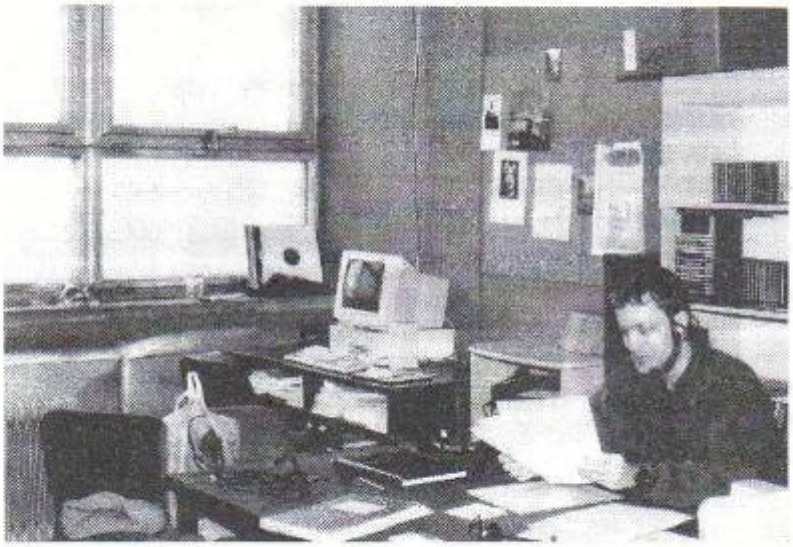

* 8. Ezen a képen a műsorkészítőt látjuk, a fülére tett mikrofonnal, ami a szája elé lóg.

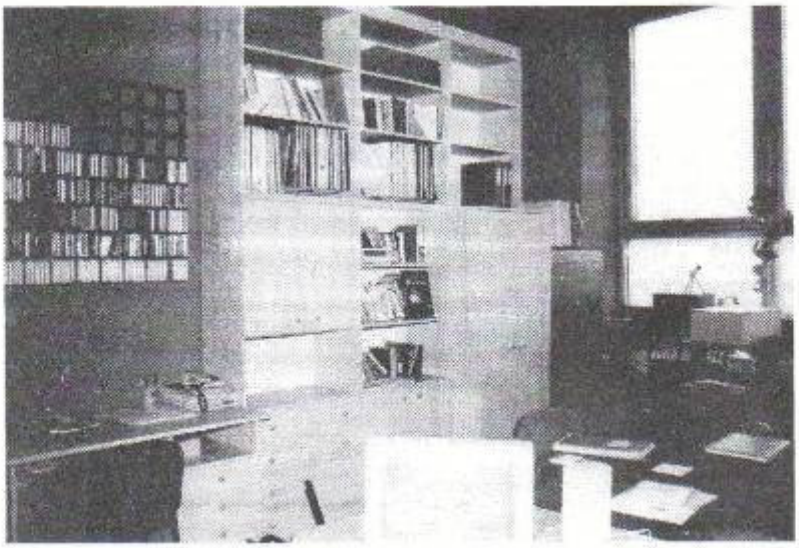

* 9. Ezen a képen pedig azt látjuk, amit a műsorkészítő lát, ha ő kezeli a technikát is.

- Filozófia (F) – A filozófus és a filozófia felosztása

1996.01.11. – Sebeő Talán: Varga Béla hyparchológiai rendszere, Műcsarnok (videóra véve föl)

1996.01.14. Gondolatcsere Rádió (Sebeő Talán)
- (F)- A nagy korok kérdései, a mitológiai háttér

1996.01.18. – Bohár András: Halassy-Nagy József filozófiatörténete és ennek pedagógiai vonatkozásai (videóra véve föl)

1996.01.21. – Gondolatcsere Rádió (Sebeő Talán)
- (F) – Platón, vita (elővezette Balogh Gábor)
- Zene (Z) – Clawfinger
- 1996.01.25. – Sebeő Talán 32-es ereklyéket olvas fel

1996.01.28 – Gondolatcsere Rádió (Sebeő Talán)
- (F) – Platón: Állam (előadta: Balogh Gábor)
- (Z) – Michael Nyman: A Prospero könyvei c. film zenéje

1996.02.01. –Csorba Simon: A Vadrózsa ösvényén (hermetikus nempornográf erotika (R-klub) (videóra véve föl)

1996.02.04. – Gondolatcsere Rádió (Sebeő Talán)
- (F) – Az igazság
- -(Z) – SPK: Oceania

1996.02.08. – Voigt Vilmos: A szemiotika elméleti vonatkozásairól (videóra véve föl)

1996.02.11. Gondolatcsere Rádió (Sebeő Talán)
- (F) – A filozófiai izmusok: Relativizmus, Pragmatizmus, Fikcionalizmus
- -(Z) – Violent Femmes
- Meghívottak (M) – Kómás Peppi (építész), MZ/X Sajátképmás Unplugged (kivéve célforgalom) (vegyész kandidátus) vitája Sebeő Talánnal, Seres Viktóriával és Balogh Gáborral az elfilozófátlanodododott , elszellemtelenült világban a filozófia a pedagógia és a gondolatcserék fontosságáról

1996.02.15. – Vajda Mihály: Hannah Arendt zsidóságáról (videóra véve föl)

1996.02.18. Gondolatcsere Rádió (Sebeő Talán)
- (Z) – Propaganda; Genesis; Dusk; Splendour of Favour: Red Indian
- (M) – A Pató Pál Párt

1996.02.22. – Titanic a Műcsarnokban :
- Sebeő Talán: A sumóról (videóra véve föl)
- Pató Pál Párt est (videóra véve föl)
- Szécsi S. A. Kiesel: Hermann Hesse mellett, alatt, mögött. (videóra véve föl)

1996. február 29. 18 óra – A Törökfürdő című folyóirat estje

A Titanic Filozofikussági Művészet Előre Iskola programja

1995. december 14. 19 óra – Titanic öcserélők: saját ellenpontjaink – Szathmári Botond, Széchy Kiesel, Sebeő Talán és Ármos Ózon rendhagyó előadása

1996. január 11. 19 óra – Sebeő Talán: Varga Béla hyparchológiai rendszeréről (előadás)

1996. február 16-én 19 óra – Szécsi András: Hermann Hesse mellett, alatt, mögött (előadás)

Előzetes

22.

29 February 1996, 6 pm – Törökfürdő Meeting

Programs of the Titanic Philosophistic Art Ahead School

14 Dec. 1995, 7 pm – Titanic Prime Exchangers: Our own Counterpoints – Irregular lecture by Botond Szathmári, Kiesel Széchy, Talán Sebeő and Ózon Ármos

11 Jan. 1996, 7 pm – Talán Sebeő: On Béla Varga's Hyparchological System (lecture)

22 Febr. 1996, 7 pm – András Szécsi: Beside. Below. Behind Hermann Hesse (lecture)

103

1996.02.25. – Gondolatcsere Rádió (Sebeő Talán)
- (Z) . Mártha István: Támad a szél – Kapolcsi Hangnapló
- (M) – Szilágyi Ákos: Légzőgyakorlat kezdő haldoklók számára; A katasztrofális világállapot

1996.02.29. – Viszonyunk Japánhoz

1996.03.03. – Gondolatcsere Rádió (Sebeő Talán)
- -(F) . Mi az ismeret? Agnoszticizmus, Irracionalizmus 1.rész
- (M) – Dr. Bécsy Tamás : A drámairól

1996.03.07. – A második lék

1996.03.10. – Gondolatcsere Rádió (Sebeő Talán)
- (M) – Bemutatkoznak a magyarországi eszperantisták

1996.03.11. – Mertlik Mehr Licht Ferenc : Lakoma (perf.) Vác

1996.03.14. – Surányi László: Zene, tánc, szó (videóra véve föl)

1996.03.17. –Gondolatcsere Rádió (Sebeő Talán)
- (M) – Tillmann József és Karátson Gábor

1996.03.21. – Tölgyesi László Internet
- A Gondolat---Jel szegedi lap bemutatkozása

1996.03. 24.– Mátay M. – Szécsi A.- Szathmári B.-Wittek. B.: Önvisszatükröződések
(perf.), Budapest Art Expo (videóra véve föl)

1996.03.24. Gondolatcsere Rádió (Sebeő Talán):
-(F) – Irracionalizmus II. rész. Racionalizmus

-(M) – Dr. Takács Ferenc és Kiséry András beszélget a hazai Shakespeare-kutatásról

1996.03.24. – Litván G. – Litván P.: A köteges-mibenlét – avagy a Parasztmadách, R.S.9 Színház

1996.03.28.- Lévay Péter: Kvantumminisztérium

1996.03.31. Gondolatcsere Rádió (Sebeő Talán)
-(M) – Bacsó Béla és Vajda Mihály beszélgetése a kortárs filozófiáról Rorty kapcsán

1996.04.04. – Szécsi S. A. Kiesel beszámolója egy lengyelországi performance-fesztiválról
- Jablonczay Tímea: Laodameia, avagy a halál ontológiája

1996.04.11. – Georg Kühlewind: A tízélű kasza, avagy a gondolkodás 10 legalapvetőbb hibája (videóra véve föl)

1996.04.14. –Gondolatcsere Rádió (Sebeő Talán)
-(Z) – Nietzsche: Édes titok; Da geht ein Bach; Im Mondschein auf der Puszta, Hymnus auf der Freundschaft
-(M) – Szécsi András: Hermann Hesse kapcsán

1996.04.18. – Bárdosi József: Monászok

VI. Titanic fesztivál

fellépnek:

Alone
Bohár András
Karátson Gábor
Lévai Péter
Mehr Licht
Ózon Tilax 7
Péterffy András
Sugár János
StAuby Tamás
Szirtes János
Szkárosi Endre
Tímár Péter
Tükör szinház
...S mások

Idõpontja:
1996.IV.20
szombat
16.30
Helye:
„R" klub
Budapest
Mûegyetem rkp.9

Mindenkit szeretettel vár a létrehívó:
Titanic Filozofikussági Mûvészetelõreiskola Gondolatcseresorozata

- Bohár András festményes happeningjei (videóra véve föl)
- Szkárosi Endre: Megatankhiba (hangkombináció) (videóra véve föl)

- Tükör Színpad (videóra véve föl)
- Alone de Paul: Öljétek meg az agressziót
- Péterffy András: Csak az ökör következetes -- gondolatok a nonlinearitásról (ea.) (videóra véve föl)
- Sugár János: Manna (perf.) (videóra véve föl)
- Szirtes János: Félig okkal vagy ok nélkül (videóra véve föl)
- Ezüst Higany és a jéghegy (videóra véve föl)
- Mehr Licht: Irány-ok (installációs perf.) (videóra véve föl)
- Battuta Együttes (Lévay Péter együttese) (videóra véve föl)
- Ármos Ózon Tyllax: Versek (videóra véve föl)

1996.04.21. – Gondolatcsere Rádió (Sebeő Talán)
-(F) – Kriticizmus – (Z) – Jethro Tull
-(M) – Dr. Bécsy Tamás : A drámaelméletek lehetséges útjai

1996.04.28. Gondolatcsere Rádió (Sebeő Talán)
– Pató Pál Párt: Szodoma és Gomorra rehabilitálása
- (F) – Világnézetek: A naturalizmus
- -(Z) – Actus
- (M) – Szécsi András: A kiválasztottságról

1996.05.05. – Gondolatcsere Rádió (Sebeő Talán):
-(M) – Barna Róbert és Settenkedő előbbi íróiskolájáról

1996.05.12. – Gondolatcsere Rádió (Sebeő Talán):
- (F) – Idealizmus, Az ellentétek feloldása, A Kelet...
- (Z) – Kecskés Péter és a Psychic TV, Laibach
- (M) . Kecskés Péter és Bakos József

1996.05.19. – Gondolatcsere Rádió (Sebeő Talán):
- (M) – Georg Kühlewind és Lack

1996.08.09-11.: SZEM Fesztivál '96, Alsószenterzsébet Berkes András festőművész házában.

MEGHÍVÓ

Nyugat-Zalai *Szem* Fesztivál

Alsószenterzsébet
1996. augusztus 9-10-11.

Fesztiválgazda: Berkes András
festőművész
1029 Budapest, Rézsű u. 127/a
Telefon: 06-1-397-1304
Fesztivál ideje alatt telefon
06-20-346-922
06-30-421-532

1996.08.10.Szécsi Kiesel András, Szathmári: Csuang-ce álma (perf.) (videóra véve föl)

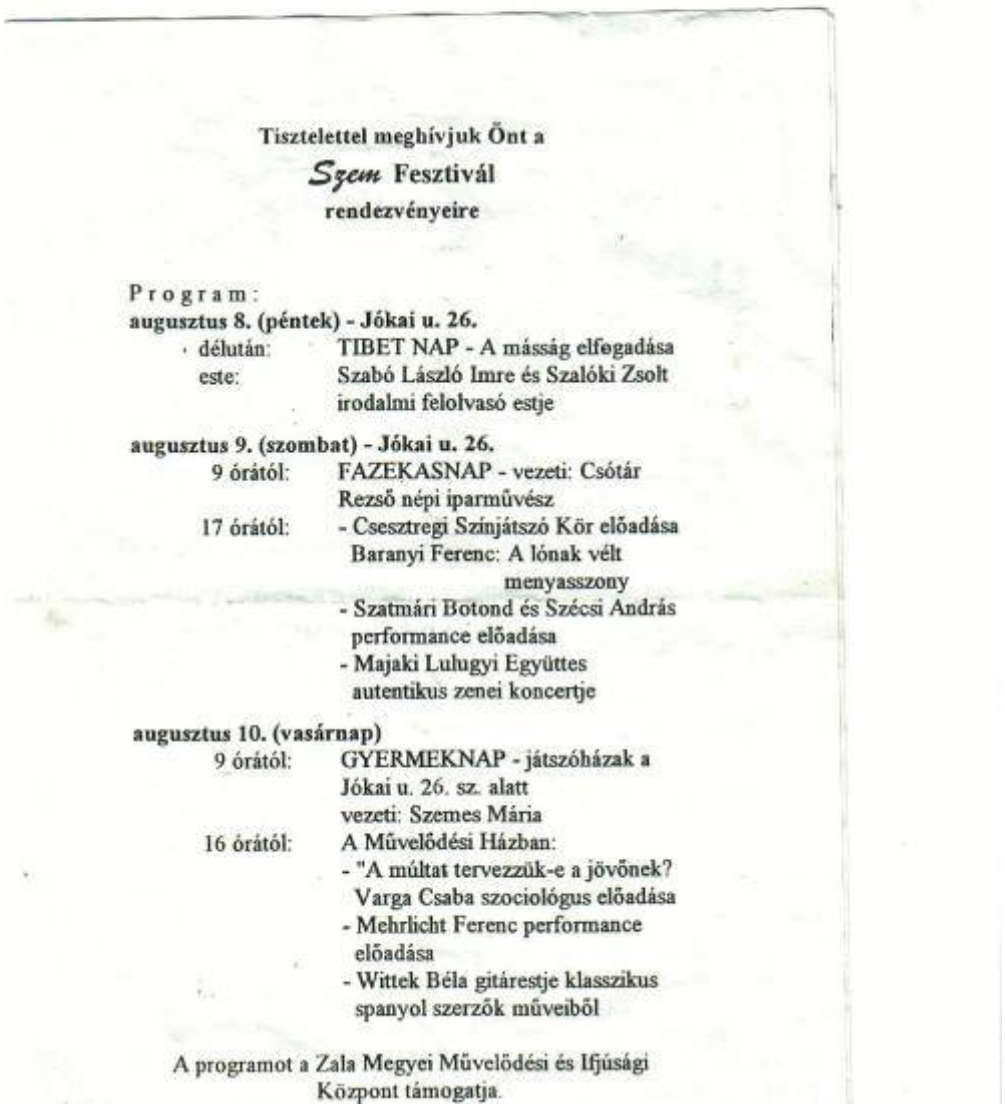

Tisztelettel meghívjuk Önt a

Szem Fesztivál

rendezvényeire

Program:

augusztus 8. (péntek) - Jókai u. 26.

délután: TIBET NAP - A másság elfogadása

este: Szabó László Imre és Szalóki Zsolt irodalmi felolvasó estje

augusztus 9. (szombat) - Jókai u. 26.

9 órától: FAZEKASNAP - vezeti: Csótár Rezső népi iparművész

17 órától: - Csesztregi Színjátszó Kör előadása Baranyi Ferenc: A lónak vélt menyasszony

- Szatmári Botond és Szécsi András performance előadása
- Majaki Lulugyi Együttes autentikus zenei koncertje

augusztus 10. (vasárnap)

9 órától: GYERMEKNAP - játszóházak a Jókai u. 26. sz. alatt vezeti: Szemes Mária

16 órától: A Művelődési Házban:

- "A múltat tervezzük-e a jövőnek? Varga Csaba szociológus előadása
- Mehrlicht Ferenc performance előadása
- Wittek Béla gitárestje klasszikus spanyol szerzők műveiből

A programot a Zala Megyei Művelődési és Ifjúsági Központ támogatja.

1996.08.11.: Mehrlicht Ferenc performansza

1996.09.06. –22 – Szécsi András Arcok – Maszkok c. kiállítása, Kápolna, Balatonboglár

1996.9.26. – Gondolatcsere Rádió (Sebeő Talán):
- (M) – Surányi László és Tábor Ádám

1997.03.11. : 15 éves fennállásunk megünneplése Mátay Melindánál szinte az összes addigi Cserélővel Ármos Ózon Tyllax és Szécsi Kiesel András beszédével (videóra véve föl)

CSERESOROZAT
NEMZETKÖZI
FILOZOFIKUSSÁGI
MŰVÉSZETELŐREISKOLA
H – 1023 BUDAPEST, APOSTOL 13/B

'57-II. 26.

Kedves Gyuri.

Egy archaikus papíron írok Néked. Már nem adtuk ki (tiszta pap ír lett). Tizenötévesek lettünk, kedves Archivá Tor uram! Meghívunk Téged a márczius 11-i este 9 trás bankettunkra, melyzártkörű. A megjelenés kizárólagosan — Néked is — ünneplős.

A helyszín: MÁTHY MELINDA
Bp. II. Szász K. u. 3.
fszt. 6. (t.-201-3468).

Jusul:

Barátod

ARTFORTH SCHOOL • MŰVÉSZETELŐRE ISKOLA • KUNSTVORAN SCHULE
TITANIC
CINATIT

1997.04.19. HETEDIK TITANIC FESZTIVÁL (R-klub , Műegyetem)

HETEDIK TITANIC FESZTIVÁL

a tizenötéves Cseresorozat Nemzetközi Filozofikussági Művészetelőreiskola gyermekeként

Budapest, 1997. április 19. szombat ½ 3
(ahogy azt a Bódy Gábor meghatározta)

Műegyetem, R-klub.

Budapest XI. Műegyetem rakpart 9.

- Cseresorozat Színház
- dr. Lévai P. és Mátay Melinda
- Szkárosi Endre
- Ezredeleji beszélgetések: Jankovics M., Karátson G., Szemadám Gy., Szilágyi Á., Vajda M.
- Lois Viktor és a Tundravoice
- Barna Róbert
- Székelyhídi Zsolt
- Tükör Színpad
- Weber Kristóf
- Fekete Balázs

A szervezők fenntartják, hogy a fentiekből 1 hiányozhat.
Büfé adott.

(www.geocities.com/Athens/Forum/3243/)

A színésznek az a legfontosabb képessége, hogy kapcsolatokat tud teremteni. A kapcsolatteremtés a kollégákkal és a nézőkkel történik. Ha nincsenek nézők, csak rögzítik a jeleneteket, az hasonlatos ahhoz, mintha valaki nem éli át a nemi aktust, csak a lefényképezett változatát látja. Ezt a példát nem frivolitásnak szánom. Mi tulajdonképpen nemi kapcsolatba kerülünk a nézőkkel. Ennyire közvetlen a kapcsolat a színész és a publikum között. A nézők úgy viselkednek, mint egy felajzott menyasszony, aki alig várja már, hogy az aktus megessék, brutálisan megerőszakolják. Zokogjon, ne kapjon levegőt. Ha ez jól sikerül, akkor a közönség kielégülten távozik. Ez az élő kapcsolat semmiféle filmmel, tévéjátékkal nem pótolható. Emiatt színházra mindig szükség lesz, és az igazi színészek számára mindig ez lesz a legfontosabb.

- Dr. Lévay Péter és Mátay Melinda: Fokról fokra (videóra véve föl)

a legnagyobb erény olyan lény,melytől
minden ember fél
a legnagyobb erények nálam a
következők:gyötrelem,kín,háborúság,
gonoszság
mivel nem tudok közülük választani,ezért
a világtól elbujdosok
a legnagyobb erény olyan fény,amitől
saját maga is megvakul
a legnagyobb erény csak a végtelenben
létezik,a végtelen meg távol van
a legnagyobb erényt életfogytiglanra
ítélte a bíróság,megszökni az állandóan
nyitva levő ajtók ellenére
is lehetetlen.
a legnagyobb erény önmagát sem ismeri fel
a legnagyobb erény csak én lehetek az
idők végeztéig.

Ezüst

- Szkárosi Endre: Az alvilág első kapuja (videóra véve föl)

- Ezredeleji beszélgetések: Jankovics Marcell, Karátson Gábor, Szemadám György, Szilágyi Ákos (videóra véve föl)

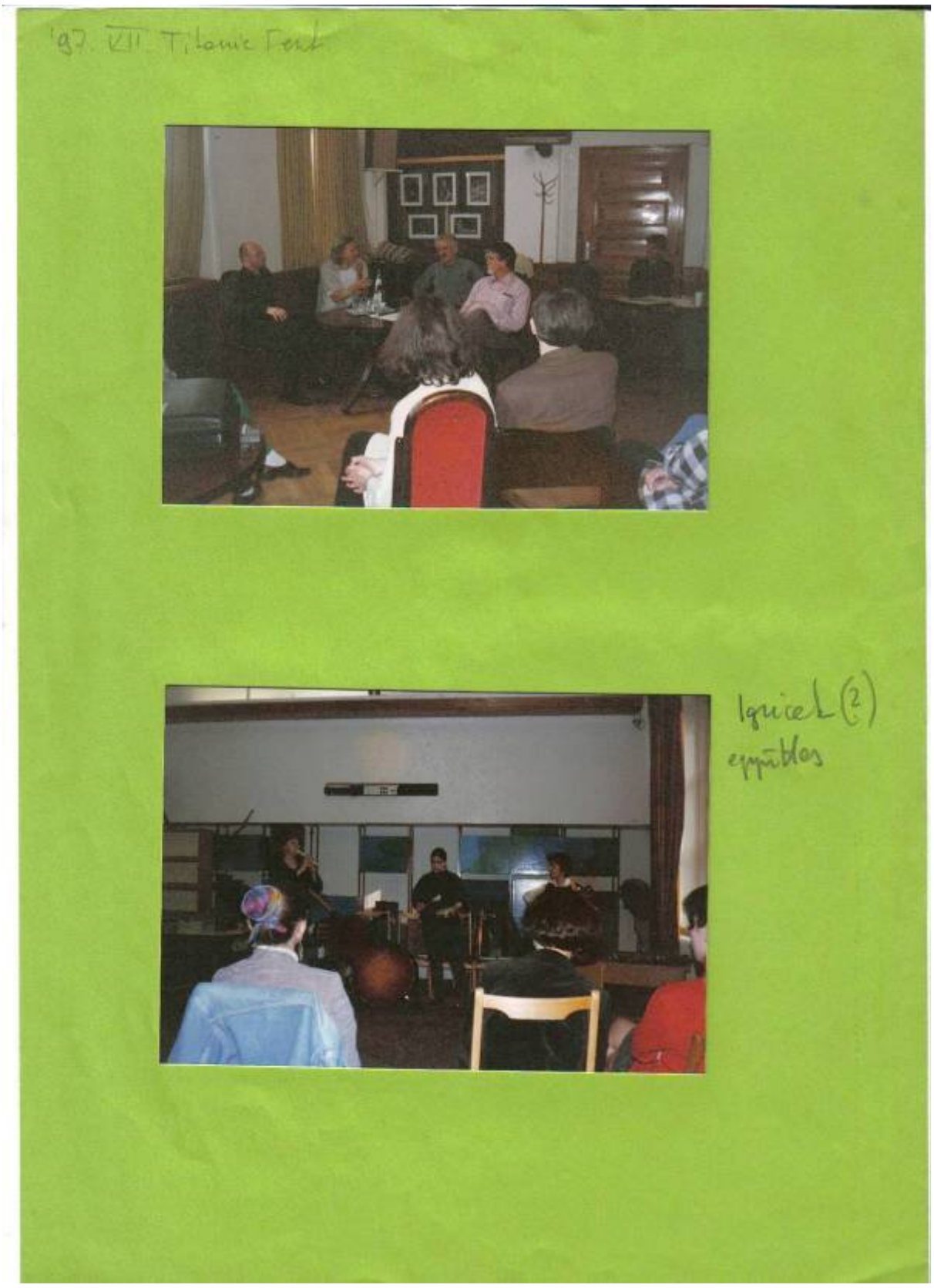

-- Az Amulett együttes koncertje (videóra véve föl)
- Barna Róbert: A nőm (videóra véve föl)
- Tükör Színpad (videóra véve föl)
- Wéber Kristóf: Descrescendo (videóra véve föl)
- Fekete Balázs: ?
-- Lévay Péter s a Battuta Együttes (videóra véve föl)
-- Danada Cry a vasutak racionalizálásáról (humoreszk) (videóra véve föl)
-- K. Kabay Barna performansza I. (videóra véve föl)

'97 VII

T. Long Feul

K. Kabay Barna (?)

performance

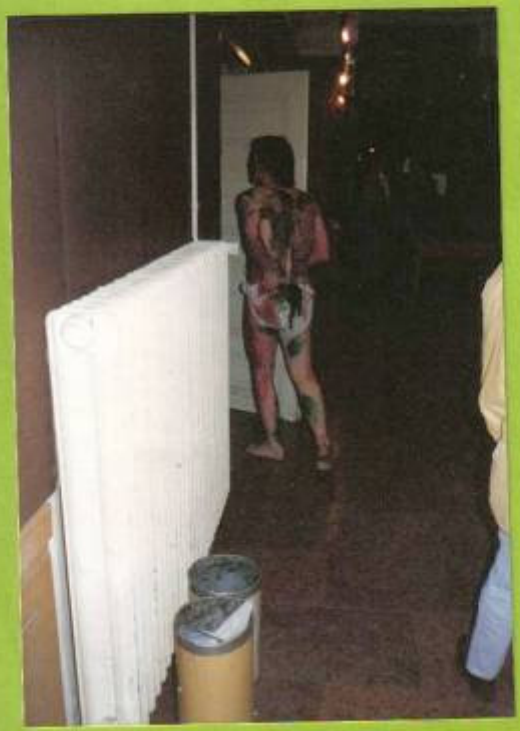

-- Székelyhídi Zsolt : (videóra véve föl)
- Lois Victor s a TUNDRAVOICE (videóra véve föl)
-- K. Kabay Barna performansza II. (videóra véve föl)

1997.09.13. NULLADIK TITANIC FESZTIVÁL, Nagymarosi Művelődési Ház
- Csoportos kiállítás: Dorner Anita, Pekó Anita, Győrffy Sándor, Mehr Licht
Ármos Ózon
Szathmári Botond, Fűzéressy Erika, Fekete Balázs, Pécsi Sándor, Szécsi András, Agy Csoport (Fazekas Fanni, Fazekas Ádám, Sipkovits Noémi)
- Zene: Wittek Béla, Amulett, Nagymarosi Ifjú Muzsikusok ,
-- Tundravoice

Tundravoice
Titanic - Nagymaros
Fesztivál
A szeptember 13.-i program a következő:
Megnyitó beszéd
Bohár András
Szécsi András
Csoportos kiállítás résztvevői:
Dorner Anita,
Pekó Anita,
Győrffy Sándor,
Mehr Licht,
Ármos Ózon,
Szathmári Botond,
Füzesséry Erika
Fekete Balázs
Pécsi Sándor
Wittek Béla
Szécsi András
Ágy Csoport:
Fazekas Fanni
Fazekas Ádám
Stipkovits Noémi
Nagymarosi Műv. Ház 1997.09.13. szombat 17 h
Mindenkit várunk „ Végtelen Szeretettel"
Titanic Művészetelőre Iskola
1072 Bp. Akácfa u.16.
Tel: 342-2638
Irodalom:
Székelyhídi Zsolt,
Ármos Ózon
Sebeő Talán
Ujfalussy Bálint
Zene:
Wittek Béla,
Amulett,
Nagymarosi Ifjú
Muzsikusok
Performance ,színház:
Mehr Licht - Ármos Ózon
Pekó Anita

- Performance, Színház: Mehr Licht – Ármos Ózon, Pekó Anita,
- Irodalom: Székelyhídi Zsolt, Ármos Ózon, Sebő Talán, Újfalussy Bálint

PEST MEGYEI KRÓNIKA – KULTÚRA 1997. szeptember 19., péntek

okkal

kaucsukbabái. Mellet-
g régebbről a csutkaba-
akanálbaba, a lencsiba-
den babák ősanyja.
mszéd népek népviselet-
öztetett babák inkább a
valók, ugyanúgy, mint
r tájak jellegzetes ruhá-
k – amint egy húsvéti
dást, egy piaci pillanat-
brázolnak. Aztán van-
apán cupidók, csárdás-
-babák, egy életnagy-
Marika édesanyjának
var ruhájába öltöztet-
agi népviseletes baba, s
s-templom első viaszjé-
Marika akkor tett rá
mikor a viaszbabának
1896-ig betöltve tisztét
csak a bal karja elol-
yertyák fényétől, vagy
yermek keze melegétől.
ra Marikához került.
úgy, mint Marikáét.
gen hagyott föl a pesti,
úti babaklinikával, s
ves hová vinni a megva-
rja törött, haja hullott
, panaszkodnak a baba-
Pedig Marika megteszi,
telik. Ha már rávitte a
ogy az ötvenes években
lt ügyvédférj sovány
mellett babafabrikát
gitsen eltartani a csalá-
már az ipar kiváló mes-
ig vitte, akkor a babák
ása mellett szívesen ta-
érdeklődő lányokat,
okat. Hadd tanulják
sok is, hogyan kell a fe-
ázni, a testet kitömni, a
ezádrótozni, s egyálta-
y mitől lesz a rongyok,
almazából baba. Azok
kik ezt tudják, tehát a
a tanulás mellett ki is
tják a műveiket; Mari-
ben bábszínház is van,
játék, kedves házigaz-
ztalja a betéréket.
amúzeum Szentendrén
a Sas utca 18. alatt,
lítható a 11-es útról a
felé. Nyitva minden
18 óráig, a belépőjegy
nek 200, a gyerekek-
forint.

J. A.

Az egyhúrú hegedű dallama

Kortárs összművészeti fesztivál Nagymaroson

Összművészeti fesztiváinak adott otthont Nagymaros. No eget verő felhajtásra azért ne számítsunk – bölcs óvatosságból maga a szervező is a „nulladik" ilyen típusú rendezvénynek becézte el a hét végi szolid kavalkádot.

Van egy jó hírem és egy rossz hírem. A jó: buli volt, fesztivál. A rossz: nem állt össze igazán, nem kapott irányt még ez az egész. Hát lássuk most azt, ami jó volt – nem árt, ha annak terjed a híre.

Voltak mindenféle érdekes képek és szobrok, volt érzelmes-meditatív performance, voltak versmegzenésítő klasszikusok nyomdokán taposó igricek. És műfaja csúcsminősége gyanánt volt itt egy repetitív könnyűzenei együttes, alias *Tundraboys*. Kezdjük hát velük – ha programban az utolsó (a legínyencebb csemegének járó), akkor újságban az első számú hely illeti őket.

Pedig aki először látja őket színpadra készülődni, bizony könnyen megrémülhet. Saját találmányú hangszerek: egyhúros hegedű, oszlopgitár írógépsínből, basszuszongora kávéfőzőből – ugyan miféle macskazene fog ebből kisülni? Akár hiszik, akár nem: szellemes, élvezetes, dallamosan táncolható. A ritmus elemi, a dallamvilág szűkös: már-már monotonnak érezzük, de újra meg újra belecsavarodik az egészbe egy felvillanyozó zenei fordulat – továbblebegtetve a muzsikát.

A hangszerek kiötlője, összebütykölője, a rájuk szabott zenei repertoár kitalálója *Lois Viktor*, egyben az együttes vezére. Tizhúros pedálzongorájával már találkoztam egy szentendrei kortárs képzőművészeti tárlaton; ott a szobrászat felől érkezett a zene – itt a zene felől a szobrászat. Csak az élményt kísérő gondolat egy és ugyanaz: ennyi tehetség és eredetiség egy rakáson ritka tünemény.

Kevésbé eredeti, de azért tehetséges az *Amulett* trió három daloló leánya. Kétszeres hagyományfolytatók ők: vándorénekeseknek aposztrofálják magukat (a kezdetekért lásd a középkort), amellett versmegzenésítéseket adnak elő (most a Kalákára és a Sebőékre lebet gondolni).

Amulettek hoznak sajátmuzsikájú Shakespeare-t és József Attilát, Zalán Tibort és Tóth Ferencet. Szép minden – de csak majdnem. Mert némileg zavaró körülményként sajnos a hangocskájuk kicsinyég képzetlen; ami a vezérénekes-zeneszerző leányzó esetében nagy luxus – neki igazán lenne esélye (szakemberfélé segítségével persze) a torkából csordogáló cérnát jó sodrású dallamfolyammá változtatnia.

A látványt és hallványt vegyítő performance műfaj úgyszintén képviseltetik egy kétszemélyes produkció jóvoltából. Címe: Laolli – a cím magyarázata: a legmagasabbrendű egyesülés a Napban. Csekélységem értelmezésében: csúszómászó pondrólétezésből (alufóliaruházat: féregtest, álarc: arctalanság) így lesz az alkotás (virágok festegetése) révén méltó emberi harmónia (a kellékek itt: közös gyertyagyújtás, egymásnak nyújtott pohár, a Szupersztár Hézsanna-hozsannája.)

A fesztivál-kezdemény szereplőinek gyűjtőneve Titanic – laza kapcsolódású alkotókör, most bukkan fel a kísérletezés mélyéből. Egy darabig várhatóan amolyan művészeti Noé bárkája lesznek még, melyben jól megférnek az egymástól előtű irányzatok. Aztán majd csak partra teszik magukat valamikor, valahogy.

Rados Virág

Ária a létra tetején BELICZAY LÁSZLÓ FELVÉTELE

1998.04.18. NYOLCADIK TITANIC FESZTIVÁL (R-Klub , Műegyetem (videóra véve föl)

- Szó – Írás – Ember (kerekasztal-beszélgetés: Bohár András, Sebeők János, Takács Ferenc, Szécsi András)
- Pécsi Sándor: Etnolíra
- Csáji László Koppány: Légszomj (perf.)
- Székelyhidi Zsolt: Hangperformance
- Lévay Péter a zongoránál
- Fekete Balázs írásai
- Mehr Licht: Vét – len
- Lois Viktor és a Tundravoice
- Bódis Barnabás festményei

1998. VI. ? Művészek és sponsorok Találkozója , Zebegény , Kenderes Hotel
Mertlik Mehr Licht Ferenc installációs performansza

Mehlicht Ferenc

Pécsi Sándor : Sámánlíra
Csáji Koppány / Szécsi Kiesel András : Mrozek-variációk egy novellára(abszurd parafázis)
Ármos Ózon : Versek , bölcsességek
Szécsi Kiesel András kisfilmje Mrozek „Találkozás” c. novellája alapján
Kiállítás : Bódis Barnabás , Fekete Balázs , Marcus Goldson , Pécsi Sándor , Szécsi Kiesel András

1998 .VII. 31-VIII. 01. : MÁSODIK NULLADIK TITANIC FESZTIVÁL (Nagymarosi Művelődési Ház)

Képzőművészet : Győrffy Sándor , Korpáczi Gabriella , Bojcsuk Iván , Szűcs Erika , Bódis Barnabás , Szabó Áron , Fekete Balázs , Marcus Goldson , V.Tüske Péter , Szécsi András és Pécsi Sándor

Zene : Lévay Péter , Amulett együttes , Nagymarosi Muzsikusok , Trottel együttes Wittek Béla Bartha Antal bábszínháza , Polczer Ildikó és Imre Flóra produkciója

Színház : Kolibri : Gertrúd , a nevelőnő , Rosszcsirkeff Mária

Irodalom : Ármos Ózon , Fekete Balázs , Pécsi Sándor

Pörformensz : Csáji Koppány és Ármos Ózon

1998.12.31.:A VILÁG ELSŐ NEMZETKÖZI HIRDETŐI SZILVESZTERFESZTIVÁLJA ,NAGYMAROSI MŰVELŐDÉSI HÁZ

YAMAHA JOG NEXT ZONE 1992-es évj., sisaktartós robogó gyári tényezőkkel gyönyörű állapotban eladó. Ár: 109 E Ft. ☎290 97 64, ☎(06)309 24 51 19

YAMAHA nagytestű robogó, üzemtörés, csomagtartóval, kosárjáratóval, nagyon jó motorral és jó esztétikai állapotban, olcsón eladó. Ár: 59 E Ft. ☎403 24 12, ☎(06)309 96 04 81

YAMAHA NEXT ZONE 1995-ös évj., jó állapotban 110 E Ft-ért eladó. ☎(06)309 62 13 96

YAMAHA NEXT ZONE és Suzuki Ran robogók jó állapotban 100 E és 50 E Ft-ért eladók. ☎369 29 15

YAMAHA NEXT ZONE robogó, hűtő tuningolt motorral, új akkuval, jónak szinben, alig használt állapotban eladó 125 E Ft-os áron. ☎258 31 66, 14 h után

YAMAHA SUPER Z Suzuki Tune Address robogó újszerű állapotban 120 és 100 E Ft-ért eladó. ☎369 29 15 (l)

keres

CSEPEL 125 mkp.-t keresek az 1949-52-es évj.-ből, eredeti állapotút, tul.-ttl, papírokkal 80 E Ft-ig. ☎(06)24 37 73 25

Sportmotorra cserélném Alfa 33 1.8 D 1987-es autómat 600 E Ft-ig, értékegyeztetéssel. ☎244 05 06

15/c Alkatrészek, tartozékok

kínál

ETZ 125/150, Jawa csepptunnus 250/350 alkatrészeket eladók: blokkok, váz, származási papírokkal, forgattyúval, index, kerék, km óra stb. ☎(06)209 35 84 34

Mérete: 45x40 mm

PORSCHE 924-es, 1990-es évjáratú, friss műszakival, nagyon jó esztétikai állapotban, új gumikkal eladó. ☎ 000-00-00

Tisztelt Hirdetőink!
A minta szerinti autóshirdetéséhez percek alatt elkészítjük fotóját.
Ha a Kolussy téri (lásd 5. oldal) felvevőirodánkat felkeresi a kocsijával.
Hirdetése csak 580 Ft fotóköltséggel és 900 Ft hirdetési árral 2–3 napon belül megjelenik.

15/b Nagymotorok

kínál

CAGIVA ALETTA ORRO 125 cm³-es, 1986-os évj.-ű, gondozott szép, papírral, e.h. tárcsafékes, vízhűtéses, 6 seb. megyejáros szériás eladó. Ár: 135 E Ft v. érdekel Lada 1200, 1980-as évj.-ű, jó állapotú cserére. ☎(06)29 64 37 24

CAGIVA ELEPHANT 1993-as évj.-ű, 125 cm³-es, vízhűtésű, 1 év műszakival, 85 E Ft-ért eladó. Órási teher! Autó cserája érdekel. ☎(06)23 30 40 15

CSEPEL 125 1964-es évj., forgalmival, IZS 1970-es kőgéptetűre állapotban, forgalmival, M 72 1946-os évj., dísztkocsis, 750 cm³-es boxer, gyári állj., forgalmival, új fűszíma eladó v. cserélnéd. Ár: 40 E Ft, 30 E Ft, 250 E Ft. ☎(06)68 27 60 79, Tóth Sándor (hétvégén)

D-CSEPEL 125/1 1953-as évj., restaurálva, újmotorral eladó. Ár: 150 E Ft. ☎(06)35 35 53 34

ETZ 305/E 1988-as évj., 1999/08 hónapig műszakival 30 E Ft-ért ára alatt tulajdonostól eladó. Sivertgreen színű, újhelyes állapotban (16 colos, duplakarcsúkerék, duplalámpás, első Kawasaki tükrös, dísztmaltatós és indexes, komplett gyári sportenyés, el. gyújtás, garanciális első, bontat tan nem szétvágyott motorblokk, friss sportenyelve, tulajdonostól. Fix ára: 60 E Ft. ☎(06)309 66 18 23

ETZ 250 1988-as évj.-ű, 2 év műszakival, engedélyzett, új akkuval, üzh: + állítattal + ETZ250 alkatrészek darabokban is eladó. Ár: 70 E Ft. ☎(06)309 89 17 88

PANNONIA alkatrészkatalógus, TLT, TLB, TLD, TLF, 310 ostwald 3,5 E Ft, T5, P10 1kz2 sok alkatrész van, új kormányszár csavarok, hurogtók, bőrcsavar stb. ☎302 56 57, ☎(06)209 82 08 55

YAMAHA CHAMP robogó alkatrészei, SR 2 Simson (pedállal), Pannonia T5 főtengely stb., P12 váz, tank, ülés stb. eladó. ☎(06)63 31 80 85, Pap Lukács Sándor

YAMAHA CHAMP robogó, hibátlan állapotban, üzemképesen 18 E Ft, Yamaha 27 V motorblokk 12 E Ft, Suzuki Sepia alk.-ek: fékszó, e. villa, lökhárító, kormány, főkürtház, hengar, alvegfutómű dobok, indexburák, olajpumpa, membrán, új gyári duga (0,50), fűsz.-kmás, kormánykapca, önindító, rele, lemi, önindító, gyújtásalsó, fenékcsék, ajtóra, tükrök, hengerfej, fejcsőn, bengolyaz, fel bloki stb. 17 E Ft-ért eladó. ☎(06)309 92 64 61 (Cegléd)

keres

400 ccm-es sportmotorral 2 tárcsás kereska, motor kisebbet, fejdarnra. ☎(06)37 34 23 51

HONDA 50 ccm-es, négyütemű motorblokkot keresek (Monkey, DAX, Jazz, SS 50) és alkatrészeket, valamint Tahat karosszériát. ☎(06)63 31 54 97

16 Teherautó, kamion, busz

16/a Teherautó, kamion

BARKAS vegyes használatú, friss műszakival, kifogástalan állapotban eladó. Ár: 240 E Ft. ☎352 68 01

BARKAS zárt, érv. műszakival, jó gumikkal, felújított motorral, jó állapotban eladó. ☎(06)60 82 01 20

CITROEN BERLINGO 1.9 D furgon 1997-es évj.-ú, szervizkönyvvel, extrákkal 60.000 km-es, önsúly 2,05 m Ft-os +áfás áron sürgősen eladó. ☎(06)209 44 93 75

CSEPEL 346 D tgk. platós üzemelve, jó műszaki és esztétikai állapotban, rendezett papírokkal eladó. Ár: 275 E Ft. ☎(06)209 65 04 04

CSEPEL 566 D, Rába MAN motorral, lengőtengelyes, hátsóhidas tgk., billencsés platósra eladó. ☎281 30 61, 17-22 h között, vagy napközben ☎(06)209 34 60 40

DAF 400 D dupla magas, dupla hosszú, nagyon jó állapotban eladó. ☎(06)25 23 43 90, ☎(06)60 29 17 77

FIAT DUCATO 2.5 D 1998-as évj., hosszított, magastetős, fűtéses üvegezett tgk. új gumikkal eladó. Ár: 650 E Ft. ☎277 10 34, ☎(06)209 64 02 42

FIAT OM 60 3500 cm³-es dízelmotorral, 3500 kg összsúlyú, darus szerelmű és 3500 kg-ot vontathat, egyben vagy alkatrészként is eladó. Ugyanitt hátsó felvevős konténer felépítmény, elektromos vezérlésű, szintén eladó. ☎(06)23 36 75 59

FONTOS!
HAZÁNK LESZ A HIRDETŐK - akik a XX. századot kötik össze a XXII.-kel - NEMZETKÖZI SZILVESZTERKÖZPONTJA.
A nemzetközileg hirdetett party a nagymarosi művelődési házban kerül megrendezésre sok-sok programmal, pezsgő fővel. Műsort is hozhat(sz). Idegennyelv ismerete előny. Üzenni és kérdezni lehet a 32-es rovatban FAR SEVERO SAPIRICO-nak, a szervezőnek.

FORD autómentő sürgősen eladó. Ár: 360 E Ft. ☎368 44 10, ☎(06)309 32 26 01

FORD TRANSIT 1.6 benzines sürgősen eladó. Ár: 240 E Ft. ☎258 34 56, ☎(06)209 72 01 08

FORD TRANZIT 2.0 1979-es évj., 1 év műszakival eladó. Ár: 198 E Ft. Csere érdekel. ☎(06)209 76 04 74

IFA (tarpaulin) hátsó lapok eladó, valamint tervezés IFA alkatrészek beindítását eladók. ☎(06)309 24 25 02

IFA S0 nosztalgiatós, 1991-es évj., friss műszakival eladó 500 E Ft-os áron. ☎(06)22 40 90 48

IFA 5x platós, 1999/07 hónapig műszakival eladó. ☎(06)67 45 04 43 (l)

IFA hosszú platós, ponyvás, 1989-es évj., jó állapotban - csatlag 6002-es pótkocsival is eladó. Ár: 425 E Ft. ☎(06)209 02 82 61

IFA kőszórót, Thermo Kinggel, új gumikkal, jó állapotban eladó. ☎(06)209 36 44 08

IFA W-50 hosszú platós, önényes műszakival, jó állapotban, sok alkatrésszel eladó + pótkocsi. ☎(06)309 44 92 97

IVECO FIAT 50 NC 2,8 l dízelos, 5,2 t összsúlyú tgk. eladó, csatlag munkával. Alkalatos, ponyvás. Év: 1977, 3,5 t. Ár: 480 E Ft. ☎(06)209 81 26 19

IZS 1984-es évj., dobozos kis tgk. jó állapotban üzi elején kis korrózióval, felújított motorral, műszakival sfp. sürgősen eladó. Ár: 55 E Ft. ☎(06)209 26 15 52, ☎222 21 39

UAZ hátsóra szerelővel eladó. A régi 1992

VW LT-31 zárt, platós/emmer, 1 üzet eladó. ☎(06)209 55

VW TRANSPOR dízelről, jó é eladó. ☎284 3

VW TRANSPORT zárt, érvére eladó. ☎420 3

VW TRANSPORT zárt, piros, nag en., VW Passa tartó 6 E Ft-ért hűg

VW TRANSPORT es, benzines, 1 eladó. Ár: 350

VW TRANSPORT sal., 2 év műsz ☎(06)209 24 7

ZIL DAC motorra műszakival el műszaki ☎(06)29 34 68

ZIL hátsós kon kerékreverzzel

ZUK 1986-os évj tgk. lejárt műsz származ 90 Gyártás, 8645 ét 115. ☎(06)6

ZUK 1987-es, fe Ft-ért eladó. ☎(

ZUK 1988-as, műszaki nélkü tésbe megkön ügész nap

ZUK 1990-es évj E Ft. ☎206 05 2

ZUK dobozos, új forgalmival, tá ☎(06)309 84 2

Autómentőt vennék műszakra érdekl

Kistehervatót VW, Mercedes v vő jogot adnék é

Kistehervatót vé ig. Lehet tör számító is. ☎(06

16/b

BARKAS 8 szem hűtő műszakival ☎282 44 20

Neoplan és Setra főbb) nemzetkö 1987. ☎219 32

NYSA 522 T 198 tolcsárós műsz sűrűbb fűrészsz vel, 2-kárlyával, igazgatóhúzó nélk tól eladó 210 E Ft

VW TRANSPORTER nem korrózióm eladó 530 E Ft-é ☎(06)309 10 52

Talajfenesítő kö kiadásban, 8 szé saját részre. Ker 500 E Ft-ig. ☎ 33

HIPERFONTOS!

Ismét lesz nemzetközi hirdetõi szilv eszter!

GibrALtártól az UrALig jönnek hirdet ök, akik nor vég utitársat találtak, feles égük lett, kutyát ajánd ék oztal, színházat alapitottak, csillárt cseréltek, könyvet adtak, infót küldtek stb.

Mindez december 31-én a nagymarosi Mûvelõdési Házban.

Sok-sok mûsor, tüzijáték lesz.

Bövebb felvilágosítás a Hirdetés c. újság 32-es rovatában.

Sebeõ Talán

(alias FAR SEVERÕ SAPIRICO)

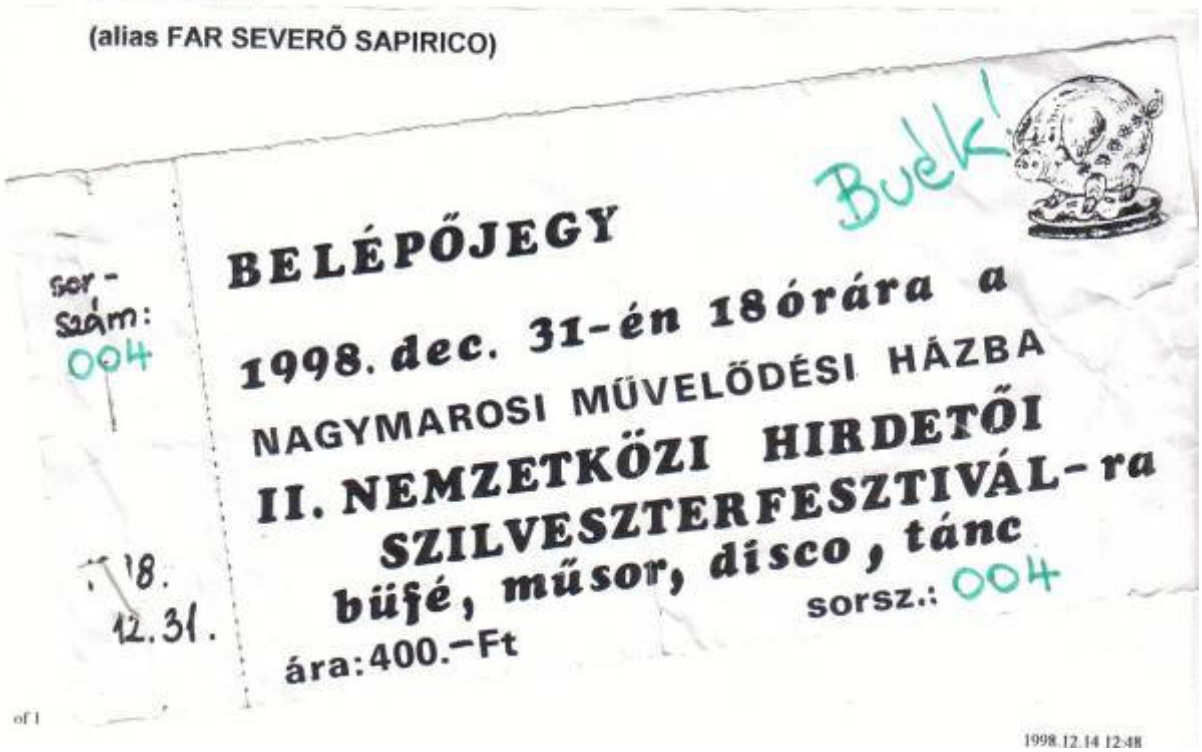

Rózner Péter és a Trientalis Csoport : Izland belső világa avagy az objektumok lelke (videóra véve föl)
A váci Misztrál Együttes élő zenei műsora (videóra véve föl)
Pécsi Sándor : verseiből idéz performansz jelleggel (videóra véve föl)
Nietzsche : Csak bolond ,csak költő (ea .:F.S.Sapirico)

1999.II. 10. Szécsi András : Maszkok , kiállítás, Bp.,Komédium Galéria

KOMÉDIUM

SZÉCSI ANDRÁS

(TITANIC MŰVÉSZETELŐRE ISKOLA)

MASZKOK

" A természet alapjai "
című
kiállítása
1999. FEBRUÁR 10-ÉN, SZERDÁN
18.00 órakor nyílik
a
KOMÉDIUM GALÉRIÁBAN
(Bp., V. Tüköry u. 5.)

A kiállítást
HARANGI ANNA
művészettörténész nyitja meg.
Közreműködik:
WITTEK BÉLA

Megtekinthető: 1999. február 10 - március 03. között

1999. IV. 17. KILENCEDIK TITANIC FESZTIVÁL – Trafó , Bp.

--0., Kerekasztal-beszélgetés
--1., Szemerédi Sanyi Bácsi és Bódis Barnabás performansza (videóra véve föl)
--2., Csáji Koppány : Léptek Belső-Mongóliában (filmjének vetítése) (videóra véve föl)
--3., Fekete Balázs : Egy szép barnásfeketének (videóra véve föl)
--4., Litván Péter : Egy törődött szemüveg és a tékozló fiú (videóra véve föl)

--5., Ezüst Higany Művészet : Titanictánc (videóra véve föl)

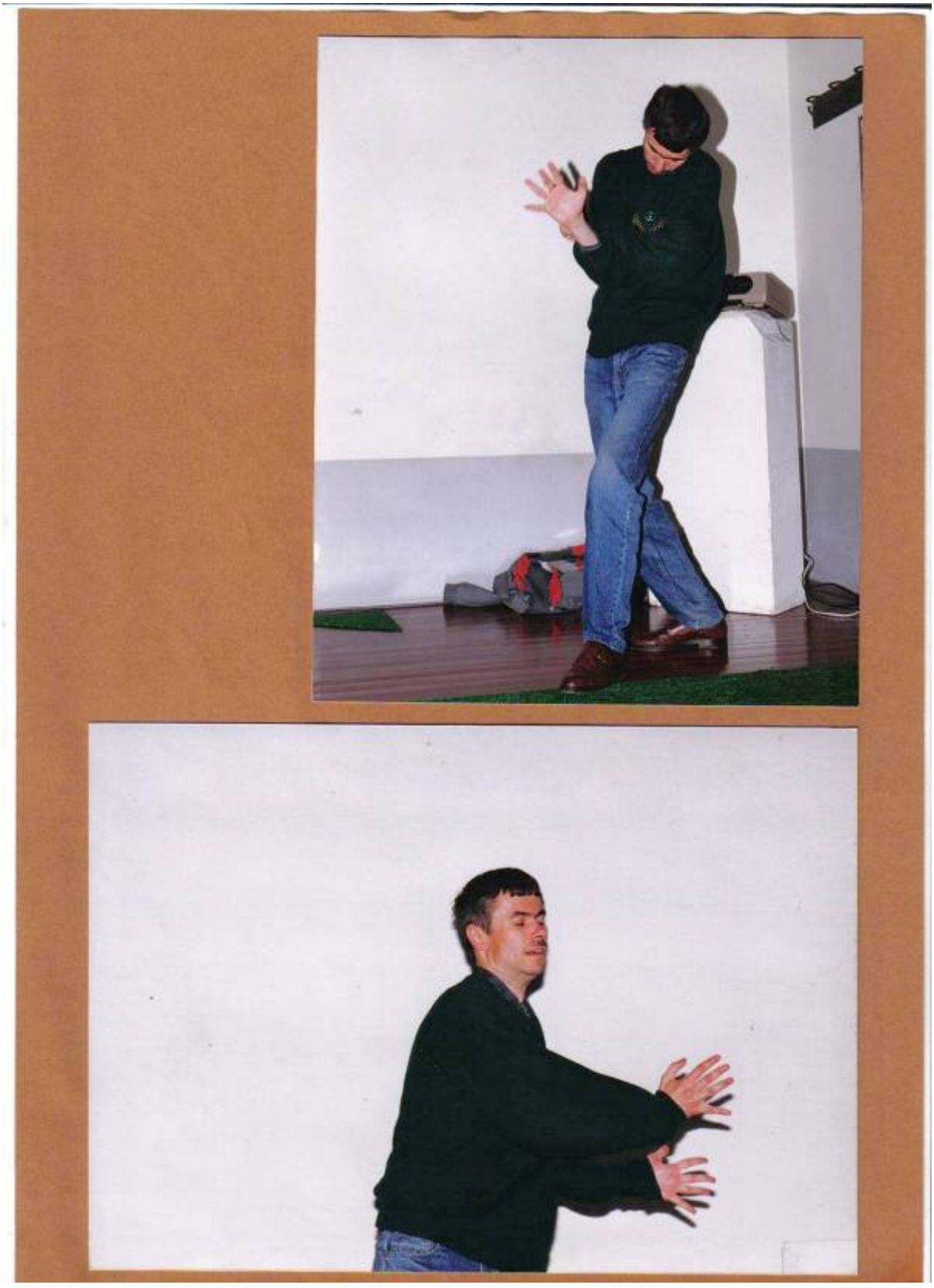

--6., Ármos Ózon Tyllax---- Mehr Licht : Tegnap reggel /Ma (videóra véve föl)
--7., Pécsi Sándor sámánlírája (videóra véve föl)
--8., Wittek Béla --- Szathmári Botond : Szutrazene (videóra véve föl)

1999.VI.26. HARMADIK NULLADIK TITANIC FESZTIVÁL , Verőce ,
--1., Fekete Balázs tárlatát megnyitja Lois Viktor és Szécsi Kiesel András (videóra véve föl)
--2., Balogh István és Bódis Barnabás (videóra véve föl)
--3., Telefonos megnyitó (Mehrlicht Ferenc performansza) (videóra véve föl)

--4., Oravecz Krisztina (videóra véve föl)
--5., Szathmári Botond maszkjai (videóra véve föl)
--6., ... Együttes (videóra véve föl)
--7., Ezüst Higany Művészet : (videóra véve föl)
--8., A Tundra Voice Sebeő Talánnal való koncertje (videóra véve föl)
--9., Wittek Béla szitárzenéi (videóra véve föl)

1999.07.11. Minden Egy – akció a Kolowrath hajón az Ipolydomásd--Helemba –híd alatt ,Szécsi A. ,Szathmári B.,Gasner János , EXPANZIÓ XI.

2000. IV. 16. TIZEDIK TITANIC MŰVÉSZETELŐRE FESZTIVÁL , BP., TRAFÓ KORTÁRS MŰVÉSZETEK HÁZA
Humor , abszurd a művészetben , kerekasztalbeszélgetés : Zwickl András , Várnagy Tibor , Szécsi András , Beáthy Balázs
Kettős Tamás : 3-as zene

Danka Attila–Fekete Balázs–Szécsi András : Abszurd tudományos színdarab : „Meztelen csiga 2000” (km.: Nagy András és Kerekes Zoltán)
Karátson Gábor : Közép-föld
Szathmári Botond–Wittek Béla: Tumo (pörformensz Balogh Gusztávval ,Rostás Mihállyal és Pécsi Sándorral)

Szathmári Botond – Wittek Béla

TUMO

(rituális performance)

10. TITANIC Fesztivál
Helyszín: Trafó Kortárs Művészetek Háza
Bp. IX. Liliom u. 41.
Idő: 2000. Április 16. (vasárnap) 19 óra

Csáji Koppány : Sziklarajzok a Szaharában (úti beszámoló)
Opál Színház : Tündérbordák (rituális zenei pörformensz , zene : Gasner János , szöveg : Triceps , énekel Ladik Katalin)
Barna Róbert : Hangszínház
Fehér Károly didzseridókoncertje
Pécsi Sándor : Sámánlíra
Misztrál Együttes

Pécsi Sándor
(Sámánlíra)

2000. ősze (bocsánat , Utókor ...) : NEGYEDIK NULLADIK TITANIC FESZTIVÁL , VERŐCE

2001 . április 02 . a Titanic Filozofikussági és Művészetelőreiskola meghívására ellátogat a Komédium Galériába Slawomir Mrozek = Zuhanás közben .

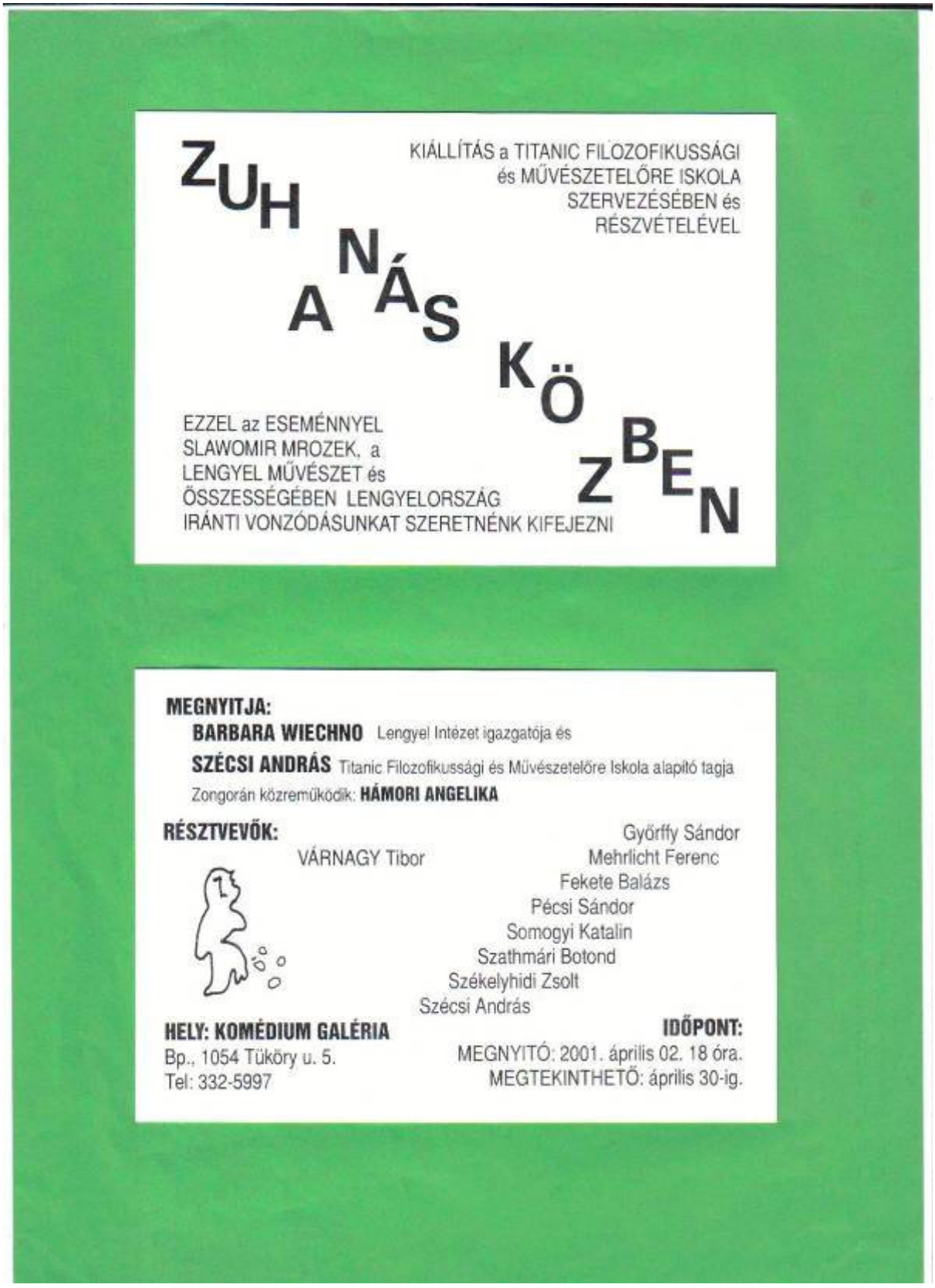

További szereplők : Szécsi András , Győrffy Sándor , Mehrlicht Ferenc , Fekete Balázs , Pécsi Sándor , Somogyi Katalin , Szathmári Botond , Székelyhídi Zsolt valamint Várnagy Tibor

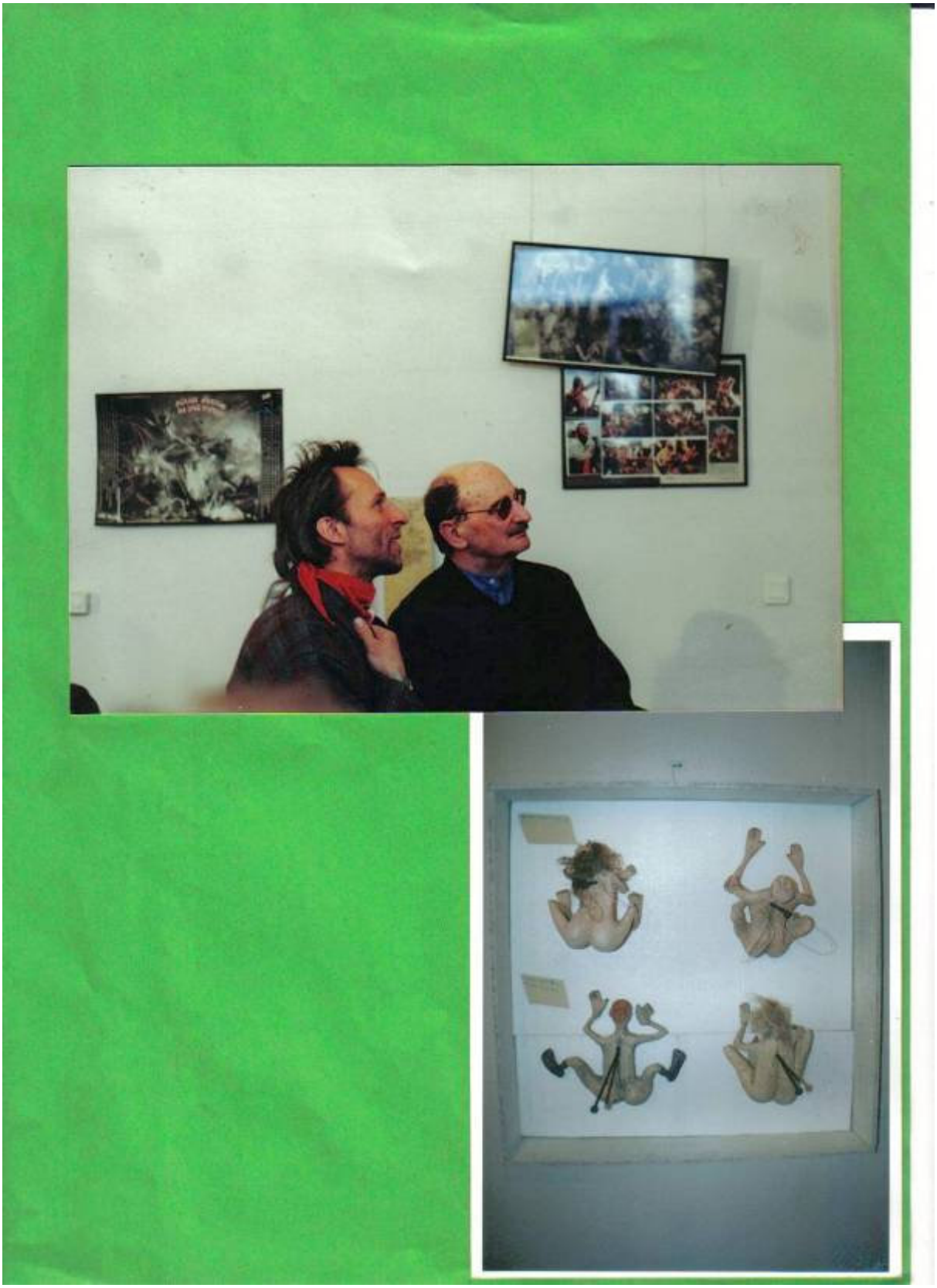

2001. IV. 24. – TIZENEGYEDIK TITANIC FESZTIVÁL KIÁLLÍTÁS , SYMPOSION KLUB

(Bp., XII. Táltos u. 8.)Megnyitó : Bohár András

Kiállítók : Csáji László Koppány , Fekete Balázs , Horn Ákos , Mehrlicht Ferenc , Pécsi Sándor , Somogyi Kata , Szathmári Botond , Szécsi András

Világsűllyedés -- (Atlantisz , Titanic) , kerekasztalbeszélgetés : Sebeők János író , Szathmári Botond vallásfilozófus ,Szécsi András őshüllő , Takács Ferenc irodalomtörténész

Irodalmi szilánkok : A látás előcsarnoka , A kérdés iránya , Csáji László Koppány : ....., Dömötör László : Baj van a gyerekkel , Litván Péter : Világtalp , Pécsi Sándor : Ethnolíra , Szécsi András : Köszöntő

Wittek Béla : arab lant , Szathmári Botond : csörgők : Al-faná (Szufi gondolatok és zene)

2001. 10. 27. ÖTÖDIK NULLADIK TITANIC FESZTIVÁL : BÁBEL , Kismaros , Teleház

5. NULLADIK TITANIC FESZTIVÁL

2001 október 27 (szombat)
KISMAROS TELEHÁZ
16[15]–
a kismarosi vasútállomásnál

BÁBel

KIÁLLÍTÁS:
Bohár András
Dömötör László
Horn Ákos
Korpáczi Gabriella
Mehr Licht
Pécsi Sándor
Somogyi Kati
Szathmári Botond
Szécsi András
Varga Amár László
Végh Attila

A kiállítást megnyitja:
MIRTSE ZSUZSA
főszerkesztő

HORVÁTH EZÜST:
Tánc

ZFNÉS BÁBAHÁZ ÉS KONCERT
Mestyán Ádám
Both Miki
Dus Polett
Somogyi Kati bábfigurái

Fehér hunok nyomában
Csáji Koppány diavetítéses útibeszámolója

VARIÁCIÓK FUVOLÁRA
Mezey Péter

VISIO
Czakó Ferenc bábfilmje

A SZERELEMBE ESETT FÉNY, TEHERBE ESETT
(performance)
Ármos Ózon
Somogyi Kati
Varga Péter
Dus Polett

IRODALMI PÓTKÁVÉHÁZ
Végh Attila
Horváth Ödön
Pécsi Sándor
Ármos Ózon

Megnyitó fuvolával : Mirtse Zsuzsa és Mezey Péter
Kiállítás : Bohár András , Dömötör László ,Horn Ákos , Korpáczi Gabriella , Mehr Licht ,Pécsi Sándor , Somogyi Kati , Szathmári Botond , Szécsi András , Varga Amár László valamint Végh Attila
Zenés babaház és koncert : Mestyán Ádám , Both Miki , Dus Polett
Csáji Koppány : Fehér hunok nyomában
Czakó Ferenc bábfilmje
Performansz : A szerelembe esett fény teherbe esett (Ármos Ózon , Somogyi Kati , Varga Péter és Dus Polett)

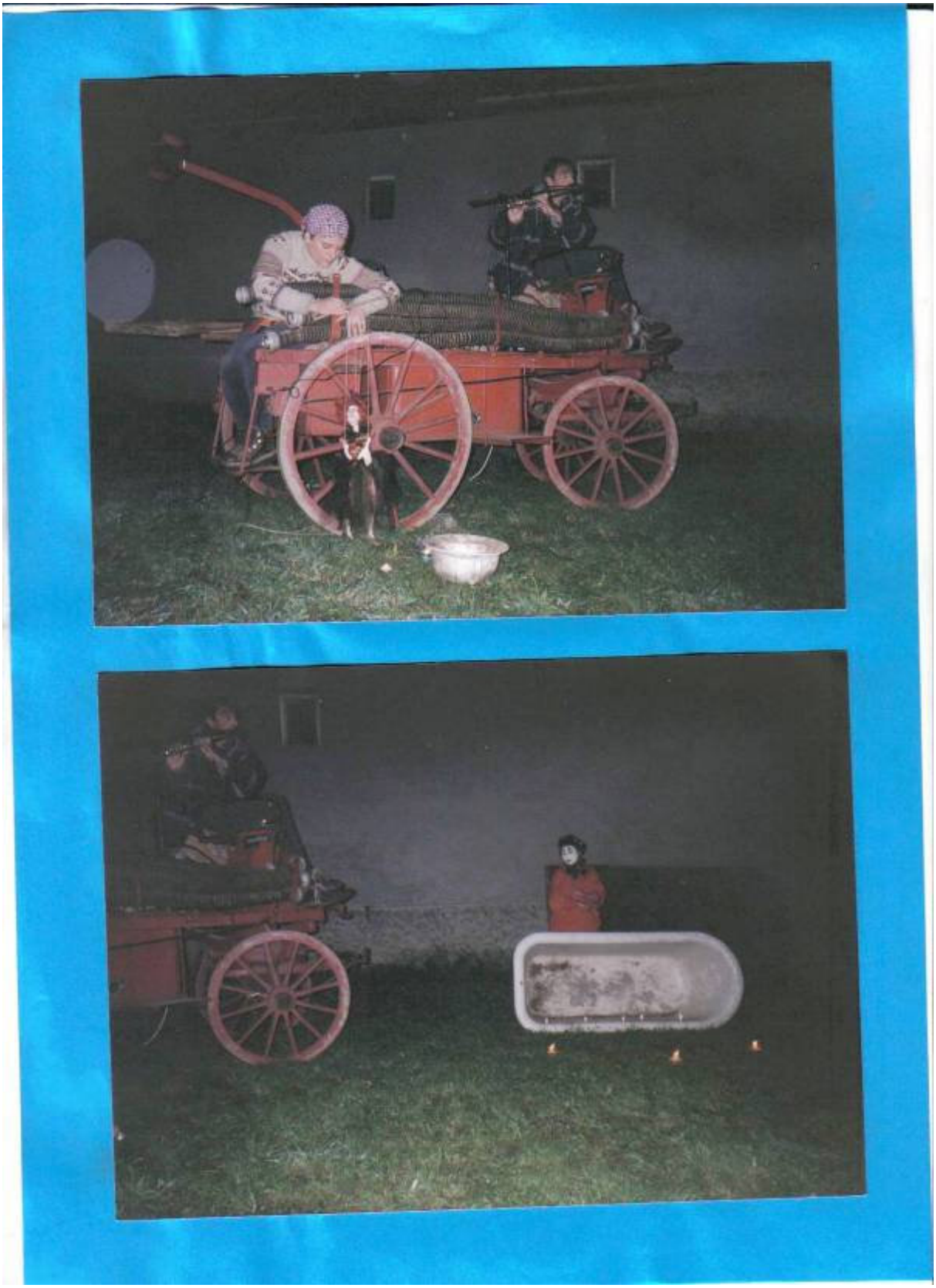

Irodalmi pótkávéház : Végh Attila , Horváth Ödön , Pécsi Sándor és Ármos Ózon(ez volt halála előtt Ózon utolsó műsora...)

2002.02.01. Filo Advert Network Sebeő Talán technikája arról a XX. szd-ban, mi köti össze a XXI. szd-ot a XXII-kel , Bp., Bródy S. u., Takarmánybázis

2002. 02. 20. A SCI-FILO-HUMOR Tanszék megalapítása . 35 találkozás . Főbb témakörök :
Sztrugackij : Válaszd az életet ,Bogár a hangyabolyban , Nehéz istennek lenni , A hétfő szombaton kezdődik , Metagalaktika 6. (ABSZ-szám), Egymilliárd évvel a világvége előtt , A kölyök , Sánta sors , Gibson : Neorománc , Zamjatyin: Mi , Houxley : Szép új világ , Lem : Az Úr hangja , Álmatlanság , Az emberiség egy perce , Summa technologiae , Metagalaktika 5 , Herbert Frank : Dűne

2002. IV. 20 . XII. TITANIC FESZTIVÁL , NEMZETKÖZI GYÉMÁNT ÚT BUDDHISTA KULTURÁLIS ÉS MEDITÁCIÓS KÖZPONT , BP., VII. HUSZÁR U. 7-9.

2002

Kiállítók: **2-s**Tamás **Ádám**Zoltán **Berkes**András **Csorba**Simon **Dömötör**László **efZámbó**István **Győrffy**Sándor **Horn**Ákos **Kiss**Mihály **Korpáczy**Gabriella **Leel-Őssy**Andrea **Lois**Viktor **Mehrlicht**Ferenc **Pécsi**Sándor **Somogyi**Katalin **Szathmári**Botond **Szécsi**András **Várnagy**Tibor **Zádori**Mónika

Zene: **Béres**Attila **Fehér**Károly **GAS Lois**Viktor

Diavetítés: **Szathmári**Botond – Nyugat**Tibet**

Irodalom/Költészet: **Csáji*Koppány***László **Horváth**Ödön **Karátson**Gábor **Pálmai**Dezső **Pécsi**Sándor **Székelyhídi**Zsolt

Performance: **Csorba**Simon – **Föld,*Field*,Feld**

A Titanic Művészetelőre Iskola tagjai és barátai az eseményt Tibetnek és a buddhizmusnak ajánlják!

A kiállítás és vásár április 21 és 26 között mindennap 14 és 18 óra között megtekinthető

XII. TITANIC FESZTIVÁL

H E L Y S Z Í N
NEMZETKÖZI GYÉMÁNT ÚT BUDDHISTA KULTURÁLIS ÉS MEDITÁCIÓS KÖZPONT
BUDAPEST VII. KER. HUSZÁR UTCA 7-9
A HUSZÁR ÉS MUNKÁS UTCA SARKÁN TALÁLHATÓ VOLT ÉTTEREM
WWW.KARMA-KAGYU.HU

ÁPRILIS 20.
18 ÓRA
BELÉPŐ 108 FT

Kiállítók : 2-ős Tamás , Ádám Zoltán , Berkes András , Csorba Simon , Dömötör László , ef Zámbó István , Győrffy Sándor , Horn Ákos , Kiss Mihály , Korpáczi Gabriella , Leel-őssy Andrea , Lois Viktor , MehrLicht Ferenc , Pécsi Sándor , Somogyi Katalin , Szathmári Botond , Szécsi András , Várnagy Tibor , Zádori Mónika

Zene : Béres Attila , Fehér Károly , Gasner János , Lois Viktor

Irodalom : Csáji Koppány László , Horváth Ödön , Karátson Gábor , Pálmai Dezső , Pécsi Sándor , Székelyhidi Zsolt

Pörformensz : Csorba Simon : Föld , field , Feld

2003. 07. 12. Solo ipse ? Bárdos Deák Ági , Pécsi Sándor , Piri , Szécsi Kiesel András , Szathmári Botond performansz , Terény , Sasbérci kilátó , EXPANZIÓ XV.

2003. 10. 04. A kilátástalanság bizonyossága performansz , Fodor Melinda . Szathmári Botond , Szécsi Kiesel András , Wittek Béla , Zsidákovics Andrea , V. Kis Magyar Nemzetközi Performance és Nehézzenei Fesztivál , Művészet Malom , Szentendre

2004.03.06. -- HATODIK NULLADIK TITANIC FESZTIVÁL , KISMAROSI TELEHÁZ

Borges

6. nulladik TITANIC találkozó a Kismarosi Telepházban

17 óra. Megnyitó: Szécsi András
Képzőművészeti kiállítás: Képzelt lények
Csáji László Koppány, Dömötör László, Györffy Sándor, Horn Ákos, Pécsi Sándor, Somogyi Kati, Szathmári Botond, Szécsi András.
Zene: Dobay Márta tekerőlant
Eisenbath Lorenz klarinét
Költészet, irodalom: Horváth Ödön
Pécsi Sándor (Végh Judit, Kerekes János)
Tánc: Horváth Ezüst: Borges tánc
Elmélkedés: Fekete Balázs írása kapcsán, beszélgetés a művészetről.
Zene: **Art Kalahari**
Babinecz István gitár
Clemente Gábor ütősök
Kis János ütősök
Mezey Péter ének
Nagy Dániel gitár
Pribay Vali cselló

Ideje: 2004. Március 6. 17 óra
Helye: 2623. Kismaros, Kossuth L. u. 22. Teleház

Képzőművészeti kiállítás : KÉPZELT LÉNYEK (résztvevők : Csáji László Koppány , Dömötör László , Györffy Sándor , Horn Ákos , Pécsi Sándor , Somogyi Kati , Szathmári Botond , Szécsi András)
Zene : Dobri Márta tekerőlanton és Eisenbach Lorenz klarinéttal
Irodalom : Horváth Ödön és Pécsi Sándor valamint Végh Judit illetve Kerekes János
Tánc : Horváth Ezüst : Borgestánc
Elmélkedés : Fekete Balázs írása kapcsán , beszélgetés a művészetről
Zene : Art Kalahári (Babinecz István gitáron , Clemente Gábor és Kis János ütősökön , Mezey Péter énekével , Nagy Dániel gitárra illetőleg Pribay Vali csellón)

A KOZMIKUS LAJHÁR

A KOZMIKUS LAJHÁR ÜL A FA TETEJÉN, JÓL TUDJA, MOZDULATLANSÁGA A JÁTÉKOSSÁG ÉS A SZÉPSÉG HÁZASSÁGA.

A KOZMIKUS LAJHÁRT MEGLÁTOGATJA A BÖLCS,. JÓKAT MESÉL NEKI,A KOZMIKUS LAJHÁR JÓL ÉRT MINDENT,DE TUDJA, Ő BÖLCSEBB A BÖLCSNÉL.

A KOZMIKUS LAJHÁRT MEGLÁTOGATJA A BOLOND, A BOLOND JÓL JÁTSSZA A SZEREPÉT,A KOZMIKUS LAJHÁR JÓL MULAT RAJTA,DE TUDJA, Ő BOLONDABB A BOLONDNÁL.
A KOZMIKUS LAJHÁRT MEGLÁTOGATJA A KIRÁLY,ELMESÉLI NEKI,HOGY Ő IS EGYENLŐ AZ ALATTVALÓKKAL, A KOZMIKUS LAJHÁR BÓLINT RÁ, DE TUDJA, Ő KIRÁLYABB A KIRÁLYNÁL, ÉS ALÁBBVALÓBB AZ ALATTVALÓKNÁL.
A KOZMIKUS LAJHÁRT MEGLÁTOGATJA AZ EGYENLŐSÉG,KEZET FOGNAK,EGGYÉ VÁLNAK , DE A KOZMIKUS LAJHÁR JÓL TUDJA,Ő EGYENLŐBB AZ EGYENLŐNÉL.
A KOZMIKUS LAJHÁRT MEGLÁTOGATJA AZ ALAN PARSONS PROJECT, A KOZMIKUS LAJHÁR VÉGRE IGAZÁN BOLDOG, MERT TUDJA, Ő BOLDOGABB A BOLDOGOKNÁL, MERT ZENÉLHET A FA TETEJÉN.

A RÉMEMBER

A RÉMEMBER NEM GAZEMBER,Ő TULAJDONKÉPPEN JÓ EMBER
CSAK A VILÁG GONOSZ ÉS KEGYETLEN.
A RÉMEMBER NEM IJESZT MEG SENKIT,SAJÁT MAGÁT SEM
CSAK A VILÁG IJEDŐS.
A RÉMEMBER MINDIG VIDÁM, ÉS NEM ÁRT SENKINEK
CSAK A VILÁG A KALANDFILM.
A RÉMEMBER NEM JÁTSZIK HORRORFILMEKBEN, KO-VAL LEGYŐZI A VÁMPIROKAT,
CSAK A VILÁG VÉRZIK.
A RÉMEMBER EZEN A VILÁGON LÉTEZIK A VILÁG- A TULVILÁGON.

NE FÉLJ

NE FÉLJ ATTÓL,HOGY ELVESZTED MINDAZT, AMIÉRT ÉLETEDBEN DOLGOZTÁL,ELVESZTETTED MÁR AZT,ÉS CSAK A LÁTSZATOKBAN LÉTEZIK

NE FÉLJ ATTÓL, HOGY ELVESZTED ÖNMAGAD,MERT MÁR ELVESZTETTED CSAK A LÁTSZATOKBAN LÉTEZEL.

Ezüst nekrológja
Ármos Ózon Tyllax
temetésén

2004. VII. 10.

2005.04.16. – HETEDIK „NULLADIK” TITANIK FESZTIVÁL , KISMAROSI TELEHÁZ

VII.
„NULLADIK" TITANIK FESZTIVÁL

A Kismarosi Teleházban (Kossuth u. 5.)
Időpont: április 16. szombat 16.30

PROGRAM:

1. Werner Herzog „Caspar Hauser" c. filmjének vetítése,
2. Képzőművészeti kiállítás
   Megnyitja: Szécsi András
   (Horn Ákos, Dömötör László, Somogyi Katalin, Pécsi Sándor, Bódis Barnabás, Györffy Sándor, Szécsi András részvételével)
3. Vita és beszélgetés a Caspar Hauser jelenségről
   Vitaindító: Litván Péter, Szécsi András
4. Zenei Improvizáció képekre
   (Mészáros Gábor, Mezey Péter, Kiss János)
5. Irodalmi szilánkok:
   (Csáji Koppány László, Horváth Ödön, Szathmári Botond saját írásaikat olvassák, Ármos Ózon verseiből barátai olvasnak fel)
6. „Zaza" három részben: A Titanic és Ózonhegy
   (Horváth Ezüst Kálmán)
7. Art Kalahári együttes koncertje
8. Mongóliai úti beszámoló, (Szathmári Botond),
   ha nem csúszunk ki az időből:
9. Jó idő esetén szabadtéri bográcsozás

Elérhetőség: Szécsi András Bp. Akácfa u. 16. 06/20 20 80807
Kismarosi Teleház. Kossuth u. 5. 06/27 383-285, 06/30 850 3118

Werner Herzog „Caspar Hauser” című filmjének a levetítése
Képzőművészeti kiállítás (megnyitja Szécsi András) : Horn Ákos , Dömötör László , Somogyi Katalin , Pécsi Sándor , Bódis Barnabás , Győrffy Sándor , Szécsi András
Vita és beszélgetés a Caspar Hauser jelenségről .
Vitaindító : Litván Péter és Szécsi András
Zenei improvizáció képekre : Mészáros Gábor , Mezey Péter valamint Kiss János
Irodalmi szilánkok : Csáji Koppány László , Horváth Ödön , Szathmári Botond saját írásaikat olvassák , az elhunyt Ármos Ózon írásaiból barátai olvasnak föl
ZAZA három részben : A Titanic és az Ózonhegy (Horváth Ezüst)
Az Art Kalahári együttes koncertje
Szatmári Botond mongóliai útibeszámolója
Szabadtéri bográcsozás

2005.10.27. Élet a halál küszöbén performansz , Cselényi Viktória , Györgypál Judit , Szathmári Botond , Szécsi András és Wittek Béla , Művészet Malom , Szentendre , VII. Kis Magyar Nemzetközi Performance és Nehézzenei Fesztivál

2006.04.02. Ezüst : Tavaszi kezek (performansz) , Merlin Színház , Bp.

Budapest Fringe
budapestfringe.com

MEGHÍVÓ

Az előadó neve: Horváth Ezüst Kálmán

Az előadó kulturális profilja: kézbalettes, performer és a Civil Rádió zenei szerkesztője / 98-as mhz.

Produkció neve: Tavaszi kezek

Időpontja: 2006. április 2. ~~szombat~~ UKSAKLAP este 17:50 perc

Időtartam: 25 perc

Jellege: kézbalett,

azaz a kezeimmel játszom az elhangzott zenékre, de más testrészeket is használok.

Helye: Merlin Színház Klubterme

/1052 Budapest, Gerlóczy u. 4./

Zene: Yes, Hot Chocolate,

Simple Minds, B 52's, és végül újra Yes.

Belépő: 1000 Ft.

2006.04.22. – VIII. TITANIC (NULLADIK) MŰVÉSZETI KITÁLALKOZÓ , KISMAROSI TELEHÁZ

VIII. Titanic (Nulladik) Művészeti kiTálalkozó és Kiállítás

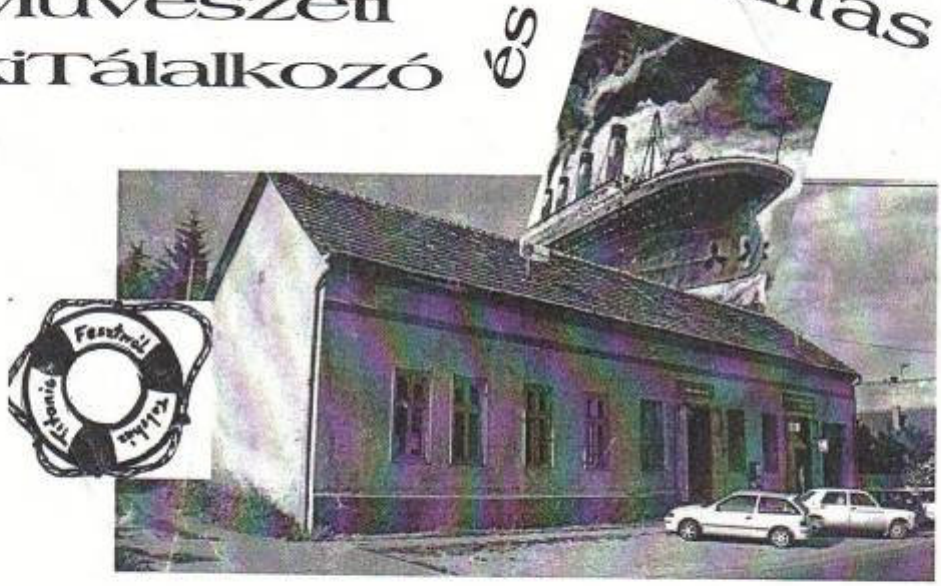

A Kismarosi Teleházban (Kossuth u. 5.)
Időpont: április 22., szombat 17 óra

TÉMA: A „FA MITOLÓGIÁJA" FŐMEGNYITÓ: SZEMADÁM GYÖRGY

P R O G R A M :

1. +megnyitók: Horváth Ödön és Szécsi András
2. Kurosawa: Álmok (filmrészlet I.)
3. Kerekasztal: Szemadám György, Szathmári Botond, Szécsi András
4. Bohár Andrásra a barátra, esztétára és filozófusra emlékezünk
5. Dobai Márta és Magyarkúti Gergő zenél (tekerőlant, ének, koboz)
6. Beszélgetés a környezetvédelemről
   a „FA mitológiája" kapcsán az Élőlánc Alapítvány tagjaival
7. Kurosawa: Álmok (filmrészlet II.)
8. Kassák Jam (zene)
9. (Új) Art Kalahari (zene)
10. Képzőművészeti kiállítás
    Résztvevők: Bódis Barnabás, Bogh Márton, Csáji Koppány László, Dömötör László, Fekete Balázs, Györffy Sándor, Horn Ákos, Hortoványi Kettős Tamás, Pécsi Sándor, Somogyi Katalin, Szathmári Botond, Szécsi András, Varga Tüske Péter, Varga- Gedő Zoltán Zalán

Elérhetőség: Szécsi András Bp. Akácfa u. 16. 06/20 20 80807
Kismarosi Teleház, Kossuth u. 5. 06/27 383-285, 06/30 850 3118

Téma : a fa mitológiája . Főmegnyitó : Szemadám György
Megnyitók : Horváth Ödön illetve Szécsi András
Kuroszawa : Álmok (filmrészlet I.)
Emlékezés az elhunyt barátra , esztétára és filozófusra , Bohár Andrásra – kerekasztali beszélgetés Szemadám György , Szathmári Botond és Szécsi András rész(t)vételével
Dobai Márta és Magyarkúti Gergő zenélnek (nyenyere , ének , koboz)
Beszélgetés a környezetvédelemről a fa mitológiája kapcsán az Élőlánc Alapítvány tagjaival

Kuroszawa : Álmok (második filmrészlet)
Kassák Jam (zene)(elmaradt)
Új Art Kalahári (zene)

Képzőművészeti kiállítás : Bódis Barnabás , Bogh Márton , Csáji Koppány László , Dömötör László , Fekete Balázs , Győrffy Sándor , Horn Ákos , Hortoványi Kettős Tamás , Pécsi Sándor , Somogyi Katalin , Szathmári Botond , Szécsi András , Varga Tüske Péter , Varga-Gedő Zoltán Zalán

2007. 04.19. Énégető performansz , Csikós Olivér ,Pécsi Sándor , Szathmári Botond ,Wittek Béla MAMÜ Galéria , Bp.

2007. 04. 21. – IX. (NULLADIK) TITANIC MŰVÉSZETI TALÁLKOZÓ ÉS KIÁLLÍTÁS , KISMAROSI TELEHÁZ

IX. (Nulladik) Titanic Művészeti Találkozó és Kiállítás

a Kismarosi Teleházban

2007. április 21., szombat, 17 óra

TÉMA: A NULLA ÉS A SEMMI

1. Megnyitó: Horváth Ödön, Szécsi András
2. Kerekasztal beszélgetés: Szathmári Botond, Szécsi András
3. Zene 1.: Wittek Béla – szitár, arab lant
4. Élő adás: csOrbA nagy O
5. Zene 2.: Dobai Márta, Róka Szabolcs – tekerőlant, ének, koboz
6. Képzőművészet: Csorba Simon, Dorner Anita, Dömötör László, Hortoványi Kettős Tamás, Nádasdi Péter, Pécsi Sándor, Somogyi Katalin, Szathmári Botond, Szécsi András, Végh La jos

Elérhetőség: Szécsi András Bp. Akácfa u. 16. 06/20 20 80807,
Kismarosi Teleház, Kossuth u. 5. 06/27 383-285, 06/30 850 3118

Téma : a nulla és a semmi
Megnyitó : Horváth Ödön s Szécsi András
Kerekasztalbeszélgetés : Szathmári Botond és Szécsi András illetve az eljöttek
Zene I. : Wittek Béla (szitár , arab lant)
Élő adás : csOrbA nagy O
Zene II. : Dobai Márta , Róka Szabolcs , tekerőlant , koboz , ének
Képzőművészet : Csorba Simon , Dorner Anita , Dömötör László , Hortoványi Kettős Tamás , Nádasdi Péter , Pécsi Sándor , Somogyi Katalin , Szathmári Botond , Szécsi András , Végh Lajos

2008 . 04 .19. – X. (NULLADIK) TITANIC MŰVÉSZETI TALÁLKOZÓ ÉS KIÁLLÍTÁS , KISMAROSI TELEHÁZ
Téma : Az abszurd , a paradox és a humor
Megnyitó : Szécsi András
Irodalom : Kettős Tamás , Pécsi Sándor
Színház : Opál Színház
Jelenet : Litván Péter : Monokrácia
Filmrészletek abszurd filmekből
Beszélgetés és vita az abszurd , a paradox és a humor kapcsolatáról
Képzőművészet : Bogdánfy Szultán , Grandpierre károly , Kettős Tamás , Koncság Erika , Pécsi Sándor , Rőczei György , Somogyi Kati , Szathmári Botond , Szécsi András , Végh Lajos

2008. 08. 29. HALÁLTÁNC performance misztérium Litván Gábor , Szathmári Botond , Szécsi Kiesel András , Művészet Malom , Szentendre , X. Nemzetközi Performace és Nehézzenei Fesztivál

2008, 08. 31. Metamorfózis performansz , Szathmári Botond és Szécsi Kiesel András , Mátyás király visegrádi palotája , Ekszpanzió XX.

2009. 10. 31. Halál szent-éj performansz , Cselényi Viktória , Györgypál Judit , Szathmári Botond és Szécsi Kiesel András , Gödör Klub , Bp.,

2010. 07.31. MASZK performansz Szathmári Botond , Szécsi Kiesel András , Mátyás király visegrádi palotája , Ekszpanzió XXII.

2011. 04. 02. TIZENHARMADIK TITANIC FESZTIVÁL : Titanic Jelenség --- 99 éve süllyedt el a Titanic,
P’art Mozi, Szentendre

TITANIC FESZTIVÁL

április 2-án szombaton délután 5 órakor

A Titanic óriás hajó elsüllyedését követő 99. esztendőben vagyunk.
A Titanic Művészetelőre és Filozófikussági Iskola tagjai és barátai a Titanic szimbólum és jelenség máig ható üzenetével mutatkoznak be a szentendrei P'Art Moziban.

Program:

1.Kiállítás: „A Titanic jelenség" Megnyitja: Szemadám György képzőművész, író

Kiállító művészek: Bódis Barnabás, Csáji Koppány, Dömötör László, Ef Zámbó István, Grandpierre Károly, Fekete Balázs, Spirico/Sebeő, Talán/Szathmári Botond, Somogyi Katalin, Szécsi András

2. Kalahári Nomád Jazz Band (17.30-18.30 között)

3. Kerekasztal beszélgetés: Szathmári Botond, Szécsi András, Sapirico és a jelenlévők

4. Filmvetítés az elsüllyedt Titanicról (rövid dokumentum film)

(A belépés ingyenes)

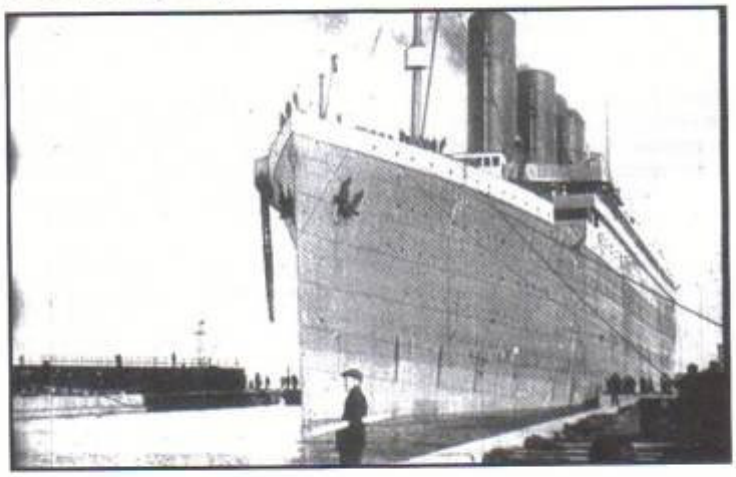

S.O.S. TITANIC! S.O.S. TITANIC! S.O.S. TITANIC! S.O.S. TITANIC!

99 éve ütközött jégheggyel a Titanic

TITANIC JELENSÉG

A TITANIC FILOZÓFIKUSSÁGI MŰVÉSZETELŐRE ISKOLA KIÁLLÍTÁSA

(Bódis Barnabás, Csáji Koppány, Dömötör László, Ef Zámbó István, Grandpierre Károly, Fekete Balázs, Sapirico/Sebeő Talán, Somogyi Kata, Szathmári Botond, Szécsi András)

Megnyitja: Szemadám György

Km: Kalahári Nomád Jazz Band

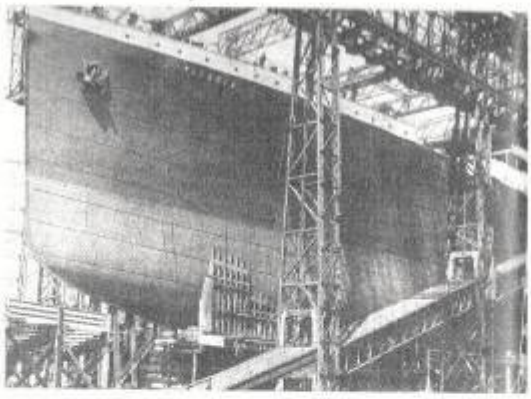

Helye: Szentendre P'art Mozi, Duna korzó 18.

Ideje: 2011. április 2. 17 óra (Szentendrei Tavaszi Fesztivál)

2012. 04.13–05. 05. TIZENNEGYEDIK TITANIC FESZTIVÁL :
Titanic 100 --- 25 éves a Titanic Filozofikussági Művészetelőreiskola
többnapos performance-ok , kiállítások és beszélgetések a Vajda Lajos Stúdióban

(videóra véve föl)

2013.04.07. A Cseresorozat Nemzetközi Filozofikussági Művészetelőreiskola 31. évfordulójának a megünneplése , bankettje Budaligeten : http://www.dailymotion.com/video/xythza_20130407_creation#.UWJr5FdpjY8

2014. 04.19. Újraindítás – kerekasztalbeszélgetés az épülő kínai Titanic és az optimizmus kapcsán , far severö sapirico , Kolundzsija Gábor , Szécsi Kiesel András , Bp., TAT Galéria

2014.06.07. : Titanic az Ekszpanzión kiállítás ,Szentendre ,Művészet Malom ,EXSZPANZIÓ XXV+1 „Reneszánsz”

-- Titanic Filozofikussági Művészetelőreiskola és barátai
Kiállítók: Bódis Barnabás,Bullet Shih, K.Grandpierre Károly †, Pécsi Sándor,Somogyi Kata,Szathmári Botond,Szécsi András.

Köszöntőt mond: Dr.Habil. Kálnoki-Gyöngyössy Márton egyetemi docens, a Ferenczy Múzeum Igazgatója;

A kiállítást megnyitja: Miklóssy Endre urbanista-filozófus, Szörényi László irodalomtörténész, Wehner Tibor művészettörténész, Klenyán Csaba klarinét, és Weixelbaum Laura Hildebrandt énekmondó

2014.06.27. TITANIC EST , EKSZPANZIÓ XXV+1 , Malom Művészeti Központ

Szathmári Botond : Hamvas Béla létbeágyazottságáról (csere)

Csáji Koppány : Van Gogh széke (akció)

Ezüst Higany Művészet : a Titanic Filozofikussági Művészetelőreiskola Gondolatcseresorozatának (TFMG) története (tánc)

far severö sapirico : Az Angyalokról , avagy rosszak-e az ördögök

A vezeklésekről

Hogyan legyünk úgy érzékenyebbek , hogy közben ne legyünk sérülékenyebbek ?

A szimbólumok elégetése – Szathmári Botond és Szécsi Kiesel András performansza

A Cseresorozat Tizenötödik Titanic Fesztiválja : Bp., MÜSZI , 2016. IV. 15.-16.
24 bemutatás valamint 9 festőművész :
április 15.-én :
---0., Voigt Vilmos a giccsről
---1., Alone : Ha valaki szembejön velem
---2., Beke László : Meglepetés
---3., Gazember Waszlavik László Velorex Ullmann Mónika : A páva két arca a magyar népdalok vízöntő--halak--kos záróképletében
---3., Szécsi Kiesel András : Szavak a Magyar-magyar magyarázó számára
---4., Ekszpanzió XXVIII. : "UNIó-HíD" 1999 nyara film vetítése . Bevezeti az Aznap Projekt Zenei Etüdje , közreműködik Németh Zsófia Nóra , Lazarus Stanislaw , rendezi : Németh Péter Mikola
---5., Mátay Melinda : Psyché , a Tölgy és a kezdetek
---6., Giusto Zenekar : Litván Gábor : Cantus firmus mint ugródeszka .
---7., Kurdy-Fehér János : Születéssejtések . Előadja az Opál Színház (Brenner Zoltán , Falcsik Tigris és Tricepsz)
---8., sebeő gyuszi : 10 kicsi igazság , avagy miért érezzük magunkat jobbaknak másoknál ?
---9., Lévay Péter Szkrjabin-darabokat játszik
---10., Ezüst Higany Művészet : Dizsi azokból a számokból , amikre táncoltunk 30 éve , nyitány : Peter Gabriel : Don't give up !
április 16.-án :
---11., Zámborszki Ákos díjnyertes filmje : Utolsó előadás
---12., Krausz Tivadar : Egy nito--jutsu Két Kard Iskola bemutató , és versei : Toll és kard
---13., Lévay Péter : Az univerzum , mint hologramm
---14., Bemutatkozik a Magyar Elektronikus Könyvtár (MEK)
---15., Litván Ádám : Performancik (Litván Ádám , Lea Veronika , Baráth Zsófia)
---16., Tábor Ádám : Nem alvók módjára álmodni
---17., Litván Péter és a Jósika Utcai Team : Ének és gondolat Litván Gábor vokális műveiből Litván Péter összeállításában , közreműködik : Haramza Klára (alt), Kukta Elvira (szoprán), Haramza László (tenor), Olsvay Endre (zongora), Varga Ferenc (hegedű), hangfelvételről Huszár Anita (mezzoszoprán)
---18., Rőczei György : Digitalizmus -- a dokumentált Semmi
---19., Miklóssy Endre : Százéves jövendőmondók
---20., Mezey Péter és az új Kalahári Együttes koncertje
---21., Barna Róbert : A család hülyéje (könyvbemutató s ária)
---22., Abért Miklós -- Surányi László : Ki igéz szárnyat a számra és nem száll el a lilába ?

---23., Szathmári Botond : A metapoétikus művészetről
---24., Sugár János : A kritikus ellenrendszer avagy Thészeusz hajója

Kiállítók : Kettős Tamás
ef Zámbó István
Herencsár András
Szécsi Kiesel András
Győrffy Sándor
Kulifay Tamás
Bódis Barnabás
Szathmári Botond
Rőczei György

Ez volt a CSNFM negyvenedik fesztiválja 34 éve során .

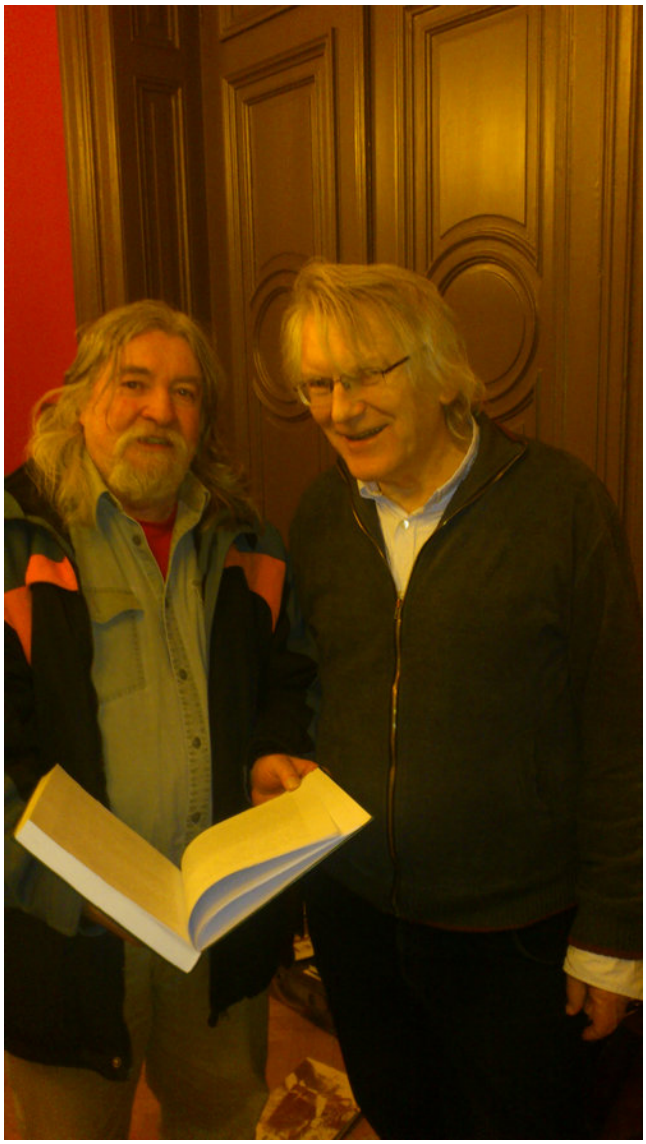

A Cseresorozat NFM elbúcsúztatása a Magyar Tudományos Akadémia Képes Termében 2016.XII.3.-án Beke László által .

Az Égből néztek le a még lentrekedt cserélőkre :

Ármos ózon (de Tyllax)
Bécsy Tamás
Bohár András
Grandpierre Károly
Kada Elek is
Karátson Gábor
Litván Gábor
Makovecz Imre
Máté János Unplugged
Slawomir Mrozek
Nagy Attila Kristóf
Rőczei György
Tengelyi László és
Tordai Zádor

A Cseresorozat NFM audiokazettái

Első Titanic gyűlés a Titanic Filozofikussági Művészetelőreiskola Gondolatcseresorozata (TFMG) megalapításáról (1987.VI.24.) (Artpool kód: XV. 10. és 11.)

1., Gyorskettő megnyitó (1984.X.16.) (Artpool kód: XV.5.)
Beke László : C.O.L.D. (1984.X.16.)
Lévay Péter megnyitója I. (1984.X.17.)

2., Lévay Péter megnyitója II.(1984.X.17.) (Artpool kód: XV.6.)
Sebeő Talán : Gordiusz és Gorgiász I. (1984.X.17.)

3., Sebeő Talán : Gordiusz és Gorgiász II. (Artpool kód: XV.7.)
P. Lekov megnyitója : Átlépve a csere küszöbén I. (1984.X.18 .)

4., P. Lekov megnyitója : Átlépve a csere küszöbén II. (Artpool kód: XV.8.)
Szécsi Kiesel András megnyitója (1984.X.19.)
Sugár János : Kijárat a hídról (1984.X.19.)

5., Szőke Annamária megnyitója (Artpool kód: XV.10.)
Litván Gábor : Zene I. (1984.X.20.)

6., Litván Gábor : Zene II. (Artpool kód: XV.9.)
Czakó Sándor (Vágtázó Halottkémek) és Szécsi Kiesel András cserepárbaja az indulatzenéről I. (1984.X.21.)

7., Czakó Sándor (Vágtázó Halottkémek) és Szécsi Kiesel András cserepárbaja az indulatzenéről II.
(Artpool kód: XV.1.)

8., Czakó Sándor (Vágtázó Halottkémek) és Szécsi Kiesel András cserepárbaja az indulatzenéről III.
Szathmári Botond :Az emberi fejlődés ontológiája I. (1984.X.22.) (Artpool kód: XV.2.)

9., Szathmári Botond : Az emberi fejlődés ontológiája II. (Artpool kód: XV.3.)
Bodó Mihály : A lezárt világképekről I.(1984.X.24.)(a klubot Október 23-án zárva tartották)

10., Bodó Mihály : A lezárt világképekről II. (Artpool kód: XV.4.)
Hartvig Lajos megnyitója (1984.X.25.)
Szécsi Kiesel András : Homo ----- sex I. (1984.X.25.)

Artpool XV. 12-től 15-ig eltávolítódva

Artpool kód: XV.16 : Foto-montage (performance), 1986.XII.23., Platón barlangja

Artpool kód: XV.17 :Márton László szerzői előadói estje , 1986.XII.12., Platón barlangja

Artpool kód: XV.18.:Danka Attila : Szeretet (II.r.), Platón barlangja ,1986.XII.03.
Kántor Mihály :Firkancok (ea.: Beleznay Gabriella), Platón barlangja ,1986.XII.10.
Jászfalvi Valter : A bűnevő Platón barlangja ,1986.XII.10. (ea.: Beleznay Gabriella)

Artpool kód: XV.19.: Danka Attila : Szeretet (I.r.), Platón barlangja ,1986.XII.03.
Wamper Attila:Végjátékok (II. és III.r.),Platón barlangja , 1986.XI.25.

Artpool kód: XV.20.: Wamper Attila : Végjátékok (I.rész), Platón barlangja, 1986.XI.25.
Vidákovich István – Dresch Mihály: Harangöntés (II.rész) Platón barlangja, 1986.XI.25.
Kozma György :Gólem , Platón barlangja, 1986.XI.25.
Ezüst :Metallofonozok ,Platón barlangja, 1986.XI.25.

Artpool kód: XV.21.:Az Underpresss szerzői estje (Garaczi László ,N.A.K., ...) Platón barlangja, 1986.XI.26.
Kada Elek is műsora Platón barlangja, 1986.XI.26.
Nagy Attila Kristóf :Verses ének Platón barlangja, 1986.XI.26.

Artpool kód: XV.22.:A Hejettes Szomlyazók bemutatják: Zenekari próbaszínház ,Platón barlangja ,1986.XI.19.
Vidákovich István – Dresch Mihály: Harangöntés (I.rész) Platón barlangja, 1986.XI.25.

CSNFM riportok cédélemezeken

I.
---1., Gyorskultúra riport (Gondolat–Jel , Kossuth Rádió , 1986. III. 16.)
---2., Táskarádió I. (1986. XII. 11.)(Kőszegi Gábor)
---3., Táskarádió II. (1987. III. 1.) (Kőszegi Gábor)
---4., Táskarádió III. (1987. III. 5.) (Kőszegi Gábor)
---5., Táskarádió IV. (1987. IX. 29.) (Kőszegi Gábor)
---6., Ötödik sebesség (1988. I. 27.)
---7., Táskarádió V. (1988. IX. 11.) (Kőszegi Gábor)
---8., Táskarádió VI. (1988. XI. 18.) (Kőszegi Gábor)

II.
---9., Táskarádió VII. (1989. VI. 11.) (Kőszegi Gábor)
---10., Táskarádió VIII. (1989. X. 8.) (Kőszegi Gábor)
---11., Táskarádió IX. (1991. X.29.) (Kőszegi Gábor)
---12., Rádiókaszinó : „Több dolog van égen s földön” (1991. XII.11.)
---13/a Napforduló II/ 1. rész (1992. IV. 15.)

III.
---13/b Napforduló II/ 2. rész (1992. IV. 15.)
---14., Sebeő Talán : Új népművészet 2092–2152 kiállításának a Bartók 32 Galériában történő megnyitói (Szentjóby Tamás , Sugár János és Tillmann József 1992.V.22.)
---15., Napóra (1992.VI.23.)
---16., Harminckettes Olvasók fóruma riport (1993. II. 8.)
---17/a Kölyökrádió II/1.rész (1993. III. 19.)(Freund Judit)

IV.
---17/b Kölyökrádió II/2. rész (1993. III. 19.(Freund Judit)
---18., Calypso Rádió filozófiai kurzus (S.T. és Kőszegi G.), 5. rész
---19., Calypso Rádió filozófiai kurzus (S.T. és Kőszegi G.), 6. rész
---20., Calypso Rádió filozófiai kurzus (S.T. és Kőszegi G .), 7. rész
---21., Calypso Rádió filozófiai kurzus(S.T. és Kőszegi G.), 8. rész

V.
---22., Calypso Rádió filozófiai kurzus (1994. VI.13.)(S.T. és Kőszegi G.)
---23., Calypso Rádió filozófiai kurzus (1994. VI.20.)(S.T. és Kőszegi G.)

---24., Sebeő Talán : „Gondolám , a malom” szerzői előadói estje az Írók Boltjában , 1994. VI. 27.
---25., Calypso Rádió filozófiai kurzus (1994. VII. 5.)(S.T. és Kőszegi G.)

VI.
---26. Calypso Rádió filozófiai kurzus (1994. IX. 12.)(S.T. és Kőszegi G.)
---27.,Filozofikusság a ‘80-as években” , Ernst Múzeum (1994. X.27.)
---28.,Világgége (szerkeszti Szkárosi Endre)(2000. III. 25.)

VII.
---29.,Balerina (Sebeő T.)(rádiójáték , a Yestem I. posztreneszánsz jelenetének alapjául --- megjelent a „Képtelen képregény” c. terjesztett audiokazettán)
---30., Attingmola kísérete (Bp. XIII., Petőfi Műv. H., 1991. III. 6.)(Sebeő , Litván G. , Lévay)

CSNFM dévédélemezek

1 . – A kifejezés , mint értés (Barna Róbert ’95 . X . 12 .)

– Blazsej Docky : ?

– Hernádi Alex : Danyilevszkijről (’95 . X . 19 .)

– Makovecz Imre : Az építészet lényegéről (’95 . XI . 09 .)

2 . – Vassy Zoltán : A parajelenségek természettudományos verifikációjáról . (’95 . XI . 23 .)

– Takács Ferenc : A Valamiről (’95 . XI . 30 .)

–Tordai Zádor : A cselekvés hálójában (’95 . XII . 07 .)

3 . – 1995 évzárója (’95 . XII . 14 .) , Műcsarnok

– Ármos Ózon : 101 mondat

– Szkárosi Endre : Vonszerő

– Krausz Tivadar : Éberség

– Sugár János : A házzá vált logika

– Boris Niestony

– Kecskés Péter : Árpokrátész kesztyűje

– Jósika Utcai Társulás : High life (perf .)

– Sebeő Talán : Hyparchológia (’96 . I . 14 .)

– Bohár András : Halasy-Nagy József filozófiatörténete , és ennek pedagógiai vonatkozásai (’96 . II . 01 .)

– Csorba Simon : A vadrózsa ösvényein – hermetikus nonpornográf erotika (’96 . II . 01 .)

4 . – Voigt Vilmos : A szemiotikáról (’96 . II . 08 .)

– Vajda Mihály : Hannah Arendtről (’96 . II . 15 .)
– Sebeő Talán : A sumóról (’96 . II . 22 .)
– Bemutatkozik a Pató Pál Párt (’96 . II . 22 .)
– Szécsi Kiesel András : Hermann Hesse mellett , alatt , fölött (’96 . II . 22 .)

5 . – Surányi László : Zene , tánc , szó (’96 . III . 14 .)
– Szathmári Botond , Szécsi Kiesel András : Önvisszatükröződések (perf .) (ART EXPO , Bp .) (’96 . III . 24 .)
– Lévay Péter : Kvantummisztérium (’96 . III . 28 .)
– Georg Kühlewind : A tízélű kasza , avagy a gondolkodás 10 legalapvetőbb hibája (’96 . IV . 11 .)
– HATODIK TITANIC FESZTIVÁL (’96 . IV . 20 .) R-Klub , Bp .
– Szkárosi Endre : Megatankhiba
– Bohár András festményei , happeningje
– A Tükör Színpad darabja
– Péterffy András : Csak az ökör következetes
– Sugár János : Manna

6/A
– Surányi László : A trinitárius felfogás és a természettudomány (’95 . IV . 04 .)
– Szoboszlai János : Nézem a képem , és ő néz engem (’95 . IV . 11 .)

ÖTÖDIK TITANIC FESZTIVÁL , A-kamera (’95 . IV . 15 .) R-Klub , Bp .
– Vallai Péter : Részlet Sebeő Talán : „Gondolám , a malom” c . színdarabjából
– Ármos Ózon : Megnyitó

– Szilágyi Ákos : Légzőgyakorlat kezdő haldoklók számára (perf .)

– Karátson Gábor : A Nagy Átkelés

– Ármos Ózon : Időtánc (perf .) (Ármosné dr . Birkás Adrien , Mehr Licht , Szathmári Botond , Szécsi Kiesel András , Ármos Ózon)

– Sugár János : Az időmeghajtotta kamera

– Mátay Melinda : FILM – Impro

– Krausz Tivadar : Halál az ilyenekre

– Ezüst Higany Művészet : A jéghegyet is Szeretni kell (jégtánckoncert)

– Csorba Simon : Ammonites

– Dr . Máté János és Blazsej Docky : EZEN FESZTIVÁL MINDEN EGYES TÉTELE UTOLSÓ 10 MP-E HIÁNYZIK . SOK ELŐADÁST NEM SEBEŐ TALÁN VETT FÖL , HANEM VALAKI MÁS , AKIVEL EGYEZTETETT .

6/B

– HATODIK TITANIC FESZTIVÁL (’96 . IV . 20 .) R-Klub , Bp .

– Mehr Licht : Irány-ok (installációs perf .)

– Szirtes János : Félig okkal vagy ok nélkül (perf .)

– Ezüst Higany Művészet és Jéghegy

– Lévay Péter a Battuta Együttessel

– Ármos Ózon Tyllax : Versek

– NYUGAT-ZALAI SZEM FESZTIVÁL (Alsószenterzsébet , ’96 . VIII . 9-11 .)

– Szathmári Botond , Szécsi Kiesel András : Csuang-ce álma

– TIZENÖTÉVES CSNFM BANQUETTE Mátay Melinda lakásán Ármos Ózon Tyllax és Szécsi Kiesel András fontos beszédeivel (’97 . III . 11 .)

– HETEDIK TITANIC FESZTIVÁL (’97 . IV . 19 .) R-Klub , Bp .

– Ezredelejei beszélgetések : Jankovics Marcell , Karátson Gábor ; Szemadám György , Szilágyi Ákos

– Az Amulett Együttes koncertje

– A Tükör Színpad előadása

– Weber Kristóf : Descrescendo

– Mátay Melinda és Lévay Péter : Fokról fokra

– Barna Róbert : A nőm

– Lévay Péter koncertje és a Battuta Együttes

– Szkárosi Endre : Az alvilág első kapuja (perf .)

– Danada Cry a vasutak racionalizálásáról (humoreszk)

– K . Kabay Barna első performansza

– Székelyhídi Zsolt : ..... (install . perf .)

– A Tundravoice együttes koncertje

– K . Kabay Barna második performansza

7 .

– Surányi László : A trinitárius világfelfogás és a természettudomány (’95 . IV . 04 .)

– Lévay Péter : Ezredvégi fizikusok és filozófusok technikafelfogásai (’95 . IV . 25 .)

– A Hejettes Szomlyazók és a Cserélők botrányba fulladt , az Egyetemi Színpadon előadott színdarabja Litván Gábor vezetésével : Alpinisták a pusztán (a fölvétel a botrány elejéig van , a plakátnak nyoma veszett) ’86 . XII . 30 .)

– Nagy Feró

– Gazember Waszlavik Velorex Ullmann Mónika László

– A III . Vonal Ágotával

– A b . b . által letörölt CSNFM egyedi (!) videofelvételek utáni maradvány .....

– Sebeő Talán : Come fare uno scambo ? (A-kamera) FMK (’87 . II . 20 .)

– NYOLCADIK TITANIC FESZTIVÁL (’98 . IV . 18 .) Trafó , Bp .

8 .

– Sebeő Talán : Coma fare uno scambo ? (B-kamera) FMK (’87 . II . 20 .)

LÁTHATATLAN MŰVÉSZET , Bp . Kavics utca , 1986 . X . 10-12 .

– Műtárgyak a Kavics utcában téve ki

– Kada : .....

– Festményháború (meghatározhatatlan műfaj)

– Galántai György tűzszobrának felavatása

– Litván Gábor : Orgonadarab

– Kirschner Péter gitározgat

– Pár másodperc a Platón barlangja (tulajdonképpen nem is ez volt a neve , hanem ez : Platón barlangjában) cicájáról , Morrisról . Nagyon szerette a Platón barlangjába befizető 10 (néha 8 , néha 12) ember őt . Hogy miután a fenti nevű légópincét el kellett hagyják , nem tudni mi lett Vele .

– Várnagy Tibor : Láthatatlan-e a művészet ? Instant series I . (perf .)

– Jelenet Galántai György Kavics utcai pincekocsmájából

– Festményháború II . (csak hangok)

– Weber Kristóf : .....

– Ármos Ózon de Tilos : Szerelem patak nélkül (perf .) , Vakondfilm (perf .) , Filozófia , mint citrom (perf .) (87 . I . 07 .

– Danka Attila : Spenót angszt (perf .) (’87 . I . 21 .)

– Barlangikus terepzsemle (az „Alpinisták a pusztán” átírása Litván Gábor vezényletével , a Hejettes Szomlyazókkal s a Cserélőkkel) , Kassák Klub , Bp . XIII . (’87 . I . 27 .

– Ármos Ózon de Tilos : A tengerek kongresszusa (perf . , Hejettes Szomlyazók , és a Cserélők) (’87 . I . 27 .)

– A b . b . által letörölt egyedi CSNFM videofelvételek utáni maradvány

– A civilizáció fejlődésének eddig hiányzó velejárója (a Cserélők performanszai a Bp . XIII . József Attila MH-ban) (’91 . III . 09 .) (Ármos Ózon , Ezüst Higany Művészet , Lévay Péter , Litván Gábor , Litván Péter , Sebeő Talán , Szathmári Botond)

– Azakinektudat az erdő szélén – a személytelenség birodalma (Sebeő Talán és Szécsi Kiesel András színdarab-

ja a Szkénében , ’88 . X . 15 . , 16 .) , A-kamera

9/A

– AZ ELSŐ TITANIC FESZTIVÁL I . (’88 . IV . 18 .) Józsefvárosi Mh .

– Litván Gábor : Matrózdalok , Titanicosmos

– A Hejettes Szomlyazók Alsó Fedélzeti Zenekarának műsora

– Mehr Licht : S . O . S .

9/B

– AZ ELSŐ TITANIC FESZTIVÁL II . (’88 . IV . 18 .) Józsefvárosi Mh .

– Fekete Balázs : Nyílt levél Elek Istvánhoz és a Hejettes Szomlyazókhoz

– Sebeő Talán írói előadói estje az Írók Boltjában a „Gondolám , a malom” c . művének a Gondolat – Jel Kiadó által való publikálása kapcsán . (’94 . VI . 27 .)

10 .

– Azakinektudat az erőd szélén – A személytelenség birodalma (Sebeő Talán és Szécsi Kiesel András színdarabja , Szkéné Színház , Bp . , (’88 . X . 15 . , 16 .) , B-kamera

– ÖTÖDIK TITANIC FESZTIVÁL , B-kamera (’95 . IV . 15 .)

--Valai Péter előad Sebeő Talán „Gondolám , a malom”c. színdarabjából

– Ármos Ózon : Megnyitó

– Szilágyi Ákos : Légzőgyakorlat kezdő haldoklók számára (perf .)

– Karátson Gábor : A nagy Átkelés

– Barna Róbert : Opera (perf .)

– Ármos Ózon : Időtánc (Ármosné dr . Birkás Adrien , Mehr Licht , Szathmári Botond , Szécsi Kiesel András , Ármos Ózon) (perf .)

– Lévay Péter : Egy éjszakai álom jelenetei (átdolgozás) (! ! !)

– Mehr Licht : Szünet (installációs perf .)

– Alone : Piktörs/z (kiállítás)

– Szécsi Kiesel András : Dobozálom (perf .) (Berkes András , Mehr Licht , Szathmári Botond , Szécsi Kiesel András)

– Sugár János : Az időmeghajtotta kamera

– KILENCEDIK TITANIK FESZTIVÁL (’99 . IV . 17 .) Trafó , Bp .

– Szemerédi Sanyi Bácsi és Bódis Barnabás műsora

– Csáji Koppány : Léptek Belső-Mongóliában (filmje , kommentárja)

– Fekete Balázs : Egy szép barnásfeketének

– Litván Péter : Egy törődött szemüveg és a tékozló fiú

– Ezüst Higany Művészet : Titanic-tánc

– Ármos Ózon Tyllax , Mehr Licht : Tegnap , reggel , Ma

– Pécsi Sándor sámánlírája

– Wittek Béla , Szathmári Botond : Szutrazene

11 .

– HARMADIK NULLADIK TITANIC FESZTIVÁL (’99 . VI . 26 .) Verőce

– Fekete Balázs tárlatát megnyitja Lois Viktor és Szécsi Kiesel András

– Balogh István , Bódis Barnabás : .....

– Telefonos megnyitó (Mehr Licht)

– Oravecz Krisztina

– Szathmári Botond maszkjai

– ..... együttes

– Ezüst Higany : .....

– A Tundravoice Együttes koncertje , special quest : Sebeő Talán

– Wittek Béla szitárzenéi

12 .

– A VILÁG ELSŐ NEMZETKÖZI HIRDETŐ , SZILVESZTER FESZTIVÁLJA (’98 . XII . 31 .) Nagymaros

– Rózner Péter : Izland belső világa , avagy az objektumok lelke (vetítéses ea .)

– A váci Misztrál Együttes koncertje

– Pécsi Sándor : Versek

A Cserék mozgásesztétikái , azaz borítói, illetve a hozzájuk tartozó dolgok

A Cseréknél oldalszámozás helyett betűkkel jelölték azt , ami más kiadványoknál oldalszám , hivatkozva arra , hogy a magyar ABC a legnagyobb latinbetűs ABC . Ennél fogva az összes kiadvány 44-oldalas . Az első számokat halenyvvel fűzték össze , később Galántai György adott kölcsön Magyarországon beszerezhetetlen tűzőgépet és kapcsokat .

Első Csere : Kosarazni egyedül

Tervezte Sebeő Talán és Ármos Ózon ,a borító címe : „A borító nézi az ellenárnyékot” , 1983. XII. 16.
KERES ÉS :
A   : Grandpierre Károly : a Vágtázó Halottkémek zenéjében záporozva
B   : Szombathy Bálint : Beszélnek a falak
CS   : Rőczei György : Epiméteusz
DZS : Varga Béla : A szubszisztencia fajai ,I. rész
Í   : ef Zámbó István : Dzsámbó Stewien a híres amerikai fílosz és Rab Ráby kutató írása szabad fordításban
J   : Sebeő Talán : Kinek csinálunk ?
Ó   : Ármos Ózon : Valótlan valóság (részletek)
SZ   : Szathmári Botond : A punk
V   : Rőczei György : A csend visszhangjai

Második Csere : Világfilozófia

Tervezte Sebeő Talán , MTI-fotók az akkor frissen megtalált görög szobrokról ,amiket a Quirinale Palotában állítottak ki ,soxorosítás : Regős Imre / Xertox Csoport , 1984. III. 04.
Mozgásesztétika (azaz borító) : Sebeő Talán
Formatervezési filozófia (azaz Belső Képek) : Sugár János
Keres és :
A : Varga Béla : A szubszisztencia fajai II. rész
F : Czakó Sándor : A zene fogalma és határai a XX. Század végén
Í : Sebeő Talán : Monológus ébredéskor
L : Sebeő Talán : Némi kiegészítés / az Opponensi vélemény megopponálása
O : Ármos Ózon : A születés kivégző csendje
Ó : Rőczei György : Ha.....
P : Sebeő Talán : Curriculum inbecillitatae
TY : Orfeusz árnyéka
U : József Attila : Költészet és nemzet I.rész

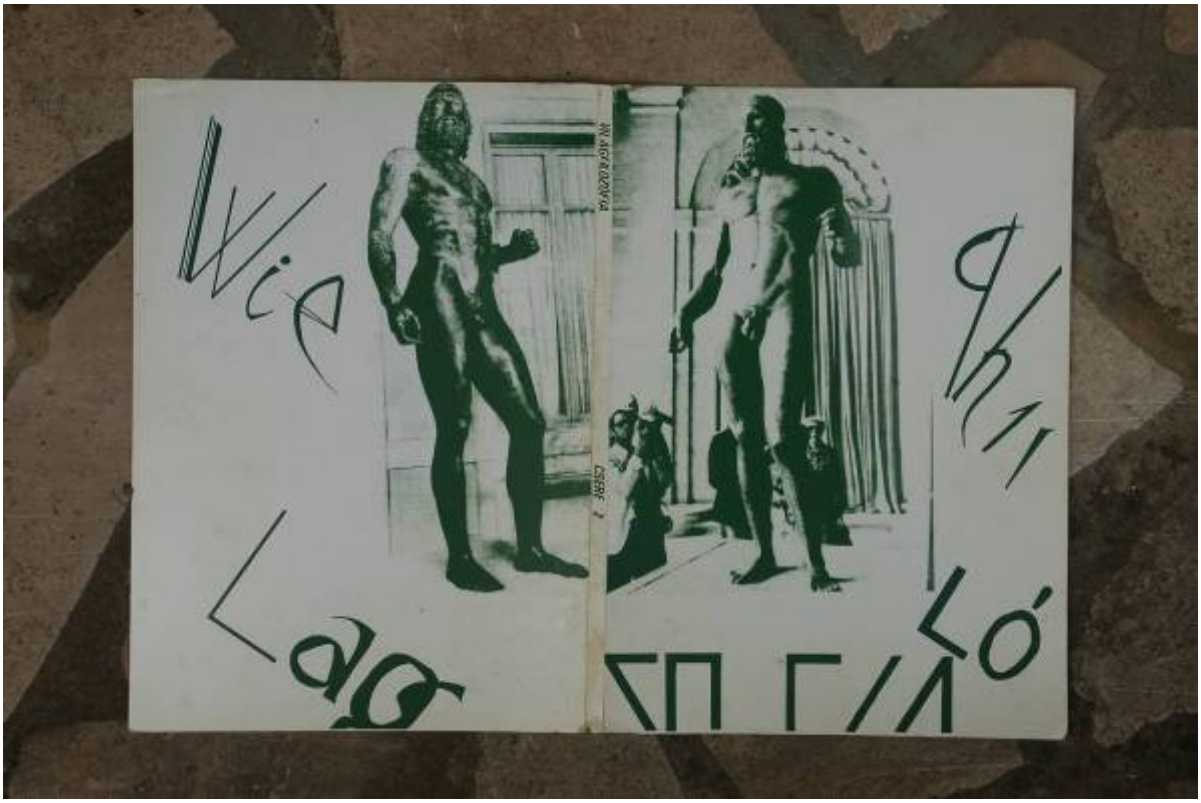

Harmadik Csere : Végtelen szeretettel

Tervezte Sebeő Talán . A borító egy lényt láttat a világűrben a meghalás pillanatában : van tudat ,de nincs mozgás , van mozgás ,de nincs tudat.A borítót elkészítette Erdély Dániel barátja ,Viszt György grafikusművész ,soxorosítás :Regős Imre / Xertox Csoport .Itt jelent meg az első ónia ,ez egy mellékelt rézlapocska volt . 1984. V. 30.

Keres és :

A : Waszlavik Gazember László : A kortárs magyar népzene fejlődési tendenciáinak hátteréről , különös tekintettel Budakalász vidékének a nemzeti zene fejlesztésében és elsorvasztásában betöltött szerepéről , avagy mi is a csiga Biga ?

CS : József Attila : Költészet és nemzet II. rész

J : Ármos Ózon riportja Robert Frippel Angliában

Ó : Martin Heidegger : A „humanizmus” ellen

Q : Sugár János : Ég a híd

R : Grandpierre Attila : Bummbumm !

T : Varga Béla : A szubszisztencia fajai III. rész

Negyedik Csere : Buszosok köszönése

A mozgásesztétikát tervezte Sugár János , a formatervezési filozófiát fe Lugossy „Dojo” László „Leeresztett számok” című műve képezi. Az ónia itt a sötét fénynél látható névjegykártya-boríték volt .Sokszorosítás : Regős Imre / Xertox Csoport , 1984. XII. 27.
Keres és :
CS : Martin Heidegger : Mi metafizika ? (az 1945-ös kiadás Munkácsy Gyula által való feljavított fordításában)
TY : Sebeő Talán : Lacza kezdkijelentéseinek továbbvitele

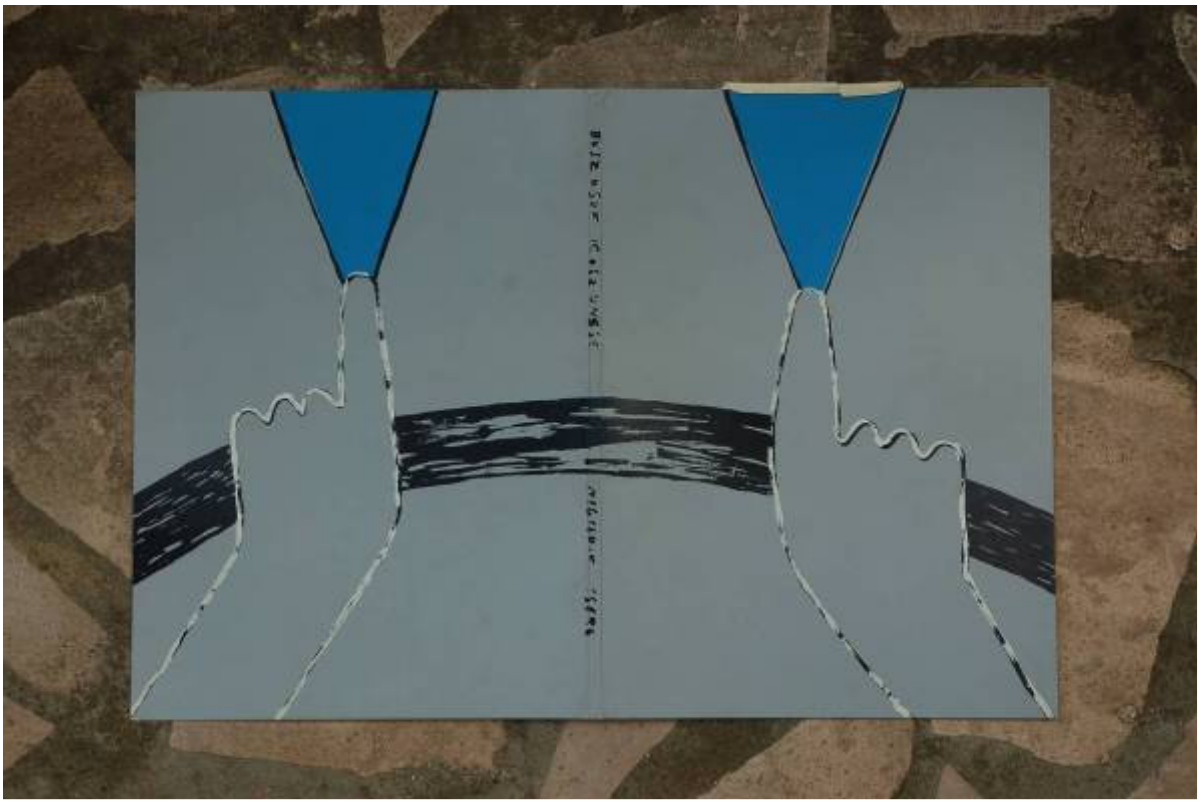

Ötödik Csere : Ha dáma , welcome

Tervezte Sebeő Talán és Iki Maz. Az Ónia itt még utoljára anyagi volt (mint mozgásesztétika),ez az Expressz nevű akkori hirdetési újság első évfolyamának 15. száma volt .Ez a nyugat-berlini „eredetű” újság akkor próbálkozott a hivatalosság keretein belül a határlepusztítással . A formatervezési filozófiát ef Zámbó István képei adják .1984. XII. 27.
Keres és :
A : Grandpierre Attila : Az éjszaka karmai
C : Sebeő Talán : A le nem írt olvasatokról
É : Erdély Dániel : Ha a létező. . . . .
F : Tatár György : Pompeji és a Titanic (először olvasva föl Litván Gábor lakásán , a Jósika 26. Stúdióban) I. rész
Q : Merkel : Imperiale Gebaerde , rasende Gedanken , --- über Peter Sloterdijks Kultbuch „Kritik der zynischen Vernunft
T : Szécsi Kiesel András : Válasz
Ú : József Attila : Költészet és nemzet III. ,befejező rész

Hatodik Csere : A fiókomban

Tervezte :Sebeő Talán .A már láthatatlanná lett és a borítón levő óniákat tervezte Sugár János és Iki Maz. Készítette Lugo László ,sokszorosítás : Regős Imre / Xertox Csoport , 1984. XII. 27.
Keres és :
A : Tatár György : Pompeji és a Titanic befejező rész
L : A Vágtázó Halottkémek együttes szövegeiből
NY : Sebeő Talán : Martin Heidegger helyéről
S : Ármos Ózon : Jó étvágyat , jó étvágyat
SZ : Ármos Ózon : Nevetés nélküli kacagás
T : Ármos Ózon : Lángoló sötétség
TY : Ármos Ózon : A ló túlsó oldala
Ú : Ármos Ózon : Holnap talán rossz idő lesz a fejünkben
Ü : Bodó Mihály : Sigmund Freud Leonardo da Vinci tanulmányának ürügyén

Hetedik Csere : Gyorskettő --- informational society

A formatervezési filozófiát Herencsár András képei tételezik . Az ónia Zágon András aláírása a Z-oldalakon (50 példány).A mozgásesztétikát tervezte ,kivitelezte és sokszorosította : Sugár János ,1985. VIII.
Keres és :
A : Herencsár András színdarabja : Dehát gyerekek , áruljátok el végre , mit ünnepelünk ? I. rész
NY : fe Lugossy Dojo : Bódhi-fa
Ő : Litván Péter : Időtér–téridő (az ellenoldalon Sebeő Talán „Hamu és gyémánt” című verse)
P : Máthé Sedah : Vers
Q : Zágon András : Bíbortetű no. 1.
TY : Zágon András : Bíbortetű no. 2.

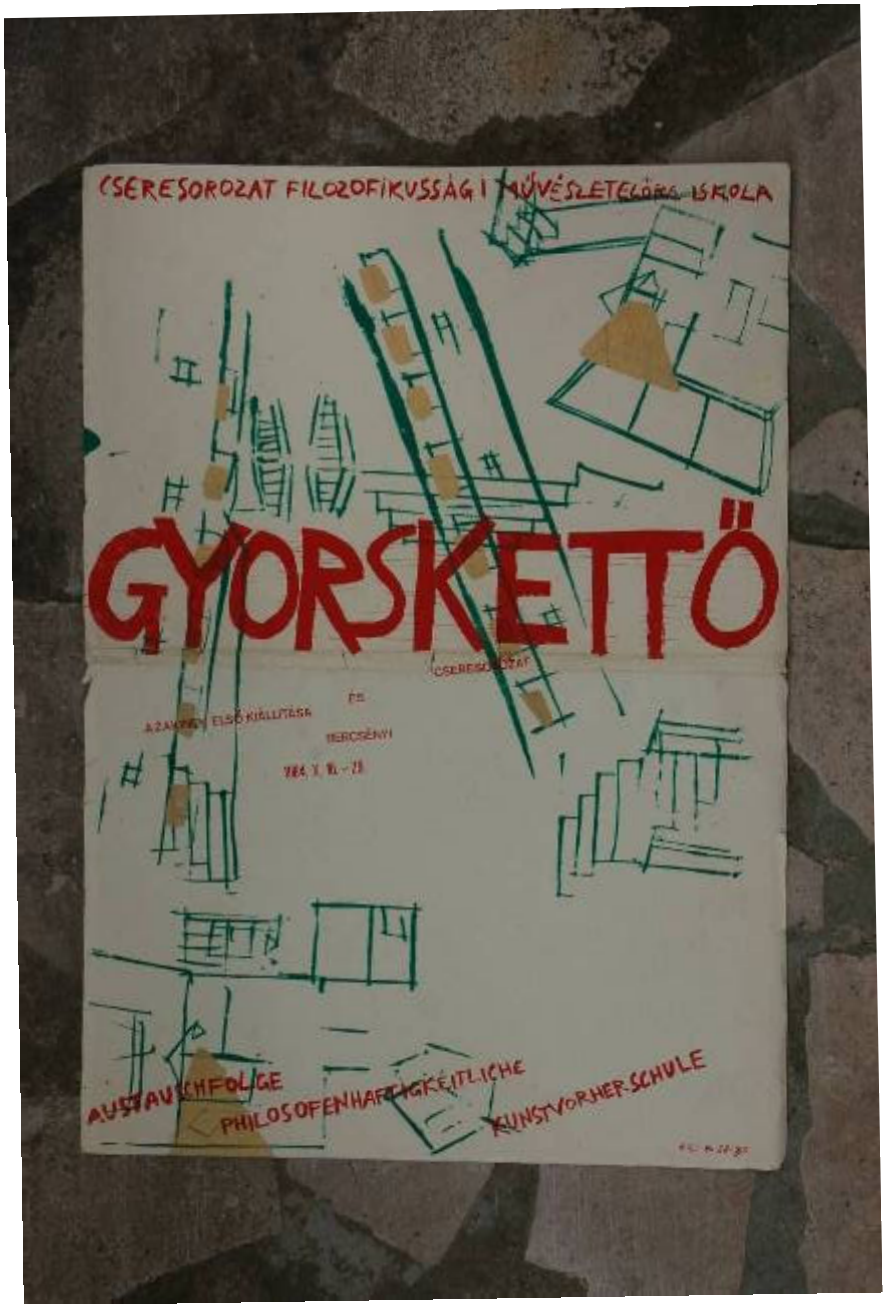

Nyolcadik Csere : Kilencedik Csere

Nőinek szándékolt szám . Mozgásesztétika : Beőthy Balázs , formatervezési filozófia : Perneczky Géza , sokszorosítás : Regős Imre / Xertox Csoport , 1986. VI. 08.
Keres és :
A : Herencsár András : Dehát gyerekek , áruljátok el végre , mit ünneplünk ? befejező rész
E : Ármos Ózon : Elektroneső a hipotalamuszban
É : Ármos Ózon : Szeparatista fürdőszoba , Balesetfolyó és higanyhegedű
G : Ármos Ózon : Holdszúrás
Gy : Máthé Ágnes : Ok–okozati érzékelés
K : fe Lugossy László : Akinek van vonzása
O : Sebeő Talán : Nárcisz vagy Zeusz
SZ : Lakosi Platina : Ha megérte
T : Lakosi Platina : Engem
TY : Lakosi Platina : Elég
U : Jáki Júlia : Az út vége
Ú : Grandpierre Attila : Buszjegy
Ü : Szirtes Anna : Kizökkent világ
X : Cseh Melinda : A mosogatás metafizikája

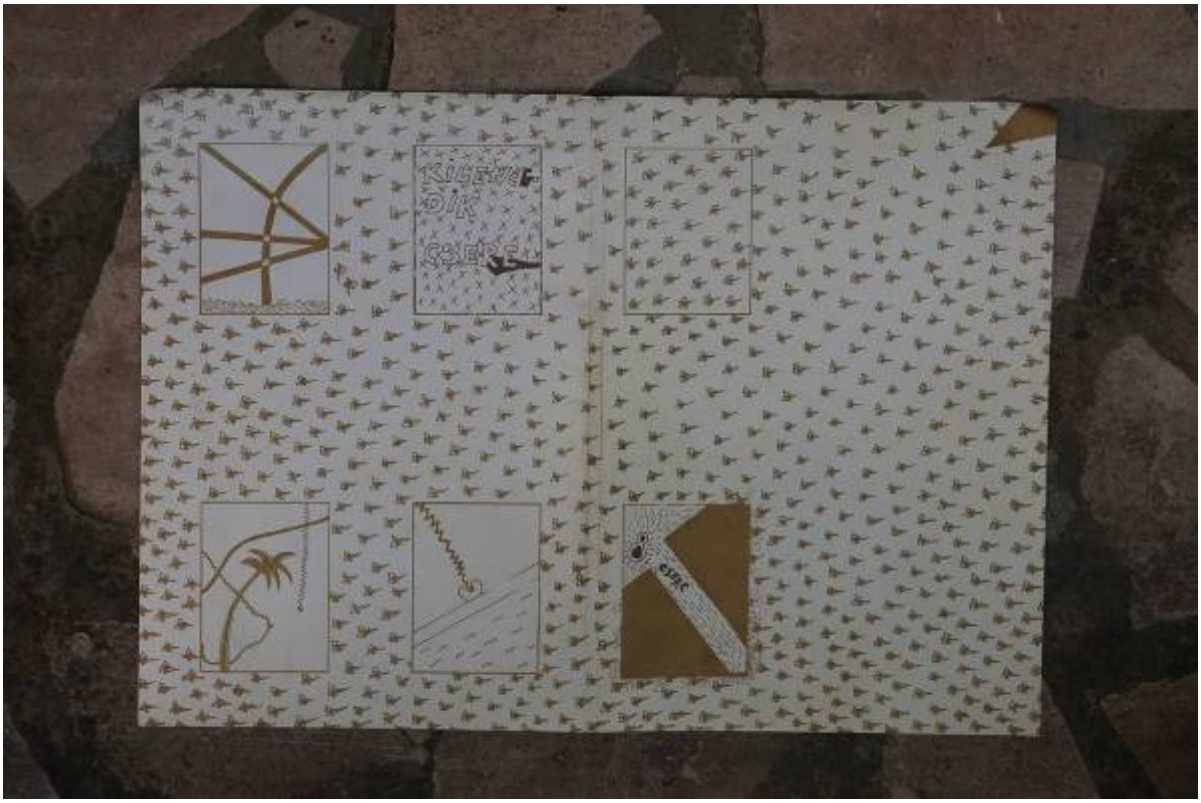

Tizedik Csere : Borító nélkül

Kollektív tervezés .Melléklet : Fekete Balázstól az Erzsike-írás .2 csavar és 2 tűzőgépcsatt fűzte a 44 oldalt össze (a Cseréknek nem megoldalszámozásai voltak , hanem –- mivel a magyar ABC a legnagyobb a világon--,megoldalbetűzései). A képen a hátlap látható .1987. XII. 22.
Keres és :
A : Fekete Balázs : Miért nem gerjedek a kiadványosdira ?
C : Lévay Péter : Elmélkedések Brian Eno zenéjéről
E : fe Lugossy Dojo : Vasárnapi kalapács I. ---antiblöff
LY : Danka Attila : A „Katicabogárka” és a szorongás -- tanulmány a Beatrice Együttes daláról
Ö : Szirtes Anna : Elmenőben
P : Sebeő Talán : Az emlékezet megtagadása
T : .....????? : Időjárőrajándék
U : Az eltűnés esztétikája --- Paul Virilio válaszai Florian Rötzer kérdéseire

Tizenegyedik Csere : Mindennek itt az ideje .

Kollektív , de titkos , véletlen , szeparált szervezés . Minden akarat nélkül minden barnára sikeredett , és az Ónia is a megszűntetve megőrzés humorával visszatért Mertlik Mehr Licht Ferenc hajával .Mozgásesztétika : Barna Róbert , formatervezési filozófia : Mészáros Gábor . 1988. III. 16.
Keres és :
A : Jászfalvy Valter : A bűnevő
DZ : fe Lugossy Lacza : Vasárnapi kalapács
Í : Litván Gábor : Feljegyzések , töredékek , talajgyakorlatszintű alapozás mély sóhajhoz (a szint --- nem a gyakorlatra , a talajra értendő)
K : Tünde Kischott meet --- Meet Tünde Kischott (Sugár János és Sebeő Talán beszélgetése a kozmikus lopásokról)
Q : Zsigmond Géza : A formába öntött szürreális csapdája (Giorgo de Chirico képeiről)
Ú : VHK–Raf riport

. . . és semminek sincs vége

S.T. art

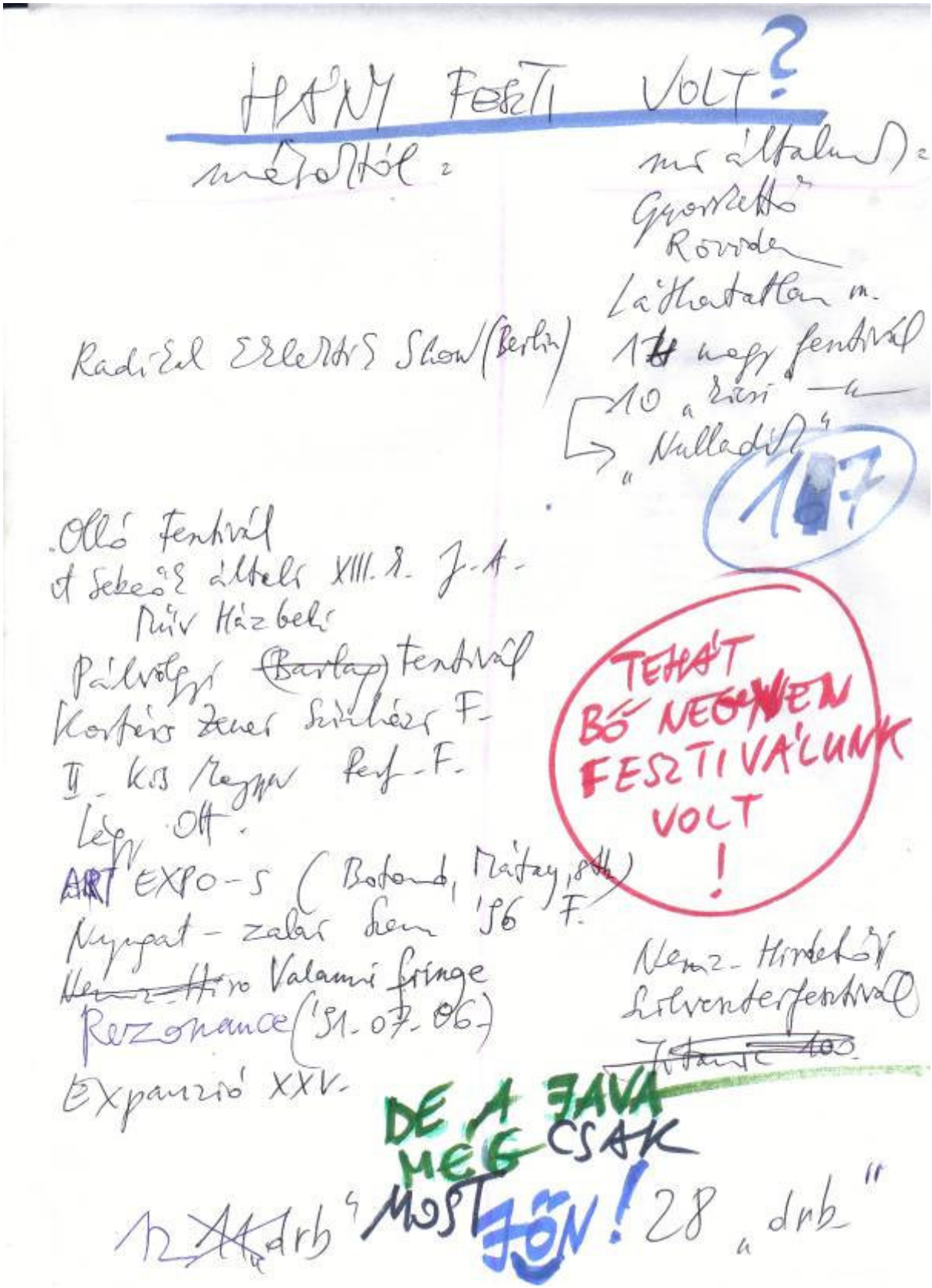

HÁNY FESZTI VOLT?

mérőktől:

mi általunk:
Gyorskettő
Rövidan
Láthatatlan m.
14 nagy fesztivál
10 „kicsi" —"—
→ „Nulladik"

Radikal Eklektik Show (Berlin)

107

Olló Fesztivál
A Sebeők általi XIII. k. J.-A.
Műv Házbeli
Pálvölgyi ~~(Barlag)~~ fesztivál
Kortárs Zenei Szinházi F.
II. kis Magyar Perf.-F.
Légy Ott.
ART EXPO-S (Botond, Mátay, 8th)
Nyugat-zalai Szem '96 F.
~~Nemz. Hi~~ro Valami fringe
Rezonance ('91.07.06.)
Expanzió XXV.

TEHÁT BŐ NEGYVEN FESZTIVÁLUNK VOLT!

Nemz. Hirdetői
Silvesztérfesztivál
~~Titanic 100~~

DE A JAVA MEG CSAK MOST JÖN!

12 ~~11~~ „drb" 28 „drb"

KÉPJEGYZÉK

Az itt levő fotódokumentáció kettősen kívánja támogatni és ellenezni azt az elgondolást , hogy a képi segédletek követnék az idői lefutást : egyfelől nem akartuk volna a Hornyik Sándor általi szöveggyűjtemény rendjét megakasztani , másfelől azt gondoljuk , hogy az a kettős idői spirál , amit beépítettünk a képek idői előrefutásába , így komplexebbek lettek , és -- az ember nem bújhat ki a bőréből -- gondolkodtatóbbak is , sejttetéses kihozás , techné maieutikhé :-)
F. S. Sapirico

61. oldal :
A Cseresorozat betűiből manifesztális szöveg : " A csere önaga..." . A betűket a kb. egyéves fennállásukkor fölmerült szükséglet hozta létre . Ez az egyetlen betűtípusrendszer , ahol a hosszú I egyazonszéles az M-mel . . .
Kb. 1983.

62. oldal :
Keresztnevek , miket is a cserélők kreáltak . Kb. 1983

63. oldal :
A filozófia mindig . . .
Egy oldal a "Hogyan készítsünk cserét ? " "kiáltványból".
1982

64-65. oldalak :
Ruhaterveik 1982-ből (S. T.)

66. oldal :
A Delfin könyvek ifjúsági könyvsorozatban megjelent és Petrovácz István által írt "Csere Rudi" című könyv . Még a "Röviden" kiállítás- és gondolatcseresorozat előtt a gondolatcserélők mintegy 50 példányban 1-1 olyan helyen aláírták , beírták neveiket , ahol úgy érezték , hogy az az oldal a legjellemzőbb órájuk . A megmaradt példányokat a Röviden végén , a közönséggel való búcsúdiszkózás (lásd fotók) után szétosztogatták .

67. oldal :
A stratojaster tervek (S.T.). Körülbelül 1982

68. oldal :
Szellemi inputjuk 1982-ből

69. oldal :
Csere borítótervek , 1982 körül

70. oldal :
Az ötödik Csere kiadvány keres és-e (=tartalomjegyzéke). Láthatók a cseresorozat által kreált betűtípus (az egyetlen , hol az M és az I egyazonszéles). Az egyes tételek mögött nem oldalszám látható , hanem egy betű , mivelhogy a cserék nem megoldalszámozottak voltak , hanem megoldalbetűzöttek , és a 44 oldal azt fejezte ki , hogy a Magyar ABC a legnagyobbszámú a latinbetűs alfabéták közt .A cserék belső illusztrálását formatervezési filozófiának nevezték , a külső borítót mozgásesztétikának nevezték . Bővebbet a "Cserék borítói" részben találhatunk .1985.március--április

77. oldal :
Szemüvegtervek cserélőknek 1982-ből (S.T.)

78-82. oldalak :
LEVÉL I. : Sebeő talán beszámolója Sugár János felé a Cseresorozat eseményei , személyei kapcsán .1983

83. oldal :
A 8. Csere (Kilencedik Csere) impresszuma . Ez volt az , ami interferált az ettől függetlenül keletkezett Világnézettségi magazinéval --- lásd Hornyik Sándor itteni Tanulmányát a Hejettes Szomlyazók és a gondolatcserélők kiadványainak az impresszum-hasonlóságáról .

84-87. oldalak :
"Kilépés a környezetfüggésből" -- rövid összefoglalat arról , hogy miképp is lehet independensebb az ember a szokottnál (S.T.).

88. oldal :
Rőczei György festőművész és etikatanár plakátja a három tökéletes létezőről (a kardfogú tigris , Don Quijote és a Titanic) a '80-as évek közepén .

108. oldal :
Es gibt eine . . .
Németeknek írt alaptaglalás a CSNFM-ről Litván Gábor fordításával .'80-as évek közepe

115. oldal :
Come fare uno scambio ? A "Hogyan készítsünk cserét ?" olasznyelvű változatának a borítója . Fordította Sulyok Miklós . '80-as évek közepe

123-124. oldalak :
A filozófiai hosszútávú teendők taglalása .'80-as évek közepe . A négy jéghegy a Titanic 4 hajókéményét szimbolizálta . Készítette S. Talán

125-128. oldalak :
A módbeliség tervezhetőségeiről szóló alapírás egy leendő gondolacseréhez . S. Talán

137-138. oldalak :
LEVÉL II. : "We will barbars and cannibals..." Sugár János és S. T. hírhedt levele a Lapkiadó Vállalatba , illetve a válasz erre a Timepatrol jeligés levélre . 1984. nyara

155. oldal :
Fekete Balázs Hejettes Szomlyazó elméleti levele S. Talánhoz 1986 végén .

163. oldal :
Festenek a cserélők és a szomlyazók fe Lugossy Laczával (ő a legjobbszélen)a Képzőművészeti Főiskolán . Jelenet az " A Hejettes Szomlyazók szenvedélyes élete" című film egyik első jelenetéből (1990. nyara).

164. oldal :
A Helyettes Szomlyazók plakátja egy közös fellépésről az FMK-ban (Fiatal Művészek Klubja). Sebeő Talán graffitikiállítását megnyitotta Szőke Annamária művészettörténész .1987. II.20.

167. oldal :
Azakinektudat az erdő szélén --- a személytelenség birodalma . Sebeő és Szécsi színdarabjának az alaptaglalása .1988.X.15., 16., Szkéné Színház

168-172. oldalak :
Az "Azakinektudat az erdő szélén --- a személytelenség birodalma" bővebb részletezése . A zölddel írt dátumon a Galéria 11 Léghajókikötőjében nem tudták megtartani az időjárás miatt a színdarabot

173. oldal :
Rőczei György nagyplakátja az "Azakinektudat az erdő szélén --- a személytelenség birodalma" című darabhoz Stefan George gondolataival (részletesebben lásd Hornyik Sándor Írásában és egy általa válogatott mellékletben).

174-175. oldalak :
További 2 plakátocska nézőknek az Azakinektudat az erdő szélén --- a személytelenség birodalmához

176. oldal :
Sugár János díszlete az Azakinektudat az erdő szélén --- a személytelenség birodalma színpadára

240-242. oldalak :
Még 3 plakátocska nézőknek az Azakinektudat az erdő szélén --- a személytelenség birodalmához . A színdarab-performanszról 2 videokamerás felvétel is készült .

245-247. oldalak :
Leirat arról , milyen gondolatcseréket terveztek többek megszólaltatásával : a határosság és az időjárőrprobléma. . . És meg is tették .

248-250. oldal .
"Trónátadás" az "idősebbektől" a "fiatalabbja" számára . Mindenkinek ünneplőben kellett eljönni S. Talán Erkel utca 18-i lakásába . A fényképen balról jobbra : Seress "Tabu" János , Bodó Mihály , Parcz Ferenc , takarásban Ladányi "Alkony" József , Herencsár András , Máthé Ágnes , Beőthy Balázs , Mertlik "Mehr Licht" Ferenc , Zágon "Bagólya" András illetőleg Szécsi "Kiesel" András .'80-as évek közepe

249. oldal :
"Útravaló az "újaknak" S. Talántól , Sugár Jánostól illetve P. Lekovtól a "trónátadás" jegyében .

254. oldal :
" Egyetemisták ! Bénák !"
Lehordó próvóplakát , amit S.T. a bölcsészkaron tett ki rendszeresen .'80-as évek közepe és vége

255. oldal :
Descartes-ot idéző voluntarista CSNFM-plakát kitörő örömből , optimizmusból és kibontakozáskedvelésből . '80-as évek közepe

262. oldal :
Wie kann man Austausch machen ? Mint a 122. oldal ,"csak" németül .'80-as évek közepe

271. oldal :
La filosofia ha affermato . . .A "Hogyan készítsünk cserét?" kiadvány egy része talján nyelven .'80-as évek közepe

284. oldal :
"Die Philosophie hat immer gesagt" . . .kezdetű írás a Cseresorozat egyik alap-kiindulópontját jelöli . A végén a Cseresorozat betűivel az Austauschfolge Internationale Philosophischenheitliche Kunstvorherschule név olvasható . Bódy Gábor berlini filozófusbarátja , aki a Kurfürstendammon egy Philosophisches Büro nevű irodát tartott volt fenn , a "Philosophenhaftigkeitliche" szót javasolta , ami sokáig volt is . A "Kunstvorherschule" elnevezés azért nem -- a nyelvtanilag helyesebb -- "Kunstvoranschule" volt , mert a CSNFM direkte valami avantgarde (térben , s nem időben értendő) faktort akart bevinni , valami Előre !-t , mert azt gondolták , vannak ők már annyira unideologikusak , hogy megtehessék akár azt is , hogy egyszer valami (humorból való) ideologikusat is mondjanak .
Persze ennek az a Hegel-i -- egyébként erősen vérmes -- humor volt az alapja , amit A szellem fenomenológiájában úgy fogalmazott meg , hogy "a Szellem ereje csak akkora , mint amennyiben kiterjedni és elveszni mer ".
Részlet a németnyelvű "Hogyan készítsünk cserét ?" egyik első oldaláról : Wie kann man Austausch machen ? Die Philosophie hat immer gesagt...'80-as évek közepe

285. oldal :
Az angolnyelvű "Hogyan készítsünk cserét ?" első oldala : How to do Swap ? '80-as évek közepe

294. oldal .
Részlet egy Stanislaw Lem mondásból , -- a cserélők számára ' 80-as évek közepe .(Donda professzor)

301. oldal :
Kada Elek Is rózsadombi villára gyűjtéséről korabeli újságcikk (megjelenhetett , mivelhogy már 1988 volt).

302. oldal :
Titanic Pótkávéház , a "kék plakát" . A "Pótkávéház" szó azért kellett , mert ehhez ragaszkodott az a művelődésiház igazgató ..... Ágnes , aki befogadta a cserélőket , miután hatóságilag tették ki őket a Platón Barlangjából . Ez a szó képezte a jogfolytonosságot a régi közönséghez . A Hatóság nem tette ki őket a Józsefvárosi Művelődési Házból soha . 1988.

306. oldal :
"Sebeő Talán" "ars poeticaja" .'80-as évek közepe

307. oldal :
A Titanic könyv (Titanic --- FriedRich-Art) borítója (1994 körül). Ebben a könyvben Litván Gábortól és Mehr Lichttől képek , illetve egy álnevekkel megjelölt filozófiai vita a

létről és az egyéniség szerepeiről , illetve írások . Az álnevek mögött az egyes cserélők vannak , ők beszélgettek-vitáztak lételméleti-művészeti témákról a Mátay Lakásban .Témák (a nem-teljesség erejével) :
Áldozatművészet
az Írás
a Képzőművészetről
zene -- Gesamtkunstwerk
Képzőművészetalapozás
irány a Színpad
A monstruózus Montparnasse
Az elszigeteltség szörnyfejezete
Nietzsche álmai

308. oldal :
Litván Gábor egy rajza a Titanic-könyvecskében (Titanic --- FriedRich-Art) : Hősünk Trisztán hej ráad az adóra !

309. oldal :
Litván Gábor egy rajza a Titanic-könyvecskében (Titanic --- FriedRich-Art) : A férfi nyomorán megesett a szívem

310. oldal :
Litván Gábor egy rajza a Titanic-könyvecskében (Titanic --- FriedRich-Art) : Itt is csalsz ? Ide a felét ! Áruló ! Rád ürítem !

312. oldal :
Mehr Licht festménye a Titanic-könyvecskében (Titanic --- FriedRich-Art) : Az alkony kapui . Kinagyítva függött több ember falán .

313. oldal :
Mehr Licht festménye a Titanic-könyvecskében (Titanic --- FriedRich-Art) : Fáklyaláng

314. oldal :
Litván Gábortól kottarészlet az általa komponált Titanic balladából (Titanic --- FriedRich-Art)

319. oldal :
Ármos Ózon és Felesége , Birkás Adrien a "Time is honey" c. darabban , ami a Légy --- Ott Fesztivál keretén belül került a Toldi Mozi pincéjében , a Razziában , bemutatásra (1992.V.22-24.)

327. oldal :
Szathmári Botond és Szécsi Kiesel Andrásnak a varsói Magyar Kultúra Házában való kiállításáról egy kép : "Bikakultusz" --- Bikakultuszkiállítás , Varsó , 1994 II-III.

337-338. oldal :
A Cseresorozat NFM tevékenységeinek akkori rövid összfoglalata . Szórólap , 1987

368. oldal :
Oborzil Edit világszabadalmú alumínium résharangja a budapesti Petőfi Csarnoknál ("PECSA").1987. I.3-án ebbe az időkapszulába Lehel László felhívására több formáció eltett ötven évre pár dolgot , így a Cseresorozat is és a Hejettes Szomlyazók is beletettek a 2037-es nyitásra a kiadványaikból párat a gázzal töltött kapszulába . Északi szélesség 47' 30.844" , keleti hosszúság 19' 05.334" .

369. oldal :
Ugyanaz , mint a 284. oldal , csak angolul . Bár volt a Platón barlangjában -- hála a pince melletti pinceműterem tulajdonosának , Galántai Györgynek -- rövid időre telefonvonal is volt (illegális leágaztatással , amiről a hatóság nem tudott), de a bélyegzőkön való telefonszám a bizonyítottan lehallgatott Erkel utca 18-i lakásé volt) .

370-373. oldalak :
A Gyorskettő nevű fesztivál (Bp., Bercsényi Kollégium , 1984. X. 16-28., kivéve Október 23-át) filozófiai hátterét taglaló plakátok

392. oldal :
A Gondolatcsere Rádió plakátja . A Gondolatcsere Rádió egy éveken át működő műsor volt (ezek egy része az itteni kronológiában) a nonprofit és az engedélyt az államtól kapó Fiksz Rádióban .

393. oldal :
"Die Krieg geht daran..." szöveg . A hímnemű szó nőneme arra utalt , hogy az egy még megharcolandó , és nem pedig tőlük függetlenül kialakult (geopolitikai) háború arra vonatkozólag , hogy miképpen is lehet unideologikussá tenni valamit , ami korábban legalább csak koncepcionális volt . Nem militáns , hanem avantgarde-barikádos jelleget akartak . Ez nem szerepelt a Cseresorozatnak a budapesti Fiatal Művészek Klubjában 1984. III. 1-8. intervallumában "Kibontakozáskedvelők" elnevezéssel és egy performanszos megnyitással megtartott kiállításakor .

398. oldal :
Belső terjesztésű flyerjük a nyugat-berlini barátaiknak (Die Tödliche Doris) a PECSA-ban való felléptük előtt . '80-as évek közepe

409. oldal :
"Írjunk meg bármit..." szöveg S. Talántól , '80-as évek közepe

545. oldal :
Memóriafejlesztés logo : a Magyar Szabadalmi Hivatalba a 156915-ös számon bejegyzett "Első memória fejlesztési tréning" védjegyokirathoz tartozik .

586. oldal :
A Cseresorozat Nemzetközi Filozofikussági Művészetelőreiskola (Titanic Művészetelőreiskola Filozofikussági Gondolatcseresorozata / TMFG /) kronológiája a Kezdéstől ezen könyv kiadásáig . A "log book of" képnél a 4 jéghegy a Titanic 4 kéményét kívánta szimbolizálni .

588. oldal :
"Színzene a Cseresorozat kibontakozáskedvelőinek --- kívülről átvihetetlen mozgások a Csere egyéves évfordulójára" .Budapestini spatium Batthyanycus márcz 20. 08. , 1983. III. 20-21. A cserélők a Csákvár s Oroszlány között fekvő Kőhányáspuszta nevű , azóta elnéptelenedett és üdülőfaluvá lett Kőhányáson ünnepelték meg fenn-állásuknak , vagy ahogy a Varga Béla-i Hyparchológia szerint mondhatnánk ,szubszisztálásuknak --- tehát egzisztálásuknak is --- egyéves évfordulóját . Erre a helyre valamint a mellette levő Mindszentpusztára és a Várgesztesi Várba többször elmentek . Vadregényes és vidám ottlétükről tudott a BM. 1990. nyarán itt esküdött meg az egyik cserélő (de volt esküvőjük Gánton is és a milliomosok falujában , Vérteskozmán is), voltak performanszok , filmforgatás , 100 liter tejben-vajban fürdés , stb.

589. oldal :
LEVÉL III. : Levelezőlap Galántai György számára a kezdetekből 1982-ből meglepő tartalmakkal (pl. Beke László az ELTE Bölcsészkarán látta meg a megtűrten megtarthatott óráin a kék flanelpizsamás Sebeőt , stb.)

591. oldal :
Sugár János előad a legendássá vált Bercsényi Kollégium étkezdéjében "Kijárat a hídról" címmel 1984. X.19-én (Gyorskettő fesztivál , 1984.X.16-28.)

593. oldal :
Mertlik "Mehr Licht" Ferenc kiállítására meghívó (Félfamentes kiállítás címmel értesített ki mindenkit különböző postaládákba dobva be a meghívóit . Ezeket senki nem kapta meg , csak Cseh Melinda jóval a megnyitói dátum után) . Metróállomásokban keresztalakban (fent : Blaha Lujza tér ,lent : Ferenciek tere , balra : Deák tér , jobbra : Kálvin

tér , középen : Astoria) egypéldányos festményeit rakta szét , ezeket még aznap eltávolították .1984. XI.24.

594. oldal :
Egy a gyorskultúraplakátok közül . Ez a "boxkesztyűs aranypunkkarkötős" verzió . 1984. november

595-601. oldalak :
A "Kibontakozáskedvelők" elnevezésű kettős tárlatot bevezető performanszt lehet látni Gazember Waszlavik Velorex Ulmann Mónika Lászlóval . Olyan képeket állítottak ki a kis fekete kiállítóban , aminek alteregója volt a fenti nagy és fehérszínű kiállítóteremben . A Nemi Ősmasszívum együttes (Ármos Ózon együttese , amiben Lévay Péter is és pár olyan zenész is játszott , akik később a szintén az Ármos-vezette Esendőkben voltak) zenéjét playbackről nem sikerült prezentálják technikai okokból kifolyólag . A jó fotókat Lugo készítette .Fiatal művészek Klubja , Budapest , 1985. III.

603. oldal :
Az 1985-ös , "A kapanyél , mint a kultúra szimbóluma" , illetve a "Túlsétálni a célon" című gyorskultúra gondolatcserékhez Sugár János által készített szórólap a Tudományos Ismeretterjesztő Társulat (TIT)részéről.

604. oldal : Sugár János gyorskultúra-szórólapja , az úgynevezett "Háromházas plakát ".1985. május , Iki Maz aláírással .

605. oldal :
Litván Gábor a Hejettes Szomlyazók "alkotó táborában" Fekete Balázs hejettes szomlyazó apostagi házának udvarán 1985 júliusában . Hátul Kada Elek Is , Fekete Balázs , Ármos Ózon háta , Nagy Attila valamint Danka Attila . Litvántól balra egy lengyel , vagyis Liszek , aki az Attila ebje volt . Ahogy a Litván Gábor mondta erre a képre a 31-éves banketton , "egy lengyel meg egy litván" .

606. oldal :
LEVÉL IV. :Ármos Ózon levele a Dél-Afrikai Köztársaságból még a kommunizmus idején .1985 nyara (ott tele :-))

607. oldal :
A Cseresorozat madridi lerakatának a szórólapja . 1985. ősze

608. oldal .
LEVÉL V. : Szerb Antalné levele Sebő Talánhoz . 1986

609. oldal :
Gyorskultúra szórólap , 1986. március : "Fekete és piros hetes" , illetőleg "Név és cím" .

610. oldal :
A "Fekete és piros hetes" , illetőleg "Név és cím" megjelölésű gondolatcserékhez való "Mikrofonos plakát". Készítette Sugár János . 1986. márciusának idusán

611. oldal :
A "Röviden" névvel ellátott fesztivál nagyplakátja (A/3).1986. márciusa

612-613. oldalak :
A Hejettes Szomlyazók a Röviden fesztivál megnyitásakor

614. oldal :
Danka Attila a "professzionális szórakozottság" című gondolatcseréjén rágyújtott cigarettára a Röviden fesztiválon a Műegyetem Galéria 11-ében . HANGULATKÉP 1
((egész belejöttem a könyvszerkesztésbe , kíváncsi volnék , mit mondana a Ruzsa Imre logiko-filozófus könyvszerkesztő lánya , az Ágnes))

615. oldal :
Röviden fesztivál , Weber Kristóf beszél audio-land-art címmel , Mertlik Ferenc április elsejei szembelámpás műsora , valamint a Galéria 11 "léghajókikötője", ahol a vihar miatt nem került előadásra az Azakinektudat az erdő szélén .

617-620. oldalak :
Röviden fesztivál , Mezey Péter / Richard Brautigan : "Pisztrángfogás Amerikában" című színdarabjából részletek , ezek közt a fesztivált záró öndiszkó a közönséggel .

622. oldal :
Röviden fesztivál , Grandpierre Atilla (így kell írni a nevét), Lévay Péter illetve Sugár János tartják gondolatcseréiket .

624. oldal :
Röviden fesztivál , Hejettes Szomlyazók festményei kiállítva .1986

626. oldal :
Röviden fesztivál , Litván Gábor képek . Kada Elek Is vájdling mosogatóvizet iszik Cseh Melinda kiállításának megnyitóján .1986

627. oldal :
Kada Elek Is Cseh Melinda kiállításának megnyitóján.1986

629. oldal :
Röviden fesztivál , Beke László és Danka Attila képek. 1986

630-633. oldalak :
Röviden fesztivál , Ármos Ózon és barátai műsora . A 631. oldalon levő képen látható Ózon legendás hordozható (kb. 10 kg.) kazettásmagnója , ami nagyon sok , a Vértes hegységbe történő zártkörű és tömegközlekedéssel lebonyolított-lebonyolódott ki-rándulásának volt Társa , és aminek a beépített mikrofonjával az "Azakinektudat az erdő szélén -- a személytelenség birodalma" című színdarab A- és B-szövege készült , és ami Ózonék balatonfenyvesi (Táskai utca 8.) Róma Stúdiójának is állandó szereplője volt , lásd például a "Csergazmus" nevű és az Artpool Művészetkutató Központban föllelhető audiokazettát (Grandpierre , Rőczei , Dixi , stb).

634-636. oldalak :
Röviden fesztivál , Sugár Jánosról valamint a Litván Péter által lét-rehozott "Vákuumzajok" című színdarabból képek

637-641. oldalak :
Afféle összegzés a Cseresorozat legnagyobb műsorszámú fesztiváljáról (Röviden fesztivál , Bp., Galéria 11 , 1986)

642. oldal :
Röviden fesztivál , záróakkord . öndiszkójukból képek . Ekkorra már szétosztották a Csere Rudi delfinkönyveket .

644. oldal :
Így nézett ki a tévesen Platón barlangjának nevezett légvédelmi pince ("légópince") bejárata . Helyes elnevezése "Platón barlangjában" volt , és az elnevezést az "indokolta" , hogy az alaplétesítő "cserélők" és "helyettesek" egyaránt szerették Platónt , sőt a Hejettes Szomlyazóknak volt is egy olyan közösen festett képük , aminek az volt a címe , hogy "Platón barlangjában . Aranyos volt a graveur is , mert a megrendelés átvételekor lejátszódott a Höhle (= barlang) s a Hölle (= pokol) szójáték , hogy mindkettő föld-alatti és ándörgraund .

645. oldal :
Képek a Platón barlangjából még be nem lakottan. 1986. nyara

646. oldal :
"Egy este Platón barlangjában" -- meghívó szórólap , 1986.júniusa , utcai happening , házonbelüli legkülönfélébb kategóriájú műsorok

647-649. oldalak : Galántai György , aki a Platón barlangjában melletti pincét már régóta bérelte , a Rendszerváltás után talált 3 olyan belügyminisztériumi titkos jelentést , amiből egy ez .

650. oldal :
Kada Elek Is a Platón barlangjában előad ünneplő öltönyben . A háttérben a Hejettes Szomlyazók által készített összfestmények (lásd "A hejettes szomlyazásról" című írást).

652. oldal :
Meghívó a frissen létesült platóni stúdió debütálására : Láthatatlan művészet . A fesztiválról videófilm látható a YT-on . 1986. októbere

653-660. oldalak :
Képek a budapesti Kavics utcából a Láthatatlan művészet idején . A 634-n Bernáth(y) Sándor , a 636-n Klaniczay Júliát láthatjuk csemetéjével , a 670-n Kulifay Tamás Az ötödik ember (hogy Várkonyi Nándor-iasan fejezzük ki magunkat)

661. oldal :
Várnagy Tibor a '80-as évek közepén . HANGULATKÉP

662. oldal :
A Cseresorozat máig is tartó -- és azóta csak egyre intenzívebb -- tevékenysége a az új szavak leírása , kreálása , régi érdekes szavak kimentése összegyűjtése volt .Ez messze megelőzte azt a viktimológiai tevékenységüket , hogy elfeledésrekerülő nagy műveket (vagy akárcsak szavakat , szókat ,kifejezéseket) bebugyoláljanak , s kimentsenek . Ezen tevékenységük olvasható az azóta a magyar szótárak közé fölvett Magyar-magyar magyarázó nevű többkötetes és on-line elérhetőségű opuszban is (www.mek.oszk.hu). Az itteni mostani leírásban 5 értékes szó található .

663. oldal :
Jelenet a "Zenekari próbaszínház" című és a Platón barlangjában Litván Gábor vezetésével bemutatott darabból . Később ebből épült fel a Köringő négyszögesítése , majd a Barlangikus terepzsemle , illetőleg az Alpinisták a pusztán . Bizonytalan műfaji kategória .

665-667. oldalak :
Képek A Platón barlangjában . A 665. oldalon épp a Wolfgang Müller által létrehozott Die tödliche Doris nevű nyugat-berlini együttesről látható kép . A szintén nyugat-berlini Kino Sputnik szintén küldött heti rendszerességgel moziműsort a Kavics utca 3-ba .Aktuális moziműsoraik kb. 2 hét késéssel érkeztek meg a Platón barlangjába .

669. oldal :
Korabeli fotó az Ármos Ózon általi "A tengerek kongresszusa" című műsorból . Balról jobbra : Danka Attila , Kada Elek Is , Ármos Ózon , Sebeő Talán . A fesztiválról videófilm látható a

YT-on . Bizonytalan műfaji kategória . A zuglói Kassai téren levő Kassák Klub ma már nem létezik .

670-671 oldalak :
A tengerek kongresszusa szövegkönyve .

673-675. oldalak :
Képek Sebeő Talán : "Come fare uno scambio ?" elnevezésű , és a lélek nyolc stációját taglaló performanszából . A megrendelés az Fiatal Művészek Klubján keresztül a RAI tévétársaságtól jött . FMK ,1987

677-678. oldalak :
Színes Géza (= Sugár János) interjúja két 32-es hirdetővel . Megjelent a Magyar Narancsban 1993-ban

680. oldal :
Pillanatkép a Cseresorozat egyik konfijáról , azaz konferenciájáról . Balról jobbra : Mátay Melinda , Litván Gábor , Litván Péter , Sugár János (Iki Maz , Színes Géza) , Sebeő Talán , Szathmári Botond valamint Szécsi Kiesel András . A fényképezőgépet valószínűsíthetőleg Ármos Ózon kattinthatta el (egyik szava a "fényképzelőgép" volt).

682. oldal :
Okirat arról , miképpen akolbólították ki A Platón barlangja kibérlésében részt vett mintegy 20 főt beköltözésük után fél évvel . Az okirat tud szemérmesen szemet hunyni afelett , hogy a deportálást a házban élő volt AVH-s illetőségűek kezdeményezték , akik érdemeik elismeréséül kapták telefonos (!) lakásaikat a Kavics utca 3-ban az ötvenes évek végén .Megjegyzendő , hogy Galántai Györgynek sikerült a Rendszerváltás után találni 3 , elégetésre még nem került jelentést arról , hogy a belügy besúgói milyen beszámolót írtak A Platón barlangjában levő eseményekről , és ezen jelentések sem szólnak semminemű zajongásról .

683. oldal :
A Platón barlangjában volt egy könyvtár , ennek katalógusa elveszett (lásd a hiánylistát). A kép az egyik még megmaradt könyvből egy oldalt mutat a Platón barlangja könyvtárának a bélyegzőjével .

684. oldal :
A Bélyegzőkészítő Ktsz. egy megrendelőlapjának 2 oldala . Minél elvibb volt egy szöveg , annál kevésbé volt lehetséges bélyegzőt készíttetni a kommunizmusban . Ahhoz például , hogy az "iskola" szót is involváló Cseresorozat bélyegzőhöz juthasson hosszú kérelmezési időnek és Beke Lászlónak valamint Hegyi Lórándnak az írásos ajánlása is kellett , mint ahogy a Titanic Society Hungary ("süllyedő magyarországi

társadalom".....) bélyegzőjéhez is Carl Palmernak ,az USA magyarszármazású nagykövetének a segítsége is szükségeltetett .

685. oldal :
LEVÉL VI. : Hegyi Lóránd levele Sebeő Talánhoz .1987 VI.

686-687. oldalak :
Leirat arról , mi is volt a Cseresorozat "filiája" , a Titanic . Az évenkénti egyre másabb pályázati szövegek dacára sem kapott a formáció egy megveszekedett huncut garast sem .

688. oldal :
A budapesti Bölcsészkaron volt egy Duchamp konferencia (lásd Artpool Művészetkutató Központ 1987. XII.11.). A képen Szkárosi Endrét , Sebeő Talánt ,Sugár Jánost illetve a konferenciaszervező György Pétert lehet látni .

689-690. oldalak :
Egy átlagszövegük pályázásra . Ekkorra már befogadták őket a Bp., VIII. Somogyi Béla utcai Józsefvárosi Klubba a Platónból való kirúgottságuk után .

692. oldal :
Ballardnak , a neves oceanografusnak és titanikistának a levele Titanic Társasághoz 1988-ban , még a Rendszerváltás előtt . Ebben különben az a meglepő , hogy megjött annak az amerikainak a levele , akit többször felkért az amerikai kormány elsüllyedt szovjet tengeralattjárók felkutatására , akinél inkább lehetett volna valószínűsíteni , hogy a Magasabb Állami Érdekeknek megfelelően a válaszlevél -- ha egyáltalán volt is engedélyezve odaát -- "elkallódik" valahol a postázás bugyraiban .Természetesen a Titanic Society Hungary eleve számolt ezzel , mégis megírták a levelet , mert fantaszták voltak . A levél 3 hónap munkát adott az Angyaloknak ,de , mint látható ,szinte minden esélytelenségen equilibrizálva : megérkezett .

694. oldal :
Meghívó uborkaszezonban a nyugat-német Theater Erde und Himmel nyíltszínháznak az előadására a Cseresorozat számára . Pregnáns differencia az angolnyelvű szöveg és a 2 másik közt .

695-697. oldalak :
A német "Theater Erde und Himmel" színtársulata "Hiobe" nevű színdarabjának a leírása .

698. oldal :
Kotányi Attila a Cseresorozaton , ezúttal nem ő ad elő .1988 (?) 1989 (?)

700-701. oldalak :
Mertlik "Mehr Licht" Ferenc életveszélyes land art actionjáról kettő kép a Gellérthegyen .

703-707. oldalak :
Mertlik "Mehr Licht" Ferenc "Önarcképrobbanás" című performansza , amiben a saját és egyébként homokból kiszórt arcképmásait felporszívózza egy felsőbb hatalom . Segítenek : Litván Péter és Fekete Balázs .Hasadt estélyek , Gazdagréti AGM Club , 1989.

708-709. oldalak :
Szathmári Botond : Szellemsüllyedés , performansz , Hasadt estélyek , Gazdagréti AGM Club , 1989.

710. oldal :
Az úgynevezett "Zeppelines plakát" . Azt fejezte ki ez az 1989-es kép, hogy sikerült kiemelni a Titanicot , tudnak a dolgok működni ha van lelki erő .Baloldalon a már "lement" programokból látható étvágygerjesztő , a jobb oldalon az a bélyegző , amit a Bélyegzőkészítő Ktsz. csak azután engedélyezett , hogy Hegyi Lóránd és Beke László ajánlását is megkapták nagyvégül . Az alkotó nem tudott visszatartani pár cseresorozat-betűt .

711-713. oldalak :
A Cseresorozat két résztvevője a Radikal Eklektik Show-ban : Euthanázia . Előadja Mehr Licht és Szathmári Botond , 1989, szórólap , Nyugat-Berlin .

713. oldal :
Takács Ferenc irodalomtörténész az Angol Tanszékről , ki is gyakori előadó a CSNFM-en .HANGULATKÉP .

715. oldal :
Szöveg a hiábavalóságok végzéséről . Tudatalatti előzménye Elek Is Kada egyik maga által elmondott-felolvasott szövege lehetett , amiben az éreztető hatalmakról és a szöszmötölésről szólott . S. Talán , '90-es évek eleje

716. oldal :
Ez az első itt megjelent Titanic Fesztivál plakát (az első 1988-ban volt , és lehet , hogy nem elveszett , hanem eleve nem is létezett). Készítette Rőczei György , és a képen látható a Titanic Társulat (Titanic Filozofikussági Művészetelőreiskola Gondolatcseresorozata) 3 tökéletes létezője : Don Quijote , a Titanic s a kardfogú tigris (Smilodon californicus), Második Titanic Fesztivál , 1989

718. oldal :
A Rendszerváltás átmeneti szakaszában a "sztárbíró" fölveszi a Titanic Society Hungaryt a társadalmi szervezetek közé , dacára annak , hogy nem magyar neve van , jogi személlyé válik .A pecséten a kommunista címer látható , Perge státusa tanácselnök még .1989 nyara

719. oldal :
Sebők János pártot alapított "Voks humana" néven a '80-as évek végén , ennek egyik megnyilatkozása az volt , hogy a Fővárosi Állatkert párducketrecéből kiakolbólíttatta szegény fekete párducot , és behívta helyette az egyujjas ingben látható S. Talánt valamint a punköltözetű Szathmári Botondot , és a közönség előtt trialógus képződött .1989 nyara

720-721. oldalak :
Szkárosi Endre performer látható a képeken

722. oldal :
A képen látható 4 gondolatcserélő különfesztiválja a neves Lágymányosi Művelődési Házban . 1990 szeptember

723. oldal .
Voltak periódusok , amikor nem volt őket befogadó művelődési ház , ilyenkor bekéredzkedtek egyes helyekre . A ritkább találkozásoknak betudhatóan az eljöttek száma ilyen esetben legalább akkora volt , mint amikor volt "kabátjuk" . Ezen a Szórólapon Krausz Tivadar egy műsorára való meghívás látható .

725. oldal :
Ármos Ózon "Messalina szeretői" nevű artformance-ának szórólapja . Bp., Fiatal Művészek Klubja , 1990

727-732. oldalak :
"A civilizáció fejlődésének eddig hiányzó velejárója" műsorsorozat szórólapjai és képei . A Sebők János által szervezett Zöld fesztiválra a földelemet Litván Gábor + S. Talán ,a tűzelemet Szathmári Botond , a vizet Ármos Ózon valamint Ezüst Higany és a levegőt Air Licht (= Mehr Licht) képviseli . A 709-10. képeken Szathmári Botondnak az "A Szellem tűzapokalipszise" elnevezésű performansza látható , amit a Tűzoltóság leállított és tetemes pénzbírsággal sújtott , a 711-13. oldalakon Ármos Ózonnak és Ezüst Higanynak az "A folyékonyság fogékony fuldoklása" nevű performansza látható (a Youtube letiltotta a King Crimsontól való "Twentieth century schizoid man" számot). Bp., József Attila MH, 1991 tavasza

734-744. oldalak :
A Második Nap--Nap Fesztiválon föllépett Szathmári Botond és Szécsi Kiesel András "Sol invictus ?" performanszában meg 10 kisegítő ember (lásd CSNFM kronológia) 1991. VI. 22-én a

Pálvölgyi Barlang előtti terepen . Ezen helyet később -- értelemszerűen -- életveszélyessé nyilvánították , több rendezvény nem volt engedélyezett ott .734. oldal : Sol in victus plakát ,735-736. oldalak : Sol in victus írás , 737. oldal : Sol in victus kép , 738. oldal : Sol in victus írás II. (Heidegger), 739-740. oldalak : Sol in victus kép II-III., 741. oldal : Sol in victus írás III. (Heidegger), 742. oldal : Sol in victus kép IV. , 743. oldal : Sol in victus írás IV. (Heidegger), 744. oldal : Sol in victus kép V.

745. oldal :
Szórólap a budapesti Várszínházban 1991 nyarán megtartott és "Vetületek" névvel ellátott fesztiválnak . Ezen szerepelt a Litván Gábor darab , a Halhatatlan tettesek . Ez , mint ahogy azt a szöveg is jelzi , opera volt a videóról -- ahogy a Dárday-Szalai-féle "A dokumentátor" képileg szólott a videózásról . A lapon olvashatunk még a Patria research darabról is , mi teljesen Litván Gábor darabja volt .

747. oldal :
Szathmári Botond és Szécsi Kiesel András "Hímnem--nőnem" című performanszára szórólap , meghívó , illetve 1 megmaradt fotó . Helyszíne a (budapesti) Toldi művészmozi alatti helyiségrendszer volt , a Razzia .

748. oldal :
Szathmári Botond és Szécsi Kiesel András "Múmia" című performanszáról az egyetlen (?) megmaradt kép . Indie 16 Fesztivál , Láng Művelődési Ház , 1991

749-750. oldalak :
S.A.C.R.U.M. , ez volt Kunert Zsolt , Soós György valamint Szathmári Botond műcsarnokbeli performanszának a címe . 1991 ősze

752. oldal :
Az úgynevezett "kezében tartja" plakát 1991 végéről Szathmári Botond kézírásával .

753. oldal :
A Titanic leegyszerűsítő nevet utoljára használó Cseresorozat évzáró bulijának meghívó-plakátja 1991-ből . Alul tengeralattjáró periszkóp-perspektívából New York felhőkarcolói láthatók . A pluszműsort jelentő Ármos Ózon Tyllax általi Metaforizmák nincs a plakáton , de a 757. oldalon van erről egy kép .

755. oldal :
Szathmári Botond a csodáról , mint olyanról beszél a Harmadik Titanic Fesztiválon 1992 áprilisában a Toldi Mozi alatti Razziában . Az alsó képen Krausz Tivadar látható még nem

életveszélyben performanszában (Szentkilövő állomás)1991. XII.19-én .

756. oldal :
Krausz Tivadar tartott "Szentkilövő állomás" című verseskötetének a címével egy olyan performanszt , ahol vért cserélt egy lánnyal , majd mindkettejük véredényrendszerébe paradicsomlevet injektáltak .

757. oldal :
Tillmann József beszélget S. Talánnal s Szathmári Botonddal a Razziában . 1992

759-760. oldalak :
Litván Gábor "Denevér" című operafrázisából képek .

761. oldal :
Az itt látható két cím is mutatja , hogy mennyire eltérő témákat is fel tudott aznapra hozni a Cseresorozat . Ami konstans volt és közös , az az Intelligencia volt .

762. oldal :
Műsorplakát a Titanic "razziás korából" . Itt még szembetűnőbb a témakörök diverzitása . Alul lehet látni a Titanic Filozofikussági Művészetelőreiskola Gondolatcseresorozata (TFMG) úgynevezett ovális bélyegzőjét "helyes ?"-íráshibásan . A cím azért az astoriás cím ,mert bár mindig másik cserélőnél tartották a(z egyezte- tő)"konfikat", a new yorkias--pesties Astoria lokalizációt tartották a legelegánsabbnak bélyegzőre , pecsétre .1992

764-766. oldalak :
Szathmári Botond "Múmia II." performansza a budapesti Fiatal Művészek Klubjában . 1992

768-769. oldalak :
Danka Attila "Zrínyi és Frangepán a bécsújhelyi börtönben" kiállítására meghívó . Liget Galéria , 1992

770. oldal :
A Cseresorozat mintegy 40 fesztiválon vett részt , ezeknek 3/4-ét ők szervezték meg és bonyolították le . Az itteni ismeretlen eredetű plakát a Szentendrei Kis Magyar Performance Fesztiválok egyikét mutatja be , s ahová , mint láthatjuk , a híres miskolci Ápolók nevű sehová sem kategorizálható csoport is eljött . . .

772-773. oldalak :
Képek a Litván Péter -- Sebők János általi "Aláemelkedés" című darabból . Szentendre ,1992 március

774-777. oldalak :
Szathmári Botond saját szavai szerint ez volt az ő élete legbonyolultabb , legelvontabb performansza .Szathmári Botond : A Lélek kulcsa . Szentendre ,Vajda Lajos Stúdió , 1992 március

778. oldal :
Képek a Hejettes Szomlyazók műsorából , amit az 1992-es szentendrei Kis Magyar Performance Fesztiválon tartottak meg .

779. oldal :
Ármos Ózon Tyllax műsora az 1992-es szentendrei Kis Magyar Performance Fesztiválon , majd kép Nagy Attiláról a Hejettes Szomlyazók műsorából , amit az 1992-es szentendrei Kis Magyar Performance Fesztiválon tartottak meg .

780. oldal :
Téves dátumozású plakát : nem a negyedik , hanem csak a Harmadik Titanic Fesztiválról volt szó .A helyszín a budapesti Toldi Moziban levő Razzia nevű hely volt . 1992 április

781-782. oldalak :
Sebők János műsora a Harmadik Titanic Fesztiválon .1992 április

784-785. oldalak :
Ezüst Higanyról újságcikk , amely a Táp Színházas táncolóművész különleges kéztartásait remekül tudta megörökíteni . Az újság Maurer György legendás Harmadik Part nevű lapja volt... . 1992

786. oldal :
Három felvétel a Harmadik Titanic Fesztiválról . A föld alatti Razzia remekül szimbolizálta nekik azt , hogy a Titanic már elsüllyedt . A Performance 2000 csoport több ízben föllépett náluk . A kronológiában a műsoruk címe "Vetélkedő", nem pedig az , ami a képhez lett mellékelve .1992 április

787. oldal :
A Mátay Melinda -- Sebők János alkalmi duó általi Triangulum Vers-zenekar "Igen -- nem" című műsorából egy megmaradt kép valamint Litván Gábornak a fiával , Litván Péterrel való közös műsoráról egy felvétel . Előadásuk címe a kronológia szerint : TI TA NIC , a megmenekült dal (A Titanic számla benyújtása nyögvee nyelv-e). 1992 április

788. oldal :
Fényképfölvétel a Harmadik Titanic Fesztivál közönségéről . A szemüveges , fehérblúzos hölgy Litván Gábor akkori felesége , L. Weninger Edit .A Harmadik Titanic Fesztivált a föld alatt

megint egy olyan záróaktussal fejeztek be , mint ami "nagyban" már fordult elő a "Röviden" elnevezésű fesztiváljuk végén : diszkózenére táncolása volt ez mindazoknak , akik eljöttek . Ebben az esetben kikötésre került , hogy a táncolóknak búvárruhát kell hozniuk , lévén , hogy a táncestnek nevet is adtak : A holt lelkek tánca a Titanic mederbefúródott roncsán . A fotón nem sok látszik a hobbibúvár-felszerelésekből sajnos . Megjegyezhető , hogy a tétel nem volt a Cseresorozatban új , mivel volt már 1988. október 10-én gondolatcsere arról , hogy milyen is lehet a Titanic roncsaiban--roncsainál a meghalt emberek lelkeinek az egymással való "interakcionálása".

789. oldal :
Vicces európatérképük izlandcentrikusan . 1991 (?)

790. oldal :
A Sebeő Talán által éveken át "vezetett" ATLANTI Klub meghívására bemutatkozott pár más izlandbarát formáció , így az Ingolfur Arnarssón Társaság és a Trientalis csoport .Az alsó képen Bernáth István skandinavista és Rózner Péter expedícióvezető láthatók .

791. oldal :
Képek Bacsó Béla hermeneutikusról a Razziában .1992

792. oldal :
Litván Gábor és fia , Péter estjéről 2 fölvétel : Litván Gábor : Előadás bizonyos fejfunkciókkal . Az alsó képen Dr. Vassy Zoltán , pszichológus , fizikus és sci-fi író látható . Razzia , 1991 és 1992

794-796. oldalak :
Sebeő Talán hárommegnyitós kiállításáról gyengén elkészített fotók . Aranyszínű alumínium "csokipapírra" kályhacső-festékkel készültek a ruhatervek azt jósolván meg , milyen öltözékek lehetnek majd száz év múlva a különböző társadalmi szerepeket betöltő embereken . Új népművészet 2050--2192 , leletek a jövőből . 1992

797-799. oldalak :
Ebbe a könyvbe azért került sok kép a három T-betűs Légy Ottt fesztiválról , hogy keresztmetszetet kaphassunk , hogy a Cseresorozat Titanicja milyen mértékű fesztiválokat szervezett "házon kívül". Toldi Mozi , 1992

801. oldal :
Sebeő Talán gondolatcseréjéről felvétel : A félelem és a tett előszerkezete . 1992

802. oldal :
Miklóssy Endréről és az Undrepresses Nagy Attila Kristófról előadásközi-gondolatcsereközi felvételek . Zarathustra

alászáll (N. A. K.), Rip van Winkle avagy poliszomnitológiai elemzés ((Miklóssy) .1992

804. oldal :
Szórólap a Szellemláng Csoportról .1992

806. oldal :
Ezüst Higany Művészet egy meghívója a saját írásával . 1992

807. oldal :
Ármos Ózon és az "Esendők" nevű zenei együtteséről rossz kép . Létezett weblapjuk , ami zárolt szerkezetű volt , ami azt jelenti , hogy csak meghatározott személyek számára nyílt meg . Vajon megvan-e még valami (amerikai ?) archívumban ?? Hársfa utca 43.,1993

809-811. oldalak :
Mertlik "Mehr Licht" Ferenc "Szappanhabkapirgálás a szellemalattiban" nevű performanszáról képek . Az asszisztens Litván Péter . Hársfa utca 43.,1993

813-818. oldalak :
FERDESZÖVEG I-VI.
Jód ógukban azt sem tudták hány manifesztátumszerű dolgot csináltak : az úgynevezett "ferdeszövegek" itteni átalakulásában afféle követhető nyomon , mint a Kassák-félékben . 1993 eleje-közepe

820-823. oldalak :
Kada Elek Is happeningje , aminek Budapest visszafoglalása volt a neve . Eredetileg a Szentjóby Tamás által vezetett Bartók 32 Galériában lett volna , de az akkori eszdéeszes "polgár"-"mester" betiltotta , így a hejettes szomlyazó a Bp., II. kerületi Veronika parkban (ma Mansfeld Péter park) tartotta meg a dzsessz-dzsemboriját szalonnasütéssel és sok nevetéssel . A képeken Litván Gábor mellett sok filozófiaszakos hallgató is látható (egy részük 32-es hirdető volt). 1993 tavasza

824-830. oldalak :
A Negyedik Titanic Fesztiválnak a plakátja eltűnt , itt képeket lehet látni a Hársfa utca 43-ban lement műsorokból : legelőször is a Sancho Sámán -- Hideg Sólyom (32-es hirdetők) általi műsorból (Volt egy török Mehemet), ezután Ezüst Higany és Alone közös zenés performanszát lehet látni pár kép "erejéig" (ahogy ezt akkor mondták)"Egészséges betegség" címmel , majd a "Mínusz egy perc a homokórában " című Sebők János műsorból , illetőleg Szathmári Botondtól a "Szellemszikra" című felolvasásból , majdan Litván Gábor K.K.K.D. performance-ából , utána a Performance 2000 csoporttól a "Hálátlanság" és a "Szekeres fájása" című

darabokból , ezt követően "A periféria forradalmai" nevű és Sugár János általi felolvasásból , majd pediglen a Fekete Balázs "Lírai írások" elnevezésű felolvasásból pár felvételt . 1993

832. oldal :
Az első kép fölvétel a budapesti Fő utca 3. elfoglalt lakásból 1994 elejéről . A bal szélen az első ember Zala Szilárd maga , kiispediglen a budapesti Műszaki Egyetem R-Klubjának volt az igazgatója , és aki később a Cseresorozat számára rendelkezésre bocsájtotta Magyarország egyik legnevesebb helyét . Az alsó képen még a Hársfa utcai népfrontos előadói teremben , ahol a gondolatcserélők háromnegyed évig voltak 1993-ban , láthatjuk Jablonczay Tímeát előadni a mitikus idő paradigmáiról .1993

834-838. oldalak :
Litván Gábornak a "Bach , Bájoló" című műsorából fényképfelvételek .1993

840. oldal :
Szathmári Botond beszél a tudás és a megtudás különbségeiről , Németh László pszichiáter tart egy gondolatcserét "33 és másság" címmel , illetve S. Talán "Az idő vételezése a természeti népeknél" megnevezéssel tart egy gondolatcserét , mind a három a Hársfa utca 43-ban volt . 1993

841. oldal :
Litván Péterről egy kép . A fényképfölvétel alatt két 32-es hirdetőt lehet látni , a Szárnyas kengurukat , legalul pedig Sebeő János jön : felolvas a Hisztériumjáték című , és a cserélők által nagyon preferált csodakönyvéből . 1993

842. oldal :
Litván Péter "Avagy a csatorna" című műsorából képek .1993

843. oldal :
A felső képen a legnevezetesebb 32-es Hirdető , Blazsej Docky tart gondolatcserét a Hársfa utcában nyári évadzáráskor "Évzáró szóközpont" címmel , alanti képeken Szathmári Botond ugyanott s ugyanakkor látható , amint Eckhard Mesterről szól . 1993

844. oldal :
Kecskés Péter 1993 nyarán a Hársfa utcában Tudomány és E.T. címen gondolatcserét tart .

845-847. oldalak :
Sancho Sámán és Hideg Sólyom (32-es hirdetők) műsorából képek . Reklámparádé . Hársfa utca , 1993 nyári évzáró

848-849. oldalak :
Ahogy a képeken látható (balról jobbra : Botond , Talán és Péter): játszottak évadzáráskor nyáron a Hársfa utca 43-ban : mindegyikőjüknek arról kellett pozitívan szólani , amit negatívnak tartott . A kacagtató jelenetről hangfelvétel készült a képen látható semmimagnóval (leletet lásd az Artpool Művészetkutató Központban) . Önhatárlepusztitás , ismeretlen műfajú bemutatásféleség ,1993

850. oldal :
A Vajda Lajos Stúdióban (VLS , Szentendre)volt egy a Cseresorozat által nem archivált "Art Jam" nevű kiállítás , itt látható volt pár jövőbeli ruhalelet S. Talántól teljesen más koncepcióban , mint a 32-es Galériában egykor . Az itteni képet Sugár János készítette a Bp., VII. Hársfa utcában .1993

851. oldal :
LEVÉL VIII. Titaniclevél Mongóliából Szathmári Botondtól . '90-es évek közepe

852. oldal :
Legalul Petrónius látható , a híres 32-es hirdető , még a Hársfa utcai teremben , amint a mágia alapjairól szól . A legfelső képen az ezután következő helyiségükben láthatjuk őt (a Picasso Point pincéje volt ez). Középen a nagy számok törvényéről a zenében szólni látható Litván Gábor zeneszerző .1993

853. oldal :
Gondolatcseréik , műsoraik , bemutatásaik véget értek a Hársfa utcában háromnegyed év múltán 1993 októberében , amikor is lejárt az ingyen "bérelt" termük . Távozásukról szól az itteni pár megmaradt kép Mehr Lichtnek az "Isten ma nincs itthon" című performanszával , például .

855-860. oldalak :
Évadzáró bemutatás a Hársfa utcában 1993.X.7-én egy rituális bikakultusz-performansz Erejéig Szathmári Botond és Szécsi Kiesel András révén "Szellemrehívás" elnevezéssel . A 860. oldalon Litván Péter műsora látható még az országos sakkbajnok Ezüst Higannyal és a 32-es hirdető Petroniussal , mint szereplőkkel 1993 szeptemberéből a Hársfa utcájukból .Petroniusnak egyébként volt egy szubcsoportja a Hirdetés újság 32-es rovatán (olvasók fóruma) belül , a Mágusok . Belőlük pár látható Kada Elek Is "Budapest visszafoglalása" elnevezésű happeningjén készült fotókon is .

862. oldal :
A felső kép Mehr Lichtet még a Hársfa utcában mutatja ősszel , a másik már az ezután következő Picasso Point nevű bár pincéjében . Miért lesznek terhesek a postáslányok ? --- Ötödik életem . 1993

863. oldal :
A felső képen az egyik "Mágus" aki bevonult a kötelező néphadsereg-szolgálatba , de kijutott , és eljött a Picasso alá , a másik kettő kép Kecskés Pétert ábrázolja .1993

865. oldal :
A Cseresorozat 2 hónap után otthagyta a Picasso Pointot , megköszönve azonban azt , hogy ott lehettek , tudniillik elfoglaltak a budapesti Fő utcában , egy üres földszinti , és a Lánchídra néző lakást . Az ezen az oldalon leírtak arról beszélnek , hogy időközben mennyire fölfejlődött közöttük a morál .1993 decemberének vége

867., 869. és 871. oldali képek :
Ilyen volt a Főutca 3. belülről . A 871. oldalon levő fényképen látható a Lánchíd . Remek látvány volt kivilágítva , amikor az üvegablakos kis kályhában lehetett látni a pattogó-sercegő tüzet .

873. oldal :
Szathmári Botond gondolatcseréjéről való fotó a felső kép a Fő utca 3. földszinti csodalakásból . A háttérben Kada Elek Is valamint Lévay Péter . A középső képen ugyanott az álló Szécsi Kiesel András hallgatja Litván Péter , Winnetou , Ezüst Higany , mellettük Szathmári Botond írja a szokásos fedélzeti naplót , vagyis azt , hogy a gondolatcserélő mikről beszélt .A képen látható egy mikrofonos kazettásmagnó , erre vették fel a gondolatcseréket az 1995-ös videokamera-vételig . Ugyanez a képesség veszi fel Olsvay Endrét a Zeneakadémia Főzőcsőjéről (a kép a budapesti R-klubban készült) .

875. oldal :
Így adott elő Takács Ferenc Joyce-ról a Fő utca 3-ban 1994-ben : mécseseket hoztak a gondolatcseréjére az odajöttek , de a képen látható még az üvegablakos kályhácska számára hozott tüzelő is , még ha letakarva is . A kályha olyan hangulatot keltett különben , hogy amikor Bécsy Tamás adott elő , arra kérte meg a gondolatcserélőket , oltanák le a világítást : gondolatcseréjét úgy tartotta meg , hogy a kályhácskából kibátorkodó fénygyerekeknek "csak" a Lánchíd kivilágítottságával kellett ujjathúzniuk . Az alsó képen Szécsi Kiesel András számol be arról , hogy lengyelországi biológiaszakosként mit is tudott meg az állatok memóriájáról . A kép baloldali része mutat(hat)ja , hogy ha egy terem , terület az övéké volt , milyen heterogén módon lett "berendeződve" .

876. oldal .
LEVÉL IX. : Tengelyi László levele 1994-ből

877. oldal :
Plakát 1994 tavaszából TMFG-felirattal (Titanic Művészetelőreiskola Filozofikussági Gondolatcseresorozata)

878. oldal :
Márton László beszél a Fő utca 3-ban Faustról . A nézők közt ott látható az R-klub vezetője is , Zala Szilárd (szakálas). 1994

879. oldal :
Közlés arról , hogy lett gazdája a gazdátlan Bp., I. Fő utca 3-nak , így az elfoglalt lakást el kellett hagyják . 1994

881. oldal :
Hazánkba érkezett egy kanadai fizikus , és erre a Cseresorozat azonnal le is csapott egy a Kossuth Klubban való Ortoclase tárlat alkalmával . Ortoclase -- ahogy azt a Magyar Televíziónak való riportban el is mondta -- azért ide jött , mert itt sok okos ember van . Komoly fan-köre lett Perger László festőművész segítségével már a dunaújvárosi művészeti központban való lakozásakor is , mert mindenkit érdekelt az , hogy miképpen is lehet ábrázolni egy tárgyat , hogy EGYSZERRE lehessen látni annak minden oldalát . A Cseresorozatnak Zala Szilárd , az R-Klub vezetője adott később lakot heti egyszeri megnyilvánulásra . Ortoclaseval indult a gondolatcserélők új etapja 1994-ben.

882. oldal :
Egy ortoclase-féle fluxuskép : More flux -- between the bread

883. oldal :
A 882. oldalon levő fluxusképhez egy leírás Ortoclasetól

884. oldal :
Ortoclase a Műegyetem R-Klubjában előad . Szőke Annamária művészettörténészt nem mutatja a kép .

885. oldal :
Mátay Melinda és Karátson Gábor így néztek ki 1994-ben (UFO-k ide vagy oda , Meli volt a szebb nékem) .

887-891. oldalak :
Sebeő Talán : "Gondolám , a malom" című művének a szegedi Gondolat ---- Jel nevű lap által való bemutatása a budapesti Írók Boltjában . A 887. oldalon Tandori Dezső általi méltatás a rhapszódosz kórusműről . A Gondolámról Bécsy , Verebes , Tandori , Sebeők és Földényi minősítéseit lásd a mek.oszk.hu-n . A 888. oldalon Erdélyi János , Tölgyesi László , Szerb Máté (= Kurdy-Fehér János), Hegedűs D. Géza , Sebeő Talán , ismeretlen , illetve Galántai György láthatóak . A 889. oldalon Mikes Tamás , illetőleg Jenpopolovienzolotomitopikoviczky ,

The Last Knight , Kómás Peppi 32-es hirdetők . A 890-en The last Knight , Cseh Éva memóriakutató ,Petronius , Jenpopolovienzolotomitopikoviczky , Mikes Tamás , Maurer György (a Harmadik Part kiadója), mögötte a Book Schütz Kiadó képviselője , Zala Szilárd , Kómás Peppi , Szécsi Kiesel András és Kotányi Attila . Az alsó képen Petronius . 1994 nyara

892. oldal :
1994 őszén ismét indult a gondolatcserék sorozata a budapesti R-Klubban , és a kacifánt pózban Szathmári Botond látható , amint a sziszifuszit összeköti a don quijote-ival . A képen partnere , Szécsi Kiesel András volt .

893-894. oldalak :
Litván Gábornak is és Fiának is volt valami okból kifolyólag kötődése a bolgár kultúrához , ezesetben Wagnerhez is kapcsolva . A 894. oldalon Litván Péter látható , amint a Pink Floyd után potpourrisan szabadon arról beszél , hogy elszaporodtak a titanic-formációk (10 drb. volt , s mire a Cseresorozat szerette volna 1991-ben a szintén velük egy helyen , a Toldi Mozi alatt levő Razziában serénykedőknek odaajándékozni a Titanic nevet , azok el sem jöttek a megbeszélt találkozóra -- a CSNFM első Titanic Fesztiválja 1988-ban volt)(nagyon pozitív fűződése Bulgáriához : ezzel még P. Lekov volt így valamint Sebeő Talán) . R-Klub , 1994

896. oldal :
Kép a méltánytalanul nem világhírű erdélyi filozófusról , Bíró Béláról , amint előad a budapesti R-Klubban . A Cseresorozaton érdekes és érdektelen emberek is előadhattak (a lopott árut , ahogy azt a Vajda Misu mondá). R-Klub , 1994

898. oldal :
Ilyen volt egy "konfi" a gondolatcserélőknél : rendszeres rendszertelenséggel--rendszertelen rendszerességgel összegyűltek , és megbeszélték , mit fognak valószínűleg csinálni , kinek milyen elképzelése van . a Kép Szécsi Kiesel András lakásában a budapesti Akácfa utcában készült . 1994

900. oldal :
Csorba Simon László "Prorub" elnevezésű akciójáról egy szórólap , tájékoztató . 1995

902. oldal :
Titanic programplakát (A/3) 1995 tavaszáról

904. oldal :
Vajda Mihály filozófiatörténész beszél Heidegger technikafelfogásáról . Plakát , szórólap (tudomisén) , 1995

906. oldal :
Szórólap Surányi László filozófus , matematikus és zenetörténésznek a "Metaaxiomatika" nevű saját könyvéből való gondolatcseréjére való szórólap , plakát . A helyesírás a plakáton rossz .1995

907. oldal :
Sebő Talán az R-Klubban előad egy általa írt mesét az otthonról elcsórt kis plüss állatkákkal . A Cseresorozaton a fentnevezett klubban szokássá vált , hogy amíg jöttek a kések ,felolvasott a Gárdonyi Géza által írt Göre Gábor uram történetekből , ezesetben azonban abban a szakaszában láthatjuk , amikor a kisgyerekeinek írt mesék egyikével tartja föl az érkezetteket . 1995

908. oldal :
Az egyik leglegebb fesztiváljuk a már videokamerára is vett Ötödik Titanic Fesztivál volt . Ezen annyi neves személy vala , hogy műsoraik már nem is fértek a szórólapra . 1995

909. oldal :
Ármos Ózon megnyitja 1995 áprilisában az Ötödik Titanic Fesztivált . A CSNFM mindig a Titanic elsüllyedésének napjához közeli hétvégén tartotta a fesztiválokat . Előtte ismeretlen kép .

910. oldal :
Lévay Pétert , a fizikust lehet a felső képen látni zongorázás közepette , alatta Karátson Gábort mosolyával . Ötödik Titanic Fesztivál , 1995

911. oldal :
Barna Róbertet és csapatát lehet látni az ő "Opera" című darabjában , az alsó fotográf a 32-es hirdető Winnetout mutatja . Ötödik Titanic Fesztivál , 1995

912-914. oldalak :
"Időtánc" -- ez volt annak az Ármos Ózon Tyllax által írt drámai performansznak a neve , amit ő , a felesége , Birkás Adrien , Mehr Licht , Szécsi Kiesel András valamint Szathmári Botond adtak elő . A 914. oldal szép alsó képe Ármos Ózont és Birkás Adrient ábrázolja . . . Ötödik Titanic Fesztivál , 1995.

916. oldal :
Alone De Paul (32-es hirdető) műsorára meghívó .Ötödik Titanic Fesztivál , 1995

917. oldal :
Szentjóby Tamás műsorához tájékoztató . Ötödik Titanic Fesztivál , 1995

918-919. oldalak :
"Dobozálom" -- Szécsi Kiesel András performansza Mátay Melindával , Berkes Andrással illetőleg Szathmári Botonddal . Ötödik Titanic Fesztivál , 1995

920. oldal :
Kép egy időietlen gondolatcserélőről : Mátay Melinda , HANGULATKÉP 2

921. oldal :
Felvétel Krausz Tivadar költőről , újságíróról (felső fotó) , illetve Ezüst Higanyról .

922. oldal :
Az Ötödik Titanic Fesztiválnak az a (ellipszis-bélyegzős) szórólapja , amin Szkárosi is szerepel . 1995

924. oldal :
"3,5" -- Szathmári Botond , Szécsi Kiesel András és Wittek Béla performance-ához meghívó . FMK , 1995

925. oldal :
"Végtagtánc" -- Szathmári Botond , Szécsi Kiesel András és Wittek Béla performance-ához meghívó . FMK , 1995

927. oldal :
A "kibújik " plakát , szórólap , ezúttal Makovecz Imrével . 1995

929. oldal :
Egy MŰCSI programplakát 1995-ből . Már megint nem sikerült leírni a Cseresorozat nevét helyesen. . .

930. oldal :
Szkárosi Endre fél méter magason egy rakéta fölött . . . Vonszerő semmi .

931. oldal :
Ilyen volt a Fiksz Rádió stúdiója , ebben ment féléveken át a Gondolatcsere Rádió . A képen Sebeő Talán látható . A Gondolatcsere Rádióban pajtásai Balogh Gábor és Seres Viktória voltak , ők egyes fesztiválok videofelvételein láthatók nézőkként egymás mellett . 1996

933. oldal :
Vajda "Misu" Mihály filozófiatörténészről egy kép . HANGULATKÉP 3

934. oldal :
1995. XII. / 1996. I. programplakát , alul három 32-es hirdető : Danada Cry , aki adott elő egy humoros gondolatcserét a vasutak racionalizálásáról , Sertés von Karajan és Kőhalmi Zsolt , ki már adott elő "A tökéletesség haszna, avagy a Centrum Szimbólumai" gondolatcserei címmel . Karajannal volt a XXIV. Világtalálkozó Kápolnásnyéken (lásd hirdetők szakirodalom) .

935. oldal :
Mehr Licht "Lakoma" elnevezésű performanszáról egy fölvétel . Vácott 1996-ban

936. oldal :
Surányi Lászlóról utólagban (a többit lásd a YT-on a Cseresorozat névnél)

937. oldal :
Sebeő Talán a Gazdagréti művelődési házban U-betűvel kezdődő emberi affekciókról beszél filozófiailag , avagy mi a telítődés .Fotó : Tobiska Gabriella . 1996

938. oldal :
A Hatodik Titanic Fesztivál TFMG-s programértesítője bélyegzőtelenül . 1996

939. oldal :
Szkárosi Endre a Megatankhibával. Lásd ezt is a YT-on .1996

941-942. oldalak (grönlandiasan oldalaq lenne , ahogy ...) :
Berkes András festőművész szervezett Alsószenterzsébeten egy fesztivált több napon át , minekis a neve "Nyugat-zalai Szem '96 Fesztivál volt . Ahogy azt a youtube-on is lehet látni , ezen ott voltak a gondolatcserélők is .

944. oldal :
Amikor a CSNFM 15 éves lett , nagyon szép banquette-t tartottak Mátay Melinda lakásán 1997-ben , amihez hasonló csak a 31. évfordulós pesthidegkúti bankett volt . A meghívás Galántai György számára lett küldve ki . Az úgynevezett "tükörképes" bélyegzőjük szövegei : művészetelőre iskola , Kunstvoranschule (nem Kunstvorherschule) , artforth school . Hogy legyen helyes a szellem ha kezei mégcsak írni sem tudnak hejjsen ?....

945. oldal :
A Hetedik Titanic Fesztivál programlapja a legendás GEOCITIES eléréssel . Azokban az időkben ennek egyik szubszintjén találkoztak a filozófia irányt érdeklődők . Az accest Jumurdzsák Macska 32-es hirdető intézte . 1997

946. oldal :
Az egyetlen fordított kép itt , ami az Egyenest mutatja az erkölcsiség bércén equilibrizálva ha ketté van A Dolog osztva bemutatóra s nézőre . Lap Zala Szilárdtól .

947. oldal :
Ezüst egyetlen elméleti írása . Bármikor

948. oldal :
Nem tudtuk eltalálni Szkárosi pókerjátékosi performansz-arckifejezéséből , összenyomja-e a rugót mutatván szubjektuma felsőbbrendűségét egy a pygmalion-kórban (fss) szenvedő világban a tárgynak , avagy pont fordítva van-e , azaz széthúzza-e , mutatván is a tárgynak az ő alanyi felsőbbrendűségét , avagy ebből egy szó sem igaz , mert a rugó , mint Tárgy packázik vele csup' . . .

949. oldal :
A Hetedik Titanic Fesztiválon is volt a Szécsi Kiesel András által kitalált Ezredelejei beszélgetések . Az 1997-es képen balról jobbra Szilágyi Ákos , Karátson Gábor , Szemadám György és Jankovics Marcell láthatók . Az alsó kép nagy valószínűséggel nem az Igricek együttest , hanem az Amulett együttest próbálja meg (nem sok sikerrel) ábrázolni .

951. oldal :
Azt , hogy K.Kabay Barna performanszai remekek voltak 1997-ben a Hetedik Titanic Fesztiválon , mutatja az is , hogy Mátay Melinda arcán milyen elismerés tükröződik . . . A többi a youtube-on .

953. oldal :
1997-től fogva nem is 1 , hanem 2 fesztivált tartottak évente . Ezeket a "pótfesztiválokat" azért kellett tartani , mert a szokványos egynapos fesztiválok nem voltak elegendőek , másfelől pedig 2 napra nem tudtak termet kapni (Műegyetem , portás fizetése zárt napra , vasárnapra , belépőtsosemszedünkség stb.) 1997-ben . A Cseresorozatnak , ami kb. 40 fesztiválon vett részt úgy , hogy 3/4--üket ők szervezték , szokássá kezdett válni egy évadnyitó őszi fesztivál megtartása is . A 953. oldalon levő pár kép Lois Viktor Tundravoice nevű együttesének a Nulladik Titanic Fesztiválon (tulajdonképpen az Első Nulladik Titanic Fesztiválról van szó) történő szerepléséről készült .

954. oldal :
1997.IX .13-áról való plakát : Első Nulladik Titanic Fesztivál . Ahogy az ember a (nem teljes) listát olvassa róla , ennyi előadás , performansz nem csoda , hogy nem fért volna be egyetlen áprilisi "közös süllyedésbe"...

955. oldal :
Újságcikk az Első Nulladik TItanic Fesztiválról . Pest Megyei Krónika , 1997.IX.19. (ez az újság is hejjTElenül írja saját nevét).

956. oldal :
A Nyolcadik Titanic Fesztiválról szórólap .1998

958. oldal :
Mehr Licht installációja a Zebegényben a szponzorok fesztiválján . 1998 nyara

960. oldal :
Plakát a Második Nulladik Titanic Fesztiválról .
Nagymaros 1998 nyara

962-963. oldalak :
A (kozmikus) Hirdetés újság , amit Wolfram Helmle és Felesége , Sabine Schilling alapítottak Magyarországon a Rendszerváltás után , beszámol a világ első hirdetői szilveszterfesztiváljáról , amit far severö sapirico szervezett meg az 1998 / 1999-es évváltásra a Fekete Erdő s a Fekete-tenger közé a Dunakanyarba .

965. oldal :
Szécsi Kiesel András "Maszkok" kiállítására meghívó .
Komédium Galéria , Bp.,1999

966. oldal :
A Kilencedik Titanic Fesztivál a budapesti Trafóban volt , ez arról programplakát . 1999

968. oldal :
"Egy törődött szemüveg" -- ez volt a címe Litván Péter multiprojektoros műsorának amit a Kilencedik Titanic Fesztiválon lehetett látni .1999

969. oldal :
Ezüst Higany Művészettől , aki a Táp Színházban is szerepelt , egy titanictáncot kapott le a fotós a Kilencedik Titanic Fesztiválon láthattunk .1999

970. oldal .
Mehr Lichtről egy a webről leszedett kép . Dátum ismeretlen .

971. oldal :
Danka Attila , Fekete Balázs , Kettős Tamás illetőleg Szécsi Kiesel András az "Abszurdban" . "Meztelen csiga " , ez volt a színdarab-performanszuknak a címe . Tizedik Titanic Fesztivál , Bp., Trafó , 2000

972-974. oldalak :
"Tumó" -- Szathmári Botond performansza Wittek Béla zeneszerzővel .Tizedik Titanic Fesztivál , Bp., Trafó , 2000

976. oldal :
Pécsi Sándort ábrázoló fotográf , amint a sámánok lírájáról beszél. Tizedik Titanic Fesztivál , Bp., Trafó , 2000

977. oldal :
A Negyedik Nulladik Titanic Fesztiválon ezek a fotók készültek Ármos Ózon performanszáról .Verőce , 2000

978-979. oldalak :
Mrozek -- Zuhanás közben . Szécsi Kiesel András meghívására Budapesten föllépett Slawomir Mrozek a Komédiumban , és a képen a meghívó két oldala látható . Figyelemre méltó az , hogy Mrozek mennyi cserélővel dolgozott együtt . A 979. oldalon Szécsi és Mrozek mellett Mrozek kiállítási tárgyakat is hozott , ezeket itt láthatjuk . Azám (egyszer én is személyeskedhetek ezért a sok munkáért). 2001

981. oldal :
"Bábel" -- az volt a "mottója" az Ötödik Nulladik Titanic Fesztiválnak . Ez volt a szórólapja . Kismarosi Teleház , 2001

983. oldal :
"A szerelembe esett lány teherbe esett" -- Ármos Ózon , Somogyi Katalin , Dús Polett és varga Péter performanszáról megmaradt két kép . Ötödik Nulladik Titanic Fesztivál, Kismarosi Teleház , 2001

984. oldal :
Fekete Balázs és Mehr Licht az Ötödik Nulladik Titanic Fesztiválon , Kismarosi Teleház , 2001

986. oldal .
A Tizenkettedik Titanic Fesztivált a Buddhista Gyémánt Út hetedik kerületi kulturális és meditációs központjában tartották fergeteges "szereposztással". Programszórólap , 2002

988. oldal :
A Hatodik Nulladik Titanic Fesztivál témamagját Borges képezte , a cserélők nagy kedvence . Szórólap ,2004

990. oldal :
Ezüst Higany Művészet nekrológja Ármos Ózon Tyllax temetésén , előadta ő maga . 2004

991. oldal :
A Hetedik Nulladik Titanic Fesztivál szórólapja a programokkal . 2005

993. oldal :
Ezüst Higany fellépése egy hivataloskodó fesztiválon nevezetes helyen . A kézbalettra bár ő jött rá , említést kíván a Theodorosz Angeolopulosz általi "A méhész" című film legeslegvégén az a pár másodperc , amit Marcello Mastroiannitól láthatunk , amikor is csak a két kézfeje látható , semmi más . És egy Világot mutat be . . . A másik az Ezüsté . 2006

994. oldal :
A fa mitológiájával foglalkozott a Nyolcadik Nulladik Titanic Fesztivál . Programszórólap , 2006

995. oldal :
A felső képen Ezüst Higanyt lehet látni kézbalettozás közben , az alsón az Élőlánc Alapítvány két tagjával beszélget Szécsi Kiesel András a Kismarosi Teleházban a Nyolcadik Nulladik Titanic Fesztivál során . 2006

996. oldal :
A Nyolcadik Nulladik Titanic Fesztivál során a Kismarosi Teleházban föllépett Mezey Péter gondolatcserélő Új Kalahári nevű együttese , s a kép ezen együttes egy részét mutatja be . Mezey a jobb oldalon látható . 2006

997. oldal :
A Kilencedik Nulladik Titanic Fesztivál fő témájáról szól a programplakát : A semmi és a nulla . 2007

999-1000. oldalak :
A Tizenharmadik Titanic Fesztivál megtartására a szentendrei dunaparti P'Art moziban került sor 2011-ben . A 999. oldalon a ház műsorfüzetéből egy kivágás , a 1000. oldalon levő egy szórólap a meghívottak neveivel . 2011

1001-1006. oldalak :
Amikor a Cseresorozat NFM méhének gyümölcseként létrejött a Titanic formáció , 1987 volt . A több , mint egyméteres plakát többek közt ennek a 25. évfordulóját is ünnepli azzal a Vajda Lajos Stúdióban éjfélen túl tartott Tizennegyedik Titanic Fesztivállal , aminek jólsikerültségére bizonyíték az is , hogy a nagy hideg dacára sem mentek az oda eljöttek haza , hanem fölmentek a pincehelyiségből autóikhoz , és levették az üléshuzatokat , és abba bugyolálódva nézték a sok műsort , adták kölcsön az autóüléshuzatokat egymásnak , hogy kívül ne fázzanak . A VLS igazgatója , Vincze Ottó a Titanic elsüllyedtének 100. évfordulóján -- amit a kultúrált országok ünnepeltek csak meg -- elmondta , városuk , Szentendre temetőjében nyugszik egy ember , aki a Titanicon volt szakács , és haza tudott jönni . Az öt kép bemutatást nyújt a fesztiválon kiállított dolgokról . 2012

1007. oldal :
A felső fotón a fővárosi örmény TAT Galériában far severö sapiricot , Szécsi Kiesel András illetve az "A Titanicon nincs pánik -- A nyugati civilizáció bukása" című könyvet írt Kolundzsija Gábort láthatjuk , amint "Újraindítás" címmel arról beszélnek a szokásos április idusán való dátumkor , hogy Kínában építik a Titanic másolatát , és hogy van értelme az optimizmusnak . Az alsó fotó a CSNFM azévi egyik másik műsoráról tájékoztat , ez az addigra már több , mint 25 éves megjelenítést csináló E(x)kszpanzión való részvételük volt . 2014

1008-1009. oldalak :
A 2014. nyári és a szentendrei Művészetmalomban (Ferenczy Múzeum) megtartott XXV+1 E(x)kszpanzión , amit Németh Mikola Péter író és performer szervezett , résztvett a Cseresorozat is . A 1008. oldalon a Csáji Koppány által bemutatott akció végén maradott "széket" mutatja ("Van Gogh széke"), a 1009-n levő azt mutatja , hogy mi maradt Szathmári Botond és Szécsi Kiesel András performansza után (Szimbólumok elégetése).

1024. oldal .
Az első Csere borítója : Kosarazni egyedül .
A mozgásesztétikát (= a borítót) tervezte Sebeő Talán , címe ez : A papír nézi az ellenárnyékot . 44 oldal .1983

1025. oldal :
A második Csere borítója : Világfilozófia .
A mozgásesztétikát tervezte Sebeő Talán . 44 oldal .1984

1026. oldal :
A harmadik Csere borítója : Végtelen szeretettel .
A mozgásesztétikát tervezte Sebeő Talán , végrehajtotta Viszt György festőművész . A kép egy olyan lényt ábrázol a világűrben , aminél egyszerre áll az fenn , hogy van tudata , de nem mozog , és hogy mozog , de nincs tudata , nem él . A képet többször át kellett alakítani . A fotó nem ábrázolja a világ első óniáját , amit Sugár János mellékelt . Volt neki hol 50 , hol 49 hol 51 rézlapocskája , ezt mellékelték a cserélők az 50 embernek járó cserékhez . Az ónia to ti én einajáról , mibenlétéről lásd az itteni kötetben a "Hogyan készítsünk Cserét ?" IV. fejezetét . 44 oldal .1984

1027. oldal :
A negyedik Csere borítója : Buszosok köszönése .
A mozgásesztétikát Sugár János tervezte , a sötét fényt Sebeő Talán kérte bele . A kép egy busz volánját ábrázolja , amint kezek ujjaiból fény tör ki , leképezvén azt , hogy ha két autóbuszsofőr szembetalálkozik buszában egy másikkal , aki szintén vezeti járművét , akkor köszöntik egymást . Ma is egy rejtély , hogy ez egy nemzetközi dolog-e , avagy csak

Magyarországon van-e így , illetve , hogy ez egy a genetikum alá kódolt lelki szeretés és pillanatnyi kibontakozó öröm megnyilatkozása-e egyetemlegesen a világ nempolitikai vezetői között .
A képen látható Sugár második , már kevésbé anyagi óniája a sötét fényeknél a fehér nemtudoménmi . Ezek névjegykártyákból készültek . 44 oldal .1984

1028. oldal :
Az ötödik Csere mozgásesztétikáját tervezték Sebeő Talán és Sugár János Hirdetők . Ennél volt utoljára az , hogy az ónia még anyagi volt , ésmégpedig az akkori legszabadságelvűbb hirdetőújság egy száma , mint idegen--nemidegen dolog . Ha dáma , welcome . 44 oldal .1984

1029. oldal :
A hatodik Cserénél valósította meg Sugár Iki Mazzal élete első láthatatlan óniáját azzal , hogy a Lugó László által tervezett képre láthatatlan , de kisejthető tárgyakat rakott . Mozgásesztétika : Sugár János . "A fiókomban" címet Sebeő azért találta ki , hogy tüntessen azok ellen , akik nem intenzívek eléggé , és a fiókjukba csukják irományaikat , ahelyett, hogy a tollukkal , tollaikkal harcolnának nyilvánosan . A fiókomban . 44 oldal .1984

1030. oldal :
A hetedik Cserének azért ez lett a címe , mert a Sugár János által a Bercsényi Klubba 2 héten át megszervezett Gyorskettő fesztiválra történő A/3-as meghívókból maradtak példányok , és ezek képezték a borítót . A mozgásesztétikát Sugár János tervezte és a művészet vak személytelenségén át / kívül ott lehet látni a kettejük barátságáról való ábrázolást , ugyanis a kép a Ferenciek terét ábrázolja , ahol is ezek ketten átlósan laktak , és úgy telefonáltak , ahogy az ógörögök beszéltek volt egymással : nem köszöntötték a másikat és el sem köszöntek soha a telefon-beszélgetés végeztével . Az ónia Zágon András aláírása volt a Z-oldalon . Gyorskettő . 44 oldal .1985

1031. oldal :
A nyolcadik Csere címe az lett , hogy Kilencedik Csere . Női számnak lett intencionálva (ebben jelent meg a Cseh Melinda hírhedetten híres írása , A mosogatás metafizikája . 44 oldal .1986

1032. oldal :
Az 1986-os cserekiadvány utáninak azért lett ennek a címe az , hogy Tizedik Csere , hogy kicsit zökkenőmentesen is és furcsábban is kövesse az őt megelőző számot . A közös tervezés azt hozta ki , hogy borító helyett fúrógéppel lett a Csere

kifúrva , és anyacsavarokkal lett fogatva össze (szimbólumok ide-vagy-oda) .Borító nélkül . 44 oldal . 1987

1033. oldal :
A tizenegyedik Csere kollektív mozgásesztétikát takar , minden barna lett benn , és Mehr Licht hajával , mint melléklettel az ónia is visszatért a Cseresorozat egyik legkedveltebb kifejezésével , a megszüntetve megőrzéssel :-). Mindennek itt az ideje . 44 oldal . 1988

1035. oldal :
Összesítés a 2016-os kolosszális fesztiváljuk előtt az eddigi fesztiválokról 2015-ben .